

Nina Marcu

*Tango
la geamăndură*

Nina Marcu

Tango la geamandură

Vol. I

Redactor
Emilia Vasile
Coperte și tehoredactare
Mihai Vasile

Ploiești, Str. Erou Călin Cătălin, nr.1
cod poștal 100066
tel.fax: 0244 545041
e-mail: centrulculturiiprahova@yahoo.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MARCU, NINA

**Tango la geamandură / Nina Marcu. - Ploiești : Mythos, 2017-
2 vol.**

ISBN 978-606-8467-34-4

Vol. 1. - 2017. - ISBN 978-606-8467-35-1

821.135.1

Noiembrie 2017, 400 exemplare

Nina Marcu

**Tango
la geamandură**

Volumul I

Ploiești, Editura **Mythos**, 2017

Cuvântul de început al autoarei

Nu mă lungesc cu vorbele, încerc să fiu concisă și să nu vă plictisesc. Din prima, așa... Chiar din prima... Gânduri senine vreau să aștern aici, în aceste prime rânduri ale „Tangoului”. Mulțumiri speciale pentru niște oameni absolut speciali. Și minunați. Și fabulos de prieteni. Deși, pe cuvânt, unii nu-mi sunt, în realitate, prieteni. Adică, nu ne facem confesiuni, nu ne întâlnim, nici zilnic, nici periodic, la cafea, nu paștem, cum era o vorbă pe vremea copilăriei mele, vitele împreună. Dar, da, oamenii ăștia sunt fabulos de prieteni pentru mine. Și, îmi place să cred, prin prisma conjuncturii, că și eu pentru ei. Dacă vă spun că, pentru apariția romanului „Tango la geamandură” s-a mișcat o lume întreagă, am spus tot. Întâi că, în mod surprinzător, Centrul Județean de Cultură Prahova a ales să publice, sub egida sa, această carte. Fără urmă de dubiu, mulțumirile mele, mii și milioane, se îndreaptă către oamenii fabulos de prieteni și de prietenoși de acolo, care, cu eforturi susținute, fac, iată posibilă apariția acestui roman. Da, le mulțumesc. Pentru încredere. Pentru efort. Pentru vorbele bune. Pentru promptitudine. Pentru profesionalism. Pentru că moșesc acest roman. Pentru că au ales să-mi fie fabulos de prieteni. Pentru că, în fond, m-au ales. Apoi, le mulțumesc unor oameni pe care eu îi apreciez și îi stimez și îi respect și de la care, indubitabil, am ce învăța. Oameni care știu să rostuiască, în viață și în profesii, cuvinte fremătânde de adevăr și de căldură. Oameni care știu când cuvântul lovește sau mușcă sau mângâie sau alină. Oameni care au simțul umorului, care gustă o ironie, care sunt inteligenți, care, pe scara mea

valorică, sunt frumoși. Atât de frumoși, că i-am rugat să scrie pentru „Tango la geamandură” și, implicit, pentru mine, o prefață, o recenzie, un cuvânt de început. Era nevoie. Era nevoie de oameni frumoși în deschiderea... balului, ca să zic așa, pentru a echilibra felile de viață din roman. Care nu sunt deloc, chiar deloc, unele banale, anoste, insignifiante, lălaite, puerile. Dimpotrivă! Ba, chiar dimpotrivă bine! Am ales, cu bună știință, să fie astfel. Să nu prezint o situație de viață roz bombon. Să nu fie totul idilic și feeric. Să nu curgă, în paginile romanului, laptele și mierea. Să schimb, din condei, cursul apei, cum ar veni. Să fie, spus pe scurt, altfel romanul ăsta și scriitura și tema și abordarea. Căci, în fond, certificatul de căpitan de navă îl obții navigând în apele involburate ale mărilor și oceanelor, nu în unele stătute, de lac sau de iaz. Hm... Am ales să nu scriu într-un stil comod, lejer, ușor, romanul ăsta, pentru că știu că voi, cei către care el, încet, încet, pornește, sunteți ca mine. Pe-un calapod făcuți, voi și eu. Ei, bine, da: am ales să dansez tango, fie și la geamandură, în loc să mă vait, penibil, pe manele. Sper să-mi fi reușit acest demers. Această încercare. Această operațiune. Nu voi spune că a fost ușor să scriu această carte. Nu voi spune absolut deloc că s-a scris singură. Cum s-au scris alte romane care îmi poartă semnătura. Din contră. Am scris greu. Am scris cu lacrimi. Am scris cu năduf. Am scris urlând în străfunduri, uneori. Am scris cu sufletul încorsetat de durerea unor destine imbricate. Am scris simțind oful și oftatul unor semeni. Am scris, trăind alături de personajele și de situațiile create, o viață. Niște vieți. Alte vieți decât cea în care sunt, ca fiecare om, încorsetată. Am scris, cu răni în ficiți. Am scris făcând clipele veșniciei. Am scris, trebuind să mă reinventez, după fiecare felie de viață creată și descrisă în carte. Am scris... Căci, dincolo de tot și de toate, povestea din „Tango la geamandură” se cerea scrisă. Ca valurile mării, care, din mijlocul necuprinderii albastre, se cer, mereu și mereu, la mal. Scrie-mă, scrie-mă, scrie-mă, a țipat vreo trei ani povestea asta în urechile și în lăuntrurile și în eul meu. Scrie-mă! Și am scris-o. Ca să nu sfârșesc răpusă de strigătele ei. Am scris-o. E aici, în paginile acestui volum, dar și în cele ale celui de-al doilea tom, la care scriu încă. Va mai picura, va mai curge,

va mai țâșni cât are verb și subiect să se aștearnă, fluviu, pentru voi.

Foarte important! Nu pot să închei aserțiunea de față fără o precizare absolut necesară și corectă. A mai fost cineva. A mai fost un om. Mai e un om. Mai e cineva căruia, în mod obligatoriu și foarte serios, trebuie să-i mulțumesc. Mai e un om care a vrut ca tangoul meu să fie pus, cu creion chimic, pe clapele pianului, acum și astfel, ca să răzbată până hăt, la voi. A ales să fie discret. A ales să rămână în spatele cortinei. A ales să lase luminile rampei doar pe tangoul ăsta, doar pe „Tango la geamandură”. Iar eu, deși el a zis nu, am ales să spun da. Adică, să-i mulțumesc. Aici și acum. Și nu doar.

Așa... Dați pagina. Și încă una. Și iar. Și iar. Să curgă povestea. În finalul cărții, însă, ca o postfață, câteva cuvinte, de la oameni frumoși și dragi. Le-am așternut așa cum au venit. N-am schimbat și n-am intervenit asupra lor. Ba, și ordinea în care mi-au parvenit e aceeași.

Lectură plăcută!

Nina Marcu

Orice asemănare cu persoane reale
este pur întâmplătoare; sau nu?

Ce viziune! Ce vedenie! Ce proiecție! Ce revelație! Ce...
Wow! Fabulos, absolut fabulos! De excepție. De vis. De povestit
nepoților sau, și mai bine, într-un roman, ca să aple o lume întreagă.
De pus, la propriu, în marginea icoanei, spre marea luare aminte.
Fantastic, ce mai... Așa e, fantastic e cel mai potrivit cuvânt. Chiar
fantasmagoric. Căci, frumos, frumos, minunat, minunat, dar, de-
sigur, irealizabil. De neîntâmpat. De neînfăptuit. Așa ceva poate să
fie și să se-ntâmpale doar în altă viață, doar în alte vieți, doar pe altă
planetă, doar în altă lume. Hm... Cum să ajungă omul negru, marele
om negru, în așa postură? Cum să scape într-atât frâiele, ba și ațele,
din mână? Cum să se răstoarne cerul în prăpastii și cum să devină
Aghiuță șef peste sfinți? Cum să se pricopsească, de drept și de
fapt vorbind, omul ăsta negru cu o așa daună totală, cum s-ar zice?
Cum să mănânce o așa pâine infectă? Cum să-i joace viața o
asemenea cacialma? Cum să se-ntâmpale și să i se-ntâmpale o ast-
fel de chestie? Doamne... Și cui? Lui? Marelui om? Marelui tartor?
Marelui nemernic? Niciodată! Absolut niciodată! Adică, nu așa, doar
vorbe, niciodată, niciodată cu titlu de absolut. Pentru că, în cel mai
firesc mod, n-are cum. Nu se poate. E inimaginabil. Doar mintea lui,
rătăcită și pierdută prin cloaca asta – deși, ar băga mâna-n foc că e
încă zdravăn – poate să iște așa vedenie. Așa viziune. Așa revelație.
Așa proiecție.

Ha, ha, ha... Oricum, tare. Tare de tot. Nenorocitul la... Sfinte
Sisoie! Minunată priveliște. Să tot trăiești și să tot vezi și să te tot bu-
curi de așa ceva. Magnifică, măreață, nemaipomenită apariție!
Place ochilor. Cel puțin alor lui, mult, mult de tot, place.

Nttttt... Ce naiba-i trebuie lui, acum, apă chioară pe post de
alcool? Nu, nu e cazul să bea așa cinzeacă. Nu-i e poftă de o ast-
fel de băutură mincinoasă și nici chef de ea nu are. Și nici prin cap
nu e cazul să-i treacă să se îmbete cu așa prostie și cu așa cretină-
tate. Păi, da... Căci, clar, e aiurea tot. Tot! Frână, deci! Măcar p-aia
de mână s-o tragă de îndată. În acest fel, nu riscă să alunece și mai

mult, tot mai mult...

Dar, așa a fost. Adică, așa i-a apărut lui, deodată, în fața ochilor. Ca o nălucă. Sau, ca mai multe năluci, pentru că imaginile s-au tot alergat, au tot curs, au tot venit, nechemate, neașteptate, pe retină. N-a visat. Căci nici măcar nu i-a dat verde lui moș Ene să-i invadeze teritoriul, darmită să mai fi și adormit, omenește, ca să viseze. Și cu ochii deschiși, ca în tinerețe, ca altă dată, ca alți oameni, nu mai visează. Puiul ăla cu ața s-a dus. L-a mâncat pisica. Sau l-a înhățat uliul. Sau, cine mai știe ce s-a ales de el.

Dar se făcea că... Îi apărea că... A văzut că... A fost ca și cum...

Bleah... A luat-o razna. Ceva – mintea, imaginația, neuronul unic – îi joacă feste. Așa tâmpenie n-a avut în viața lui, în cap. A visat multe. A inventat multe. A născocit multe. Uneori, de plăcere, pur și simplu, alteori, pentru că așa trebuia să fie ca să-și scape pielea. Dar una ca asta, niciodată. Avea și el o logică, deh, în toate farafaslăcurile alea. Și o decentă. Și un simț al penibilului. Și, deși nu sună tocmai conform cu ceea ce are în minte, un Dumnezeu. Cum să-și imagineze una ca asta? Cum să gândească, măcar un crâmpei dintr-o secundă, la așa ceva? Cum să-ndrăznească să viseze o astfel de chestie? Nu se poate! Niciodată! Absolut niciodată!

Mda... Mai bine să se descotorosească de prostia asta și să nu se mai gândească în toată viața lui, și-n vecii vecilor, la așa ceva. E doar un episod venit de niciunde și tot așa – și acolo – trebuie să se ducă.

.....

Aproape că nu respiră. Aproape că nu suflă. Aproape că și-a dat duhul. De-o veșnicie, parcă, stă așa, lungit și pierdut pe pat. Deși, știe bine, nu e veșnicie. Era bine să fie veșnicie... Nici nu doarme, nici nu visează, nici nu gândește, nici nu mișcă. Doar stă. Stă și atât. Ca un cartof stafidit, pleoștit și mai mult, dacă e aruncat la soare. Stă. E unul dintre momentele alea când, după multă zarvă, după multă nebulie, după mult zbucium, rămâi pentru puțin, singur. Singur! Doar tu cu tine. Dacă se poate spune astfel. Abstract, eul tău, evadat din ambalajul de oase și de piele, se plimbă pe câmpii.

Nici măcar cu gândurile tale nu mai ești. Pe care, aici, de multe ori, nici nu le mai ai. Dintr-un motiv sau altul. S-ar putea spune că ești, pur și simplu, pe persoană fizică.

E un moment nesperat de senin. Nu știi cum de s-a ițit așa, din nimic. Nu îl intuiai. Nu îl așteptai. N-aveai habar că vine. Și nu mai vrei nimic. Și nu mai poți nimic. Doar, avan, îți tragi sufletul. Ca din morți. Cât să-ți ajungă până la Apocalipsă. Cine știe când ți-l mai tragi așa! Dacă ți-l mai tragi... După cum stau lucrurile, vine și năstăvărul și nu mai e prilej de respiro maximum, ca acum.

Nici nu știe dacă, de când e aici – și e aici nu de ieri, de alaltăieri, e... – și-a mai tras, vreodată, sufletul așa. Mereu e larmă, mereu e vacarm, mereu e zăpăceală, mereu e agitație, mereu e un du-te-vino de nedescris. Mereu, la drept vorbind, e ceva. Ceva... Orice. Chiar și din nimic se face aici ceva, orice... Întotdeauna!

Ce clipă sublimă, asta de acum! Ce moment extraordinar. De-ar fi fost veșnicie clipa asta... De-ar fi rămas scrijelită, așa, în lume... Cu el stând lungit și pierdut pe pat, și atât. Până și guma de mestecat i s-a lipit buimacă, de așa clipă, de cerul gurii și nu se dă mișcată de acolo. El n-o mișcă. Ea nu se mișcă. Nimeni și nimic n-o clinește. Timpul a înghețat, înmărmurit. Lumea, dintr-o dată, s-a topit. Universul, nefiresc, s-a oprit. A-ncremenit, miraculos, tot. Și, parcă, pentru prima dată, după multă vreme, e bine. E atât de bine! Un bine atât de bun, dacă se poate spune așa! Căci, se-ntâmplă, poate să fie și bine rău. El știe. Știu și alții. Viața e complexă. Nu începe, și nici nu se sfârșește cu el. Cum ar veni, vorba nu mai știe cui, alte măști, aceeași piesă. Un bine bun... Cine știe cum se mai spune azi în lume? În lumea reală, nu în asta de mucava, de plas-tilină, de rahat – sau de ce-o fi – în care el își duce existența banală, puerilă și opacă.

E bine. Îngrijorător de bine e. Cumplit de bine e. Teribil de bine e. De când n-a mai fost așa, așa de bine? De mult, ehei, n-a mai fost așa... Pare că, în genuni nesfârșite s-a aprins, brusc, felinarul. Pâlpâie. Nu e o lumină fermă, sănătoasă, atroce, în buza căreia să te apuci de dat petreceri sau, măcar, de scris romane ori de cusut la gherghef, dar nici nu se stinge. Nu se face neant, nu se face întuneric. Ca până acum. Atâta timp! Bizar – și fragil – pâlpâie. Lumini și umbre împrăstie în el, în tot eul, pâlpâiala asta. E doar

felinar, nu e candelabru de cristal, ca să lumineze din plin și să nu pâlpâie. Și e pace. E liniște. În el. În cameră. În lumea asta de carton ruginit – poate să zică astfel? Cine l-ar opri și l-ar răstigni pentru așa exprimare? – în care, și spre uluiala lui, câteodată, trăiește. Încă trăiește. Bine mai e! Bine de tot! E un miracol. E ce n-a mai fost.

Ah, de când n-a mai fost astfel? De zece ani? De zece... Ba nu, de mai mult timp, că nici înainte de acești zece ani n-a mai avut, așa, o liniște în el. Peste el. Cu el. Poate că, atunci, nu știa că îi lipsește asta. Nici nu bănuia, la drept vorbind. Nici prin cap nu-i trecea. Acum, știe. Și încă la marele fix, dacă e să o ia perpendicular, ca în locul în care, de atâta amar de ani, viețuiește.

Fâl-fâl, sclipește – și sticlește – lumina din felinar, venită de niciunde și de aiurea. Tăcută. Zvăpăiată. Zurlie. Tainică. Da, mai ales tainică. Bine-ar fi să ardă luminița asta, chiar așa delicată cum e, la nesfârșit. Să fie, în definitiv, vis, de fapt, coșmar, tot și să se trezească pacificat. Purificat. Scăpat. Deși, de mai multă vreme știe, din nefericire, cu precizie și aproape cu certitudine, că din iad n-a evadat și n-a scăpat, niciodată, nimeni. Iadul, când ajungi, legal sau anapoda, în el, te ține. Nici de-al iadului cu mii de draci nu te scuipe. Nu te avortează. Nu te expulzează. Iadul nu semnează tratate de extrădare cu lumea. Nici măcar cu Transnistria ori Brunei, unde, dacă ar scăpa de aici, s-ar duce el ca să-și piardă urma. Ehei... iadul te prinde în mrejele lui și nu e puțină de scăpare. Vrei să fugi – cui, în afara ardilului nenorocit, îi poate plăcea să fie al iadului? – dar i te încurci printre ițele aruncate, hai-hui, peste tot. Vrei să pleci, dar te lipești, ca muștele de miere, și mai rău. Hm... Miere în iad? Smoală. Ca smoala de asfalt – dacă asfaltul, azi, în lumea reală, s-o mai turna din smoală – te lipești. Vrei, tinzi, jinduești – ca flăcăul tomnatic după nurii de fată mare – să te duci dracu' dintre dracii din iad. Jinduești, tinzi, vrei... Numai că, din motive care nu țin câtuși de puțin de tine, nu poți. Și nu știi. Și nu te ține. Și n-ai habar. Din iad, cât și oricât te străduiești, nu te desprinzi. N-ai cum. Piroane cumplite, ca pe Iisus, te răstignesc. Dar, te deprinzi, în timp, cu iadul. Te lupți cât te lupți cu el și cu dracii din el și, la un moment dat, nu mai poți. Nu mai ai arme. Nu mai ai argumente. Nu mai ești în stare să duci lupta. Nu te mai țin balamalele, care și-așa scârțâiau

năpraznic, de neunse, mai de mult. Și cazii, dracului. Te resemnezi. Te oprești. Pui frână. Accepți. Ești ca o mașină hurducăită, care nu mai pornește nici la prima, nici la a mia cheie. I s-a dus, tot dracului, că doar e vorba despre iad, bateria de tot. Și niciun alternator din lume n-o mai încarcă. Poți să-i faci și slujbe. Poți să dai și liturghie la nouă popi. Poți să... Gata, ești al și de-al iadului. Admiți că iadul face parte, definitiv, din viață. Și din lume. Și, mai ales, din tine. Te-ai contopit, în timp, atâta cu el, că sunteți una, la momentul căderii. Nici nu mai știi unde te sfârșești tu și unde începe iadul. Și invers. Linia de confluență dintre cele două este ca la orizont, ambiguă.

Arde felinarul... Arde! Încă arde. Încă pâlpâie. De la Divinitate fâlcăne așa. Nici n-a bănuț până acum că pot să se aprindă – și, obscur, să lumineze, dar tot lumină se cheamă că e – în iad, felinare. Și că, da, opintit, smucit, fâstăcit, pot să pâlpâie. Până acum, n-a mai ars niciodată felinarul aici. Nici pentru el, nici pentru altcineva. Înainte, desigur și absolut normal, se aprindeau – și luminau, oho, pentru el – candelabre. Și-ncă, fir-ar, ce candelabre! De cristal bohemia. Mirific dăltuite. Multe. O uzină întreagă de electricitate doar pentru el. Și soarele ardea și lumina pentru el, înainte. Era bine. Îi era bine. Chiar și fără liniștea pe care a descoperit-o acum, pentru atunci, lipsă la apel.

Acum, o mână bezmetică și nebună a stins, iremediabil, și soarele, și candelabrele. Doamne, vorbești de funie în casa spânzuratului! Auzi, nebună... Nebună la nebuni. Și orice altă urmă de lumină. Tot a stins! A făcut, poate, pentru totdeauna, întuneric. Nici măcar un opaiț mic nu a rămas să ardă. Să lumineze. Să pâlpâie... În el și lângă el, aiurea, pe câmpii, la vecini... Numai, delicat, haotic, cum o fi, să tremure. Fi-i-ar feștila de viață!

– Flăcău, hopa sus! Și treci la vorbitor! Ete-al dreacu' cum stă cu rânza la soare... Ce, mă, te-a adus mă-ta la spau?

A naibii Zgaiba asta... L-a și speriat. Era adâncit în filozofeală de doi lei și nici n-a auzit-o că a venit. Poftim, i-a pus lumina pe fugă! Are o voce pițigăiată și enervantă, ceva de groază. Până în rărunchi ți se duce scârțâiala din glasul ei. Te râcăie, de neimaginat la o femeie, timbrul ei. Parcă e ferăstrău, joagăr, drujbă, ceva de genul ăsta, așa îți intră în ureche și în suflet. De unde și cum să mai pâlpâie și să mai tremure vreun fitil amărât aici?

Locotenentul iadului a stins și ultima dâră de lumină pârguită magic, în mintea lui. Naiba să te ia, Zgaibo!

– Bă, n-auz’? Faci pă mortu-n cucuruz și-n lanu’ dă fasole fideluță? Io vobesc la pereți și la dușumele? Ele aude, văz, da’ tu nu! Hai, drepți în fund, pă două rânduri, că nu ne jucăm bambiliciu’ aci-șsa!

Da, fără urmă de tăgadă, e afurisită rău Zgaiba asta. Concluzionează încă o dată și-ncă o dată. Pe cât e de mică – de-aia i-a și dat, în sinea lui, porecla de Zgaiba – pe atât e de-a dracului. Se potrivește și se asortează cu iadul ăsta. E cea mai veroasă infirmieră – sau, mă rog, printre cele mai – de aici și din toate locurile de felul ăsta, pe unde a mai fost. Pe unde a tot fost. Nu doar că răcnește cât o armată de caporali beți, dar, ca ei, și lovește, adesea. Cel mai adesea. Are o frântură de furtun de cauciuc în buzunar și, când ți-e lumea mai dragă, dacă, desigur, mai ți-e dragă lumea asta ori aialaltă, te altoiește cu el. Poc, poc! Pe unde nimereste. Cu sete. Că năduf. Cu ură. De altfel, Zgaiba nu se sfiește să tragă palme, șuturi, pumni. Oricând și oricui. Nimeni nu crăcnește în fața ei. Nimeni n-o domină. Nimeni nu-i ține piept. Sau, nimeni nu se pune, din cauză că e dusă, cu ea. Agresivitatea asta a ei, nejucată, netrudită, venită din ea, e și motivul, se pare, pentru care conducerea o bagă mereu în turele de zi, o premiază, o laudă, o dă exemplu. De zi, pentru că, în cursul zilei mai vine câte unul, câte altul, pe aici și să nu se iște, la vederea lor, vreun tărăboi. La Zgaiba nu e slugărnicie în fața tartorului celui mare ori a acoliților lui. Ca la alții și ca la altele. La Zgaiba e simțire. E trăire. E viață. E viața ei.

– Licuță, ia zi, mă, ți s-a ur’t cu binele? N-auz’ că a dat dracii și ai și tu vorbitor? Mișcă-ți fundu’ ăla flenduros și păduchios o dată!

Zgaiba e pusă pe treabă. Nu-l lasă. Dacă zice de vorbitor, e clar, trebuie să se ridice și să se dea jos din pat. Nu are scăpare. Nu e loc de-ntors cu ea. Nu poate să se prefacă, pe mai departe, că doarme afund, că n-o aude, că nu-i simte prezența. Furtunul ăla din buzunarul ei va poposi, mintenaș, peste fața lui. Peste gâtul lui. Peste tot. Știe asta. Și-ncă așa de bine... Că, doar, a mai încasat-o de la ea. Dacă el zice că asta e mai a dracului ca dracul însuși... Bine, nici el n-a fost, multă vreme, icoană de pus la-nchinat... Dar, asta e altă drăcie. Nu-i tot un drac cu bățile administrate de asta.

Cu Zgaiba nu te pui. Înghite sfinți și fată draci. Cu ea nu merge cu democrația, cu drepturile omului, cu mama legii și, în general, cu nimic altceva. De fapt, aici, toate astea sunt, de cele mai multe ori, de fațadă. De ochii lumii. De gura târgului. Vorbe și atât. În rest... Suvoran veșnic și irevocabil e Satana, mereu și în fiecare colțișor, căci, Dumnezeu nu are loc aici, nu e bine venit, e obidit de dă, câteodată, rar de tot, să intre. Mda... Nu prea intră. E pază fermă la poartă și nu se califică să treacă. Sau nu s-o pune cu dracii, mai știi... Că are, na, și El un statut.

Iar Zgaiba – mizeră și mizerabilă creatură! – e ordonanță și general, în același timp. Duce țucalul și dă ordine, simultan. Și, categoric, să fii cât de-al dracului, nu-i faci față. Bivol să fii, din punct de vedere al puterii vorbind, și ea tot te face. Cu tehnici, cu tactici, cu practici, nu știi cu ce. Dar, te pune, mintenaș, cu botul pe labe. Așa pipernicită și ofilită cum e... Drac bătrân, ce mai... Căci, se prea poate ca ăia mai tineri să fie mai rezonabili, mai amabili, mai puțin dați dracului.

În patul aproape răpciugos începe, discret, să mestece guma lipită de cerul gurii. Ca și cum, chipurile, acum se trezește. Din somn adânc. Ca din moarte. Ca de nebun sadea.

– Hai, Licuță, hai mai rep'de! Mișcă-ț' mai cu talent palandărătu'! Vezi că vorbesc frumos cu tine. Vrei la lăptărie sau vrei cu Fanache? Ia, zi... Hai, zi, mă... Că acu' mă rezgândesc și nu-ț' mai fac nici mama lu' ofertă, că nu s'tem la mol aciea! Ca să fie trei în una...

Zgaiba e nebună. Mai nebună ca toți cei de aici. Sau, poate, nu. Mai nebun decât toți e, fără urmă de dubiu, directorul. Are privire mai tâmpă și mai buiacă decât toți. Mișcărilor îi sunt aiurite, mimica întunecată. Deși, el pare vesel. Și dezghețat. Și bun. Și luminos. I se trage, săracul, de la atâția ani de lucrat în locul ăsta. Cu atâtea specimene. Și de atât de multe feluri. Și cu atât de multe probleme. Toate i-au încrustat, încet, dar sigur, fizionomia. Și apucăturile. De multe ori, de la distanță și de aproape, tacit, pe neve, îl privește și îl ascultă. Atent. Cu milă. Cu mirare. Cu nedumerire. E – sau a fost – un om deștept. Capabil. Cu potențial. Acum, are, de multe ori, privirea rătăcită, pe niciunde. Vorba îi e alambicată. Cuvintele greu de descifrat. Propozițiile se pierd și se întretaie. Nu duce corect

frazele la capăt. Începe una, ia alta la rând. Nici gesturile nu seamănă cu ale unui om obișnuit. Sunt precipitate, aiurite și aiuri-toare. Nici mersul nu e lin și drept, cum ar trebui. Are sincope. O ia mai apăsător, o lasă mai moale, o zbughește iar. Fără niciun motiv și fără nicio explicație. Are, aproape de neînțeles, ticuri. Multe. Care mai de care. Și zâmbet pierdut și anapoda. Ba, și de râs, râde ne-bunește. Aici, cu ei, toți, care sunt și care au mai fost, a trecut prin mii de situații. Unele, poate, l-au marcat. Altele l-au influențat. Altele, fără doar și poate, l-au țărănit. Sau, cum se spune în popor, cu țiganul trăiești, țigănește trăiești. Adică împrumuți, fără să vrei, lucruri de la cel din preajmă. Ți se imprimă – și nici nu ai idee – chestii de la celălalt. Căci, doar, nu l-or fi pus șefii șef aici, numai pentru că e mai nebun ca toți.

Zgaiba nu, nu e nebună în sensul ăsta. Ca directorul. Ca ei, cei mai mulți. Zgaiba e mai, nu știu, diabolică. O Cruella proastă, ignorantă, rea, de mii de ori mai nemernică decât personajul din desene animate. Ea are doar două metode de lucru. Ori, ori... Adică, ori folosește furtunul, pe care, în timp, cine știe de ce, l-a numit Fanache, ori te lasă, iar straniu pentru o minte lucidă și normală, să îi pui mâna pe sânii. Nu că te lasă, e impropriu spus, ea te pofteste, pur și simplu, să faci asta. Ei, sânii, sunt lăptăria de care vorbea adineauri. Vorbă să fie cu lăptăria aia. Și e, cum ar veni, cu Zgaiba, ori laie, ori bălaie. Altcumva, niciodată, nu e. Alb sau negru, niciodată gri, niciodată cenușiu, dacă e tocmai nimerit să vorbești despre alb și negru, în așa context.

– Hai, lasă plescăitu' ăla dă 'andicapat și treci la lăptărie. Până nu mă rezgândesc de rezgândire dă tot. Ce, mă, vrei să te rog, ca pe Maica Precista? Vrei să mă milogesc la tine, 'ra-i al dreacu'? Treci, mă, mormolocule, hai! Umblă! Altminteri, iar faci cunoștință cu Fanache. Abia te-așteaptă Fănăchel, drăguțu', să tencingă un pic! Mototolule! Fă, dreacu', pași, mai repede! Mă scoț din minți. Te-așteaptă cineva în curte. Fuga, marș, hai... Un, doi, un, doi, vine nașu' pă la noi... Când oi zice trei, să te văz în curte, la vorbitor. Mișcă, mă, mormolocu' dreacu'! Că mă inervez acum. Lumânare vreau să fii! Că-ți fac cunoștință cu Fanache!

Cunoștință cu cineva, fie el și un furtun feroce de cauciuc, faci doar o dată. După aceea, oricum ar fi, deja îl știi, îl cunoști, ai

avut de-a face cu el. Dar, Zgaiba habar n-are de asta. Ea o ține cu făcutul cunoștință de fiecare dată când vrea să lovească, sau, când chiar lovește. De câte ori, of, n-a vrut s-o bată el, la propriu, pe hârca asta, pe nemernica asta, pe panarama asta! Să-i bumbăcească pielea, după cum merită. A și încercat de câteva ori, când și-a pierdut, de-a binelea, firea. N-a bătut, de când e, pe cineva, mai ales o femeie. A preferat să rănească, mai degrabă, cu vorbele, cu zisul, cu frazarea. Dar, aici, cu Zgaiba, a pierdut, pur și simplu, volanul. Și a intrat în șanț. Și a dat, înnebunit, în ea. Pe unde a apucat. Cu ură. Cu furie. Cu dispreț. Cu scârbă. Care pe care, și-a zis, atunci. A dat el, a dat și ea. Care cum a putut și s-a priceput în încăierarea aia. Însă, ce-a pățit după aceea, de la ea și de la alții, de la sistem, în sine, numai el știe. Și Satana, de-i suveran peste locul ăsta.

Asta ca să ia în calcul, din logoreea Zgaibei, doar chestia cu făcutul cunoștință. Căci, la câte înșiră și deșiră ea, aiurea, ar trebui să scrie o trilogie. Și nu ține să-și folosească bruma de intelect pe care îl mai are, pe gunoiul ăsta. Acuma, gunoi, gunoi, dar cu Fanache. Și cu directorul de partea ei. Și cu toți șleampății ăștia de aici. Sigur, trebuie să muncească și aici cineva. Și unii, poate, sunt la locul lor. Nu sunt dați dracului și-și fac treaba. Dar el, dacă ar putea să aleagă, mai bine ar pleca în Congo, decât să lucreze într-un așa loc. Ce este cert, e faptul că nu va putea niciodată să facă o astfel de alegere.

Și mai e o chestiune neîndoioasă: răcă și gălceavă nu mai vrea. Mai mult de atât, a se citi, în mare, agresiune fizică, nici vorbă. Nu vrea și, pe cât posibil, nici nu caută cu lumânarea. A tras frâna de mână, pentru un pic de siguranță. Pentru viața lui, în fond. Proastă, bună, cum o fi, dar numai p-asta o are. La alta nu s-a-nscris încă, să primească. Așa că, mai bine face pe fazanul. Și acum. Așa cum a decis, răpus și terminat de tot, să facă de vreo trei ani încoace. Măcar își protejează spinarea, curbată ca semnul întrebării. Și mintea, câtă mai are. Și sufletul, așa, cioburi, cum e. Și, deși nu le vrea mereu, amintirile. Dar, mai ales, cum deja a-nțeles, viața. Chiar dacă din ea i s-au smuls, i s-au tot smuls, hălci întregi.

– Vii azi or' luna aialaltă? Am și io o răbdare. Cine e șefa aici? Bagă, mă, cărbuni la țărcădău! Mai cu talent, mai cu talent, mai cu dat din buric... Ne mișcăm și noi azi, Licuță? Hai, cu viteza

lu' vântu' turbat te vreau dat jos din pat. Că nu ești la pensiune, la mă-ta, mă. Vrei să schimbăm foaia, Licuță? Ptiu, fir-ai al dreacu'! Io sunt bună și tu ești nemernic și mă iei dă proastă. Stric io orzul pă mârțoage ca tine. Mă, ție ți-e dor dă Fanache! Îți trag fo două, de nu te vezi om cu to'arș. Belitu' dreacu! Hai că m-am inervat! Și nu e a bună, când mă inervez. Hai, mișcă măgaru', că a venit văr-tău la tine, să te vază. Ți-a adus bumboane și țiğări. Hai, mă, că am văzut eu.

Într-o lume normală, te-ai întreba, om normal, de ce ți se vorbește în felul ăsta. Nu ai permite. Nu ai da curs unei astfel de cereri. Ai da de toți pereții cu răpciuga de Zgaiba. Ai... Într-o lume normală. Dar, aici, nu e o lume normală. Aici ai alte întrebări. Adică, el are. Văr? Ce văr? Care văr? Nu mai are niciun văr, nicio nevastă, niciun neam, niciun prieten. Nimeni nu mai ține de el. Nimeni nu vine să-l vadă. Nimeni nu întreabă de el. Nimeni n-a apărut aici, în acești din urmă zece ani. Nimeni! Doar, foarte, foarte rar, mama. Singură. Pustiită. Necăjită. Fără să-nțeleagă. Stă un pic, se uită la el, boscorodește soarta, face cruci mari, își dă peste mână, apoi, că ea a fost în oastea tovarășului Ceaușescu, nu e prietenă cu popii și cu biserica, pe urmă, pentru mult timp, pleacă și nu mai calcă pe aici. Nu l-a crezut niciodată că el, de fapt, e bine. N-are nimic. Nu i-au sărit bujiile. Dacă doctorii spun că nu e, atunci așa e, nu e bine, e rău, că ei știu mai bine cum stă treaba asta. Că, doar de-aia și-au tocit flanerele prin coate și pe la subțiori, atâția ani prin școală, să știe că a dat sminteala iama prin creierii lui. Ei știu, el, un pierde vară, nu.

Și acum a venit un văr? N-are niciun văr care să vină după el, să-l vadă aici, să-l viziteze, să-i aducă țiğări și bomboane. Ce văr? Iar începe prostia aia? Iar nu e lăsat în pace? Iar vin după el? Iar îl, că nu găsește altă rimă, reactivează? Zgaiba o vorbi serios? Sau e un fel de-a spune, ăsta cu vărul? Poate îl duce cu zăhărelul, că e bună la de-astea. Care văr? Nu are niciun văr. Nu există niciun văr. Oricât și-ar răscoli, pe repede înainte, creierii, nu îl depistează. Nu e. Trebuie, se vede treaba, că începe iar balul. Și-ncă ce bal... Mare și mascat. Să vezi dănțuială! Să vezi ruperi în figuri. Să vezi belele și năpaste. Trebuie să se teamă din nou. Trebuie să joace din nou. Trebuie iar să scoată la înaintare artileria grea. Trebuie... Căci,

în linia întâi, încă o dată, e mai iad ca iadul în care își duce existența. Deci, ca să nu bocească mai ceva ca la mort apropiat, din neam – un văr bun, ca să fie în ton – meclă de fazan. Zen. Pace pe pământ...

Se dă jos din pat, se întinde, plescăie la gumă, adoptă privirea rășchitor, sare de nebun, o ia ca avionul.

– Caii... Căluții... Caii mei sălbatici... Tâgâdâm, tâgâdâm... Uite... Îi vezi? Îți plac? Ce frumoși sunt! Te las să pui mâna pe ei. Am o herghelie.

– Îi văz, îi văz, zice Zgaiba, plictisită. Ai pe dreacu'! Hai, că vărul ți-a adus acadede, Licuță. Și bombonele. Hai la el. Să-mi dai și mie. Pune mâna pă lăptărie și mișcă. Doar nu vrei să plece văr'tu' cu țigăr'le, caramel'le și halvița. Sau să faci cunoștință cu Fanache... Îl știi pă Fanache, nu? E în vână, Licuță... A mâncat hrean și țelină și a băut zeamă de varză.

De ce, a fost matol, de-a tras la zeama de varză? Fanache, adică. Hm... Văr... Văr... Și, totuși, nu există niciun văr. Niciunul! Cine să îl caute aici, după atâta vreme și să se dea drept vărul lui? Dacă n-a venit nimeni zece ani, de ce ar veni acum? De ce?

Sare în continuare, ca un ied, ca un miel, ca un țap. Ca un nebun. Așa a văzut că fac mulți, când nu sunt de-a dreptul trotilați de tratamente, de injecții, de cloramină, de bătaie. Așa trebuie să facă și el. Și-n alte o mie de feluri. În câte feluri e nevoie. Ca să scape de toate cele înșirate. Ca să scape, în fond, nu doar cu pielea netăbăcită, cu dinții, câți mai are, în gură, fără medicamente și fără cămașă de forță, dar cu viață. Chiar așa! Cu viață! De aici, s-a convins, pleci doar când vine popa și dă cu cădelnița la cap. Mă rog. Se face că dă, căci, neplătit pe cât cere, ca la înmormântările de oameni normali, nici popa nu dă cum se cade cu cădelnița. A văzut el bine asta. Și popa e tot om, așa trimis al Domnului, pe pământ, cum e.

Sare, se zbenguie, rânjește, țipă, lăcrimează, vorbește aiurea. Și pune mâna, așa cum a convenit tacit cu Zgaiba, pe sânii ei. Ca să nu intre Fanache în funcțiune și în acțiune. Și ca să fie prieten cu Zgaiba. Ca să evite zavistia cu iz de cloramină.... Sunt mici, nădușiți, pfoaaa... și fleșcăiți. Sânii. Fanache e al naibii de scortșos. Și de rigid. Și de-al dracului. Numai piele rugoasă. Nu, nu furtunul...

Îl ia cu lehamite. Dar ei, Zgaibei, îi place să fie atinsă. Doamne!... Mai mult, îi place să o atingă el. A observat asta. A constatat-o de mai multe ori. Chiar îi place. Să o strângă. Să o pipăie. Să o palpeze. Puah...

– Bagă mâna bine, Licuță, mai adânc... Așa... Ce, nu ești în stare? Nu te duce capu' ăla? Mototolule! Că acum îl scot pă Fanache din bârlog și te pune el cu botul pă labe. Hai, Licuță, nu fi mormoloc. Ești rușinos? Ești cuminte? Ca cățeaua lu' părinte ești! Așa... E bine, nu? E frumos? Îți place? Și dacă nu-ți place, tot un drac. Calule, mănânci ovăz? E mai bine ca cu Fanache, da? Să fii cuminte, că mai ajungi la lăptărie. Așa... Gata, acuma. Ajunge. Gata, am zis! Io hotărâsc cât ține ședința la lăptărie. Că io sunt șefa. Hopa, ajunge. Ho, vacă ce ești! Mă, tontălău ești, al dreacu'! Greu te bagă omul la zeamă caldă, greu te scoate... Gata! Că vorbesc rom'nește și io. Acum, hai rapid la văr-tău ăla, că-și ia câmpii și pleacă, dacă tu dormi pă tine.

Își scoate mâna din sânul Zgaibei. Fără vreun regret. Fără vreun sentiment. Însă, îngrijorat. Panicat, aproape. Deci e, totuși, un văr în cauză. Sau un văr... Nu mai poate să prelungească momentul. Știe asta.

Trebuie să fie atent. Și isteț. Și dibaci. Pare că totul se reeditează. Pare, doar pare? Cum naiba și-au mai amintit de el? N-a mai făcut nimic. De trei ani. N-a mai zis nimic. N-a mai acuzat pe nimeni. N-a mai dat cu pietre. N-a mai băgat bățul prin gard. N-a mai sâcâit și n-a mai iritat pe nimeni. Nici măcar pe el însuși, la cât de resemnat și de pierdut a fost. Atunci? De ce e iar în centrul atenției? De ce îl caută acum un... văr? De ce se anunță cod roșu, din seninul cel mai senin?

Merge pe lângă Zgaiba, falsând cât poate, dar aproape năuc de spaimă. Iar spaimă. Iar spaime. Atât de multe! Și atât de rele. Și atât de interminabile. Cum de s-au întors iar toate în viața lui? De la ce i se trage? Pe cine a călcat pe bombeu? Cui nu i-a priit cafeaua din cauza lui? Nimic, nimic n-a făcut în ultima vreme, destul de multă vreme, ca să supere pe cineva. A mers, realmente, pe sârmă. Și știe că a ținut pasul drept pe sârma asta, căci, altminteri pica de acolo și, jos, sub sârmă, n-avea plasă de siguranță. El nu mai forțează limitele, ca săritorii la trapez. A învățat în primii șapte

ani că, aici, un salt de genul ăsta, e, realmente, mortal. Se întreabă și acum cum s-a făcut, la câte salturi a efectuat, de nu s-a dus pe copcă. Pentru că scăpare, la salturi mortale aici, nu e. Dar, de trei ani, bătuți pe muchie, el e, ca un îngerăș, cuminte. A semnat, ca să treacă puntea, pact de neagresiune cu iadul și cu dracii lui. E drept, pe șestache. Dar a semnat. Și atunci?

Zgaiba îi arată în curte, lângă piersicul dat în floare, un bărbat.

– Hai, du-te la văr-tu, dobitocenie mică ce ești! Că, uite, te-așteaptă. Ce văr ai, al dreacu' să fii tu! Acuma îl văz bine. De ce n-ai spus mai dă mult, că eu îl chemam la tine... Îl aduceam în dinți la tine... Pă palme ți-l puneam. Moamă, ce văr ai, împutițule... E de mamă sau de tată? Hai, mișcă măgaru', că te-așteaptă omu' ăla!

Se îndreaptă, înfrigorat, spre tipul înalt și bine construit, de lângă piersic. E cum a bănuit. Nu-l știe. Nu-l cunoaște. Nu e vărul lui. Nu e nimic cu el. Nu l-a văzut în viața lui. Nu l-a întâlnit niciodată. Bagă mâna în foc că e așa. Chiar nu-l știe. Glagoria nu îi e taman zuză. Atunci, de ce îl vizitează un străin? De ce se dă drept vărul lui? Ce naiba se ascunde iar în tot bambiliciul ăsta? Cine e bărbatul ăsta bine făcut, bine îmbrăcat, rău, poate intenționat? Și de ce îl caută? Pe el... Uitatul. Abandonatul. Răstignitul. Nebunul. Un nimeni. Ce vrea de la el? Ce mai vrea? Ce mai vor toți?

Fredonează, împâclat, Drumurile noastre toate, zâmbește a cretin – cât mai a cretin, că doar și-a făcut bine stagiatura – și se apropie de străin. Cine o fi ăsta? Cine să fie ăsta? Cine e ăsta? Văr... Are o mină serioasă, trăsături puternice, ochi arzători. E chipeș, e bine îmbrăcat, nu e de duzină, nu e de pe aici și nici de-al lor. Văr...

Îi întinde, prietenos, mâna și, când Zgaiba se îndepărtează suficient, întreabă:

– Domnul Radu Munteanu?

Poftim... Văr, carevasăzică... Și să-l fi lăsat pe el, la propriu, facultățile mintale, așa cum i s-a tot inoculat în anii ăștia, dacă ăsta era vărul lui, îl întreba pe el cine e, dacă e Radu Munteanu? Îi vorbea așa de protocolar? I se adresa astfel? Dacă ar fi jucat țurca împreună, dacă ar fi gagicărit amândoi, dacă ar fi fost veri, ar fi avut o așa atitudine? Ntttt... Nici vorbă! Ce, așa vorbesc și așa întreabă

verii? E cum a bănuir. Cum s-a temut. Cum a crezut că nu va mai fi. Sistemul s-a pus iar în mișcare. Nu se mai termină o dată! Nu se termină, iată, niciodată! Aici moare, de data asta. Acum, gata, vine sfârșitul. Apocalipsa după Ardil năvălește peste el. Nu mai are forță să lupte. Nu mai poate. Nu mai dispune de resurse morale și sufletești, ca să reia armele. Nici arme nu mai are. Le-a aruncat, ruginite, fără muniție, prin podul sufletului. Nici scut din el însuși nu mai știe să facă. Sau nu mai poate. Și de ce ar mai relua lupta acum? De ce s-ar mai ambala pe un front unde nu are nicio șansă? De ce s-ar mai mobiliza pentru un război în care doar el, mereu, atunci și acum, e perdant? S-a dovedit că zicerea aia cu luptatul cu morile de vânt lui i se potrivește mănușă. Pe el l-au avut în vedere Cervantes și don Quijote, când au pus-o pe firmamentul lumii.

Lălăie, disperat și îngrozit, pe mai departe. Nici nu știe ce. Nici nu realizează că a dat-o în M-am născut lângă Carpați, melodie pe care, din câte își amintește, n-a știut-o niciodată. Cum i s-a strecurat în gâtleej?

Dar, mormăie gâtuit de spaime. E un om speriat. Și nu speriat, înspăimântat. Și nu înspăimântat, îngrozit. Viața – sau oamenii, sau cine mai știe cine – l-a învățat, în ultimii ani, să se teamă. Are, cum nu a avut în toată existența lui, frici. Frici imense. Frici acerbe. Multe, multe frici.

Un văr... Hmm... Trebuie să bage pe mai departe privirea de vițel exaltat. Trebuie să se dea în stambă, cât poate mai mult. Trebuie să-l convingă pe vărul că el e țicnit de-a binelea, că nu mai e, pentru nimeni, un pericol, că de aici nu poate, și să vrea, să atace pe cineva. Nu-l ascultă nimeni. Nu-l știe nimeni. Nu mai are o tribună la care – și de la care – să se exprime. Așa că, se gudură, sare, țopăie, lălăie alambicat o melodie nedefinită. Nu întinde mâna la salut, nu îl privește pe vizitator în ochi, nu răspunde nimic, dă de înțeles că nici n-a priceput ce a fost întrebare. În definitiv, i-a păcălit, astfel, pe toți de aici, când a decis acum trei ani că nu mai poate și nu mai trebuie să-și susțină adevărul. Că nu mai poate și nu mai trebuie să încaseze bătăi și umilințe. Că nu mai poate și nu mai trebuie să rabde să fie băgat în cămașa de forță și chinuit mai ceva ca hoții de cai din vechime. Nu mai poate... Și nu mai trebuie... Și pentru ce? Pentru ce, tot chinul? Toată jalea? Toată suferința? Pentru

niște chestii de atât de demult, că aproape le-a uitat și el. Chiar și el, care...

Hmmm... N-o fi dracul așa de-al dracului. În iad și în afara lui. Poate îl duce de nas și pe vărul lui pește prăjit. Că, doar, n-o fi el mai dibaci la de-astea, ca toți medicii, și ca directorul spitalului, și ca întreaga aia comisie care l-au examinat și l-au văzut și l-au expertizat. Mereu, an de an, de fapt, la câteva luni pe an. Că așa e, când n-ai... pile, aici, la balamuc. Te testează ăștia mereu, ca să vadă dacă te-ai înzdrăvenit, între timp. Cine știe, poate mai crește un lob la cerebel... De asistente și de infirmiere, cu care dă mereu nas în nas, nici nu se pune problema... Le duce, maximum, cu preșul. A devenit expert. Nici nu e așa de greu, ca zborul în cosmos.

Străinul cu ochi de noapte îl privește atent. Aproape vulțurește. Îi ia seama bine, de sus până jos. Îl scurmă, parcă, până la, și prin, măruntaie. De-i vede, cu claritate, și ficatul, și splina, și pancreasul. Ba, și intestinele amândouă. Ascultă melodia diformă și deformată și, o vreme, tace. Doar se uită pe sub gene, scrutător, ca un căpitan de vapor gata să depisteze pirații pe furtună, și nu spune nimic. De parcă, prin absurd, el, nebunul, ajunsese pe stadion, la Steaua și strigase, bezmetic, cu amândoi plămâni: Câine până la moarte!. Și vărul, după așa ieșire, nu știe dacă să dea, sau nu, de pământ, cu el.

Hm... E greu cu el. E greu cu străinul ăsta. E greu cu vărul ăsta. E greu.

Scrutarea continuă preț de câteva clipe. Bune, ce mai... Lungi, cât veacul vecilor. Apoi, cu privirile ținută pe celălalt, străinul cu ochii ca smoala din hârdaiele iadului, continuă dialogul început adineauri:

– Întrebam dacă sunteți domnul Radu Munteanu, pentru că, în ultimele poze în care apăreți, pe care le poate avea cineva la dispoziție, arătați cu totul altfel.

Altfel? Ce vorbești, musiu scârț? Normal că arăta altfel, acum zece ani. Căci, de atunci, trebuie că are vărul poze cu el. Că atunci a fost ultima dată în lume. Printre oameni. Ca un om. Atunci și-a făcut, și i-au făcut și alții, poze. Atunci avea fotografie la editorial și arăta, da, clar, altfel. Era mai tânăr cu zece ani, avea toți dinții și toate măselele în gură, nu chelise, nu se ascuțise la obraz și la

pântec, mai avea carne pe oase, nu i se duseseră ochii în fundul capului, nu avea, ca acum, trăsăturile în halul ăsta de rigide, nu îi atârna pielea, nu avea chipul brăzdat de tranșee, nu se transformase în pergament antic, nu era disperat și nici îndoctrinat că e nebun. Ei, în câte feluri nu era acum zece ani! Nu era singur. Nu era obidit. Nu era distrus. Nu era îngrozit. Nu era... Din contră. Ah, în atât de multe feluri, cum e, din păcate, acum, nu era atunci. Clar nu mai seamănă cu cel care era odinioară. Au trecut, în fond, zece ani. Deși, în multe cazuri, nu lasă așa de multe urme zece ani, pe chipul și în viața cuiva. Dar sunt zece ani normali, liberi, firești, acești zece ani. Printre oameni. Alături de cei dragi. Cu lipsuri și cu griji, fără îndoială, dar beneficiind de libertate. De viața ta. De tot ce ai și de tot ce vrei. Lui, toate astea i-au fost furate. Lui, ultimii zece ani i-au fost răpiți. Lui, cineva i-a smuls, în acești zece ani, tot suflul și toată vivacitatea. Lui, cartea vieții i-a fost vandalizată. Ca bisericile creștinilor în războaiele ghiaurilor cu turcii. Lui i-au ars codrii verzi de cetină. El, la drept vorbind, în ultimii zece ani, n-a trăit. A fost pe pilot automat. Sau, nici așa. S-a târât. Pe genunchi și pe coate, ca la armată, când vreun caporal beat face pe deșteptul. A mers, la propriu și la figurat, pe burtă. A suferit doar. S-a chinuit. A fost chinuit. Psihic, moral, fizic, sufletește. Altfel. În toate felurile posibile. El, în ultimii zece ani, a fost – se repetă, dar așa-i vine – la propriu și la figurat, torturat. În fel și chip. El, în ultimii zece ani, a avut ca domiciliu stabil, cu titlu de permanență, iadul. Reședință de reședință. Capra moartă a vecinului. Da. Iad. El, în iad și-a dus, cum și-a dus, ultimii zece ani. Printre flăcări și butoaie cu smoală și cu zgură. N-a văzut alb, n-a văzut roșu, n-a văzut verde. Vede în clipa asta, verde și roșu, în fața ochilor. Că vine, acum, străinul ăsta spilcuit să îi spună că nu mai seamănă el cu el de acum zece ani!

Măi, să mori tu! Vezi bine. Ai spirit de observație. Așa e, el, cel de acum, nu mai are nimic din el, cel de atunci. Ca și cum l-a băgat, ăsta de acum, pe ăla de demult, la borcan, la păstrare, în țințir... De fapt, cum la păstrare? Ce păstrare... Ar fi fost bine. Doar ieșea de aici și scotea borcanul cu el, ăla vechi, ca să trăiască. În țințir, a fost îngropat. De viu. Când încă respira. Când încă plămânii lui mai aveau aer. Când, încă, viața nebună pâlpâia, spasmodic, în pieptul lui. Iar acum... Acum... E doar o umbră palidă a

celui care a fost cândva. Din toate punctele de vedere. Sau, n-o mai fi nici umbră a umbrei lui. A ajuns, și o știe, o ruină. A eșuat, când era mai abitir pe val, de stâncile de la mal. Și acum crede că a cârmit bine corabia. Că a făcut ce trebuia. Că n-a greșit. Deși, da, e aici. Și-ncă o epavă...

Zâmbește mai amarnic în sine, se gândește că un pic de manipulare nu strică și găsește cu cale să-i zică străinului:

– Nenea, mi-ai adus bombonele? Că așa a zis tanti aia. Că mi-ai adus. Și țigări la fel. A zis că mi-ai adus. Că eu am fost cuminte. Și șefu' a zis că sunt cuminte. Am fost cel mai cuminte, în ultima vreme. Nu am făcut cunoștință cu Fanache. M-a dus tanti la leprozerie. Ah, la lăptărie. Mai uit și eu. Zău, nenea...

– Mda... Uite, țigări, ciocolată, fructe, fursecuri și o cutie cu bomboane pentru tine. Și ți-am mai adus o carte. M-am interesat, ai voie să primești cărți.

Perplexitatea lovește în pieptul lui Munteanu. O carte? O carte?!? Cum să-i aducă o carte? Lui? Aici? Carte la balamuc? Cui să-i treacă, vreodată, în vecii vecilor, prin cap să aducă unui așa zis nebun, o carte?

Înainte, până acum trei ani, când îl hărțuiau și îl beleau de-a binelea toți securiștii deghizați în doctori și infirmieri, aveau alte tehnici. Altă tactică. Altă punere în scenă. Îl răstigneau în multe feluri, dar faza asta cu cartea n-a folosit-o nimeni. Hm... Nici... veriiăștia nu mai sunt ce-au fost. Înseamnă că tipul din fața lui e mai deștept decât ceilalți. Joacă tare. Joacă bine. Joacă așa cum nu s-a mai jucat în competiția asta. O carte... Cum o carte? O carte la nebuni. În analele balamucului, de când i s-a turnat fundația, nu s-a pomenit așa ceva! E clar, și-au amintit iar de el. Zeii și Dumnezeii și tartorii l-au părăsit din nou. Ardil Escu e iar în fibrilații. Iar își arată măiestria și talentul și colții. Dar, de ce naiba e luat iarăși în colimator? De ce? N-a mai făcut și n-a mai zis nimic. Nici măcar, ca să nu-l înregistreze cineva, căăștia îți citesc acum și străfundurile, n-a mai gândit.

Unde-i fisura? Unde-i buba? De la ce i se trage? Straniu. Dar îngrijorător. L-au pus iarăși pe tapet. Iarăși! Ce viață e asta? Nici câinii maidanezi n-o duc așa. Ce a iscat tornada asta de stă să se reverse peste el și să-l facă, mai ceva ca o rafală de ploaie,

ciuciulete? Cum de au scăpat, iar, balaurii nenorociți din cetatea uitării? Liniștea ultimilor trei ani i-a fost, atât de mult, pâine bună, caldă, coaptă-n vatră... Într-o clipită, s-a ars. S-a făcut scrum. N-a mai rămas nimic din ea. Iar el, iar, ca în atâtea alte dăți, a ajuns exilat pe o margine de margine de lume. Credea că le luase pe toate la rând. Că le știe pe toate. Că nu i-a scăpat niciuna. Că pe toate a stat și a zăbovit și a hălăduit. Însă, pe asta pe care a ajuns acum, pe marginea asta de margine de lume n-a mai fost. N-o știe. N-a probat-o. Nu i-a luat pulsul. N-a călcat pe marginea asta.

Deci, să se dea în stambă, pe mai departe, și să se bucure, da, că i-a adus bomboane. Vărul – văr, pe naiba – i-a adus bomboane... Ah, bomboane! Să pară că urlă fericirea în el. Să fie simplu. Să fie nebun. Să îl fraierească pe intrus. Bate din palme, cu darurile între ele, ca un copil, se agită, sare, cântă iar, nici el nu știe ce, în legea lui.

Străinul se foiește încurcat. Sau, poate, încordat. Se uită cu ochii lui pătrunzători la tot cercul și zice, aproape, sec:

– Ascultă, Radule... Că nu cred că e cazul să ne mai fandosim și să ne mai formalizăm cu domnul Munteanu în sus și cu domnul Munteanu în jos. Eu propun să încetăm cu cacialmaua. Să încetezi cu cacialmaua. Nu-mi place și n-am timp, nici chef, nici deschidere de ea și pentru ea. Să vorbim ca niște bărbați onești și deștepți, ce ne aflăm. Stai într-un loc, nu mai sări ca o curcă beată!

Dar, Radu Munteanu, la așa vorbe, pe care, neîndoios, le aude, cu toată chirăiala lui, simte nevoia să facă sărituri și mai multe, și mai înalte, și mai aiuritoare. Și de oaie beată, nu doar de curcă aghesmuită. Poftim, vărul l-a luat frontal. Direct la țintă. Fără vreo posibilitate de dat la-tors, din partea lui. Iadului i s-au spart, naiba știe de ce, porțile și toată lava de pucioasă și smoală s-a pus în mișcare către el. Îl va potopi. Îl va arde. Îl va termina. Dar, pentru că el știe cu cine are de-a face, va fi cu un pas înaintea dușmanului. Cu cinci secunde, atât, mai deștept. Și nu se poate, nu se poate, să nu-l păcălească și să nu-l scoată de pe turnantă pe vărul nevră! Doar nu e nici el vreun agarici începător. I-a cășunat, din nou, ardilu-lui pe el, dar, dacă el, un biet nebun fără pârgii și fără ajutor, a reușit și altă dată, alte dăți, de ce să nu creadă că reușește și acum? Deci, sărituri de orătării îmbețite și priviri capii, de smintit sadea.

Străinul îl privește iscoditor, în continuare. Parcă l-a băgat la RMN și trebuie să vadă ce afecțiune are. Îi zice, încercând să-i prindă și să-i surprindă privirea bleagă, de bovină aflată la păscut, pe imășul satului:

– Desigur, nu sunt vărul tău. Te-ai prins tu, deja, de asta. N-are rost s-o luăm pe după vișin, să-i dăm cu hâr, cu mâr, cu d-astea. Sunt subcomisarul de poliție Cristian Popa de la Inspectoratul Județean de Poliție Prahova. Am redeschis cazul fostului președinte al țării, Ardil Escu. O să fiu sincer și deschis, cu tine. Sunt aici ca să-ți cer ajutorul. Și d-asta, adică. Știu că, acum zece ani, tu ai demarat niște anchete în ceea ce-l privește. Că ai, că aveai, o mulțime de date, de informații, de dovezi care îl incriminau pe mai multe planuri. Unele au ajuns, relatate măiestrit, în ziarul unde lucreai, altele, din cauze obiective, cu siguranță, nu. Anchetele alea sunt, indubitabil, și cauza care te-a adus la spitalul de nebuni. De la ele ți se trage. Pe lună să fi stat și tot te prinzi, om din afară, de asta. Avem și noi, cei de la poliție, o mie de chestii acuzatoare la adresa lui Escu. Știi la ce mă refer. Dar îmi, ne, lipsesc câteva piese din acest puzzle încâlcit și ticălos. Dacă le punem cap la cap, pe-ale tale și pe-ale noastre, reușim să demascăm mafia și să facem, în sfârșit, dreptate. Desigur, și ție, dar nu doar ție. Băi, Radule, pe cuvânt, m-ai amețit... Nu mai țopăi așa! Lasă naibii dramoleta asta. Ți se pare că eu sunt, așa, cam gorobete? Pafarist într-ale vieții? Nedat jos din plop, până acuma? Crezător necondiționat în Moș Crăciun? Nu gust, pe cuvânt, nicio iotă din nebunia ta și din faptul că te porți de parcă ai băut aracet, gaz stricat sau chiar acid sulfuric. Eu nu cred că ești nebun, așa cum nu cred că Steaua mai ia anul ăsta campionatul. Nu cred! Și zic să ne-adunăm și să vorbim cum se cade. Cu cărțile pe masă, la vedere.

Hopa! Hopa... E, cum ar fi spus cu prietenii, pe vremuri, într-un argou ieftin, grele. Poliție? A intrat poliția pe fir? De ce? Sunt noutăți în cazul lui Ardil Escu? Și ce treabă are poliția în cazul fostului președinte? Nu altă instituție a statului, alte insituții, de fapt, s-ar cuveni să se sesizeze și să cerceteze? Ce se întâmplă? Care-i dedesubtul? Ce șpil e aici? Ce daraveră se perpelește la foc mic? Sau, mai știi, o fi dat, deja, în clocot... Hmmm... Ce se întâmplă? Ce s-a mai întâmplat, de fapt, în toți anii ăștia, ca să se reia o anchetă?

Ca să se scuture de tot praful lumii un dosar aruncat în arhive sau aiurea. Ca să se demareze o astfel de acțiune. Ce se întâmplă? Care-i poanta? Atunci, acum zece ani, se găsisse un procuror să se lege de Ardil Escu. Singurul. Căci, altcineva să-i stea alături, să lupte lângă el, să-i țină hangul, să latre, na, cu el o dată, n-a mai existat și n-a mai fost. Zicea el, procurorul, că ardilul e corupt, că e băgat într-o mie, la propriu, de matrapazlăcuri, că trebuie, chiar așa președinte cum fusese, să plătească pentru tot și că, indubitabil, legea e una pentru toți. Dar, cazul s-a închis rapid, cu viteza vântului turbat, probele au fost pierdute, rătăcite, ascunse, procurorul a fost târât în niște scandaluri din care a reieșit că el era cel pătat, cel corupt, mafiotul șef, apoi a dispărut de pe firmament. Nu s-a mai auzit, cel puțin cât el, ziaristul nenebun, a putut să afle, nimic. Despre Ardil Escu nu s-a mai comentat nimic, în sensul ăsta, niciodată. Cazul, aproape înainte să se deschidă, se închisese. I se pusese, altfel spus, cruce. Salutare și-un praz verde. Acum, aude că s-a redeschis. Că poliția a reluat cercetările. Poliția? De ce e pe fir poliția? Și încă aia de la un județ, județul lui, nu cea din Capitală, cum ar părea mai firesc. Pute. Ceva pute. Ceva nu se leagă. Ceva e putred. Hm... Treaba dracului în casa popii.

Și cine e ăsta de zice că e subcomisar? N-are treabă acasă și la serviciu, de se bagă pe caz? Ce-i trebuie să sune toaca pe aici? I s-a făcut de fâlfâit ieftin de aripi? Îl mănâncă, teoretic vorbind, deocamdată, pielea? Are el forță să zgâlțâie jarul de sub oala lui Ardil Escu, de să iasă, mintenaș, scânteii, apoi să se facă prăpăd?

Nu-l cunoaște pe individ. Nu-l știe. Nu l-a văzut în viața lui. Și s-a învățit și el ceva pe la poliție, pe timpuri... Adevărat, pe timpuri. Când era tânăr. Avea doar 35 de ani atunci, ultima dată, când a făcut teren. Când a scris. Când a respirat. Când a trăit. Pe tipul ăsta, și dacă spune drept, nu are de unde să-l știe. E tânăr. Are, în mod cert, după cum arată, până în vârsta lui de atunci. Poate, era prin școli, la momentul acela. Sau, oricum, un fârtângău de ofițeraș, la început de drum, refugiat prin vreun birou obscur. El, atunci, avea surse printre șefi. Cu șefii vorbea, ținea legătura, avea relații de amiciție, bea un whisky. Nu cu plebea, cum ar veni, cu ăia de la munca de jos... El era un mare ziarist, respectat, temut, abdulat, era firesc să aibă surse și prieteni sus puși, ca el. Mda... Și la ce i-a folosit? Ca

să cadă mai de sus, atât, ca să-și rupă șalele și noada mai abitur...

Acum, zice omul ăsta din fața lui, se reia o anchetă. Ancheta aia. Taman aia. Așa a zis. A fost atent. Nu-l înșală auzul. Se reia. Se scarmână, se zgândără, se fac valuri. Așa e la o anchetă. Ehei, a naibii fatalitate! Unde ai fost acum zece ani, subcomisare, unde, când un pârlit de ziarist, pe cât de mare, pe atât de zdrobit, făcea valuri cu cercetările și cu dezvoltările? Unde ai fost, apoi, toți zece anii ăștia? Atunci, a tăcut toată lumea. Nimeni n-a mișcat în front. Și, mai apoi, la fel. Nimeni, nimic! Atunci – și mai apoi – nu s-a băgat nimeni. Atunci, și pe urmă, l-au făcut și pe el să tacă. l-au închis, pur și simplu, fleanca. Prin băgarea, la propriu, pumnului în mandibulă. Atunci, și mereu de atunci încoace, i-au lipit, temeinic, gura, scoțându-l, nici mai mult, nici mai puțin, nebun. Lună plină, pentru el, aici, la nebuni, e lesne de-nțeles, n-a mai fost. Doar nori abisali și întunecați. Doar furtuni copleșitoare și puternice. Doar ceață groasă, de s-o tai cu satârul. Și se ițește, acum, din bezna potopitoare, fața bucălată a lunii pline? Măi, să fie și să fie... A ajuns tramvaiul lui la ultima stație? Într-un fel sau altul, trebuie să coboare? Sau, cum se teme el, e totul o înscenare ca să îl facă pe el, ca să îl determine pe el să dea, să spună tot ce n-a dat și n-a spus toți anii ăștia? Hm... Cu siguranță, ipoteza din urmă e. Și, la naiba, nici nu mai e ipoteză, de acum. E o certitudine certă, dacă se poate spune astfel. Noroc că procesează repede. Că-i merge mintea, ca unsă. Ca să nu zică brici. Cu deprinderea asta de a gândi situații, de a analiza, de a rostui tot în minte, repede, temeinic, calculat, s-a ales de la ziar. A învățat, cu destul exercițiu, să pareze, să ascundă, să disimuleze, să joace, să intre în roluri. Dar și să respire în voie – ori să plângă, după caz – pe dinăuntru, în rărunchii lui, nu pe dinafară, nu la vedere. Nu în ochii celorlalți. Ascuns. În adâncuri. Săpat și încrustat în piatra sufletului. Căci, deși nu a crezut, acum sufletul îi e din piatră, rudimentar și, în mare, fără empatie. Da, dar procesează repede. E bine. Măcar atât! Căci, în rest... Ziarul i-a distrus viața. L-a năruit pentru totdeauna. L-a aruncat, iată, aici. În iad. În balamuc. Între cele două se poate pune, fără urmă de greșeală, semnul egal. Da, ziarul i-a luat tot, tot, tot. Nu i-a lăsat nimic. Nici pe el nu i l-a lăsat lui. Fără urmă de tăgadă, asta. l-a scuipat, în mod oribil și crâncen, în cafeaua aromată. Și ce cafea bună, delicioasă, fină, era!

Hm... Un văr. Văr... Și scândura e colier de perle. Și anatema apă sfințită, de la taica popa. Și Zgaiba e regina Angliei. Însă, el e musai să pună mâna pe furci, topoare, ciocane, sape, lopeți, coase. Pe orice! Nu neapărat ca să dea el primul. Că n-o prea face. N-o mai face. Dar, la caz de nevoie și de trebuință, să se apere. Căci, vorba aia, cu-o încercare și cu-o apărare tot omul e dator.

– Nenea, se strâmbă Radu Munteanu, chiar dacă fusese admonestat că nu e cazul să continue cercul, am băut azi trei sute și ceva de cafele. Îți dai seama? Și n-am avut țigări, că ai venit așa de târziu... Foarte, foarte târziu. Deci, te spun... Te spun... Uite, m-am rătăcit. M-am întunecat, nenea. În mine s-a făcut întuneric. Nu mai pâlpâie opaițul. Feștila s-a aburit și s-a stins. M-am supărat pe tine, nenea...

Și, ca spectacolul să fie deplin – așa a observat că fac nebunii nebuni – fostul ziarist pune pe tapet niște lacrimi de crocodil. Chiar de crocodil, că la el glanda lacrimară nu suferă. Și pe astea le exersase îndelung. Se chinuse, se scremuse, se strofocase, își impusese, dacă o cere situația, să le verse. Văzuse cum fac nebunii adevărați când sunt în criză, când nu te mai înțelegi cu ei, când sunt pe cale să devină un pericol. Văzuse și analizase multe situații. Decantase și înțelesese. Era un netulburat printre mulți tulburați și a fost simplu să facă asta. Să priceapă, adică. A fost mai dificil cu punerea în scenă. Aici, nu i-a ieșit din prima. Nici din multe alte încercări. S-a văitat și s-a aolit și s-a canonit destul, până a reușit să joace de nota zece. Și, da, e zece, știe asta, fără să fie acuzat de lipsă de modestie. A exersat. A repetat. A umbrit bine lumina difuză. I-a dus, clipă de clipă, de nas, pe toți. Acum, tot ce voia el, era să scape. Și de data asta. Să plece bărbatul ăsta care zice că e polițist și face săpături în cazul lui Ardil Escu, iar el să se așeze, tăcut, în gândurile lui. Nu mai poate să așeze, la ce balamuc e în el, gândurile în el, trebuie să se așeze, deși, poate, e straniu, el în gânduri. Ele sunt prea multe – și atât de grele și de apăsătoare – iar el e prea singur. Atât de cumplit de singur. Cazanul cu smoolă nu s-a vărsat de tot. Piesa trebuie să curgă pe mai departe. Conform scenariului de moment. Mizează pe faptul că a mai făcut așa. Că e – a învățat să fie – un actor bun, care se adaptează, care ia din mers rolul, care

îl duce bine la capăt. Așa că, orăcăiala continuă, deși subcomisarul dă să-l liniștească:

– Stai, stai liniștit, frate... E ok totul. Acum, ai țigări. Ți-am adus.

– Acum, nu mai vreau. Când am vrut, nu am avut. Nu mi-ai dat, când am vrut. Acum vreau să mă învârtesc. Na, uite așa. Să fac piruiete. Acum... Nu-mi mai trebuie țigările tale. Ce să mai fac cu ele? Când am băut cafeaua, trei sute și ceva de cafele, na, n-am avut. De ce mă bați? De ce dai în mine? Ajutor! Mă bate. Vărul meu mă bate. Ajutor... Mă bate rău.

Subcomisarul Cristi Popa privește confuz, aproape buimac, întreaga scenă. Omul din fața lui s-a declanșat, dintr-o dată, cu lacrimile și cu sughițurile și cu bătaia. Că, întâi, cânta. Lălăia ceva, mă rog. Și el nu i-a făcut nimic. Nici nu l-a atins. N-ar face-o, oricum, niciodată, cu nimeni, cu atât mai puțin cu un om despre care știe că poate să zgârie, să curenteze, să deraiaze de pe șine, iar și iar, din cauză că se simte încolțit, nesigur și în primejdie. Hm... Ce se întâmplă aici? Joacă un rol fostul ziarist sau chiar e nebun? S-a scrântit de-a binelea, de când îl ținăștia, aici? S-a țicnit, fără puțință de revenire, de când umblă din balamuc în balamuc? A înnebunit, la propriu? Doamne, ce situație... Înnebunești, categoric, dacă te bagă puterea la ospiciu și te ține zece ani aici. Dacă nu te lasă, neam, să pleci, în legea ta. Dacă te tratează ca pe un țăcănit total. Cum naiba să mai scapi, printre toți săriții din ospiciu și inoculându-ți-se că ești sărit și tu, fără să te betegești, temeinic, la devlă. Dar, nu. Nu, omul ăsta nu poate fi cu țigla spartă pe casă. Nu într-atât pe cât vrea el să arate și să demonstreze. Ba, chiar deloc nu pare să-i plouă la mansardă. Face cumpăna și șpagatul excelent. Merită firitiseli și străngeri de mâini pentru asta. Nu e, categoric, nebun. I-a citit, înainte să vină aici și să încerce să vorbească, iată, cu el, toate articolele, toate editorialele, toate reportajele, toate anchetele. Trebuia să știe cu cine vorbește, cu cine ar putea, fie și teoretic, să aibă de-a face. Să-și facă o idee despre om. Dar și căuta informații revelatoare, pentru noua lor anchetă. Era un tip deștept ziaristul. Avea nerv. Avea vervă. Avea frază. Avea verb. Scria corect. Părea onest. Era, așa reieșea din tot ce scrisese, plin de curaj și de zvâc. Și acum? Poate să fie nebun? Chiar a înnebunit de când îl tot hărțuiesc

ăștia? Ochiul lui de polițist, dar mai ales intuiția, urlă altceva.

– M-a bătut, strigă din rărunchi Munteanu, m-a bătut. Îl spun la mama. Îl spun. Hă, hă... M-a bătut. M-a bătut rău. M-a bătut mult. M-a bătut. Hă, hă, hă...

Zgaiba, auzind zarvă, vine degrabă, de unde aștepta ca uliul să prindă puiul de găină, să liniștească spiritele.

– Nu s-a întâmplat nimic, pare că se scuză polițistul, nu s-a întâmplat nimic.

– Știu, domnu', știu că nu s-a întâmplat nimica. Că doar nu-l luaț' la bătaie dumneafoastră. Care s'teți așa domn. E, și ce domn! Dar, așa face el... Ce să-i ceri? Ce să vrei de al el? E cu mințili rătăcite. Să avem îngăduință. Noi, aici, la spital, numai asta facem. Avem îngăduință. Ne purtăm cu ei ca c-un ou. Pă cuvânt. Este și ei nebuni, ce să facem... Asta e. Da', e pe picioarele lui, domnu', văru' dumneafoastră. Ascultați-mă pă mine. E mai bine să fie nebun, decât legumă. Umblă, doarme, mănâncă singur. Cârâie, tot așa, singur. Ce, era mai bine să fie bostan? Să nu poată să bage dumi-cat de ciorbă în guriță? Îl duc în cameră acu', să se liniștească.

– Ok. Nu-i problemă asta. O să mai vin.

– Da? Să mai veniți, domnu' văr. Eu sunt dă servici mai mult ziua, dă dimineață până seara. La opt, limbă-n limbă cu Bucureștiu', că eu nu întârzii, sunt acia. Io ceas sunt, spirt, zău. Și mai devreme vin, dacă ziceț'. Aurelia mă cheamă. Să întrebați dă mine, da, când mai veniți? Nu mai e alta Aurelia în spital. Io am mare grijă dă văru' dumneavoastră. Mereu am grijă dă el. Prin grija mea, domnu' văr, nu-i lipsește nimicuța. Ca o mamă sunt pentru el. Ca o verișoară. Ca un neam bun, ce mai... Îl apăr mereu, dă lumea rea, îi dau ce-i mai bun de păpică, nu-l las fără medicamente. Când o fi mai bine, vă spune el, să vedeț'. Dacă e, vă dau și telefonul, domnu' văr. Vă ajut, să știți. Cu vărul...

Ziaristul râde, pentru prima dată, cu toată gura. Din inimă. Nu că Zgaiba îi dă vărului telefonul, la propriu, cum a zis. Că nu i-l dă. Are nevoie de el. Se oferea, proasta, să îi dea numărul de telefon. Nu că minte cu nerușinare în privința implicării ei în viața lui. Numai mâncare și medicamente, da, a văzut de la ea. Nu că vorbește ca-n fund, sau cu fundul, să nu zică altfel. Dar Zgaiba – nici nu știa, deși e aici de multă vreme, că o cheamă Aurelia – se dă la

subcomisar. Dar-ar dracii! Matracucii de colhoz i-au fugit ochii la el. L-a plăcut. Înalt, chipeș, bine făcut, bine îmbrăcat, cu vorbele la el. Cum naiba, vorba reclamei de la televizor, în fața căruia, că vor, că nu vor, îi priponeste, adesea, conducerea balamucului, să nu-ți placă? Ha, ha, ha... În Zgaiba urlă hormonii. Și ce mai urlă! De multă vreme, de când o știe, îi ia seama și se miră de ea. De toate ale ei. Care sunt anapoda de cum sunt la alte femei. La femeile normale. E păroasă și când se epilează. În loc de unghii, are copite. Freza îi e, mai tot timpul, electrocutată, de parcă a băgat degețelele cât cârnații de la cantină în priză. Deși, se spală rar pe cap și-ar trebui să i se mai așeze cosițele sinelii. Are vocea de joagăr, deși ea crede că e primadonă. Nu are forme, nu are nimic frumos, e masculină și anapoda. Ba, e chiar boccie de-a binelea. Și bate nebunii, ca o ordonanță proastă. E mică, dar vorbește gros și înțepat. Iar mâinile îi sunt mari, palmele lătărețe. Mă rog, ea se crede, din toate punctele de vedere, fatală. Așteaptă contracte de la Hollywood, pentru rolul principal de divă. Cu siguranță, nimeni nu o pipăie, în afara ăstora de la așezământul de nebuni. Că, doar, de aia îl bagă pe el – și pe alții – la lăptărie. Că nu e nimeni în lume să-i aprecieze, de bună voie și nesilit de nimeni, nureii.

Dar, da. Îl are pe vino-ncoace polițistul. E un tip bine, bine. Polițistul... Sau ce-o fi el. Că văr nu-i. Cu siguranță, a avut și are alături cele mai frumoase și cele mai bune femei. Indiscutabil asta. Și, hop și Zgaiba noastră se bagă în ciorbă cu el. Dar chestia asta cu ancheta – mintea îi selectează iar focul ei – sună ca nuca în perete. Nu se leagă. Nu se pupă. Nu e din filmul ăsta. E, clar, mânărie. E făcătură. E punere în scenă. De unde și până unde să se deschidă acum, iar, un caz? Vechi de zece ani... Pe care s-a așternut praful, pe care s-au așezat pânzele de păianjen, pe care l-a uitat și vremea. De ce acum? De ce? E el la balamuc de atâta amar de timp, dar mintea nu, nu i-a mierlit-o de tot. Mai sticlește, din când în când. Mai are licăririle de odinioară. Doar s-o seteze pe o chestiune și, uite, o rezolvă. Da, e făcătură. Nu există, în fapt, nici mama anchetei, darmite ancheta. Cert! Dar de ce și-a trimis Ardil Escu iar locotenentul? Cum să-și mai amintească de el, după zece ani?!? Asta n-o pricepe și pace.

Iar Zgaiba e dilie. Fără doar și poate! L-a luat în bătaia puștii

pe subcomisar. N-are gusturi proaste. I s-o trage și ei, de la ceva, cu cășunatul pe bărbați, ca boala pe omul sănătos. Că n-o fi făcut-o mamă-sa așa. O fi fost și ea normală. Cine știe ce tumult robust, de-a binelea, o fi lovit-o, la vreun moment dat. Că nu s-o fi născut, așa, cu mucii-n freză și pe piept – pe lăptărie, ca să vorbim cum spune protagonistă – ca toanta. Cine știe ce tren, că așa e-n viața asta, o fi bușit-o, și pe Zgaiba, de nu s-a văzut. Toată compasiunea. Însă, cu vărul, chiar nevăr fiind el, să stea în banca ei.

Și Munteanu se apleacă, nu știe de ce, spre polițistul contrariat și-i susură, hohotind, la ureche:

– Vere, nu te ambala cu asta. E curviștină mare. Se jughi-nește cu toți...

Cristi Popa îl privește la fel de atent ca pe parcursul întregii vizite și, o clipă, nu știe ce să creadă. Acum, ziaristul pare că vorbește lucid. Coerent. În deplină cunoștință de cauză. De ce îl atenționează în privința infirmierei? De ce îi spune, deși știe că nu-i e văr, astfel, în prezența femeii ăsteia? De ce a schimbat, dintr-o dată, macazul? Nu, omul ăsta nu e nebun. Nu poate să fie! Nu are una sau mai multe doage sărite. E zdravăn, ca el, la toată mansarda. Nu îl poate înșela flerul lui de polițist hârșit într-ale vieții și într-ale meseriei. Acum, uite, nu mai plânge, râde. Și privirile nu-i mai sunt tulburi, ca după beție cu cârmâz. Dar, asta nu poate să însemne decât că e teribil de speriat. Nu toți teii înfloriți ajung ceai, în ibric. Și nu toată varza acrå sarmale. Ce vrea, oare, să spună autorul?

– Am bombonici, sare nebunul într-un picior, parcă intuind gândurile lui Cristi Popa, am bombonici...

Privirea subcomisarului e șoimească. Iar mintea îi face și desface, grabnic, corelații. Jucăm în prima ligă, nu la matineu, pare a-i încolți o sămânță de gând. Poate că, totuși, nu venim cu bani de acasă. Zgaiba, care nu-nțelege nimic, își drege vocea în apropiere:

– Hei, domnu' văr, să mai veniți! Vă aștept. Vă așteptăm.

– Cu siguranță voi mai veni!

Iar nebunul, cu privire de cleștar netulburat de flăcări ori de urgii, înainte să plece cu Zgaiba, zice:

– Dă-mi cartea. Ai zis că mi-ai adus o carte...

– Așa e. Ți-am adus o carte. E Zbor deasupra unui cuib de

cuci de Ken Kesey. Poate ai mai citit-o. Poate o știi. Poate îți prinde bine s-o citești, dacă nu ai citit-o. Soția mea, Cătălina, a ales-o și ți-a trimis-o... Uite-o.

– Cătălina, soția ta... Am înțeles. E însurat văru', bre...

Ultima parte a frazei, Radu Munteanu o rostise pentru Zgaiba. Să bage, naibii, la cap. Omul e însurat. Cu ei, cireada din spitalul de nebuni, poate să facă ce o duce deavla. Că-i stau și-i sunt, din păcate, la dispoziție. O pipăie, o smotocesc... Mă rog, ce pot să pipăie și ei. Că Zgaiba nu prea are ce da la pipăit. Ori că e vreo bubă, ori sânii ei, tot un drac. Dar, îi e și ei bine, le e și lor. Deși, o știe toată lumea, mai toți nebunii încing, pe unde pot, cu cine pot, câte un sex, ca să se mai liniștească hormonii. Nu stau în sânii scofâlciți, ca obrajii lui, picați în neant, din cauza lipsei dinților, Zgaibei. Însă, cu cineva din exterior, că e sau nu polițist, că e sau nu văr, e mai bine să nu se întindă scârba asta de infirmieră la peltea. Pirpiria asta mai trebuie să-și cunoască și lungul nasului și să nu hărțuiască pe nimeni.

O carte... Hm... De când n-a mai văzut el una? De când n-a mai ținut una între palme? De când nu i-a mai simțit mirosul? De citit, nici nu se mai pune problema. Țasta dar, sau ce-o fi, de la vărul. Bine, Doamne sfinte, că nu i-a adus o carte de-a lui Coelho.

În fața spitalului de nebuni, subcomisarul se urcă îngândurat în mașina parcată mai într-o parte, nu chiar în fața porții, lângă mașinile angajaților.

– Deci, cum a fost, șefu'? – îl întreabă de îndată tânărul care aștepta cuminte pe scaunul mortului. Deci, e țăcănit pe bune?

– Cum a fost? Nu știu. Nu știu ce să zic. Aiurea a fost tot, măi, Țeapă. Cred că a fost cam aiurea.

– Deci, nu mi-ai zis, șefu'. E deranjat la acoperiș, așa cum se spune?

– Nu, nu cred că e avariat la mansardă mai mult decât suntem noi, amândoi. A mimat că-i cu mințile prin porumb, a jucat o scenetă, s-a dat un pic în stambă, dar eu afirm cu tărie că toate încercările lui desperate de a mă convinge că e capiu, au fost doar niște bâlbe lamentabile. Petarde fâsâite, cum ar veni. A vrut să stârpească orice urmă de luciditate din el și, după mine, a eșuat. Însă, am vaga senzație că omul e teribil de speriat. E terminat, din

păcate, psihic. Și nu numai. E și de-nțeles, de altfel. Nu-ți dai seama că zace de zece ani prin astfel de așezăminte? E al naibii de îngrozitor să fii închis la nebuni, fără să fii nebun. Fără să ai probleme ca toți, ceilalți. Să le vezi tuturor chinul, spasmele, dileala și să te încarci cu ele, toate. Ca și cum ar fi ale tale. Să nu dai cu ochii de niciun om nedilit, ca tine. Să fii doar o insulă în mijlocul oceanului, la care, din păcate, nu ajunge nicio ambarcațiune. Tipul și povestea lui, nespusă, doar ghicită și presupusă în urma dovezilor, m-au impresionat. Zică bocitoarele din cor ce-or zice, vreau, cum, necum, să-l ajutăm. Suntem, pentru asta, precauți ca niște hoți și isteți ca niște olimpici la mate. Ardil Escu are în plasa lui un pește, despre care bănuiesc că ar fi mare. Nu de tălâmb l-o ține în plasa asta de atâția ani. Și dacă ar fi plevușcă sau hamsii, tot trebuie să găurim plasa și să scoatem peștele. Țeapă, ordin de zi pe unitate: trebuie să aflăm mai multe despre familia lui. Omul a fost căsătorit, avea nevastă, tot ziaristă și ea, avea o fetiță de nouă ani, când au început să-l distrugă, avea părinți. Trebuie să vedem exact ce s-a ales de tot. Am așa, o impresie, că doar prin ai lui putem ajunge la el. Numai cu cineva apropiat îl putem convinge să ne furnizeze datele care nouă, încă, ne lipsesc. Așa îmi vine în cap, acum. Că familia are un cuvânt important de spus.

– Șefu', deci mă ocup. Dorm și cu poza lui sub pernă, dacă trebuie. O bunghim, deci. Dar, ce ne facem, deci, cu bulangiul de Ardil Escu? Mie mi-e cam frică, deci.

– Du-te la vreo descântătoare, să-ți faci o incantație și să pună frica pe fugă. Să nu te scapi, Doamne sfinte, pe tine, de atâta frică. În ultima vreme, Țeapă, dacă nu ești beat, ești înfricoșat. Și dacă nu ești nici una, nici alta, ești, ca madamele de la butic, pe facebook, zi și noapte. Faci ședințe pe facebook, faci conferințe, faci casting la gagici. Vorbim despre astea, să nu crezi că lăsăm lucrurile așa. Știi vorba aia, și dacă n-o știi, e tot aia: râdem, glumim, dar nu părăsim incinta. Dacă aura ți s-a întunecat și vibrația ți-a scăzut, vorbim cu Mercur să te rezolve. Să facă el ce-o face, dar să nu mai molfăi la cuvinte și acțiuni ca un papă lapte ce ești, în vremea din urmă.

– Hai, șefu', deci, ce dracu'? N-am făcut nimic rău, deci. Să-mi moară mie antena de bulgari. Am fost, deci, un pic mai vesel,

mai trist, mai după caz și după situație. Deci, nu se consideră că m-am ramolit din atâta. Deci...

– Deci, las-o jos, acum, că măcăne și n-am chef de cicăleală maximă, cum meriți, la adresa ta. E suficient să-ți bagi mințile în scăfârle, înainte să mi se urce mie sângele în și la cap, din cauza ta. În lume și-n viață sunt lucruri mult mai grave, decât reșaparea de-vei tale rătăcite. Care, sincer, nu știu dacă se mai face bine, fără să pună ai tăi mâna pe-o beldie, dacă nu pe-un baros. Brrrr... Zece ani la nebuni, Țeapă! Dar fără să fii mai nebun decât toți oamenii zdraveni din lume. Zece ani la nebuni! Nu o lună. Nu două. Nu nouă. Nu, hai, un an, doi. Zece! Zece ani! S-au pornit rău pe el, după câte se vede. Și nu le-a mai trecut. Îl țin de zece ani la nebuni. E îngrozitor. Nici nu știu dacă sunt mai mâhnit de situația asta, sau mai furios, sau mai îndurerat. Oricum, sunt bulversat. Sunt încremenit. Sunt înmărmurit. Să stai zece ani la nebuni, fără să fii nebun! Aici e mai rău ca la pârnaie. O iei razna, de-a binelea. Înnebunești la propriu. Mare nemernic magraonul de Ardil Escu, Țeapă, mare nenorocit... I-a furat tipului viața. L-a distrus. L-a scos din lume. I-a căsăpuit destinul. Și tot ce avea și ce făcea și el, ca un om! Vreau să aud, cât se poate de curând, zăngănit de cătușe. Zece ani, Țeapă! La nebuni. Zeeeece ani! Îți dai seama? E crunt. E teribil. E îngrozitor! E de ferească Dumnezeu! Am văzut multe, la viața mea. Că nu sunt și nu mă dau fată mare. Am auzit și mai multe. Dar zece ani printre nebuni, fără să fii nebun?!? Doar ca să ți se închidă gura? Doar ca să taci? Doar ca să nu mai ai dreptul la liberă exprimare? Doar ca să-ți anihileze penița? Wow, Țeapă... la pune-te în situația asta! Zece ani, fără fete, fără alcool, fără barbut, fără facebook, fără familie, fără interlopi, fără fotbal, fără floricele, fără pariuri, fără nimic... FĂRĂ NIMIC! Mă ia cu furtuni năpraznice, Țeapă, nu cu friguri răzele! Astăzi, trebuie să-i duc flori Cătălinei. Pur și simplu. Uite așa!

.....

NUUUUUUUUUUUU! Nu se poate! Chiar nu se poate! Vai, Doamne! Ptiu, drace! Cum a putut să uite? Cum a putut să fie atât de cretin? Cum a ajuns să fie într-atât de cu mințile împrăștiate, pe caldarâm? Pe ce pământ trăiește în ultima vreme? Nu se poate!

Și, totuși, se poate. Evidența arată clar că se poate! Deși, de

neimaginat și de necrezut, se poate! A uitat, pur și simplu! A uitat, ca un imens dobitoc ce e! Cum să uiți așa ceva? Cum să uite el așa ceva? Niciodată, înainte de beleaua asta în care a intrat, n-ar fi uitat. Mai ales o chestie de așa importanță. Îi vine să-și dea palme. Dar palmele sunt prea puțin pentru ce merită el. Și dacă se dă cu capul de toți pereții caselor de pe strada lui – le ia la rând, una câte una – tot nu e suficient. Cum să uiți una ca asta? Cum... Măine, poimăine, în ritmul ăsta, uită și cum îl cheamă, uită și unde stă, uită și când s-a născut. Ahhh... Fi-i-ar capul și mințile să-i fie! Băbăiatule, ce meriți tu, ce meriți... Pe roată, în piața publică, să fie tras, și tot mai rămâne loc pentru pedepse. Doamne, să uiți așa ceva? Să nu-ți treacă nicio secundă prin devlă? Să nu-ți amintești o clipă că ai de făcut o treabă așa de importantă? O ia razna și el, ca ăia de la balamucul de unde a plecat?

Nu, n-o ia razna. Încă! Mai are țiglele pe casă. N-a venit tai-funul asupra lor. La examenul psihologic efectuat acum câteva zile, n-au remarcat ăia nimic în neregulă. Au zis, confirmat, parafat că e cu mințile la purtător. Și crede și el că e așa. Ar fi fost primul care ar fi simțit glodurile arăturii, sub tălpi, dacă ar fi deraiat aici. Numai că, din cauza stresului care se coboară tot mai mult, ca o ceață grea, asupra lui, a ajuns în situația penibilă să uite, să nu-și mai dea seama că are de făcut o treabă atât de importantă. Chiar dacă a uitat, e foarte importantă. Canalia perfectă Ardil Escu ăsta! Perfectă! Lovește atât de mult și-n atât de multe feluri! Și acum, pe el, cu uitarea asta, tot nemernicul ăsta l-a pocnit. Nu și-ar fi imaginat. Niciodată! Că poate, el poate să uite așa ceva!

Abia adineauri, când să coboare din mașină cu snopul de trandafiri – pesemne, inconștient, cu cât sunt mai mari păcatele, cu atât simt bărbații să fie mai mare buchetul de flori pe care-l oferă femeilor de lângă ei – i-a trecut prin cap să se uite în torpedo. Pur și simplu. Fără niciun îndemn sau gând. Fără să-și fi amintit nici în clipa aceea. Din obișnuință, poate, sau, și mai probabil, din întâmplare. Și, când a deschis, a înmărmurit. L-a luat amețeala. L-au trecut, brusc, toate sudorile din lume. S-a sfârșit, ca mușcata fără apă, la vreme de caniculă. Avea acolo biletele de avion pentru Roma și factura de la hotelul unde urma să se cazeze, azi, la prânz, cu Cătălina. Pfuuuuaaa! Da, a vrut, a ținut morțiș, s-a dat cu fundul de

asfalt ca să-i facă surpriza asta. Să plece amândoi, pentru trei zile, în orașul iubirii. Să se plimbe, să se ducă la Fontana di Trevi, să viziteze Colosseumul, să vadă Capitoliul, să ajungă și la Vatican... Mă rog, astea puteau să fie sau să nu fie. Dacă ajungi acolo, la Roma, unde nu te duci zilnic, cu naveta de 5.30, e păcat să nu le vezi. Dar, puteau la fel de bine, dacă nu voiau, dacă nu simțeau, dacă le era să fie unul cu altul și atât, să nu viziteze nimic. Să nu se ducă nicăieri. Să nu se miște din camera de hotel. Era suficient ca ei doi să evadeze din toată lumea asta nebună, din tot cotidianul ăsta stresant, din întreg cenușiiul ăsta care le tot guvernează destinul în vremea din urmă.

Și astea toate, numai din cauza lui sunt. Clar! Numai el le-a adus în casa lor, numai el le-a vârat în viața lor! Și, când a vrut să dreagă busuiocul, când a vrut să-și spele păcatele, când a vrut să facă un gest romantic, când a vrut să se poarte ca un om, ca un bărbat care-și iubește și-și apreciază nevasta, care o pune mai presus de orice, poftim ce l-a mai dres și și-a mai spălat și a mai făcut!

Cum să uiți, frate, că ai bilete de avion și de cazare la Roma? Cum? Cât de tâmpit să fii? Cât de dus cu pluta pe Bistrița-n sus? Dacă spune cuiva, îl râd și curcile bete, care dorm în lemne. Cum să nu-ți amintești nimic, de parcă te-a lovit cea mai cruntă amnezie și ești total în blanc? Mai ales că, ieri, nu mai departe de ieri, și-a amintit de biletele astea și abia aștepta să vină ziua de azi, ca să-i spună de dimineață și ei că pleacă. Își făcuse în cap întreg planul. La prima oră, îi aduce pe-ai lui să stea cu fetița. De pus câteva lucruri de schimb pentru cele trei zile, într-un geamantan, se pricepe și el și o face discret, fără să vadă și fără să știe ea. Desigur, nu-i spune nimic, nimic, Cătălinei. O scoate din casă cu un pretext oarecare. Bunicul trebuie dus la doctor, cumnatele au nevoie de ei pentru vreo chestie, a băgat, nu știu, tigăi și bomfaiere la mall. Un motiv bun, era el în stare să găsească. Doar s-o scoată din casă. Doar s-o vadă urcată în mașină. Că, apoi, nu mai sărea din mers, chiar dacă nu știa încotro se-ndreaptă. Și, până la aeroport nu-i spune nimic.

Adevărat. Nu i-a spus nimic. Mut ca pământul a fost! Căci, în cel mai senin mod din lume, el a plecat dimineață la serviciu și, apoi, bună bucată din zi, la balamuc, la Radu Munteanu. S-a dus

dracului avionul. N-a dat nimeni cu vuvuzeaua după el. Să ia alte bilete și să plece mâine? Să se ducă, totuși, deși a pierdut o grămadă de timp? O găsi bilete? Ia să dea o căutare pe net... Nu. Mâine nu se poate. Are, chiar în crucea zilei, o ședință importantă. Desigur, dacă apuca să plece și ai lui știa că e plecat, nu zicea nimeni nimic. Dar el n-a spus nicio vorbă că, uite, vrea să plece mâine și să nu fie prezent acolo, la ședință. Și e ședință importantă, despre puriul de Ardil. Se dezbat problemele, se analizează situația de fond, se iau decizii, se face bilanțul datelor obținute. Trebuie să fie și el de față. Nu se poate fără el. Are un rol serios acolo, că nu poate să zică decisiv, de-a dreptul. Deci, e musai să fie prezent. Da, dacă era plecat, era plecat și gata. Îl înștiințau când se întorcea. Nu apăruse ședința asta înainte, când a luat biletele. Unul din procurori a sollicitat-o chiar azi. Dar...

Stă cu ochii țintă pe balotul de trandafiri, cumpărați special pentru Cătălina. Fără motiv. Doar pentru că l-a impresionat peste poate viața și soarta fostului ziarist. Și și-a zis că e cazul să aprecieze ce are, să se bucure de ce are, să încerce să-și spele păcatele cu implicarea masivă din ultimul timp, în cazul fostului președinte, în detrimentul casei, familiei, soției, ba și sufletului lui. Căci, de departe, sufletul lui, dacă el, omul, greșește, și el suferă. Și îl doare. A încercat, în ultimele luni, de când cu tăvălugul cu ardilul lu' pește, să fie, cum s-a priceput, atent cu nevasta. Să se ofere să stea cu pitica și ea să iasă cu prietenele, la un suc, ca fetele, deh, să facă, în toată casa, curat, să gătească vreo mâncare pentru care n-are brevet de bucătar, să vină, ca acum, cu niște flori acasă. A încercat. Dar, în general, nu prea i-a ieșit. A fost, însă, conștient mereu, că o dă, și-ncă serios, de gard. Lipsește mult de acasă, nu vine la ora la care zice că vine și la care se termină serviciul, stă, dacă e acasă, tot cu dosarele în mână sau pe gânduri, plutește prin nori, ca un îngerăș, n-are vreme să se așeze cu toții la masă, nu se duce, atât cât ar trebui, cu copilul în parc, îi sună telefonul în crucea nopții și o trezește și pe Cătălina care abia s-a culcat, că până atunci a tot plâns fetița. Și tot așa... Mare noroc că nu l-a băgat, cum ar fi trebuit, ea în ședință până acum. Dă dovadă de înțelepciune și de răbdare. Deocamdată... Și-l face, astfel, să se simtă și mai vinovat. Și, da, s-a străduit de vreo câteva ori să fie bărbatul și tatăl perfect.

O trimitea special pe ea de acasă, ca să se mai relaxeze un pic, cum îi place și cum simte ea. Știa – sau intuia, căci, cum era prea puțin prezent lângă ea, mai ușor cu știutul – că e greu, că-i e greu, cu toată casa pe umeri și cu un copil mic în îngrijire. Că are nevoie să mai facă și altceva, că trebuie să mai vadă și altceva, că e necesar să mai respire și alt aer, dincolo de zidurile casei. Du-te, du-te, îi spunea. Mă descurc eu. Nu știi ce bărbat supra-ultra-extra-forte ai? Mă descurc. Nu-ți face griji. Eu pot să fac orice. Cu destul de multă greutate, se lăsa înduplecată. Lua legătura cu niscaiva prietene și, după un milion de indicații, se ducea să se vadă cu respectivele.

Dar, dacă pleca nevasta de acasă, veneau, ca la un semnal, ai lui, ale lui, mai ales, mama și bunica, la el și se ofereau să facă ele ce se lăudase că face el. Parcă era un făcut cu femeile astea. Și, chiar era. Pesemne, spre sigur, Cătălina, neavând pe deplin încredere în calitățile lui de bărbat și tătic de casă, dădea de veste celorlalte femei din familie, ca să fie cu ochii pe casă, pe copil, pe el. Și ele, de îndată, începeau cu bibilitul, cu alintatul, cu făcutul tuturor treburilor din casă. De rămânea el ca pământul, fără obiectul muncii. Cum naiba... Se strofocase și el, se pregătise sufletește, se înarmase cu răbdare, studiasse, nu chiar în dungă, dar citise cât de cât, ce trebuie să faci când rămâi singur acasă cu un copil mic. Și, ce să vezi, mama și bunica îi luau toți laurii, nu-l lăseau deloc să fie erou. După ce că nu poate să fie mereu, nici când o face dinadins, când se străduiește atâta, nu poate să fie, că, hodoronc-tronc și astea două.

Când s-a prins că e așa, că se dă, adică, pe neve, fără știrea lui, sfoară-n țară că rămâne la vatră cu dulcețica, a sunat el din vreme și le-a spus mamei și bunicii, de la obraz, să nu cumva să se pomenească la ușă cu ele, că nu le deschide. Ba, dacă ele se încapățânează, poate să dea și drumul câinilor. Să stea pe la casa lor, să-și vadă, strict, de treaba lor, că el și prichindica nu le duc dorul și nu au de gând să fie în compania lor. După o mie de opoziții – aoleu, cum să stai tu singur cu fata, ce știi tu să-i faci, cum să te descurci tu? – a reușit. De zici, a crezut atunci, că e operație pe creier să ai grijă de un copil mic. Să nu mai calce niciuna pe aici. Și n-a mai venit nici mama, nici bunica. Dar, ușor, n-a fost. Nu i-a fost.

Ba, dimpotrivă. Oho, cât de dimpotrivă! Cum să te ții și după copil, care e argintul viu și care vrea un milion de chestii, nemaivorbind despre băgatul permanent în seamă, cum să îl ții în priză și în atenție tot timpul, ca să nu plângă, de să pună câinii din vecini pe sârmă, cum să încerci să faci și ceva de mâncare, și pentru copil și pentru restul familiei, cum să strângi tot în urmă – că peste tot e ca după tătari – și să fie casa bec, cum să răspunzi la telefon, care sună mult mai mult decât de regulă – numai mama copilului sună de 116 ori în câteva ore – cum, serios, să te duci, când nu mai poți, până la baie, ca omul... Habar n-are cum reușește Cătălina cu toate și cum poate să nu se plângă, dar el n-a fost în stare. După vreo două ore, deși ei îi dădea, candid, asigurări la telefon, că e totul sub control și nu trebuie să-și facă griji – cum era aia: dormiți liniștiți, FNI are grijă de banii dumneavoastră – era terminat, pierdut, răpus, obosit. De parcă răsturnase, la propriu, pământul cu fundul în sus, pe câteva tarlale de multe, multe hectare.

La un moment dat, n-a mai putut. Cădea din picioare. Îi ieșise sufletul din piept. Nu mai avea vlagă nici să bea o cană cu apă. Așa că, s-a gândit să cheme ajutoare. Nu, nu ale lui, ai lui, din familie. Fără ăștia! Cătălina trebuie să știe că s-a descurcat singur, fără implicarea altcuiva, trebuie să fie convinsă că e, și el, bun la astea. Ca ea. Orice membru al familiei l-ar fi trădat, mintenaș. L-ar fi turnat de îndată. N-ar fi avut milă de orgoliul și de prestigiul lui de bărbat și l-ar fi dat în gât, fără vreun regret. Așa că, l-a sunat pe Țeapă și i-a zis să vină urgent. Cod roșu, i-a urlat în telefon. Roșu! ROȘU! Vino, mă, mai repede, că mor aici! Și Țeapă, îngrijorat peste poate, a venit. Ca un prieten. Ce e, mă, ce, deci, s-a-ntâmpat, că mi-a sărit inima din piept de frică că a dat, deci, iama ardlu-n tine și te-a priponit în coșciug. De teamă că a dat, na... Mda, Țeapă a lăsat tot și a venit. Dar, cum avea să se dovedească mai târziu nițel, ori cu el, ori fără el, tot dracu' ăla era. Și mai neprețuit, și mai îngălat, și mai vrainste. Pe nimic nu știa să pună mâna. De nimic nu era bun. Cu nimic nu a fost de ajutor. Mai se încurca și de el prin picioare. Adică, nu chiar și nu tot timpul. Că a stat, vitejește, cinci minute cu mica, de s-a dus și el la toaletă. Of! Era să adoarmă acolo, de obosit ce era, dar Țeapă l-a ridicat grabnic și urgent, că nu știe ce să mai facă și ce să-i mai dea piticaniei, ca să tacă din gură. Și din gât. Că

țipa mai tare ca sirenele de la poliție, de la ambulanță și de la pompieri la un loc. Și nu e decât un nod de copil! Cum poate să urle așa? De unde are atâta forță? Cât de puternici îi sunt plămânii? Nici când se enervează șefu' pe el, de cele mai groaznice chestii, nu are diapazonul așa de ridicat. De ținut minte, pentru când o vrea și el să facă și să aibă un copil. Dacă l-o mai face, la cât urlă teroriștii ăștia mici.

În casă, peste tot, jale. Dar jale! Jale mare! Ei doi – bărbați în vână și în putere, gata să dinamiteze munții și pe fostul președinte al țării – erau, de-a dreptul, depășiți de situație. Torpilați de-o piti-canie. Învinși de o mână, la propriu, de om. Făcuți în sânge de un gândăcel de copil. Terminați! După așa istovire, au nevoie de concediu de odihnă, o lună încheiată. Și tot nu e sigur că pot să-și revină pe deplin, după așa maximă solicitare. Fetița era, cu adevărat, o mică prințesă, care luase în stăpânire tot. Și Cătălina, acu', acu', trebuia să pice. Și-așa soțul ei drag a mai dus-o cu vorba să mai stea un pic, să se mai destindă nițel, că e totul în deplină ordine, să mai bea un suc și-o cafea cu prietenele ei că, deh, cine știe când se mai întâlnește cu ele. Iar ei, au acționat. Ca să nu dea stăpâna casei peste prăpădul din toate încăperile, s-au gândit, ca niște mari polițiști ce sunt, să cheme o firmă de curățenie să facă oarece șmotru pe aici. Să vină mai mulți, a zis Țeapă la telefon, că e treabă multă și e grabă mare. Tinerii de la firma aia, cu bune intenții, normal, au făcut casa lună, soare, stele. Au strâns jucăriile și hainele, au spălat covoarele și aragazul, au șters, inclusiv, geamurile de la toată casa, operațiune, care, desigur, nici măcar în planurile imediate ale Cătălinei nu intra la momentul ăla. Că nu stai călare pe geamuri de cinci ori pe săptămână.

Și, cu cinci minute înainte să apară ea, s-a dat, prin megafon, împrăștierea. Hai, hai, repede, cărelu'! Pas ale' toată lumea! Hai mai repede, că acum intră. Țeapă, pleacă și tu... Ia-ți telefonul, că l-ai uitat la baie. Hai, hai... Dă-le tu banii oamenilor ăstora și ți-i dau eu mâine, când vorbim, înapoi!

Casa era bec, de-ți făceai mustața peste tot unde te așezai. Copilul hrănit, schimbat, aranjat, vesel. Ba, tatăl se putea lăuda, pe lângă toate chestiile astea, la vedere, că mâncase bine și băuse și vreo trei pahare cu vin. Desigur, n-a ținut regia. S-a dovedit a fi fost

un film prost. Cătălina a prins goanga: Hm, ai avut la îndemână o armată, sau, măcar un regiment de oameni să te ajute la toate. Aici e făcută toată treaba profesionist. Nu e mână de amator. Ai trișat!... Ce nevastă nerecunoscătoare am! Se poate? După ce că am muncit ca un rob... Aceste cuvinte ne doare! Dar avea dreptate. Ea.

Drept care, următoarea dată când Cristi a rămas acasă, pe post de de toate, a știut că oamenii de la firma de curățenie trebuie să dea doar de ochii soacrei, pe ici, pe colo, cu produsele lor, în așa fel încât nici să nu fie miros mult, nici să nu fie ordine deplină. Să fie ceva așa și-așa. Nici prea-prea, nici foarte-foarte. Ca să nu stârmească pizma vecinilor și nici să n-o facă pe Cătălina să descopere din nou adevărul. Dar, nici dezastrul pe care singur, cu toată bunăvoința, nu îl putea gestiona.

Trandafirii de acum, cumpărați cu drag pentru ea, sunt minunați. Trebuie urgent puși în apă. Numai că, deocamdată, el nu poate să intre în casă. Nu încă. Biletele de avion și cel de la hotel stau cumiți în mâna lui. Numai el se perpelește, înciudat. Și, dacă ar da-o dracului de ședință de mâine și ar pleca la Roma? A plănit asta. A vrut-o. A ținut să se realizeze. Greșeala lui a fost că s-a implicat în barca aialaltă mai mult, prea mult, a vâslit din greu acolo și a băgat la triaj tot planul lui mirobolant.

Ar fi frumos să plece. Vremea e bună, ei se iubesc și au nevoie să fie amândoi un pic, fără griji și fără copil și fără Ardil, unde să se cazeze au, bilete de avion ar putea să găsească pentru seara asta sau pentru mâine dimineață. Și...

Nu. O să se ducă la ședință. Știe despre ea și trebuie să fie acolo. E suficient de responsabil, de conștiincios, de asumat, ca să facă ce trebuie să facă acum. El nu fuge de pe front. Nu dezertează, la prima rafală de tun. Nu lasă armele și se ascunde, ca un șobolan, în beci. Nu dă bir cu fugiții. Nu abandonează. Nu-și lasă colegii, prietenii, echipa singuri. Să-l prindă pe Ardil Escu și apoi nu mai uită, nu mai are lapsus-uri, nu mai intră în belele de-astea. Atunci, redevine bărbatul care era, înainte de Ardil Escu. Sau, se reinventează și se face și mai bun. Atunci, stă fără nicio grijă cu Cătălina. Atunci se plimbă amândoi cât vor, pe unde le place și cât îi țin finanțele. Atunci... Atunci, nu acum. Dacă nu și-a amintit niciun pic, niciun piculeț de plecarea asta, înseamnă că nu trebuia să plece.

Înseamnă că e mai bine așa. Cine știe ce se putea întâmpla sau chiar se întâmpla, dacă plecau. Cine știe ce catastrofă sau dezastbru au evitat cu uitatul lui de acum. Mai bine să privim lucrurile așa. Mai bine să nu mai despicăm firul de păr în patru mii. Ok. Ura și la gară, cum ar veni. Hai în casă, la familie.

Dar, rămâne pe mai departe cu florile și cu biletele în mână. Oare, nu greșește? Acum, dacă tot și-a amintit, poate că ar trebui să plece. Poate că ar trebui să ia alte bilete de avion, că Roma nu-i chiar colea, de să te duci cu trotineta sau cu roaba, și să plece. Fără să mai ezite, fără să se mai gândească la altceva. Să plece. Poate... Da, cu siguranță face o greșală. Pune în balanță și uite că nu știe cum să cântărească. Pe de-o parte, e meseria, profesia, datoria, munca lui. Pe de alta, e ea, femeia pe viață a vieții lui, iubirea lui, viața lui. Cum să cântărești?

Sublimă, nebună, fabuloasă poveste de dragoste au scris – și scriu, tot scriu, mult timp de aici încolo, o știe – ei doi. Ca, în fond, ei doi. Așa sunt și ei, când sunt amândoi. Nebuni, fabuloși, minunați, splendizi.

Hm... Cât de îngrozit a fost când a realizat că, aproape fără să știe, se îndrăgostise de ea, și încă din prima clipă în care o văzuse! Chiar din prima clipă, fără urmă de dubiu. Pur și simplu se îndrăgostise, cum n-o mai făcuse niciodată. O pățise cum n-o mai pățise. I se-ntâmplase cum nu i se mai întâmplase. Cum, de altfel, nici nu-și imagina că el poate s-o pățească ori poate să i se întâmple ori poate să se-ndrăgostească. Povești de adormit copiii, așa credea înainte de ea, despre dragoste și despre cei îndrăgostiți. Căci el, până atunci, până la ea, ținuse volanul bine. Nu putuse fi cârmit, nici la stânga, nici la dreapta, de niciuna dintre femeile care i-au trecut prin viață și prin pat. Le plăcuse pe acele femei, fără îndoială. Fusese atras de ele. Fizic. Le respectase. Și le dăduse cât putea el să dea atunci. Nu ceruse și nici nu așteptase de la ele mai mult decât dăduse el. Era, vorba poetului, nemuritor și rece. Și, deodată... A realizat îngrozit că, din dragoste pentru ea, pentru ochii ei verzi, ca mătasea fină, ca smaraltele mirifice, ca marea învolburată, a înnebunit de-a binelea. Nu mai era cum fusese până atunci. Nu mai vorbea cum vorbise. Nu se mai purta cum se purtase. Nu mai gândea cum gândise. Și era îngrozit că n-a simțit din aceeași

clipă primă și la ea ce simțise la el. Și era îngrozit că îi trece viața și nu poate s-o aibă alături, lângă el. Și-i era groază că nu știe cuvintele potrivite ca să-i spună că, iremediabil, a-nceput s-o iubească. Era îngrozit că înțeleșurile firești sunt neînțelese. Și de ne-nțeleș. Apoi, s-a-ngrozit când a știut cât de fericiți sunt împreună. Și cât de nebuni! S-a-ngrozit la gândul că totul, din cine știe ce cauze strani, brusc, s-ar putea sfârși. S-a-ngrozit că-i trec, că le trec clipele și nu știe ori nu știu să le păstreze. S-a-ngrozit când a înțeleș că-și fură unul altuia zile și nopți și momente. S-a-ngrozit când a-nțeleș că el cu ea și ea cu el sunt una, o singură inimă, o singură minte, o singură viață. Pentru totdeauna. Pentru existențele care au fost și pentru cele care vin. A fost îngrozit când a știut că e frumos, atât de frumos să fie cu ea. A fost îngrozit când a văzut că pentru ea, cu ea, din cauza ei, nu mai are aer, deși părea să respire. Și a fost îngrozit, când a realizat că, din cauze obiective, ar putea s-o piardă. La propriu. Și el, nebul și nefericit, dar viu, să rămână s-o plângă și s-o strige și s-o caute. A fost îngrozit când el a devenit Dumnezeu și ea păgână. S-a îngrozit când a găsit-o pe ea, rătăcită, în el și pe el, pierdut, în ea. A fost îngrozit când a constatat că îi e, că își sunt, deopotrivă, otravă și antidot. S-a îngrozit înțeleșând că, în timp, în loc să se stingă scânteia aia din prima clipă, e vâlvătaie îngrozitoare. S-a îngrozit la gândul c-ar putea să se pună praful peste ei doi, sau, și mai rău, să se aleagă praful. A fost îngrozit când a văzut că ea e încă și mai îngrozită ca el. A fost îngrozit... De atâtea ori a fost îngrozit... E încă și acum îngrozit.

Mai ales în ultima vreme, de când, de bună voie și nesilit de nimeni, a ales să se lase din nou îngrozit. La propriul cel mai propriu. Să joci în horă cu Ardil Escu, aproape întotdeauna după cum cântă el, nu e un lucru de care să nu te-ngozești. Căci, muzica ardilului nu e statică, nu e aceeași, nu e simplă. Și n-o știi mereu. Uneori, nici n-o nimerești, darmită s-o știi, darmită s-o simți, darmită să te pătrundă. Iar pașii horei sunt și ei, ca muzica, imprevizibili. Nu știi din prima clipă dacă o iei într-o parte sau într-alta, la dreapta sau la stânga. Nu știi dacă faci mișcările cele mai potrivite, cele mai indicate, ca ardilul să cânte pe mai departe. Și nu e nimeni, din afara horei, care să te-nvețe și care să te ajute să faci pașii care trebuie.

E îngrozit de ce se poate întâmpla cu el, cu ei, atâtea timp cât

el e în hora asta. Dar a intrat în horă, s-a prins singur, nu mai poate da înapoi. Căci alte mâini îl țin strâns, au nevoie de el, ca să țină ritmul și pasul, îl încercuie între ele, au încredere în el, parte în horă. Și el nu poate să iasă, nu poate să-și desprindă mâinile, nu poate să-i lase baltă pe toți, căci, indubitabil, strică jocul. Și mai e îngrozit, pentru că știe că, dacă Ardil Escu joacă barbut – și joacă bine, cel mai bine, cel puțin față de ei e, de departe, profil – ei nu trebuie să stea cu șahul în brațe și să încerce să ia regina. Dar, din motive obiective au, în mare parte mâinile legate. Și e îngrozit și din cauza asta. Una e să folosești, corect, spada și să fandezi cu grație ca să te aperi de loviturile celui cu care te duelezi și, cu totul alta, să scoți bateria de tancuri ori să scuipi, să pui piedică, să lovești mârănește prin spate. Sau, să le faci pe toate. Floreta nu învinge – și nu atinge – hidra firoasă. Numai... Numai floreta să fie otrăvită. Dar e-ngrozit și pentru că nu știe cât de eficientă e otrava aia.

De aia, acum, nu e cazul să plece la Roma. Deși și-a amintit, târzior, e adevărat, dar și-a amintit, de bilete și de plecare. Mai ținem pasul cu hora. Mai dansăm în hora asta. Mai respectăm ritmul. Mai luăm niște lecții de barbut. Mai ne facem mâna. Mai testăm, vedem cum, veninul ăla. Mai încolo, o fi ce-o mai fi...

Frumoși trandafirii ăștia. Normal. Doar sunt pentru o femeie frumoasă. Cea mai frumoasă. Și, nu, nu mai trebuie să fie îngrozit de nimic. Ei doi, Cătălina și el, scriu pe mai departe, cu sau fără drumul la Roma, povestea lor. Cea mai frumoasă, cea mai splendidă, cea mai deosebită poveste de dragoste care se poate scrie. De acum și din toate timpurile. Scriu, da, fără oprire, căci au cerneală suficientă. Nu se știe din ce cauze, în timp, au făcut stoc. Au avut grijă, fără să încalce legea, să facă excedent. Și nici paginile pe care să aștearnă ce scriu, nu le lipsesc. Desigur, ca să scrie bine și cum trebuie, au și inspirație. Și scriu... Scriu... După ce-l vor băga pe Ardil Escu la temniță, unde îi e locul, vor scrie și mai bine. Și mai mult. Și mai frumos. Inclusiv niște pagini din orașul iubirii.

.....

Cătălina, soția mea, a ales și ți-a trimis cartea... I-au rămas în vârful creierului vorbele astea. Nu suspendate. Nu agățate. Nu lipite. Ci, adânc și profund împlântate printre nervurile cerebelului.

A luat pastila dată de asistentă – mă rog, vorba vine că a luat-o, căci, de când s-a deșteptat și a înțeles că, ori urlă maidanezul la lună, ori el că nu-i nebun, tot una e, a schimbat stratagema și nu mai înghite nimic, iar de injecții se ferește, mai ceva ca dracul de tămâie; de astea ai parte, dacă nu te liniștești cu pastilele – a fost la masă, a pozat în băiatul cuminte care ascultă lecțiile de pictură, a flencănit un pic cu Zgaiba, care e deja în figuri la gândul că vărul revine la ospiciu pentru ea, stă, iată, de clipe bune lângă piersicul nins cu flori, și cuvintele acelea sunt tot acolo, în craterul minții sale. Înșurubate puternic. Băgate afund. Cătălina, soția mea... Cătălina, soția mea...

De ce a făcut polițistul, vărul, deh, precizarea asta? Nu se cerea, nu se impunea, nu era nevoie de ea. A venit, pur și simplu. Cătălina, soția mea... De regulă, când ești angrenat în războaie de astea, de care pe care, nu se fac astfel de precizări. Nu e bine ca dușmanul tău să știe, să aibă în mână așa detalii, ca numele soției, adresă, număr de telefon, date despre copii sau despre părinți. Nu trebuie să fii vulnerabil în fața celuilalt. Nu e indicat să îți se cunoască amănuntele și profunzimile din viață. E preferabil ca alalalt să nu-ți știe călcăiul lui Ahile. Ca tu să rămâi ferm, pe poziție. Să nu te îndoii. Să nu aibă el de unde să te apuce. Doar dacă, nu cumva, toate lucrurile pe care le spui sunt contrafăcute. Falsificate. Create special ca ținta să fie atinsă. Ca inamicul să cadă în plasă. Apă de ploaie, cum ar veni.

De ce ar fi băgat vărul în discuție o terță persoană? De ce ar fi pomenit un nume și de ce ar fi precizat că e al soției? A făcut șantaj emoțional cu el? A punctat pe ceva anume? Pe faptul că, de exemplu, Alina, soția lui, fostă doamnă Munteanu, a dat bir cu fugiții când a văzut că el nu mai are putință de scăpare de la nebuni? De ce să fi făcut asta? De ce să faci, cu tot dinadinsul, sângele să țâșnească din răni vechi, cicatrizate? Nu, subcomisarul Popa – așa parcă a zis că se numește și are titulatura de serviciu – nu a pomenit de nevastă-sa la plesneală. A făcut-o, pe de-o parte, să-i dea lui încredere. E, adică, exact cine zice că e, nu e intrus de-al lui Ardil Escu, nu e coadă de topor, nu e sifon. E polițist și a deschis, chiar a deschis, cazul. Blestematul de caz cu fostul președinte al țării. Sau, nu cazul e blestemat, ci omul care e legat de el. De nu s-ar fi băgat niciodată, el, un biet ziarist, în asta! Credea că dărâmă el

lumea. Că o schimbă. Că o face mai bună. El, doar un rahat cu ochi... Față în față cu mahării, cu mafia, cuurgia. Ferpape pe buza mormintelor nu putea să scrie! Lua un ban câștigat cinstit, dintr-o meserie fără riscuri și fără uzare. Nu ca în presă, unde și când, din nefericire, te slobozești și de ultima suflare de viață, dacă alegi să spui lucrurile drept, fățiș, așa cum sunt.

Cătălina... Numele soției polițistului stă, astfel, dacă e viabilă deducția de mai adineauri, zălog între ei doi. Femeia există, e adevărată, e palpabilă. Pe de altă parte, pesemne că, profitând de prezența Zgaibei, vărul a vrut să punteze, pentru ea și pentru urechile directorului spitalului – căruia i se raportează, de regulă, tot, din toate părțile – că, da, îi este văr. Îi este cu adevărat rudă. Îi pasă. Îl caută. Are o nevastă. Îi aduce bombonici... Nu a picat din cer aiurea, ca musca-n lapte.

Ce prosteală și pe el, om serios, cu bombonicele. Și cu nenea. Cristian Popa e mai tânăr, dacă nu se înșală, ca el, cu cel puțin zece ani. Iar zece ani... Zece ani are el de când e aici. Zece ani sunt de când Ardil Escu nu mai e președinte. Zece ani, cel puțin, că se prea poate să fie 12, e diferența de vârstă dintre el și polițist. Deci, nu poate să-i zică nenea, unuia mai tânăr cu, măcar, zece ani. E logic. Și știut. Cel mai mic ca vârstă spune nene celui mai în vârstă. Sau, cel puțin, așa era o dată, altă dată, pe vremea când el era dincolo de zidurile balamucului. În cazul de față, invers ar trebui să stea lucrurile. Adică, vărul, Cristi Popa trebuia să-i zică lui nenea. Nenea Radule, nenea Muntene... Îi vine și să râdă de așa situație. Să-i zică polițistul lui nene...

Cătălina, soția mea... Probabil că există, cu adevărat, Cătălina, soția mea. Nu e Mihaela, dragostea mea, dar merge. N-a fost inventată pentru urechile lui. Vărul nu a bravat. Nu! Când a vorbit despre ea, i s-a luminat chipul ca Las Vegas-ul. Dintr-o dată. El a observat. Nu se poate să-i scape un astfel de amănunt. O fi el la nebuni, dar spiritul de observație i-a rămas zdravăn, neafectat de țicneală. E ca mersul pe bicicletă și simțul ăsta. Odată ce l-ai activat, chiar nefolosit, rămâne în stare de funcționare. Nefolosit, la potențialul maximum pe care îl are. La nebuni, îl stimulezi doar ca să fii sigur că-i păcălești pe cei de-alături. Și, când apare, din absurdul cel mai absurd un văr, îl pui la treabă. Pe simțul ăsta, nu pe văr.

Cătălina, soția mea... Ochii vărului au fost străfulgerați de reflecții de oglinzi, pentru o clipă. Cu certitudine, nimeni nu poate juca așa ceva. Cât ar fi de bun actor. Cât ar fi exersat poanta, în timp. Asta ce înseamnă, atunci? Păi, înseamnă nu doar că femeia aceea e reală, ci și că e specială pentru subcomisar. Îi e dragă. O iubește. Are tot podiumul din inima lui la dispoziție. Pe o astfel de persoană, nimeni, dar absolut nimeni nu o primejduiește, jucând la cacialma, în cloaca lui Ardil Escu. Nu poate să se înșele. Nu! De când e observator, pe marginea terenului, nu în teren, nu în jocul vieții – să fim serioși, cine poate să spună despre sine că trăiește, dacă e decretat nebun, printre nebuni? – vede și simte, zice el, fără urmă de dubiu și cusur, cum trebuie lucrurile. Avea și înaintea spiritul de observație dezvoltat. Dar, acum se gândește, nu beneficia de timp, ca acum, să pună tot sub lupă. Era într-o alergătură crâncenă, mereu. Și credea că e bine așa. Și mai credea că el e om normal și serios, care își face, în mod firesc, treaba.

Om normal... Om serios... Mai e el om serios? Mai e el om normal? Mai e, în fond, el om? Doar anii de pe umeri, că buletin nu mai are, l-ar putea arăta ca om normal și serios. Deși, arată, și o știe bine, mult mai în vârstă decât e în realitate. Și, cinstit vorbind, e mai degrabă o jivină, decât om normal și serios. Ca să nu zică de-a dreptul o javră, un câine maidanez, o epavă ruginită.

Soția mea, Cătălina... Soția unui văr care nu e vărul lui. Domn'le, bine, Cătălina e soția lui Cristi Popa, dar de ce s-a dat el, un polițist, cum susține, drept văr? Nu putea să spună directorului că are nevoie de informații de la bietul și jagarditul de Radu Munteanu? Nu, nu prea putea, căci, dacă a deschis o anchetă, cum zice, nu dă cu goarna în toate colțurile despre asta, dimpotrivă, umblă cu crucea-n sân, ca să nu-l dibuie nimeni în ceea ce face. Știe. Și el proceda la fel, când era ziarist. Nu striga în patru zări ce face el. Nici măcar Alinei, care-i era soție cu cununie, nu-i sufla nicio vorbă, de multe ori. Cu cât păstrezi mai riguros și mai atent discreția într-un caz de-ăsta, într-o anchetă de-asta, cu atât sunt mai mari șansele de reușită. Dacă nu răsuflă informație pe nicăieri, dacă faci pașii care trebuie, dacă documentarea și probele te ajută, poți să ajungi la limanul scontat, la limanul care trebuie.

Dar văr? De ce nu prieten? De ce nu vecin? De ce nu

coleg? De ce nu cumătru? Sau cuscru? Sau orice alt grad de rude-
nie și de apropiere între doi oameni. Văr... Nu mai are pe nimeni
care să fie denumit, generic, astfel. Sau altfel. Nu mai are nici vecini,
nici prieteni, nici colegi. Nici veri, desigur. De zece ani, nu mai are.
Pe nimeni. Absolut pe nimeni. De lepră să fi zăcut, și tot îl mai căuta
pe la nebuni, câte unul. Cu mitraliera la tâmplă să fi fost amenințați
toți cunoscuții lui și tot se găsea vreunul care să sfideze cățeaua și
să-i facă o vizită. Dar n-a venit nimeni, nimeni, niciodată să-l caute.
În toți cei zece ani. A așteptat. A sperat. A fost convins că, dacă nu
azi, dacă nu mâine, dacă nu poimâine apare cineva, se-ntâmplă
mai încolo, într-o zi, la un moment dat. Trebuie, trebuie, își spunea,
să vină careva după el. Avea destui prieteni, o groază de cunoștințe,
lume multă care îl aprecia. Și, niciodată, niciodată, în nicio zi, în nicio
dimineață, în nicio seară, n-a venit nimeni. Ba, nici la telefonul os-
piciului nu l-a căutat nimeni. Doar, poftim, când nu se mai aștepta,
când nu mai aștepta nimic și pe nimeni, se pomenește cu văru’.

Văr... Hmmm... Un val de emoție îi străpunge, brusc,
carotida. Uite o chestie la care nu s-a gândit înainte. Nici n-avea
cum, dacă nu l-a vizitat și nu l-a căutat nici dracu’, atâția ani. Un
văr... Vărul ăsta... Mămicuță, mamă! Dacă o rudă își ia angajamen-
tul că are grijă de el, de un nebun, în speță, care nu mai e periculos
și nu necesită internare și legat de pat, dacă, da, garantează că îl
pune să ia hapurile de zece ori pe zi, dacă îl aduce, lunar, la con-
trol, dacă îi citește din frații Grimm la culcare, dacă îi dă mure și
frăguțe, pentru regenerarea creierului smolit, dacă îl adăpostește,
milos, la sânul lui – orice sân e mai bun ca al Zgaibei – dacă nu-l
lasă, vreodată, să mai asmută câinii întărâtați peste alde Ardil Escu,
dacă dă cu subsemnatul pentru el, pentru nebun, bolnav cu pro-
bleme psihice, cum zice directorul, dacă face toate astea și multe al-
tele, da, un văr poate să scoată un alienat mintal de la casa de
nebuni! Dumnezeuule! Cum ar fi să scapi de la balamuc, în felul
ăsta? Să ieși pe poarta aia blestemată, pe picioarele tale? Să le faci
zbirilor de aici, sâc-sâc cu pumnii? Să... ăsta e vis? Nuuuuuuuu...
Asta e nebunie. Nebunie curată. Asta e cea mai mare nebunie, aici,
la nebuni. Maaaamă! Măculiță! Un pat mai puțin ocupat aici. Un
snop de medicamente în minus. O strachină de borș în plus. Sau,
cum o veni. Invers. Sau altcumva. Căci, un așa gând, un gând al

plecării, un gând de plecare, te face nebun fără să fii. Fără să fi fost zece ani. Deși, ți s-a urlat, pe toate vocile și în toate tonurile, că ești. Da, poți să pleci de aici, dar să ai un văr. Să existe, pe bune, un văr. Un văr. Nu un surogat. Nu un actor ieftin. Nu o tinichea. Un văr. De zece ani, el n-are niciun văr. N-are pe nimeni și n-are nimic. O are, ca să nu fie lamentarea totală, doar pe mama. Doar ea a venit de câteva ori după el, prin spitalele consacrate de nebuni, pe unde a fost purtat. Dar mama nu crede că lui i s-a făcut o înscenare. Că, pentru a nu-l omorî, de-a binelea, în vreun accident, că pentru a nu-l vârî în pușcărie, fără dovezi, Ardil Escu, pentru nesimțirea lui de a scrie despre el, i-a luat tot – și pe toți – și l-a aruncat, pentru veșnicie, la balamuc. Nu crede mama. Ea zice că el debitează, de nebun, prostii. Nu înțelege că Ardil Escu a jucat ca mafioții. Că e un mafiot. E, totuși, simplu. Dacă îl omora pe ăla care l-a băgat în cerneală, se făcea anchetă. Tam-tam. Dacă îl băga, pentru orice, în penitenciar, avea drepturi. Într-un fel sau altul, ceva despre Ardil Escu, răsufla. Dar la nebuni... Ce să răsufla la nebuni? Cine să vină aici? Și cine să ia act de vorbele unui bolnav psihic? Un spital pentru oameni săriți de pe fix e cel mai bun refugiu. E locul perfect ca să ascunzi nu doar un act reprobabil, ci chiar o crimă. Un genocid. Cum a făcut Ardil Escu, da, cu el. L-a ucis viața, deși pare că e viu, încă, și tot ce avea în viață și l-a catapultat la balamuc. L-a terminat. L-a anihilat. L-a aruncat la coș. Atât, atât de simplu e...

Mama... Of... Mama îl consideră mai nebun ca toți nebunii din lume. A simțit-o, s-ar fi dezis și ea de el, că nu mai are pic de stimă pentru un așa fiu, dar n-a avut inimă să-l lase de tot singur și părăsit. Al nimănuî. Și, la trei ani odată, mai vine, cătinel, să îl vadă. Pentru că îl crede îndobitocit maximum, nici nu i-a spus, decât foarte târziu, despre fiica lui care a dispărut, de multă vreme, de acasă. Nu știe, n-a aflat niciodată, ce s-a ales de fata lui. Nici măcar dacă e în viață. Dacă e, desigur, cum spune mama. Că a dispărut. El se gândește că Alina, fosta lui nevastă, a răspândit zvonul acesta ca el să nu mai vrea vreodată să-și vadă copilul.

Îl doare. De fetiță. De mama bătrână. De soția dusă din viața lui. De toți pe care îi considerase prieteni sau apropiați. Dar, cel mai mult și cel mai tare îl doare de el. Ce-a trăit el toți anii ăștia, e dincolo de imaginația oricărui scenarist febril de film. Degeaba i-a spus

acestui loc – mă rog, balamucului, în genere, nu ăstuia, neapărat – că e iadul? Degeaba s-a simțit, de când e aici, ca în cazanele clo-cotinde ale tartorilor? Dacă, vreodată, prin vreun miracol de la cine știe ce sfânt, se liniștește, se ridică, umblă, ca viii, dincolo de gardul ospiciului, scrie o carte despre tot ce-a îndurat și-a petrecut la nebuni. Ce carte ar ieși! Nimic inventat, nimic trucat, nimic rod al imaginației. Doar adevăr. Doar real. Doar palpabil. Dar, de ceva timp, nu mai crede în miracole. Șapte din cei zece ani, a crezut. A sperat. S-a rugat. Era convins că i se întâmplă unul. Însă, când a constatat că s-au dus șapte ani și el e tot în ospiciu, bătut, chinuit, traumatizat, **ȘI FĂRĂ NICIO VINĂ**, n-a mai crezut. N-a mai sperat. Nu s-a mai rugat. N-a mai vrut nimic. Doar să o mai ducă. Să nu moară. Să mai trăiască. Fie și la nebuni. De viață te agăți și când ești pustiit și singur, și când ești bătrân și bolnav, și când nu mai ai, ca el, nimic. Nimic pentru care să trăiești, dar, culmea, vrei să trăiești. Depusese armele. Se resemnase. Abandonase lupta. Până aci, fusese.

Îi spunea, febril, precipitat, mamei, când ea venea la el: Nu sunt nebun, mamă, nu sunt nebun. Crede-mă, nu sunt. Măcar tu crede-mă că nu sunt nebun. Îți sunt fiu. M-ai crescut la sânul tău. Simți că nu sunt nebun. Sunt zdravăn, ca toată lumea. Dar mi se trage de la Escu Ardil, îl știi... ...Și bunică-tău, răspundea mama, zicea că n-are nimic, când tușea cu spume, și a crăpat repede. La fel și tu. Nu vezi că ai ajuns să dai vina pentru problemele tale pe oameni nevinovați, despre care ai auzit la televizor? E o psihoză asta. Ești nebun, mamă. Mai ai să zici că ești regele Burebista ori Ion Creangă. Sau Ceaușescu. Dar, de Ceaușescu să nu te iei. Că, noi, pe vremea lui, n-am dus-o rău. Așa fac toți nebunii. Zic că nu sunt nebuni. Ca tine. Ești nebun, mamă. Ești nebun...

Mama ei de viață! Unde greșise? Cum a fost posibil să scape într-atâta frâiele din mână? Cum de se pricopsise el cu așa belea? Avea dovezi, când a scris. Avea surse. N-a fost urechist. Mă rog, nu atât pe cât sunt alții. A fost și n-a fost. În fine, asta e de demult. Ce rost mai are să se gândească la ea?

Soția și vărul... Mai bine se direcționează încoace, înspre ei. Dacă ar avea, pe bune, un văr, ar trage acum nădejde că poate scăpa din iadul în care i-au pus ăștia viză de flotant. Desigur, cu prelungire. Mereu cu prelungire. Și el, de fiecare dată când îl mutau la

alt spital de nebuni, spera că viza a expirat și pleacă acasă. Dar îi schimbau, pur și simplu, locul. Fără motiv. Doar ca să nu îl găsească cineva, dacă avea gândul ăsta. Nu trebuia, a dedus el, să i se dea de urmă. Cine să-l caute, însă? Nu mai există pentru nimeni. Și ce de... prieteni avea când era pe val, la ziar. De tot felul. Și neamuri, ca tot omul, avea înainte de a deveni, cu acte doveditoare, dilimandros periculos. N-a știut și n-a bănuț niciodată că și la nebuni e, ca la mititica, pentru cei care au comis-o grav pentru societate, ședere pe viață. Triplu asasinat dacă făcea, mai scăpa de la bulău. Lua, cu circumstanțe atenuante, 20 de ani, făcea șase, șapte, pleca acasă. Ispășit. Curat. Om. Dar, de la ospiciu, nevinovat, absolut nevinovat, adică nenebun în regulă, nu are puțință de scăpare. Știe. S-a irosit șapte ani până a înțeles. A văzut multe. A tras multe. A pățimit multe. De aici, dacă nu vrea sistemul, nu pleci. Doar mort, către țințirim, ieși pe poarta aia. N-a vrut și el să fugă, la un moment dat? Gardienii, altfel adormiți și blegi ca o mămăligă răsuflată, l-au fugărit și l-au otâncit, cât un regiment de husari. Pe unde și cu ce nu i-au tras! Era tot o plagă, o rană, o vânătaie, o tumefiere. Nu mai arăta și nu mai era om. Apoi, l-au aruncat la izolator. Pentru destulă vreme. Și, acolo, nici nu știe dacă a mai trăit. Dacă, nu cumva, s-a sculat, ca Lazăr, din morți și a mers, nefiresc, mai departe. Cu toate astea, când a fost transferat la alt balamuc, a făcut-o iar. A vrut, adică, să o facă. Să fugă. Să evadeze. Să se ducă dracului. Să scape. Numai că, a luat-o pe coajă, din nou. În același fel. Ba, chiar și mai rău. Și a comis-o iar și iar. A vrut să-și joace cartea. Să încerce. Să nu capituleze. Însă, toate încercările i-au eșuat în cel mai lamentabil mod. De la nebuni, nu, nu fuge și nu pleacă nimeni. Nu scapă nimeni. NIMENI!

Doar dacă... Doar dacă... Doar dacă...

Piersicul ăsta, lângă a cărui tulpină stă, e frumos. E mare. E înalt. E bun. Ca Dumnezeu. E Dumnezeu? Există Dumnezeu? Intră El în abisul din balamuc? Are voie? Poate să se strecoare? Și, în fond, rezistă? Nu l se face rău? Nu leșină, când vede, cu ochii Lui, ce se întâmplă aici?

Hm... Cătălina, soția vărului... Și vărul. Mai ales, vărul. Hmm... Un văr l-ar putea, dacă ar vrea, scoate din ospiciu. Recuperat și reabilitat ar putea scrie pe fișa lui. De eliberare. Dacă îl vrea

cineva. Dacă îl cere cineva. Dacă cineva, un văr, își pune obrazul pentru el. A văzut mersul ăsta la nebuni. Dacă zice o rudă de grad cât mai apropiat, dar poate să fie și din al noulea neam, că își asumă responsabilitatea pentru el, dacă dă scris, dacă vorbește, cum se cade, cu directorul și comisia, pleacă. Pleacă! Dacă un văr zice: frate, răspund eu. Sunt garant că leguma asta zace la soare, nu explodează ca spraiul aruncat în sobă, ei bine, dacă zice așa, el pleacă de la ospiciu. Dacă nu zice, și nu zice, că n-are cine să zică, numai între patru scânduri mai iese de aici. În urma lui, dacă e în cosciug, nu e nimeni. Și nimeni nu plânge, nimeni nu se aolește de el și de viețșoara lui, nimeni n-are vreun cuvânt de laudă sau de apreciere la adresa lui. Vine, din obligație, popa și zice două vorbe la căpătâiul lui. Nu toată slujba de înmormântare, că nici dracu' nu dă bani pentru un nebun. Unde s-a pomenit om în sutană, care să facă treburi benevol? Țăla de-l cheamă conducerea balamucului, la câte un mort, e mai avar și mai gâlcevitor, ca toți. Și, după ce zice lângă fruntea lui două vorbe, și alea pe sărite, se grăbește spre alt mirean, care are, desigur, aparținători și scoate și el părleala, ca să nu zică de jumulit, de-a dreptul. În plus, poate fi discutabilă chestia cu sicriul. Se prea poate, din cauze obiective, să-l arunce direct în burta pământului. Mai face și directorul o economie la buget, mai ales dacă șmecherii de pe aici au șutit, deja, lemnul de cosciug.

Ce gânduri zbanghii îi umblă prin țeastă! Îi vine și să plângă de priveliștea dezgustătoare care îi încețoșează irișii. Păi să-i vină! Că, și-așa, când o ajunge la punctul ăsta, nu-l plânge nimeni. Să o facă el, în avans.

Afară, sub piersic, e bine. Îi e bine și lui. Mai bine ca în cameră. Ca în salon, mă rog. Ca în pavilion. Are aer curat. Vedere la cer. Parfum, chiar amăgitor, de libertate. Și cronțanele de la văru'. Au băgat mâna infirmierele și asistentele și au luat câte ceva – trebuie să mănânce și gura lor – dar i-a mai rămas și lui destul. Căci vărul nu s-a zgârcit la cumpărături. Așa că, face cranț, cranț și se gândește. Uimitor exercițiu de supraviețuire, acesta al gânditului. Nu l-a mai practicat de mult. N-a mai vrut. La ce-i folosea? Dulce, în fond, otravă, pe care singur și-o toarnă pe gât. Sau, în mințile ciudat de nerătăcite, printre atâtea rătăcite. Sau, poate, chiar în simțiri răstoarnă otrava aceasta. E singura băutură la care are acces. N-a

mai băut nici măcar o bere de zece ani. Și, înainte, nu-i lipsea un pahar de vin bun pe zi, unul de whisky... altul de... Fără să fie bețiv sau măcar băutor. Aproape că-i lasă gura apă de un strop de băutură. Știe, colegi de-ai lui, nebuni, au cumpărat de câteva ori niște trotil ieftin, ca de drojdieri, și l-au îmbiat și pe el să-și dezinfecteze gâtul și coardele vocale cu așa ceva. Dar, la câte a tras el prin toate ospiciile pe unde a umblat, mai bine să ducă lipsă de băutură, în veci. Plus că, nu putea să aibă încredere în bieteles ființe. Așa cum se temea, directorul a aflat de fiecare dată că ei au dat party, cu alcool, și a trecut la represalii. Aici nu merge să fii și cu slănina în pod, și cu sufletul în rai... Aici e balamuc.

E bine afară, lângă piersicul vopsit în roz zaharisit. Asta înseamnă, dragii moșului, că e primăvară. Că de aceea s-a stârmit piersicul a boare de floare. Da, e bine. Simte, prin talpa șlapilor – pantofi sau, măcar, șoșoni, de unde? – pământul sub tălpi. E mare lucru. Atâta timp cât sunt flori în piersic și el le simte mireasma, e bine. Și e bine că picioarele-i hălăduie pe pământ trainic, nu i se afundă în clisă. Chiar așa, în șlapi, cum sunt. E bine. Înseamnă că e viu. Că trăiește. Că încă, deși karma i-a fost potrivnică în ultima vreme, o duce. Nu trebuie să știi limba etruscă pentru a înțelege aceste lucruri. E bine sub piersicul spoit a floare. E bine. Și Zgaiba nu-l mai năpăstuiește cu fleșcăiturile ei jilave. Alina avea piept frumos. Era, în întregime, frumoasă. Ca o păpușă Barby era. Și a iubit-o. Așa cum iubește marinarul valurile și orizontul și depărtările și sirena misterioasă din adâncuri. N-a crezut niciodată că îl înșală. Că îl lasă. Că pleacă în lume cu altul, când se zgâlțâie corabia lor. Pentru că a avut certitudinea, chiar certitudinea, că îl iubește și ea pe el... Orb a fost, orb! Chior de-a binelea. Chiompaliu de elită. Și din punctul ăsta de vedere. A fost mare prost la viața lui. Ar trage cortina peste el, ăla care a fost, ar închide ușa, ar pune lacăte la porți. Ca să uite. Ca să nu mai fie. Ca să se elibereze. Însă, oricât și-ar dori, nu poate. N-are cum. El, cel de atunci, aparține lui, cel de acum și, clar celui de mâine.

Eh, gânduri scrântite de om betegit în rărunchi. În rărunchi, nu la cap. Fără Cătălina vărului, nu se gândea acum la toate astea. Nu se gândea la nimic. Nu se gândea la Alina lui. A lui... E un fel de-a spune. Nu e a lui. Pesemne că nici n-a fost. Se gândește, doar.

Face exercițiul ăsta. Ca toți oamenii nenebuni. Cum el a fost și e, din fericire, încă. Se gândește. Așa cum n-a mai făcut, cel puțin, de-o eternitate.

Vărul Cristi Popa... Vărul... Să aibă el, neicușorule, un văr... Asta da dorință, în perpeleala primăverii. Un văr. Un văr bun. Un văr pe bune.

E bine la umbra piersicului răstignit a roz bombon. Și e bine că are libertatea asta, să poată să umble prin curtea ospiciului, neîn-grădit. Să stea plantat, sprijinit, uite, de trunchiul copacului ăstuia. Să îi irite pielea tăbăcită de viață, scoarța asta cu aspect grunjos, a piersicului. Dacă era măr, avea tulpina fină, nepecingenată, pomul ăsta. Și el, nenebunul, dacă era afară, avea alte gânduri și alte frământări. Și altă piele. Scoarța asta, a piersicului, e ca pielea lui. Se potrivesc, copacul și el. Poate și de aia se simte bine lângă tulpina asta fragmentată. Odinioară, cineva dăduse piersicul cu var. Cum se face la toate casele de gospodari, în buza primăverii. Se mai observă, pe ici, pe colo, urme. Că era să zică dâre, dar nu sunt dâre, sunt urme. Apoi, din lipsă de bani, probabil, sau din lenea personalului, sau din neimplicarea conducerii, n-a mai fost văruit niciodată. Și, ca să zică așa, pielea de pe tulpina piersicului, atârnă în dezordine, ca pielea lui. Dar bine că el mai are piele, după câte a tras. E drept, fără carne alături, numai lipită pe oase. Unde-i carnea de pe tine, băiete, se întreabă câteodată. În răspunsuri, are mii de înjurături, pe lângă explicații. Cel puțin, se consolează că nu e nevoit să țină vreo dietă. A văzut aici, la nebuni, cum se abțin asistentele de la mâncare, ca să slăbească. E greu. Nu le iese. Sunt tentate de mâncare, dar și de nu știu ce operații, prin care li se taie, Doamne sfinte, stomacul. Problema asta, cu kilogramele, ce mai, n-o are. L-a ferit Cerul. Măcar de asta să fie scutit, că, în rest... Însă, e bine. Uite, poate să zacă aci, lângă piersicul îmbrobodit cu basma de lumină și flori. Fără să audă cum dau, aiurea, din clantă toți nebunii sadea, dar și tot personalul balamucului. Care mai de care. Și care pe care. Uneori, îl obosesc toți, la maximum. Pe lângă faptul că îl scot, ceva de groază, din minți. Și se obosește și el singur. Și de el îi e, uneori, silă. E atât de mult consum câteodată, că se teme că nu mai rămân resurse în el, ca să joace și mâine jocul ăsta. Rolul ăsta. Trebuie să joace. Trebuie! Căci, spre stupefacția lui, încă e în

aducerile aminte ale tiranului. După zece ani! Încă se mai gândește la el. Încă îl vrea, metaforic, vorbind, în lanțuri. În pripon. În frigare. În balamuc. Hm... Încă se teme canalia de Ardil Escu de el? Încă mai crede că el e un pericol? Încă îi tremură chiloții în fund că el poate să facă vreo dezvăluire? Doamne! Dar el e nimeni. El e neant. El e pustiu. El e în iad. Și din iad nu se fac expulzări. Din iad nici dracu' nu pleacă, dacă nu vrea cine trebuie. Sau, pur și simplu, din inerție. A sistemului. A personalului. A directorului. De ce, naiba, să mai trimiți pe cineva acum să ceară documente de la el? De la pustiu. De la neant. De la nimeni. Din iad. Cine poate să creadă că, odată căzute florile de piersic, le mai lipești cu superglue și le pui la loc, după ce le-ai strâns, cum ai putut, de pe jos?

Ah... Cum s-a furișat el, dintre nebuni, în toată pleiada asta de gânduri? Erau rătăcite, prăbușite, adâncite în întuneric, gândurile astea. Acoperite cu fir de brocart, ca să nu tânjească după alinare, la vreun liman de mare. Face și versuri, poftim, ca poeta balamucului. Și nu era rău cu gândurile bălmejind prin labirint. Fără scop. Fără sens. Fără rost. Era bine. Și era simplu. Asta e. Vrăji, să schimbe nerostul și nesensul, nu știa să facă. Nici să spună incantații n-avea habar. Nici să facă rânduielei meșteșugite. Iar să facă ce mai făcuse, nu mai face. Căci s-a dovedit, mereu, că nu reușește. Zăcea, aproape atrofiat, aproape distrus. Doar vată-n nas mai trebuia să-i pună cineva. Dar, pe nerostul ăsta, pe nesensul ăsta, a venit la el un văr. Și el, în toată lumea asta, n-are niciun văr. Vărul are soție, ceea ce înseamnă că nu e văr, dar ar putea, la o adică, să fie. Cum era cântecul ăla din copilărie? Țăranul e pe câmp... El are și-o nevastă... Nevasta un copil...

Și gândurile îmbibate de spaimă tresar ca din moțaială descumpănită. Și descumpănitoare. Totuși, parcă nu s-ar împrieteni cu ele, cu gândurile astea, prea tare. Prea la cataramă. Aici, nu e loc de ele, nu e moment de legat amicitiei, că îl bagă nenea doctorul în butoiul cu cloramină, de îl desprietenește de toate.

E bine cu piersicul în coastă. Afară, sub cerul priponit în vibrații și energii pozitive, de nici nu zici că ești la bălăceanca. Da, cu b, pur și simplu, nu cu B, căci vrea doar să definească o stare, nu o locație. Știe unde se află. Nu la Bălăceanca aia. Și mai știe că, dintre cele vreo cincizeci de ospicii din țară, el a trecut prin aproape un

sfert. De ce? Știe Ardil Escu. El știe doar că le-a probat pe multe. Ce să mai vrei? Ce să mai zici? E bine că are accept să stea aici, în umbra piersicului. Nu i-a zis nimeni, nimic, când a adăstat aici. Orice umbră e mai bună ca a lui Ardil Escu. La umbra lui Ardil Escu nu se stă. La umbra lui Ardil Escu te arzi. La umbra lui Ardil Escu te frigi. Și te dilești. Adică, te dilește. Te bagă pe viață la țicniți și nu mai ai scăpare. Se clădesc din nimic, ziduri. Fără uși. Fără ferestre. Fără chei. Fără, desigur, găuri la chei. Și se mai spune că umbra nucului e dăunătoare. Nu s-a auzit de umbra ardilului.

Oh, vărul ăsta nevră, cu nevasta lui... Uite ce au făcut, minte-naș, din el. Ce i-au vârat în minte și în inimă, ce i-au inoculat, ce l-au otrăvit... Mai bine zis, ce-au scos, cu sabie, cu tot, samuraiul din el! De i-ar fi văr Cristi Popa. De-ar fi cine zice că e. Cu agheazmă, nu poți, și să vrei, să te îmbeți. Mai bine dai pe clante cu ea. Să se sperie dracii din iad și să o ia la sănătoasa. Prin balamucuri, Moș Crăciun nu ajunge. Și nu din lipsă de indicatoare. Ardil, da, ajunge. Și zăbovește. Și i se simte urma și prezența. În milioane de feluri, chiar.

Toți nebunii pot face asta, să stea lângă și sub piersic. Chiar și cei care abia ies din carantină, de la izolator. Dar, nu prea trag nebunii aici. Nu-i atrage. Nu le place. Nu simt farmecul și muzicalitatea piersicului. Doar el hălăduie în jurul pomului. Mai bine aici, îngropat în gânduri și culori, decât tăvălindu-se apatic prin țărână, fără pic de compasiune de la infirmiere și supraveghetore. Sau gol pușcă în pavilion, de să atragă privirile avide ale Zgaibei, dornice de nuditate masculină, nu însă, și vreun gardian care să ia măsuri. La goliciune nu reacționează bipezii ăia. Ori scurmând prin gunoaie, după mâncare. Și de foame, că într-un spital de psihiatrie conducerea trage cât poate la prețuri, cantitate și calitate, ca să iasă, totuși, la vopsea, dar și pentru că sunt, într-adevăr, deranjați la creier și nu judecă, nu știu ce fac. Da, mai bine aici, potopit de întrebări, decât în mirosurile pestilențiale, duhoare de-a dreptul, existente chiar și în sala de mese. E bine la piersic. E singur. Nimeni nu vrea să-i rupă hainele de pe el și nici nu vede pe altcineva cum și le rupe. Culmea, niciun dement nu e aici. Sunt mai încolo, prin curte, desțui. Mulți. E balamucul plin. Aproape la fel de plin ca balamucul celălalt. De afară. Și aici trebuie să vii cu programare, cu trimitere,

cu recomandare. Cu pile, vorbind ca la manualul vieții. Ca și afară. Doar că, acolo e acolo. Și aici e aici. Adânc și cu miez le zice, na!

E bine la piersic. Și ar fi și mai bine dacă vărul ar fi, cu carte de muncă, polițist și-ncă unul preocupat de dreptate. Nu trebuie să-l urască pe Ardil Escu. Nu e cazul să-l iubească pe el. Doar să vrea să facă, așa cum a zis, dreptate. Atât. Căci, dacă e așa, dacă vărul e polițist cu onoare și cuvânt, dacă e înșurat, pe bune, cu Cătălina, atunci el poate să scape din infernul ăsta în care o duce de zece ani! Există o șansă. Se poate deschide o ușită. Poate să apară o cărăruie. Doamne! Ce gând dilui! Ca el. Ca ăștia toți, de aici. Ca directorul și ca Zgaiba. Diliu! Cum să scapi dintr-un balamuc, zdravăn, sănătos, normal? Cum să pleci de aici, fără acordul și sprijinul popii? Cum să te duci, ca o florică, în lumea de afară? Cum să ajungi, Dooooooooooooamne, să dormi pe perna ta, de acasă? Cum? Asta e o nebunie. Asta nebunie! Aici e infernul. Nu e Gara de Nord, să iei alt tren, dacă l-ai scăpat pe unul. Sau, dacă-ți vine, să decizi o direcție la întâmplare. Unde pui degetul pe-o hartă. Aici e iadul. Locuitorii au acte pentru a locui, zice-se, legal, în locul ăsta. Iadul! Locul ăla negru, cu cazane și hârdaie de smoală, unde dracii fierb, la foc molcom ori aspru, după caz, clienții. El, Radu Munteanu se miră câteodată că e încă, în ciuda la tot și la toate de aici, lucid. Că are mințile întregi. Știe, deși nu o mai strigă, așa cum a făcut șapte ani, în toate cele patru vânturi, că e întreg la creier. A scăpat, deocamdată, cu mințile nefisurate. Și știe de ce e aici. Din cauză de Ardil Escu. Se luptă, de-un car de ani să reziste. Și, acum, vrea, cum vrea descântecul apă neîncepută, să scape. Să fugă. Să plece. Să iasă pe poarta aia mare, dincolo de care n-a mai pășit de-o veșnicie. Complicat de simplu! Ori, invers, simplu de complicat. Nu-și poate fi, sieși, un bun povățuitor, acum. Rațiunea, nici inteligența de care se suspectează, nu-i pot fi de folos. Are temeri. Are frici. Are spaime. Și are, nebunește, pentru spitalul de nebuni, nădejdi absolut nebune.

Cătălina și vărul Cristi Popa... Și o carte până la stele și înapoi.

.....

Plouă. Plouă de-azi dimineață, ca la potop. Stropi mari,

denși, înghețați. De-ți vâra plumb greu, de-a dreptul, în oase și-n suflet. Cu siguranță, deși nu sunt dovezi palpabile în sensul ăsta, așa a plouat și pe vremea lui Noe, când respectivul, de-atâta apă, a fost silit să-și facă arcă și să scape.

E una dintre zilele acelea în care toți nebunii stau, ciorchine, prin saloane, pe holuri, în pavilioane. La adăpost. Departe de picurii reci și grei de afară. Doar cei săriți de tot, fără nicio fărâmə de creier în devlă, mai bântuie și pe vremea asta, aiurea. Ei nu simt ploaia. Ei nu simt vântul. Ei nu simt nimic. Ei, fie ce-o fi, din punct de vedere meteorologic și de orice fel, umblă nestingheriți prin toată curtea. Peste tot. Ei se tăvălesc în noroi, ca în nisipul fierbinte, de la malul mării. Ei fleșcăie, oricând și oricum, gunoaietele din curte, în căutare de orice nimic. Ei lasă ploaia – și ce ploaie! – să le intre până la ficați. Dacă or mai avea și ficați, de n-or fi, cumva, pateu, de-a dreptul. Nu le pasă. Și nimeni nu le duce grija. Nu le-ntinde mâna. Nu îi oprește. Nu îi bagă la adăpost. Nu le zice o vorbă. Nu le dă o țoală, să se adăpostească. Așa e aici. O delăsare și-o nepăsare totală. În afară de director, care, da, în felul lui, se mai implică, toți ceilalți vin la un serviciu, chiar și la nebuni fiind el, pentru că au nevoie de bani. Pontajul merge. La jumătatea și la sfârșitul lunii, cum, necum, vine ziua de leafă. E important să treacă orele de lucru și să plece acasă. Iar dacă orele astea trec fără bătăi de cap, cu atât mai bine. Timpul trece, leafa merge, noi cu drag muncim. Și, în plus, nebunii sunt nebuni. Irecuperabili. Fără șanse. Fără viitor. Fără viață. Cine se leagă la cap, fără să-l doară? Din nebuni – vorba cântecului cu din cocoș nu faci găină – nu mai faci oameni. Și ei, oricum, nu pricep. Nimic. Nu știu pe ce lume se află. Și dacă stau în ploaie, și dacă dorm în cearșafuri de mătase, e tot una pentru ei. Ei sunt nebuni. Nu-i duce, nici acum, nici altă dată, capul. Vorbăria aia cu faptul că, uite, se fac eforturi pentru o viață mai bună pentru nebuni, că se încearcă prin tot felul de lucruri implicarea lor și, poate, redarea în societate, tot bla-bla-ul ăla e vorbărie și atât. Pentru presă, de exemplu. Care, da, relatează cu lux de amănunte cum sunt de luați în considerare, nebunii. Pentru urechile celor de la drepturile omului, care trebuie să audă exact asta. Pentru neaveniți. Țștia nu prea știu cu ce se mănâncă și, clar, înghit orice păpădie pe post de brânză fără sare.

Apă de ploaie, în modul cel mai serios, asta cu să facem totul pentru săracii nebuni. Bani destinați unor astfel de proiecte intră, din prima, în alte buzunare, în multe alte buzunare. Al contabilii șefe, al unor doctori, al administratorului, poate și într-al directorului, deși pare el, așa, pământău. Ce, gura lui n-o vrea să mănânce, e în greva foamei? Și, una e să ai în frigider ciorbă de lobodă – zeamă lungă și fără gust – și alta să te delectezi cu, nu știu, un escalop de vițel. Unde să poți fura mai bine, decât la nebuni? Unde să poți face deturnarea perfectă de fonduri? Unde, în lumea asta mare, plină de furtișaguri? Aici, e locul propice – și perfect – pentru astfel de infracțiuni. Aici, nu vin controale, aici nu se bagă nimeni, aici e raiul delapidărilor și al furturilor. În primul rând, pentru că nebunii nu se plâng de nimic palpabil și întemeiat. Nici nu știu, cei mai mulți, s-o facă, nici nu au curaj, cei cărora le mai băjbâie nițel cerebelul, să recurgă la așa gest. Și s-o facă, prin absurd, cine îi crede? Cine îi ascultă? Cine le dă atenție? Cine dă curs unei plângeri venite de la niște oameni deranjați la căpățână? Să fim serioși: nimeni! La nebuni, fără s-o dăm cotită, întoarsă ori răsucită, absolut toată lumea fură câte ceva. Cei numiți mai sus, bani grei, dați de Stat sau de Uniunea Europeană. Bucătăresele șutesc tot ce pot șuti din alimente și din tot ce intră, în general, în bucătărie. Asistentele o lasă mai moale cu medicația strictă pentru bolnavi și își burdușesc gențile cu pastile și cu injecții. Infirmierele dosesc lenjerii, pături, perne, pe care le scot când sunt la poartă gardienii prieteni. Iar aceștia pun de o bere de la toți ălalalți. Plus niscaiva scânduri, lemne, vopsea, cuie, șuruburi, piulițe, folosite prin curte, la gospodărirea și întreținerea a cine știe ce...

Asta e lumea de la nebuni. Și ăsta, da, e mersul. Vină cine-o veni la putere, la guvern, la președinție, la primărie, la conducerea locală. Nebunii nu au drept de vot. Iar personalul de aici, infim ca număr, nu reprezintă o mare atracție. Adică nu aici e, spus pe șleau, bătaia peștelui. Pentru cei din afară, o fi interesant să crezi că îți duci traiul aici. Wow, ai drepturi, ai medicamente gratuite, ai păpică din plin. Dar, dacă ești aici, în teren, nu pe banca de rezerve, nu e nici amuzant, nici interesant, nici – deloc – confortabil. Dacă ești aici, ești pierdut. Dacă ești aici, se poate spune că ești proscris. Dacă ești aici, fără exagerare, ești deja în iad. Probabil, cel mai

cumplit dintre toate iadurile posibile. Căci, deși, când se vorbește despre iad, se folosește singularul, fără urmă de dubiu, există, în și pe lumea asta, mai multe astfel de locuri. Uneori, sunt mai multe persoane la un iad de-ăsta. Înghesuite, claie peste grămadă, fără spațiu, nu-i așa, locativ. Alteori, e fiecare cu iadul lui. Sunt și astfel de situații. Ba, ăștia sunt și mai nefericiți ca primii, deși le prisosește locul, terenul, tot.

Ăsta e adevărul de la balamuc. Restul e frecție la piciorul de lemn. Și baliverne. Și vorbe de clacă sau de doi lei. Și, cu toate că, poate, sună straniu, nimic. Restul e nimic.

Plouă a toamnă buimacă. Deși, afară, piersicul e tot nins de floare roz bombon. Plouă printre și peste nebuni. Mai ales peste cei sadea, care nu realizează, uite, că plouă. Ei se bucură de orice. De tot. De nimicuri. Și de nimic. Și, deci, de ploaie. Sau, mai concret, nu știu și nu simt nefericiții nimic. Nici nu realizează că îi biciuie nemilos picurii aceia, ca niște pietre, de grei. Nici acum, nici la alte ploaie de astea care cad, tot cad, de când or fi prin ospiciu.

Dar, pentru Radu Munteanu, ploaia asta – și altele – nu-i a bună. Prea mulți dilii pe metrul pătrat. Prea multe creiere defecte în același loc. Adică, în interior, în camere, pe holuri, peste tot. Doar în interior. Știe din experiență – i-a fost dat s-o vadă și s-o trăiască și pe-asta – că mulți nebuni la un loc nu constituie o treabă de bine. Dimpotrivă. Oricând, poate să sară vreunul la el. Fără să vrea și fără să știe, desigur, fără să realizeze. Pur și simplu. Pentru că e nebun. Și să-l lovească. Să-l rănească. Să-i facă rău. Să-l doară. Și nu numai. Se poate întâmpla și să-l spintece unul. Și să-l lase lat. Fără suflare. E posibil. La balamuc, totul e posibil. Iar el teme un astfel de gest, o astfel de situație, o astfel de întâmplare. Mai ales că, de trei ani, a ales, în cunoștință de cauză că trebuie și e musai să trăiască. Așa, la nebuni, printre nebuni, dar să trăiască. Viața, și la ospiciu, nenebun de-a binelea fiind, tot e frumoasă. Tot e mai bună ca un maldăr de pământ pus peste tine, unde crește, în voie, în cel mai fericit caz, ciuboțica cucului. Căci, având în vedere că nu se găsește nici dracu' să-i îngrijească mormântul, poate să crească și d-alea, cum le zice, a porcului și a țigăncii... Tot e mai bine să te-nvârți printre sonați, scuișând în piept și suflând în iaurt, decât să-ți intre, acolo, în cimitir, țărâna-n gură. Și, cum nu prea mai ai

dinți, ca să țină stavilă, intră, tâmpita de țărână mai ceva ca Mercur în Săgetător. Așa că, deși nu e, vorbind ca la carte, voie, să stea la bucătărie, el aici se refugiază și se adăpostește. La propriu, se adăpostește. Stă, retras, pe un scăunel, cu spatele spre bucătărese, că ele nu-i fac nimic, cu ochii țintă spre ușă și cu atenția, absolut și categoric, distributivă. A învățat să fie așa. Să facă așa. Să aibă așa. Și de la ziar, când intra, pe la anchetele efectuate, în multe roluri, și de aici, de la nebuni, unde, o știe, iar joacă un rol. De departe cel mai greu și cel mai umilitor din toată viața lui. La care, înainte, nici măcar o secundă, nu se gândise. Așa e omul: nu crede și nu știe și nu bănuiește până nu i se-ntâmplă lui, una sau alta, sau amândouă, sau toate. Și, ca să fie credibil, ca să nu îl ia vreunul la ochi, stă pe scăunel și se leagănă. A jale. A nebunie. A prost. Dacă, prin absurd, iese vreodată, viu și pe picioarele lui, de la spitalul de nebuni, se și teme că de obiceiul ăsta îi va fi tare greu să se dezbare. Atât de mult s-a legănat în ultimii trei ani, când a decis că, da, trebuie să facă pe nebunul, ca s-o mai ducă niscaiva ani pe lumea asta, că i-a intrat deja, nu doar în reflex, ci în sânge, legănatul ăsta. Va fi greu, poate spre imposibil, să nu se mai legene, dacă într-o zi, ajunge în lumea normală. Desigur, și aceea e plină de nebuni, chiar deținători de act de identitate aceia, dar nebuni liberi. Fac ce vor, se duc unde le place, spun ce cred. Lumea de afară e tot – și o știe de când se învârtea prin ea – un balamuc. Poate cât ăsta de aici, de mare, poate chiar mai mare. Numai că, nu e la vedere. Nu e cu pata-lama. Nu e cu, pe bune, purgatoriu. Ca aici. Ca la un balamuc sadea. Ca la un loc declarat, strict și la obiect, cu nebuni.

Ce grijă pe el, că nu mai scapă de legănat, dacă iese de aici. Cum e vorba aia, țara arde și baba se piaptănă, ba chiar își face, în totalitate, coafura, cu părul pe moațe, cu fixativ în păr, cu... La naiba! Cum să iasă? Cine să-l scoată? Cine să gireze pentru el? În iad, o tot spune, Dumnezeu nu intră. Nu că nu trece de poarta de la intrare, dar nici nu ajunge, din cauze obiective, până acolo. A constatat asta, atâția ani, de când e aici. Dumnezeu și iadul nu se pupă. Deloc! Pe buze, ca iubirii, nici atât. Dacă s-ar fi dus și el, când era afară, pe la biserică, ar fi știut asta mai demult. Dumnezeu, cât e de Dumnezeu, se teme și El de tartorii ăștia mari, din miezul infernului. Nu se pune cu ei și nu se amestecă printre – și cu – ei. Poate

pentru că-i displace iadul. Poate pentru că nu vrea să aibă de-a face cu dracii peștriți, de aici. Are și El o prestanță, un statut, niște sfinți alături... Mda... Cine mai știe... Pesemne că are și interzis, la poarta balamucului. Cel mai probabil, împielitații nu-i dau viză de trecere. Și vine cineva unde nu e dorit, unde nu poate să intre, unde nu e binevenit, unde nu are pașaport?

Dacă... vărul Cristi Popa e, cu adevărat, polițist și e mânat de intenții bune, serioase, corecte, nu vreun infiltrat, ca atâția alții, de-al lui Ardil Escu, atunci, da, poate exista, deși minusculă și insignifiantă, șansa de a pleca de aici. Cât gămălia boldului. Sau, cât gaura acului, prin care trași ața. Miiiiică! Dacă nu vezi bine, dacă nu ai ochelari cu multe dioptrii, nici nu-ți dai seama unde e. Dar... Dar e o șansă. Pe care nu a avut-o, pe care nici nu a gândit-o, pe care nici nu a visat-o, înainte de venirea vărului. Of, vărul ăsta... Care nici măcar nu-i e, cum ar fi fost perfect, văr. L-a zăpăcit de tot. L-a tulburat. L-a răsturnat cu roțile-n sus. L-a băgat în ședință cu un batalion de gânduri și de idei. Ipoteza unei plecări de la nebuni n-a fost nicicând mai împiciorogită, ca acum. Vărul ăsta.... Dacă ar fi mânat de intenții bune și l-ar scoate de aici... El, nebunul nenebun, ar fi singurul om care să iasă de la balamuc pe picioarele lui, nu între patru scânduri. Nebun ori nenebun, nici nu mai contează. Doar că ar pleca din locul ăsta sordid și nenorocit, contează. Deși, dacă se gândește bine, nu prea are unde să se ducă și ce să facă. Apartamentul l-a pierdut atunci, în urmă cu zece ani. Așa au fost, a înțeles în timp, indicațiile de la Ardil Escu: să rămână și fără cuib, ca o pasăre migratoare. Numai că, el nici aripi să zboare, aiurea, nu mai avea. Nevasta l-a abandonat și a luat cu ea, ori a vândut, ce mai avea, prin lumea normală. Jobb nu are și nici nu crede că sare lumea, care, oricum, l-a uitat în atâta vreme, să îl angajeze, de cum îl vede. Haine, de asemenea, nu mai are. Cine a mai fost la cumpărături de atâta timp? Și, cu el, aici, n-a luat mare lucru. N-avea cum și nici când. Plus că, purtate zi de zi, s-au uzat toate. De acasă, de la mama, adică, n-a primit mare lucru. Ca să nu zică direct că n-a primit nimic. Nici dinți în gură nu mai are și nici păr pe cap. L-au ros și l-au măcinat, peste poate, grijile, stresul, neputința, furia, tratamentul de la balamuc. Arată, mai degrabă, a strigoi, așa, cu toate oasele ieșite peste tot, cu obraji scofâlciți de-a dreptul, cu

toată gura căzută, decât a om care vrea să fie normal și să ducă o existență normală. Acasă, la mamă-sa, va fi, în cele din urmă, de silă, de milă, primit. Dar numai el știe ce îi vor auzi urechile. De la mamă, de la tată, de la vecini, de la lume, de la toți. Nici nu-i mai pasă. A învățat aici, la nebuni, să nu-i mai pese. Doar el contează, nu lumea, nu vecinii, nu părinții, nimeni. A învățat să se iubească suficient ca să nu mai pună la suflet comentariile și răutățile cuiva. Oricui. Și de orice fel ar fi. Cei care emit răutăți sunt doar oameni. Tot oameni, ca el. Cu păcate. Cu greșeli. Cu prostii făcute și spuse. Nu Dumnezeii. Așa că...

Hmmm... Măcar să iasă el de aici și să fie în postura asta, de a nu ști încotro s-o ia și ce să facă, de-a asculta elucubrațiile unora... Măcar să fie liber! Măcar să fie afară. Dacă vrea Cel de Sus ca el să scape din infern, atunci i-o arăta și o soluție la toate astea, că, doar, n-o fi dracul ăla atât de negru și de borât. Numai să facă – Dumnezeu – un miracol, un adevărat și mare, foarte mare, imens miracol și să iasă. Dacă scapă de aici, nici nu mai contează dacă își duce viața orbecăind și prin containere de gunoi, dacă doarme în gară, sub pod, pe bancă, în parc, cu cerul albastru drept plapumă. Dar, cum să scape? N-are un văr. Și, acum, ce să facă, freacă și el menta gândurilor... Oricum, de când l-a zăpăcit Cristi Popa cu prostiile astea, i s-a făcut bubă mare în creier și la suflet.

Răpăie ploaia pe acoperiș, de zici că, în loc de picuri, cad peste lume bombe. Pooooc, pooooc, așa se propagă... De la bucătărie, nu știe de ce, se aude și mai intens bombardeala asta, ca în alt colț al balamucului. Poate pentru că, deasupra nu e un pod sau un tavan sau alt etaj și răpăiala pare mai intensă. Chiar înfricoșătoare, dacă stai cu urechea ciulită în continuu la ea, dacă nu te iei cu altă treabă, ca omul.

Bucătărelele vorbesc despre ale lor – nimicuri – și amestecă în oale, după ce dijmuiesc, considerabil, porțiile. Una bagă în gură, alta în buzunar, alta direct în sacoșa agățată într-un cuier mărginaș. Nu se feresc ele între ele și nici de oaspetele aproape statornic – mai ales pe timp vrăjmaș, ca ăsta de acum – din ușa bucătăriei. E doar un nebun, săracul. Nu realizează. Nu știe el. Nu-l duce capul. Nu se prinde de ce fac și de ce spun ele. Un nebun e o cantitate neglijabilă și atât. De altfel, nebăgându-l absolut deloc

în seamă, femeile astea se dezbracă în fața lui, își pun sutienele, fără nicio problemă, se schimbă de hainele de stradă sau de hălate, după caz, fără pic de stinghereală. Ca între fete. Și vorbesc, cu aceeași detașare, despre tot și despre toate. Ca și cum ar fi doar ele în bucătărie, fără musafiri. Ehei, câte i-au auzit fostului ziarist urechile, ar putea, dacă ar fi vreodată liber și dacă ar mai avea, în atare situație, mințile întregi, să scrie o carte. Mai ales despre personalul din spital, câte a auzit și câte a văzut. Ce bombe, ce dezvăluiri ar fi fost toate, dacă mai era la ziar, dacă mai scria undeva. Ce povești de viață – reale, neperiate, nefardate, crunte, ilare, nemaipomenite – ar fi însălat condeiul lui... Dacă, desigur, o fi mai știind să scrie. Nu doar să formuleze propoziții și fraze, ci chiar în sensul strict, să scrie. De atâta vreme la nebuni, e posibil – chiar e o teamă serioasă și aproape fondată – nici să nu mai știe buchiile.

Dar, să vezi altă bombă. Alina... A visat-o noaptea asta pe Alina. Niciodată, în atâția ani, nu a visat-o. Nici măcar în clipele acelea nebune, când el a ajuns la ospiciu și ea, la scurt timp, i-a spus, verde, că divorțează. Întâi, chipurile, ca să poată salva averea pe care, ca niște oameni normali, o adunaseră. Apoi, pur și simplu, că are pe altul. Că îl lasă, așa, la nebuni, cum era deja și își reface viața cu altul. Pleacă și asta e. Nu i-a spus nimic despre copil, nici că rămâne cu ea, nici că a dispărut, cum i-a spus, mult timp mai târziu, mama lui. Doar că ea e tânără, frumoasă, dorită și trebuie să-și refacă viața, nu poate să stea, cine știe câtă vreme, după un nebun. Să ajungă, poate, să îi pună pampers și să îl șteargă la fund. Multă vreme i-au rămas înfipite în creier – ca niște cuie într-o bucată de lemn – și mai ales, în suflet, vorbele acelea. Ca niște junghere teribile care îi luau răsuflarea, când și le amintea. Era mai rău și ca faptul nebun și nebunesc că ajunsese, anapoda-n tramvai, la nebuni. Apoi, târziu, a înțeles că Alina așa era. Atât putea. Atât o ducea capul. Ea știa una și bună: era tânără și vrea. Sau voia... Știa asta, că nu îi sclipește, adică, prea tare beculețul din cerebel, de mult, de când a luat-o de nevastă. Însă, a ignorat faptul. L-a trecut cu vederea, în timp. Era tot ziaristă și ea. Dar tot ce scria erau informațiile utile. Adică numere de telefon de la diverse instituții, adrese ale lor, ce autobuze circulă de Paști ori de Crăciun și ce farmacii sunt deschise pe timp de noapte... Atât. Nimic mai mult. Nu putea mai

mult. Nu era în stare să scrie nici măcar o știre de cinci sute de semne. Informațiile utile le lua, în ultima vreme, cu copy-paste, de prin alte părți. Mai demult, le scria ea, le copia, cuvânt cu cuvânt, bine sau greșit, logic sau nu, cu noimă sau nu, exact cum le găsea în altă parte. Da. Era prostuță Alina. Era. Nu becul și nu strălucea cu și prin nimic. Avea mintea limitată. Cerebelul mititel. Creierașul fără circumvoluțiuni. Nu făcea explozie de gândit. Treaba ei era să se gătească, să se-aranjeze, să arate bine. Numai asta conta. Nimic, nimic altceva. Nici măcar, din păcate, copilul lor. Dar, era frumoasă Alina. Blondă, delicată, bine făcută, dulce, o păpușică. Mult mai frumoasă decât Adina, fosta lui iubită, tot jurnalistă și ea. Păi, tot jurnalistă, că doar pe aici, prin felia asta de viață, s-a-nvârtit el. N-a făcut altceva. N-a crezut că mai e viață și în altă parte. Alina... Adina... Prima, foarte frumoasă. Sau, cel puțin, așa credea atunci, în tinerețea nebună, când s-a îndrăgostit ca tonții, că Alina e foarte frumoasă. Cea mai frumoasă. Mult mai frumoasă ca Adina. Se-ndrăgostise ca un dobitoc. Ca proștii satului. Ca papeacă ăla cel mai de pe podium. Și vedea, poate, distorsionat. Vedea că Alina e foarte frumoasă. Că are stele în cosițe și sori în priviri. Că e nease-muită și unică. Și că... Oamenii, ce mai, se prostesc, când li se pune dragostea la lingurică. Le fuge mintea pe coclauri. Le rămâne ambalajul gol, fără conținut. Ca o doză de aia, de bere, după ce-ai dat lichidul pe gât. Pare frumoasă, pare intactă, pare bună de încă o folosire. Dar, doar pare. Dacă o strângi între degete, s-a terminat cu ea. Se prostesc oamenii, când iubesc. Nu mai văd și nu mai aud și nu mai simt și nu mai sesizează ce și cum trebuie. Totul e distorsionat. Totul e amplificat. Totul e anapoda. Totul e vraște, Și e păcat, mare păcat, că se pierd în felul ăsta niște oameni, altminteri cu mințile la purtător.

Hmmm... Plouă ca naiba, în continuu. S-a crăpat, parcă, toată burta cerului. Și supurează, întruna, cu căldări, cu cisterne, cu vagoane de apă. De unde or fi atâtea, n-are idee. În armată, tot se mai retrag regimentele de soldați, ba pentru o nevoie, ba pentru o țigară, ba pentru o îmbucătură. Dar astea de apă, nu dau, nici jurate – și înjurate – înapoi. Se repliază, se-adună, se strâng. Și atacă. Și lovesc. Și biciue. Crunt plouă. Groaznic răpăie pe acoperiș. Of... Și ce zile frumoase, de primăvară autentică, au fost până acum. Cu

floricele, cu albinuțe, cu iarbă verde, cu piersicul văruiț în roz. Și cu soare cald, plăcut. Nici măcar nu-i mai înghețau picioarele în șlapii cu care, din păcate, cam umblă și vara și iarna. Sincer, din mai multe motive. Și că nu prea are mare brânză de încălțări – cu ăștia s-a pricopsit de la unul care a dat, aici, la ospiciu, ortul popii și familia nu i-a mai luat și șlapii – și că i s-au dezvoltat, naiba știe de ce, niște monturi urâte, care îl supără, când încalță ceva mai strâns. Dar, cu ce nu s-a ales la balamucul ăsta! Cu câte nu s-a căpătuit! Monturile, poate că sunt cele mai puțin importante. De rahat afurisita asta de viață, de mare rahat!

Câte-i mai trec, și tot trec, prin cap, pe ploaia asta... Un întreg cortegiu de gânduri. Puhoi. Câtă frunză, câtă iarbă. Ca turcii, la Rovine. Ard toate, cu limbi roșiatice de flăcări. De multă vreme n-au mai fost atâtea. Și așa, în felul ăsta! De multă vreme, la drept vorbind, n-a mai fost nimic. Ca dracul de tămâie se ferea să cadă în spuza gândurilor. Nu de alta, dar se ardea, se făcea scrum, dacă ăștia de aici descifrau vreo iotă din ele. Așa că, le-a ușuit mereu, cum a putut mai bine. Și, acum, târfele de gânduri vin hoarde, hoarde peste el. Ca apele scăpate din vaduri, când e cod roșu de inundație.

Adina... Adina citea mult – mereu avea, măcar, o carte în geantă sau în sertarul biroului – și știa, din toate domeniile, multe chestii. Era informată, era știută, era muncitoare, avea cultură generală, era, o știa de atunci, extrem de caldă, pe cât era de riguroasă. Era în stare să scrie și să țină, singură, un ziar. Era ordonată și pasionată de ceea ce făcea. Era, era... O fi și acum, la fel. O mai fi la fel. Cine știe... A curs viață multă peste toată lumea. Au fost toți, într-un fel sau altul, dintr-o cauză ori alta, de mai multe sau de mai puține ori, pe muchie de cuțit. Doar pentru că așa e, de când lumea, viața. Nu e nimeni care să nu dea de greu. Nu e nimeni care să nu și-o ia, la propriu, în plex. Desigur, nu toată lumea ajunge la nebuni, fără să fie nebună. Ca el. Drumul lui a fost opintit, tăvălit de vânturi acerbe. Dar, să dea naiba dacă scapă vreunul din încrengăturile și hățșurile destinului!...

Adina... La ea veneau toți – ca la Mecca – pentru sfaturi, nu doar profesionale, ci și personale, pentru ajutor, pentru tot felul de date. Pentru orice. Ea nu refuza pe nimeni. Făcea tot ce putea să

facă pentru oricine. Și cămașa de pe ea, dacă era cazul, o dădea. Cumpăra mereu covrigi și gogoși, pentru toată redacția și le punea la dispoziția fomiștilor, fără să ceară, vreodată, bani pe ele. Când făcea acasă – rămăsese de mică fără mamă și se descurcase cu toată casa și cu toată gospodăria – ceva bun, aducea și la serviciu, să guste și colegii. Îi împrumuta pe toți cu bani și nu punea sula-n coaste, pentru înapoiere. Cine-i cerea ajutor, îl primea, categoric. Da. Era serioasă și bună și deșteaptă și echilibrată și mintoasă Adina. Ehei, avea multe calități.

Dar, Alina... Alina era altfel. Altă plămadă. Alt aluat. Alt format. Alina era veselă. Râdea mereu. Râdea din orice. Râdea tare. Râdea de tot și de toți. Iar el credea atunci că un om care știe și poate să râdă astfel, e un dar ceresc pentru ceilalți, mai taciturni, mai reținuți, mai posaci, mai mofluzi, mai apăsați de viață... Și e, cum altfel, un om minunat, cineva de genul Alinei. Cel mai minunat. Pe vremea aia, poleiala Alinei conta pentru el mai mult decât toate calitățile Adinei. Era prost. Era îndrăgostit. Era orb. Și ce mai râdea Alina! Din suflet. Cu ochii. Cu trupul. Cu inima. Sub acel răs cristalin, însă, ea își ascundea frivolitatea și limitele și suficiența. Îți lua ochii cu râsetele ei. Și mințile, câte aveai. Și năpârca de ceas, de face tic, tic, în piept, de se strânge, cocoloș, la orice emoție, de-i zice lumea, nu i-ar mai zice, inimă. Te năucea, așa cum râdea tot timpul. Te făcea și pe tine, deși nu știai de ce, să izbucnești în hohote de râs. Era molipsitor, la propriu, râsul ei. Și, da, Alina era frumoasă. Totul era atât de bine proporționat la ea... O plăcea. O plăcea mult. Asta, deși, ca un crai, o ținea încurcată și pe Adina. Da, a fost duplicitar atunci. A stat, cum se spune în popor, cu fundul în două lunturi. A jucat la două capete. A iubit, simultan, două fete. A greșit. Dar, așa a fost și așa a făcut. Nu poate să schimbe, deși ar vrea, nimic. Acum, măcar atât poate să facă: să privească în urmă cu detașare. Fără mânie. Conștient de greșala lui. Când Alina a rămas gravidă cu el – asta, deși el avea, încă, o relație, neștiută, ce-i drept, de restul lumii, și cu Adina – s-a gândit că fata, Alina, adică, nu e prea inteligentă, prea deșteaptă, prea isteată, prea mintoasă. Are multe lacune, în toate domeniile, inclusiv la școala vieții. E pafaristă și limitată. Da, s-a gândit, s-a gândit, deși îndrăgostit de ea, astfel. El, lui, și-a tras un semnal de alarmă. Și-a pus un semn, mai multe, de

întrebare. Dar, tot el și-a spus că nu o ia de nevastă ca să-i recite din Esenin sau Tagore, ca să-i povestească din Nabukov sau Hugo. Nici ca să-și etaleze vocabularul minunat, cu mult mai mult decât trei sute, să zicem, de cuvinte. Nici ca să vorbească la cafea, cu ea, despre sintaxa limbii române. Nici despre intriga sau introducerea din vreun roman cunoscut. O ia de nevastă ca să facă amândoi casă. Familie. Copii. Uite, primul deja e pe drum. Să treacă amândoi prin vâltoarele vieții. Pentru lucrurile astea, atât de firești, nu trebuie să rupă bibliotecile citind. Să aibă o inteligență peste medie. Că nu o duce la concurs de mintoși ori deștepți și așteaptă să ia locul întâi. Sunt atâția oameni care nu citesc niciun rând și sunt oameni. Duc o viață normală, au familii, realizează lucruri mărețe.

Un romancier – cine mai știe cine, de aici, de la nebuni – spunea undeva că preferă iadul cu o femeie deșteaptă, decât raiul cu una... necitită. Nu poate să zică, prea des, despre Alina că e proastă. Așa era în zicere. Proastă... Deși, ea, clar, e! Și era. Proastă. Nu pentru că nu mai poate de dragoste și de dor de ea, nu zice, întotdeauna, proastă. Ci, pur și simplu. Respectă încă, pentru că el așa e, relația pe care a avut-o cu ea. Deși, ce bine era dacă n-o avea! Bine, e necitită, și-a spus sieși, atunci. Și, ce mai, este. Dar, un aspirator în casă poate să bage și fără să știe că nu se pune virgulă între subiect și predicat. Copiii poate să-i crească și dacă nu l-a citit pe Bacovia. Dragoste cu el poate să facă și dacă nu știe istoria literaturii române... Că, doar, n-or sta, ei, doi, cu diplomele și cu certificatele pe masă, la vedere, ori cu ele în cui, în ramă, lângă icoana cu Preacurata. În plus, e frumoasă. Mai frumoasă ca toate fetele și femeile frumoase. O păpușică e. Și, a luat-o. Pe Alina. De nevastă. Mai ales că, da, dacă tot se jucaseră de-a mama și de-a tata, copilul trebuia să aibă, pe bune, nu doar în joc și în joacă, și mamă, și tată. Iar Alina, la ceas de trudă zbuciumată a sufletului și a trupului, a plecat. Și l-a abandonat definitiv în ospiciu, printre nebuni, deși ea știa, la fel de bine ca el, că nu e nebun. O ludă în fustă a fost. Habar nu are dacă au fost la mijloc treizeci de arginți. Se prea poate să fi fost. Alinei îi plăceau mult banii, facitul, câștigurile nemuncite. Tot de pe vremea când făcea teren prin țară, adică din popor, el știe o vorbă care i se potrivește Alinei și plecării ei: și-a pus palma în fund și dusă a fost. Nu vizualizează scena aia – nu vrea –

n-o vede cu degetele ei fine lipite de partea dorsală, dar îi place cum sună expresia. Și crede că-i vine, mănușă. Vorba din popor. Acelei femei. Oare, dacă Alina, fata blondă, cu chip de păpușă perfectă, l-ar fi citit pe Hemingway sau pe Dostoievski, ori măcar pe Rebreanu și Camil Petrescu, mai de la noi din bățatură, ar fi procedat la fel? Ar fi procesat la fel la ce avea de făcut? La ce trebuia să facă? Ar fi mai plecat? L-ar fi abandonat, tot așa, ca pe un gândac, ca pe un vierme, ca pe șobolan? E greu de răspuns la astea. Căci, sunt mulți oameni simpli, nesofisticați, fără cultură, care știi și pot să fie loiali, grijulii, fideli, de încredere, pe care te poți baza. Oameni. Caracterul omului nu ține, cine mai știe dacă din fericire sau din nefericire, de cărțile citite. Nu știe nici el bine, dar mai sunt cei șapte ani de acasă, mediul în care a trăit în copilărie, anturajul, gena și câte și mai câte.

Bucătăresele, care sunt toate, fără excepție, pentru el, tanti, deși una e mai tânără ca el – tanti Nuța, tanti Vergi, tanti Ionela – boscorodesc cu gesturi și mimică aferate o asistentă din spital. Desigur, aceea nu e de față. Vorbesc în termeni extrem de urâți despre ea: panaramă, scursură, târătură, calică, nenorocită. Bârfa e la ea acasă, și la balamuc. Dar nu îl miră asta. Unde s-a văzut să se-adune trei femei și să stea cu limba-n gură, mai ceva ca Sfinxul din Carpați? Nu îl mai miră și, la drept vorbind, nu-l mai mișcă, nu-l mai impresionează, nimic. Și, pe bune și fără mișto acuma, când se adună mai multe femei la un loc, trei, astea de aici, ce să facă altceva decât să o ponegrească pe a patra? Mai ales, dacă ea nu e de față. Sigur, nu sunt doar cleveteli muieresti, bârfă de doi lei, balast fără țemei. O știe și el pe asistenta în cauză. Ușă de biserică nu e, are păcatele ei, dar nici pe cât o beștelesc și-o trec prin ciur și prin dârmon, bucătăresele, nu e.

Femei simple, astea de la bucătărie. Nu sunt, câtuși de puțin, sofisticate. Nici scorpii, ca Zgaiba, nu sunt. Dau și ele din fleancă, altceva ce să facă? Și pregătesc, ai zice cu simț de răspundere, prânzul pentru ziua asta. Cică ar fi o ciorbă de legume și un piureu cu cârnați. Probabil că sunt buni cârnații, altminteri nu băgau alde tanti destul prin sacoșele lor, prin buzunare și prin gură. Dacă el, nebunul nenebun iese vreodată, în viața asta, de aici, de la balamuc, își face, căci știe să gătească, o mâncare pe cinste. O mâncare adevărată. Așa cum nu a mai mâncat de atâta amar de

vreme. Ani, atâția ani... Nu clipe. Nu zile. Nu luni. Nici nu știe ce-ar pregăti, că îi e poftă de multe, dar, în același timp, nu vrea nimic în mod special. Poftele se pun în cui, dacă ajungi la balamuc. Și, cert, cu austeritatea și cu lipsurile faci, deși n-ai crede, casă bună. Mai bine așa, decât să visezi cai verzi pe pereți, ori mălai fin, ca vrabia.

În prima clipă când a ajuns la ospiciu, era sigur că moare de îndată. Că nu rezistă. Că nu o duce mult. Dar, a rezistat. A dus-o. N-a murit. Și, încă, zece ani a stat la mantinelă! Mă rog, asta cu mantinela, așa vine vorba. Că n-a stat. Doar prin cotloane s-a târât. Zece ani! Parcă au fost zece vieți lungi, de câte un secol, poate și două, fiecare. Mâncarea, la care – și cu care – era destul de pretențios afară, era unul dintre motivele pentru care credea că nu rezistă în balamuc. Îi plăcea să mănânce bine. Și multe. Să se răsefețe, din punct de vedere culinar, vorbind. Și, desigur, aprecia ca mâncarea să fie gătită în condiții optime de curățenie și de igienă. Alina, deși avea așteptări de la ea, nu se omora cu bucătăritul. Așa că, ori se ducea la vreun local, ori lua ceva semipreparate pentru acasă, ori își sufleca el mânecile și trecea la cratiță. El era, da, unul dintre bărbații care nu se sfia să recunoască și să afirme că știe, că îi place și că vrea să gătească.

Ehei, dar s-a învățat cu zeama lungă, făcută coala, la cazan și, mai pe brânci, mai în fugă, au trecut zece ani. Zece! Câte se întâmplă și câte vin peste un om, în zece ani! Cad imperii, se nasc copii, mor cunoscuți, se aleg președinți și guverne, vin tot felul de in-temperii. Dar, la nebuni, unde totul e anapoda și, mai ales, e, pe bune, iad, nici nu mai măsoară, ca oamenii de afară, anii. Oricâți ar fi ei. Aici, ca să trăiești, te bucuri de clipe. Pe acelea le numeri. Pe acelea le prețuiești. Pe acelea le aștepți. Pe acelea le bifezi. Pe acelea, da, le ai. Uneori, nici pe acelea. Căci, din motive obiective, clipele astea care ar trebui să fie ale tale, nu sunt și nu-ți aparțin. Le fură cine știe ce balauri. Le iau pentru sine alte entități. Și le însușesc, fără să-ți ceară acordul, alte persoane. Însă, de destule ori, prin cazne repetabile, sunt ale tale. Le ai. Le ții cu dinții. Viitorul e incert. În trecut, nu poți să stai prea mult cantonat. Doar clipa de acum și cea de mai încolo un pic, contează.

Plouă nebunește – da, la nebuni, și ploaia pică mai nebună, ca afară – și el a visat-o, ca niciodată, chiar ca niciodată, pe Alina.

Nu mai ține minte cum a visat-o. Nicio imagine cu ea nu mai are pe retină. Nicio frântură. Niciun petic. Nimic nu mai știe. Cert e doar că, așa cum nu s-a mai întâmplat, ea s-a strecurat hoțește în somnul lui. Unul agitat, boțit, cu sincope, cu treziri bruște și adormiri lente, cu stat ore în șir cu ochii pe pereți. La nebuni, nu poți să ai somn lin, și nici adânc. Nu poți să dormi neîntors, ca afară – și chiar ca la pârnaie – toată noaptea. La balamuc, e nebunie, pur și simplu. Până și să dormi, ca toți oamenii... Ce noutate asta. Auzi la el, e nebunie la balamuc! De parcă ar trebui să fie flori de portocal, râuri de șampanie, oameni minunați, spre perfecți și lista poate să continue. Și, totuși, nu-i de glumă. Balamucul e, cu adevărat, plin de nebuni... Iar el e, fără exagerare, în pericol. Pentru că, deși se are, crede el, bine, cu toți... colegii, oamenii aștia sunt imprevizibili. Acum, vorbești cu ei și crezi că sunt bine și, în clipa următoare, îți sar în spate. Și te atacă. Te lovesc. Cu ce au sau cu ce găesc. Și, până sare cineva, recte vreo infirmieră ca Zgaiba, ca să te scape, riști, în cel mai banal mod, să o mierlești. La nebuni nu te temi doar de injecții și de carantină, de bătaie și de cloramină, de faptul că, uite, au prins drag de tine și nu te mai lasă, neam, să pleci de aici. Ai frică, dintr-o mie de motive, și de toți câți sunt, ca tine, internați aici. La nebuni, nici să respiri liniștit nu poți. Darmită să dormi, ca un prunc, noaptea toată. Desigur, dacă te afli la nebuni, ca el, fără să fii nebun. Altminteri, dormi ca o cizmă. Dormi ca-n moarte. Nu știi și nu realizezi primejdia. Nu te temi. Nu te oprează nimic.

Uneori, în primii șapte ani, când striga, întruna, că nu e nebun, e doar victima unui nebun adevărat și a sistemului, le invidia demenților din spital pasivitatea și relaxarea cu care treceau prin viață. Pentru ei, totul era ca florile piersicului din curte: roz, atât de roz... Nu aveau nicio apăsare. Nicio grijă. Niciun of.

Și, așa stând lucrurile, a visat-o pe Alina. Poate pentru că s-a gândit zilele trecute, când a venit polițistul acela, la ea. Poate pentru că, străfundurile lui nu s-au eliberat încă de ea. Nu, n-o mai iubește. De mult! Nu mai suferă din pricina ei. Nu-l mai doare. Nici n-o urăște. De fapt, n-o mai urăște. Pentru că, atunci, când ea l-a părăsit ca pe un câine, a urât-o. Era omul despre care credea că îi este și îi va fi, toată viața, alături. Indiferent de karmă și de soartă și de întâmplări și de neprevăzut. Credea că Alina e cu el și a lui. Își

făcuseră jurăminte unul altuia la cununie, dar nu de asta, în principal, credea că ea îi e alături, toată viața. Avea, ca boul, încredere în ea. Și, deodată... Sau, poate, nu era deodată. Doar el, acoperit până peste poate de nimbul amorului, a văzut mai târziu. Prea târziu, chiar. Poate că alții au sesizat de mai demult lucruri, fapte, întâmplări, dar, din prietenie și din respect pentru el și pentru că așa cred oamenii, că e mai bine să nu te bagi unde nu-ți fierbe oala, au tăcut. Nu poate și nici nu impută cuiva, ceva. Așa a fost să fie. El singur a ales atunci între Adina și Alina. Deși știa, deși s-a întrebat dacă face bine, deși a avut semne de întrebare. Nu că era ușuratică Alina, se gândea. Asta nu i-a trecut prin cap. Ci, că era imatură. Necoaptă. Copilă. Cu porniri și caracter și acțiuni juvenile. S-a gândit. A pus în balanță. S-a întrebat. Dar, răspunsurile pe care și le-a dat au fost, de departe, unele incorecte.

Hm... Adina și Alina... Două nume, aproape, identice. Dacă nu ești atent, le și încurci, una, două. Numai o literă le diferențiază. Numai o literă stă între ele. Numai o literă face diferența. Da. Absolut corect. Dar, în spatele numelor atât de puțin diferite, stau două femei total altfel. Total opuse. Doar el a înțeles și-a văzut atât de târziu asta. Toți, ceilalți, știau, cu siguranță. Se vedea din avion un astfel de fapt. Poate și-a luat-o cu Alina în freză, și din cauză că, așa cum se spune, Dumnezeu nu doarme. El a greșit teribil în ce-o privește pe Adina. S-a jucat. A vrut să țină doi pepeni într-o mână. A încurcat, cu bună știință, fata. Că hâr, că mâr... De fapt, nu știa bine, atunci, ce să facă. Era confuz. Voia și-n căruță, voia și-n teleguță. N-ar fi lăsat-o pe niciuna. N-ar fi renunțat nici la una, nici la cealaltă. Și când a ales... Da, a ales, până-a cules. L-a pocnit soarta, de nu s-a văzut. Nu că Adina l-o fi blestemat pentru ce-a fost atunci, pentru că el i-a dat papucii, dar un Dumnezeu există, ce mai... Și nu doarme... Stă cu ochii beliți în noapte. Plus că, nici nu lovește cu parul, cum visează el să facă, la un moment dat, cu toți, cu toată lumea din lume. Lovește altfel, mai delicat. E cunoscător într-ale finețurilor. Bagă mănua de box în mână, poate că-n pumn ascunde vreo bucată de fier, apoi, șmecher, trage mănua de cafitea peste aia de box. Și, pac, așa te pocnește...

Hm... Ce naiba... E pentru a mia oară când, uite, trece încolo și încoace Emil, unul dintre săriții fără cusur, ca să zică așa, ai

spitalului. N-ai ce să spui, ce șpârlă să-i bagi, omul le are în materie de sărire de pe șine. A fost, zice, când era în civilie, șef de scară la blocul lui. Acum vrea să fie șef de palier. Se pare că a ieșit prost cu banii încasați de la locatari și s-a țicnit, aflând că trebuie să-i pună la loc. Munteanu l-a suspectat – și ținut sub atentă supraveghere – o vreme că se preface, ca să scape de nagarea. Dar, ori se preface foarte bine – adică la fel ca el sau mai bine, ceea ce, s-avem, totuși, pardon, e destul de greu – ori e cu adevărat nebun. Și, fostul ziarist, la experiența sa de zece ani, înclină temeinic către a doua variantă. E nebun! Emil are încă o nevastă, la ceva kilometri de aici. Care chiar îl vizitează și îi aduce țigări și rogocele. Musai țigări! Din ce și-a dat el seama, nu e nebun care să nu tutunească. Ori se ia unul după altul, cu fumatul, ori țigările, așa cum zice directorul care le și recomandă, chiar le ameliorează săriților cerebelul. La televizor a văzut că sunt reclame cu tutunul dăunează grav sănătății, aici, dăunează grav creierului, dacă nu fumezi. Cum o fi, oare? Emil o recunoaște pe nevastă-sa și n-o recunoaște. Uneori e așa, alteori, altminteri. Nu înțelege de ce nu îl ia acasă, dacă zice că-l iubește. Și el susține, în logos-ul lui fără sens, că o iubește. Dar, face sex nebun, pe unde apucă și pe unde prinde o ocazie, cu cine poate și cu cine găsește. Țigările și sexul sunt cele mai mișto chestii de la balamuc. Și, peste tot pe unde l-a purtat destinul, adică alte spitale ca ăsta de acum, erau permise. Nu știe dacă e vreo lege în acest sens ori personalul de la nebuni admite aceste lucruri din considerente omenești.

Emil, așa cum trece acum prin fața bucătăriei, e agitat, e tracasat, e repezit, de parcă se întâmplă ceva. El e agitat – și nu doar – nu-i vorbă, mai mereu. Numai când asistenta îi împlântă, uneori cu furie, alteori cu lehamite, acul în carne, e tâmp. La mimică, la gestică, la uitătură. Te sperie, dacă n-ai școala balamucului, un astfel de specimen. Sau, mai precis, te sperie căderea unui om. Cum poate, din zdravăn și sănătos, să pice astfel? Cum e căderea asta atât de afundă și de nenorocită? Cum de nu există leac și tămăduire și pentru mințile rătăcite? A inventat omenirea și pe dracu', a făcut atâtea progrese, a adăstat, nu-i așa, pe lună. Dar nu a făcut și nu face nimic pentru cei care nu mai judecă în devlă ca toată lumea. Sau, mai știi, o ține de soartă, de destin să te lovească nebunia. Ca,

de altfel, toate cele care pun omul jos. Nu ești nimic, oricât te crezi de reușit și de superior, dar nimic, în calea bolilor, a întâmplărilor, a destinului! A-mbătrânit și el. Înainte, nu le-avea pe astea cu destinul și cu karma, și acum numai cu ele stă în minte.

Bietul Emil... Uite, boscorodește și acum, în trecerile-frecvente prin ușa bucătăriei, ceva! Ceva repezit, aiuritor, anapoda. Ar vrea să-i prindă firul, dar cum nebunul are un debit de nedescris, el, nenebunul, nu înțelege. A învățat multe la nebuni, despre nebuni, el nenebun fiind. Atâția ani, înveți și fără să vrei. Nu trebuie să iei meditații. Dar, nu se poate lăuda că deține, cu adevărat, cheia nebuniei. Mai are lipsuri. Pe care, dacă mai stă aici, cine știe, poate le deduce și le pricepe. De ajunge, fără să vrea, doctor în nebuni. Însă, fără urmă de dubiu, acum, ceva se petrece. De fapt, la ospiciu, mereu se petrece și se întâmplă ceva. Altminteri, nu se poate.

Plouă de rupe. Acoperișul cerului s-a făcut strecurătoare. Și el nu poate, ca zilele trecute, să iasă în curte, la piersic. Ce pace și ce senin e la piersic! Dacă reușești să faci abstracție de nebunii care roiesc prin jur – prin jur, mai niciodată sub și la piersic, de zici că e dat cu tămâie piersicul și sarsailii ăștia o evită – poți crede că ești, pur și simplu, în parc, la plimbare. Desigur, trebuie să treci și peste șlapii deformați, că un om nu iese așa, cu de-aștia în picioare, la plimbare, și peste halatul de molton, și peste... Ce să le mai înșire... Sunt multe, prea multe. Peste tot și peste toate, trebuie să treci. Să nu iei în seamă. Să nu pui la socoteală. Lei în calcul doar că trăiești și că, așa cum face în fiecare primăvară, piersicul a dat în clocot cu flori. Sau a floare. Și că tu și el, împotriva a orice, sunteți împreună. Sunteți una. Eh! Și, în tot amalgamul din el și din jur, a visat-o pe Alina. Alina... E un capitol încheiat. Definitiv. Chiar e. Nu că ar putea și ar vrea, acum, aici, să înceapă altul. Dar, da, a încuiat ușa în urma ei și a aruncat, la un moment dat, cheia. Niciunde. Ca să nu do-rească vreodată s-o caute. El zice că nu. Dar, firea omenească e, cum altfel, imprezibilă. Așa că, e mai bine să pună capac pe oala care a fiert, și-a făcut abureală, și-a dat în clocot. Acoperită, stă mai bine, se păstrează mai cum trebuie. Și, cu toate astea, a avut, uneori, gânduri tainice: oare ce-o fi cu Alina? Ce-o face Alina? Așa că, în timp, a înțeles că nu e de ajuns asta, să arunce cheia ușii încuiate, ci că trebuie să zidească, trainic, ușa. Și a acționat în

consecință. A făcut mortar, din ce a găsit, a pus cărămizi, a turnat beton. A făcut fortăreață. Și s-a băgat acolo. S-a ascuns acolo. A rămas acolo. Acum, nu mai e nimic Alina. Acum nu mai înseamnă nimic. A trecut. S-a dus. S-a sfârșit. Se spune că, mai devreme sau mai târziu, toate trec în viață. Ca Alina. Ca povestea lui cu ea, mai bine zis. Ca, uite, zece ani la ospiciu. Anii, da, s-au scurs. N-a fost ușor, dar s-au dus. A mai pus unul și-ncă unul, la catastif. Numai șederea lui la nebuni nu trece. Nu se încheie. Nu se termină. Se prelungește și iar se prelungește... De la sine. Cum era aia: azi o vedem și nu e. Îl văd, chipurile, niște doctori, îi scriu două vorbe în fișa aia, trec la următorul pacient. Nu îl controlează, cum ar veni, cu temeinicie, nu îl duc să facă niscaiva testări și investigații, nu îl întreabă de sănătate. Nimic. Nici măcar nu se uită bine, cu atenție, la el. E o rutină. E o chestie împământenită. Ca să scape mai repede toți de corvoada asta. Nebun irecuperabil îi scriu pe hârtiile alea și, gata! Atât! Nimic mai mult. Așa e cu toți. Un ritual căinos care condamnă suflete de oameni la șederea în balamuc. Doar când vine câte cineva din familie, un aparținător, cum spun cu emfază cei de aici, care face valuri, care pune întrebări, care se agită pentru nebunul lui, se mai schimbă ceva. Uneori, mai mult, alteori, mai puțin. În funcție de cum pune problema acela, ce cunoștințe are, ce bani a dat pe aci. Așa le-ar băga el, câteodată, toate actele alea în fund! Semnează, ca judecătorii, verdicte nemiloase, nedrepte, crunte și aruncă oamenii în coșul de gunoi al vieții. Sigur, cei mai mulți de aici, sunt, fără urmă de dubiu, nebuni. Nu poți să le ceri doctorilor să-i scoată și pe ăia fără ferecătură la minți.

Dacă, vreodată, prin mila pronei cerești, ar pleca de aici – dă, Doamne! - trebuie, cu siguranță, să se ducă la un psiholog, pentru ceva tratament. Zece ani la ospiciu nu sunt tocmai floare la butonieră. Nu simte, nu vede că ar fi, că ar avea, ceva în neregulă. Însă, trăind aici, în mediul ăsta, cu oamenii ăștia, mai știe el cum ar trebui să fie? Este el convins că nu s-a viciat cu și de dileală? Și-apoi, rămâi, chiar rămâi cu mintea nerătăcită și nezburațită, printre ăștia cu ea în felul ăsta? Doamne, ce de mai face el, dacă pleacă de la ospiciu! Ce de treabă o să mai aibă! N-o să-și mai vadă capul. Trebuie să țină o agendă, ca s-o scoată la capăt!

Da, adică nu, Alina, pentru el, nu mai există. Nu-i pasă nici

dacă trăiește, nici dacă a murit. Deși, desigur, trăiește. Cum e vorba aia, iarba rea, buruiiana rea – de parcă există și buruieni bune... sau, poate există, alea de leac pentru cine mai știe ce – nu pier. Și coasa morții se rupe-n tulpina ei. Nu-i mai susură inima, când și dacă se gândește la ea, la Alina. E doar fosta. Fosta lui soție. Fosta lui iubire. Fosta... Însă, bărbatul care i-a fost soț cu cununie, nu reneagă azi trecutul. Amintirile, ferecate în mintea lui de nenebun închis la nebuni, sunt încă acolo. Nu o mai iubește pe femeia aceea. Dar nici nu face curat printre aducerile aminte. Sunt ale lui. Le-a trăit. Le-a avut. Le-a păstrat. Și, dacă le are vii, atât de vii, pe toate de la nebuni, le poate păstra în el și pe cele cu Alina. Doar a luat marț, marț, în ambele situații. Și, cine știe, peste ani, poate spune nepoților așa nu, în ambele situații. Nu-și face păcate s-o arunce jos de pe corabia în derivă.

Azi, plouă a toamnă rece și înfundată. Și nu e decât început de mai. În curte, piersicul e încă potopit de flori. Iar el nu poate să ajungă acolo, să se simtă pentru câteva clipe liber și senin. La – și sub – piersic, viața capătă conotații de normalitate. Pare că e, dintr-o dată, într-o livadă imensă. Printre oameni nenebuni, ca el. Cu cerul picurându-i lumină deasupra. Visează. Lipit de trunchiul copacului, poate să-și închipuie orice. Inclusiv că el e cum a fost. Odinioară. Că nu s-a-ntâmplat nimic. Că nu e, de zece ani, la nebuni. Da, e la nebuni! Deși, el nu e și nu a fost nicio clipă nebun! De fapt, nu-i interzice nimeni să se ducă, acum, afară, la piersic. Doar că, nu e atât de fleț cum cred cei de aici, ca să îl facă ploaia asta neomenoasă, ciuciulete. S-a pricopsit cu destule probleme, umblând din sanatoriu de nebuni, în sanatoriu de nebuni. Mai face, naibii, și – îl umflă, spasmodic, râsul – vreo anexă, de la umezeală. Se leagănă, parcă, mai abitir ca până acum. Căci, împreună cu Emil, se mai agită pe holuri și alții. Și nu doar nebuni. Huiduma de infirmier, Gelu, fuge spre izolator. Cele două asistente de la etaj se îndreaptă, după câte își dă seama, tot acolo. Cică sunt acolo și doi dintre medici și directorul. Vreun nebun a făcut-o, cine știe cum, lată. Aici, astfel de chestiuni sunt normale. Și la ordinea zilei. După ce, vorba Zgaibeii – cotoaroanța naibii! – face cunoștință cu izolatorul și cu tot ce se întâmplă acolo, începe, încet, încet, să se liniștească. Adică să se tâmpească, mai ceva ca un bou. Știe. A trecut și el pe

acolo. A făcut, la drept vorbind, și halte. Destule. Și destul de lungi. Parcă nu se îndurau deloc teroriștii de infirmieri să renunțe la ochii lui. Și la oasele lui. Și, de fapt, care dintre internații de aici nu a ajuns, măcar o dată, deși au ajuns toți de multe ori, din diferite cauze, în cel mai forte punct din spital? Ca să nu fie mai exigent decât e cazul și să spună altfel. Cum i se spune... Brrrrrrrrr! Fi-v-ar izolatorul și balamucul să vă fie!

Are, așa, o mirare. O nedumerire. Un, ceva... Căci, noaptea trecută a visat-o pe Alina. În traducere, a visat un om, ca un om. Chiar dacă femeia aceea nu mai contează pentru el. Putea să-i apară în vis oricine. Confucius, Nelson Mandela, Apolodor din Damasc. Dar a visat, da, ca un om. De atât de multă vreme nu a mai visat, dacă apuca să pună geană pe geană, ca un om. În starea de veghe permanentă și chiar în somnul de veghe, visa bății, nebunie, cloramină, injecții. Chestiile astea, în sine. Abstract. Nu vedea fețe, nu visa oameni. Sau, cine știe, simțea și resimțea, și în somn, astea. Nimic altceva. De ani de zile așa. Cei de afară visează omenește și nici nu realizează asta. Nici el nu știa, până să ajungă aici, că poți să ajungi, om normal, să visezi nenormal. Și anormal.

Țipetele dinspre izolator sunt cumplite. Sparg pereții și zgâlțâie, la propriu, ploaia de afară. O iau de guler și o smucesc de-i sună, ca să zică așa, apa-n cap. Par, după tonalitate și după consistență, ale unui novice. Țipetele. Numai începătorii răcnesc atâta, nu se mai opresc, și așa de tare. Numai ei cred că, dacă țipă în felul ăsta, își conving cerberii să se oprească, să-i lase în pace, să nu-i mai chinuie, să le fie milă de ei. Inițiații știu, deja, că nu e posibil să scape de izolator. Dacă au ajuns acolo, dacă sunt în încăperea aia blestemată, scăpare nu există, au parte de tot... tratament. Că-i venise să zică tacâmul. Tot tacâmul. Și urlă doar atât cât să nu zică, ei sau personalul spitalului, că n-au urlat. Că s-au lăsat așa de ușor pradă acelor și bățiilor din izolator. Dar, țipetele de acum nu se mai opresc. Vin și iar vin și vin din nou. Parcă și vede zbaterea omului care le scoate. Parcă și simte, până în tainicele lui genuni, freamățul și neputința și durerea omului nou, clar, la nebuni. Cine știe ce poveste ascunde și el, ca toți cei de aici, de altfel. Țipetele alea zdruncină pereții, contorsionează ploaia, îi ridică lui, în buza bucătăriei, cum se află, părul de pe mâini și de pe picioare.

Ciudat cum mintea omenească are, în diferite momente și conjuncturi, derapaje. Pare un animal invincibil, omul. El știe, simte, gândește, vorbește, exprimă, decide, deduce, sintetizează. Și câte și mai câte face! Dar, de fapt, și omul e doar un animal neputincios. Iar când mințile se pierd pe arătură sau prin porumb, animalul e și mai neputincios. Și mai penibil. Și mai umilit. Omul încarcerat în cel mai cumplit dintre toate locurile de la balamuc, țipă. Atât de tare și atât de mult, că zidurile rezonează, ca la cutremur. Picurii grei de ploaie tac, vlăguiți, când omul acela țipă. Omul și urlatul lui dau clasă stropilor infernali, de toamnă bolândă. Deși, calendaristic, e primăvară. Dar, cui îi pasă, aici, de țipetele lui? Câte zbierete de-astea au auzit, și-au tot auzit, zidurile astea! Dacă ar putea vorbi, câte ar spune ele, câte ar mărturisi, câte ar face publice... Ar tremura bine, adică rău, unii de pe aici. Și elasticul de la chiloți le-ar fâlfâi. Dar, poate într-o altă viață și pe altă planetă. Acum, sunt mute și de nepătruns, la fel ca nebunii. Nu spun nimic despre ce se întâmplă la izolator și, în general, despre ce e în întreg spitalul. Iar el, nenebunul de la nebuni, e bine să se legene împietrit, pe mai departe. Să stea aici, cuminte și să nu dea idei unora, în ce-l privește. Să tacă, neputincios. Și, în fond, mulțumit că nu e el acolo, în ghearele zbirilor. Să asculte cum cântă și cum se vaită – sau ce face, că își schimbă și ea ariile – ploaia pe acoperiș și să se gândească la pierșicul mirosind a viață normală, de afară. Și, da, să se gândească, atât cât e în stare printre toate astea, că, poate, în ce-l privește, nu e totul pierdut. Că, poate, miracolul stârnit și așteptat zece ani, pică acum pe capul lui. Poate pleacă... Poate scapă... Poate... Gândul nerostit aproape că îl gătuie. Ca o frânghie nemiloasă, înfășurată în jurul gâtului, care îi ia suflul. Poate să leșine, din asta. Poate să-și piardă, acum, pe bune, mințile. Nu! Să rămână lucid, să nu se îmbete cu apă chioară. S-o ia pas cu pas. Ușor. Cătinel. Domol. Lent. Nu în goană. Nici la trap. Nici la galop. Nici să sară peste etape. Ușurel. Cu răbdare. Și, uite... El, nenebunul a visat, în sfârșit, ca un om nenebun. A visat-o pe Alina. Chiar dacă Alina nu mai înseamnă, de mult, nimic pentru el.

O jumătate de oră mai târziu, huiduma de Gelu a intrat în bucătărie. Vântul de la ruși se mai priponește pe undeva, prin vreo șură, mai ostenește, mai pălește. Matahala asta nu! E în vână și în

vervă, mai ceva ca un gladiator, în arenă.

– De-te, bă, dementule, din drum, i-a strigat, când a trecut pe lângă el. Nu vezi că ești încurcă-lume? Mână cireada! Prostu' lumii! E, al dreacu' țcănit.

Fostul ziarist și-a plecat, instinctiv, capul. Știa că bruta de Gelu, o namilă cât Ceahlăul, fără exagerare, îi dă, fără restricție, câteva scatoalce, de fiecare dată când trece pe lângă el. Și pe lângă oricine. Ca să-și marcheze, precum câinii de pază, teritoriul. Ca s-arate că el e șeful. Ca să dovedească – oare, cui? – că el are puterea.

– Lasă-l, Gelule, i-a luat apărarea tanti Nuța, că nu face nimic. Lasă-! E doar un suflet chinuit și el.

– Chinuit, pă dreacu'. Mănâncă din banii noștri, doarme în țoalele și-n boarfele noastre, face sex pe spesile noastre... Dăcât atâta face. Și se duce la wc-u, ca porcu'. Ce chinuală? Pă noi ne chinuie, că treb'e să ne ținem după el. Să-i facem dă mănăcare, să-i spălăm așternutul, să-i ducem grija, să muncim pentru fundu' lui. Al dreacu', zici că e dă dreapta și păduchiosu' ăsta. El stă, ca belferu', și proștii muncește. Dacă era chinuit și amărât, se omora. Își punea lațul dă grumaz. S-arunca înaintea trenului. Sărea cu troșcaleta în gărlă. Că nu dădea vodă cu tunul dă el. Un maț gros mai puțin dă hrănit. Dă-l în morții mă-sii dă ciumpalac. Nu-i mai căutați în coarne. Mori, bă, nebunule!

Și i-a mai tras câteva castane în moalele capului. Ca să simtă nebunul, care, poate și-o ia în cap, de cât îl apără muierile astea, cine e șeful.

– Hai, lasă-l, intervine și tanti Vergi, cea mai în vârstă dintre bucătărese, dă-l încolo de nebun! Că, doar nu ne-om pune mintea cu el. Mai ales tu, care ești ditamai omul. Mai bine zi ce se auzea adineauri din izolator.

Huiduma râde satisfăcută:

– A venit unu', adus de fii-său. Un tăntălău. A zis fii-său că moșul e dilu și io îl crez. Că n-ai văzut cum țipa? Ce, un om normal orăcăie așa, mă, femeie? Dacă l-a trimes dracii aici, asta e, zice mersi și nu se mai aolește. Mi-a plăcut enorm dă mult să îi aplic nește corecții. Fii-său, băiat de băiat, serios, salon, pă cuvânt. Ne-a dat câte un million la fiecare. Așa, dăn prima. Fără să zicem

careva: dă-ne, bă, nene, și nouă ceva, că-ți avem grijă dă nebun. Simțit băiatul, n-am ce zice. La doctori, mai mult le-a dat, că ei e doctori, na... Cică ei are facultăți și știe lucruri multe. Deși, voi știți bine, că mai multă treabă facem noi ca ei. S-ar duce dreacu' azilu' de nebuni, dacă n-am mai fi noi. Că nu face doctorii treaba care o facem noi. Ei cu gura și cu ordinele p-aci și atât. Da' moșu' are fecior simțit. Ieșit în lume, domn'le. Știe care e treaba la spital. Ne-a dat, mânca-i-aș nasu' lui de băiat, ne-a dat bănuțu'. Că a zis să avem grijă dă prostu' dă moș. Să facem tot ce trebuie ca să fie bine. Dă corecții, n-a zis nimic. A zis doar foarte bine, așa... Să îi faceți ce e necesar, ca să își bage mințile-n cap. Da', ia ziceți, fetili: voi ce faceți, mai durează mult până e gata masa aia? Că noi,ăștia care ținem spitalu', mai și muncim și avem nevoie p-ormă, de, hrană caldă.

Să-și bage mințile-n cap... Asta, din tot ce-a spus bruta de Gelu, îi bate, cu forță, în ușa craniului. E prea, prea... Dacă sunt duse, împrăștiate, pierdute mințile alea, cum să le mai bage? Gaură-n cutia craniană să-i facă și tot nu mai poate nimeni să le vâre acolo, în locul de unde, din cine știe ce cauze, au tulit-o. De pe marginea terenului, orice guzgan amărât crede că poate să înscrie gol după gol după alt gol, pe tabela de marcaj. Un neuron are și huiduma asta și niciășta nu e la locul lui, tropăie și nechează aiurea, pe câmpii. Și el, Radu Munteanu, o vreme, când a înțeles de unde i se trag toate, zicea, hotărât, că dă cu mașina peste Ardil Escu. Jura pe mama care l-a făcut că-l omoară pe nenorocit. Da! Că-i dă foc. Că-i pune o bombă la fund. Că-l aruncă în fața trenului. Că-i rupe șalele și noada cu o rangă beton. Că-l face măcinici. Și câte și mai câte! Dar, n-a făcut nimic. Dacă îl lua cineva în seamă, de câte zicea, ajungea la poliție, nevinovat. Așa și moșul acela cu băgatul minților în cap. Știe fii-său, și, de altfel, și Gelu, cum e să te dilești? Crede că aduni mințile cu lopata, ca pe zăpadă, și le arunci în creier? Dai cu mătura și le strângi de pe unde sunt împrăștiate? Sau le strângi cu buretele, ca pe apa de pe blatul de la bucătărie, și le storci, fleoșc, în cap? Știe el, fiul – că la cretinul de Gelu e aproape musai să nu ai așteptări – ce-o fi pe capul bietului părinte? Mda... Unii cred că te faci, că te prefaci, că ești închipuit, când o iau mințile perpedes prin cultura de cartofi. De parcă vrea cineva să fie nebun, de parcă e o plăcere să fii bolnav, de parcă, n-ai alt scop în viață,

decât să te rogi să te bage ăștia la balamuc!

Gelu rade din cratița imensă vreo cinci cârnați, cu, realmente, viteza vântului turbat. Aproape că a băgat cantitatea întregă o dată în gură. Mă rog, dacă se numește că o huidumă și o bestie ca el poate să aibă gură. Înfulecă rapid din toți cei cinci cârnați, înghite grabnic, ce mai, e hămesit rău. Cel puțin, pe cât e de necioplit. Probabil, tot ce știe să facă ăsta în lume și în viață este să bată nebunii și să halească.

– Hai, plimbă ursul, Gelule, că mai bagi în tine și la masă, și după... Și știi că trebuie să se ajungă la toată lumea. Și e buget de austeritate. E criză...

– Ce ale dreacu' sunteți voi, fă, bucătăreselor... Parcă vorbiți cu limbricii ăștia. Nu cu mine. Ce, eu nu știu cum umpleți voi sarsanalele, când plecați acasă? Că v-atârnă turul pantalonilor, de cât băgați în voi? Că d-aici, de la bucătărie, țineți șapte case de fiecare? Vergi, cu mine vorbești, fată. Cu domn' Gelu! Ai înțeles? Domn' Gelu știe multe. Să nu dea Sfântul Botezătoru' să ciripească domn' Gelu, că vă las pă drumuri, fă, să mor io! Voi vreți să spun io ce știu? Vreți să vă controleze directoru', la poartă, în dăsiagii voștri? Vreți să fie al dreacu' domn' Gelu și să v-atârne pe culme, ca pe boarfe? Tu te chiloțărești cu mine? Dar tu? Te chiloțărești cu mine? Vorbește omul cu voi frumos și v-o luați în cap. Hai, supărați-mă, că să vedeți voi cum dă domn' Gelu milităria jos dân pod...

Te chiloțărești... I-auzi... Le are Gelu cu șto-ul. Dacă n-ar fi în situația obligatorie de a continua legănatul, aproape că l-ar umfla râsul pe fostul ziarist. Chiloțăreală... Dacă ar fi scris și el, în anii ăia, când era nenebun, adică recunoscut nenebun, nu ca acum, despre chiloțăraie, nu mai ajungea ever la balamuc. Din chiloțăreală nu ți se trage necazul. Nu pierzi casa, nu ți se fură viața, nu rămâi singur, ca un câine de pripas, pe aici. Și nu stai un car de ani la nebuni. Ce de prieteni ar fi avut, dacă scria, pur și simplu, despre chiloțărit. Și ce în centrul atenției ar fi fost. Era ușor să dai din condei, spunând banalități și tâmpenii despre toți paraziții, neaveniții, cretinii care se cred vedete. Viața lui ar fi fost altfel. Liniștită. Anostă. În matca ei. Poate, cine știe, și nevasta stătea în banca ei. Credea atunci, când era călare pe coama valului, că să scrii chestii de astea e doar un fâs infect. Cum să scrii așa ceva și să te mai uiți în oglindă? Cum să

te întâlnești cu mama la masă și să-i explici că, da, chiloțăraia – sau chiloțăreala, habar n-are cum e corect în lumea mondenă de azi – face parte din viață și te ajută să mănânci o bucată de pâine? Cum să-ți privești prietenii și ei să constate cât ai decăzut? Cum ar veni, vorba unui cântec pe care l-a auzit ieri pe la unul dintre nebunii de aici: de la patul meu cu arcuri, am ajuns să dorm prin șanțuri... Și cum să le ceri cititorilor să dea banii pe așa articole? Îi respectți. Și te respectți. Poți să le vinzi gunoi pe post de diamante? Da, dar nimeni dintre cei care scriu despre chiloțăreală nu riscă vreodată să ajungă la nebuni... Măcar dacă ar fi scris despre Ardil Escu în termeni de chiloțăraie. Avea, slavă Domnului, material. Că Ardil n-a făcut doar fărădelegi, mânării, infracțiuni, ticăloșii, nelegiuri, toate mari și crunte. Și-ncă ce mari și ce crunte... El era – o fi și acum, că năravul din fire, cam greu cu lecuitul – afemeiat, cartofor, miștocar, bețiv. Numai dacă iei în calcul că a ținut patru neveste, că a avut ibovnice de le-a uitat numărul, că bea până cade lat sub masă, că se știu cazuri concrete când trișa la poker, că...

Gelu iese, legănându-se pe picioarele lui colosale – pesemne că poartă 55 la bocanci – din bucătărie și-i mai dă nebunului nenebun – de-și pierde șirul gândurilor, acesta – ca să nu ducă lipsă, câteva scatoalce. Era previzibil. Ploaia nu știi de vine, de la Cluj, de la ruși, de la chinezi, chiar dacă o anunță ăia la meteo că intră prin sudul țării, să zicem, dar de Gelu nu e cazul să te îndoiești. El nu se dezice. Nu se dezmente. Nu te face de râs. Dacă a prins un obicei, se ține de el, nu dă bir cu fugiții. E de-ncredere, ce mai... El, ce are-n gușă, aia are și-n căpușă. Și atât are, că în cap, bat vânturi siberiene. Care, în treacăt fie spus, nu prea au ce stârni. Că-i mai mult gheață decât praf, în deavla lui. Are nemernicul o poftă și o plăcere nebună să bată amărății de nebuni de aici. Așa, la vreo treabă, oricare, nu-i bun de nimic. L-a văzut cum se codește, cum se ofilește, cum se co... Mă rog... Dar, la dat castane – și nu doar – cu nodurile lopeților lui de colos, e bun. Pișpirică ăsta, ca mulți din tagma infirmierilor, se crede, nici mai mult, nici mai puțin, Dumnezeu pe pământ. Și taie, spânzură, belește. E un om redus și limitat. Mă rog, om... Vorba vine. Și ea include, adesea, și unele animale. Și, indubitabil, domn' Gelu e mai nebun ca el, fostul ziarist. Numai că, el umblă, ca un bou ce e, slobod prin lume și alții... Of, alții, din păcate,

nu mai pot să iasă din staulul ăsta. Nu e cale. Să-l ia naiba de pit-palac. Rostogoli-te-ai, Gelule, în craterile infernului. Și să rămâi acolo, în veci, până te-oi scoate eu! Că nenorocit mai ești la viața ta...

Ehei, de câte ori n-a vrut să-i chinuiască, la rândul lui, pe alde Zgaiba și Gelu și alții de teapa lor. Deși, de acord, nu tot personalul e ca ăștia. Unii angajați sunt nu doar omenoși, ci și corecți. De câte ori n-a vrut să-i răstignească pe ăștia! Ce scenarii a copt în mintea lui de om zdravăn la temelie, umilit și chinuit, din cauza conjuncturii, de păduchii ăștia. Orice scenarist, orice regizor imens din lumea asta, ar fi dat ortul popii de invidie. S-ar fi făcut verde la mațe, ca extraterestrii, și ar fi picat lat, fără puțință de resuscitare. Numai că, el, aici, nu poate să facă asta. Să le frigă ăștora, măcar, niște smetii. Nu poate să facă nimic. Dacă o face, dacă face orice, zbang! Ajunge iar în locul acela de unde se auzeau mai adineauri zbieretele alea. Pușchea pe limbă! Acolo s-ajungă dușmanii lui, inclusiv Ardil Escu. Nu el și nu oamenii amărâți, ca el. Ei, dar, dacă ar fi afară, dacă ar pleca la un moment dat, din locul ăsta de rahat, ei, da, atunci, într-un așa caz, ar fi altceva. Ar năimi niște matahale, dacă nu e-n stare să acționeze singur – și, la cum arată, la cele 30 de kile ale lui, cu ambalaj cu tot, nu e, clar, în stare de așa vitejie – ar sta pe margine și ar face galerie. Hai, băieți! Tare! Cu forță! Dați-le la muștiuc nemernicilor! Încă una! Hai, mai multe! Pe ei și pe mama lor! Musai, musai ar fi de față! Și să crape cerul și pământul! Și să se spintece lumea. Nu poate să piardă așa distracție. Așa răzbunare. Așa desfătare. Așa dreptate. Ah, așa spectacol! Da, recunoaște, se gândește adesea la o astfel de posibilitate. Sigur, ea are șanse mici să fie, nu-i așa, posibilă, dar numai ce-și imaginează cum îi chinuie și cum îi umilește pe nenorociți și se simte mai bine. Se răcorește. Se simte, nu împlinit, dar răzbunat. Doar parțial, bineînțeles, că e nevoie de mai mult, ca să i se ia pâcla de pe suflet. Da, uneori îi dorește morți pe toți. E mai bine așa, decât să pună mâna, cu simț de răspundere și să își curme el zilele. Slavă Domnului, a avut mult prea puțin gândul ăsta. Nu l-a bătuit prea des. Nu l-a cocârjat, într-atât, încât să pună gândul în practică. S-a simțit, da, terminat, umilit, pierdut, rătăcit, fără nimic, scos din statutul de om, redus la cel de jeg. Și a fost greu. De câteva ori, și-a zis, da, că

nu mai are pentru ce naiba să trăiască. S-a gândit de unde să ia o funie, o lamă de ras, niște săpun. Nojițe la opinci n-avea. Însă, a fost prea ocupat, șapte ani, să-și strige nevinovăția, în loc să facă ștreang de tocul geamului și să-și bage capul acolo. Pe urmă, după tot ce-a îndurat, și-a spus că, fie ce-o fi, el trebuie să trăiască. Chiar și gândul de a-i maltrata pe ticăloșii ăștia, vreodată, în vreo viață, l-a ținut la suprafață.

Cai verzi pe pereți visează și el! Cetatea minții îi e, uneori, asediată de zambaluci. Vise, taică, vise, cum zicea o vorbă din popor – ce altceva poate face aici și acum, decât să citeze vorbe din popor? – pe vremea lui. Cum să-ajungă el, victima, să-și belească în realitate călăii? N-a fost nici pe vremea lu' Pazvante așa, nu e nici acum, nu va fi niciodată. Victima e victimă și gata. Nu poate să intre la rupere cu tiranii. Poftim, a plecat de la chiloțăritul lui Gelu și a ajuns la bătaie. Vrabia, normal, visează mălai. Că e galben și e bun. Și se mănâncă ușor. Pe ploaia de afară or zbură, stoluri, vrăbiile? Că parcă și-au făcut cuib, toate, în cerebelul lui. Și nu se dau, câtuși de puțin, duse. Le zice huș, huș, dar ele nimic. S-au aciuit aici și, pare, le place. Și, pe cuvânt, fără vizita vărului de zilele trecute, nu avea nici stoluri de vrăbii, nici herghelii de cai. Era lucid. Realist. Resemnat. Mai ales, desemnat. Ce să mai spere, ce să mai aștepte, ce să mai vrea... Zece ani la ospiciul de nebuni te fac, și să fii din piatră de munte sau din fier forjat, din om neom. Oh, vărul, vărul! Cine te-a adus aici? Sau cine te-a trimis? Cine e în spatele tău? Cine te trage de ațe, hâța, hâța, încoace sau încolo? Cine ești? Căci, într-o clipă, una singură, ai clătinat tot eșafodajul contruit cu grijă atâta vreme. Mda... Un văr ar înfrunța, pentru el, soarta de nebun, sistemul, toți dracii și l-ar scoate de la balamuc. Un văr. Un neam, adică. Unul de are, aproape, același sânge în vene, ca el. Unul cu care, în copilărie și adolescență, s-a jucat, s-a contract, s-a bătut, s-a-mpăcat, s-a-mbătat... Mă rog, câte nu face omul cu un văr, când îl are. Că vărul ăsta e un pic mai puțin ca un frate. Însă, fără doar și poate, important în ecuație. Îți știe bunele și relele, sufletul, mintea, realizările, eșecurile, ce mai, viața, cu totul. Un văr... Tare bun la casa omului. Dar el, din păcate, n-are unul. Polițistul ăla se prea poate să fie sifonul lui Ardil. Se prea poate, da. Deși, sincer, îi pare rău. Căci, așa, la prima vedere, i-a plăcut tipul. Inteligent,

deschis, destupat, cu vorbele la el, cu simțul umorului. Nu e exclus să-l fi cooptat în club nenorocitul de Ardil Escu. Diabolic cum e, poate face, la propriu, și îngerii să creadă în el. Și ce dacă vărul pare inteligent și cu capul pe umeri... Mulți oameni cu astfel de calități au căzut în mrejele ardilului. Căci, da, are talentul să te ducă de nas și să se dea fată mare, deși e curvă bătrână.

Ei, Ardil Escu, Ardil Escu, nenorocitul... Ți-o veni și ție rându-l la ispășire vreodată? Oi trage și tu pentru păcatele tale? Oi plăti pentru ele? Te-o pedepsi vreo lege, vreun Dumnezeu, vreun drac? Căci, de toate ai făcut la viața ta. Nimic din cele lumești, dar și din cele drăcești, că tu ești tartorul drăcărimii, nu-ți e străin. Nimic! Numai să plătești, pentru ceva, nici nu trebuie să plătești pentru toate, n-ai plătit. Ce te-ai mai chiloțărit, ca să rămână în ton cu nebunia de gânduri, din toate punctele de vedere. Dacă scria atunci despre Ardil că o arde chiloțărește, se mai făcea foc și pară, pălălaie, de-a binelea? Mai lua măsuri drastice împotriva lui ori se amuza, șmenărește? Așa a fost să fie. Soarta, domnule, destinul, karma sau ce mama mamei ei o fi fost. Ori astrele, planetele, cometele, asteroizii – era să zică hemoroizii – universul. Nu crede în d-astea. Adică, n-a crezut. Însă, cine mai știe din ce cauze, i-a fost scris să cunoască, până în tainicele genuni, balamucul. E aici. Și, încă, va mai fi. Poate că plătește pentru ceva. Poate că l-a lovit vreun blestem din al nouălea neam. Poate că, pur și simplu, așa trebuia să fie. Oricum o dă, oricât se-ntreabă, de oriunde apucă problema, nu știe și nu pricepe de ce în cartea vieții a apărut o astfel de temă, o așa scriitură, o nebunie nebună, de-a dreptul. S-a pomenit în balamuc. Și nu are idee dacă mai trăiește să se pomenească și afară din el. Nu-și mai poate crea acum alte dizarmonii, cu atâtea gânduri, cu atâtea supoziții, cu atâtea planuri. Să-și dezacordeze iar baierile inimii?!? Să cânte iar, în nebunia asta, pe mai multe voci, el singur? Să falseze, din nou, cu grație, cum a făcut șapte ani? Nu! Nu! Abia, vorba aia, ce-a-nfipt stindardul pe crâncena redută. Și trebuie să rămână așa: resemnat. Umil. Prost. Nebun nenebun. E mai bine. Adică, așa e cel mai bine.

Și tot plouă. De ce i se năzare că, uite, îi plouă acum și-n suflet? Parcă s-a mutat ploaia asta de pe acoperișul bucătăriei direct în rărunchii lui. Și, serios, nu are găuri acoperișul. Nu s-a infiltrat pe

acolo ploaia. S-o fi ițit din toți norii ăia războinici adunați în el, de atâta vreme. Și, parcă i-a umplut, dintr-o dată, rinichii cu apa ei. Așa senzație de ajuns la baie îl trăsnește. Și pe asta, de multe ori, și-a reprimat-o. Din motive temeinice. La bulău, e bine să-ți aperi spatele. Iar la balamuc, e necesar, pentru deplina ta siguranță, să păzești cu strășnicie tot, tot ce ai și să nu crezi nici măcar în Sfântul Sisoie. Dacă sfântul ăsta o mai exista prin calendar, ca pe vremea lui...

– Na, suflete, na și ție un cârnăcior bun și gustos! – îl îmbie tanti Nuța, după ce mușcă ea întâi, că nu s-a-ndurat să i-l dea tot, din mezelul oferit. Na! Să fie de sufletul lu' socră-meu, că n-ajung să-i mai fac pomană, ca la oameni, la cât muncesc aici. Și el n-a fost om rău, ca soacră-mea. Pentru ea, nu ți-aș fi dat. Că cucută nu pot să-ți dau. Mă leagă ăia cu legea lor. E și vie, dă-o-ncolo de cotoroașă și babornită ce e. Dacă nu-l țineam io pe fii-său, nu-l mai lua nimeni. Ia și mănâncă. Na, colea!

Fazan din nou:

– Mulțumesc, tanti Nuța. De când n-am mai mâncat eu cârnăcior și cârnăcior. Nici bucși nu am mai mâncat de multă vreme.

– Ce, mă? Bucșe de mașină? Mai ai nițel și zici că n-ai mai mâncat unghiere. Ești poticnit și zătignit rău, maică. Lasă, nu le duce dorul la bucșe. Nici nu e bune. Mănâncă ce-ți dau eu, că e mai bun.

Nebunul nenebun râde a prost. Dar, satisfăcut. I-a ieșit iar. Putea mai mult, dar n-a fost prea rău nici cu bucșele alea. Iar femeia stuchește, discret, pe colțurile halatului odată alb. Acum prăzuliu de atâta purtat. Stuchește o dată, stuchește de două ori, stuchește de mai multe. Radu Munteanu, intrigat, sau doar curios, numără stuchiturile. Nouă. De nouă ori a scuipat femeia asta pe reverele halatului din dotare, ca să nu se ia și la ea problema lui. Să țină și el minte cum se face.

– Ferească Dumnezeu, drăguțu'! Auzi, bucși...

Radu Munteanu halește cu poftă cârnatul – hm, nu e chiar așa de rău; ce-i drept, a mâncat și mai bun, la viața lui, dar merge și ăsta, nu e cazul să facă, prosteste, cleanf, cleanf – și dă, după ce l-a molfăit cu gingiile lui dezgolate pe alocuri de dinți, ca porumbul tâlhărit de boabe, să o pornească spre baie. Ca omul aflat în nevoi. N-a fost prea rău azi, n-a fost, nu, cu toată dușmanca asta de ploaie.

N-a putut să se încarce cu pacea degajată de piersic, dar și-a pus pielea tăbăcită de intemperii la adăpost, în plus, a mâncat, uite, peste porția pe care o va primi la masa de prânz. Nu e mare lucru. Un cârnat. Fleoșc, ar zice vreunii. Dar, puțin înseamnă, de când lumea, mai mult, chiar mult mai mult, decât nimic. Desigur, porțiile sunt, substanțial, micșorate. Trec și ele, porțiile adică, prin multe hopuri, până ajung pe mese. Bucătăresele dijmuesc. Pentru ele. Pentru șefi. Pentru alde Gelu. Pentru toată lumea din lume. Plus că, așa cum și-a dat seama, din capul locului se alocă muuuuult mai puțini bani pentru mâncarea nebunilor, decât ar trebui. Așa că... Dar, aoleu, se ciocnește cu Zgaiba pe culoarul întunecat. Ziua e cenușie, ferestre nu sunt pe culoar și becuri nu se aprind în plină zi. Ba, și la toaletă, îi venise directorului mirifica idee să pună de alea cu senzori, de se aprindeau doar dacă dădeai din mâini, în timp ce nădragii îți stăteau în vine, ca nebunii nebuni. Ca să se facă economie. E criză. E austeritate. E, cum ar zice domn' Gelu, lipsuri multe. Așa că, da, e întuneric pe hol.

Să o ia naiba de Zgaibă! Nu mai putea de dorul ei. Al lui Fanache și al lăptăriei, de asemenea. Dar, bine că nu s-a bușit în halul ăsta, de să-i cadă ochii printre cei doi dinți de sus și doi de jos, de așa impact, cu vreun dilimache dilimandros de aici. Că, mai știi, îi sărea ăluia muștarul ca de la hot-dog și dădea cu el de pământ. Cu el, cu Radu Munteanu. Nu cu hot-dog-ul. Bine că e Zgaiba. Doar Zgaiba. Asta, așa dilie cum e și ea, nu e periculoasă, neapărat. Nu produce descărcări electrice, chiar scurt circuit, ca nebunii sadea. Și e previzibilă. În cel mai rău caz, îl activează pe Fanache.

Și Radu Munteanu vrea să treacă mai departe. Scuze nu poate să-și ceară, cum ar face afară un om educat. Un om nenebun. Nu se face. Și nu e cazul. Bagă femeia la păreri, de-ajunge să creadă că i-a picat vreo buturugă-n cap. Și nici s-o înjure pe Zgaibă de ceva origini, cum îi vine, nu se cade să facă. Ce-i drept, de la asta se abține sistematic. În iad, împletești, la vreme de nevoie, funie cu frânturi de rai, din nimic. Mai bine să-și exercite, cum ar veni, dreptul la mers. Ca o maimuță ce e. Dar, infirmiera înfinge mâna în el:

– Licuță, stai așa, mă! Stai așa! Ce fugi ca prostu' satului? Zici că te-aleargă taurul comunal, pe islaz. Huo, de stai! Că io pă tine te căutam.

I se uită în ochi dulce, cât poate Zgaiba de dulce. De zici că a înghițit toată vitrina cu savarine, de la cofetăria din oraș. Parcă li se scurge și zeama, pe la iriși. Nuuuuuuuu! Iar i-a cășunat curviștinei pe el! Vai de zilele lui, dacă îl bagă iar în lăptărie. Nu vrea să pipăie din nou pielea aia rugoasă de hârcă. N-are chef de senzații aiurea. Nu acum! S-a gândit la Alina, și-a amintit de Adina, i-a înmugurit în minte gândul plecării din balamuc. Nu vrea să strice toată senzația aia din el, cu lăptăria Zgaibei. Râde a nerod și rostește singurul imbecilism care îi vine în minte:

– Love, bre! Mă duc în locu-acela! Că mă-mpinge.

– Love, love, normal... La budă zici? Lasă, că te duci mai încolo. Că cât să te-mpingă, mă? Sau, fă, dreacu' pă tine. Dar nu te duci. Nu te las. Poa' să plesnească și rânza-n tine. Acum, ai treabă. Licuță, n-auzi, mă, prostule? Licuță!

Of, lisuse Hristoase din ceruri! E cum a bănuit. Zgaibei i s-a făcut iar dor de dibuială pe la sâni. Chiar dibuială, că la cum arată... O iei pe băjbâitelea, nu mergi la sigur. Ca la o femeie pe cinstite. Or fi, n-or fi, or fi aici, or fi mai încolo? Pfoaaaaaaa... Or mai fi femeii pe cinstite afară? El nici nu își mai imaginează cum arată și cum e una.

– Lov, iu! Nu vreau cu Fanache acuma. Vreau cu lăptăria. Dar să mă duc să mă ușurez și eu, înainte...

– Nesimțitu' dreacu'! Nu-ți e rușine? Poate aude cineva ce debitez' și zice că io te-ntărât. Zice că io sunt curvă, din cauza ta. Ete-al dreacu'! Că te las fără mațe în ramazan, acuma. Ce, io sunt vreo parașută de-a ta? Io sunt femeie cinstită și rușinoasă. Stai locului, ce dreacu', că nu fac cros cu tine p-aci! Bă, tu n-auzi? Licuță! Ia, dreptji, în fund, pă două rânduri. E, al dracului! A dat lov-u'-n tine. Vrei milităria dată jos din pod, nu? Că nu înțelegeți, ai dreacu', dă vorbă bună, ca noi, oamenii normali. Îmi sparg burta cu tine de dimineața până noaptea și n-am niciun spor pentru asta. Că nu dă legea sporuri de astea, pentru burtă spartă. Bă! Fii pă fază la ce spun io. Chiantauru' dreacu'! A venit vericu'. Treci la vorbitor. Toți nebunii are veri ca lumea. Dă Dumnezeu veri buni, da' buni, la berze șchioape ca tine.

Și, în timp ce Zgaiba zâmbește galeș, cu buzele ajungându-i, dintr-o dată, până la urechi, de i se unește lobul lor cu gura, fostul

ziarist aproape că se scapă pe el, la așa veste. Vericul! A venit vericul! Deci, a venit iar. Dar de ce o fi venit? Trebuie să aibă o grimasă ori să sară până în tavan de fericire? Altfel spus, vericul e trimisul special al lui Ardil Escu pe capul lui sau e mânat aici, pe ploaia asta, de gândul dreptății? Să fim serioși! Ce om normal vine la balamuc pe o așa vreme căinoasă? Nici dacă îi era văr, văr, adică pe bune, rudă de sânge din partea mamei ori tatălui, nu lua ploaia pieptiș până aici. Aștepta să iasă soarele. Că iese, el. E doar început de mai, nu sfârșit de decembrie, ca să nu iasă. De fapt, să iasă mai greu. De ce să vii pe ploaia asta la balamuc? Ce dedicație e asta pentru meserie, ce determinare pentru a face dreptate? Sau arde și frige ardilul în spatele și în coasta vărului? Treaba dracului în casa popii.

– Vărul? – îngaimă, neștiind dacă speriat mai mult sau mai mult liniștit. Vărul? Vărul...

Și, în clipa următoare se întrebă dacă n-a nasolit-o acum cu purtarea lui de smintit. A avut mereu grijă de tot ce face și de tot ce spune și acum... A fost atât de sincer. De real în exprimarea nefardată a, aproape, stupefacției care l-a lovit.

– Văru', da! Văru'tu. Ete că stai prost și cu auzul, acuma. Parcă auzeai. Cretinule! Ce repeți ca pițigoiul?

Mă rog... Papagalul e responsabil cu... Dar... Acum, asta nu are importanță. Poate să fie toată pădurea în încâlceala din mintea infirmierei. Zgaiba nu minte. Vărul chiar a venit. Zgaiba transmite asta prin toți porii. În ea, bat deja clopotele unei mari iubiri. Deja îi sticlesc ochii, fâl, fâl, de luminează holul împestrițat, în locul becurilor neaprinse. Și Zgaiba nu face economie, ca directorul. Radu Munteanu știe că e numai foc de brichetă. N-are putere de lam-padar. Zgaiba, doar Zgaiba crede că i-a ieșit în cale, mai ceva ca pisica neagră, amorul.

– Hai, Licuță, că te duc la el... Hai, că ești frumușel. Nici nu zici că ai dormit pă saltea răsuflată. Așa, să aranjăm băiatu'. Să te vadă vericu' curățel, da? Îndreaptă țoalele alea pă tine. Să fie niște țoale, nu hanțe. Așa... Dă cu limba pă buze, să nu mai fie belite și unsurate. Unde dreacu' ai băgat botu' ăla, de e untura de-un deșt pă gura ta? Aranjează sprâncenele alea, că stă sculate, ca gaia mațu-lui. Dă, mă, cu nițel scuiapat, că zici că e mustața lu' bulibașă. Așa...

Ete ce frumos ești. Mai aveam nițel și-ț' puneam, dreacu', și fundă roșie. Mai ceva ca cu copilu' meu, dacă aveam unu', m-am ocupat dă tine. Să-i zici lu' văr'u că io te-am dichisit așa. Să știe că io am și suflet bun, nu sunt dăcât frumoasă. Ai auzit, bă, bregovici, blegovici ce ești? Băgăm și noi o zâmbire, ceva, Licuță? Hai, cu talent, așa... Să nu crează omu' că a venit la balamuc. Să crează că a intrat în ringu' dă dans. Știi ce-i aia, bă, nebunule? Dă unde să știi... Aia e pentru oameni normali, ca mine și ca văr'tu. Ce l-aș mai face un dănsuleț pe ochesul de veric... Un pas, doi pași... La stânga, la dreapta, la stânga... Cu văr'tu în brațe. Lipită de pieptu' lui. Ce te uiț', mă, prostule, ca vițelu' la poarta nouă? Zici că ai picat din aroi-plan, sau cum îi zice lu' ăla de zboară pă sus, p'ân nori. Știi tu ce e ăla dănsuit. Știe mintea ta beteagă dă otreapă ce ești. Draci balaci! Hai, ajungem la vericuțu'... Frumos, așa... Mișcă-te cu talent. Să simți cum sare buricul de la lovul lui. De la locul lui. M-ai căpiat și pe mine, care nu sunt nebună. Cu unduire, în ringu' dă dans, Licuță!

Bine. Să intrăm, atunci, cu toții, în ringul de dans. Dacă e dans, dans să fie. Mă rog, zicerea era cu balul, dar tot un tango, cum ar veni...

– Bă, Licuță, să nu zici tu de văr'tu mai demult! Că, dacă ziceai, erai departe, mă... Departe! Hei! Nu mai face pe bășicatu'-n meclă, că te duc la neamul tău, nu la tăiere, ca pe un bou ce ești. Vrei să ne certăm acuma, să vadă bietul văr'tu și să crează că cine știe ce e aci, la noi?

Adevărat. Ce e, oare, aici, la noi? Ce poate să fie? Ring de dans, doar. Le zice bine și Zgaiba, când le zice, nu?

În fața ușii directorului, așteaptă Cristi Popa. Aha, o luăm oficial. Iar Radu Munteanu pare că poartă, dintr-o dată, pietre de moară în cărcă. Așa i se îndoiaie spatele. Lombarul, cervicalul țipă. Văleu, văleleu! Și, în lăuntruri, sufletul tace înmărmurit. Nu mai are glas să bâiguie ceva, orice. Zgaiba își dichisește cu două degete bretonul slinit, trage cu sete de breteaua sutienului ca să-și pună în evidență... frumusețe de sân și își drege, de zici că a câștigat la loto, vocea pițigăiată, de joagăr:

– L-am adus. V-am spus că-l aduc repede. E bine, e frumos, e îngrijit, e alintat, vedeț', da?

– Vă mulțumesc, doamnă Aurelia. Vă mulțumesc mult.

Apreciez...

– E, ce naiba... Oameni suntem... Dacă putem să facem un bine, îl facem. Eu așa sunt. Să fac bine la or'cine. Dau și cămașa dă pă mine, dacă e să fac un bine. Chiar dacă mi-o mai iau în bot de la câte unu'. Că știț', lumea e rea, oamenii e nerecunoscători și nerespectuoși. Dar, când e să fac binele, cu mine nu stă nimeni la tocmeală. Îl fac. Toată lumea știe ce suflet are Aurelia. Cred că v-a zis de la poartă asta. Că știe toți. Că și mie îmi zice: aoleo, Aurelio, ce frumoasă și bună ești tu, dacă ai avea și tu parte de-un băiat bun, cu școală, cu avere, cu funcție, să te țină-n palmă. Eh... Oi avea și eu noroc, ce să zic. Da' eu v-am zis cu vărul' Licuță. Dacă trebuie, îl aduc și de la Orăștie.

De ce tocmai de la Orăștie? Fostul ziarist nu înțelege logica. Dar, sigur Zgaiba o știe. Că n-o vorbi cu vărul, ca toanta, doar ca să se afle în treabă. Deși, cel mai probabil, după cum știe marfa, a auzit cuvântul ăsta de curând și i se pare cel puțin interesant să-l folosească și ea. Deși habar n-are ce e cu orăștia asta. Trebuie să intervină, că, altfel, pune asta monopol pe subcomisar.

– Fiule! Ai venit!

Și dă fuga să ia vizitatorul în brațe.

– Nttt, simte nevoia să se bage în ciorbă, sfătoasă și împăciuitoare, Zgaiba, e vărul. Vărul, Licuță, vărul. Nu fiul!

Și către polițist:

– Ce să facem? E și el cu camionu'-n derapaj...

– Lăsați...

Vocea lui Cristi Popa o bagă pe Zgaibă în șoc anafilactic. A fost așa, cam piperată, ca să nu zică otrăvită, când a zis lăsați. E văr'său, îl doare de nebun. Mai ales dacă o fi văr bun... Da' bun de tot e vărul ăsta. Înalt ca bradul, frumos de pică, făcut bine... la uite ce ochișori negri are! Îi vine să i-i pupe pe amândoi. Pfoa, ce tăvăleală ai mai trage cu vărul' ăsta. Are verighetă, dar-ar dracii. Păi are. Că a zis Licuță că e însurat. Ce tută și proastă o fi nevasta-sa aia. Cine știe cum a pus mâna pe el, cum l-a păcălit, cum l-a dus cu zăhărelul. Știe ea cum face unele, ca să-ncațte bietul bărbat. Eh... Cum are unele noroc, dom'le, de bărbați ca lumea, cum are ele noroc... Pe ea nu a luat-o nimeni s-o ducă la sfântul popă, să-i dea bui cu lingurița și să-i pună pirostriile pe cap. Dacă e cuminte, dacă

e la locul ei, dacă nu păcălește bărbații... Și, să dea toți dracii din lume, ea are și ceva bănuți puși bine, pentru nuntă. Nu ca pentru o nuntă de-aia regală, cum a văzut pe la televizor, că fac prinții și prințesele, ori cum face vedetele de la noi, alde Cruduța, alde Bianca... Nu, că Cruduța nu s-a măritat. A auzit ea că n-a luat-o Nilă. Ei, nu nuntă ca la vedete, dar pentru o oală mare cu sarmale are, ba, și pentru un grătar mare cu mici mulți. Ca să nu mai vorbim despre mezel. Că are bani să pună mezel, din plin. Salam – pune și două tipuri, că îi ajung banii – brânză, măslină, șuncă. Dacă e vară, pune și juma de roșie, că dă bine. Și e și ieftină roșia, când e vara în zaua ei. Și nici nu pune doi oameni la farfuria cu mezel, cum a pățit ea, odată, când s-a dus la nunta unei amice. Nu! Fiecare la farfuria lui! Cum să bagi deștele doi oameni într-o farfurie? Mă rog, ea, Aurelia, e ieșită în lume, doar lucrează la spitalul de nebuni, nu e casnică ca amica aia. Ce fel de nevastă o avea vărul ăsta? De ce-o fi luat-o? O ști și ea să facă o ciorbă de perișoare pentru omulețu' ăsta frumos, ca o cadră? Ca ea nu știe, n-are cum. Ea face cea mai tare ciorbă de perișoare. Stă perișoarele-n farfurie, ca popândăii-n lan, nu se fărâmă deloc. O avea nevasta aia serviciu, cum, uite, are ea, de ani de zile? O aduce și ea bani în casă? O da cu mopul sau o cheamă pe mă-sa? O fi femeie de casă, care știe rostul la toate? Ea, dacă ar lua-o vărul, s-ar face. De casă. Femeie. Ce femeie! Pentru așa bărbat, te faci orice. Unele au făcut, domn'le, ce zicea și ăsta, Licuță, că vrea să facă, în scaldătoare. Rahat! ăsta făcea la budă, nu în scaldătoare. Cum are unele noroc, cum are! Toate proastele, toate urâtele, toate parașutele... Nu dai o ceapă degerată pă ele, dar are noroc! Asta e viața... Nu era și un cântec odată cu refrenul ăsta: așa e viața, așa e viața, are și ușor și greu, așa e viața... Rahat dă viață! Unele, domn'le, ce să mai, are noroc porcesc. Fiecare cu steaua lui. Dar, a ei e cam bleagă. Bleagă bine. Ce mai, bleagă de tot.

Și nebunul nenebun către vărul nevăr:

– Volintirul Munteanu raportează, să trăiți. Sunt epuizat. Sunt abisat. Sunt asaltat.

Și își aduce aminte de chiloțăraia lu' domn' Gelu:

– Mi-a zis nenea că mă chiloțăresc. Să-l bați. Că eu sunt cuminte și nu mă chiloțăresc. Dacă nu îl bați, plâng. Vrei să plângă

vărul?

Aproape că îl taie, pe la ramazanul amenințat în integritatea proprie de Zgaiba, râsul. Vrei să plângă mamița? Vrei să plângă mam'mare? Caragiale ar fi fost râcâit de invidie, la cum le zice el, acum, peste ani. Ori îi cerea drepturi de autor pentru formulare și pentru interpretare. Ce-ar fi făcut, oare, Caragiale, dacă ajungea la nebuni, fără să fie nebun? Ar fi fost mai bun ca Eminescu? S-ar fi descurcat mai bine ca el? Ar fi supraviețuit? Ar fi înfruntat, altfel, sistemul? Ar fi luat în târbacă tot și pe toți?

– Am inima în colțuri, de când a zis că fac așa. Am uitat cum am zis. Cum am zis, vere? Ce a zis acel nene că fac eu?

Zgaiba își drege iar glasul. Cuvântul chiloțărit o deranjează. Ai zice că e pudică, mai ceva ca o fată mare. De parcă nici nu a practicat vreodată bolboroseala prin frecare. Ei, dar de față cu vărul, la care, pesemne, deja se închină, seara la culcare, cum să fie altcumva?

– Ok, răspunde vărul, să rezolvăm aceste dileme. Chiloțărit a zis acel nene. Că te chiloțărești, mai precis. Hai să vorbim noi amândoi, ca verii, și să facem inima să nu mai fie și să nu mai bată-n colțuri.

Ah, fâsâie și bolborosește în străfunduri gândul Zgaibei, ce frumos vorbește vărul cu diliul. Ce om. Ce caracter. Ce prezență. Nu putea să fie și vărul ei... Da, unii se nasc cu stea în frunte. Uite și la diliul ăsta ce noroc pe el să aibă așa rudă. Mișto văr mai are. Fir-ar a dracului de stea! Ea s-a născut cu ea în fund. Era întuneric beznă și erau nori negri, când a venit ea pe lume. Așa se explică lipsa afurisitei de stele, din frunte. Doar în fund, mai era, în vremurile alea, loc. Na, că a zis-o și ea... Plus că, frumusețea asta de bărbat are și nevastă. Uite cum ține verigheta la vedere, să o ia pe ea cu rău de la ficat...

Și nebunul către văr:

– Tu știi, vărule, ce metal prețios are trei litere? Trei, doar. Că m-a întrebat tanti Vergi și eu nu am știut.

Ei, da... Te-a-ntrebat pă dreacu', se perpelește Zgaiba cu ochii dilatați maximum la văr, altă treabă n-are și Vergi asta, decât să pună întrebări de-astea de... cum îi zice la ăla... robingo...

Și vărul, foarte serios, de a luat-o, cum ar veni, de jos, pe

biata infirmieră:

– Fer, vericule, fer...

Mamă, ce deștept e vărul! Ce le știe! Ea, Aurelia, ar fi zis că e aur. Dar, da, ferul e mai valoros și mai prețios. Că dacă nu-l ai pe ăsta, nu poți să faci nimic. Ce, ea a putut să pună la bolta de viță de vie bulumaci ca lumea? N-a putut, că n-a avut bani să dea pe fier. Fie și vechi. Din banii de sarmalele de nuntă, nu s-a ndurat să ia. Fer, așa a zis vărul. Și el știe. Că e domn. Se vede că e citit. Plus foarte bine îmbrăcat. Bărbat de bărbat, cert. Fer, deci... Păi, da... Că aurul nu e necesar și prețios ca fierul. Ca ferul. Nu-l poartă toată lumea și nici nu plânge după el. Dar fierul... Ferul... Beton armat vărul ăsta. Că tot cu fer e... Să țină minte și ea, să le ia maul ăstora pe aici, când le-o zice de fer.

Subcomisarul o vede pe infirmieră căzută în reverii și zgândăre cu bățul prin pălălaia care o frige a arde:

– Doamnă Aurelia, vă mulțumesc mult. Sunteți deosebită. O să-i spun și directorului, când mai vorbesc cu el, să vă bage la primă. Și, poate, să vă promoveze. Să vă facă șefă. Așa, o doamnă nemaipomenită, merită.

– Vai... Domnu' văr... Pe mine să mă facă șefă peste ăștia? Ar fi frumos, zău... Mi-ar place. Vorbiți serios, nu?

– Desigur. Eu vorbesc întotdeauna serios. V-ar sta tare bine șefă. Aveți prestanță. Impuneți. Toată lumea v-ar asculta și v-ar sta, prosternată, la picioare. Doamna Aurelia... Doamna viitoare șefă... Se poate să rămân cu ăsta mic, doar, da?

Și îi face, tot serios, cu ochiul Zgaibeii. Complice, adică... De o apucară fibrilațiile, și pe unde își au ele locul, și pe unde nu, pe biata Zgaiba. Plus cuvântul ăla de l-a folosit, proster... cum a zis. Clar, e ceva de foarte bine, nu are legătură cu prostata, cum i-ar părea cuiva pe care nu-l duce capul. Desigur, nu e cazul ei.

– A, da, da, da... Sigur. Cum să nu? Vă las. Eu și-așa am treabă pă pavilion.

Nasol dacă e pe pavilion... Zgaiba... Cum ar fi s-o vezi coștată pe spitalul de nebuni? Ca și ăia care merg, cum zic ei, pe tren. Sau ăia de intră în direct pe telefon, pe la vreo emisiune. Limba asta română are multe hachițe, dacă nu ești prieten cu ea.

Zgaiba face vreo doi pași și se întoarce:

– Domnu' văr... E de preferabil să mă sunaț' înainte, când veniți data viitoare. Să mă pregătesc și io. Cu una, cu alta... Adică ca să îl pregătesc cum trebuie. Pe el. Pe văr. Pe ăsta micu'...

Și îi face și ea, la fel de complice, cu ochiul, vărului citit. Și ferchezuit. Și deștept. Adică, e între ei, normalii, asta. Între ea și vărul. Diliul, mai pardon... Ce să priceapă el de ce se ține vinerea post? Iar ce-și vorbesc cu subînțeleș ei doi, nici atât. Deci, să nu uite. Fer a zis vărul'. Frumusețea asta de văr. Deșteptăciunea asta. Mânca-l-ar mama pă el să-l mănânce! Și aia cu prosternata, cum era?

– Ok. La revedere, doamnă Aurelia... La revedere. Săru' mânușițele.

– La revedere. Pa, pa... Vă pup. Mua! V-am dat telefonul meu, da? Ca să mă sunaț'. Oricând! Zi și noapte, nu contează. Stau cu el în mână. Când trebuie să fac un bine, apoi, eu îl fac. Nu mă-ncurc. Pentru ăsta micu', să mă sunaț'. De aia zic.

Pântecăraie s-ar putea numi râsul ăsta? Că prea l-a tăiat, ca ea, prin toată burta, pe nebunul nenebun. O fi văr, n-o fi, o fi intrus, n-o fi, o fi scula lu' Ardil Escu în balamuc, n-o fi, dar tipul, fără în-doială, are umor. Asta, spre deosebire de altele, e certă. Știe și poate să facă față la de-alde d-astea de prin balamuc. Actor nu pare a fi. Nu scrie pe mecla lui, dar nu pare a fi. Poate că e, cu adevărat, polițist. Cum a zis. Cum s-a prezentat. Cum s-a dat. Mda... În cei zece ani de ședere în... stațiunea de nebuni, a jucat și el, de multe ori, roluri. Mai ales în ultimii trei, când a decis că e mai bine să fie nebun, decât la doi metri sub pământ. A intrat în roluri și înainte de șederea aici, când avea o meserie. Însă, parcă, în toată cavalcada, n-au prea fost dați când s-a distrat ca acum. Ori el, de vreme și de vremuri nu-și mai amintește, ori nu le-a gustat, ca acum, ori chiar așa e. Dar, încă nu s-a dumirit cine e tipul din fața lui și ce vrea. Dacă face, sau nu, un joc. Dacă e sincer sau cineva trage de ațe și îl mișcă, încolo și încoace, după cum îi place. Ia uite, face versuri, ca poeta. Ca Dili, cum îi zice în sinea proprie – căci, aici, îi e frică și să gândească, darmită să vorbească, na, ca omul, cu alți oameni – poetei. Eliana o cheamă. Eliana Boureanu și e, nu-i așa, colega lui. O nebună care nu pare nebună, dar care e nebună și e internată, după cum merită și trebuie, la nebuni. Are, pe sub văluri, metaforic

vorbind – și, uite că îi iese – junghere ascuțite și periculoase. E unul dintre cazurile care te duc în eroare, dar el, de atâtia ani aici, a ajuns să fie vulpe bătrână, când e vorba de săriți. Și a citit-o. Pare, doar pare, întregă la căpățână, însă nu e, clar. A lucrat, din câte i-a zis ea, că au mai stat, oarecum, de vorbă, și nu doar, în IT. Făcea lucruri bune pe acolo, poate chiar știa meserie. Dar, s-a apucat de hackerit și, alții mai deștepți ca ea – căci sunt, deși ea nu admite că e careva mai dibaci, în vreun sens, ca ea – au dibuit-o. Drept care, a fost pusă pe liber de la serviciu. A intrat în depresie, a vrut să se arunce de pe un pod, și-a dat cu ciocanul în burtă, chipurile, ca să moară, dar a sfârșit prin încercarea de a-l castra pe iubitul mamei ei. Că era al mamei, nu al ei. De fapt, e impropriu spus încercare. Căci ea, încercarea s-a finalizat. Din păcate, pentru bietul om. Dili povestește cu degajare despre tot acel episod sinistru – ca și cum era cel mai firesc lucru dintre lucrurile firești din lume – și el se teme de reacțiile ei necontrolate. O evită. Pe cât poate. Deși, ea îi caută, și-a dat seama, foarte des compania. Dacă ar putea să facă haz de necaz, ar râde singur. Are atracție, aici, la nebuni, numai la duse de astea. Zgaiba, Dili... O femeie ca lumea nu se uită la el. De unde femei ca lumea – și de lume, cum era învățat – aici? Locul ăsta e unul de la marginea societății. De mahala. Deși se cred mai toți obraze regale, nu sunt decât, unii, niște bieți amărâți, iar alții niște jigodii notorii. Dili are, așa cum o percepe el, ca nebun nenebun închis printre nebuni nebuni, din ambele. Și e sigur că nu din acea disponibilizare i se trage. Era ea dusă, cu siguranță, mai demult. Atunci doar s-a transformat în incendiu scânteia aceea care ardea mocnit și o răscolea. Și acum, sau mai de demult, cine știe, cică scrie poezii. Eh... Cărți, cărți de poezii. Opere de artă. Iar cum lui i s-a dus, în parte, pâra, că a fost ziarist, adică unul care lucrează cu cuvintele și știe cam care e calea pe vale prin lumea poeziei, Dili îl caută adesea să-i citească din... creația proprie. Și să-și dea cu părerea, că doar el se pricepe, nu, la stihuit... Evitarea e, astfel, de multe ori, de neevitat, cu Dili. Mă rog... N-are importanță cine e persoana asta, Dili. Neînsemnată. Anodină. Și-a amintit de ea, doar prin prisma versului șchiop, ciung și beteag pe care l-a făcut, fără voie.

Oare, să aibă încredere în văru'? Oare, își poate da vălurile, de mireasă păgână, jos? Oare, e bine să apară în fața acestui om,

un străin, în fond, fără mască? Oare, a venit momentul să se gândească, pe bune, la plecare? La eliberare, ca în armată... Numai că, atunci, făcea AMR-ul cu ceilalți soldați și știa exact când trebuie să ia trenul către casă. Acum, omul din fața lui pare onest și serios. Pare... Dar, el, în primii șapte ani, a mâncat pe pâine mulți serioși de ăștia. Dacă acum e la fel? Dacă Ardil Escu, să zicem, și-a scris memoriile și și-a adus aminte de el și-a zis să îi mai aplice vreo corecție? Mai bine să fie exces, decât să nu fie deloc. Cu ăsta e posibil orice! Dacă încurcă berea cu vodca și pe-a doua o bagă la congelator, ca să aibă gheață, de ce nu l-ar perpelii, din nou, și pe el? Ardil Escu n-are grețuri cu și din nimic. Așa era atunci, acum zece ani, așa e și acum, cu siguranță. Că doar nu s-a pocăit și s-a apucat să bată mătănii și-a uitat de el... Nuuuuu! Ardil Escu nu dormitează, nu doarme pe el, nu are somnul adânc. E posibil orice. Chiar orice. A învățat asta ca lecție de căpătâi în viață. Orice e posibil cât ești viu! Orice! Uneori, te uiți pe raftul cu bunătăți, la vreo conservă a cărei tablă strălucește și e mirifică. Ba, și poza de pe tablă e de-a dreptul apetisantă. Și vrei să cumperi conserva aia, ca să te înfrunți din ea. Numai că, la momentul în care zici s-o pui în coș, ce să vezi... Conserva e, de fapt, desfăcută. De alții. Înainte. Doar închisă frumos, să placă ochiului. Și te păcălește, îți dă senzația că e intactă. Dar, dacă tu știi că e desfăcută, te mai trage inima să iei conserva aia? Cum s-o mai iei, dacă și-o fi băgat altul botul, mai de vreme, în ea și s-o fi dedulcit cu sosul ăla?

Așa că, atâta vreme cât nu știe cine e Cristi Popa ăsta – dacă l-o chema așa – sentimentul de amuzament, de bine, de ireal nu trebuie să răzbească la suprafață. Să stea acolo, în tenebre. Să mai stea. Dacă o fi cazul, o țâșni la vreun moment dat. Dacă nu... Dacă nu, zacă acolo, în adâncuri, fără lumină și fără căldură. Câte și-a reprimat și continuă, of, Doamne, să-și reprime aici... Numai la gândul ăsta simte în toată burta un gol nesfârșit. Și nu e, o știe cum știe cum îl cheamă, de foame. Vărul poate să fie cine și ce spune că e, dar poate să nu fie. Și dacă șansele sunt 50 cu 50 la sută, e imens pericolul. Deși, el, la drept vorbind, simte că e mai mare procentul să fie omul ardilului. Cum naiba, din senin, să se deschidă iar o anchetă? Și nu după o lună, două, după un an, ci după zece ani... Zeeeeeeeeeece ani! Cui să-i mai pese după atâta timp de o anchetă

așa de veche? Măcăne, ce mai. Țipă. Urlă. E, vizibil, fără lupă și fără binoclu, o făcătură. El e, cum se spunea în popor pe vremea când nu era nebun, ca acum, mâncat de d-astea. Nu mușcă mo-meala. Nu cade în capcană. N-a picat de atâtea ori și se îneacă în al doșpelea ceas, la mal? Nu ține, nenică! El nu e prost, cum îl arată fața. Mai bine năzărește o cantată și bagă un solo dramatic pentru ea, ca un penibil, dar are șanse să mai mănânce și mâine cărnați așa și așa, nu tocmai buni, la bucătărie. Alte bunătăți – numai dacă se gândește la ele, îi plouă-n gât – rămân posibile pe mai târziu. Pe altă dată. Pe niciodată. Dar tot poate să se gândească la ele, dacă nu pică în plasa nenorociților.

– Ei, zice musafirul, ia zi, cum mai ești?

– Sunt bine, nenicule. Sunt bine. Am jucat șotron cu un băiat mai mare ca mine. Am dat cu piciorul în piatră, să o mișc...

– Radule... Băi, frate, suntem doar noi doi aici, pe holul acesta. Poți să vorbești normal. Poți să vorbești cum se vorbește. Poți să oprești circul.

– Circul? Am fost la circ odată, cu tovarășa. Nu cu domnul director. Doar cu tovarășa...

– Da, e cum spui, suntem în fața ușii directorului. Dar, te asigur că nu ne aude, nu ne ia în seamă, nu ne spionează și nu stă cu geana pe noi, nimeni. Chiar nimeni! Am testat terenul. Am filat împrejurimile. Am luat, ca să mă exprim așa, notițe, în ce-i privește pe toți și, în general, cam cum e mersul pe aici. Nu mă arunc, în timpul serviciului, cu capul înainte, ca papeacă. Suntem în deplină siguranță, crede-mă. Putem să vorbim ca doi oameni care au destule să-și spună.

– Eu știu să cânt. Am voce ca Domingo. Domingo, nu domino. Știi ce e domino? Te joci cu mine? Domino. Nu domina...

– Haide, măi Radule, vrei să ne, cum ai zis, chiloțărăm în continuare? Înțeleg că ai spaime, că nu poți avea încredere în mine, că ai pățit multe, că ți s-au întâmplat lucruri peste care e greu de trecut. Chiar înțeleg! Ai cuvântul meu că înțeleg. Dar, crede-mă că sunt cine zic că sunt și vreau, chiar vreau să facem lumină în cazul lui Escu Ardil. Uite așa, să facem dreptate. Să repunem legea la locul ei. Să redăm statului de drept dreptul de-a fi liber și legal. De-al dracu' și de ambițios, vorba unui contemporan, vreau asta.

Nu doar eu, o echipă vrem astea. Căci e nevoie de mai multe minți, pentru a prinde rechinul. Noi, la poliție, avem ceva date. Multe. Că nu plecam la drum cu mâinile goale. Dar...

– Muște? Avem muște. Avem muște. Vărul are muște... Vărul meu are muște... Eu nu am muște. Eu am țințari.

– N-ai, Radule, n-ai. Ți se pare. Adică, vrei să pară că ai. Vrei să dai impresia asta. Dar n-ai. Eu sunt un fin cunoscător al muștelor, al țințarilor și al tuturor vietăților. Radule, băiatule, trebuie să încetezi cu brezaia asta și să vorbești cu mine serios. Trebuie, deși, pe bună dreptate, îți vine greu, să ai încredere în mine. Ți-o spun cu tărie: ai încredere în mine! Putem să reușim, prin eforturi conjugate, să-l trimitem pe Ardil Escu în celulă – că tot vine vara – la răcoare. Facem, nici mai mult, nici mai puțin, dreptate. Aplicăm legea pentru toți infractorii. Căci nimeni nu e mai presus de lege. Nici măcar un fost președinte de țară. Facem nițel deranj în sferele înalte. Facem și pentru tine dreptate. Ajută-ne să te ajutăm.

– Eu sunt Pamfil Șeicaru. Tu cine ești? Dă-mi mâna. Să dăm mâna. Ca să facem cunoștință.

– Eu sunt, dacă vrei să ne jucăm și pentru că vreau să rămân la prenumele dat de tine, Pamfil Roată... Tu ești un ziarist mare, eu...

– Roată? Aha! Mă tragi pe roată? Vărul meu mă trage pe roată. Vărul meu mă trage pe sfoară.

– Nu, nu te trag pe sfoară. Nu te trag pe roată. Nu te trag în piept. Nu te trag în țeapă. Nu-ți trag nici preșul de sub picioare. Și, dacă mai sunt și alte expresii în genul ăsta, sunt gata să le descopăr și să ți le spun. Ca să te conving. Ca să-nțelegi. Ca să mă crezi. Pe cuvântul meu de onoare – și nu-mi dau cuvântul oricum și oricui, ca un tolomac – că nu te trag pe sfoară. Că nu te induc în eroare. Că nu-mi bat joc de tine și de buna ta credință. Ești tu destul de căzut, cum să mai vin și eu și să-ți trag una, mai multe, cu bocancii?

De sunat, da, sună bine ce spune tipul. E corect. Dar de ce, în el, nu se liniștesc valurile alea care spumegă și tot spumegă învolburate până la mal? Vărul își duce tirada mai departe. Vrea să-l convingă de veridicitatea celor spuse:

– Eu, ca să vorbesc ca tine, în dodii, țin hangerul la vedere, să-l vadă oricine. Nu îl ascund pe sub cămașă. Nu îl ascut pe pitiș.

Nu lovesc, și vreau să mă crezi, prin spate. Asta cu tine, aici, dar și în general, în viață. Uneori, ca în cazul lui Ardil Escu, e nevoie de o punere în scenă, pentru că, altminteri, nu ai cum și de ce să-l apuci pe nemernic. Și, mai ales, nu ai dovezi sigure și palpabile, în fața cărora niciun judecător de oriunde ar fi el, și de la poarta raiului, să nu crâcnească, să nu zică pas, să nu-l pună în libertate pe infractor. Hai, vrei să facem câțiva pași pe hol? Ne mai dezmoțim picioarele. Și limbile...

Subcomisarul îl prinde de braț pe fostul ziarist și, acestuia din urmă, ploaia de adineauri, din suflet, i se transformă, cât ai zice precipitații, în zăpadă. E rece. Rece de tot. A-nghețat. Ninsori viscolite îi potopesc sufletul. Se fac în el, deși nu mai credea, troiene cât gardul. Cât casa. Cât sufletul. Cât cei zece ani petrecuți la nebuni. Și, culmea, zăpada se înroșește a sânge. Ori se-nnegrește a pământ. Sau, cine știe, se-nverzește a spaime. Din nămeți, el, nenebunul, nici nu se mai vede. Gestul ăsta, oarecum autoritar, al polițistului a stârnit ninsoarea din el. Ceea ce înseamnă că a înghețat de frică. Așa era prins de braț, de fiecare dată, când veneau oamenii lui Ardil să-l pună la punct. Așa e prins de braț și când, din cine știe ce motive, trebuie să ajungă la izolator. Ba, tot așa îl prinde și câte un nebun, când vrea să-l altoiască nițel. E gestul care i-a intrat în reflex ca unul nociv. Care nu aduce nimic bun, când îl face careva. Vărul, acum, nu strânge, ca toți cei numiți. Dar, îl ține, ferm, de braț. Ca să nu fugă. Și ca să-l cârmească în partea care îi convine lui. Povestea, într-un mod neașteptat, se repetă? Se repetă... Of... Iar?!? De ce? Sperase, cu tot scepticismul lui de suprafață, că vărul nu e un nenorocit de ardilist. Sperase că e pe bune toată mascarada la care asista. Sperase că bărbatul ăsta tânăr și chipeș, cu vorbele la el, nu e mânjit, ca toți ăialalți, care i-au tot frecat ridichea, de rahatul ardilului. Sperase, nebunește, că, de data asta iarna e ca vara. Sperase că, în sfârșit, a găsit butonul de oprire al dramei în care a fost aruncat. Sperase, ce mai, că poate fugi de la stăpânul care, de zece ani, îl tot ține legat. Zădărnicie. Câtă zădărnicie...

Lăuntrurile i s-au făcut tăiței. Zdrențe e speranța care, zile în șir, de la prima descălecare a vărului, dăduse, fulminant, în clocot. În sânge are, parcă, scame, vorba altui nebun de aici, Carmen

Doinel Bolnavu, căruia el îi zice Bașoldea, pentru că are nume de femeie și e, așa cum nu mai e nimeni în balamuc, gras. Da, are scame în sânge și ele se mișcă anapoda, încoace și-ncolo. Îl râcăie. Îl sâcăie. Îi fac rău. Nici nu s-a gândit vreodată că ajunge să îi dea dreptate lui Carmen Doinel Bolnavu, zis în sinea lui, în gândurile lui, chiar negândite, în miezul sufletului său, Bașoldea. Carmen... Așa îl cheamă pe nebunul cu scamele. Nu e glumă. De ce i-au pus părinții lui nume de fată, la botez, e greu de înțeles. După câte și-a dat seama la o vizită a mamei lui, ea a crezut că dacă nu se termină cu a, ca aproape toate numele de fete, Carmen e nume de băiat.

Scame în sânge și inimă sfârtecată, făcută fărâme, are. Aproape că e mai fărâmițată decât în toți cei zece ani nebuni, pe-trecuți, deși nenebun, printre nebuni. Mierea aia de gând – a visat și el, avea dreptul ăsta, că ar putea scăpa din iad – s-a făcut fiere. Și sufletul înecat în plânsul neplâns se joacă pitita prin toți rărunchii. E ba ici, e ba colo. L-o mai găsi mâine sau mai încolo? Și-o lua adio de la el? Și de la tot? L-ar ține prizonier în el. Sufletul... S-ar ține și pe el, de asemenea. Oh, suflete zălud ca un felinar tulburat în lăcirea-i, de Crivăț! Parcă ești frunză palidă a moarte. O iei din nou pe câmpuri și pe câmpii. Te crezi pasăre măiastră ce iscă mii de cântări și de cânturi, dar ești doar putreziciune. Și atât! Perverti-t-ai luna în opaiț! E iar, se vede treaba, în labirint fără ieșire. Și, în atare situație, se prea poate, cum zice Dili despre ceilalți nebuni, să o ia și el, la propriu, cu căpuțul. Cum de și-a băgat iar Michiduță coada? Cum de i-a picat iar lui Ardil Escu pe el? Cum? A fost ca o umbră pălită de întuneric. N-a făcut și n-a spus nimic în ultimii trei ani. Abia de a respirat, nici măcar mereu, ci doar din când în când. A făcut, căci învățase în primii șapte ani cum se face, circ la greu. Niciodată, absolut niciodată, nu s-a trădat. E sigur de asta. Poate doar când i-a spus Zgaiba adineauri că a venit din nou vărul. Au trecut zece ani de atunci, de când cu nenorocirea. Zece! Ardil Escu n-o fi avut și el, în toți anii ăștia, altceva mai bun de făcut, decât să se ocupe de el? N-a trăit? N-a avut viață? N-a făcut nicio brânză mai acătării? E mai paparudă omul acesta – altceva nu-i vine în minte acum – decât își putea închipui cineva, vreodată. Semne dădea. Că e. A crezut, însă, ca toată lumea, că are o limită. Că mai are și altă treabă. Că uită. Că se ia cu altele. Dar nu. Și-a trimis iar emisarul. Cum ar veni, garda

de onoare trebuie inspectată chiar de rege. Și Cristi Popa ăsta nu e, cum zice Bașoldea, un netreptic, ca ăia de mai demult. E brici. Are sabie ascuțită. O mânuie bine. Și taie. Rupe. Face treabă bună, vândutul ăsta. E, la modul cel mai serios, tâmplărit bine. Netreptic o fi... Dar în sensul celălalt. Netreptic... Zice și nebunul nostru cum poate. Dacă tot îl cheamă, Doamne sfinte, Carmen Doinel Bolnavu.

În adâncuri și la vedere se pune, pare-se, de un tsunami. Apele ies iar, turbate, din matca lor. Credea că au împietrit, secate și secătuite. Că nu mai sunt decât un izvor smintit și insignifiant, din care nu se mai poate produce, vreodată, dezmaț și inundație. Și, când colo, iar e totul Dunăre îmbufnată și răvășită de stihii. Hm... La smintiți, clar, totul e posibil. Absolut totul! În viața de afară, o fi, n-o fi totul posibil. Dar, aici, trebuie să te aștepți la orice. Chiar la orice! Și să nu uiți niciodată că, o dată aburcată pe umeri, crucea aia care trebuie dusă, purtată, etalată, nu cade, pur și simplu, ca o frunză uscată din plop. Stă acolo, pe umeri. Și stă bine. E, pare, bătuță în piroane. Și el care începuse să creadă, ca un prost ce e, că e prinsă – crucea – cu mărcini de salcâm. Care, da, cedează, se rup, nu au forță. Și crucea, grea pământ, pică de pe umerii încovoiați de atâta purtare. Dar goarna din simțiri i-a dat, cel mai probabil, semnale false. Piroanele sunt tot acolo. Înfipte adânc. Cimentate maximum. De neclintit. Totuși, el n-a ieșit, încă, din arenă. Sau de pe scenă, cine mai știe... Spectacolul, ca o apă năvalnică, trebuie să curgă pe mai departe. Finalul este, se vede treaba, destul de departe. Și, pentru că el s-a prins de mișcările ardilești, imprevizibil. Mai e până ce apare genericul în josul ecranului și se știe care sunt personajele principale. Și, mai mult jăvrește decât omenește, zice:

– Sunt târfe multe în lume. Care joacă la cacialma, de toate. Aia are, aia n-are, aia s-a urcat pe casă... Ori, măcar, în pod. Dar eu sunt găgă. Găgă! Eu sunt găgă mereu. Aș vrea să fiu, mai bine, șofer de basculantă. E bine să fii șofer de basculantă. E frumos să fii șofer de bascu... nu mai știu cum am zis. Bobo. Vreau bobo. Că nu sunt pe persoană fizică. Totuși, îmi fac cămin, vere, îngaimă cu aceeași teamă nenebunul osândit la nebunie. Mă nașești? Ești nașul meu? Dar nu la obscur, vreau la lumină. Vreau lumină! Vreau lumini!

Subcomisarul e ușor nedumerit, ușor nerăbdător, ușor iritat, știe că ar trebui să citească printre rânduri, știe că fostul ziarist

vorbește oarecum codat, dar, în volbura gândurilor nu sesizează spaima lui și îi spune:

– Bine, bine, să fie lumină! Dacă te interesează, Radule, am vești pentru tine. Aș zice, destule. Și de tot felul. Ți-am căutat soția. Fosta soție. A fost plecată prin Italia, acum e în București. A vorbit și n-a vorbit despre tine, dacă înțelegi ce vreau să spun. A fost așa, ca o pâclă, discuția cu ea. Nici alb, alb, nici negru, negru. Gri. Cenușiu a fost. Am vorbit și cu mama ta. I-am văzut ochii pustiți. Nu înțelege multe lucruri. Dar cine să înțeleagă? Am luat legătura cu colegii tăi de presă, de la ultimul loc de muncă. Adică unde ai colaborat, că cei din București, unde aveai cartea de muncă, te știau mai puțin. Acolo nu semnai, mă rog, e un fel de a spune, că la voi, în presă, nu se semnează condica sau se face pontaj zilnic, condica, da. Am făcut săpături. Am adunat date. Am pus lucruri cap la cap. Avem informații. Ești un om de calitate, Radule.

– Sunt un om de calitate, da. N-am figuri în cap. Dar balamucul se încoțopenește în mine ca un cancer netratabil. Eu am zis. Touche. Așa a spus țățica... Țățica nu ia haloperidol. Țățica nu are cașchetă. Țățica nu e potaie.

– Stai, stai așa, nu mai sări ca un ied. O să încerc să înțeleg. Știu că din întunericul în care trăiești de zece ani, e greu să vezi dâra de lumină. Dar, te asigur că ea, acum, se vede. Că lui Ardil Escu i se apropie, așa cum trebuia să fie de multă vreme, funia de par. Și ție, în toamna neputinței, îți dau în floare macii. Vreau să mă ascuți, prietene. Ești, da, așa cum reiese din tot, un om deosebit. Onest, bun, de încredere. Și, din păcate, o victimă. O victimă cum nu știu dacă, personal, în toată viața mea, am mai cunoscut. N-ai decât să nu zici nimic, Radule. N-ai decât să țopăi în continuare. N-ai decât să faci pe mai departe pe tăunul. Eu știu că nu ești nebun. Și știi și că nu ești șmecher, cum te dai. Și știi, cu certitudine, că ești o victimă. Ceea ce e destul de surprinzător, e faptul că, în urma tuturor anchetelor tale despre Escu, nu s-a întâmplat nimic. Părea că latri degeaba la stele. Nimeni n-a reacționat. Nimeni nu te-a chemat la freat ridichea. Nimeni n-a avut, măcar, un drept la replică. Ți-am spus că am făcut, cum se cade, cercetări. Ca și în cazul procurorului care, acum zece ani, s-a apucat să îl cheme pe Ardil Escu în fața legii. Toți tăceau, nimeni nu mișca un vârf de deget,

măcar, dacă nu un deget întreg. Părea că omul e nebun, că debitează, că are vedenii și auzenii. Nimeni, nimeni, nu i-a fost alături. Ba, dimpotrivă, s-a făcut zid trainic împotriva lui. S-au lansat tot felul de vini, la adresa lui, de insulte, de calomnii, de acuze, de prostii. Dosarul deschis de el s-a pierdut, s-a rătăcit, s-a dus pe apa Sâmbetei. Fără ca nimeni să întrebe, să cerceteze, să mai vorbească despre el. O vreme, omul s-a mai învârtit prin peisaj, dar clar scos din linia întâi. Apoi, ce să vezi, omul a avut un accident de mașină. Aproape stupid, dacă mă întrebi pe mine. Dar, mortal. D-ale lui Ardil... Pun pariu, după cum îți observ surprinderea, că nu știai de accidentul ăsta. Cine să-ți spună aici? Ok. Nu zici nimic. Sări pe mai departe. Bine. În fond, e dreptul tău să faci orice și să fii oricum. Însă, un lucru să știi, Radule: eu fac față loviturilor de la 11 metri. Rezist. Nu iau gol. Mă prind unde vrei să tragi și acolo sar și prind și apăr. De mine, balonul tras de tine, nu trece. De aia, e bine să nu mă iei, cum se spune pe maidan, laăștia unșpe metri. Poartă-te cum vrei. Știi că m-ascuți. Că înregistrezi tot ce spun. Că ești atent. Că nu... NU ești nebun. Așa, ziceam că nu s-a întâmplat nimic, după toate cele scrise de tine. Doar că, în aceeași perioadă, ai fost dat în judecată pentru un articol banal, de niște persoane la fel de banale. Scriseseși că o familie îi sparge capului familiei sticlele cu vodcă. Desigur, ca acesta să nu mai bea, să nu se mai îmbete, să nu mai iște zavistie în casă și nu doar. O chestie, repet, banală, chiar ridicolă. Și, hop, și se intentează proces. Dar ce proces! Alea de la Nurnberg pălesc pe lângă ăsta, intentat ție, cică, de ăia. Din țânțar s-a făcut, grabnic, armăsar. Totul a luat conotații infernale. Ai devenit inculpat și ăia parte vătămată. Chipurile, imaginea le-a fost și-fonată. Terfelită. Maculată. Spun chipurile, în deplină cunoștință de cauză. Am făcut, și-am zis, săpături. Am scos cu lopata mult pământ dintr-o gaură neagră. ăia erau nimeni. Nimeni! Nici nu știau ce e aia imagine pătată. Nici de demnitate nu auziseră, darmite să mai și aibă așa ceva. Se înecaseră toți în băutura până atunci, se certaseră și se bătuseră cu toți cei de pe strada lor, se porcăiseră cu vecinele tinere și în vârstă, un fiu fusese prins la furat, altul la bătrâne pe care încerca să le violeze, nevasta celui cu sticlele se iubea în cimitir, printre morminte, cu poștașul și știa tot cartierul. N-am absolut nimic cu ei. Trăiau cum știau. Imoral, ilegal, nu știu,

illogic. Ei bine, dar s-au simțit extrem de șifonați că tu ai scris că ei sparg sticlele cu vodcă. Păcat greu ai comis, Radule. Să scrii așa ceva... Și să mai fie și adevărat. E clar că oamenii ăia au fost plătiți și mânați, dar și mânuiți, în luptă. N-am cercetat, expres, asta, însă, știu sigur că așa a fost. Pute mai rău ca o brânză d-aia puturoasă. Iar eu, serios, am mirosul fin. Dar, c-așa-i în tenis, cazul a fost tratat ca și cum era unul de importanță cel puțin, dacă nu mondială, europeană. Părea că de amărâțul ăla de proces intentat ție, atârnă soarta lumii. A universului. Instanțele, când au judecat, au chiorât de-a binelea. Surzeala s-a instalat și ea. N-au mai avut nici gust, nici miros, iar șalele, de la atâta îndoit, s-au curbat, spasmodic. Conștiința? Echerul e prea mare și prea măreț ca s-o măsoare. Un kazacioc fără noimă s-a pornit mintenaș. Toate tunurile din lume au fost puse pe tine. Te-au perpelit, te-au chinuit, te-au învârtit în proțap, până te-au scos din minți și ai țipat o dată în fața completului de judecată că ești nevinovat. Dar, erai inculpat și părea, cum era prezentat cazul, că ai săvârșit genocid și alte crime împotriva umanității, așa se purta instanța. Iar biata parte vătămată era teribil de vătămată și de șifonată, cum am mai spus. Așa că, ți s-au cerut daune de tot felul, taxe, comisioane, executări și cheltuieli aberante. De șoc și de stat inima. Ai plătit, fraier și onest cum erai, o bună parte. Nu era, însă, de ajuns. Imaginea părții vătămate făcea mai mult. Cum mai scoate familia aia capul în lume, cu așa imagine zdrențuită? Cum mai dă ochii cu lumea? Cum se mai duce să cumpere vodcă, dacă tu ai scris așa ceva? Că sparge sticlele, adică, să nu mai bea bărbatul. Avocatul lor – că aveau avocat bun, tare în gură... la boli grele, leacuri tari, nu? – a propus executare silită. Să-ți ia tot! Tot! Și judecătorii au admis asta. Să-ți ia tot. Să nu mai ai nimic. Să rămâi, ca să plătești daunele, doar cu chiloții de pe tine. Ca să nu mai scrii altă dată așa monstruozițată. Ți-au vrut și apartamentul proprietate personală, ca să achiți tot. Dacă sunt daune, trebuie, nu-i așa, plătite. Fosta soție s-a oferit să-l salveze. Apartamentul și pe tine. Dar, a băgat repede divorț, a vândut tot și a plecat în lume, cu un alt bărbat. Și cu toți banii tăi. Planul ei fusese sinistru și diabolic, dar simplu și pragmatic: de ce să-ți ia ăia ce ai, dacă poate să ia ea? Îmi pare tare rău, prietene, probabil că încă te doare, dar femeia aia nu te-a meritat. Mda... Tot taci. Tot faci

pe bobocelul de găscă. Ok. Mergem mai departe. Și penalizările la toate daunele acelea, la toate taxele, la toate datoriile care ți se imputau, creșteau mai ceva ca Făt-Frumos din poveste. Într-o zi, cât altele într-o viață. Mereu mai mult. Mereu mai greu de plătit. Tensiunea care ți se provoca și în care erai ținut, era imensă. Vinile de care erai acuzat erau infernale. Doamne, ce făcuseși! Cum distruseseseși niște oameni! Cum terfeliseși niște suflete! Cum mutilaseși niște vieți! Psihicul îți era pus la încercare. Răul care ți se făcea era fără margini. Și erai singur. Singur! Singur de tot! Nimeni nu era lângă tine. Nimeni nu se băga. Nimeni nu intervenea. Nimeni nu făcea un gest de susținere. Nimeni nu vedea ce se întâmplă într-o sală de tribunal. Odios! Eu doar trec în revistă toate astea și mă cutremur. Stai, Radule, nu mai țopăi așa, că vorbim lucruri importante. Măcar e bine că nu mai scoți expresii alambicate. Doar sari mânzește lângă mine. Ascultți. Știu că ascultți. Aveai, înainte de întâmplarea asta, dacă poate fi numită întâmplare, mulți prieteni. Mulți apropiați. O familie. Lume care te aprecia. Nu, care te gratula, te gădila, îți cânta în strună, te lingusea. Și, atunci, în jurul tău, se născuse, din nisipuri mișcătoare, Sahara. Nu mai aveai pe nimeni. Nimeni nu era alături de tine. Erai singur, tracasat, disperat, furios, mâhnit, cu busola, de atâta năpastă, încețoșată. Te aduseseră unde voiseră. Și când ți-au spus că trebuie, dacă nu mai ai apartamentul, să plătești și cu casele rudelor, ca să speli rușinea părții vătămate, ai izbucnit, după mine, dacă vrei, modest, se putea mult mai mult: nu e posibil așa ceva! Cum să-mi scot rudele din casă? Cum să le iau avutul pe care îl au? Chiar a înnebunit toată lumea? Chiar suntem nebuni cu toții? Hm... Instanța a concluzionat de aici că ai insultat-o, că ai ultragiato, că ai făcut-o, strict, pe ea, personal, nebună. Și s-a opărit toată. Grefiera, culmea, a consemnat toate astea. Sunt la dosar. Probabil, în afară de mine, n-a cerut nimeni, niciodată, acel dosar.

Mere, mere, hai la mere! Dumnezeule! Toți strămoșii, până la Decebal ori chiar Burebista, simt acum cu el, neputința asta. Durerea asta. Golul ăsta. Și cică să fii, să mai fii creștin! Și să crezi în Dumnezeu! Vărul, cu știință sau nu, face, pe mai departe, rechizitoriul:

– Și, pentru judecători, a fost atunci simplu să te declare nebun și iresponsabil, chiar un pericol public. Cel mai mare pericol

public. Să te trimită, deși așa ceva nu se face, la balamuc. Nu s-a întrunit o comisie medicală, nu te-a văzut un doctor, nu ți s-a aplicat înainte vreo medicație, nu s-a luat legătura cu familia, n-ai beneficiat de nicio circumstanță, n-ai avut voie la martori și la probe testimoniale, ai fost trădat de avocatul pe care îl plătiseși ca să te apere... Și câte și mai câte. Niște judecători, sclavi ai lui Ardil Escu, au pozat în Dumnezei. Au îndeplinit un ordin. Și ordinul era să fii terminat. Te-au aruncat, fără să aibă dreptul acesta, la nebuni. Nicio altă pedeapsă din lume nu era mai bună ca asta. Să te omoare? Era banal. Era ușor. Scăpai repede. Să te bage la închisoare? Se căutase și în laptele supt de la mamă-ta, dar nu se găsisese nimic. Erai un tip corect. N-au avut de ce să te apuce. O înscenare era și nu era tocmai bună. Se făcea vâlvă pe o-nscenare. Puteai să vorbești. Aveai dreptul să țipi. Puteai să acuzi din nou. Puteai să arăți spre fostul președinte. În plus, la bulău, nu știu dacă știi, se scriu cărți. Multe cărți. Puteai s-o faci și tu. Să-ți scrii, na, memoriile și să arăți acolo cum te-a executat Ardil Escu. Poate nu erai credibil pentru toți, dar unii, poate, te credeau. Ce ieșea de aici? Valuri, multe valuri... Deci, nici măcar pușcăria nu era bună pentru tine. Atunci? Ce să faci și cum să te pedepsească? Aia nu, aia nu... Dar, la nebuni? Nu era bine? Nu era bine. Era ce trebuia. Era ideal. Era perfect. Unde putea să fie o degradare umană mai mare? Unde puteai să fii umilit mai rău? Unde nu aveai voce și unelte să strigi că ești nevinovat? Doar la nebuni. Probabil, Ardil Escu, între două jocuri de pocher, două țiiitoare, două infracțiuni și două beții – vorbesc doar generic două, că a făcut multe, fără număr – a decis ce e mai indicat pentru cel care îl făcuse arșice în anchetele sale: balamucul. Și a fost suficient să ajungi, adus de Parchet, de PARCHET, cu mașina, la ospiciu, ca să nu mai poți, mai apoi, oricât ai încercat, să pleci. Au fost multe nereguli, multe ilegalități, multe complicități, multă putreziciune, multă împutăciune...

Carnea de pe el, câtă mai e și câtă mai are, după zece ani la casa de nebuni, e parcă tăvălită în sânge. În sângele care irumpe din străfunduri și ajunge la suprafață – și la cap – făcând ravagii, ca Jiul dezghiogot de limanuri. Inima parcă-i stă, ca un ceas fără baterie. Simte ace în mâini, în picioare, în minte. Crampe nefirești îi atacă stomacul. Și cârcei cu care se luptă cam de când e la

balamuc, dau iama în toate încheieturile. Macii din el se scutură, trandafirii se ofilesc, nuferii pălesc. Timpul o ia aiurea, înapoi. De parcă veacurile s-au supărat și au fugit, cum doar arar se întâmplă, la origini, Nu mai e nimic. Nici măcar o spovedanie la ceas de restriște. Rugile-i îngheață pierdute în lăuntruri. Tunelul s-a făcut labirint. Timpul măciucă. Sufletul nălucă. Și el sare ca un țap bătrân, pe mai departe, lângă vărul. Ca și cum nu aude, nu realizează, nu conștientizează ce spune, de clipe bune, acesta. Ca și cum chiar e, cum trebuie să știe toți, nebun. Varză. Rasol.

Și, totuși, nebunul nenebun e de-o luciditate acerbă, de-o luciditate cum nu a mai fost de multă, multă vreme. N-a mai re-memorat de-o eternitate cele întâmplate atunci. Pur și simplu, după un timp, n-a mai fost în stare. A ales, aproape inconștient, să nu mai simtă tăișul pumnalelor în căușul sufletului. Să nu se mai gândească la ce-a fost atunci. Să nu mai trăiască harababura aia. Să nu mai adulmece iar în nări mirosul dezastrului. Dar, știe că e cum spune vărul. Așa a fost. Înțelege pe deplin totul. Revede cu claritate întreg filmul. Percepe, de parcă a fost ieri seară, tot. Ah, ce momente! Ce stres! Ce nebunie! Băgase, în timp, de bună voie, amintirile în cufere adânci. Atât de adânci, că nu puteai să scormonești după ele, ca să le scoți. Cât niște hăuri. Și era decis să le lase acolo. Să nu le mai scoată. La ce-i trebuia – și folosea – să le aducă mereu în prim plan, ca pe niște dive? Și vine tipul ăsta care se dă drept vărul lui și îi tulbură adâncurile. Pătrunde acolo, cu de la sine putere, și-i trage amintirile de păr, la suprafață. Le scoate, mai apoi, pe brațe și i le aruncă, așa chiaune cum sunt ele după atâta lăncezit, în față. Mai că le face respirație gură la gură. Na, zice! Uite! Poftim! Sunt ale tale. Privește-le în ochi! Așa a fost, cum susură ele. Tot! Nimic nu e exagerat, inventat, aiurea. Să colcăie iar, ca niște purici câinești, de colo, colo, amintirile astea. Să zemuiască din nou, ca o pecingine netratată. Să-i tulbure iar ancestralele simțiri.

Fostul ziarist înțelege, dureros de limpede, tot. Conștientizează, ca întotdeauna, tot. Știe tot. Dar, se dă în continuare, ca și cum nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu-i miroase, în stambă:

– Doi, doi... Nota doi pentru vărul meu. Nu-l trec clasa, nu-l trec. Doi, doi...

– Hm... Am nevoie de notă de trecere. Fie-mi muzele

aproape, Radule. Nu merge cu vată pe băț, nu? Poate mă ajută, uite, chestia asta. I-am căutat, să știi, și pe ăia cu sticlele cu vodcă. Așa, pentru cultura mea generală. Că-mi place să nu fiu taman pa-farist. Să văd ce s-a mai ales de ei și ce mai fac. Să-i văd, mai ales, pe pionii lui Ardil Escu, la fețișoară. Să știi și eu cum arată niște oa-meni de teapa lor. Or fi ajuns, în ăștia zece ani, cu festinul la sar-male? Vodcă or mai avea? De-astea. Nu m-așteptam la nimic din parte-le. Dar, vezi tu, dacă e materialul prost, e și gata. Fără nicio punere de pistol la tâmplă, fără să pozez în vreun arhanghel, ba și fără insistențe din parte-mi, mi-au spus cum au fost ei cineva, da' cineva, în cartier. Pe sistemul știi cine suntem noi, cu cine am stat de vorbă, au turnat, rapid, dar fără să știe, fără să fie conștienți de asta, asfalt. Și pot să-ți spun concret ce judecător – om de-al lui Ardil Escu, pus de el în funcție, când era președinte – i-a chemat la ordin, pot să-ți spun cine i-a învățat ce să spună, pot să-ți spun de unde și pe ce filieră au ajuns să aibă unul dintre cei mai buni avocați din București, pot să-ți spun și ce praf de pe tobă au primit pentru că au făcut slujă. Și mai pot să-ți spun că, la gradul lor de prostie, nici nu știu ce i-a lovit, atunci. Ce-au făcut și cui. Hm, măi, Radule... Mai de-parte, mercenarii trebuie să se canibalizeze între ei, trebuie... cum să zic eu... să-și facă freza frumos și să bage capul în poză. Deo-camdată, nu sunt semne de astea. Dar de-asta, și de-asta, intrăm noi în scenă, ca să-i întărâtăm.

– Cirip, cirip, cip, cirip! Și iar cirip. Seara pe deal, buciumul sună cu jale...

Radu Munteanu cântă bezmetic. Ca un nebun. Valsează de unul singur pe muzica spaimei. Dar degajează – știe perfect asta – ca și cum a ieșit de la solar, liniște. Prin amândoi ochii. Prin toți porii. Liniște... Pacea fie cu tine. Numai adâncurile-i foșgăie alertate, a teamă. Și aducerile-i aminte s-au pus, neașteptat, pe viermuit.

– Radule... Măi, băiatule... Nu te mai purta ca și cum nu ești întreg la cerebel!

Dar dansul abramburit, ca un colonel îmbețit cu vin dulce, pare că vine în fostul ziarist, actualmente nebun, de la facerea lumii. E subterfugiul care, și de data asta, îl poate scoate, fie și pe trei sfer-turi și jumătate sfârtecat de rechini, la mal. Altceva nu știe să facă. Altceva nu-i vine în mintea-i care dă în clocot, ca laptele uitat pe foc.

Altceva nu poate să inventeze. Nu s-a pregătit pentru așa ceva. N-a exersat, ca pe dans, zbierat, țopăit. Pentru că, pur și simplu n-a crezut că mai vine vreun astfel de moment, în viața asta. Și nici că un văr, care nu-i e văr, adună pânzele de păianjen de pe amintirile lui și i le așază, radical și frontal, în oglindă. Să le vadă bine. Să nu-i scape nimic.

Și buciumul sună pe mai departe. Cu jale. Cu alean. Cu durere. Cu emoții. Însă, nu pe deal. Și nu seara. E în vale. E în prăpastie. E în cofă. Și e în cea mai bezmetică noapte care poate exista pentru un om.

În dănțuiala zurbagie și haotică se bușește, ca un tramvai ieșit de pe șină, cu alt tramvai, cu cineva. Asta-i trebuia acum. Să deaieze, ca un prost, în fața vărului. Până se dezmeticește ca nebunul nenebun cu cine s-a ciocnit, persoana în cauză glăsuiește vesel:

– Accident, accident, accident...

E Dili. Că tot îi fugise gândul capiu mai devreme la ea. Zici că au chemat-o acum duhurile mișunânde din el. Cu Dili, cel puțin pentru moment, poate să scape de privirile agere ale vărului. Și de vorbele lui care îi răscolesc, în egală măsură, trecutul, prezentul și viitorul. Dar și carnea de pe el. Așa vine vorba. Că și carnea. El nu mai are. Doar, pe ici, pe colo, câteva grame. Să scape. Să scape acum. Și acum să scape. Apoi, cinci pachete de țigări mai târziu, o mai vedea.

– A, accident, râde și el, cu gura întinsă până la lobul urechii, ca a Zgaibei, când îi bolborosește ficatul la vederea vărului. Ne-am accidentat, bre, fată... Și către vărul nevăr, care i-a deșteptat din somn de moarte, cu un antidot la care nu se gândise, aducerile aminte:

– Uite, vericule, uite... Ea este Dili, prietena mea.

Și îl prinde pe Cristi Popa de mână, ca acesta s-o vadă mai bine pe Dili. Nu e chiar de braț, cum l-a prins el, mai devreme. Dar e ceva. Să-nțeleagă vărul ce-o vrea de aici. Că i-a dat, prietenește mâna, că nu se teme de el, că au parafat înțelegerea, că e capiu și diliiu, pe bune. Ce-o vrea! Important e că mai trage de timp, că îi mai vin idei, că îi mai fată mintea niscaiva soluții care, musai, să nu fie dilii. Aoleu! A zis Dili, când a prezentat-o pe primadona asta. S-a scăpat. A comis-o. Aoleu! S-a ars? Când e stresul pe capul lui cât Muntele Găina, greșește. Se pierde. Face prostii. Să dreagă, barem,

mai repede, busuiocul. Că e mai bine să nu și-o pună pe Dili în cap. Ce, e bomboană fondantă să fii în vizorul uneia care a vrut să taie, ca doctorul Ciomu, despre care a auzit prin spital, bărbăția cuiva? De așa specimen să fugi, negru, ca dracul de tămâie. Dacă a putut ea să acționeze nestingherită, afară, printre oameni normali, aici, la nebuni e lămâiță la voalul alb. Pac, pac, vine o dată la patul lui și gata! Îl lasă eunuc. N-avea el și așa, fără s-o stârnească pe Dili, destule năpaste pe cap? Ah, îi vine să se-mbrace în capot matlasat și să se bage cu totul în sobă, odată cu cărbunii de-ncălzit casa. Mai poate, oare, să-ndulcească pelteaua?

– Am greșit. Pardon. Mă gândeam la Carmen Doinel Bolnavu. Și așa a ieșit... Dili. El e Dili și Dilimache. Vericule, fata este prietena mea, Eliana Boureau. Este poetă. Este deșteaptă. Este de vis.

Politiștul se uită cu ochi mici la Eliana Boureau: acum, chiar de vis, nu e poeta. Are uitătura tulbure, ca vinul nestat din fiert, și rea. Nu, nu se înșală, e o privire de om afurisit. Și părul îl are vâlvoi, ițit încoace și-ncolo, ca o glugă de coceni nefinisată. Desigur, la nebuni nu arată nimeni ca scos din cutie, dar Eliana Boureau are fason de Dili, chiar de Dili, cum i-a zis fostul ziarist. Zâmbetul îi e scrijelit pe chip a rânjet și e lesne de înțeles că facultățile mintale îi sunt afectate. Boii îi sunt plecați departe, pe câmpii. Și e atât de slabă! Toți cei internați în ospiciu sunt piele și os. Mănâncă sau nu mănâncă. Sunt, sau nu, supărați și distruși. Le ține, sau nu, grija cineva. Și Radu Munteanu e slab, vai de pielea lui, pipiriu, de-l suflă orice vânticel, nu neapărat unul mai acătării. Dar Dili e aschilambică. Rahitică. Pierdută. Toate oasele-i ies prin piele, o străpung, o înțeapă. Într-un mod aproape înfiorător. Și... vărul Radu cică e de vis. Dili... Hm... Așa stând lucrurile, un om care e în stare să pună altora porecle pe măsură, e, oare, nebun? Poate și știe el să surprindă, ca-n oglindă, amprenta exactă a celorlalți? Știe și poate să definească, doar printr-un cuvânt, situația, felul, calitatea celor pe care îi poreclește? Desigur, dacă e nebun...

– Lasă, se pisicește a răs lugubru nebuna, că nu mă supăr. Carmen Doinel e dus. Ce să-i ceri? L-a lăsat căpușul. Și e prost. Nu e deștept ca mine și ca tine. Ce, el a fost ziarist sau it-ist, ca noi? El a fost infirmier la un spital prost. Căâââh... Spital de plebe. De la

cât rahat a șters, a ajuns să creadă că îl jignește pe un om, dacă îi spune că are scaun la cap.

Pe Radu Munteanu îl umflă râsul. De data asta, pe bune. Așa e, când Carmen Doinel vrea să atace pe cineva, îi spune că are scaun la cap, în sensul că are fecale în cap. Băi, cizmăre, zice. Nu vezi că ai scaun la cap, de prost ce ești? Boule! Ești un bou cu scaun la cap. Dili a reținut, carevasăzică, și ea expresia și a înțeles ce vrea să spună fostul infirmier, ajuns nebun la spitalul de nebuni.

– Te căutam chiar pe tine, continuă, imperturbabilă, Dili. Vreau să-ți spun un secret. Ca între noi, deștepții... Cartea mea, Dânsul-Fâsul, a trecut oceanul.

Hm... A avut ceva de înotat, ca să treacă oceanul, cartea aia. Bine că n-a intrat la apă. Și care ocean a trecut? Of... Dili scrie, cică, poezii. În mintea ei, nu doar atât, că scrie, ci le și publică și le vinde prin toată galaxia. Căci poeziile ei, după capu-i propriu, au un succes fuuuuuuulminant. Toată lumea din toată lumea se înghesuie să cumpere cărțile ei și toată lumea din toată lumea se bate, la propriu, să le citească. I-a mai povestit ea cum s-au încăierat mai multe persoane ca să reușească să pună mâna pe capodoperele ei literare. I-a spus și că poeziile ei revoluționează literatura universală și guvernul o bagă în cartea de română, ca să învețe copiii la școală despre – și după – ea. Ah, dar câte nu i-a spus în sensul ăsta. Zilele trecute spărsese piața cu altă carte, parcă Venețianca la apus se numea. Tot așa, o solicitase o lume întregă să pună cartea la dispoziție. S-o reediteze. S-o scoată iar pe piață. La orice preț ar fi! A scris și Semnal de dincolo, la fel, o reușită de pomină. Mai are și alte cărți de poezii în palmares, dar el, doar un fost ziarist, nu un actual poet, a uitat cum se mai numesc. Și, acum, are succes cu Dânsul-Fâsul, cum tocmai a specificat. De ce acest titlu? Cine știe? Dili are, fără urmă de tăgadă, nevoie de multe doage și cercuri la capul ei. Dar e bine, din motive obiective, să nu-i intri în colimator. Că ea nu zice câteva de dulce și trece mai departe, în legea ei. Ea pune mâna pe cuțit și acționează unde îi e cel mai greu voinicului. Ce poți să-i faci? Nimic. E nebună sadea. De aia a și ajuns aici, la balamuc, după ce l-a mutilat pe iubitul maică-sii, și nu la pârnaie, cum era corect. Așa că, te înfrățești, la ceas de nevoie, și cu Scaraochi, ce să faci...

– Aaaaaaaaaaaaaaaaaa, țipă fostul ziarist, de-i vine actualului polițist să se ia cu mâinile de cap, aaaaaaaaaaaaaaaaaa... Izbânditoarea mea. Ai reușit. Ca sfântul Ramses cu balaurul. Ești deșteaptă. Ești de vis.

– Da, știu. Știu. Sunt de vis. Dar eu semăn cu tine, mult. Avem același mod de a gândi și de a vorbi. Vedem lucrurile la fel. Toate chestiile ne sunt în comun.

Doamne ferește! El tot trage nădejde că e zdravăn, încă.

– Vreau să îți fac cinste! În cinstea cărții mele Dânsul-Fâsul. Am bani. Cumpăr vin. Să știi că am descoperit ceva. Nu e adevărat că toate drumurile duc la Roma, așa cum zic toți proștii. Nu. Toate drumurile pornesc de la Roma. Ei? Ce zici? E descoperire colosală?

Cum naiba să nu fie. Adânc...

– Daaaaaa... Da, da, da... Ești o primadonă deșteaptă și trandafirie.

– Știu. Te însori cu mine? Sunt virgină get-beget.

Virgină, pe naiba. S-a întins cu toți pe aici, de când e la nebuni. Inclusiv cu el, de câteva ori. Și get-beget, pe deasupra. Vai de mama ei de viață. Și, dacă n-ar avea stagiul – și-ncă ce stagiul! – făcut la nebuni, ar cădea lat, la așa vorbe.

– Tata m-a bătut, mama m-a dus la doctor de multe ori, că zicea că nu sunt virgină get-beget. Dar eu sunt virgină get-beget. Și pe tata și pe mama am vrut să-i pedepsesc, că mi-au făcut rău. Am strâns de gât pisica cu șireturile de la ghetе și le-am băgat-o în oala cu ciorbă. Mânca-i-ar coada! Să se sature. Eu, dacă am zis că sunt virgină get-beget, așa sunt. Virgină get-beget. Să bage la cap. Să zică merci că nu le-am băgat, la amândoi, așa cum am avut de gând, câte un fier înroșit în fund. Pregătisem marfa. Și să-l mai și sucesc și răsucesc pe acolo, și încoace, și dincoace... Uite așa, uite așa... Că tare afurisiți au mai fost și tare m-au mai chinuit... Am fost un copil maltratată. Noroc că tata s-a tirat repede pe lumea aialaltă. Făcea degeaba umbră mapamondului. Bine c-a murit. Iar pe mama am vrut s-o dau la țigani. S-o violeze ăia. Ca să bage la cap un adevăr absolut adevărat. Eu, dacă zic că sunt virgină get-beget, sunt virgină get-beget, nu mă încurc. Să fie foarte clar!

Un fior rece îi scutură, deodată, pe cei doi bărbați de lângă Dili. Are, deci, antecedente serioase zuza asta, susură gândul

fostului ziarist. Se bucură, dacă asta e vreo bucurie, de o carte de vi-zită impresionantă, după cum se vede și se întrevețe. Și abia a deschis gura. Câte o mai avea de spus și de povestit! Asta merită pe deplin să încerce din când în când... confortul de la izolator. E bine să nu te intersecțezi prea mult cu ea. Ocolul e, în atare situație, indicat. Cât mai departe de ea, cât mai rar conversație și întâlnire. Nu știi cum îi sare, naibii, pe tarla, țandăra. Auzi, virgină get-beget... Și, uite așa, după ploaie și ger, mai ies, buchet, razele de soare în lăuntrurile nebunului nenebun. E interesant, cel puțin interesant, să fii nebun nenebun printre nebuni nebuni. Iar în sinea polițistului, în lăuntrurile-i maculate cu tot felul de cazuri, că doar nu degeaba a ajuns de tânăr subcomisar, numai oripilarea sare năucă și zice un brrrrrrrr, de zbârlește și alte sentimente.

– Ești fericit sau bucuros că sunt virgină get-beget? Cum ești?

Cum o fi mai bine să fie, pentru Dili? Bucuros ori fericit? Cum o vrea mintea ei pierdută și răvășită să fie? Cum o fi mai bine să spună? Căci, perspectiva unei pisici ucise și vârate cine știe pe unde, nu e tocmai boare de alizeu. Bașca alte nenorociri... La mutilarea bărbătească nici nu vrea să-i fugă, fie și în treacăt, gândul. Ducă-se pe pustii! Mai bine o arunca mă-sa – pe Dili – când era bebeluș, cu tot cu apa din lighean, când termina scăldatul. Ce, făcea rău? Trebuie să parzeze acuma și cu asta.

– Rățele, Eliana. Vărul mi-a adus rățele. Da, mi-a adus... El așa face. Mereu îmi aduce rățele. Și pe mine, nu știu de ce, m-a lovit filocalia.

– Nu, filoxera te-a lovit, după câte văd. Filoxera! Ea, în persoană! O cunoști? Zi, ești fericit sau bucuros? Că știi și tu că nu e tot una. Că doar nu ești Carmen Doinel!

– Că nu-i tot una leu să mori, ori câine-nlântuit... E o poezie asta, știi?

– Dacă e poezie, de ce o cânti? De ce strici totul? Zi! De ce? De ce îmi distrugi tot romantismul? Normal că e poezie și normal că știi, că doar eu am scris-o. Ai uitat, ca o flendură ce ești? Ai uitat... Eu am scris toate poeziile din lume. Eu! Toate! Sunt cea mai mare poetă a lumii. Cea mai mare. Să nu uiți.

Dili e obidită și opărită, în egală măsură. Parcă vede roșu în

față, ca taurii de la coridă. Mda... Femeia asta – mai de mult n-a gândit așa, dar, acum, parcă e mai abisată ca niciodată – e un real pericol. Pe dracii din hârdaie, cum, necum, îi mai ogoiești, te mai împrietenești cu ei, dar pe ea și cu ea nu-i chip. Or fi toate bolile, toate afecțiunile, toate problemele, în lume și în viață, cum or fi, dar, uite, dacă se fisurează mansarda și te smintești ca naiba, fără puțință de vindecare, e belea mare. Începe să te ia, așa bărbat cum ești, de jos, ca de la anexită.

– Nu, acuma nu mai uit. Acuma știu. Ești cea mai mare poetă a lumii. Vărurile, vere, vericule, prietena mea e cea mai mare poetă a lumii. Vezi ce frumoasă e? Îți place de ea?

– Desigur. Eu am o slăbiciune pentru poeți. Mai ales pentru poete.

Dili îl prinde pe Cristi Popa de braț, cu hotărâre:

– Vere, văd că ești un om bun și citit, vreau să te răsplătesc. Știi ce fac? Mă duc să iau cărțile mele, să-ți citesc din ele. Să vezi ce mișto am scris, să vezi ce operă am creat... Moare lumea de ce talentată sunt. Și nu arăt oricui ce am scris. Că unii sunt răi și fură idei. Nu-i duce și pe ei căpuțul să creeze ceva singuri. Dacă nu eram eu, mulți erau morți... Așa, mă copiază și trăiesc și ei. Știi de la câți ar trebui să iau eu drepturi de autor? Nu de la mulți care zic că scriu, de la toți. Niște nenorociți. Ar trebui să le scot mașele cu ranga și să le pun la soare, să se usuce. Sunt eu bună și îi las în pace. Dar ție, uite, îți citesc din creația și opera mea. Îți fac favorul ăsta. E un mare favor, să știi. Să nu pleci... Îți citesc, pentru că ești văr cu iubitul meu... Să știi bine asta. Altfel, nu pupai. Moca, așa. Că lumea se înghesuie să citească poeziile mele și dă bani grei pe ele. Știi că eu reeditez de sute de ori toate cărțile mele? Ce părere ai, zi? Iubitul meu știe asta.

Nebunul nenebun tresare discret: s-a ajuns, e iubit. E iubitul lui Dili. Întâi a pus ochii pe el, acum pune și mâna. Din asta cum o mai ieși basma curată? Se simte ca și cum, în mijlocul unei adunări, a fost apostrofat că are șlițul desfăcut la pantaloni.

– A, se vede – îi alungă fuiorul de griji vărul – că sunteți elevată și că aveți creierul foarte odihnit, fără circumvoluțiuni toxice, ca la nepoeți. Văd, pe cuvânt, fluturii care sar din mîntea dumnea-voastră erudită. Stoluri... Fluturi tămăduitori, de inspirație, nu fluturi

de lampă. Așa de inocentă îmi apăreți, deși, am văzut, sunteți pătimășă... O 'telectuală rasată. Sunt total și maximum în admirația dumneavoastră. Numai când vă uitați așa, la mine, și-mi vine să iau poziție de drept! Sunt fericit și mulțumit că îmi sunteți contemporană. Și stați liniștită, am înțeles cum fură neaveniții – ce oameni, domnule, ce oameni! – de la genii ca dumneavoastră. Faceți-le reclamație, să le meargă fulgii. E inadmisibil să vă fure în felul ăsta. Dacă îmi faceți plăcerea unei lecturi elitiste, vă sunt veșnic și profund recunoscător. Și îndatorat. Nu mai dorm, nu mai mănânc, nu mă mai duc la serviciu, nu îmi mai murdăresc auzul cu altceva – banalități cotidiene – sunt doar în extazul stihurilor dumneavoastră. Onorați-mă cu poeziile dumneavoastră. Vă aștept, domnișoară. Vă aștept să mă fermecați!

Radu Munteanu se uită, nejuțat, aproape prostit la văru'. Vorbește ca o lichea cu Dili. Ba nu, o provoacă vădit la trântă, dă cu ea de pereți, o zeflemește. Simte, brusc, nevoia să stea planton între ei, nu de alta, dar să apuce să-l cunoască pe subcomisar mai bine, înainte de a-l căsăpi și stârpi jivina asta de Dili. Că, la cum remarcă tot mai mult, asta n-are, ca să zică așa, școală multă, cei șapte ani de acasă, rușine, remușcări ori rețineri. În orice. Vocea ei îi cade în cap, ca apa unui duș rece, ba, chiar înghețat:

– Da, domnișoară... Așa trebuie să mi se spună. Domnișoară. DOM-NI-ȘOA-RĂ! Get-beget, am zis... Sună ca lumea, nu? Mă bucur că ești băiat deștept și ai băgat la cap. Aaa... Aaaaa... Vărule... Fii atent. Ce părere ai despre mine și Răducelu-Pătrunjelu? Crezi că neamurile lui se opun? Mi se opun? Mie mi se...

Răducelu-Pătrunjelu simte că e căpiat de așa întrebări, dar, tare ar vrea să pună dușul ăla înghețat, de adineauri, în capul – și peste tot trupul – lui Dili. Să curgă apa rece peste ea, de să facă băltău. Însă, nu e suficient. E nevoie de un jet puternic, de apă multă, bocnă și coclită, de s-o lase pe zărghita asta fără glas. Poftim, s-a mai pricopsit acum și cu marea iubire... N-avea destule pe cap...

Mâna de pe brațul polițistului, a nebunei nebune, e la fel de încheștată. Și Dili așteaptă, cu aceeași privire copleșită de tulburare – ori de turbare – răspunsuri. Subcomisarul Cristi Popa o dă, în lăuntrurile de adineauri, în cugetări. Hm... Bizară experiență mai trebuie să trăiască un om zdravăn, printre sonați. Și interesantă. Și al naibii

de dificilă. E greu de ales cele mai potrivite cuvinte, de intrat în grațiile unui sărit, de... Nici școlile făcute, nici experiența de viață, nici umorul sau ironia nu sunt tocmai de folos în atare situație. Bietul Radu Munteanu! Ce de gargariseală a mai înghițit pe aici! Ce de teatru a mai jucat! Ce viață de câine a mai dus! Brrrr...

Mâna răstignită pe brațu-i e, parcă, șarpe veninos, care se înfășoară avan și mușcă amarnic din carne. Din suflet. Din tot... Hm... Și, de-ar fi șarpe, tot ar fi ceva. Dar, e parcă mai mult de atât, o târâtoare, o rapandulă, o vietate infectă. De-ți vine, în loc să te întâlnești cu ea, pe aici, prin altă parte, pe oriunde, să ceri, mai bine, azil în Congo. Pesemne, ieși mai câștigat, în felul ăsta. Totuși, vorbește pe limba nebunei, când vorbește:

– Eu, dragă domnișoară get-beget, Eliana Boureau... Am zis bine, da? Că nu vreau să greșesc ori să fac prostii. Unei astfel de personalități nu pot să-i arunc cu mucii-n fasole. Ce să fac... Eu nu sunt un mare poet ca dumneavoastră... Dimpotrivă, sunt mai prozaic, de fel. Deci, domnișoară get-beget... Get-beget, accentuez, ca să fie clar și să audă și pereții... Eu zic că, dacă vă iubiți, luați-vă, dom'le! Ce să mai lungiți pelteaua... Lumea să zică ce-o zice. Treaba ei. Mă doare și atriu de fericire pentru voi. Luați-vă, tati! Că viața-i scurtă... Nu? Nu zic bine?

– Ba da, ba da, așa e. Dar Răducelu-Pătrunjelu e cam moale. Moale rău. Un fătălău. Și cam cu fundul în mai multe luntri. Eu știu tot, tot despre el. Că nu sunt degeaba cea mai deșteaptă femeie de pe pământ. Adică cel mai deștept om. Că sunt și peste bărbați. Eu îl iubesc mult pe Răducelu-Pătrunjelu, el iubește multe. Dacă nu ești de la turmă și pricepi ce vreau să spun... Pricepi, nu? Bagă-i în cap că, la noi, căsătoria e celula de bază a societății. Să știe și el. Și că nu mai dă de o virgină get-beget, ca mine, să-i spui. Să-i intre în căpuș. Bine. Hai că fug să iau cărțile, că pleci. Că mai ai și tu viață, în lumea asta. Și să nu pleci făcut cu căpușul, de la noi.

– Da, că bine te-ai mai gândit... Ești, cu adevărat, deșteaptă. De vis ești, serios, cum a zis Răducelu-Pătrunjelu. Du-te după cărți, cea mai mare poetă a lumii. Du-te și luminează-mă și pe mine, un biet neavenit într-ale poeziei, citindu-mi din poeziile tale.

Pentru prima dată, azi, dar și de când se cunosc, cei doi bărbați se privesc, parcă oarecum complici, în ochi, acum că Dili a

fugit, sărind, veselă, de pe un picior pe altul.

– Când vin data viitoare, zice polițistul, musai să-ți aduc ceva echipament de protecție. Nici nu vin fără cască. Nici fără scut și plătoșă. Și cu ele, va fi, aici, cu asta, caznă mare. Fac rost și de vreo flintă, măcar cu gloanțe oarbe, dar bună la vedere. Că, poate, mai pui zărghita pe fugă. E groasă, nene! Pe bune! E nașpa rău, frate, aici, la balamuc... Pârjol e, Radule, belea... Mai ceva ca la vreo leprozerie.

Fostul ziarist realizează dintr-o dată: la tot spectacolul lui Dili, el a fost doar spectator. N-a mai avut loc de ea, pe scenă. N-a mai jucat. N-a mai mimat. Nu s-a mai dat în stambă. N-a trântit nicio replică. Fără să-și dea seama, și-a cruțat talentul actoricesc. A stat în lojă și-a privit. Aproape că a și aplaudat. A fost un spectator atent. Dar, asta nu, nu e bine. Ochilor vigilenți ai vărului nu se poate să le fi scăpat această chestiune. Tipul ăsta și așa afirmă că nu crede o iotă din nebunia lui. Acum, fără să vrea, i-a întărit convingerea asta. Ce bine era – sau ar fi – să-i fie văr pe bune Cristi Popa. Ce bine era – sau ar fi – să nu fi venit vărul ăsta să adulmece pentru Ardil Escu, ci să îl ajute cu adevărat, cum pretinde. Ce bine era – sau ar fi – să-l lovească astfel, pe el, bietul nebun nenebun, șansa, imensă, nelimitată, grozavă, la fericire. Căci, să iasă de aici, să ajungă în lumea normală, să se-nvârtă printre oamenii cu toate țiglele pe casă, ah, să scape de și de la balamuc, să stea într-o casă ca toate casele, ar fi cea mai mare dintre toate fericirile lumii. Nu poate să fie, acum, ceva pe lume care să-l ferească mai mult de atât. Nici banii și averile lumii, nici cele mai frumoase femei de pe planetă, nici destinațiile cele mai speciale. Nimic! Doar să plece de aici. Să scape de aici. Să fugă de aici. E maximum pentru el, pentru sufletul lui, dacă se întâmplă asta. Ce s-a mai gândit la o astfel de posibilitate! Ce-a mai visat! Ce-a mai sperat! Ce s-a mai rugat să se întâmple un așa miracol. Dar, în și de zece ani, n-a fost nicidecum, aici, la nebuni, Săptămâna Mare. Nici măcar Lazăr n-a nviat, darmita Iisus. N-a zvâcnit niciun mușchi, nicio fibră, nicăieri. Nu s-a mișcat nimic. Nu s-a ntâmpnat nimic. Niciodată! Așa că, e greu să crezi acum că s-a spart, așa, dintr-o dată, conducta cu minuni. Și taman la el. Nu mai zice că taman acum.

Mult timp s-a gândit, dacă scapă de la nebuni, să se

răzbune. Să facă pe dracul în zece mii și să nu rămână piatră pe piatră din Escu Ardil și din împărăția lui de mafioți. Să se aleagă, spus pe românește, praful de fostul președinte, care l-a făcut, la fel, praf și pe el. Să îi mănânce, metaforic sau, da, și direct, coliva. Ce, nu intră în el coliva lui Ardil Escu? Ba, intră foarte bine. Aprinde și-o lumânare de sufletul lui. A nutrit, recunoaște oricând, gânduri de crâncenă răzbunare. S-a văzut strivindu-i moaca în pumni. Prinzându-i limba cu care el a ordonat execuția lui, în clește și strivindu-i-o amarnic. Lovindu-l cu picioarele, încălțate cu bocanci militari, nu cu șlapi, ca acum, în burtă și peste tot. Călcându-l, ca un tanc, în picioare. Zdrobindu-l ca pe un gândac infect. Chiar ucigându-l, după cazne serioase, cu mâinile lui. A avut, da, gânduri criminale. Și îi plăcea să le aibă. Îi făcea bine să le aibă. Era mai ușor de dus crucea, gândind așa. Când era amarul mai amar, închidea ochii și-și imagina cum îl cafește pe ardilul mă-sii. Poc, poc, ce-i mai cărăbănea! Să se-nvețe minte! Că și el a tras ca boul la jug din cauza dobitocului. Acum, nu le mai are. Gândurile. Dacă iese de aici, dacă scapă de la nebuni, viu și întreg – că, dincolo de orice și de tot, Dili băntuie ca vârcolacii – nu se mai gândește la nimic. Nici măcar la Ardil Escu. Să facă ce-o vrea. Ce-i place. Și ce știe. Nu-l mai bate. Nu-l mai bușește cu picioarele-n burtă. Nu-l mai calcă pe cap, cum voia. Nu-l mai omoară. Mai se încarcă și cu păcatele lui, nu-i destul că le are pe cele proprii. . . Nimic, nimic, nu-i mai face. Doar să-l lase pe el, biet osândit al sorții, în pace. A plătit destul. A plătit prea mult. A plătit din greu. A plătit pentru tot neamul, de la Ștefan cel Mare încoace. Și să fi fost total vinovat de ceva, și tot ar trebui să se sfârșească ispășirea. Orice osândă are o limită. Vine o vreme când Dumnezeu zice gata. Și cei din pușcării, băgați aici, cu păcate grele, tot pleacă, într-o zi, acasă. Chiar și viețășii, ăia condamnați câte zile au, la închisoare, tot nutresc speranța că mai apucă să pună capul pe căpătâiul lor, de acasă. Darmite el, care n-a omorât om, n-a furat, n-a escrocat, n-a făcut rău niciunei muște. Ar vrea să plece acasă. Ar vrea să aibă șansa asta. Ar vrea să i se întâmple miracolul ăsta. Ar vrea. . . Căci, așa e-n viață, toate vin, năvalnic, fulgerător, aiurea și toate, la un moment dat, trec. Dar cum naiba să scapi de la nebuni? Din iad și din rai, deopotrivă, se pleacă, fără putință de tăgadă. Există porțițe, găuri în gard, zbiri de plătit, căi

de evadare, cerberi de mituit, dacă ți se urăște cu răul sau cu binele. Ori ieși cu rugăciuni și cu mătăanii. Ba la Sfântul Petru, ba la Belzebut. După caz și după situație. De la balamuc, însă, nu scapi. Nu viu. Nu pe picioarele tale. Nu dacă Dumnezeu nu clopoțește un miracol. Unul mare, colosal, imens. Cel mai mare miracol din toate timpurile. Nu dacă nu vine, iată, un văr de ăsta care... Dar e văr, tipul deștept din fața lui, care a stropit-o din abundență, de zici că a dat cu agheasmă, pe Dili, cu zeflema? Nu știe dacă e. Nu știe dacă nu e omul lui Escu. Nu știe nimic. Nu poate, nu îndrăznește, nu vrea, nu-și permite să riște. Ar putea năruți tot ce, cu temei, cu determinare, cu zel, cu trudă, a clădit în ultimii trei ani. Ar putea, el singur, să se dea pe mâna călăului. Ar putea, fără să vrea, să introducă, printr-o greșeală, calul troian în cetate. Vrea să creadă că ea, cetatea, e sigură. E de neînving. E puternică. Dar, are suspiciuni în privința, nu-i așa, grecului care face, din senin, daruri. Nu, nu poate să dea foc, cu două dește, la tot imperiul lui de tihnă. A muncit prea mult. A trudit prea din greu. N-a precupețit niciun efort. S-a căznit, cum numai un sfânt poate să facă, să îi convingă pe toți că el e zărghit. Că, așa cum a negat primii șapte ani, e nebun. Fără scăpare. Dus total. Nebun nebun! A fost al naibii de greu. Și-a pus pielea, toată, la bătaie. Mai mult la propriu, decât la figurat. A muncit și a riscat. A riscat și a muncit. A mințit și a fost atent. A căscat ochii și a încercat să meargă pe sârmă. A clădit, cu timpul, un imperiu. Nimeni nu mai credea că el e nenebun. Nimeni... Și, asta-i situația, e vremea, din motive absolut obiective – de-ar fi convins că vărul are gânduri bune și e sincer, ar dărâma el, cu mâna lui, imperiul – să reia circoteca. Să intre în rol. Să atragă bisuri. Să încețoșeze vigilența celui de lângă el. Să dea, cum ar veni, cu fumigene, pe mai departe. Nu se spune în popor că paza bună trece primejdia rea? Că, oalei acoperite cu capac, nu-i mai cad gunoaie în interior? Că, dacă te-ai fript cu ciorbă, suflă și-n iaurt, ca să nu te alegi cu buzele ferferițite? Asta e. Îi pare rău de văru'. Căci, fie și pe departe, îl place. Pare, ca om, unul vertical și drept și bun. Are și simțul umorului. Pare, da. Nu știe. Nu are certitudini că nu e omul lui Ardil Escu. Îl place, da. Și? Nu e nicio scofală. Căci, în treaba asta, de el, personal, i se rupe, fărâme, sufletul. Cămașa e, mereu, mai aproape ca haina. Procurorul ăla, care a făcut pe viteazul, a avut un accident mortal.

S-a dus, fără să-i ridice nimeni statuie în piața publică. Și el, poate, nu era singur pe lume. Poate avea pe cineva care a făcut săpături, s-a zbatut, a tras sfori, ca să facă lumină. Dar, comutatorul, a rămas blocat. N-a funcționat. Bezna s-a așternut peste dosar și peste cazul acelui procuror curajos și cinstit. Să fii cinstit și curajos, în orice ecuație cu Ardil Escu, e o dovadă, pur și simplu, de nebulie. Poți să crezi tu că răzbești sistemul, că adevărul iese, ca uleiul, la suprafață, că nu se poate să nu crape buboiul și să se facă dreptate. Doar că, ești, în atare situație, naiv, credul, fraier, prost, picat în cap, ajuns pe pământ, de pe altă planetă. Dacă te pune satana să-l superi pe Ardil Escu, de orice fel ar fi supărarea asta, o încurci. O pățești. O, cinstit vorbind, mierlești. Ardil Escu, doar cu o vorbă, doar cu un telefon, doar cu un ordin, doar cu o uitătură, deturneză și schimbă destine. Că are, habar nu are cum, atâția acoliți, atâtea slugi, atâtea japițe la comandă și la îndemână, e altă discuție. Unii cred, nebunește, în Ardil Escu. Pe alții, cine știe din ce pricini, îi are la mână. În cârdășia și în cloaca asta, nu e cale de aflare și ieșire la suprafață a adevărului.

Așa că... Sufletul îi e, lui, nebunului nenebun, ca de atâtea ori, pământ. Înainte de balamuc, nu înțelegea expresia asta, cu pământul. Acum, simte pe pielea lui cum vine asta cu sufletul pământ. Negru și greu ca pământul. Dacă nu se înșală, e cam maximum asta. Și negru și greu, ca pământul... Nu, nu poate și nu trebuie să riște. E bine și e frumos cu gânduri de eliberare și de plecare. E mișto să ajungi afară, în lumea nenebună. Dar cea mai tare treabă și chestie, în veci, e să rămână în viață. Zilele lui, chiar și la balamuc, sunt, pentru el, prețioase. Lasă... Circotecă. Băgăm circotecă. E mai bine. E mai indicat. E ce trebuie. Ar vrea să țopăie nițel, dar simte că acum e mai bine să croncăne ca un uliu, decât să sară ca o capră.

– Să dăm cu tămâie, vericule. Să aghezmuim pe aici... Prietena mea, Dili e mare poetă.

– Maaaaaaaare... Și, dacă nu ești atent, te pricopsești cu ea pe vecie. Sau cu altele din partea ei. Radule, trebuie să pleci de aici. Trebuie să scapi din locul ăsta. Trebuie, repet, să mă ajuți, dacă vrei să te ajut. Nu mai face pe dusul cu mine și hai să vorbim serios.

– Dusul... Dusul... Eu sunt dus... Sunt foarte dus... Dus. Nu dos.

– Nu ești, Radule, nu ești dus. Pe cuvânt că nu ești! Nu ești! Nici dos, nici cum ți-ar mai putea trece prin cap să zici, încercând să mă încurci și să mă convingi de veridicitatea nebuliei tale. Însă, nu ești dus! Ești zdravăn la mansardă, cum sunt și eu. Ți-am luat seama – deși, am știut din prima clipă că ești zdravăn – atent. Sunt în stare de asta. Văd, aud, observ, decantez. Și ai putere de a discerne, ai capacitate de a observa, cu exactitate, lucrurile, ai știință în disimulare. Știi, al naibii de bine, să pui poreclele care trebuie, cui trebuie. Pe Dili nu puteai s-o numești decât Dili. Pentru că e chiar așa, Dili. Și sunt convins că mai au și alții, pe aici, porecle la fel de inspirate. Radule... Nu zici nimic? Nu vrei să termini cu nebunii? Nu vrei să întorci pagina vieții tale? Nu vrei, ca să zic așa, să te lași la vatră? Nu simți că a venit momentul? Putem s-o facem! De ce nu vrei, de ce nu încerci să ai încredere-n mine? Măcar cât într-un puf de păpădie... Radule... Cu tine vorbesc. Măi, băiatule... Fă-ți ție un bine. Cel mai mare bine din ultimii zece ani. Poți! Și meriți. Și e cazul și timpul.

Dar, Radu Munteanu pare să nu asculte și să nu vadă. Ai zice, cum sare, cum țopăie, cum scoate tot felul de sunete, că e, cu adevărat, în lumea lui. O lume nebună și nebunească, o lume de nebuni. Nu zice nimic, nu răspunde, nu dă atenție spuselor vărului. Pare că nu-i pasă. Nici de propunerea lui Cristi Popa, nici de pericolul cu Dili, nici de perspectiva lăsării, cum a zis subcomisarul, la vatră.

– Bine, conchide polițistul, cum vrei. Are și răbdarea mea o limită. Dacă nu vrei... Dacă nu poți... Dacă nu-ți vine... Cu de-a sila, pe cuvânt, nu pot să te trec strada. Uite, eu vreau. Încerc. Mă străduiesc. Îmi dau silința. Am răbdare. Sunt aici. Trag de tine. Te rog. Te-mping. Îți suport hachițele. Mai mult ce să fac? Și știu că, de partea cealaltă a străzii, ți-e mai bine. Dar, dacă tu nu vrei și nu vrei și tot nu vrei, cu forța nu pot să te trec. N-am cum. Mă leagă, naibii, ăștia. Ajung la bulău nevinovat. Ce să zic, n-ai decât să rămâi pe partea care-ți place. Decizia e a ta. Poate, zic, te mai gândești. Nu știi, te mai burzuluiești, te mai aprinzi, te mai așezi tu în tine și cu tine. Te mai proptești, te mai opintești, mai decantezi. Nu știi... Chiar nu știu. Bine ar fi să reevaluezi problema. Eu așa așa face. Dar, na... Fiecare își ia hotărârile pe care le vrea. Fiecare face alegerile

care-i convin. Fiecare, măi, Radule, pornește pe drumul pe care îl dorește pentru pașii lui. Eu zic așa: scoate siguranțele, rupe sigiliile, desprinde folia protectoare. Ai, într-un cuvânt, încredere. În mine. În tine. În noi doi, împreună. Radule, frate, vărurile, m-auzi? Crede! Și lasă-te, dă-ți șansa, să trăiești. Venirea mea, aici, e un semn că îți ofer viață. Și sunt, pe cuvânt, serios. Nu mă joc cu de astea. Dar, tu faci cum crezi, cum știi, cum vrei, cum îți vine. Tu, numai tu, te poziționezi de o parte sau de alta a străzii. Poți! Și știi! Ești lucid, Radule. Ești inteligent. Ești zdravăn. Nu ești nebun! Nu ești! Ai dreptul să alegi partea care-ți place și care-ți convine. Vei răzbate, poate, în felul tău. Nu știu. Însă, poate, ajungi la concluzia că nu faci rău dacă ai încredere în mine. Te las acum. Poate ai treburi, după cum mă tratezi, și eu te rețin. Ai grijă. Ai grijă de tine. Ai grijă cu Dili.

Cristi Popa se îndepărtează. Cu același pas ferm, cum i-a fost și vocea. Nici nu privește, o dată, măcar, spre cel căruia îi spusese clar că nu mai încercă să-l treacă, dacă el nu vrea, strada. Pleacă! A plecat! În urma-i, Radu Munteanu se potolește din țopăit, ca prin minune. Amuțește. Încetează să mai facă pe bufonul. Pe nebunul. Parcă o mână nevăzută l-a scos din priză. Parcă a stat vântul. Metaforic. Parcă, în realitate, și ploaia dilie s-a oprit. Nu se mai revoltă, îndârjită, lovind acoperișul așezământului cu atâția bolnavi psihici pe metrul pătrat. După cum cădea până mai adineauri, credea că face prăpăd, că, la propriu, cotropește cu hoardele-i dezlănțuite, balamucul tot. Și-a stat, uite... De ce s-o fi gândind la bezmetica aia de ploaie, când acum ar trebui să-i fugă altundeva gândul? Și dacă plouă, și dacă nu, afară, în el se perpetuează intens aceleași uragane. În el, starea vremii are, de mult timp, reflex de constantă.

Și polițistul a plecat! Oare, el, nebunul nenebun, a pierdut, astfel, singura șansă pe care i-o putea oferi pronia? Oare, posibilitatea de a ieși de aici s-a estompat, s-a năclăit, s-a rătăcit, s-a dus, odată cu plecarea polițistului? Oare, a dat cu piciorul norocului? Oare, s-a terminat, chiar înainte să-nceapă, tot? Oare, nu mai e nimic? Nici urmă de viață, după balamuc? De unde naiba să știe astea? De unde? Are el, a avut, vreo certitudine în privința omului care a venit aici și s-a dat, poate mișelește, drept călărețul mișto, pe cal alb, drept făt-frumosul care dă cu sabia-n balaur, drept vărul lui?

Cum să se arunce, așa, cu capul înainte? Cu câtă zeamă lungă s-a opărit prin atâtea ospicii, e musai să sufle acum, nu doar în iaurt, nu doar în compot, ci chiar în înghețată. E bine, e frumos, își dorește să scape de la balamuc. Ar fi cel mai mare miracol din lume. Și îl așteaptă. Îl vrea. Tânjește după el. Dar, și mai mult, în lumea asta nebună, ține să rămână în viață. Să trăiască. Să o mai ducă. Nu vrea, încă, să dea-n primire. Nu că ar mai avea multe de făcut, lângă cineva sau aiurea. Nu că speră să mai dinamiteze el munții. E bătrân deja, deși, paradoxal, e încă tânăr. Cei 45 de ani pe care îi are, îi par 450, pe puțin. Dar e bine, e al naibii de bine, să fii viu. Să vezi dimineața răsăritul, chiar dacă soarele se scaldă, potopit, în nori. Să simți parfumul buiac al piersicului din curte, cu toate că, alături, urlă, lugubru, nebunii. Să te bucuri că tanti Vergi îți dă din oala mare un cârnat, deși vine huiduma de Gelu și-ți trage, ca un nesimțit, castane. Să simți alintul patului pe trupul tău, chiar dacă salteaua e veche, e ruptă, e roasă de șoareci și de vreme. E bine să fii viu. Să trăiești. Să ființezi. Fie și la nebuni. Își tot spune astea. Își tot explică astea. Își tot justifică astea. Ca să-și ușureze cugetul, ca să se-mpace cu celălalt eu al lui, care a tot țipat să aibă încredere în Cristi Popa. Și, dacă polițistul e omul lui Ardil Escu, se poate întâmpla orice. Orice! Iar el, după zece ani la nebuni, după șapte în care a urlat că nu e nebun, a obosit. E, de-a dreptul, epuizat. Nu mai poate să o ia de la capăt. Să treacă iar și iar prin mii de capcane. Să se lupte, la propriu, cu morile de vânt. Să fie chinuit, mai ceva ca sclavii de acum două mii de ani. Nu mai rezistă. Puterile i s-au dus. Și răbdarea la fel. Și nici tânăr, ca acum zece ani, nu mai e.

Poate nici nu e prevedere ceea ce gândește și, în consecință, face el. E doar neputere. Nu mai e, pur și simplu, în stare să le ducă pe toate care ar decurge din faptul că subcomisarul e slugă ardilistă. Dacă e, desigur. Căci, se prea poate să fi fost și sincer polițistul ăla. Și nici Escu, pesemne, dacă tot a declanșat iar cruciada împotriva lui, nu mai are răbdare cu el. Nu-l mai tolerează. Nu-l mai înghite. Nu-i mai dă timp. De data asta, dacă și-a reactivat iar slugile puturoase, nu-l mai lasă cu zile. Îl, cum ar veni, electrocutează. Decapitează. Termină. Înfundă. Mănâncă pe pâine. Venit de la Ardil, orice e posibil.

Acum zece ani, și multă vreme apoi, el, biet ziarist, credea

că, dacă Ardil Escu nu mai e președinte, dacă nu l-a mai ales poporul, dacă nu mai e pe caii mari de dinainte, nu mai are putere. Nu mai are pârgii. Nu mai poate să facă rău. Dar, într-un fel de neînțeles pentru el, Ardil Escu e tot în vână. E tot pe creasta valului. Taie și spânzură, pe mai departe. Nu mai știe exact ce face și ce învârte fostul președinte, dar, cu siguranță, și acum, ține la fel de bine frâiele. Poate pentru că toți politicienii sunt la fel. Sau, pentru că el, Ardil, îi are pe mulți la mână, cu te miri ce. Sau, cine știe care e explicația. Vărul nevră vorbea, data trecută, despre trafic de persoane și de arme, despre terorism, când se referea la Ardil. Despre... Hm... Dar despre ce nu vorbea? Nimic din ce e omenesc posibil, nu îi e străin lui Escu. Pe toate le-a făcut și, probabil, le face încă. Nu îl miră, așa deci, nimic. Ardil Escu e dracul pe pământ. Tropotește nestingherit prin viață. Nimeni nu îl trage la răspundere. Nimeni nu îl prinde, pac, de mâneca ori de pulpana tunicii. Nimeni nu zice: hopa, bre, Ardil! Ai făcut destule. Acum a venit clipa scadenței. Nimeni nu-i mai presus de lege. Eh... Dacă ar fi fost așa, chiar și la nebuni, unde duce lipsă de informație, ar fi aflat. Ar fi vorbit tot personalul ospiciului că un fost președinte de țară a îmbulinat-o. Dar n-are nimeni curaj să-l ducă în fața legii. Nu e nimeni într-atât de nebun să facă asta. Doar Cristi Popa a afirmat că vrea să-l prindă pe Escu de testicule și să-l strângă. Nimeni altcineva. De ce el ar face-o și alții nu? De ce altă lume simte constrângeri și el nu? De ce e pe fir poliția și nu altă instituție a statului? De ce acum, taman acum? Ei, sunt mii de întrebări și niciun răspuns cert. Doar bănuieli. Doar suspiciuni. Doar neîncredere. O fi așa, n-o fi... E posibil orice. Admite asta. Și și-a asumat orice deznodământ. Mai bine să mai aștepte. Să mai vadă. Să mai ia pulsul. Să se mai împrietenească. Deși, se prea poate să nu mai aibă cum să facă astea. Omul ăla, subcomisarul, pesemne, nu mai calcă pe aici. Are și el, dacă e cine zicea că e, piticii și demnitatea lui. O singură întrebare ar fi vrut, din toți răunchii, să fi apucat să-i adreseze vărului nevră: subcomisare, știi ceva despre fiica mea?

.....
Simte, de câteva zile, că are pietre în suflet. Grele. Mari. Tari. De moară. Și-l doare acolo, în locul acela pietrificat. Și împietrit. Căci, ca un nebun, a căzut, cum nu credea că mai e în stare, în

apatia dorului. De casă. De viață. De trecut. De poezie. De povestea aia liniștită și frumoasă de dragoste cu Adina. Adina. Nu Alina. Ce tineri erau. Și ce curați. Niciodată nu a avut inima imaculată ca atunci. Pesemne că era ca un crin. Inima. Acum, ea, o știe perfect, e ca un, ba chiar un, câine turbat. Latră. Urlă. Amușină. Schelălăie. Ar mușca. Poate, chiar mușcă. De câinele turbat, când îl vezi, să fugi. Să te ferești. Să stai departe. Să nu-i ții calea. Să nu-l calci pe coadă.

20 de ani. Atât a trecut de atunci. De când îi dăduse în floare inima. Și sângele în clocot. Era, pentru prima dată, îndrăgostit. Și era bine. Era frumos. Adina era, pur și simplu, o rază de soare. Nu, de fapt, era un soare. Era soarele. Ochii-i erau încărcăți de soare. Sufletul i se scâldea în soare. Totul în ea și la ea era soare. Lumină. Căldură. Mirific. Era fata asta cum nu fuseseră fetele de dinainte de ea. Era cu el, dar și cu toată lumea, și cu ea. Fără să știe de ce, avea scrijelite în adâncuri, raze. Multe raze. De soare. Și, brusc, el, ca un nemernic, a opărit soarele cu nori de gheață. Din soarele ăla a curs – a văzut asta – sânge, când, neputincios, a îngenunchiat lângă orizont. Pe el, sub coaste, l-a împuns un junghi. De parcă, din vreo teacă ascunsă, îl adulmecase, subtil, un stilet. Dar Alina întindea mâinile și acoperea cu ele, și cu râsul ei, soarele. Soarele acela. A lăsat-o pe aceasta din urmă, după ce s-a ncurcat cu ea, gravidă. Și, atunci, n-a mai ținut seamă de nimic. Razele calde n-au mai contat. Era acolo, în pântecul Alinei, un copil. Copilul lui. Ce poate să fie mai important în viață, ca un copil? A lăsat, deci, soarele să se arunce de pe pod, în mare, și, asta-i viața, să se-nece. Poate, cine știe, s-a salvat. N-a aflat niciodată. Nici măcar n-a întrebat. N-a făcut, și putea, documentare serioasă în sensul ăsta. Deși, au lucrat împreună o mulțime de ani, n-a făcut nicio aluzie, n-a punctat nimic, nu s-a interesat de soarele ăla. Niciodată. Ce s-a ales de el, oare? Nu, în pofida a tot, soarele a continuat să lumineze. A văzut asta. De la distanță. Uneori, însângerat, alteori îngenunchiat, altă dată întemnițat sau lovit de trăsnet, dar soarele acela a ars pe mai departe. Și el... El... Trebuia, pentru că era un om de onoare, să fie tatăl celui copil. Și trebuia să fie cu Alina, pentru că, nu știe cum, fusese vrăjtit de exuberanța și veselia și râsul și inconsistența ei. Iubise atunci – și o știa – două fete. Două femei. Două universuri. Ca în

romane. Și, la un moment dat, în deplină cunoștință de cauză, alese-se. Oamenii fac, da, alegeri. Uneori, bune. Alteori, greșite. Greșise și el. Acum, aici, realizează că a greșit. Atunci, acolo, nici n-a bănuțit. De fapt, trebuia să-și scrie chiar așa, greșit, povestea. Să fie el cu el într-o cărdășie păcătoasă. Să-și vâre, singur, gâtul în menghină. Așa a fost să fie. E sigur de asta. Nu putea să fie altcumva. A lăsat soarele și s-a refugiat altundeva, la umbră, poate. În beznă, poate. În prăpastii, poate... Cine știe, poate pe soare nu putea și nu trebuia să pună monopol. Nici măcar o mână. Sau un deget. Și, de căldura și de lumina lui era necesar să se bucure și alte suflete. Lui, oricât ar dramatiza acum, zilele i-au fost, până a venit nenorocirea, albe. Chiar albe. Fără întuneric. Fără nori. Fără negru. Fără gri. Avea, așa părea și credea, tot. Și personal, și profesional. Nu știe dacă era fericit, dar îi era bine. Și era bine să fie bine. Poate că nu avea soare, dar avea zile albe și nu-și mai dorea altceva. Apoi, ca-n podul de piatră, cântecelul uitat al copilăriei, apa a venit și a luat podul dărâmat. Și pe el. Și tot. Acel tot pe care-l avea. Pe care credea că-l are. Despre care nu știa că s-a năruit în așa hal. Cum i s-a mai surpat viața... Cum s-a mai rostogolit peste el soarta... Cum agonia și extazul s-au contopit, într-o singură clipită, ca într-un viol...

Of... De ce naiba l-or fi potopit toate astea, că de atunci a trecut, ehei, o veșnicie... Nici buba, vorba lui Carmen Doinel, n-a mai rămas din ele. S-au dus în neant toate. Toate! Și, acum, poftim, le-nșiră, ca pe mărgele, în colțul minții. Numai vărul nevăr e de vină pentru reflecțiile astea. Și pentru toată țărâna pe care o simte, doar gândind, în gură. Și pentru dorul trezit din letargie, poate chiar din moarte clinică sau comă, care, acum umblă, ca un somnambul, prin sufletul lui gri. Da, sufletul îi e ba gri, ba livid. De spaime. De gânduri. De scrum. Flăcările care au ars aici, au lăsat, de necontestat, cenușă. Doar o mână de cenușă. Straniu, la ce foc a fost în el, atâta vreme. Cu cenușa asta îi e, cel mai adesea, pictat lăuntru. Și el a – și e – încăruntit, ca o mare de ceață. Viața l-a pecetluit, cine știe de ce, astfel. Și soarele, la nebuni, și când iese, nu iese, nu mai iese, de fapt.

Ar vrea, în noaptea hădă, să doarmă. Și, în același timp, n-ar vrea. Aici, e periculos și să dormi adânc, ca un om. Mai ales, când, ca acum, luna, care s-ar putea strecura prin geamul mizer,

n-are dinți, n-are formă, n-are pâlpâială. E în vreun amantlâc, pe-semne, și de aia stă cu stururile trase peste lume. Luna, despre ea e vorba... Și, la nebuni, unde nu știi cu cine ai de-a face și cum reacționează fiecare persoană, și unde luminile sunt, mai mereu, stinse, valoarea lunii crește. Când ți se furișează, haihuie, în salonul în care ar trebui să tragi la aghioase, e ca și cum te-ai ține de mână cu Divinitatea. Cu nebunia, în sine, te poți împrieteni. O poți tolera. O poți, dacă e cazul, ignora. Dar cu nebunii, imprevizibili și inconștienți, nu ai cum să fii prieten. Nici măcar relaxat, în preajma lor, nu poți să fii. Sigur, dacă ești nenebun închis la nebuni, printre nebuni, ca să poți raționa. Părul, cât mai e, îi e sein spre gri. Căci, vorba aia: fost-ai, lele, cât ai fost... Deși, știe perfect că, fără lungul episod de la balamuc, ar mai fi fost. Dar, conștiința îi e, încă, ageră. Chiar umflată în pene și țanțoșă. Ca să iasă la vreun liman, trebuie să fie așa. Iar balamucul nu i-a confiscat-o, deocamdată.

Larmă de glasuri smintește, oblu, întunericul nopții. Vălurile-i cad, rănite, în pat, peste el. Două infirmiere vără în salon, și împing spre salteaua șuie, fără locatar, un hoit. Așa ar părea, un hoit, după cum îl țin pe după umeri pe acel neputincios, dacă n-ar icni, sacadat, din când în când, și dacă n-ar repeta, spasmodic, nopții întunecate: nu sunt nebun. Nu sunt bolnav. Nu am ce căuta aici. E clar, e limpede ca apa de cleștar a mării, omul tocmai a fost scos de la izolator. Altminteri, nu ar fi fost într-atât de legumă. Ra-ți-ai dracului! – scrâșnește, cu milă, dar și cu repulsie și, mai ales, cu vocea prea ridicată pentru locul ăsta, fostul ziarist. Ați mai căsăpît unul. Morții mamei voastre de nenorociți!.

– Ce zici, măh, acolo, se rățoiește la el, pe întuneric – că, dacă aprinde lumina, i se văd omului adus corecțiile pe chip și pe tot trupul – una dintre infirmiere. Dormi, dracu’i, că e noapte! Și oamenii doarme noaptea, că nu e lilieci. Nu te mai scâlâmbăi acolo, ca proasta în târg...

Radu Munteanu tace. Știe că e mai bine, în atare situație, să nu crâcnească. Tace, înghite, își mușcă limba, se resemnează. Ce poți să faci aici, la nebuni, fără să ajungi în locul omului tocmai adus în salon? Tu, dacă te revolți, ești singur. Ei sunt mulți. Și porniți. Și neoameni. Sistemul e și el de partea lor. Așa că, la ce bun să dai din clantă? Să strigi lucruri? Să iei apărarea altora ca tine? Un astfel de

demers e, din prima, sortit eșecului. La balamuc, nu sunt zoaie doar pe geamurile murdare, prin care luna abia de poate să se strecoare. Sunt zoaie, și curg șiroaie – Dili l-ar ucide pentru rima reușită – în tot ce înseamnă așezământul de nebuni. Mai ales în oamenii care lucrează aici. În toți, aproape fără excepție. Așa că, la ce naiba să calci fără bocanci – măcar niște șlapi, ca el, să ai în picioare – pe cărbuni smintit de încinși? Te-a ars viața suficient.

Și ambele infirmiere trântesc balotul acela uman pe patul liber, pe trei sferturi rășchirat și dezmembrat, de lângă Radu Munteanu. De fapt, la ospiciu, toate sunt stricate, scâlciate, zgâriate, crăcănate, mucegăite, dărâmate. Și pentru că, da, nebunii strică, în nelimpezimea minții lor, tot, și pentru că banii, dacă sunt, și el crede că, uneori, sunt, au altă utilitate, alt traseu, alt drum, altă destinație.

– Hai, dormi! Dormi, moș tăgârță, dormi. Că mâine te duci acasă la tine. Ne-ai zăpăcit de cap, cu casa ta. Parcă n-are toată lumea casă... Dormi!... Nu ne face, mânca-ți-aș, probleme în noaptea asta, că întoarcem foaia. Să nu te apuce zambalucii pe tura noastră. Că suntem și noi la servicii, nu la spectacol cu Fuego. Să te apuce când plecăm noi și vine altă tură, dacă e să te apuce. Auzi, da?

E infirmiera care s-a luat de el, de Radu Munteanu, mai devreme. O știe. Le știe pe toate. Cele mai multe sunt niște jeguri. Niște scursuri umane. Niște acrituri. Cealaltă, așa e ea, tace. Nu e prea vorbăreață. Dar de afurisită, e și asta afurisită.

– Nu fac, taică, probleme, abia se aude vocea oropsitului. Nu fac. Nu am făcut nimănu, în toată viața mea. Nu fac nici acum. Respect oamenii și am milă de ei. Dar nu sunt nebun, tată. Nu sunt. Pe cuvântul meu!

– Nu ești, nu ești... Parcă e vreunul... Dormi, dracu'i, dormi-r-ai somnul de veci! Întinde-te, colea, la hotelul ăsta de cinci stele, în patu' ăsta de domnitor și dormi. Ai dracu'i, ce energie și ce putere aveți în voi! Parcă mâncați cânepă. Noi picăm late, dar voi tot mai puteți. Nu mai crăpați, să scăpăm de voi. Alergăm cu voi la servicii, ca la maraton. Nu stăm o clipă. Nu poți să închizi un ochi, ca omu', toată noaptea, că sunteți în priză. Crăpara-ți, ai dracu', să scape lumea de voi!

Este refrenul care, într-un fel sau altul, cu vorbele astea sau

cu altele, se aude continuu la nebuni. Mai toată lumea îl rostește. De parcă toți bolnavii se află în casa ăstora, neaveniților care mănâncă o pâine de pe urma bolnavilor, de parcă le fac favoruri, de parcă îi tolerează, gratis și necondiționat. Când vin controale, când vine câte un rătăcit de la presă, când se mai face vreo reclamație, tot personalul schimbă foaia și vorbește cu nebunii calin, ca maicile de la mânăstire, cu Sfântul Duh. Îi țin de mână, îi mângâie pe creștet, le dau haine curate și mâncare bună, le cântă în strună. Parșivenia e aici îmbibată zdravăn cu scârnăvie. Cu sentimentele umane, cu decența, cu bunătatea, mai ușor cu pianul pe scări, dacă e s-o vorbim pe-a dreaptă. În rest... E ca acum. Sau mult mai rău. Uneori, te întrebă dacă nu cumva sunt mai îndrăciți ca nebunii, chiar cei care ar trebui să aibă grijă de ei. Și, dacă ești om întreg la devlă, ceea ce, la balamuc, nu prea e cazul, te revolți, o vreme, când îl auzi. Pe el, pe refren. Apoi, nu mai contează. Nu te mai atinge. Nu te mai macină. Îl auzi de atât de multe ori, că ajungi să crezi că e firesc să-l auzi. Spune-i unuia de trei, patru ori, că e beat. N-a mâncat, n-a băut, e treaz, nemâncat. Dar dacă i-o spui și i-o tot spui, și i-o repeți, te crede și se duce să se culce.

Pe marginea patului, omul tocmai adus plânge sacadat. Nu vede nimic în salon, nu știe ce-i aici, nu-și cunoaște colegii. Moș Tăgârță i-a zis infirmiera. E, înseamnă, un om în vârstă. De altfel, și exprimarea lui trădează asta: taică, tată... În general, oamenii de la țară, ajunși la bătrânețe, formulează astfel propozițiile și frazele pe care le rostesc. Ce-o fi făcut, de a ajuns la ospiciu? Omul suspină, pe mai departe, pe aceeași margine de pat, în fapt, o margine de lume. Pare, așa, cu capul în mâini, cum stă acolo, cumplit de neajutorat. Lacrimile lui nu sunt hâde, nu sunt false. Sunt curate, ca ale unui prunc abia născut. Așa percepe, din patul lui, Radu Munteanu. Și mâna, se-nțelege, și-a făcut-o bine aici. Că a văzut, a auzit, a trăit multe. Plânsul omului tocește, parcă, zimții balamucului și brodează, discret, trăiri. În mormântate de mult fără popă și fără slujbă, ca sinucigașii.

Fostului ziarist i se face milă de ființa aceea care plânge estompat pe marginea de pat. Pe marginea de lume. Parcă și cariera de piatră pe care o simțea mai devreme în sufletul lui, s-a surpat. Parcă toată împietrirea aia s-a desțelenit și curge acum, ca o

piftie pusă pe soba încinsă. Un om plânge sincer, nejuțat, netrucat, nenebun, la nebuni. Printre nebuni. Și, dacă luciditatea nu-i joacă feste, e un om bătrân. În vârstă.

Fiori reci i se strecoară pe șira spinării. Oamenii în vârstă n-ar trebui să ajungă în iadul ăsta. Au muncit o viață. Au crescut copiii. Poate, și nepoții. Sunt mâncați de boli și de neîmpliniri. Și, în curând, schimbă domiciliul cu ăla, permanent, din cimitir. La ce îi mai arunci în balamuc? De ce îi mai pui să plătească astfel? Chiar nebuni sadea să fie.

Toate focurile lui Munteanu pălesc a moarte în fața plânsului curat al bătrânului. Ce să facă? Să se ducă la el? Să-i spună o vorbă bună? Să-l îmbărbăteze? Să-l aline? Să-l lase să-și plângă singur amarul? Să stea pe margine, cum se stă, mai ales, la nebuni? Cum a stat și el, întotdeauna? Să lase timpul să-i cicatrizeze tranșeele din inimă? Totuși, cu toate cele prin care a trecut, fostul ziarist nu s-a dezumanizat într-atât, încât să stea, ca prostul, și să nu întindă o mână unui semen aflat în durere. N-a prea făcut aici, asta. N-a făcut-o deloc. Nu pentru că era, cum și-a spus de multe ori, un bou, ci pentru că nu era cazul. Toți de aici, sau cei mai mulți, sunt, cu desăvârșire, terminați. Și nu ar pricepe un gest de omenie. Nu ar aprecia. Nu ar ști că e de bine ce face el. Ba, l-ar mai și băga în gura și ghearele ferocilor cerberi. Desigur, nu așteaptă statuie în piața publică, recunoștință sau pomană, dar, măcar, să nu-ți bați degeaba cuie în pantofi. Că mai umbli, mai calci, mai mergi cu pantofii ăia. Însă omul ăsta, catapultat în salonul în care e și el, în crucea nopții, când toată lumea doarme, are ceva... E altcumva.

Se dă jos din pat, oarecum, încurcat. Patul scârțâie nebanește – la nebuni, toate sunt nebane și nebanești – și se teme că sperie noul colocatar. Dar acesta nu aude, nu simte, nu e tulburat de scârțâiala aia. Poate pentru că, din cauza vârstei, l-a lăsat auzul. Poate pentru că, e prea prins în necazul lui. Munteanu face pași orbcați înspre omul amărât de pe marginea patului vecin. Îl ghidează suspinele lui mai mult decât luna ascunsă în sârma ghimpată de la nebuni. Se apropie, păș, păș, ca să nu deștepte piticii celorlalți nebuni din salon, și îi pune omului năpăstuit mâna pe umăr. Acesta nu se sperie și nu sare, cum a crezut, trei metri de la pământ, de spaimă. Doar se oprește din plâns și așteaptă, nedumerit.

– Nu te speria, șoptește fostul ziarist, nu-ți fac nimic.

– Nu mă sperii, tată, de ce să mă sperii? Ce să ai cu mine, ca să-mi faci ceva?

Vocea șoptită confirmă bănuiala: da, e un om în vârstă. Probabil, printre cei mai în vârstă de la ospiciu, de n-o fi fiind chiar cel mai în vârstă.

– Nu mai plânge. Că, poate, deranjezi pe vreunul, pe aici, și sare să te belească.

– Ce să aibă cu mine, măi, tată? Că îmi plâng și eu amarul. Nu fac rău la nimeni. Sunt amărât rău, taică.

– Oi fi, dar aici e spital de nebuni, nu pensiune. Și lumea de aici e sărită. Are propriile ei legi și propriile-i criterii. Fără motiv, sare să-ți dea în cap. Darmite să te mai și văicărești aci...

– Da, am înțeles că e spital de nebuni. Dar ce-oi căuta eu aici, tată, nu știu. Că eu nebun nu sunt.

– Stai liniștit. Nimeni din balamuc nu zice că e nebun. Nimeni! Toți spun că li s-a-ntâmpat o nedreptate, că familia, țara și poporul sunt contra lor, că astrele nu le sunt favorabile, că ei nu, nu sunt nebuni. Dar sunt, de la un capăt la altul, toți.

– Doamne, Doamne... Și dumneata ești? Că îmi pari om de treabă, taică.

– Păi, dacă sunt internat la nebuni, oi fi și eu nebun... Eu zic că nu sunt. Aștia zic că sunt. Dar cine mai știe...

– Eu, taică, nu sunt nebun. Nu sunt bolnav cu capul. M-a luat băiatul meu să mă ducă la un doctor de picioare, un neurolog sau așa ceva, că nu mă mai ajută picioarele astea, de bătrânețe și de reumatism. Și m-am pomenit aici, la nebuni. M-au băgat în locul ăla, cum îi zice, și ce mi-au mai făcut!... Doamne, ce m-au mai chinuit! O să spun și la morți, pe lumea aialaltă. Tot zic că e o greșeală, că s-a încurcat ceva, că s-a făcut vreo brambureală prin acte. Și mă lasă să plec, măi, tată. Că am găini și porci acasă și n-are cine să le dea să mănânce. Eu sunt bolnav de picioare, nu de cap.

– Dacă ești aici, mai greu cu plecatul. Aș zice să îți pui pofta-n cui. De la nebuni, nu prea se pleacă. Nu e voie.

N-are suflet să-i spună că nu se pleacă deloc. Că doar între patru scânduri mizere poți pleca din ospiciu. Că din Bastilia s-o fi mai scăpat, dar de la nebuni, nu.

– Ei, trebuie să se plece. Eu nu sunt nebun. Ce să caut eu aici? A rătăcit băiatul meu hârțiile, trimiterile alea de la medicul de familie. Dar le găsește și vine cu ele să facă lumină și să mă lase oamenii aștia să plec. Ce să fac eu la nebuni, dacă nu sunt nebun? Mă duc să fac niște radiografii la picioare, așa cum se fac și mă duc, apoi, la băi. Că pe mine picioarele nu mă mai ajută, nu capul.

Doamne, ce naivitate! Ori e prost de-a binelea moșul, ori chiar e, deși n-ai zice, nebun. De la balamuc nu pleci. Nu scapi. Stigmatul și carcera asta sunt pe viață. Câte zile ai, atâtea stai în infernul ăsta. Doar să se-ntâmples vreo minune. Să dea Guvernul și Parlamentul, prin vreo lege, liber nebunilor, nu doar pușcăriașilor. Amnistie pentru dilii... Să ardă toate spitalele de boli psihice. Să se decreteze prin vreo cancelarie că nebunii nu sunt periculoși. Să se facă vreo grațiere. Nu ăsta e cuvântul potrivit, dar habar n-are cum trebuie să zici, dacă vrei că dai drumul nebunilor. Sau... Sau familia să-și asume, vitejește, responsabilitatea unui nebun. Ceea ce nu prea se-ntâmplă. Altminteri, aici face moșul cătănie, de-i merg – de-o mai avea – fulgii. La obiect vorbind, drepti, culcat, la stââââââânga, la dreaaaaaaâââapta, sus, jos, culcat. Instrucție ca la nebuni nu se face și nu s-a făcut altundeva. Cei care spun altceva, doar se alintă. N-au cunoscut niciodată lumea nebună de la nebuni.

– Taică, simte omul nevoia să continue, eu n-am nimic cu nebunii, săracii. N-am nimic nici cu mata, n-am nimic cu nimeni. Tot o boală și nebunia asta. Cum îi lovește Dumnezeu pe toți! Cum îi însemnează. Pe unii îi îmbolnăvește de cap, pe alții de alte alea. Că, numai la noi, în sat, câți am văzut eu bolnavi... Au fost buni, zdraveni, toată viața și au picat dintr-o dată. Pentru boală și pentru accident neprovocat, nu e nimeni de vină. Și nu e nicio rușine, dacă te căpătuiești cu ele. Așa vrea Dumnezeu. Fiecare duce o cruce. De ce să am eu ceva cu nebunii? Ce, alții au ceva cu mine, că merg șchiop și abia mă mișc? Îmi zice mie cineva că sunt șchiopârlan și vai de steaua mea? Îmi zice că abia mă mișc și îi încurc, poate, pe cei mai grăbiți? Nu-mi zice. Și eu, atunci, de ce să am ceva cu oamenii zdruncinați la cap? Sunt amărâți și ei, săracii. Eu așa cred și afirm, sus și tare. Fiecare cu crucea lui. Pe care o cară cum poate și cum orânduiește Cel de Sus. Dar eu, de aici, măi, tată, trebuie să

plec. Am animale și orătănii acasă și n-are cine le duce grija. Mor, săracele, de foame.

Radu Munteanu aproape că e dezarmat.

– Păi, nu le dă de mâncare băiatul? Că zici că ai un băiat.

– Nu le dă, taică. El nu stă cu mine. Stă la oraș. Nici nevasta nu mai stă cu mine. A plecat la băiat. Of... Mare belea. Cică vrea să divorțeze. Acuma, la bătrânețe... La anii ăștia grei, când a venit boala peste mine, După o viață de stat împreună...

Fostul ziarist e, parcă, în fața vreunui caz, de pe vremuri. De pe timpul când nu era fost ziarist și stătea cu oamenii la taclale, de să le afle poveștile, de să le știe feliile de viață. De pe timpul când nu se presimțea, nici în cer, nici pe pământ, scrânteala asta cu care s-a priocopsit.

– De ce vrea să divorțeze? Ai supărat-o? I-ai făcut nasoale? N-ai adus banii acasă? I-ai băut aiurea? Ai jucat la cazino jocuri de noroc? Ai amante?

– Eu, taică?!? Doamne, sfinte, nu am supărat-o cu nimic. Am fost om cu frică de Dumnezeu toată viața și respectat în sat. N-am făcut rău nici la o muscă. Dar, așa a hotărât ea. S-a-nhăitat cu niște jagardele de muieri din sat și, aud că i-au făcut alea cunoștință cu unul mai tânăr. Așa aud și eu, că nu știu asta. Mie nu mi-a spus nimic. Doar și-a strâns lucrurile și a plecat. La băiatul nostru a plecat. Apoi, au venit amândoi și mi-au zis să vând casa și să le dau banii. Casa mea, casa noastră, în care am stat atâția ani... Cum s-o vând? Și eu unde să mă duc? Că, sunt bătrân, dar poate ață pe mosor o mai fi. Să mă duc să stau cu chirie? Să mă duc la azil? Să stau pe uși străine, după ce am făcut cu mâinile mele atâta avere? Adică, avere... Vorba vine. Dar am și eu un rost. Am o gospodărie frumoasă. N-am trecut degeaba prin viață. Și nevasta și fiul meu vor să vând tot și să le dau banii. Și satul așa vorbește: că ea vrea să divorțeze, ca să se mărite cu alt bărbat, cum ziceam, mai tânăr, și fii-meu o susține, că, dacă o susține, are și el parte la banii ăia de casă. Tot lumea vorbește că ar fi încercat să mă omoare. Că mi-ar fi pus otravă în mâncare și am ajuns acum vreo câteva luni la spital. Dar eu cred că vorbește lumea și mie mi-a fost rău că sunt bătrân și nu pot să mai mănânc chiar orice, ca în tinerețe. Cum să mă otrăvească nevasta mea? Am ținut-o ca pe o floare. Am luat-o

din dragoste. Și n-am fost om rău. Cum să mă omoare fiul meu, că i-am făcut toate poftele și, cred eu că l-am crescut cum se cuvine. N-am fost om prost. Am lucrat la oraș, ca șef, am fost și viceprimar, mai apoi, la noi, în comună. Le-am asigurat tot ce aveau nevoie. Ba, și mult peste. Nu i-am lăsat să facă nimic. Eu făceam tot în curte și în gospodărie. Nu mi-a fost greu și nici nu m-am plâns. Veneam de la serviciu și intram la vaci, la porci, la găini să fac curat, să le dau mâncare. Nevasta stătea în casă, la televizor. Băiatul era cu prietenii. Îmi plăcea să-i protejez, să am grijă de ei, să-i corconesc, să nu le lipsească nimic. Și i-am iubit. Le-am oferit din plin toată dragostea mea. Au avut toate alinturile și toate mângâierile pe care poate să le dea un om alor lui. Iar acum... Să-mi facă așa ceva? Nu, nu cred. Nu pot să cred. Satul, taică, vorbește. Trece prin ciur și prin dârmon tot. Că, lumea așa e. Dar mie mi-e greu să cred că ai mei, familia mea, mă vânează pentru bani. Și, apoi, le-am zis celor din sat, nu tot nevestei și fiului meu le rămân casa și banii mei, dacă eu mor? Că la vreun azil nu mă gândesc să dau munca mea. Nu pot să fac asta, deși sunt năpăstuiți și oamenii ăia. Și lumea zice că, da, le rămân, da' ei vor totul acum. Când eu sunt încă, iată, viu. Nu mâine, nu mai târziu, nu altă dată, când voi da în primire. Acum! Mai știu și eu ce să mai cred? Băiatul meu a venit și a stat o zi la mine. Nu mi-a mai zis nimic de bani, nimic de casa pe care ar trebui, cum zicea altă dată, să o vând. M-am plâns la el că nu mai pot de picioare. Că trebuie să-mi iau un baston, ca să mă deplasez mai ușor. Că mai trebuie să fac ceva injecții, că m-am ramolit de tot. Și el mi-a zis: hai, tată, să te duc la doctorul de picioare, să mergi bine, fără baston... M-am urcat în mașina lui, încrezător și bucuros. Nu mai mersese cu mine la doctori, până atunci. Și mi-am zis că, uite, satul se mai și înșală. Mai vorbește și aiurea și fără rost. Dar, m-am pomenit, uite, aici, la nebuni, măi, taică. M-au băgat, din prima, la izolator și ce mi-a pățit pielea... Eu ziceam că nu sunt nebun, că n-am ce căuta aici. Dar fiul meu le spunea doctorilor să nu se ia după mine, să facă ce trebuie și să mă liniștească, pentru că nu se mai înțelege cu mine. Mie mi-a șoptit că nu mai știe ce a făcut cu trimiterile de la doctorul de familie. Și nu știu ce să mai zic. Așa vreau să cred, că s-au încurcat actele, că băiatul meu a rătăcit toate hârțiile, că e prea multă birocrație. Dar, se lămuresc toate și eu mă

întorc acasă la mine, la cuibul meu.

Aaaaa, acum înțelege fostul ziarist. Acesta e omul care țipa la izolator, zilele trecute. Despre care povestea huiduma de Gelu femeilor de la bucătărie. Și despre al cărui fiu zicea că a dat bani doctorilor, ca să-l țină pe tată-său aici. Și matahalei de Gelu îi dăduse. E clar, vorbele satului sunt, în atare situație, adevărate. Simte asta cu tot flerul lui de ziarist de odinioară. Bătrânul e fleț de bun și de naiv ce e. Are deplină încredere în cei de lângă el. Vede lumea și lucrurile după el. Dacă el nu a făcut rău, cum a zis, niciunei muște, crede că și ceilalți sunt la fel. Că toți au sufletul alb ca laptele, când, de fapt, îl au prăzuliu. Sau ca pucioasa. Clar, fiul acela e un dulău maidanez, un șobolan infect, o tenie spurcată. Ce fiu poate să-și dea părintele afară din casă, doar ca să ia el banii? Ce copil își aruncă, din păcate, cu bună știință, tatăl la nebuni, ca să poată să-i vândă locuința și să-și însușească banii? Ce odraslă e într-atât de fără milă, de fără bun simț, de fără conștiință, ca să facă asta?

Ce povești de viață mai dantelează și Dumnezeu în lumea asta... El, om de 45 de ani are, așa, câteodată, impresia că le mai trage pe nas și Creatorul, de le bulibășește în halul ăsta. Era el, fostul ziarist, pe baricade, așteptând să vină, vreodată, vremea, ca să dea cu bulgări – și cu ce i-o mai pica în mână – în cei care i-au făcut, în ultimii zece ani, rău. Iată, însă, că mai au și alții hartane ciopârțite de viață. Brânca lovește uneori în suflete.

Nu-i vede chipul omului de pe marginea patului, în salon e întuneric ca-n grotă, dar îl simte blajin, naiv și cumsecade. Pare că are în lăuntruri o lădiță cu nestemate. Așa de plin îi e sufletul. Și l-a pocnit soarta la bătrânețe cu leuca în cap. Dar, dacă totuși, omul e nebun și tot ce spune e doar o poveste, o invenție a minții lui bolnave? A mai văzut d-ăia care par zdraveni, dar sunt, iremediabil, țăcăniți. Boala asta a nebuniei, oricum s-ar numi creanga de care suferă unii sau alții, pe aici, e perfidă. Arată fațete. Pune etichete. Minte. Și, poate e așa și cu moșul ăsta. Iar el, așa de hârșit de viață și de lume, s-a lăsat acum impresionat, ca o fată mare, de basmele cu feți frumoși. Mai știi, naibii... Poate e trimis de Ardil Escu, moșul! Dacă nu i-a ieșit cu polițistul, de s-a dat vărul lui, dacă a văzut că nu dă nimic din el, nenorocitul ăla a băgat moșul la înaintare. Luptă pe toate fronturile și cu toate armele. Și, Doamne, cât de fără perdea

s-a arătat el, nebunul nenebun! Nicio boială. Niciun joc. Nicio dramoletă. Nicio circărie. Nimic! Dacă omul ăsta e adus aici ca să-l distrugă pe el, operațiunea e reușită. Îl distruge! Acum e mâncat. El, ca cel mai mare dintre proștii nației, ba, dintre proștii speciei, a comis-o. A picat în rahat ca o muscă tâmpită. În sânge îl face Ardil acum, în sânge, dacă el e în spatele moșului ăstuia cu aspect de fraier și tântălău! Cum, cum a putut să fie atât de cretin? Cum a putut să arunce toate vălurile, toate măștile, toate cheile și să vorbească, uite, cu omul ăsta pe care nu-l cunoaște, de parcă sunt amândoi pe bancă, în parc și schimbă impresii, ca niște, cel puțin, cunoștințe bune? S-a pus singur, după ce a fost cât se poate de precaut cu Cristi Popa, pe butuci. Într-o fracțiune de secundă nebună, a dat, cu mâna lui, roțile solide ale vehiculului jos și a vârat dedesubt câțiva butuci aschilambici. Surcele, de fapt. Sau, a lăsat vehiculul, de prost ce e, suspendat în aer. Cum, cum de s-a lăsat mitraliat în halul ăsta de intențiile bune, de sentimentele omenești, de milă, de compasiune, de... Pfu, că prost mai e și el. Și se suspecta, multă vreme, că e deștept. Dacă iese vreodată de aici, musai la pășunat pe câmpii trebuie să se ducă. Acolo îi e locul, ca un mare bou ce e. De ce trebuia să îi pese lui de un moș bășinos? Și, mai ales, de ce s-a lăsat fraierit de moaca lui și a apărut în față-i ca un pitpalac ridicol? A mers pe șină, mereu pe șină, în ultimii trei ani și, poftim, a deraiat acum în cel mai lamentabil mod.

Hm... Dar poate că își face griji aiurea. Poate că omul e doar amărâțul care a zis că e. Poate că fii-său și nevastă-sa chiar vor să-l termine, ca să îi ia spoiala de agoniseală. Poate chiar l-au aruncat la nebuni, fără să fie nebun și fără să fie omul lui Ardil. Cum o fi, dar el, victimă a unui descreierat, trebuie să aibă grijă. Să nu mai facă o mișcare fără mască. Nu doar în prezența omului ăstuia se poate trăda, ci și a nebunilor care, acum, se pare că dorm, după sforăituri și vânturi, dar cine mai știe. Cu nebunii, e un fapt, nu știi niciodată. Grădina Domnului e mare aici și, din păcate, are multe, multe porțițe de strecurat.

Și în fața infirmierilor se poate, la fel, trăda. Și ăștia pot intra în orice clipă. Uite, ca adineauri când l-au adus pe, cum i-a zis infirmiera aia, moș tăgârță. Sigur, nu se întâmplă în fiecare clipă, în fiecare oră, în fiecare noapte, dar, cum zice poporul, în inestima-

bila-i înțelepciune, dacă pui capacul pe oala care fierbe pe foc, nu riști să te trezești cu vreun gunoi, sau mai multe, acolo. Poate că n-ar mai trebui să se perpelească atâta. Să ia viața, cu toate ale ei, la pas. De ce mama dracului să o ia, ca tembelul, la goană prin toate noroaiele, de să-și strice și pingelele și hainele? Ușor, oblojim, pansăm, vindecăm. Poate că Michiduță, dacă nu e Ardil Escu, n-o fi fiind atât de negru. Ce i-o fi trebuit să facă pe bunul samaritean cu moșul ăsta? Nu stătea el bine pe pat, visând la viața lui de odinioară? Nu îi era bine, amintindu-și de Adina? De dragostile lui? De copilul lui? Ehei, ce soare de fată era Adina și el, prost cu crăci, n-a avut preandez la îndemână, ca să lipească soarele de el. Nici ținte, nici piroane, ca să n-o mai lase să plece. De fapt, Răducelu-Pătrunjelu, cum ar spune Dili, tu ai lăsat-o pe ea. Tu i-ai dat papucii. Tu ai plecat, în mă-ta, cu și după Alina. Tu ai dat din mână bunătatea – și bunăciunea – aia de fată. Acum, e tardiv de târziu, în paștele ei de viață, să mai despici firul de păr!

Mari greșeli a mai făcut și el, ca un mare dobitoc ce e, la viața lui. Oare, acum, cu Cristi Popa face, de asemenea, o imensă greșeală? Oare, ar fi putut să se agațe de el și să scape din bala-muc? Oare, ar fi putut să închidă, pentru totdeauna, capitolul ăsta și să fie om ca toți oamenii? Oare, ar fi putut să privească, apoi, cu detașare, cartea vieții sale și să spună despre cei zece ani petrecuți la ospiciu că sunt paginile care lipsesc din carte? Ar putea, la propriu, să se lipsească de amintirile de aici? Ar putea să șteargă, așa, ca și cum ar da cu jetul de apă, tot calvarul și tot chinul și tot iadul? Multe cărți sunt incomplete, lipsesc din ele pagini. Le-a rupt cineva, s-au desprins singure, le-au ros șoarecii. Varii motive. Dar lipsesc pagini. Ar putea lipsi și dintr-a lui? Are, de fapt, o falsă problemă. Subcomisarul Cristi Popa a plecat, somându-l, aproape, de care parte a străzii vrea să se poziționeze. După atâta barbarie, după atâta chin, după atâtea minciuni, după atâta of, el mai știe, parcă, pe care parte îi e mai bine? Înăștia zece ani a învățat, cu greu, ce-i drept, să nu mai creadă că tot ce zboară, se și mănâncă.

Of... A-nceput s-o ia razna. Vărul nevră l-a făcut, cu toate câte i le-a spus, să fie, din nebun nenebun, cum era până la adăstarea lui aici, nebun sadea. Visează femeii, are gânduri, filosofează, îl pulverizează amintirile, își face griji, se simte singur,

speră ca o vacă tâmpită că vine – în sfârșit, vine! – Moș Crăciun. Vacă, da. Căci boii sunt prea boi ca să spere. Să fie viperă râioasă de-a lui Escu Ardil, polițistul ăla? Să muște, pe șestache, și să fugă? Să vrea fostul președinte, prin slugile lui râioase și hâde, pe care le știe bine, din primii șapte ani, să-l ardă iar? Să-l facă iar în sânge? Să-l pună, de tot, cu botul pe labe?

Pfuoă... Cum e lumea și cum e viața asta! Nedrepte! Ca să nu zică altfel. Îi vine să zică într-o multitudine de feluri. Căci, na, vocabular amplu are. Doar a fost ziarist. Și nu unul care a scris programul autobuzelor în noaptea de Înviere. A avut – mai are încă, în mod cert, deși e la balamuc – mai bine de două sute de vorbe la purtător. Of! Nebunii nebuni dorm de tai lemne cu drujba, pe spinarea lor, și el...

– Ascultă, îi spune, scuturându-și mințile înfierbântate de temeri, bătrânului adus de la izolator, ascultă... Să nu mai spui nimănu ce mi-ai spus mie acum. E mai bine să nu știe cei din jur ce-am vorbit noi, amândoi. Lumea e rea, știi...

– Dacă zici mata, nu spun, taică. Nu spun la nimeni. Am mai zis, așa și pe dincolo, și când eram la izolator. Sau cum îi spune la locul ăla fioros. Nu m-a ascultat nimeni. Am tot țipat, ca să audă băiatul meu și să-i pese, să-i fie milă. Sau, să-i spună cineva și să rezolve repede cu actele, ca să mă scoată de aici. El m-a adus, el să mă scoată. Că eu nebun nu sunt. Chiar nu sunt! De asta m-a ferit Bunul Dumnezeu. Și mor alea, orătăniile pe care le am în gospodărie, de foame, acasă. Și de sete. Mai ales, de sete. Că și ele, ca noi, oamenii, o duc fără mâncare niște zile, dar fără apă, nu pot. Așa suntem construite vietățile astea. Și floarea se usucă fără apă. Of... Nici nu știe nimeni unde sunt. Că am plecat să rezolv problema cu picioarele. Alea mă dureau, mă dor... Nicio alifie, niciun unguent, nicio cremă nu mă mai ajută. Așa că, am zis să vin. M-am bucurat că băiatului meu îi pasă și mă duce la doctor. Cine să se gândească, Doamne sfinte, că ajung la spitalul de nebuni? Cine? Dacă îmi zicea vreunul că văd balamucul, îi ziceam să fie la el. Dar eu, taică, n-am secrete, n-am nimic de ascuns. Fac, însă, cum zici că e mai bine, că te văd om cumsecade.

Sloiurile alea din simțiri, i se fac, din nou, lui Radu Munteanu apă chioară. Zici că a venit, deși, știe bine, n-a venit, dezghețul.

Câinii mai au să urle a pustiu în tot golul din el. În tot vidul pe care, cu luciditate maximă, îl realizează acum, la ceas de noapte zurlie. Mama ei de viață! Cam lasă gândurile turbate să-i spurce liniștea din eul propriu. Atâta vreme a ținut haita asta în lesă, așa cum se cuvenea și se cerea și se impunea și, acum, a scăpat, dintr-o dată, lanțurile. Ah, Cristi Popa, Cristi Popa... Numai tu ești vinovat! Numai tu ai venit aici cu gogoși de astea, umflate! Numai tu ai răsucit cheița într-o mașinărie stătută și ai pus-o în funcțiune! Numai tu ai dat liber visurilor și speranțelor și dorințelor, atât de bine și de tainic, ba și trainic, închise în genuni. Fără tine, fără vorbele tale, fără incursiunile tale, aici, nu era nimic. El, nebunul nenebun trăia liniștit. În pace. Nu mai visa și nu mai năzuia și nu mai aștepta nimic. Se-nvățase. Și se liniștise. Acceptase. Dăduse de-o armonie stranie. A lui cu el. Și cu ceilalți. Cu tot balamucul. Tot ce voia, pe mai departe, era s-o mai ducă. Să nu dea ortul popii. Să mai trăiască. Și vine un văr, care nu-i e văr, un polițist care, poate, nu e polițist, un om bun, care pare bun și răstoarnă tot. Dărâmă tot. Strică tot. Năruie tot. Dinamitează tot. Lăuntrurile din el s-au revărsat, ca o mare furioasă, peste limanuri.

– Eu, dacă vrei părerea mea, cred că fii-tău e o javră. Și mai cred că ăia din sat, care cred că el și nevastă-ta vor să se descotorosească de tine, au dreptate. Te-a adus la nebuni ca să te lase la nebuni. Nu ca să te ia. Nu ca să te scoată, după câteva zile. Că nu te va scoate. N-a încurcat nimic. N-a pierdut nimic. N-a rătăcit nimic. Toate actele, toate hârțiile sunt cum trebuie. Și sunt făcute ca să stai și ca să rămâi și ca să te cânte cucii la balamuc. Sunt sigur. Aștepți degeaba, crede-mă. Și îți mai spun o dată: n-a rătăcit niciun act, n-a pierdut nicio hârtie. N-a greșit doctorul, nici locația, nici investigația. A făcut-o în deplină cunoștință de cauză. Adică, te-a adus la spitalul de nebuni, știind că te aduce la spitalul de nebuni și știind că te lasă aici, că nu te ia nici azi, nici mâine, nici altă dată, dacă nu semnezi pentru casă, pentru casa ta, c-o vinzi. Că-i lași pe ei s-o vândă. Și, dacă ei vând casa, nevasta a plecat de acasă, fiul e așa cum e, unde să te mai ia? Unde să te ducă? Eu cred că ești pe drumuri. Și, ca să nu fii pe drumuri, rămâi la balamuc.

– Ce-mi spui, mă, tată! Îmi vine și să mă minunez, și să-ți dau dreptate. Dar, zău, mai mult îmi vine să nu cred asta. Nu pot,

nu pot să cred. E băiatu' meu. E nevasta mea. Am împărțit totul, în viață. I-am fost alături mereu și mereu am ajutat-o. Vrei să-ți spun ceva? Și copilul la fund, în locul ei, când era mic, îl ștergeam. Că ea nu suporta, nu putea să facă asta, îi venea rău de la ficat. A fost bolnavă rău și ea, o dată. Tot cu ficatul, cu fierea, cu stomacul... Mi ți-am îngrijit-o ca pe ochii din cap. Și chiloții din fund i i-am spălat, fără probleme. Doar era femeia mea, nevasta mea, omul care îmi e jumătate în viața asta. Cum să-mi facă așa ceva? Cum? Și nici băiatul nu poate s-o facă. N-are suflet de câine. Nu pot să cred că e un nenorocit. Că eu am crescut în casa mea un șarpe.

– Nu te-mbăta cu apă rece. Teoretic, ar trebui să fie cum spui. Dar, practic, nu se pupă deloc. Vorbesc faptele. Dincolo de ce spune satul sau spun ei, nevasta și fiul tău. Există o mulțime de spitale. În orașele mari, cu precădere. Acolo, se fac analize, teste, investigații felurite. Îți iau sânge, te bagă la ecograf, te supun la alte aparate performante, care ajută medicii să pună diagnostice bune, cât mai corecte, cât mai aproape de adevăr. Aici ce ți-au făcut? În afară de faptul că te-au îmbuibat cu tranchilizante, că te-au băgat la izolator, că te-au chinuit, ce ți-au mai făcut?

– Deh, mă, taică, știi și eu ce să mai zic?

– S-o luăm altfel. Te-a-ntrebat cineva, de când ești aici, dacă te dor picioarele? S-a uitat cineva la ele? Ți s-a făcut vreun consult, în acest fel? Și, în general, ți s-a făcut vreun consult? Nu ți s-a făcut, normal. Nici nu trebuie să-mi spui nimic, știi și singur cum e mersul aici, la nebuni. Căci, da, aici e spital pentru oamenii cu probleme psihice. Pentru ăia care nu mai gândesc bine. Care sunt nebuni. Care, în general, dacă nu sunt tratați aici, corespunzător, și rămân într-un loc cu oamenii normali, pot constitui un pericol. Desigur, nebunii sunt periculoși oriunde, deci și aici. Mă repet. Fiul tău te-a adus la balamuc, la nebuni, spunând și dând impresia că ești un pericol, că nu mai ești în stare să gândești și să iei decizii, că locul tău e aici. Habar n-am dacă a avut un dosar fals, la dispoziție, cu acte medicale din care să reiasă că ești țcănit sau aici, pe loc, a făcut o înțelegere cu directorul. Se prea poate să fi plătit doctori de afară, ca să spună că ești nebun, dar se poate la fel de bine să fi dat, simplu și direct, aici, la fața locului, bani directorului sau vreunui medic, ca să te interneze. De dat bani, ca să te țină aici și să te trateze cum

se tratează nebunii, te asigur că a dat tuturor, doctori, asistente, infirmiere. Însă, cineva a luat mai mult ca să-ți facă internarea. Pe neve, dacă înțelegi. Fără acte, fără controale, fără investigații, fără nimic. Doar în obrazul fiului tău. Doar pentru banii primiți în plic. Dacă e să-ți spun părerea mea, destui bani, ca să nu zic mulți. Totul a fost planificat, pus la cale bine, priticcit ca să te păcălească și să te-nșele. Gândește-te un pic. Ți-o spun pentru a suta oară. Bun, a pierdut trimiterea de la medicul de familie. N-o mai are. Dar aici e, strict, spital de nebuni. Strict spital pentru cei care au probleme cu capul. Nimic mai mult. Știe toată lumea. Ce-a căutat cu tine aici și nu te-a dus la un spital, unde se fac tot felul de investigații, deci și de picioare? Hm... Eu îți spun, deși, poate sună tăios ce-ți spun: te-a adus aici, ca să te lepede aici, ca să scape de tine, ca să nu te mai întorci, ca să mori aici. Acum, probabil, caută cumpărător la casă. Dacă ei au pus gând să-ți vândă casa și să ia banii, așa vor face. Nu le pasă că ești bătrân, că ești bolnav, că te ținăștia pe șocuri ori te bagă în cazanul cu smoală. Toate astea sunt detalii. Ei te vor mort. Sau, dacă nu, măcar dispărut. Măcar să poată să spună că nu ești în toate mințile și sunt îndreptățiti să-ți ia tot. Ca să nu ajungi, chipurile, să dai foc la tot. Măcar să fii neputincios. Măcar să nu-ți mai ia cineva partea. Măcar să nu te mai asculte lumea și să nu dea cu pietre în ei. Ascultă-mă, știu ce spun. Am mai văzut marfă d-asta.

Bătrânul de pe marginea de lume, în fapt, o margine de pat, este de-a dreptul bulversat. Dacă îi spunea cineva că el e regina Angliei, nu era mai șocat. Adică, nu era la fel de șocat. Aproape că a rămas, la propriu, cu gura căscată. E logic ce spune omu' ăsta. Mulți i-au zis treaba asta, în sat. Căci, toată tevatura asta, cu casa, nu e de ieri, de azi, de alaltăieri. Se tot întinde, ca o pecingine, de ceva vreme, peste sufletul lui. Da, i-au spus mai mulți că fii-său și nevastă-sa au luat-o din loc. Că a ținut și încălzit la sân o adevărată șerpăraie. Unii, râzând de situație, căci, la țară, unde lumea se știe până în cel mai mic amănunt, se bârfește mult. Și râd oamenii de așa chestiune, că, la bătrânețe, nu se mai gândește nimeni să divorțeze și să-și facă alt rost. Bașca să-l dea pe drumuri și să-i ia, ca unui străin, ca unui prost, toată agoniseala. Alții, a văzut, îl com-pățimeau. Cum să ajungă, la 78 de ani, câți are, să treacă prin așa

rușine? Că a fost om respectat în sat, pe toți i-a ajutat, dacă i-au cerut ajutorul, pentru oricine a avut o vorbă bună. Dar, de spus, așa cum i-o spune și băiatul ăsta, de aici, din spital, i-au tot spus-o. Mulți. Au vrut oamenii să-i deschidă capul. El n-a avut inimă să creadă așa ceva. N-a putut. Și, acum, aproape că îl lasă inima. Îl râcâie ceva, acolo, în miezul ei. Ca un vierme. Bune ar fi acum pastilele lui de tensiune. L-ar ajuta. Ar îndepărta viermele. Ar înceta râcâitul ăla. Dar nu le are. Aici, a cerut, a spus că are nevoie de ele, dar nu l-a luat nimeni în seamă, deși i-au spus: bine, bine, îți dăm și de-alea. Nu i-au dat nimic. Și, nu știe de ce, acum parcă înțelege tot. Acum, înțelege. Acum. În ceasul al doisprezecilea. Ai lui, cei mai dragi oameni din lume, i-au pus gând rău. Au vrut, iată, să-l răstignească. Ce le-a făcut? A muncit toată viața pentru ei. Ca să fie bine. Ca să aibă de toate. Ca să nu ducă lipsuri. Și acum... Oh... Râcâie viermele. Râcâie tare. Râcâie în continuu. Cerul pare că i se rostogolește în cap. Fărăme. Dumicați. Cum n-a fost niciodată. Sau, în inima aia râcâită, de nu știe ce mai rămâne din ea, după așa râcâit, i se rostogolește.

Munteanu știe toate astea – le-a trăit și el, cu Alina – și continuă, prinzând mâna omului de pe marginea de lume, să vorbească. Adică, de pe marginea de pat. Acolo pare că stă omul în vârstă, adus de infirmiere, în crucea nopții. O noapte pe care vălurile sanchii par, dintr-o dată, s-o sfâșie. Și marginea de pat se confundă cu marginea de lume. Sau, cine mai știe... Poate că, inexplicabil, sunt una. La cum și la cât seamănă...

– Ți-am spus toate lucrurile astea ca să nu te ia nimeni de prost și ca să fii precaut. Ca să știi. Ca să-nțelegi. E bine să fii pregătit, să nu te ia ca din oală. Nu, nici vorbă, ca să te supăr. Nu ți-am spus ca să-ți fac rău. Nu ca să mă joc cu inima ta ori cu mintea ta. E bine să știi pe ce picior dansezi. Aici, nu e ca afară. Nebun nenebun internat la – și printre – nebuni nebuni, e al naibii de greu. Dacă-ți spun că e iadul aici, trebuie să știi că nu exagerez. E iadul. Trebuie să ai grijă. Trebuie să-ți aperi, din toate punctele de vedere, spatele. Și nu trebuie să te încrezi în nimeni. Chiar dacă ți se pare zdravăn la cap și bun la suflet.

– Doamne, Doamne... Cum, adică, să-mi apăr spatele? Sunt om bătrân. Adică, poate să mă violeze cineva aici?

– Aici, se poate întâmpla orice. Și să te violeze, și să te bată, și să te tragă de limbă, și să te omoare, și... Orice! Orice se poate întâmpla aici! Nici nu-ți trece prin cap câte pot fi! Când zic să ai grijă, nu exagerez. Cătuși de puțin! Din păcate! Era bine să le gogonez eu. Trebuie să ai grijă. Mare grijă! Dacă ai încredere în mine, stai în preajma mea. Am stagiatura, și nu doar, făcută aici. Dar, fără să vorbim în prezența cuiva, oricine ar fi, așa deschis și fără ocolișuri, cum vorbim acum.

– Sunt om bătrân, ce naiba... Îmi trebuia mie așa cruce? La anii mei? Stau lângă mata, cum să nu stau... Eu nu cunosc pe nimeni. Și nu știu ce probleme sunt aici și cum sunt oamenii. Am încredere în mata. Pari să fii om la locul matală. Și să știi ce spui. Dar de ce e, măi, taică, atâta răutate în lume?

Ehei, dacă ar ști fostul ziarist răspunsul, măcar, la întrebarea asta, ar fi mare. Colosal ar fi. Uriaș. Dar, nu știe. Atât de multe nu știe. Viața are cărări încurcate. De labirint. Și necunoscute. Atât de multe necunoscute are parșiva asta de viață! Credea despre el că e un om știut. Nu e. Și nu știe multe lucruri. Știe doar, uite, că de o oră, poate și mai bine, vorbesc amândoi – el și moșul ăsta pentru care și-a lăsat chipul fără mască, fără smacuri, fără pudră – în șoaptă. Asta, ca să nu audă și pereții ori depărtările ce-și spun. Aici, astea și ăștia au urechi. Și ochi. Iar ei, prevăzători, vorbesc susurat. Tainic. În șoaptă. Ceea ce înseamnă că moșul, la cei 78 de ani pe care îi are, nu e surd. Are probleme cu picioarele, cum a zis, dar, de auzit, aude. E un lucru bun. Sau, cine mai știe, nevoia face urechile betege să audă și ochii vlăguiți să vadă. Și, da, sunt semne că, și cu capul o duce bine moșul. Nu e schilodit la creier, cum vrea fiul lui să dea de înțeleș.

– E multă răutate – în lume și aici – și e bine dacă înțelegi asta. Dacă nu uiți asta. O să-ți fiu prieten. O să am, cum pot mai bine, grijă de tine. Nu-ți pot spune că pleci acasă, la găini. Ar însemna să te mint. Dar, te asigur că o să te am în pază. Sper să faci și Dumnezeu – că am văzut că ești prieten cu El – același lucru. Ia zi, cum te cheamă și de unde ești?

– Sunt din Drajna, mă, tată. Comună mare. Făloasă. Cu oameni muncitori și de soi bun. La vreo 50 de kilometri de aici. E aproape. Dar, de aici, ca să ajung acolo, mi se pare că e din Siberia

în Noua Zeelandă. Și mă cheamă Tase Tudorache. Am 78 de ani, tată. Parcă am mai zis. Sunt bătrân. Bătrân... Și p-asta ți-am mai spus-o. Nu-mi trebuia mie, acum, așa pahar, așa-ncercare, așa of... Îmi duc zilele de azi, pe mâine. A, nu că n-am ce să mănânc, în casa mea, la masa mea. Am. A vrut Dumnezeu să fie de toate. Am muncit și am făcut. Dar puterile sunt tot mai puține și tot mai mici. Așa e cu omul bătrân. Ce puteam să fac bine ieri și alaltăieri, azi nu mai pot deloc. Of, of, of... De ce n-au mai avut răbdare, că nu o mai duc cât pământul... De la zi la zi, știi bine, văd, observ, mă pierd cu sănătatea. Sunt tot mai amărât, măi, taică, tot mai neputincios, tot mai moș. Nevastă-mea e mult mai bine ca mine. Deși, suntem cam de aceeași vârstă. Merge bine, e dreaptă, se mișcă repede, e cum se spune, țepănă. Că ți-am zis că-și caută, la anii ei, logodan. De unde o veni asta, nu pricep. Trăiești o viață cu-un om, îmbătrânești alături de el, zici că-i știi năravul și cusururile. Uite că nu-i știi nimic. Nu ajungi să cunoști omul cu care pleci la drum lung și greu, nici după o viață împreună. Te lovește în moalele capului, când te întorci cu spatele. Înfige pumnalul în plămânii tăi. Prin spate. Fără să vezi. Fără să i te uiți în ochi. Mișelește, tată. Așa cum n-o face, poate, cel mai mare dușman. Eu zic că nu prea am dușmani, că nu m-am răcâit cu nimeni. N-am tânjit la ce are altul, n-am băgat intrigi, nu m-am certat cu nimeni. Dar zic așa. Că, dacă ai dușmani, la ei, să zicem că te aștepți să te lovească și să-ți facă rău. La familia ta nici cu gândul nu gândești că poate să te sape și să te-ngroape așa. Dar, ce să faci, taică... Ce să faci... Nu poți și nu știi să faci nimic. Așa e viața asta. Nu te pui cu ea. E mai hoață ca noi. Mai parșivă. E codoașă mare, pe cât e de frumoasă, la tinerețe. Când ești tânăr, fără griji, crezi că e frumoasă viața asta, de ne-a fost dată de Al de Sus. Apoi... Și e fiecare cum aranjează Dumnezeu să fie. Eu mai rău, nevasta mea mai bine... Mă bucur să fie bine și să-i fie bine. Căci eu, mă, tată, ca un nebun, am iubit-o. Nu-i vreau răul și necazul. Nu vreau să fie amărâtă. Doar să se gândească, atunci când e cu logodanul ei, viitor soț, pesemne, că eu, ei, nu i-am făcut și nu i-am zis nimic rău, niciodată. Nici băiatului nostru, nu-i doresc ceva rău. Ei, cine mai era ca mine, în sat, când ea mi-a făcut băiat... Scară la cer am făcut pentru amândoi. Am urcat și-am coborât pe ea, de mii de ori, ca să le aduc aproape, la îndemână, stelele și luna

și soarele. Pentru ei, pentru cele mai importante persoane din viața mea. Nimic, în toți anii ăștia, n-am precupețit. Nimic nu mi s-a părut greu sau imposibil, pentru ei. Nu m-am dat în lături de la nimic, pentru ei. N-am ezitat să-mi vând și sufletul, picătură cu picătură, dacă era nevoie. Erau și ei cu mine, pentru mine. Aveam o familie deosebită. Ce vremuri! Și ce bine și ce frumos mai era cu noi, în casa noastră, în viața noastră... Și, uite, hodoronc, tronc, pătăranie pe capul nostru. Nici în clipa asta, parcă nu-mi vine să cred, în totalitate. Ne-am ramolit acuma, la sufletele de atunci. Ne-am năruit, fără să ne dăm seama. Ca niște case părăsite de stăpâni, cărora le crapă zidurile și pereții și acoperișul. Am înnebunit, poftim, toți. Cum om fi ajuns aici, Doamne... Unde s-o fi produs fisura? Unde s-a spart stânca aia care era viața noastră? M-oi ruga să le lumineze mințile Al de Sus fiului și nevestei mele. Și la toți de aici, de la spital.

– Nevestei și fiului, le-o lumina, nu zic nu, mințile, la vreun moment. La rândul-mi, mă rog să fie așa. Zici că erau oameni buni și țineau la tine. Poate, da, mai e o șansă. Poate face o minune Dumnezeu ăsta la care zici că te rogi. Poate te-ascultă. Multă vreme, m-am rugat și eu la El. Nu m-a ascultat. Nu m-a auzit. Nu mi-a sărit în ajutor. Nu mi-a oferit niciun miracol. N-a mișcat un deget pentru mine. A fost ocupat. Asta e altă poveste. Poate pe tine te aude și le dă minte și suflet alor tăi. Dar, pentru cei de aici, nu sunt șanse de luminare. Nu te aștepta la așa ceva. Nu-ți face, e mai bine, iluzii. E în van, crede-mă! Aici, toate becurile, toate feștilele, toate lumânările, toate candelulele, toate bețele de chibrit sunt stinse pe vecie. Nu mai e nicio flamă, nicio scânteie. Dacă s-a terminat bateria la creierul, s-a terminat și gata. Era de unică folosință și nu poate fi pusă alta. Doar să se taie capetele nebunilor și să se pună altele. Așa că... Mai bine să te lumineze pe tine, ca să fii precaut, ca să fii atent, ca să fii cu ochii în patruzece. Și să facă Dumnezeu din cer o minune – mare minune, pe cuvânt – să ieși de aici. Îmi doresc din inimă să pleci acasă, la orăntăniile și la sătenii tăi.

– Să te-audă Dumnezeu, tată. Să te audă. Unde e mai bine, mai ales pentru omul în vârstă, decât acasă la tine? Că ai, ca bătrân, tabieturile tale, năravul tău, rostul tău, urgențele tale, intimitatea ta. Pe uși străine, e greu. Se poate, recunosc, să ai dreptate. Să fie cum zici, cu familia asta, a mea. Dar, ce să fac, taică? Nu pot să-mi

pierd speranța de tot. Am să gândesc pozitiv. Că așa se spune, așa zic toți. Că dacă dorești ceva și nu lași negativismul să te cuprindă, universul se aliniază la dorința ta și te ajută, o îndeplinește.

Ce să-i mai spună fostul ziarist? Cum să mai argumenteze? Cum să mai țină oglinda, ca moșul să se vadă – și, mai ales, să vadă adevărul – în ea? Are dreptul să ia aproape unui condamnat la moarte ultima speranță? Cine e el să ucidă orice nădejde, orice licăr de lumină care poate să-i dea omului tărie să reziste aici? Lasă-l să se agațe, lasă-l să se prindă de un gând, lasă-l să aibă himere. Ce, parcă el n-a avut? Nu s-a agățat, nu s-a prins, n-a sperat nebunește că i se întâmplă o minune? Cum de-și permite acum, cu nerușinare, să tragă preșul de sub picioarele bătrânului și să-l dea cu cracii în sus? Ce, el e Dumnezeu să știe ce va fi? Poate fiul și soția omului revin la sentimente mai bune. Poate îl iau acasă. Poate îl trece ceasul rău pe nea Tase. Că doar nu trebuie să fie și viața lui, cum a avut-o el, Radu Munteanu. În fond, moș Tase e în corzi din cauza familiei, nu s-a pus în furci cu fostul președinte al țării, Ardil Escu. Lumea, da, mai uită, își mai schimbă purtarea și prioritățile. Nu sunt toți Ardil Escu, să muște, să lovească, să scrâșnească mereu. Și îi spune bătrânului de pe marginea de lume:

– Așa să dea Dumnezeu să fie. Să își amintească ai tăi că sunteți o familie și să te ia acasă. Te superi că îți vorbesc la per tu, deși ești mai în vârstă ca mine? M-am învățat așa. Și te consider apropiat. Dar, nu o fac pentru că sunt vreo pușlama notorie. Că nu am bun simț. Că nu îți respect etatea. Pur și simplu, așa mi-a intrat în reflex. Să vorbesc cu oamenii care îmi plac fără pretențiosul dumneavoastră.

– Nu mă supăr, tată. De ce să mă supăr? Zi-mi cum vrei și cum îți place și cum îți vine. Pe mine nu mă deranjează și nu mă supără. Ce, ăsta e motiv de supărare? Atunci, faptul că ai mei m-au adus la spitalul de nebuni, ce mai e?

– Bine. Ia zi, pe afară ce mai e? Ce se mai întâmplă prin lume... Care și cum și cu cine mai defilează... Că eu... eu de zece ani sunt aici și nu mai știu ce se petrece dincolo de poarta balamucului.

– Cât ai zis?!? Zece ani? Zece ani... Adică mata vorbești serios, măi, tată? Cum să te țină într-un spital, zece ani? Ce, aici nu fac externări, ca la toate spitalele, după o săptămână, două, nouă?

Cum să te țină o viață? Sunt nebuni, atunci...

– Sunt nebuni. Da. Și nu prea fac externări. Ca să nu zic că nu fac deloc. Doar dacă... dacă face Dumnezeuul tău o minune.

– Da' ce-ai făcut, omule, să te țină zece ani aici? Ai omorât oameni? Ai făcut genocid? Ai fost terorist? N-ai plecat deloc, n-ai avut nicio învoire, nicio zi de libertate? Ce-i aici, că mă sperii? Nu se poate, măi, tată, să fie așa...

Hm... Terorist... Ca Ardil Escu. Că așa zicea subcomisarul, că asupra lui Ardil planează supoziția că ar fi băgat și în acte de terorism. Dar, în ce naiba nu e băgat ăsta? E ceva pe lumea asta în care să nu-și fi vârat coada, ca un drac ce e? Îi e ceva străin și necunoscut? A ratat ceva? Fără îndoială, nu! Ia să întrebe, într-o doară, de el... Cine știe, poate află că s-a dus la duhul sfânt și a scăpat lumea de-un nenorocit.

– Ardil ce mai face? Ce se mai aude despre el?

– Ardil? Care Ardil, taică? Ardil Escu? Fostul președinte?

– Da, fostul președinte al țării. Se mai aude ceva despre el? Mai apare la televizor? Ce se mai spune despre el? Sau, dacă de zece ani nu mai e președinte, nu mai știe nimeni nimic de el? Că, doar n-o fi murit...

– Ce vorbești, domnule... Cum să moară? Ce, ăla e om de murit? E bine, sănătos, voinic, în zua lui. Apare deseori la televizor. Ba, cu una, ba, cu alta... Sigur, mai puțin ca atunci când era președinte, că știe toată lumea că avea mereu de spus ceva. Dar apare. Mai săptămânile sau lunile trecute, nu mai știu exact, s-a vorbit mult despre el, că taman ce s-a însurat. Și a făcut nuntă cu ștaif, tată, ca un fost președinte ce se află.

– S-a-nsurat? Cum așa? Păi, nu era însurat? Eu așa îmi aduc aminte. Parcă era la a treia, la a patra nevastă...

– Ei, era, taică... Atunci, când erai mata afară, nu în spitalul ăsta. Cât ai zis... Zece ani. Era însurat cu a treia, a patra nevastă, atunci. Acum, ehei, a luat-o pe a șaptea. A șaptea femeie cu cununie. Nu știu cum îi permite biserica atâtea căsătorii în fața Domnului. Dar, mă rog, a fost președinte, poate are alte dezlegări el, la cele sfinte. De unde să știm noi, oamenii simpli? Ce să zic, halal de el. Inimă zburdalnică, taică. Îi place viața. Și femeile îi plac. Deh... Îi place iubitul. Nu e ca mine. Deși, mai, mai că suntem aproape, ca

etate. Că Ardil Escu nu mai e la prima tinerețe. A curs viața și peste el. Se ține bine, că a trăit bine, peste limită, nu ca omul obișnuit. Nu l-a durut capul de nimic. I-au venit toate pe tavă. Dar, oricum ai fi și oricum ai duce-o, anii trec. Nu poți să rămâi tânăr o veșnicie. Că vrei, că nu vrei, vadul tot îl treci. Adică, zic de tinerețe, că...

– A șaptea? A șaptea nevastă... Ești sigur? Dumnezeu! Și cu celelalte ce-a făcut? A divorțat de ele? A rămas văduv?

– Ei, știe cineva precis? Aud că a divorțat de unele. Dar și că, două dintre ele s-ar fi sinucis. Una s-a-necat în mare, alta ar fi căzut de pe un deal, la Cornu. De supărare, poate, că le-a lăsat. Și nu le-a lăsat orișicine, le-a lăsat ditamai politicianul. Om cu stare. Cu nume. Cu bani. Cu prestigiu. Îl știe o lume. Vorbește despre el. Or fi murit că atâtea zile au avut. Sau că, bietul Ardil, n-a avut noroc de ele. Cine știe ce-o fi fost și cum o fi fost. Așa sau altminteri. Ce, știe cineva ce e în casa cuiva? S-or fi sinucis. Că te-apucă disperarea, măi, taică, în cazuri de astea. Mă uit la mine, cum mă doare de tare. Mă doare de nu mai pot, în tot pieptul. Dacă îmi băga unul cuțitul aici, nu mă durea așa. Cine știe ce-or fi făcut și ce-or fi pățit și femeile alea. Nu prea s-a vorbit despre asta. Nu s-a făcut tam-tam mare, ca pe alte subiecte. Dar, nu știu bine, tată, nu știu ce a fost în inima și în casa lor. Nimeni nu știe, doar facem, ca să treacă timpul, speculații cu toții. Astea se aud prin ziare și pe la televizor. În ziare, mai arcana, când erau ziare. Că, acuma, nu mai sunt.

– Cum nu mai sunt ziare? Ce tot spui... Te ții de bancuri? Auzi, nu mai sunt ziare... Păi, ce s-a întâmplat cu ele? Vorbim despre libertatea cuvântului, nu e de joacă aici și cu asta. Cum să nu mai fie ziare? A dat Ardil Escu ordin să fie desființate?

– Ei, nu, taică, n-a dat... Pe față, n-a dat. Ardil pare cel mai bun om. Nu s-ar atinge de vreun ziarist. Că, și acuma o dă cu libertatea de exprimare, în sus, libertatea presei, în jos. Eu nu țin cu el, n-am fost în partidul lui. L-am mirosit că are putregai mult în fapte și-n cuvânt. Dar lumea îl place. Îl crede. Îl aplaudă. N-a dat ordin să închidă ziarele. S-a mai luat el cu mogulii, dar n-a mers până la a pune lacățul pe vreun ziar. Adică, nu la propriu. Dar, nu știi? Nu se mai vând ziarele. Nu mai cumpără nimeni așa ceva. Lumea citește știri pe internet sau se uită la tv să afle ce se mai întâmplă prin țară și prin lume. Și eu eram abonat la cinci ziare, înainte, și la trei reviste.

Plus nevasta, cu ale ei, alte abonamente. Că ne plăcea să citim, una, alta. Numai ce venea poștașul cu ele, când apăreau de la tiparniță. Le luam pe toate, din mâna lui, cu mare drag, și ne retrăgeam la citit. Ne racordam la lume și la informație. Era frumos. Dar, acum, nu mai cumpăr niciun ziar și nicio revistă. Nu mai am de unde. Nu mai apar, pe hârtie, cum apăreau. Nici la primărie, unde venea puzderie de presă, nu mai e, acum, nici urmă de ziar. Știu sigur astea, că am fost două mandate, mai demult, viceprimar, și acuma, în vremea din urmă, consilier. Nu mai merg ziarele, taică. Nu mai există presă scrisă.

Radu Munteanu e năuc. E posibil așa ceva?

– Ce-ai rămas așa, măi, băiete? Nu știai că nu mai citește lumea ziare? Cel puțin, tineretul e numai cu internetul. Nu mai e om să n-aibă un computer de-ăla. O avea, n-o avea ce să mănânce, o avea, n-o avea acoperiș deasupra capului, o avea, n-o avea, de muncă și de servicii, dar calculator și mașină și telefon mobil are tot prostul. Nu știu, taică, n-or mai merge ziarele și că se taie pădurile și nu or mai avea hârtie, din ce să le tipărească. Tot, tot s-a tăiat. De pe toți munții. S-au dus frumusețe de copaci. Nici măcar la ai noștri, din țară. Căci, aud, austriecii sunt beneficiarii. A fost, vreme bună, și criză. Pe toată planeta a fost. N-au mai făcut cei cu bani publicitate la ziare. Nu știu, tată, îmi dau și eu cu presupusa. Că-i aia, că-i aialaltă... Ca omul bătrân, cu vorba-n beregată. Adică, e nevorbit, mă, tată, omul bătrân. Cu cine să vorbească? Dar, știu de știut că au dispărut multe ziare de calitate. Nu mai merge nimic. E un fapt. Nu-i știu cauza, dar e un fapt.

Îhâm... Un fapt... A dispărut presa scrisă. Îi hauie, fostului ziarist, de parcă e pe creastă de munte, urechile. A dispărut presa scrisă. Nu mai sunt ziare. Nu mai sunt... Nu mai e... Cum? Ce? Aude bine? E posibil așa ceva? Se poate întâmpla una ca asta? Ori moșul ăsta, căruia încă îi acordă credit aproape deplin, bate câmpii? Și ziaristii ăia care făceau ziarele, unde s-au dus? Ce fac? Din ce mai trăiesc? S-au recalificat la locul de muncă? Unde, în ce mai scriu? Unde mai exprimă ideile, opiniile, faptele, întâmplările? Căci, televiziunile, dacă astea merg mai bine, nu îi pot absorbi pe toți. Da, știe, sunt multe televiziuni, dar și numărul jurnaliștilor de presă scrisă e mare. Hm... Oricum, dacă e adevărat, nu e semn bun. Lasă că nu e de

bine pentru oamenii ăia rămași fără obiectul muncii, dar nu e bine nici pentru țară, pentru democrație, pentru viitor. Cum să dispară ziarele tipărite pe hârtie? Unde s-a mai pomenit așa ceva? Toată lumea lumii are presă scrisă. Multe pagini de hârtie, cuprinse într-un mănunchi. Mda... Țsta e încă un motiv de tristețe și de meditație. Unul, din păcate, serios. Și el, dacă, presupunând prin absurdul cel mai absurd, iese vreodată, în viața asta, de la balamuc, ce să facă? În afară de a scrie, scârța, scârța pe hârtie, nu știe să facă altceva. A terminat o facultate în acest sens. S-a pregătit. Și doar în domeniul ăsta a lucrat. Aici avea, ca tot omul, relații, pile, cunoștințe. Era, în fond, toată viața lui. Doamne... Să dispară și ziarele, auzi... În ce lume trăim? Cum de s-au dat toate cu susul în jos? Cum de s-a ajuns aici? E jale, carevasăzică, și afară. Nu mai fuge niciun câine cu covrigi în coadă. Of... A înnebunit lupul!

Și rănilor din suflet, adunate acolo în ani, unele cicatrizate, altele încă sângerânde, o iau razna, toate. Făcuse pact cu ele, semnase un armistițiu, bătuse palma, ca ele să nu mai clocotească așa. Să vegeteze, tăcute, în pieptul lui. Să stea acolo, stăpâne, nu le subminează autoritatea, recunoaște că sunt multe și sunt suverane, dar să nu crâcnească, neam, în veci. Ori, acum, toate rănilor de acum și din timpuri imemorabile, explodează. Știe asta. Simte. Sufletul îi e în sânge. Cu sânge i s-a umplut și gura. S-au grăbit rănilor astea să dea pe din afară, să facă inundație cu sângele necurs din ele. Pesemne că s-au coclit, acolo, în suflet, de cât au așteptat. Singure. Părăsite, aproape. Ale nimănui. Căci, el, într-un anume fel, s-a dezis, constrâns de viață, de ele. Și rănilor astea și-au pierdut răbdarea și au izbucnit. Iată, în sânge. Iar se face, dar-ar dracii, haos în el.

A iubit presa. I-a plăcut să scrie la ziar. La ziare. Nimic nu s-a comparat în viață, cu asta. Nimic. Mai simte și acum, după atâția ani lipsă la apel, mirosul cernelei și al hârtiei, din clipa în care, într-o zi, citea ziarul. Mirosul ăla... Nu se compară cu nimic. O cafea bună miroase, evident, bine. O țigară are un farmec și un iz aparte. O femeie frumoasă, pielea și inima ei, miros, miros special. O floare de mărgăritar are, da, un parfum special. Dar tipăritura de ziar, e, era, că tocmai a aflat că nu prea mai există așa ceva, altfel. Total altfel.

Și ce de munți alesese să urce, cât a fost în presă! Și ce de hârtoape și-a pus singur, ca prostul, în drum. Și ce de prăpastii au primit, satisfăcute, căzăturile lui de pe culmi. Și ce de Scripturi a mai răstignit pentru meseria asta. Și, uite, ce neașteptat aude acum unele ca alea de adineauri. Se împământase, în timp, într-o realitate fermă și, zicea el, constantă. Dar, se pare, tot mai mult, că nimic nu dăinuie. Că, într-un fel sau altul, totul, totul în lumea asta e sortit eșecului. Sau pieirii. Sau deșertăciunii. Dacă și reduta presei scrise – și ce redută era! – a căzut, chiar că nu mai e nimic. O fi picat și presa tabloidă, aia cu, vorba lui Gelu, chiloțarie? În ce să mai creadă el acum? Spre ce să-și mai îndrepte speranțele? Din ce să mai facă, în iadul lui, icoană?

Și, dacă, totuși, totuși, Cristi Popa îl scoate de la nebuni, pe el, nebunul nenebun, ce va mai face? Încotro își va îndrepta pașii, dacă drumul pe care îl știa, pe care îl clădise, pe care alergase, acum e pustiu și plin cu buruieni? Un drum părăsit. Un drum fără rost. Un drum închis. Pianul din el, clar e dezacordat maximum, în urma auzirii unei așa vești. Ziarele au murit, ca puse cu spatele la zid. S-a tras. Cineva a descărcat pușcoacele în presa scrisă. Lată a căzut toată! Nici măcar la datorie. Că tot era ceva. Să cazi la datorie. Și, nici măcar, dacă e cum spune moș Tase, și nu vede de ce n-ar fi, nu e de vină Ardil Escu... Iacătă, se întâmplă, așa cum nu credea, să înghețe iadul! Iadul ăsta de aici, de la nebuni, i-a înghețat. Mereu, întruna, în permanență, se ivește ceva în pârdalnica și scârba asta de viață!

Ha, ha, ha... Ardil Escu e la a șaptea nevastă. A ȘAPTEA! E mare omul, așa mic cum e. Deci, înăștia zece ani, el n-a stat deloc, dar deloc degeaba. Pe bandă rulantă a schimbat nevestele. Desigur, n-a stat pe tușă nici în altele. Nu le știe moș Tase, că nu s-o fi făcut vâlvă la televizor. În treacăt, le-a amintit subcomisarul Cristi Popa. A șaptea nevastă, auzi! Dar are, dacă el își aduce bine aminte, 68, 69 de ani și Ardil Escu. Mai poate? Mai e în stare? Mai e, Doamne sfinte, viril? Ia, uite, unde era craiul amantlâcurilor. Adică, da, sunt și amante în palmaresul lui. Dar pe șapte femei le-a luat cu cununie. Le-a trecut pe numele lui. Onoare mare pe doamne să le cheme Escu și să fie soațe ale lui Ardil. Băi, nebunile de Ardil! Șapte neveste, frate... Cât de nesățul să fii? Cât de cretin? Cât de crai?

Sau, mă rog, el așa vede lucrurile. Și, vorba lui moș Tase: cum te cunună popa la biserică de o mie de ori? Nu există niște reguli, niște dogme, o rânduială? De ce face ardilul mă-sii excepție? Nu e aceeași socoteală și pentru el? Promitea, ce-i drept, el, Ardil Escu, de mult. De atunci, de când, în mod haotic, a apărut, de niciunde, pe firmamentul vieții publice. Nu doar că ține o droaie de neveste dădea semn, ci că e în stare să se bage în orice. Să facă orice. Să fie orice. Orice, orice... Adică și tartor mare peste tartorii mici și peste tartorii așa și așa.

Moș Tase moțăie, pe marginea patului, răpus de oboseală. Și de evenimente. Iar pe el, fostul ziarist, rămas orfan de ziarele în care credea și la care spera să se-ntoarcă într-o zi, îl răpune acum, încă o dată, viața. Curva asta de viață... I-a mai tras, poftim, încă o smetie între ochi. Îi trage mereu. Nu se mai oprește. Nu știe să pună frână. Trebuie, însă – altă cale nu-i – să scuipe sângele ăla din gură, să se clătească bine cu lacrimi necăzute și să-și continue drumul. Care drum? Nici urmă de vreunul nu-i. Nici de cărare, darmite de drum. Unul, mă rog... Un drum. Nu-l știe și nici nu are importanță care e ăla. Încotro duce și dacă e lin ori cu hârtoape. O fi un drum, trebuie să fie un drum, deși nu întrezărește nimic, niciunul, deocamdată. Așa ascuns cum e de desișuri, de munți, de văi, de hăuri, dacă există – **ȘI EXISTĂ!** – dă de el. Acum e decis, da, să îl găsească. Luminița de la capătul tunelului nu se vede. Poate nu e aprinsă, încă. Poate n-a ajuns în curba care îi permite s-o zărească. Poate vreo ceață sau vreo umbră o astupă și-o obturează. Poate, ca la balamuc, face și viața economie și nu ține luminița aprinsă tot timpul. Mai pune, astfel, doi, trei lei deoparte. Dar, clar, e acolo luminița aia! Venirea, ca o descălecare domnească, a vărului, l-a făcut să înțeleagă asta. Să știe asta. Și să-i intre bine în cap. Mai există viață dincolo de balamuc! Drumul de urmat există și el. Și, da, trebuie să se vadă și luminița aia. Cât o fi ea de difuză. Jos cu sângele din gură! Are, poah, gust infect. E, în fond, sânge. N-ai cum să-i ceri să fie ca pralinele de ciocolată. Și el a ales să supraviețuiască. Încă o dată! A hotărât să nu cadă, ca Vidinul, acum vreo sută și ceva de ani. O să reziste. O să rămână-n picioare. N-o să se mai prăbușească. Chiar dacă totul, chiar totul, nu va fi decât istorie. Sau praf. Sau nimic. Sau nebunie din iad. Sau iad din balamuc.

Și Dili, ciufulită, mai ciufulită ca niciodată – lisuse, acum s-o vadă vărul, cât e de electrocutată! – dă cu peria peste noaptea bolândă din salon. Cu o singură mișcare, apasă întrerupătorul și aduce lumina încercănată peste toți cei de aici. Unul dintre cei zece din camera asta cenușie spre neagră tresare fugar, se mișcă spasmodic o fracțiune de secundă, dar nu deschide ochii. La câte medicamente tari se iau aici... Moș Tase își ridică, fără să dea vreo importanță luminii, picioarele grele și dureroase și se așază mai bine pe pat. Āialalți dorm, îmbuibați, cum sunt, cu tranchilizante. Deși, la vreun moment dat, se prea poate ca astea să nu-și mai facă efectul și nebunii să mișune pe aici, zi și noapte, mai ceva ca pisicile vagaboande, pe lângă măcelărie. Radu Munteanu e singur, în picioare, în încăpere, în balamuc. Și Dili fuge, mai ceva ca o cometă în mișcare, la el:

– Răducelu-Pătrunjelu meu, am venit. Vreau să mă ai. Vreau să fiu a ta. Vreau să mă dai de perete și să mă iubești.

Vântul sălbatic din stepă îl mai oprești. Cailor nărăvași le mai pui zăbală. Apelor dezlănțuite, clar, la un moment dat, ești în stare să le ții stavilă. Poate și pe Ardil, cât e el de Ardil, îl mai strunești cumva. Dar pe Dili, dacă s-a pornit, n-o mai stăpânești. Mai stârpești, poate, dând cu deratizatoare, muștele puturoase și șoarecii bezmetici din bazar. Pui, dacă e cazul și situația, frână la orice. Dar poftele dilitei, când o apucă... Hm, pe Dili nu e chip s-o potolești. Ea n-are buton de stopat. Nici măcar de pus pauză. Radu Munteanu știe asta. Și știe că Dili se-ntinde cu toți, prin tot balamucul, așa virgină get-beget, cum se dădea, când cu vărul Cristi Popa. De data asta, l-a ales pe el.

Și, după ce apasă cu mâna întrerupătorul, omul care simțea mai adineauri sânge în gură, de la rănile clocotinde din el, se face pentru nebuna cu părul electrocutat, veșmânt și mantie lângă peretele salonului de la balamuc. Zeci de ochi și zeci de urechi ar putea, dacă ar fi treze și neafectate de haloperidol să vadă și să audă. Tot! Dar, la ospiciu, nu e, în noaptea buiacă, mai nimeni treaz. La ospiciu, rectificând, nici când ar trebui să fie toți treji, nu sunt.

Și Dili și Răducelu-Pătrunjelu, sub dinții opăriți ai lunii pitite în neant, își întretaie, așa cum au mai făcut, trupurile înfierbântate. Fostul ziarist a avut, pentru o clipă, pe retină, soarele ăla luminos de

odinioară. Dar soarele, că așa face el, s-a grăbit să asfințească, și de data asta, după curcubeu.

– Tati pupă două fetițe minunate și scumpe. Le pupă dulce, dulce de tot... Că sunt cele mai mari minuni din lume și le iubește mult. Foarte mult. Cel mai mult. Până la cer și înapoi. Și pe urmă, invers. De la cer la pământ. De-un milion de ori. Nu. De-un miliard de ori. De multe miliarde de ori. Sunteți bine, da? Cea mică a fost cumișică și a păpat tot, așa mă gândesc. N-a supărat-o pe cea mai frumoasă și cea mai bună mămică din lume. Eu cred că o să întârzii un pic. Zic să nu fie mult, zic să nu întârzii deloc. Căci, abia aștept să fiu lângă voi. Să ne jucăm. Să ne plimbăm. Să ne luăm în brațe. Să pupe tati fetițele lui. Dar, nu știu, probabil că întârzii, căci avem de pus la punct un pas important în cazul ăla despre care îți povesteam. Trebuie să găsim o soluție. Trebuie să vedem cum acționăm. Pentru că, asta e, va trebui să acționăm. Știi, nu ni s-au ales apele așa cum am sperat. Ploile au căzut haotic și abramburite. Și trebuie să vedem cum dirijăm acum concertul ăla. Stai un pic, iubire, stai un pic în telefon.

– Hai, mă, intră! Intră, n-auzi? Bă, are clanța clei pe ea, de nu te desprinzi de acolo? Sau parchetul pelicanol? Intră, mă! Ce stai ca rața la barieră?

– Deci, am văzut că vorbești la telefon, șefu', și n-am vrut să te inoportunez... Că, deci, știi că sunt băiat fin și delicat și nu deranjez nicio muscă.

– Hai, nu mă-nnebuni, musiu! Delicat și fin ca glașpapierul, ca să nu zic altfel. Intră, fă pași! Și stai un pic... Că avem treabă.

– Cu cine vorbești? Cu Cătălina? Deci, spune-i că mi-e dor de plăcinta ei cu brânză. De gogoși. De friptură. De înghețată. De...

– Du-te, mă, la restaurant, dacă ai așa doruri și poftă. Că are de toate acolo. Îți umpli toate golurile. Stai nițel. Cătălina, iubire, uite...

– Ești cam opărit, șefu', deci... Te zgârcești la niște păpică, deci. Lasă, nu mai zic, deci, nimic, dar măcar o plăcintă cu brânză... Măcar atâta, deci. Poate mai face și ea una, zilele astea. Că, deci, eu m-așin...

– Stai jos, mă. Că vorbim acum. Și nu te mai flenduri, de ici, colo, ca o curcă beată. Ia scaunul ăla și stai acolo. Scuze, iubito. E, desigur, Țeapă. Lui mă adresam. Face pe deșteptul. Vrei să iau ceva când mă întorc acasă? Ai nevoie de ceva? Nici pentru cea mică? Sau poate vrei ceva bun? Ok. Dacă te răzgândești, dă-mi un semn. Pup două fețițe frumoase și vorbim. Pa, pa. Iubi mult. Și eu.

Subcomisarul Cristi Popa lasă mobilul de la ureche și se întoarce spre Țeapă care s-a postat, gânditor, în cadrul ferestrei biroului. Nici scaunul nu l-a luat, nici miștoul de adineauri parcă nu mai e pe limba lui. Of, Ardil Escu ăsta, diavolul ăsta nerușinat i-a înnebunit pe toți de cap. Și nu numai.

– Ia, zi, mă... Care-i treaba? Cum stăm?

– Păi cam stăm, șefu', deci, cam stăm... Bine zici. Stăm prost, ca dracu'. Și ca mama dracilor. Și, deci, ca tot iadul.

– Scurtează-o, Țeapă, scurtează-o! Treci la obiect. Când vorbim lucruri serioase, nu ne-nvârtim pe după corcoduș. Cum ți-am zis, te descotorosești, în astfel de discuții, de șefu', de deci, de discuțiile sterile, de toate prostiile din capul tău. Și de ochelarii ăia smintiți de soare, pe care îi porți – și-n birou – pe cap, ca bulangiii. Trag nădejde că ești treaz, nemâncat, la ora asta. Nu te scuza, nu lua poziția de bou și nu zice nimic. Căci știm amândoi cum ai făcut-o de oaie, în ultima vreme. Ai băgat la cap ce-am zis? Dă ochelarii ăia jos, că mă apucă spumele, când te văd așa. Mă, ai înțeleș? Sper să fi înțeleș, altminteri, nu faci mulți purici pe acolo, când o să plecăm. Căci, știi, o să plecăm. N-avem altă soluție. Și, că nu faci tu purici, e una, dar pui trotil la fundul tuturor, mă! Și e jale mare, atunci. Nu vreau să mă gândesc ce iese. Hai, ia-o oblu. Zi!

Țeapă își agață, șmecherește, cu vârful degetelor ochelarii – iar a fost luat la refec din cauza lor –, și din cauza lor înghite cu greu, ca și cum suferă de gălci netratate și zice:

– Deci... Păsăroiul... Gigel... Adică, Ardil Escu, fostul președinte, nu te mai uita așa... Deci, tocmai a plecat de acasă, de la Cornu, deci, la mare. S-a tirat, nemernicul, deci.

– Așa, și? Unde voiai, mă, să plece acum Ardil? La sapă, la porumb? La Selgros, să-și facă provizii de apă plată? În Laponia, după moș Crăciun? Pe Marte, pentru colonizare? Ce te uiți așa? E logic să plece la mare. Țeapă, ochii și urechile la mine: era de așteptat,

serios, ca Ardil Escu să plece fix la mare. Luna mai a trecut de jumătate. E cald, e bine, e soare. Sezonul estival, chiar dacă nu oficial, a-nceput. Ardil are – c-așa a vrut sfântu’ – o casă și la mare. Deci, nu plătește cazare ca tine și ca mine și poate să stea oricât acolo și să se ducă oricând. Mușchiul lui decide. Plus că, cel puțin la vedere, nu are treburi care să-l rețină la București, la Cornu sau oriunde altundeva, în vreuna dintre cele șapte case – conform declarației de avere – ale lui. Și să aibă treburi, nu e nevoie de prezența lui fizică, în locul respectiv. Le poate rezolva și printr-un simplu și singur telefon sau printr-un mail. Plus că are, încă, o armată de oameni care lucrează pentru el, care-i fac treburile, când le are. Așa că, e firesc să o taie acum, în mai, către mare. Era ciudat să nu se ducă acolo. Și tu, Țeapă, ai pleca de îndată, chiar acum, cât ai zice deci, ca să zic pe-nțelesul tău, dacă ai avea 68 de ani, case cu duiumul, bani gârlă și nicio obligație care să te rețină, oficial și legal, în vreun alt punct. Marea nebună și splendidă îl cheamă până și pe Ardil Escu la sânul ei.

– Deci, șefu’, eu nu zic că n-ai dreptate. Ai, deci! Ardil Escu e liber să facă, deci, ce vrea mușchii lui. Trăim într-o țară liberă, avem democrație, suntem stăpâni pe deciziile noastre...

– Trăim? Avem? Suntem? Mă rog, mă rog... Continuă. Zi, mă, mai departe.

– Păi, deci, zic și continuu. Poate să plece unde-i tună. Deci, și la mare. Că nu trebuie, deci, să-i dăm noi, și, mai ales, eu, bilet de voie. Ardil Escu, uite, ești liber să te duci la mare. Îți dăm noi voie. Șefu’ și cu mine, deci. Dar, e mai greu să-l avem în vizor. Marea e departe, pe acolo cotcodăcește lume multă, porumbeii zboară mai ușor. Deci, d-asta zic...

– Da, din păcate, deși a făcut toate potlogăriile, toate nenorocirile, toate ilegalitățile, toate infrațiunile, toate abjecțiile din lume, Ardil Escu e liber să facă, pe mai departe, ce vrea. Nu răspunde pentru nimic. Nu plătește pentru ce-a făcut și face. Nu dă socoteală pentru toate cele în care a fost și e, încă, băgat. Țăsta e un lucru care mă macină și mă râcâie teribil. Căci, nimeni, absolut nimeni din lumea asta, nu e mai presus de lege. Nimeni! Iar Ardil Escu nu poate face excepție.

– Eu, deci, șefu’, sunt de acord cu tine. Dar cum îl prindem?

Cum îl agățăm? Cum îl aducem în fața legii? Cum, deci? Că, deci, n-a lăsat, al dracului, urme. A lucrat velin.

– Ba da, Țeapă, urmă a lăsat. Noi i-am luat-o și suntem în coasta lui. Există nu doar bănuieli, ci și certitudini și chiar dovezi. Doar că, spre a-l înfunda, ne trebuie mai mult. Avem nevoie de mai mult ca să-l băgăm la mititica. Avem nevoie de probe pe care nicio instanță din lume, coruptă sau nu, vândută au ba, chiar dacă e vorba despre fostul președinte al țării, Ardil Escu, să nu le conteste. Să nu zică pas, astea sunt ciurucuri. Mai căutați, băieți, mai căutați! Avem nevoie să-l avem, definitiv și irevocabil, în mână, pe Ardil. Fără puțință de dat la-ntors și de scăpat. Și, deocamdată, deși avem multe fire, noi nu avem astea. Dar eu sunt convins că le vom avea.

– Mda... Era bine dacă ciripea nebunul ăla, deci. Io ți-am spus...

– Ei, ca să vezi! Mi-ai spus... Prostii, ca de obicei, în ultima vreme, spui. Iar eu ți-am zis că tipul nu e nebun. Nu e! Tu ești mult mai sărit ca el. E un om speriat. E un om fără viață, fără speranță, fără nimic. Aia e. Am încercat. N-a mers. Ce să facem? Priponiți în asta nu rămânem. Că nu s-a terminat lumea cu Munteanu. Și nici ideile, și nici soluțiile, și nici minunile. O scoatem noi la capăt.

– Bine-ar fi, șefu', bine-ar fi s-o scoatem, deci. Că ne-a umflat fierea în noi nenorocitul ăsta de Ardil Escu, deci. A umflat-o și-a-nnegrit-o. Și, deci, acum ce facem?

– Acum, așteptăm. Să facă el un pas greșit. Să ne vină nouă o chestie tare în bătaia puștii. Să se alinieze planetele și cometele și universul și să ne inspire. Să se întâmple ceva. Nu știu ce, dar ceva. Așteptăm. Nu trebuie să facem vreun pas greșit. E obligatoriu să nu facem niciun pas nelalocul lui. Nu trebuie să inițiem vreo mișcare gafantă. Nu trebuie să speriem păsărica. Sau, mă rog, păsăroiul. Trebuie să mergem, pur și simplu, pe șipcă. Lucrăm de doi ani, aproape, la cazul ăsta. Am cercetat, am adunat date, am pus chestie peste chestie. Continuăm să avem răbdare și să fim diplomați. De fapt, în jocul ăsta dement, trebuie să fim o clipită, una singură, mai deștepți ca el. Și, deocamdată, nu suntem. Chiar nu suntem. Ne dă, încă, na, na, la funduleț. Încă nu reușim, dacă dăm cărțile acum pe față, să-l înfundăm. Încă n-avem clinciul ăla care să nu-l mai scape. Încă nu revelăm judecătorii cu ce avem. Încă nu

I-am prins în flagrant. Și noi, așa am convenit când ne-am băgat în asta, nu ne jucăm. Nu facem investigații de amorul artei. Nu vrem doar ca Escu Ardil să ajungă în fața instanței și apoi să plece minte-naș, găsit nevinovat sau cu circumstanțe atenuante. Nu! Vrem, dar mai ales, trebuie – pentru toate cele pe care le-a făcut, nu pentru că nu ne plac ochii lui, înălțimea pe care o are sau pantofii din picioare – să înfunde pentru mulți ani pușcăria. El și cloaca lui. Că el nu a fost singur, nu a făcut singur ce-a făcut. A avut, și are, sprijin, aliați, acoliți, slugi. Dar, Țeapă, o luăm pas cu pas. Îl avem în anturajul lui pe Florin. Și vor mai fi și alții. Plus că, știi, procurorul șef a trecut de partea noastră. Pune și el osul. Și nu e singur. Sunt mulți cărora le-a căzut și le cade pânda de pe față. Nu înaintăm ca un super-sonic, e adevărat, dar nici ca un melc. Și, repet, e bine așa, ca să putem face perfect punerea în scenă. Stăm pe mai departe, deocamdată cu discreție, cu ochii pe el.

– Florin, în rolul lui de avocat personal al lui Ardil, deci, nu a făcut mare brânză, șefu'. Deci nu a făcut, să fim obiectivi.

– Cum, mă, avocat personal al lui Ardil? Ți-a căzut ceva în cap? Asta e Florin acolo? Dacă era avocatul lui personal, cum zici, grangurele ăla mare, singurul de încredere, singurul care-i spăla și-i pune la întins rufele, noi eram departe cu ancheta, premiați și avansați în grad, iar Escu, fără discuție, în colivie. Florin e doar unul dintre avocații tineri care au reușit să se strecoare în bârlogul fiarei. Florin nu are acces la dosarele grele. Florin nu îi cunoaște secretele fostului președinte. Florin nu e sfătuitoarea lui de taină. Florin nu-i e complice ardilului la manșocării. Dar, trebuie să găsim hiba. Trebuie să dăm de porțița deschisă. Lucrăm la toate astea. Vom face, la momentul potrivit, ce trebuie. Sunt convins. Deși, încă nu știu sigur ce trebuie.

– Dar ăla, ziaristul, deci, nu mai zice nimic? Deci, dacă el ne-ar da dovezile pe care le are de când a scris acum zece ani că Escu Ardil e implicat, deci, în vânzarea de copii și în afacerea aia cu arme pentru Iran, I-am prinde bine de instalație pe nea Ardil...

– Țeapă, tu ești pe sistemul de când ai surzit, nu mai auzi deloc, iar eu îți repet pentru a mia oară, de n-o fi a milioane oară: fostul ziarist e teribil de speriat. E îngrozit, de-a binelea. A învățat să fie prevăzător, să sufle și-n iaurt. Nu-și poate permite să creadă în

primul venit, care îi promite marea cu sarea. Viața lui la balamuc nu a fost deloc, dar deloc ușoară. Aș spune chiar, fără să mă-nșel, că a trăit un calvar. Multă, multă vreme, slugile lui Ardil l-au pus, la propriu, în frigare și l-au învârtit. Într-o parte și-ntr-alta, în sus și în jos. Omul a fost terorizat la maximum. A primit toate palmele posibile. A fost târât din sanatoriu de nebuni în sanatoriu de nebuni. Nu făcea multă vreme purici într-un loc. Ca să i se piardă urma. Ca să nu dea cineva de el și el, da, să vorbească. A fost bătut, chinuit, maltratat, sedat, injectat, răstignit. Avea tupeul să spună sus și tare că nu e nebun. A fost de-a dreptul măcelărit. Sufletul lui e plin de răni nevindecate și de cicatrici. Mai mult decât trupul pe care, da, toate cele numite au lăsat urme. Apoi, l-au părăsit toți apropiații. Unii nici n-au știut unde e și de ce a ajuns la nebuni. Au crezut doar că s-a retras din lumea presei și stă deoparte. Alții, ca nevastă-sa, l-au jecmănit și l-au abandonat cu bună știință. Poate, unii, cine știe, s-au și bucurat și au zis să stea, naibii, la balamuc, că prea le zicea, adică le scria, ca ziarist. Acum, Radu Munteanu e doar o umbră a celui care a dezvăluit lucruri incendiare despre fostul președinte. Ca să nu zic cum îmi vine să zic, cutremurat, că e o epavă. E îngrozitor de îngrozit. Nu are încredere că, după atâta vreme, se mai poate face dreptate. Că s-au trezit unii acum, după zece ani, să dea cu pietre. Nu poți să-l forțezi să creadă. Nu-l poți obliga să ne ajute. Nu poți să faci nimic, în afară de ce-am făcut eu, ca să-l convingi. E dreptul lui să se teamă și să fie bănuitor. Și noi am fi, după atâtea cazne și după atâta suferință, la fel de sceptici. După ce te-au trădat și te-au umilit semeni de-ai tăi, într-un așa hal, nu mai poți acorda credit oricărui nou venit în viața ta. Poate să spună el că e și Dumnezeu Tatăl în persoană. De ce l-ai crede, dacă tu ai fost spintecat, de fiecare dată când, poate, ai crezut? Cine știe, poate se răzgândește. Poate, la vreun moment dat, prinde încredere. Deci, vorba ta, nu știu, la momentul ăsta, cât putem miza în marea noastră întreprindere pe sprijinul lui. Ceea ce ne face, fără urmă de dubiu, să nu așteptăm cu mâinile în sân, ca țuțele de pe șanț, să vină mașina cu pâine, la prăvălie. Ne mișcăm și noi.

– Deci, și ce vom face, șefu'? Ce vom face? Cum și de unde, mă-sa, deci, o apucăm?

– De unde trebuie, Țeapă, o apucăm. Și cum, categoric, se

impune și trebuie. N-ai înțeles mare lucru, știu.

Interlocutorul subcomisarului ridică din umeri și își sprijină iar, din reflex, ochelarii de soare de părul țepos, geluit din plin.

– Dă, mă, ăia jos, că ți-i arunc în hazna! Mă buiește sângele pe nas, când te văd cu ăia cocoțați în mijlocul căpățânii, ca la cocalari.

– Dar-ar dracii, șefu'! Deci, sunt niște ochelari, nu basamac.

– Dacă sunt ochelari, se țin la ochi. Și se folosesc la caz de nevoie. Să vezi cu ei, ori, ca ăștia ai tăi, să te ferească de razele nocive ale soarelui. Cât despre basamac, gura păcătosului adevăr grăiește, așa zice la scripturi. Nu mă provoca, Țeapă. Nu merge desculț pe cărbunii încinși, că te frigi. Destul că ți-am trecut cu vederea toate bețiile și toate tâmpeniile din ultima vreme. Că parcă nu mai ești zdravăn, așa te porți, de când cu Ardil Escu ăsta. De când ai înțeles că o să mergi cu noi, acolo, la el, ești pierit de spaime. Măi, dacă ți-e frică, dacă nu te ține, dacă te scapi pe tine, stai acasă, pe vatră și freacă menta! Că n-avem nevoie de încurcă lume, pe acolo.

– Deci, ce frică, șefu'? Deci, tu crezi că mie mi-e frică? Am greșit și eu nițel, am băut mai fără pahar, așa, și deci tu... Am fost supărat. Cu gagicile astea. Deci...

– Deci, acum, lasă-mă cu vrăjeala ieftină, că nu mă duc după fentă și nici n-am chef de vreo polologhie, pe tema asta, a comportamentului tău deplasat și aiurea. Ți-am tot atras atenția. Ți-am tot spus că e posibil să te vadă și șefii ăia mari, așa. Și, mai ales, că poți să faci, din bețiile alea, prostii crase și de neîndreptat. Dacă ții la tine și la prietenia noastră, te oprești și-ți vezi de treabă. În fine... Acum, nu mai zice nimic. Sper că ești în stare să te aduni și să te pocăiești. Să ne întoarcem la ardilul nostru. Va fi greu, Țeapă. Foarte greu. Nu mă îmbăt, și nici voi nu vreau s-o faceți, cu apă chioară, chiar dacă e rece, de la frigider. Pe lângă faptul că Ardil Escu e un fost președinte al țării și se bucură, încă, de o anumită simpatie, dar și de multe facilități și pârgii, e un personaj complex. Aș zice, chiar fabulos de diabolic. Omul a făcut și face de toate. Fără stres și fără rețineri. La fațadă, a fost, pe rând, picollo, chelner, manechin, gigolo, jurist, comunist, agent acoperit, profesor, muzeograf, politician mărunț, de județ, ministru, șef de partid, prim

om în Stat. Dincolo de fațadă, s-a băgat și s-a implicat în orice: fals și uz de fals în documente publice, retrocedări cu cântec, dispariții misterioase a unor personaje din anturajul lui, mafie imobiliară, mafie a medicamentelor, trafic de arme, terorism, trafic de persoane, inclusiv minori, accidente needificate vreodată, șantaj, conducere pe drumurile publice sub influența alcoolului... Și nu știu, pe cuvânt, dacă e articol de lege pe care să nu-l fi încălcat.

– Plus, deci, că e bețiv, afemeiat, cartofor și...

– Ai simțit să le evidențiezi pe alea pe care le ai și tu, nu?

Sunteți, deci, în aceeași oală.

– Șefu, deci, ăsta e atac la persoană... Deci...

– Deci, astea, Țeapă, sunt cele mai mici păcate ale lui Escu.

Desigur, dacă le face acasă la el și cu oarece perdea. Legile noastre nu pedepsesc bețivii, nici muieraticii, nici pe trișorii de la poker. Dacă era așa, știu pe unul care se căpătuia cu dosar. Dar, dacă, așa cum e cazul alui nostru, două neveste, mă rog, foste neveste, se sinucid în condiții cel puțin suspecte, și alte două dispar, pur și simplu, se volatilizează în eter și nimeni în lumea asta nu mai știe nimic despre ele, datele problemei se schimbă. De aceea, spuneam că personajul e absolut fabulos, drăcos și complex.

– Și alea șapte case, deci... Și multele și imensele terenuri...

– Șapte, doar șapte, sunt trecute în declarația de avere. Dar, sunt convins că mai sunt multe, altele, pe care a... uitat să le treacă. La fel și toate conturile, mașinile, terenurile, aurul, ceasurile, tablourile și multe altele. Pe toate a uitat să le treacă la catastif. Că Escu e, oricum, doar cinstit și sărac, cum se dă, nu e. Așa că, da, Țeapă, va fi foarte greu să-l dovedim. Dar cred că vom reuși. Fie și numai pentru faptul că a plecat în lume de aici, de la noi, din județ. Și, într-un mod aparte, putem avea, astfel și altfel, mai mult, mai intens, mai amarnic, acces la date despre el, decât pot avea alți colegi polițiști.

– Și, deci, dacă el e complex și parșiv și nenorocit și-i are la mână și în mână pe toți din țara asta, și dacă Munteanu ăla nu ne ajută, că se spârcâie pe el, de frică, și dacă noi, morți, copti, trebuie să rezolvăm cazul, și dacă planetele nu se aliniază, deci, ce facem, șefu'?

– Încă nu știu cu certitudine ce pas vom face. Dar, într-un fel

sau altul, vom intra, cât mai mulți de-ai noștri, în bârlogul lui. Sub acoperire, vom culege probe. Florin e deja acolo. Și, dacă se ivește ceva, dă semn. Vine vara, Ardil o arde golănește la mare. Poate lasă garda jos. Poate face greșeli. El sau ai lui, ăia din jurul lui. Greșeli care să ne conducă la el. Greșeli care să ne permită să-l încorsetăm bine. Greșeli pe care, până acum, nu le-a făcut. Dar, tu știi, crima perfectă nu există. Trebuie să greșească!

– Al dracu', și tac'său ăsta al lui Ardil, șefu'. Din câte nume și prenume de băieți sunt în lume, el l-a numit pe fii-său Ardil. Deci, gății mă-sii, ce nume mai e și ăsta?

– Pentru prenumele ăsta, oarecum straniu, sunt – și pe unele le-a mai dat și fostul președinte pe la televizor – mai multe explicații. Întâi, că tatăl lui ar fi fost, căci, după cum vezi, așchia nu sare departe de trunchi, beat mort. Și, când s-a dus să declare copilul la starea civilă, în loc de Andrei, a nimerit Ardil. Apoi, se mai spune că funcționarul de acolo era fără ochelari și taman la ora de plecare acasă, așa că, în dulcele stil românesc, a dat buleală. Și-a ieșit Ardil. Pe urmă, mai există și legenda că Ardil ar fi fost unul de prin Ardeal, care a făcut fapte de vitejie și numele Ardealului vine de la el.

– N-am auzit de el. Deci, el ce fapte de vitejie a făcut, de nu l-a consemnat istoria, ca pe Mihai Viteazul? Că la Mihai Viteazul, deci, zice clar, pe românește că a făcut unirea și...

– De Mihai Viteazul, Țeapă, să faci bine să nu te iei. Lasă-l să-și doarmă somnul în pace. Căci, fără el, povestea mea cu soțioara-mi dragă, ar fi fost fadă și puerilă. Cine știe, poate nici nu mi-o-ntâlneam și eram cel mai sărac și cel mai prost om din lume.

– Da, deci, ai dreptate, șefu', și nici tu, și nici eu nu am mai fi fost în cartea scrisă de Cătălina, Trăind clipa, de ne-a știut tot IJP-ul și tot Ministerul de Interne și am fost frecați, deci, la ridiche, uite așa, cu șmirghelu'.

– Lasă, Țeapă, nu te mai da victimă colaterală, că ți-a plăcut să fii în carte, personaj important. N-ai văzut cum dădeai auto-grafe? Mai ceva ca autoarea. Erau – cum le ziceai? marfușele, nu? – marfușele pe lângă tine, ca muștele pe lângă... miere. Ce credeai că zic, Țeapă, de te-ai făcut ca laptele, la față? La miere, zic...

– Deci, mi-a plăcut, să mor io, de nu mi-a plăcut. Am fost

celebru. Am fost abdulat, deci. Am fost vedetă. Mi-a dat lumea flori, deci, am mâncat și am băut gratis. Am făcut economie mare, deci, la buget. Că, deci, ziceau toți, peste tot: ăsta e Țeapă din Trăind clipa, cartea aia care a făcut senzație. Ce tip bine! Ce bărbat de soi! Ce polițist mare, deci! Să-i intrăm în grații, deci. Că ca el... Adică ca el... Adică înțelegi, deci, tu, că eram o minunăție! Că nu știi cum să mai zic, să evit cacofonia aia, deci. Băi, frățioare, ce vremuri. Deși, n-a trecut, deci, așa de mult. Nu mai scrie, bre, Cătălina vreun roman? Că mă așin și eu, pe cuvânt. Să mă bage și pe mine, deci, iar în cerneală. Să mă laude. Să mă prezinte. Să mă scoată, deci, cum ar veni, în lume. Că-mi place. E frumos, deci, și bine să fii în centrul atenției. Să te întrebe lumea ce mai faci, ce mai zici, ce mai vrei... Mă rog... A mai scris ea și Rug pe rugă, însă eu, deci, n-am mai avut față. Nu m-a mai amintit. M-a sărit, deci, la inventar. N-a mai dat cezarului ce e-al cezarului. O fi zis că îți iau ție fața, deci, și m-a tras la depou. Deci, femeile astea...

– Ce le ai, măi, Țeapă! Imediat te prinzi. Bravo, ești deștept. Ne-ai deconspirat pe-amândoi, ne-ai dat în gât, ca un cetățean cinstit ce ești și ne-ai băgat în cofă. Să ne fie rușine, și Cătălinei și mie, că am lăsat fanii fără tine. Uite, m-am învinețit de ce jenă îmi e că ți-am produs o așa nedreptate. Data viitoare, vorbesc cu Cătălina și o conving să-ți dedice o trilogie. Bărbat bine ești, polițist mișto ești, om de cuvânt, din toate punctele de vedere, nu mai spun. Parcă degeaba îți spune toată lumea Țeapă! O să vezi, o să ai cartea ta în literatură! Hai, nu mai plânge ca o codană după militarul ei, care a tăvălit-o prin clăile de fân și a lăsat-o neconsolată și slabă de durere, ca o scoabă!...

– Șefu', deci, ești vitriolat rău pe mine!

– Ai înțeles cum e cu Ardil Escu? Ți-ai făcut copiuțe, pentru examenele care vin?

– Deci, nu fac copiuțe, învăț toată materia. Iau notițe, deci. Trec clasa, deci, șefu', cu notă bunicică. Că mare nu cred, deci. Dar, deci, Ardil al nostru ce treabă are cu Ardealul? Că el pe aci, pe la noi, pe la Ploiești și Prahova și-a făcut, deci, ucenicia. Și mâna. Și începuturile.

– Păi e născut în Ardeal. Și, pe la trei, patru ani, s-a mutat, cu părinții, la Ploiești.

– Ca Caragiale... Că și ăsta la fel. A stat în altă parte și apoi, deci, a venit la Ploiești. Exact ca Caragiale. Asta... Cum vine, deci? Că nu e ca Cara... Deci, precum... Precum Caragiale. Dar m-am cam încurcat, deci, mă, șefu'.

– Bravo ție că ți-ai revenit. De ce-mi spui mie asta? Ce, am zis eu ceva? Tu vorbești cum știi și cum îți place. Doar ești vaccinat și școlit și nu te mai iau eu acum la refec, că doar nu-mi imaginez că mai fac om de litere din tine. Cât te ține tărtăcuța, atâta arăți, măi, Țeapă. E simplu, nu? Ce, îți dau eu meditații?

– Da, dar, deci, dacă Cătălina era aci, îmi făcea observație și, deci, mă trăgea de atenție. Și...

– Hai, las-o așa cum s-a proptit, Țeapă, că tot de gard o dai, deși încerci s-o repari. Treaba ta că faci, în discuții curente, cacofonii. Treaba ta că m-ai tralalit cu deci-ul tău. Treaba ta că nu înțelegi, ca omul, și mă exasperezi cu șefu' ăla. Ce să fac? Să-ți tai limba și s-o dau rațelor? Să te pun la colț, pe coji de nucă? Mai scot eu om din tine, acum, când ești deja dulău bătrân? Sunt mama sau tatăl tău, ca să te pedepsesc? Am încercat. Apa de găscă se mai lipește. Niște lucruri esențiale de tine, ba. Și, întorcându-mă la Ardil, mai spune legenda că i-ar veni frumusețea de prenume de la ardei. Să-i ardă, adică, el, numindu-se așa, pe toți. Ardil... Bă, și, parcă, până acum, asta i s-ar potrivi cel mai bine. Pe câți i-a ars el... Pe câți îi arde, încă... Sper, din suflet sper, să vină, curând, vremea ca să se ardă și el. În fond, orice lampagiu își arde, la un moment dat, degetele.

– Lampagiu... Aaaaaaaaaaaaa... Deci, am înțeles labagiu. Pe bune! Ardil laba... Gata, deci, nu mai zic nimic, nu-mi mai arunca așa ocheade. Că lucrez, deci, la poliție, nu la Patriarhie, consilier al lu' Preafericitu' și Preaneprihănitu'. Și nu sunt Sfântul Țeapă. Sau măcar, deci, părintele Țeapă. Că popă, deci, nu pot să zic, că te ataci tu, șefu', care ești, deci, cel mai Popa dintre toți popii.

Telefonul lui Cristi Popa s-a pus pe zbârâit.

– Deci, cine e șefu', tot Cătălina?

– Nu, nu e Cătălina. E bunică-mea. Stai să vedem ce vrea. Săru'mâna, mamaie. Ia, zi, bătrână doamnă. Care-i șpilu'? Ce problemă te supără?

– Să trăiești, Cristinele, mămică! Bătrână, ăăă... Vorbim

noi. Unde ești, ce faci?

– La muncă, muncesc, mămăițo. Ia, zi.

– Bine că muncești, că așa face un cap de familie. Trebuie să tragă pentru ai lui. Știi, nu-i așa, că noi venim diseară la voi.

– Păi, și veniți. Ce, nu vă las eu?

– Ei, io ți-am spus, ca să știi și tu...

– Bine, veniți! Ce, veniți prima dată? Sau vrei, mămăițo, să fiți întâmpinați ca la Oscar, cu covor roșu?

– Ce știu eu cine e ăla Oscar, cu covorul lui roșu, cu tot...

Auzi, da' televizorul din dormitorul vostru merge, da?

– Când am plecat eu de acasă, mergea, da. Funcționa. Era bun. Însă, nu pricep, ce treabă ai tu diseară cu televizorul nostru din dormitor?

– Păi, începe furtuna mea. N-am de gând să pierd nimic. Și...

– Aoleu, mamă! Acum dai și prognoze meteo, Piți? Te-ai perfecționat și aici... Bravo! Unde ți-a ieșit asta? În cafea sau în bobi? Te omoară tataie, săracu'! Dacă mă-ntrebi pe mine, are și de ce, pe cuvânt.

– Ce meteo, Cristinele? Ce meteo? Am zis eu ceva de vremea de la noi sau din altă parte? Să fie cum o vrea Dumnezeu vremea. Ce mă doare pe mine? Sau, cu ce mă-ncurcă? Îmi stă plugu-n brazdă? Ia, uite, maică și cu tine. Îmi pui vorbe-n gură? Ei, comedie! Auzi, la el, meteo. Uite așa băgați oamenii nevinovați la pușcărie.

– Păi, ce-ai zis că-ncepe, mămăițo? Nu furtună, uragan, tai-fun, ceva de genul ăsta? Că doar nu m-a lăsat, Doamne Sfinte, auzul. Ia mai zi o dată. Ce-ncepe...

– Furtună pe Bosfor începe. Aia începe! Na! Și...

– Ce naiba e asta? Ce furtună visezi acolo? De unde știi tu, de la Telega ta, ce se întâmplă pe Bosfor? Deși, ce să zic, gusturi proaste n-ai.

– Auuuuu, mai mare rușinea pe ditamai comisarul, care e și doctor, cică! E un serial, mă, Cristi, la care mă uit eu. Mă atrage și nu vreau să pierd episodul din seara asta. Tu atât de incult ești, de n-ai auzit de așa ceva? Pe ce lume trăiești, mămică? Ai lipsuri serioase, că nici de Suleyman nu știai, când ți-am spus odată. Of, of, tineretul din ziua de azi! Tu la ce te uiți când ești acasă?

– Întâi, mămăițo, să nu mai spui cuiva că nepotul tău e

comisar. Că nu e. Încă nu e. Mai curge apă pe Prahova până ajunge, mai mănâncă mămăligă cu sare, mai muncește pe aici, pe tarla, dacă îl lăsați voi. Pe urmă, de regulă, când sunt acasă, mă uit la fetele mele. Am ce vedea, știi. Și la tv mă uit la...

– Bine, bine, te uiți la ce vrei tu. Că eu n-am chef de scandal, ca tine. Auzi la el, nu e comisar! Stă la poliția aia de-l cântă cucii și tot el e pus pe harță cu tot omul care zice o vorbă, o vorbuliță, acolo. Dar eu am zis să-ți zic din vreme, cu televizorul ăla din dormitorul vostru. Că nu mă duc în altă cameră. Și, precis, cum te văd, și cum mă vezi...

– Eu, de ce să zic, nu te văd acuma... Nici diseară, parcă nu v-aș vedea pe niciunul.

– Treaba ta, dar de văzut, și să nu vrei, ne vezi. Mătușă-ta Reta, mai mult ca precis... Ce vine după mai mult ca precis?

– Nu știu, mamaie, nu știu. Că mai mult ca precis cred că e maximă. E cu grad de siguranță mare. Hai, zi ce vrei, că mai am și treabă, nu stau cu tine la prostii.

– la uite la el, mucosul, cum mă ia... Și i-am schimbat scutecele la fund, când era mic. Reta o să vrea, mai mult ca precis, cel mai precis, să se uite ea la emisiunea aia cu blondele, multe blonde la un loc. Mamă-ta, că o cunosc eu, am văzut ce gusturi are, n-o să aibă pace dacă nu dă pe vreun canal cu chefi. Adică, zic de ăia cu rețetele lor de mâncare. De ce or fi ei șefi și noi, ăialalți, nu, habar n-am...

– Mămăițo, uite, vreau și eu să ajung șef la mine, la muncă. Mă lași?

– Lasă, că ajungi. Și, oricum, ești. Ce voiam eu să mai zic... De Reta am zis. Și de mamă-ta. A... Și, nu mai spun de tac-tău mare, că ăsta vrea să nu piardă politica aia și dă cu telecomanda la toate televiziunile alea de dau știri. Acuma aia, mai târziu nițel, aialaltă, pe urmă alta. Cică să fie informat! Iar tată-tău îi ține isonul, de n-ai văzut. Te doare capul de ăștia. Dar de ce să se uite ei la televizor și să nu mă uit eu? Ce, ei sunt mai importanți? Am zis să zic din vreme, prima. Și...

– Și, frumoasa și tânăra mea bunicuță, c-ai zis că bătrână nu ești, și așa e, nu ești, nu e mai bine să stați voi pe la casele voastre, cu telecomanda voastră, cu televizoarele voastre și să vă uitați

unde vă place, fără să-mi spuneți mie programul vostru artistic? Stați la voi acasă. Și uitați-vă unde vă place. Cu blonde și furtuni și șefi și politicieni și tot. Ce-mi pasă mie de zambalucii voștri? Ia uite la ei! N-aveți case? N-aveți televizor? Stați acasă, la voi! De ce-mi aseați mie televizorul din dormitor? Că altă cameră din casă zici că nu te interesează și de ăla din sufragerie observ că nu spui nimic.

– Păi, în sufragerie, n-o să-nțelegă nimeni nimic. Deși, e cu scris filmul meu. La atâta gălăgie care-o să fie...

– De ce să fie gălăgie? Sunteți pe stadion? Faceți galerie? Scuipați semințe? E concert de rock? Ei, comedie... Voi nu știți că doarme copilul?

– Păi la chef și la petrecere vrei să stea lumea cu gura lipită și să nu zică nimica? Faci tu legi și reguli acuma?

– I-auzi, chef și petrecere la mine acasă! Ce v-a apucat? Dar pe mine m-ați întrebat, draga mea coană mare, dacă îmi arde de paranghelii?

– Îți arde, îți arde... Trebuie să-ți ardă. Cum să nu-ți ardă?

– Ia, uite, domn'le, îmi fac ei schemă despre stările pe care trebuie să le am eu, în timpul meu liber, în casa mea! M-ați întrebat, zic, cu cheful ăla?

– E, nu te-am întrebat acuma, dar nu se știe că dacă e ziua unuia de-al nostru, ne întâlnim cu toții și petrecem? Ce, e de ieri, de azi treaba asta? I-auzi la el...

– Păi, a cui e ziua, mămăițo?

– Mă, amețitule și prostovanule și căpcăunule! Pe ce lume trăiești? Unde ți-e capul? În nori? În dosarele de la poliție? Cum să uiți una ca asta? Cum să nu știi tu a cui zi e? Am să rup o jordie groasă pe fundul tău și pe spinarea ta de nerușinat! Bine era dacă te-ncingea tată-tău cu cureaua, din când în când! Făcea om cu memorie din tine. Nu uit eu, că am o vârstă, și uită el, un brad de om! De asta te-am sunat, să mă conving singură că ești cu capul în nori. Mi s-a arătat mie în bobi că te-ai prostit de tot, în ultima vreme! Mi s-a arătat! Dar am zis că nu te-oi fi prostit într-atâta, încât să uiți că-i ziua de naștere a nevestei. Nu e ziua de naștere a Cătălinei, Cristi? Ia, zi! Zi cu vorbe, acuma, mintenaș! Amețitule! Derbedeule! Zăpă-citule! Capiule!

Subcomisarul a-nghetă. De parcă s-a transpus, inexplicabil,

în mijlocul viscolului din '54 și e, ca prostul, numai în șort și în maieu îmbrăcat. Doamne! E ziua Cătălinei azi. Așa e. E ziua ei. Cum să uite așa ceva? Cum?!? Are dreptate bunica. E capiu. Fir-ar să fie! Îi vine să-și dea palme. Să-și bage gâtul în menghină și să strângă. Să-și rupă singur capul. Am ajuns într-un punct unde nu credeam s-ajung vreodată! În ce hal de hal sunt! M-am tâmpit, fără urmă de dubiu. Și nu e prima dată, când mă lovește amnezia. S-a mai întâmplat să vorbesc ceva cu ea sau cu cei din familie și să nu mai știu nimic, nimic! Ca și cum m-a luat apa și m-a dus, hăt, departe. Fi-mi-ar mințile să-mi fie de răs! Zici că mi le-am pus pe bigudiuri, ca mamaie, când se pregătește să vină la oraș, și s-au încrețit ca la oile tute. M-am transformat într-o buturugă. Așa se întâmplă dacă stau toată ziua și toată noaptea în gând cu nenorocitul de Ardil Escu. Am uitat că mai există viață și în afară de el. Ardilul lu' pește! Nu mai merge așa! Nu se mai poate! Din cauza lui, am decăzut ca ultima cizmă. Șeful haitei trebuie să pice, cât e el de lup bătrân. Habar n-am dacă trebuie să devin ciobănescul care-l aleargă sau pușca de-l ochește. Dar nu mai merge așa! Să uit eu că e ziua Cătălinei?!?

Și Țeapă de colo:

– Ar fi, deci, foarte mișto să se ardă Ardil Escu, șefu'. Să se frigă, frigea-s-ar! Să se facă scrum, deci. Și noi, deci, nu altcineva, să-i punem focul la tălpi și la fund. Greu caz ăsta cu Ardil Escu, deci! Dar și foarte tentant și ofertant, deci. Dacă-l belim, dacă reușim asta, deci, suntem eroii neamului. Tot neamul ne va fi recunoscător. Îți dai seama, deci, șefu', ce tiltu ar avea Cătălina la un nou roman? Arderea lui Ardil, deci, de Cătălina Popa. Deci, cum sună asta, șefu'? Mie îmi place al dracu'. Arderea lu' Ardil, deci... Ha, ha, ha... Mare sunt, frățioare, mare de tot, deci, imens. Arde-te-ai, Ardil. Arde-te-ai, deci, să te arzi, de tot.

– Eu trebuie să plec acum, Țeapă. Vorbim mâine.

– Șefu', să mă scuzi, deci, și pe mine la Cătălina, că nu vin în seara asta la voi, să-i spun la mulți ani, face to face. Deci, o sun și îi zic alea, alea. Să nu se supere pe mine, dar n-am bani să-i iau flori și cadou. Că știi cum e cu salariul de la poliție... Sunt, amărât, deci, șefu', și plin de datorii. Să aduci, deci, și tu mâine niște haleală de la masă, de la voi, și pentru un sărac ca mine. Ca să nu bag, de tot, divorț de bunătățuri, deci.

Doamne, până și Țeapă știe că azi e ziua Cătălinei!

– Moș Tase, eu zic să mergem afară. E mai sigur și mai bine ca aici, în salon. Știu eu un loc bun, unde putem să stăm fără să atragem atenția și fără să ne bălăcărăm cu alți nebuni, ca nebunii. Vedem cine intră, cine se apropie de noi, cine se duce la director.

– Mergem, tată, mergem unde zici. Că eu nu cunosc locurile pe aici, și nici obiceiurile. Iar oamenii, nici atât nu-i cunosc.

– Nici nu trebuie să-i cunoști. Aici, tot ce trebuie să știi e că te poți aștepta, de la oricine, la orice. Nu trebuie să iei pe nimeni pe încredere. Nu trebuie să-ți dai sufletul nimănu. Nu trebuie să fii sincer și nici naiv, cu nimeni. Aici, moș Tase, nu e ca la tine în comună, să vorbești cu toată lumea, să te saluți, să întrebi de problemele omului, să sari să ajuți, să te împrumuți de zahăr și de ulei. Aici, îți aperi cât poți mai bine pielea. Aici, n-ai alt Dumnezeu în afară de tine însuși. Aici, nu că vreau să te sperii, vreau doar să fii realist și să ai grijă, e iadul. Așa e la nebuni. Oricine îți poate sări în spate. Oricine te poate târî în vreun scandal. Oricine te poate face, naiv fiind, în sânge. Nebuni, personal medical, infirmiere și gardieni, toți sunt un pericol pentru un nebun nenebun, ca tine. Dacă mă ascuți, e bine. Dacă nu, o faci pe barba ta.

Clar, decretase cu de la sine putere că trebuie să-i fie înger păzitor bietului bătrânel. Mai nevinovat ca mielul dus la tăiere. Așa crede, cel puțin. Așa simte. Dacă s-o înșela, asta e. Dacă e trimis de Ardil Escu omul ăsta, atunci el, fost ziarist de investigații, care mirosea nemernicii de la zece kilometri, e cel mai tâmpit om din univers. Asta e. Sunt momente în viață, când, uite, ca acum, cazi ca prostul de pe eșafodajul construit temeinic chiar de tine. Ba, chiar știi că o să cazi și nu faci nimic în sensul ăsta. Nu încerci să te prinzi de ceva, nu te omori să oprești căderea. Hm... Vine o clipă când te protestezi, iremediabil, cu totul.

Îl duce pe moș Tase la piersic. La piersicul care miroase, întotdeauna, a viață. A real. A lume nenebună, de afară. Și îi dă ultimele instrucțiuni:

– Încearcă să taci cât mai mult. Nu vorbi cu nimeni, decât dacă e absolut necesar. Și nu spune nimănu ce mi-ai spus mie. Cu

cât lumea de aici, de orice fel ar fi ea, știe mai puține despre tine, cu atât e mai bine. Privește în jur, la toți, și taci. Vei înțelege că e cum îți spun. Că trebuie să nu ai încredere în nimeni, aici. Fii atent, din toate părțile pot veni pericolele. Trebuie să fii în gardă mereu, ca să eviți orice neplăcere. Și, mai ales, moș Tase, nu spune nimănu, dar nimănu, că nu ești nebun. Dacă o spui pe asta, o nasolești rău de tot. Ascultă-mă pe mine, că sunt veteran la nebuni.

Mda... Nu credea Radu Munteanu, mai ales în ultimii trei ani, că face, astfel, pe dădaca. Trăsese greu, greu de tot, la căruță șapte ani. Și înțelesese atât de târziu și atât de dificil totul. Își jurase în barbă, ca Baiazid, că, fie ce-o fi, din circoteca ieftină pe care a învățat, forțat de situație și de viață s-o facă, nu mai iese. Și Sfântul Petru de la poarta raiului dacă vine și îi spune că, acum, gata, îl ia din balamuc și îl duce la loc cu verdeață și tot nu se mai poartă, aici, ca un nenebun. Și, uite, apare moș Tase, un om pe care îl percepe cu suflet extrem de curat, și-și șterge singur tiparele și obișnuința și jurământul. Niciodată n-a făcut asta. De fapt, la nebuni, n-a avut niciodată de-a face cu un nebun nenebun. El a fost singurul. Toți ceilalți au fost și sunt pierduți grav și iremediabil. Doar moș Tase – simte, știe, percepe asta – e bun, zdravăn la tărtăcuță. Și, mai ales, la fel ca el, e o victimă a sortii. A vieții. A cine mai știe cui. Așa e când, din motive diverse, își bagă dracul coada. La unii, destinul curge frumos și ușor, ca o apă limpede și albastră. Totul e lin, totul e minunat, totul e extraordinar. Cel mai mare necaz e că, nu știu, se taie la deget în vreo coală de hârtie. La alții, afurisitul de destin vine cu – a auzit expresia asta la Carmen Doinel Bolnavu și și-a zis că nu e de lepădat – cocoloașe. Acum, mai ușor de rumegat, de înghițit, de digerat. Mai încolo, cu venin și obidă, cu lovituri, cu trânte, cu căzături, cu durere, cu nedreptate, cu...

Fie ce-o fi. Vine din el acum să creadă că moș Tase e ce pare. Ce se dă. Ce arată. Dacă o fi altfel, Dumnezeu să-l bată, așa om bătrân cum e, după cum știe El.

– Frumos piersicul ăsta, tată, e căzut în contemplare moș Tase. Frumos... Are coroană pe cinste. S-o ocupa cineva de el, sau e de la Dumnezeu așa falnic? Și, când te gândești că piersicii ăștia sunt destul de pretențioși într-o gospodărie. Nu le priește orice climă. Nu le merge bine oriunde. O dată, din senin, se supără și se usucă

pe picioare. Și, uite că ăsta, aici, într-un mediu nu știu cât de prielnic, e în vână. Am și eu acasă. Am pus mai mulți, și am tot pus, că nevastei mele tare îi mai plac piersicile. Se oprește cu vorba-n gât. Ca și cum s-a-necat cu un os de pește. Aproape că îl buiesc lacrimile, când continuă:

– Adică, îi plăceau. Adică, na, îi plac și acum. Dar, acum, nu mai are tragere de inimă la piersicii din grădina noastră. Acum, vrea să vândă tot și să ia banii. Și ea, și băiatul. Cum se poate, măi, tată, să uiți tot ce a fost într-o viață de om, să treci peste toate zilele bune, să dai la spate atâția ani și să vrei să pleci, la etatea noastră, cu alt bărbat? Să-ți refaci viața, cică... Dar ce-a avut viața ta, măi, taică? Ai trăit în puf toată viața. Ai fost curconită. N-ai știut ce-i greu și necazul. Eu nu am fost om rău. Și am iubit-o. Mult am mai iubit-o. M-a iubit și ea. Știu asta. Tot ce-și dorea, avea. Nu era alta ca ea, în sat. Nici la oraș nu erau multe ca ea, tată. Și ce să refaci, atunci? Dacă totul a curs lin și a fost bine, ce vrei să refaci? Poate vrei să-ți umfle altul ochii, poate vrei să te pună la treabă, poate vrei să vezi cum e când ai lipsuri. Asta da, poate așa vrea ea să trăiască. Poate cu binele i s-a urât, na, că i se mai urăște omului cu binele, și tânjește după rău. Numai așa, pot să-nțeleg.

– Înțeleg ce spui. Și e greu, știu. Lasă, nu te mai gândi, moș Tase...

– Ei, nu mă mai gândesc, măi, taică. Nu mă mai gândesc. Dacă eram acasă, acum trebuia să sap zmeura. Doamne, s-o fi gândit vreun vecin, dacă a văzut că nu apar, să se ducă să dea mâncare și păsărilor mele? Că vecinii mei știu unde țin hambarele și ce trebuie să facă. Am vecini buni, taică. Ne-am ajutat mereu. Ne-am știut ofurile. Dacă a avut unul nevoie de o lopată și nu eram acasă, intra, o lua, o punea, apoi, când termina treaba, la loc. Dacă mă duceam cu pomană de sâmbăta morților la vreunul și era plecat, intram în bucătărie și puneam totul pe masă, ca să găsească omul pomana, la întoarcere. Nu erau probleme între noi. Mă gândesc că și acum, dacă or vedea ei că eu nu apar și nu apar, deși am plecat pentru niște amărâte de analize la picioare, se duc și chivernisesc toate cele în curtea mea. Of, măi, taică! Tare îmi mai vine să urlu. Ce cruce pe capul meu să ajung aici!

Fostul ziarist îi privește bătrânului părul alb, de parcă a stat

afară, în ninsoare, cu capul gol, fața încutată de muncă și de vreme, ochii triști, ca la sfârșitul lumii, și e tot mai convins că la nebuni sunt de acum doi oropsiți ai soartei: el și moș Tase. Parcă nici nu mai contează el. Parcă nici nu-i mai e milă de viața lui, de anii lui, de hopul lui. Omul ăsta, care laudă piersicul de la nebuni, e mai amărât decât e și a fost el. Când a ajuns el aici, avea 35 de ani. Era tânăr. E și acum, deși simte câteodată că au trecut șapte vieți peste el. Dar moș Tase e bătrân. E obosit. E bolnav. Și e, probabil, aproape de capătul liniei. Dincolo, e sosirea. Printre îngeri. Sau, plecarea către ei, cine mai știe. Dincolo, nu mai e nimic pentru un om de aproape 80 de ani. Dincolo, începe neantul. Infinitul. Moartea. Cum să mai bagi un om în situația asta la nebuni? Gândurile astea, și situația în sine, îl seacă la suflet. Prăpăd fac toate în el. Dezastru! Niște caverne cumplite, din care, dacă pici, e aproape imposibil să te mai ridici.

Și el a fost, e încă, în tranșee. Și el a luptat, a suferit, a fost umilit. Și lui i-au picat toate cerurile în cap. Și lui i-a fost greu să priceapă și să accepte. Dar... Bietul moș Tase. Cu grea cruce s-a mai căpătuit. Uite, el, fostul ziarist care ar fi dat toată lumea să plece de la nebuni, ar da-o acum, întregă, doar ca să iasă de aici moș Tase. Să mai apuce să doarmă liniștit pe perna lui. Să-și vadă orătăniile și piersicii din grădină. Să se bucure de roadele zmeurei lui... Of, ce ghiulele de gânduri îl torpilează. Și în ce gropi adânci a căzut, așa, pur și simplu. Viața e crudă. Și nedreaptă. O târâtură, asta e...

Piersicul sub care s-a așezat cu moș Tase pare să absoarbă, ca într-o vrajă, toată puzderia de gânduri aiurea. Să le radă din temelie și să le împrăștie în patru vânturi. E natura. E Dumnezeu. E, pur și simplu. Măcar nu mai interacționează intens cu toți nebunii. Și cu Dili. Care, pesemne, acum e pe undeva, în focurile creației. Mai scrie o carte. Căci ea, aici, la nebuni, scrie cărți cu viteza luminii.

O mașină verde brotac se oprește, liniștită, afară, pe stradă, în fața gardului de la nebuni. De la spitalul de psihiatrie, cum îi place directorului să vorbească despre locul ăsta. El nu zice niciodată că aici sunt nebunii. Moș Tase, cu ochii țintă dincolo de gard, de când au venit la piersic, exclamă, pe trei sferturi răvășit:

– Aia zici că e mașina lu' Gicuță al meu. Așa seamănă... O fi vreun ștab de aici, de la spital.

Dar, în clipa următoare, sare ca băgat la priză, cu mâna udă:

– E el! E el, taică! E băiatul meu. E fiul meu. Să-i mănânce tata sufletul lui bun. A venit! A venit să mă scoată de aici. A găsit actele și a venit. Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Și, în clipa următoare, cu picioarele-n piuneze, așa cum era, moș Tase s-a grăbit să se îndrepte spre poartă, să iasă înaintea tipului spilkuit, de vreo 40 de ani, care mergea relaxat către clădirea mare a spitalului.

– Gicuță, aici sunt, tată, aici sunt. Așteaptă-mă, că eu vin mai greu. Așteaptă-mă!

Radu Munteanu face câțiva pași spre poartă, cu bătrânul. Mai mult să-l sprijine pe acesta în demersul aproape riscant al fugii aleia încete și încetinite de bătrânețe, de arterită, de cine mai știe ce, decât să-l vadă pe fiul neom, care l-a debarcat la nebuni pe tatăl său. Dar, dacă se căiește, e bine. Mai scapă de flăcările iadului din viața de apoi.

Moș Tase strigă întruna, fericit. Gardienii se urnesc greoi spre poartă. Vreo două infirmiere apar ca peștele la râmă. Iar fiul își scoate enervat și plictisit ochelarii de soare de la ochi și și-i adurcă, șmecherește, pe creștetul capului. Fostul ziarist vrea să surprindă emoție pe chipul lui. Ori remușcări. Ori determinare de a îndrepta o gafă. Dar nu zărește decât o fațadă rece, ostilă, nepăsătoare. Și înțelege, înainte de fi rostite vorbele șirag. Înțelege că mulțimea de iluzii nu se transformă în nimic. Înțelege că, din sufletul acelu om nu curg lacrimi, ci doar, din păcate, o mângă infectă și cleioasă.

– Ai venit! Ai venit! Știam eu, tată, că vei veni. Știa inima mea de părinte că nu mă lași aici. Ai venit!

Și moș Tase dă să prindă mâinile fiului și să le potopească, înlăcrimat, cu sărutări. Dar acesta, iritat, se retrage și taie, într-o clipită, firul acela albastru de speranță:

– Stai, bre, ce țopăi așa? Doar te-am lăsat nițel aici și te porți ca un nebun veritabil. Și mai răcneai cât te ținea gura că ești sănătos la cap. Om bătrân, plin de minciuni, ca balta de broaște... Normal că nu ești sănătos la cap. Normal că ești nebun. Ți-ai dat arama pe față. Să vadă toți, de aici. Să se uite toată lumea! Hei, luați

aminte! Lume, e nebun moșu'! Nebunule și săritule! Cât era să păcălești lumea?

– Hai, tătucule, nu mai glumi cu mine, că nu mă mai țină inima din piept! Știi că nu am pastilele de tensiune la mine. Ai venit să mă scoți de aici, nu? Că știi că nu sunt nebun. Știe tot satul. Și știi că am lăsat gospodăria singură. Și nu are cine să vadă de toate cele care sunt în curte. Se pierd toate.

– Se pierd? Păi, tocmai, dacă n-are cine să aibă grijă de toate pe acolo, vindem casa și terminăm bălcioteca. Că matala, de aici, nu mai ieși! Nuuuuuuuu! Au zis doctorii că ești fără scăpare. Că ești un real pericol. Și nu vreau să ajungi să o omori, așa nebun cum ești, pe mama. Sau, chiar pe mine. Deși, eu sunt bărbat puternic și cu mine nu te pui. Dacă ridici mâna la mine, îți rup, mintenaș, muștiucul. Dar nebunul, ce mai... nu-l iei pe încredere.

– Tot vreți să vindeți casa, măi, tată? Tot vreți banii de pe ea? Tot fără milă față de mine sunteți?

– Tătucule, înțelege. E pentru binele tău. De asta te-am adus aici. Ca să te facă oamenii așa bine. Ca să te scuture de nebunia care te-a apucat. Ce să facem... Ești om bătrân. Dar nu poți să dai cuiva în cap, că apoi te bagă la gherlă. Și acolo mori. Așa, aici, cu nițel tratament... te pui pe picioare și-ți vine mîntea la cap. Că aici e sanatoriul giugiuc, oameni faini, doctori meseriași. Te fac ei bine, te liniștesc, dacă ești bătrân și neliniștit... Nu e mititica, aici, ca să dai de dracu'! Ori ca să te faci de rușine, să zică satul că ai făcut, la bătrânețe, de nebun ce ești, pârnaie.

– Gicuță, băiatule... Tu știi că tata are doar probleme cu picioarele. Nu cu altceva, tată. Nu cu capul. Cum să-mi faci tu mie asta, măi, tată?

– Tată, înțelege: ești nebun. Toată lumea din sat știe că ești nebun. Te-ai scrântit, dracu', ce să facem? Știi și tu că ești nebun, chiar dacă nu vrei să accepți. Adică chiar dacă bați texte pe aci, cu înduioșarea lu' Sfântu' Pripon. Uite, directorul spitalului și toți doctorii de aici încearcă. Se căznesc să te facă bine. Și, dacă ești cuminte, nu o spurcăciune de om, dacă îi lași să îți facă injecțiile care trebuie, dacă ai rezultate bune la șocurile electrice, dacă nu mai zbieri că nu ești nebun, poate chiar te faci bine. Și vin cu mama și te iau acasă. Că mama, știi că e frumoasă și bună. Îți face gogoși, îți dă și

un pahar cu vin... Nu se mai desparte de tine. Se sacrifică și te ține pe lângă ea. De tine depinde.

Nu numai fața, nu numai mâinile îi sunt flasce bătrânului. Acum totul, totul, pesemne și sufletul din el, e flasc. Zborul acela în care se lansase nebunește când și-a văzut fiul la poarta sanatoriu-lui, s-a frânt. Aripile i s-au rupt, ca lovite cu praștia. Sau cu tunul. Sau cu ce-o fi fost. Puterile, câte or mai fi fost până în clipa asta, îl lasă pe bietul om. Abia șoptește, după un moment de tăcere:

– Eu nebun, măi, tată, nu sunt. Dar voi vreți să mă scoateți nebun. Ca să îmi vindeți casa. Dușman de dușman n-ar face așa ceva! Mă juruiesc că un străin n-ar face asta!

– Păi, mă, tată, dacă matale ești aici, sub tratament, cine să aibă grijă de casa aia? Singur ai zis că nu are cine să vadă de ea și de toate orătăniile alea. Eu stau la oraș, știi bine. Că nu sunt făcut să stau la țară, să miros bălegar și să dau cu sapa. Sunt și eu deștept, am afacerile mele, că nu era să mor de foame la un servici de bugetar. Pe mama, știi că am luat-o la mine. Că, de când te-ai tăcănit, îi pui viața în primejdie. Nu mai poate să stea în curte și în casă cu tine, sărăcuța. Și dacă matale te-ai ramolit și-ai luat-o razna, nu înseamnă că ea trebuie să moară. Ce să facem? Bagă la cutiuță ce-ți spun. Trebuie să vindem casa aia. Că se duce toată lumea să fure de acolo, dacă e pustie și fără picior de om în ea. Ca din halta CFR, de nu mai rămâne nicio piatră sau cărămidă. Ca din fermele CAP, după revoluție. Ce, crezi că mie sau mamei ne convine? Nu ne convine, că e casa noastră! Dar ce să facem? Ce putem să facem? Aici, la spital, ca să te facă doctorii bine, trebuie să dăm bani. Bani grei... De unde să-i luăm, că nu suntem moșieri sau patroni, ca să avem bani cu nemiluita. Că nu ai fost în stare să faci bani, ca un patron, să aibă nevasta și copilul. Iar eu nu am afaceri grase, să am câștig mare. Și la doctori, când ajungi pe ușile lor, nu-i așa, tranca, fleanca, cum crezi tu. Trebuie bănet. Și dăm ooooooricât, tăticule, ca să te faci bine. Că noi îți vrem binele. Acuma, eu ziceam să vorbesc întâi cu directorul și cu medicii și apoi cu tine. Dar, dacă te-am întâlnit... Uite, am aici actul de vânzare-cumpărare a casei. Totul decurge bine. Dar am nevoie de o semnătură de la tine. Pac, pac, și gata.

Moș Tase – Munteanu vede cu ochiul liber – se clatină. Mare

minune de n-o pica din picioare, chiar în clipa asta. Un infarct, un accident vascular cerebral, orice se poate întâmpla, după așa cuvinte, la așa tensiune, mai ales fără pastilele ajutoare. Și fostul ziarist, terminat de-a dreptul, ca și moș Tase, se roagă în gând, din tot sufletul, ca Dumnezeu să fie cu ochii, în clipa asta, pe spitalul de nebuni. Fix pe spitalul de nebuni! Nu pe la vecini, nu prin împrejurimi, nu pe alături! Doar pe locul ăsta cu nebuni. Și să facă El cum știe mai bine. Căci, în clipa asta, în afară de El, cine să mai știe ce-i bine?

– Actul de vânzare-cumpărare?!? Ați găsit deja cumpărător la casa mea, mări, tată?

Vocea omului aruncat la nebuni de lăcomie și neomenie se târăște. O ia, serios, de-a bușilea. Mai mult nu poate. Mai mult nu are cum. Și, mai devreme, când l-a văzut pe Gicuță venind, țopăia. De fericire. Vocea...

– Casa matală... Ce să-ți povestesc... Casa noastră, bre, casa noastră. Că și eu cu mama am stat acolo. Și am muncit la ea. Și ne-am mâncat tinerețile lângă matală, că la ce fiară ai fost... Am ținut cu sudoare casa aia și eu cu mama. Chiar dacă e casa matală, de la părinți și de la strămoși.

– Mări, băiatule! Mări, tată, faceți crimă, voi doi.

– Hai, tată, că nu am timp de baliverne d-astea, de doi lei. Adică ce doi lei. De unde doi lei... Nicio ceapă degerată nu fac. Uite, am actele aici, în dosarul ăsta. Semnează mai repede, că mă grăbesc. N-am toată viața la dispoziție. Și trebuie să trec și pe la doctori, să vorbesc cu ei. Să le dau bani, tăticule, bani, mulți bani, să te facă bine. Să te facă om. Să te facă să nu mai fii nebun. Dacă iei ce buline îți dau ei, te faci bine. Hai, semnează, omule, nu te mai purta ca un turbat. Hai, tăticule! Hai! Ca să ne dea cumpărătorul bani și noi să-i dăm la doctori și să te salvăm. Haide...

O hotărâre de neclintit răzbate din gura bătrânului. De, fostul ziarist se și întreabă, mirat, de unde naiba vine ea. De unde își trage, în atare situația, în așa context, seva. De unde? Clar, de la Dumnezeu, drăguțul, care, iată, stă de veghe în lanul cu nebuni.

– Eu, tată, nu semnez nimic. Eu nu-mi vând casa. Eu nu-mi vând cuibul. Eu nu-mi vând rădăcinile. Casa asta e casa mea. Casa asta e tot ce am. Casa asta nu are, cât trăiesc eu, alt stăpân. Și, pentru nimic în lume, nu semnez.

Munteanu râde ca nebunii și strigă nebunește:

– La muuuuuuuuulți ani! La muuuuuuuuulți ani! Balamucul e sâmbure de rodie.

– Dă-te, mă, nebunule, din calea mea, că-ți fleșcăi una în freză, acu'! – strigă fiul, cu mânie proletară. Al dracului, ce caști gura aci, ca prostul? Du-te și te aruncă în fața trenului. Proști ăștia, că nu vă fac injecții letale, să termine cu voi.

Dar nebunul nenebun, are, dintr-o dată, poftă de poezii:

– Ridică-te, Gheorghe, pe lanțuri, pe funii, ridică-te...

– Bă, sonatele, tu te iei de mine, că mă cheamă Gheorghe, nume de slugă? Vrei să-ți sparg mecla acum? Plimbă ursu', că te dau pe mâna lu' proces verbal!

Munteanu e impeturbabil:

– ...Ridică-te, loane, pe sfinte ciolane! Și, sus, spre lumina din urmă a furtunii, ridică-te Gheorghe, ridică-te, loane!

Și zarva iscată, rumoarea aia nedefinită, iureșul ambiguu nu rămân neobservate de ochii infirmierelor care, au stat cât au stat la oarece distanță, dar acum aleg să nu se mai țină deoparte.

– Băi, băi, moșule... Ia, liniște! Ce dracu'! Aici e un spital serios!

– El e lup, țipă ziaristul, mușcă, atacă, urlă, dar leul îl pune pe fugă! Hau, hau...

– Ia să-mi ziceți mie, doamnelor, urlă ca un nebun, fiul, de ce tata, care e nebun, umblă liber prin curtea asta? Ce, suntem pe islaz? N-am zis eu când am fost rândul trecut să stea la izolator, cât se poate de mult, pentru că e un nebun periculos? N-am vorbit eu așa cu directorul? Ne batem joc? Eu sunt familia lui și știu ce spun. Că are antecedente. Păi, se poate? Pentru ce vă plătim din banul public? Plus că, eu am dat bani, și personal, aici! Nu-i problemă, dau cât trebuie, că am bani, da' să stea la izolator, unde îi e locul. Ce, vreți să aleg alt spital, dacă voi nu sunteți în stare?

Fostul ziarist se cutremură și se îndepărtează ca o umbră. Știe ce urmează. Izolatorul. Pentru moș Tase. Dar, și pentru cine mai pică. Pentru cine mai e în jur. Pentru cine sare în ochii oamenilor cu dinți, în loc de suflet. Și el nu vrea să ajungă, acum, acolo. Nici nu e cazul, de altfel. Oricât l-ar căuta de vină cioclii ăștia, nu au ce să-i găsească. I-a zis vreo două nemernicului de fiu, dar n-a

înțeles mai nimeni că el a vrut să se dea cult în cap și să-l râcâie p-ăla. Dar, pe bietul bătrân îl înșfacă. Răutăcioși. Cu ură. Cu furie. De parcă le făcuse bietul om ceva și nu puteau trece peste acel ceva. Abia de mai susură, stinsă, vocea moșului: nu semnez. Nu semnez nimic. Nu semnez...

Brațe ferme îl țin pe după umeri, în timp ce îl duc în cel mai groaznic loc dintre toate câte există la nebuni și, Gelu, care apare ca bălăria din secară, se dă pe lângă fiu:

– Domnu', promit io că semnează babalâcul. Semnează tot ce treb'e. Că aici nu e joacă, în morții mă-sii, ca să ne chiloțărăm. Cu don' Gelu nu să egzistă răgălii de astea că o semna, n-o semna... Semnează! Jar mănâncă și tot semnează! Dăcât să-mi lăsați actul. Că îl fac io să semneze. Și data trecută, când mi-ați dat milionu', am avut grijă de el, cum ați zis, ca să aibă tot... comfortu'...

Și îi face, complice, cu ochiul bărbatului de vreo 40 de ani, care ține în mână un dosar. Dosarul prin care vinde casa părintească.

– Ai avut, pe dracu'! De aia zburda liber, ca o oaie capie pe aici. Când am venit și l-am văzut cum behăie la mine... Cum crezi că m-am simțit? Și v-am zis, mă, v-am zis! Da' voi vă bateți joc de mine pe banii mei!

– Domnu', înțeleg. Da' nu hotărâsc io cât să stea nebunii în locul ăla, la incubator. Adică, înțelegeți ce am vrut să spun. Eu sunt mic și n-am nicio putere. Hotărâște directorul. Că de aia e director. Jigodia dreacu'... Pare el molâu, așa, dar e al dreacu'. El e nen-su la nebuni. Ce să facem, domnu'? Măncăm o pâine și noi. Nu e cozonac, e pâine dăcât. Și nici nu poa' să-l țină prea mult la izolator, că intervine ăia de la UE. Că de ce așa, că de ce pe dincolo, că hâr, că mâr, că drepturile omului, că moașt-sa pă gheață...

– Bine, bine... Vă scoateți toți pe toți, că corbul peste corb nu se bagă. Uite actele colea. Vezi ce faci. Am nevoie de ele în cel mult o săptămână. Că se răzgândește cumpărătorul. Zice că îl duc cu vorba. El vrea, eu vreau, dar nu pot. Doar nu i-oi spune că ăla bătrănu' a înnebunit și trebuie să mă port cu binișorul cu el. Ca c-un ou, trebuie să mă port cu el, ce mai...

– Bine, domnu', aveți iscălitura într-o săptămână. Biștarii și mă apuc de treabă. Că fără biștari, nu mă apuc. Am și eu casă, familie...

– Cât?

– Zece milioane. Hai, domnu', că e ieftin. Că, dacă vorbeați cu jagardeaua dă director, vă lua în euro. Mulți euro vă lua. Mii! Că nu e treabă ușoară asta cu semnatul. Și el e și cam javră, așa. Nu să merita să vă băgați cu el în cârd. Zece milioane dăcât. Și pă casă, cred că luați zdravăn, când o vindeți.

– Bine, fie, deși mă cam jecmănești și tu. Vezi omul în nevoie și-n necaz și tot vrei o căruță de bani. Îți dau, dar să faci treabă bună. Jumate din bani acum, jumate doar când am actul semnat. Ne-am înțeleș?

Și fiul lui moș Tase – fiu?!? – se caută în buzunare, scoate un purcoi de bani, numără o parte, îi dă matahalei de Gelu. Cum se fac lucrurile astea... Cât de la vedere e totul. Nimeni nu se ferește. Nimeni nu se teme. Nimeni nu se rușinează. Ochii ziaristului frig, ca tăciunii aruncați în vatră. Frig, încă, după zece ani în care au văzut atâtea. Frig, nu s-au făcut, cum ai fi crezut, cenușă... Doar că, au obosit. Li s-a scămoșat irisul. Li s-au încețoșat nuferii de odinioară. De câte au văzut aici. Răsuflă greu bieții ochi, se opintesc, se canonesc, când frig astfel.

– Stai liniștit, domnu', că o rezolvăm. Dacă zice domn' Gelu că o rezolvăm, păi o rezolvăm. Auziți? Și dacă nu vrea ramolitul dă moș să semneze, și tot avem semnătura. Pă cuvânt.

– Păi, cum avem? El trebuie să semneze.

– Hai, dom'le, ce dracu! Câte se fac și se desfac în lumea asta... O falsificăm și noi. Pe iscălitură.

– Nttt, nu merge. Că are semnătură îmbârligată, n-am putut niciodată să i-o imit, nici în carnetul de note, de la școală, și i-o știu mulți. Că a fost viceprimar la noi, în comună. Și a tot semnat la hâr-tii. Deci, trebuie să facă un pustiu de bine și să semneze el.

– Bine, să veniți cu bănuții, când veniți. Că eu fac treaba cum trebuie. Nu mă încurc. Unu' e don' Gelu.

Nenorocită viață. Cum ar veni, fiul lui nea Tase și cu jegosul ăsta de Gelu tocmai l-au făcut pe moșneag. Tocmai, în termen de argou, i-au tras-o în cel mai bicisnic mod. Tocmai l-au halit. Sau au pus la cale să-l halească. Cine și cum să-l mai salveze pe bietul om de lupii cei răi?

E hahaleră mare viața asta. Cum de e posibil să te radă de pe față

pământului chiar ai tăi, oameni pe care îi iubești, îi stimezi, îi apreciezi, cu care ai împărțit o pâine sau ai dormit în același pat? Cum? Toate acestea îi par, poate, lui Dumnezeu, flecușete de doi bani, dacă le vede, le știe și le lasă să se întâmple. Nu le schimbă. Nu le oprește. Nu ia măsuri.

Pașii îl poartă aiurea pe Radu Munteanu. Nici pașii, după tot episodul cumplit de adineauri, nu mai sunt ce au fost odată. Se târâsc acum, pribegiți prin lumea nebună. Sunt mai fleșcăiți decât au fost în cele mai grele momente. Și, din păcate, nu puține au fost acestea. Da, pașii ăștia care au dus și au parcurs multe, au devenit, din ageri cum au fost în zaua lor, veștejiți. Fără vlagă. Fără putere. Dacă ei, pașii, ar fi un cămin în care vâri lemne ca să se aprindă iarăși focul, el, nebunul nenebun – nu, unul dintre nebunii nenebuni, că acum sunt doi – și-ar face un stoc și ar tot încinge dansul flăcărilor. Și fără stoc, ar rupe din toate gardurile câte o stinghie și tot ar înviora pașii ăștia aproape paraplegici.

Of, parcă el e piersicul de lângă poartă. Dar la vreme de iarnă grea – nu acum – când e năpăstuit de nămeți, când ramurile tind să se rupă neputincioase sub greutatea maximă, când crengile trosnesc, vai de mama lor și nimeni nu poate să scuture zăpada, ca să ușureze un pic povara aceea. Un piersic desfrunzit în iarnă... În iarna vieții. Dar o iarnă venită când nu e iarnă. O iarnă în care luna plină săgetează fiecă cotlon. Și cotloanele sângerează nebune. Și niște pași coleșiți – și moleșiți – de iarna asta. Mda... Reflecții fără sens, fără noimă, fără rost. Ce de întâmplări, ce de fapte, ce de chestii în nebuna asta de viață. Ca drogații, uneori, viața asta intră în sevrăj.

Merge prin clădirea principală, asaltat, pe mai departe, de gânduri. Ce să facă? E, oare, vreo cale să-l ajute pe moș Tase? Cum să facă? Are el, de aici, de la nebuni, vreo putere? E în stare să miște vreo rotiță, să declanșeze vreo alarmă? Are, măcar, vreo pârgie ca să poată să facă ceva, orice, merit să ajute un om neajutorat? Ah, dacă mai venea vărul... El, dacă era cine a zis că e, știa, cu siguranță, ce trebuie făcut în atare situație. Cerul, dacă trebuia, îl deschidea, îl trăgea deasupra omului, îi dădea foc, îl făcea saltea și pernă. Dar vărul nu mai vine. N-a mai dat niciun semn. S-a plictisit să se roage de el și să se umilească pe aici, cu alde Dili.

A încercat. A vrut să facă pentru el o minune. I-a oferit un dar pe care nimeni, vreodată, nu i l-a mai oferit. A vrut, da, să-l treacă strada. El, însă, scărmanat asiduu de tartorii lui Ardil Escu, s-a întărâtat, ca prostul, și a spus pas. Regretă acum. Excesul de zel a fost mai tare ca el. Sau o fi fost o cumpătare nebunească? Aș... Țăcăneală a fost. Ce poate să mai facă acum? Nici pe dracu'. Dacă te uiți în oglindă când ești amărât, chipul îți rămâne așa, contorsionat, pe retina sticlei. Ca să schimbi imaginea aceea cu alta, mai relaxată, trebuie să spargi oglinda, altă cale nu-i. Așa e și cu alegerile pe care le faci, prostește, pe parcursul drumului tău. Dar cum poți, în cazul ăsta, să faci oglinda cioburi? Da, viața e o cumătră cutră și ostilă. Nu faci mereu aceiași pași, ca la dans, ca la balet, ca într-un ritual. Sunt întotdeauna alții. Ți faci altfel, de fiecare dată. Pui altă forță în ei. Alte trăiri.

Se târăște pe lângă pereți, ca o umbră. Îngândurat. Deși, încearcă să fie, ca mereu, atent. Căci, la nebuni, pielea proprie din toate părțile corpului e tot ce contează. Așa că, mecanic, își continuă prelingerea aia de șopârlă, pe lângă ziduri.

În fața ușii biroului directorului, e, cum nu e în fiecare zi, buluceală. N-are idee ce se dă acolo, desigur, face haz de necaz, și nici nu-i pasă. Pe el îl interesează să afle câte ceva despre bietul moș Tase. Și Gelu, dacă se fâțâie pe aici, cu siguranță că se pune pe trâncănit cu cineva. Ori, dacă nu e Gelu, o fi altul cu gura spartă, de la care, indirect, poate afla ceva detalii despre bietul moșneag. De undeva, trebuie să răsuflă cum e și cum îi e la nenorocitul ăla de izolator. Sunt câteva persoane lângă ușa directorului. Discută. Vorbesc între ele. De parcă se cunosc. Dar, știe, de cele mai multe ori nu se cunosc. Le leagă, doar, aceeași nenorocire. Cineva din familie s-a pricopsit cu nenorocita asta de boală. Și, pur și simplu, toți oamenii ăștia schimbă impresii. Se mai interesează de legislația în domeniu. Își pansează rănilile, auzind că și alții au necazuri. Durerea, pesemne, în felul ăsta, se mai estompează. Mai trece. Mai scade din intensitate. Așa e omul. Se consolează dacă și altul a pățit-o, ca el. Nebunul nenebun ar începe cu izmeneala lui, obișnuită. Poate că se impune. Nu știi cine te pune sub lupă, pe aici. Dar întâmplarea cu moș Tase l-a secătuit de puteri, de replici, de topăială. Și, iar se abate de la linia pe care, cu rigurozitate și temeinicie,

și-a impus, singur, să o urmeze. În ultima vreme, tot cade, ca tânăla, din căruță. Acum se trădează, acum nu mai joacă, acum nu se mai scamatorește... Bine nu e, căci, taman acum îl poate gini vreunul pe aci.

Și Radu Munteanu continuă să-și târșâie picioarele pe lângă ziduri. Încolo și-ncoace. Nici el nu știe ce și de la cine, concret, așteaptă. Tot ce știe e că, încet, încet, începe să o cam rasolească. Și, din păcate, la mărire, în toamnă, nu poate să vină, dacă pică examenul.

Hait! Pe domnul ăla înalt, la costum gri și cravată maro, parol că îl cunoaște. Da, sigur îl știe. Dar de unde naiba? Pe aici, pe la nebuni, nu l-a mai văzut. Sigur nu de aici i-a rămas pe retină. De altfel, după stânjeneala lui se vede că e novice pe la ospiciu. Se uită, nerăbdător, la ceas, nu participă la discuția celorlați, nu pune niciun fel de întrebări. Și e, în tot peisajul ăsta, așa, mai papagal. Mai neintrodus în problemă. De unde naiba îl știe? Că sigur îl știe. Cine e omul ăsta? Cum de nu-și aduce aminte? Mereu a fost prieten cu memoria lui. De toate a ținut minte. De la poezii, până la chestii complicate, cifre și date din diferite anchete. Îmbătrânește, cu siguranță, căci acum nu-și amintește, nici cu slujbe, cine e omul ăsta.

Se face una cu peretele și închide ochii. Poate își aduce aminte. Își imaginează cum rupe, cu mâini ferme, petalele unui trandafir alb. Doar că nu zice în gând: mă iubește, nu mă iubește... Nici n-are cine, la urma urmei. Cine să-l iubească pe el? Nu știe ni-meni de el, pe unde îi sticlesc – și sclipesc – ochișorii. Nici când era prezent în lumea normală, din păcate, nu s-a bucurat, așa cum credea, așa cum era normal, de iubire. O vreme, după ce ajunsese la nebuni și după ce Alina plecase, nebunește, în lume, își amintise de Ultima scrisoare a lui Beniuc. Versurile poetului îi ținuseră, în primă fază, de urât – și de cald, chiar – printre bolnavii psihici. Apoi, tulbureala destinului îl potopise întru totul. Nu s-a mai gândit nicio-dată la poezia lui Beniuc. Și, în general, la nicio poezie, a niciunui poet. Nici măcar când Dili îl asaltează cu creațiile ei... mirobolante. Parcă mai ai nevoie de stihuri, la câtă proză e la ospiciu? Deși, cu iubeala asta, are, așa, o impresie acum, că e țcăneală curată. Te arunci în valurile dragostei, cu nesaț. Fără regrete. Din tot sufletul. Dai tot din tine. Și pe tine te dai în iubirea aceea și, constaiți într-o zi,

că apa aia te-a sufocat, te-a înecat, te-a terminat. Iar iubirea, nici nu știi cum, a sucombat și ea.

Mda... Se întâmplă. A pățit-o și el. S-a întrebat, uneori, ce ar fi fost dacă, în momentul în care Alina a fugit cu alt bărbat, el era acasă. Și nu la ospiciu, cum s-a întâmplat. Ar fi făcut rău? Ar fi urmărit-o? Ar fi implorat-o să se întoarcă? Ar fi căzut în patima beției? Ar fi blestemat ceasul în care a cunoscut-o? Și-ar fi cumpărat pistol și l-ar fi descărcat în creierii amoretelor? Și-ar fi tăiat, de durere, venele? Ar fi făcut ceva din toate astea? Sau, pur și simplu, ar fi înțeles, cum a și făcut, de altfel, că asta-i viața? Poți să obligi pe cineva să te iubească? Poți să-l ții cu forța lângă tine? Poți să-l sechestrezi în viața alături de tine? Nu poți, desigur. Și ce prostie să se gândească acum la Alina, taman la Alina. Ia te uită unde era etalonul de femeie și de dragoste. Spre Adina nu putea să fugă, uite, gândul ăsta dement. Sunt bărbați care se laudă cu sute sau chiar mii de iubiri, într-o viață. O fi, n-o fi adevărat... Nu știe. Cert e doar că, el a fost teribil de prost în această privință. S-a nsurat de tânăr, a fost fidel soției, nu a călcat strâmb nici înainte. Doar când a fost duplicitar, în legătură cu cele două fete, cele două iubiri ale lui. Cum se-mbucă, domnule, feliile astea de viață. Acum are cerul căzut în cap din pricina celor pățite de bietul moș Tase și lui mintea îi zburdă aiurea, pe câmpii. Auzi, iubire... Alina... Femei... Hai, sictir, minte! Vino la mal! Că te belesc valurile înalte în care te zbungui!

Și, totuși, cine e omul ăsta? Cu siguranță, îl știe. A vorbit cu el. Au schimbat impresii. Nu se poate să-i fi rămas pe retină, doar dacă s-au întâlnit, vreodată, undeva, și atât. Ar simți. Tot eul lui ar sesiza că s-au întâlnit și nimic mai mult. Hm... Cine să fie bărbatul din fața lui și din fața ușii biroului directorial? Cine e? De unde îl știe?

De prin spital, că e mare... sfânt lăcașul ăsta, apare directorul. Aproape toată lumea de lângă ușă, se înghesuie să vorbească, iute, cu el. Directorul, cu un gest larg, îi pofteste pe toți în birou. E mai bine să vorbească o singură dată pentru atâtea urechi, decât să o ia pe rând, cu fiecare. Și-a pierdut și el răbdarea, de când lucrează aici. Deși, nu pare întru totul. Doar domnul cu costum gri, care i-a atras atenția și despre care e convins că îl cunoaște, nu se grăbește să dea iama în biroul directorului. Lucru pe care, directorul

îl observă:

– Pofțiți, domnule primar, pofțiți! – îi spune.

– Nu, domn' director, vă aștept să terminați cu dumnealor.

Ce vreau eu să vorbesc cu dumneavoastră, e mai special. Nu se poate discuta cu toată lumea de față.

Directorul face un gest larg: cum doriți, pare să spună. Iar fostul ziarist se bate, într-un gest aproape reflex, peste frunte cu palma: primar... Domnul primar... Hm... Primar... Asta e! Da, e primarul de la Drajna. Acum își amintește. S-a luminat. Desigur, îl știe, așa cum a intuit, destul de bine pe omul ăsta. Dar ce caută aici? A venit la cineva? Altă dată, nu l-a văzut pe holurile astea ori prin curtea balamucului. Și numai el știe cât s-a-nvârtit pe aici, cu rost și fără. Aaaaaa... Stai așa, neicursorule! Nu de la Drajna e și moș Tase? Nu așa i-a spus acesta când au vorbit? Aici, fără tăgadă, se întâmplă ceva. Primarul a rămas singur în fața ușii, așa că, teoretic, cel puțin, poate să-l, vorbind aproape oficial, contacteze.

Îl ia cu transpirație rece pe șira spinării. Și pe la baierale inimii nebune, care bate, cum altfel, demential. Sudoarea înghețată îi curge de-a valma peste tot. Prin vene, o dată cu sângele clocotitor. Prin minte, cu toată pleiada asta de gânduri cleioase. Prin suflet, cu veninul simțirilor. Îi vine să evadeze din el, de atâta sudoare care îl năclăiește. Însă, altă cetate, în afară de eul propriu, nu are. Nu știe. Nu a găsit și nu a păstrat de-a lungul vremii.

Are emoții. În afară de vărul Cristi Popa și de moș Tase, despre care e convins că e zdravăn la mansardă, nu a mai vorbit cu alți oameni normali, de zece ani. Directorul, Zgaiba, Gelu, alții ca ei, tantele de la bucătărie, nu se pun. Țștia, chiar dacă nu o arată clar, sunt la fel de nebuni ca el. Sau chiar mai nebuni. Și, nici cu vărul, nici cu moș Tase nu a vorbit cum intenționează acum să vorbească – decizia e nebunească și nebună, dar a luat-o – cu primarul de la Drajna. De aceea, are într-atât de multe emoții. De aceea, șiroaiele de transpirație îl taie în sus și-n jos, peste tot. E îndopat cu de astea, mai rău decât curcanii pentru noaptea de revelion, dar n-are ce face. Va acționa. Și va reacționa. Asta e. Trebuie să facă asta. Se dă, așa șantaliu cum e, de atâtea gânduri și de atâta stat la nebuni, mai aproape de primarul din Drajna. Tencuiala de pe pereți stă, dintr-o dată, în stand by. Așa ceva, nici ei nu i-a fost dat să vadă vreodată.

Proiecția de alături merită, fără doar și poate, toți banii. Ba, și un decupaj merită. Să rămână pentru posteritatea balamucului.

– Bună ziua, domnule primar!

Omul tresare, nedumerit.

– Bună ziua...

– Sunteți Iulian Anghel, primarul comunei Drajna, da?

– Sunt Iulian Anghel, e adevărat, dar primar nu mai sunt. De vreo șase ani...

– Nu știam. Dar, după cum știți, funcția rămâne și se asociază omului. Rămâneți domnul primar... Ca domnul premier. Ca domnul președinte.

Fir-ai al dracului, Ardil, să fii! Cu funcția ta. Cu neamul tău. Cu felul tău de-a fi. Ești peste tot și în tot. Fir-ai să fii, Ardil Escu!

Dincolo de Ardil, doi oameni stau, stingheri, față în față. Și Radu Munteanu socoate că a venit momentul să se deconspire.

– Sunt convins că nu mă recunoașteți. Și nu vă învinovățesc pentru asta. A trecut timp, mult timp de când mă știți, de când ne știam. Sunt Radu Munteanu și am fost ziarist. Am făcut mai multe reportaje pe la dumneavoastră, prin comună, poate vă amintiți...

– Da, cred că îmi amintesc. Cred că vă știu. Dar... Nu-nțeleg.

– E mult de spus și de povestit, ca să-nțelegeți. Și, da, știu, e greu să mă recunoașteți. Sunt schimbat. Arăt altfel. Stau aici de zece ani.

– Zece ani?!? Cum așa? Vă ocupați de un caz... Înțeleg. Asta e?

– Domnule primar, pe cuvântul meu că vă povestesc tot într-o zi. Dacă m-ajută Dumnezeu. Dar nu acum. Nu avem timp. Timpul nu e prietenul meu, nu e aliatul meu, nu e complicele meu. Nu mă ocup de un caz. Din păcate... Nici măcar de cazul meu. Vă rog să aveți încredere în mine, domnule primar. Vă implor să îmi acordați credit, fără să țineți cont de faptul că mă găsiți aici, și încă în halul ăsta. Și să mă ajutați.

– Sigur. Bine. Am încredere. De ce să n-am? Fac tot ce îmi stă în putință să vă ajut. Doar să îmi spuneți ce trebuie să fac. Nimic altceva nu are importanță. Aici, la spitalul de psihiatrie, nu trebuie să ajungă și să rămână nimeni. De asta și sunt aici.

Radu Munteanu își dă seama că trebuie să oprească un pic

motoarele pe care se grăbise să le tureze. În fond, până adineauri era îngrijorat pentru altceva.

– Pentru moș Tase sunteți aici, da?

– Îl cunoașteți?

Mirarea omului e nedisimulată. Ba, se dă și mai aproape de fostul ziarist.

– Îl știți? E bine? Ce face? Vai de capul lui, sărmanul...

– Da, îl știu. Și îi cunosc și povestea. Tocmai a fost fiul lui aici. Și a făcut pe dracu'-n zece mii și l-a băgat din nou la izolator.

– La izolator? Ce e asta?

– Un loc... Un loc cumplit și tenebros, unde, e preferabil să nu ajungi niciodată, dar la balamuc, și pe sârmă să mergi, tot ajungi. Nu ai scăpare, atâta vreme cât stai aici. Domnule primar, ospiciul în sine e un loc groaznic și îngrozitor. Unde, pe cuvânt, să nu ajungă în veci, dușman de dușman. Dar izolatorul e bomboana de pe colivă. Puteți să vă imaginați tot ce e mai rău și nu sunteți nici pe departe aproape cu presupunerile. Cămăși de forță, injecții de anihilare, cătușe, tortură, posedare. Nu știi, uneori, dacă sunt mai posedați bolnavii sau cei care ar trebui să aibă grijă de ei. Sunt nebuni agresivi și periculoși, care chiar trebuie potoliți, prin metode specifice, la izolator. Se bat între ei, sar și asupra celor care sunt mai potoliți, îi altoiesc și pe medici, infirmieri și asistente. E o lume nebună aici. Cu nebuni de toată mâna și de tot felul. Sau, mai bine spus, aici e iadul, domnule primar. Aici! Nu pe lumea cealaltă. Nu dincolo, vecin cu raiul. Promit că, dacă scap de aici, vă povestesc în amănunt tot. Numai că, din ce mi-am dat seama, moș Tase nu e nebun. El e nebunul nenebun pe aici și, din păcate, fără vină, ajunge și el la izolator. De acolo, ieși alt om. De fapt, ieși o epavă. Un rebut. Un vierme năruit și atât. E crunt.

– Doamne, Dumnezeu! Ce-mi spuneți, domnule Munteanu? E oribil. Am vorbit o dată cu directorul, la telefon și nu mi-a spus așa ceva.

– Normal. Nimeni nu vă va spune, vreodată, așa ceva. Oricui, din afară, i se prezintă o situație roz bombon. De zici că aici curge lapte și miere. Și nu v-am spus decât două vorbe. Neperiată, vă voi prezenta situația asta, dacă ies de aici. Moș Tase...

– Da, despre moș Tase, cum îi spuneți dumneavoastră

fostului nostru viceprimar, vreau să vorbesc cu directorul ăsta. M-a cam dus cu vorba, că mi-a tot zis că are treabă. Ba angajează, ba deratizează, scuze de astea. Dar țin neapărat să vorbesc cu el și să îi spun că omul ăsta nu e nebun. Să ceară întrunirea unei comisii de la minister, să facă toate controalele și analizele care se impun și să lase omul să plece acasă.

– Hm... Cam greu, domnule primar. Fiul omului e cel care insistă să fie ținut aici. Plătește bani, dă tuturor fără număr, numai să-l țină aici. Să-l ținuiască aici. Să-l sechestreze aici. A venit cu un act de vânzare-cumpărare a casei și tot ce dorește e să semneze hârțiile alea moș Tase. Presupun că el e titularul, el e proprietarul. Și, fără el, nu poate să ia purcoiul ăla de bani, după care tânjește.

– Da, satul vorbește despre toată această situație. Și toată lumea e indignată și intrigată de cele ce se întâmplă. Fiul și nevasta vor banii omului și, pentru asta, sunt gata să-l scoată nebun sadea. Doar că, mai suntem și noi, vreo 3500 de locuitori ai comunei, care suntem gata să ne punem zălog, că omul nu e nebun. Nu se poate trece peste noi, atâtea suflete, așa de ușor. Nu se poate să nu avem un cuvânt de spus. Acum, am venit eu aici să vorbesc cu directorul, așa cum se vorbește cu un om. Dacă nu am izbândă, venim tot satul și facem revoluție la poarta spitalului.

Munteanu e sincer surprins. Ce chestie! Și pentru el nimeni, nimeni n-a mișcat vreodată un deget. O unghie. Un nerv.

– Mă miră și mă bucură – pentru moș Tase – ce spunеți. Mai rar așa ceva. Sunteți în același partid, dumneavoastră cu el?

– Nu, deloc. Niciodată n-am fost în același partid. Și niciodată n-am avut aceleași crezuri politice. Niciodată nu ne-au unit aceleași principii, din punct de vedere politic. Dar e un om care și-a lăsat loc de bună ziua în comună. Care a fost aproape de toți, când au avut nevoie. Care și-a făcut datoria, când a lucrat pentru obștea noastră. E foarte respectat și prețuit în comună. Și, la țară, astea sunt lucruri care contează. Sunt îndrituit să spun că venim toți aici, să-l luăm acasă. N-o să treacă nimeni peste voința atâtor oameni.

– E adus aici, domnule primar, de fiul lui. De cineva din familie. De cineva apropiat. Asta e o treabă care chiar contează aici. Cine te aduce. Cine te debarcă la nebuni. Cine afirmă că ești dement. Și fiul lui nu renunță. Va susține până la Dumnezeu și-o palmă

mai sus că moș Tase e nebun. Și va da bani cu nemiluita, ca să fie toți de acord cu el. Și să-l țină aici. Captiv. Declarat nebun. Fără scăpare. Eu l-am văzut și l-am auzit pe acest fiu. Nu renunță.

– Da, am luat și asta în calcul cu lumea din sat. Că ne-am adunat cu toții, auzind de așa tărașenie, la căminul cultural și ne-am pus pe dezbătut problema. Dacă vrea și vrea cu orice preț casa, o va avea.

Fostul ziarist nu înțelege. Doar ce îl lauda pe moș Tase și acum... Dar continuă tot primarul și lămurește treaba:

– Vom face un pact. Să vândă fiul casa și să ia, ca un nesătul ce e, banii. Noi vom pune mână de la mână și-i vom lua omului altă casă. Un adăpost deasupra capului, nu vreun palat. Mulți s-au oferit să îl țină la ei, să-i asigure o cameră cu tot ce trebuie, câtă viață mai are. Secretara de la școală mi-a spus că îl așteaptă la ea acasă, că i-au murit toți din familie și copiii ei nu mai au bunici, nu mai au pe nimeni. Deci, nu-l lăsăm, nu-l lăsăm pe Tăsică, domnule Munteanu. Doar că, în schimb, îi cerem fiului și mamei lui să dea iscălitură fermă că omul e sănătos, că a fost o neînțelegere, că îl iau acasă și au grijă de el. Bine, vorbă să fie asta. Că în sat nu mai calcă ei, doi. Avem noi grijă. Dar așa să spună oficial, în fața conducerii spitalului. Dacă ei semnează că Tăsică nu e nebun, atunci semnează și el să îi vândă casa. E, într-adevăr, o casă frumoasă și îngrijită, că el s-a priceput la toate și a făcut tot cu mâna lui. Plus că, are și simțul esteticului. Dar, dacă nu e altă soluție, asta e. O dăm naibii de casă și salvăm omul. Ce să facem? S-o luăm prin justiție, cu procesele? Să ne rugăm de nebunul de fii-său? Să așteptăm să i se facă milă ori să urle conștiința în el? Să ne rugăm la toți sfinții? Să așteptăm să pice din cer vreo minune? Nu e cazul. Ce v-am spus e singura soluție. Cu nebunii vorbești pe limba lor. Și, când zic de nebuni, mă refer la Gheorghită, fiul omului... Care, clar e mai nebun ca tatăl lui.

– Interesant. Și, zic, bine gândit și bine țintit. Dar moș Tase ține la casa lui. Am văzut eu. Dacă nu e de acord cu toate astea?

– Ține, da, la casa lui. Ca tot omul care a muncit o viață. Dar vă asigur că, la viața lui, ține mai mult. Vrea să trăiască, atâtea zile câte mai are, liber. Printre oameni. Fără medicamente. Și fără tot ce mi-ați spus că se întâmplă aici. Vă asigur că îl vom scoate de aici

pe Tăsică. Vom face trocul și, în câteva zile, va ieși de aici.

– Sunteți optimist și, sincer, mă bucur să reușiți așa de repede și așa de ușor să faceți asta. E un om bun, moș Tase și merită să faceți asta pentru el. Pentru el și pentru că așa e normal să fie.

– Aveți dreptate. Așa e normal să fie. Ce să caute un om nenebun la nebuni? Plătim prețul, dar îl scoatem... A, ce ziceați să fac pentru dumneavoastră? Că ne-am luat cu altele. Cu ce pot să vă ajut?

– Da, puteți, dacă vreți, să mă ajutați. Ați mai fost în biroul directorului?

– Nu, n-am mai fost. Doar la telefon am vorbit. De ce mă întrebați? Fac ce ziceți, fără probleme.

– Mă întrebam dacă are vreun calculator în birou.

– Sunt convins că are. Azi, toată lumea, că umblă sau nu, la el, are un computer. De orice fel ar fi el. Dar de ce?

– Am nevoie să mă conectez câteva minute la net. Are și internet, da, un calculator și în ziua de azi...

– Fără discuție are și internet. Nu cred că mai ține cineva un computer fără să aibă conectare la internet. Pe net vezi filme, citești știri, ascuți muzică, te pui la curent cu tot din lumea asta. Plus că, cine n-are cont pe facebook, nu există.

– Facebook? Nu cred că știu prea bine ce e asta. Sincer. Atunci eu, care nu doar că nu sunt conectat la facebook, dar nici nu știu ce e ăsta, sunt mort de-a binelea. Lăsați... Vă spun altă dată. Acum nu contează asta. Am nevoie să intru pe net cinci minute.

– Am înțeles. Ce trebuie să fac eu?

– Să-l scoateți pe director din birou. Să-l țineți afară, în fața ușii. Asta, și ca să observați dacă altcineva, în afară de director, vrea să intre în birou.

– Am înțeles. Să stau de șase. Și, în vreun fel, să vă dau de veste de un posibil pericol.

– Exact! Ați înțeles cum nu se poate mai bine.

– O facem, domnule Munteanu. O facem. Sunt convins că aveți un motiv serios să îmi cereți asta.

– Foarte serios. Cel mai serios dintre toate motivele din lume. Și vă mulțumesc.

– Permiteți să vă adresez o întrebare? Singura. Deși am

multe curiozități, sunt bărbat de onoare și nu comentez nimic.

– Desigur. Întrebați-mă, fără probleme.

– Domnule Munteanu, cine naiba v-a băgat aici, la spitalul de nebuni?

Pârjolul face iar ravagii în nebunul nenebun. Din ce partid o fi primarul ăsta, că nu mai ține minte. O fi din același partid cu Escu Ardil? Dacă îi trânteste acum asta, îl lasă, oare, baltă aici? Ar trebui să evite răspunsul? Ar trebui să tacă? Ar trebui să spună o minciună? Ar trebui să o dea cotită? Oare din ce partid face parte primarul ăsta? Din ce partid, Doamne... Dar, gura i-o ia, ca la nebuni, pe dinainte:

– Ardil Escu. Ardil Escu m-a băgat aici.

– Ardil Escu? Președintele? Adică fostul președinte?

Munteanu consideră, din tonul celuiilalt, că a sfeclit-o. Țștia doi sunt colegi de partid. Cum naiba să-l mai ajute omul ăsta pe el, dacă e în aceeași gașcă, sau ce-o fi, cu Ardil? Cum naiba să-i mai înlesnească rugămintea nebună? Cum să îi mai cânte în strună? Dimpotrivă. Acuma pune mâna pe telefon și îl sună pe Ardil. Șefu', ziaristul ăla nebun de la nebuni face pe nebunul. Îl fac harcea-parcea eu sau ți-l las ție pe mână?

Doamne, a tăiat, protestește, nebunește, creținește, și ultimul firicel de ață care l-ar fi putut propulsa către ce vrea, de când l-a recunoscut pe primarul ăsta. Singur a rupt craca pe care, ce să vezi, se așezase adineauri. S-a tâmpit de-a binelea aici, la nebuni. Printre nebuni. Asta e. Și-a pus cu mâna lui pecetea pe destin. Proștii cu proștii, deștepții cu deștepții. Întâi cu vărul Cristi Popa, acum cu primarul Iulian Anghel și-a semnat bulirea.

Nici el, nici primarul nu mai zic nimic, căci directorul iese liniștit, cu fața aia a lui de mironoșită, din birou. Odată cu el, ies și persoanele care intraseră acum un sfert de oră. Și directorul, cu un zâmbet larg, făcut, jucat, ca al crainicelor de la tv, care îl folosesc și când citesc de pe promter despre drame teribile, îl poștește pe primar înăuntru.

Lui Radu Munteanu îi mor, aproape la propriu, și vaca și vițelul. S-a ars. În ultima vreme, numai gafe – și-ncă unele după altele – face. Dar vocea lui Iulian Anghel îi face respirație bușon la bușon vițelului. Sau vacii. Unuia. N-are importanță. Sau amândurora.

– Domnule director, n-aș vrea să purtăm această discuție în birou. Nu știu, pot fi acolo și ochi sau urechi care să ne inoportuneze. Aș prefera să facem câțiva pași, pe aci.

– Vreți să insinuați că la mine în birou sunt camere de luat vederi? Mă jigniți. Și greșiți. Nu sunt. Dar, mă rog... Eu am o maximă toleranță la dorințele semenilor mei. Fac cum vreți. Întotdeauna fac cum e mai bine pentru toată lumea. Am învățat asta lucrând aici, cu acești bieți oameni năpăstuiți de boli nemiloase și incurabile, cel mai adesea.

Primarul îl prinde de braț pe director și amândoi se îndepartează semnificativ. Cât Munteanu să se strecoare, ca un nebun, în birou. Ba, Anghel se și postează cu fața către ziarist, ținându-l pe director cu spatele. Ca să nu vadă. Ca să nu audă. Ca să nu știe. Radu Munteanu ezită. Nu știe dacă să aprecieze ce face primarul sau să se teamă. Încă nu știe din ce partid e. Dacă e și el om, mă rog, coleg, de-al lui Ardil Escu. Ce-i de făcut? Merită să riște mai departe? E gata să-și pună, cu totul, pielea în băț? Primarul îl ține, pe mai departe, pe director, în aceeași poziție. Și vorbește cu el. Îi spune ceva. Îi distrage, clar, atenția.

Și, într-o clipă, fostul ziarist acționează sub acel impuls nebun de demult, când se băga în tot felul de anchete, de parcă el era trimisul lui Dumnezeu pe pământ și trebuia să facă dreptate. Prinde clanța ușii ferm în mână și, ca un hoț, se strecoară în birou. Fie ce-o fi! Mai mult decât să ajungă la izolator pentru o vreme – poate îndelungată – ce să mai pățească? Le-a văzut pe toate în ultimii zece ani. A trecut prin multe. A trăit toate infecțiile de la nebuni. Încă una, ce mai contează?

Și înaintează, păș, păș, cu moliciuni de pisică, spre biroul pe care, da, cum a zis primarul, tronează un calculator. Îl iau toate fâlfâielile prin inimă. I se înmoaie, aproape de tot, picioarele. Sudoarea rece de mai devreme, ce curgea șiroaie, acum se face fluviu. De n-o fi fiind mare. Sau chiar ocean. Și, cu siguranță, tensiunea ajunge la cote de avarie. Mare minune de n-aude, de pe hol, de unde stă, directorul și nu dă buzna în încăpere, peste el. Bubuituri de astea n-a mai avut de o mie de ani.

Se-ndreaptă spre calculator. E diferit de cele pe care le știa el, de acum zece ani. Lumea s-a schimbat. Tehnica a evoluat.

Calculatoarele sunt mai mici, mai finuțe, mai, cu siguranță, performante. E deschis. Sunt câteva pagini puse în bară. Dar pe Munteanu nu-l interesează chestiile alea. Or fi, poate, importante. Prețioase, la vreun moment dat. Și bine ar fi să arunce o privire. Însă, nu e timp și nu e indicat, el vrea să știe doar dacă subcomisarul Cristian Popa figurează în organigrama de la IJP Prahova. Nimic mai mult. Dacă e, cu adevărat ofițer acolo, înseamnă că vrea, într-adevăr, să-l scape de la nebuni pe el și să-l proțâpească pe Ardil Escu la carceră. Așa, numai așa se poate decifra asta. Umblă, cu degete înfrigurate, pe tastatură. Dă căutare: Inspectoratul de... Ce naiba se aude? Ce e rumoarea asta? Vine, deja, directorul? A trădat primarul? S-a terminat visul nebun, chiar înainte să înceapă? Îl prind ăștia? Urmează izolatorul? Se rătăcește și mai tare prin labirinturile astea? Stă o clipă în cumpănă. În cumpăna, obiectiv vorbind, unei vieți nebune. Degetele i-au paralizat de spaimă. În gât, tot de frica asta terifiantă, i s-a înfipt, și o simte, inima. Sufletul dă, la prima mișcare, să-i iasă, definitiv, din piept. Ducă-se unde o vrea de acum încolo! Ce mai contează? Dar glasurile de pe hol se îndepărtează cum s-au și ițit. Dintr-o dată. Lumea are, desigur, și alte treburi de făcut, în loc să stea cu ochii pe el și pe nebuniile pe care le face, chiar nenebun sadea fiind.

Și Munteanu, brusc, se calmează. Nici el nu știe cum. Și de ce. Știe doar că nu e cazul. Dar asta e. Nu mai poate, în clipa asta, nici să se emoționeze. Poate pentru că, deja, cele lumești ale lui s-au făcut fluturi. Sau praf de stele. Sau... Bleah... Fără importanță. Dă-o dracului de treabă. Ce-o fi, o fi. Și gata. Se așază pe scaun, ca să poată să caute ce vrea, mai bine. Nu în picioare, ca un hoț nebun ce e. Ba, cum ochii îi cad pe cana pe jumătate plină cu cafea a directorului, o pune cu simț de răspundere la gură. Și bea. Și trage cu nesaț din aroma aia de cafea, pe nas. Pfuoa... Acum zece ani, n-ar fi băut niciodată din cana cuiva. După cineva, dacă nu spăla bine cana. Și acum... Ehei, ce te mai duce târfa asta de viață, pe unde nici cu gândul nu gândești. Asta e. Să vedem. Cristi Popa, subcomisar, IJP Prahova. A, ce de răspunsuri în urma căutării. Ce de chestii despre el. E, da, Cristian Popa, cel mai adesea. Nu Cristi Popa. Treabă oficială. Notat și citat ca în acte. Da. E subcomisar, cum a spus. Da. Lucrează aici, cum a precizat. Daaaaaaaaaaaaa...

Daaaaaaaaaaaa... Oare i-a venit și lui, bietului oropsit, acum, apa la moară? Oare... Aaa... Asta ce e? Cristi Popa, personaj de roman în Trăind clipa... Ce naiba o fi asta? Cum personaj de roman, când el l-a văzut pe viu? Cătălina Popa autor... Aaaaaa... E nevastă-sa, frate, asta. Păi, da, nu zisese el, Cristi Popa, când l-a vizitat prima dată, că nevastă-sa, Cătălina, i-a trimis o carte?

Nu știe de ce, dar simte că piersicul din poartă, deși s-a scuturat deunăzi, a înflorit din nou. Și florile lui răzbat cu parfum mirific până în sufletul osândit din gât, din clipele trecute. Bun. E bine. Crede că e bine. Osul de pește din gât poate să se topească. Se strecoară, pe furiș, cum a intrat, afară din birou. Primarul e la datorie, pe hol, ceva mai departe de ușa directorului. Și cu ochii pe cine mișcă, trece, hălăduie pe hol. Habar nu are Munteanu dacă primarul, fostul primar, mă rog, e coleg de partid cu Escu Ardil. Probabil, nu e. Sau o fi? Dar, Dumnezeu să-i dea sănătate. A făcut un lucru extraordinar acum.

La piersic, lângă poarta balamucului, l-a așteptat, când acesta, după vreo oră, a ieșit.

– Vă mulțumesc mult, domnule primar! Sunt prea insignifiante cuvintele, prea sărace. Să fie cu dumneavoastră toți sfinții din cer. Se prea poate să fiți un fel de mântuitor al meu, domnule primar.

– Nicio problemă. Cu drag. Dacă mai pot să fac ceva pentru domnia voastră...

– De fapt, da... Chiar mai puteți să faceți ceva.

– Sunt ochi și urechi. Iau notițe.

– Vă mulțumesc mult. Nici nu știți cât vă mulțumesc. Și îmi cer scuze că profit, astfel, de amabilitatea dumneavoastră. Dar, n-am încotro, e, aș zice, o chestiune de viață și de moarte.

– Vă ascult.

– Mulțumesc din nou. Pentru tot. Vreau să mergeți pentru mine la IJP Prahova, să-l căutați pe subcomisarul Cristian Popa și să îi spuneți că sunt gata să intrăm în scenă și să facem ce trebuie.

Fostul primar nu înțelege și dă din umeri, ușor nedumerit.

– Cristian cum ați zis? A, Popa. Da, Popa. Țin minte. Să intrați în scenă, da? Bine. Pricep. Îi zic așa cum ziceți să-i zic.

– Da, așa să-i ziceți. Și că sunt de acord să dăm cărțile pe față. Și că îl aștept să punem țara la cale. Cât de repede poate să vină.

– Bine, domnule Munteanu. Am înțeles. Așa fac.
– A, domnule primar... Încă ceva, vă rog. Doar cu el vorbiți.
Atât! Nu spuneți nimănui altcuiva ce v-am zis. Nimănui! Mesajul e doar pentru el. Pentru subcomisarul Cristian Popa. Și e foarte important.

– Da... Știam eu că vă ocupați de un caz. Am presupus bine.
Îl caut pe comisar și...

– Nu, nu... Subcomisar. Doar subcomisar. Popa...

– Bine. Gata. Bine. Am băgat la cap. Am înțeles. Puteți să considerați, deja, că am îndeplinit misiunea. Mă îndrept într-acolo.

Și Iulian Anghel dă să se îndepărteze. Dar Radu Munteanu – îl mănâncă limba și spinarea – își încearcă din nou karma:

– Și, totuși, domnule primar... Din ce partid sunteți, că nu mai știu.

Cu un picior deja dincolo de poartă, omul răspunde, privindu-l în ochi pe nebulul nenebun, despre care e convins că joacă un rol sub acoperire la nebuni:

– Dacă vă spun că sunt în același partid cu Ardil Escu are importanță?

De fapt, mai are? În atare conjuncturi, mai e cu însemnătate un astfel de fapt?

.....

I-e dor. Tare dor îi e. De libertate. De viață. De oameni frumoși, nenebuni. De o mâncare bună. De un pahar limpede. De un cearșaf curat. De apă neinfestată. De tot felul de culori. De cerul albastru. De firul verde al ierbii. De albul sufletelor de copii. De țârâitul unui telefon. De, ehei, net. De un pat fără hopuri, unde să nu i se încurce până și mațele. De o friptură bine făcută. De un vin rece. De o noapte de somn, ca la oameni. De o casă curată. De o plimbare pe jos. De o baie fierbinte, în cadă. Asta, deși nu e chiar genul lui să se lăfăie în cadă. De linia orizontului îi e dor. De sângeriul macilor. De pași netârșâiți și neascunși pe lângă ziduri. De valurile mării albastre. De mirosul tare al unei cafele pe cinste. De niște țigări care nu sunt ude, mucegăite, infecte. De o femeie cumsecade pe care să o iubească. De o oglindă în care să se vadă din cap până-n picioare. Așa cum e. De un wc, unde să se așeze ca un om. De mugurii vii

ai unui copac. În afară de piersicul de lângă poartă. De pace în cuget. De gânduri nealterate. De oameni curați și frumoși. De o muzică de inimă albastră. De un dans îndrăcit la o nuntă. De coamele munților. De florile de pe câmpii. De un pact corect cu viața. De plictiseală și prostie, în formă pură. De cerneala de tipăritură. De mama lui bătrână. De ochii fiicei lui, pierdute prin lume. Căci, doar de ochii ei își mai amintește acum. De bulgăreala din crucea unei ierni. De zborul păsărilor care fug spre țările calde. De-o hoinăreală fără sens pe străzi fără nume. De un îngenunchiat serios la icoane. De stat la o coadă sănătoasă la – fie, da, și-un lup mâncat de oaie – moaște. De intrarea în insectarul politic, din fața televizorului. De amintiri. De trecut. Și de prezent. De aer curat. De... Da, și de viitor. Dar de ce nu-i e dor! Și-i e foarte dor de vărul. De subcomisarul Cristi – pardon, oficial e Cristian – Popa. Îi lipsește vărul. Și îl așteaptă. Se roagă să vină. Dar, el, uite, nu vine. Cu siguranță că Iulian Anghel a ajuns la poliție și l-a căutat. Cu siguranță că i-a spus că el îl așteaptă. Cu siguranță. Chiar dacă face parte din același partid cu Escu Ardil.

Bizar ca naiba. De unde i-o veni încrederea asta orbească? Lui... Taman lui, care a suflat, ani de zile, după ce s-a opărit cu zeamă lungă, în toate iaurturile din lume. Nuuu... O fi fostul primar coleg de partid cu fostul președinte, dar de transmis mesajul actualului sub-comisar, a transmis. E sigur de asta. Nu se înșală. Nu se poate înșela. Dar, uite, nu vine, deocamdată, vărul. Și Zgaiba – a dracului, ștoarfa! – l-a întrebat de vărul: Bă, nehalitule... Ce face văr'tu ăla? Nu mai vine încoace și el? Nu se mai-enterează și el dă tine? Te-a lăsat orfan, diliule? Vrei să îți-o iei, ca să vină încoa'? Vrei să-l scot pe Fanache din cușcă? I-am dat și telefonu', zău. Lu' văr'tu, bă, mocofanule. Și, nimic. Nu mă sună. Zi, mă, tăntălăule, ce face văr'tu ăla? Mai trăiește? Mai există pă lume? Nu-i e și lui dor de mine? Că se uita la ochii mei, de nu mai putea! Și la fundu' meu la fel. Scârț! Pe dracu'! Deloc nu mai putea Cristi Popa de Zgaiba. De ochii și de fundul ei, auzi... Fundul de ceaun îl atrage mai mult, precis, pe polițist, ca fundul Zgaibei. Deh... Mai visează omul cai verzi pe pereți, așa, doi, trei, ca să fie de sămânță. Dar Zgaiba visează herghelii. Multe. Multe de tot. Prea multe. Bune păreri mai are despre ea. De fapt, e aiurea rău, când omul nu are, nu mai are, simțul

ridicolului. Când cade în penibil și nu realizează.

Of... Dă-o-ncolo pe Zgaiba. De ce nu vine vărul? De ce? S-a răzgândit? S-a supărat? Nu are timp? Nu are chef? Nu mai vine deloc? A picat planul ăla? Nu-i mai pasă de el?

Ziua de azi e la apus. Primăvara târzie, de mai, se confundă, de câteva zile, cu vara. Practic, linia simbolică dintre ele a fost de-frizată de soarele grăbit. Rău nu e, că e bine. Că e cald, adică. Și că e vară. Deși, calendaristic, primăvara își târâie, obosită, pașii spre depărtări. Cerul, nu știe de ce, pare că i se sparge, mii de fărâme, în creștet. Din cauza verii grăbite să fie? Ori, că vărul nu mai vine?

Hmmm... Zgaiba face de gardă pe unde e el. Se uită după omul ăla, pe care, ca niciodată, ca pe nimeni, îl așteaptă și el. Zgaiba e dilie. Zgaiba e-n călduri. Zgaiba e dusă. Dar dă-o-ncolo. Vărul poate vine. Pentru el, nebunul nenebun, închis, nemeritat, la nebuni. Pentru a demara și-a pregăti plecarea. Marea plecare. De la nebuni. În viața cu oameni nenebuni. Mă rog. E un fel de a spune. Sunt nebuni și afară. Dar pe ăia nu-i bagă nimeni la izolator. Plecare... Plecarea de la nebuni... Își somează toate simțurile să stea disciplinate și cumiți, când el se gândește la plecare. Chiar dacă sufletul i se îngălbenește tot mai tare, precum gutuia din geam. Căci, vărul, uite, nu vine. Ziua fuge, de s-o prindă radarul, spre apus. Altă zi, altă dimineață, altă clipă prielnică, abia mâine vin.

Dili umblă după el, prin toate cotloanele, ca o cățea-n călduri. Alta... Fiecare, acum, cu standardele ei. Gelu se laudă, haidamacilor de la pază, că îl face pe moș Tase. Și se dă mare că are țigări bune. Ba, mai trage, chiar așa, în timpul serviciului, cum e, și câte o – cum zice – berică bericoasă. De la izolator se aud țipete. Multe. Șiperate. Și se simte cum viața pulsează, acolo, tot mai încet. Moș Tase nu o duce pe roze în locul acela. Cine, la drept vorbind, se lăfăie în fericire și mulțumire, la balamuc?

Uf... Cristi Popa a fost aici și s-a rugat de el să-l treacă strada. El, nu și nu, că nu o trece. Ca toți dracii a făcut, că nu o trece. Și, acum stă cu ochii sticlă pe poartă, pe uși, pe ferestre, pe gaura cheilor, pe cerul de primăvară văratică. Și din cer să pice vărul, și tot e bine. Dar din cer, acum, cad doar văruri întunecate și apăsătoare.

.....

Când dă ușa de perete – din cauza curentului – ca să intre în birou, subcomisarul Cristi Popa îl remarcă, din prima, pe Țeapă. Ce frumos doarme el, mititelu', pe scaun, cu capul căzut, leneș, într-o parte, cu picioarele adurcate, mârănește, pe birou, peste dosarele înșirate acolo, cu gura deschisă și cu mâinile slobozite pe lângă el... Ceașca de cafea, plină, la un moment dat, s-a revărsat, Dunăre, peste hârtiile care așteaptă să fie rezolvate. Țurloaiile subinspectorului se vede treaba că au comis inundația. Dar Țeapă e adâncit în vise, că nu simte și nu știe ce prăpăd au făcut membrele lui inferioare. Nici pe subcomisar, care nu umblă deloc ca pe ouă, nu-l simte. Și, de altfel, nici intrarea acestuia, cu ușa răcnind, deranjată, n-a simțit-o. E clar. Țasta iar a venit la serviciu direct de la paranghelie.

Cristi Popa se scarpină în barbă și se dă lângă scaunul inculpatului. Pfuoa, drace! Pute ca o tutungerie, ca o bodegă ieftină, ca un bordel. Drept care, subcomisarul îl zgâlțâie temeinic și așteaptă să deschidă ochii. Dar Țeapă, nimic. Pare că legănatul îi face bine. O fi crezând că e tangaj de la vreun vapor. Că prin ape tuburi, cu siguranță, bântuie el acuma. Celălalt insistă. Îl hâțână, îl smucește, îl scutură. Cum adormitul nu dă semne că se trezește, bagă și o strigare:

– Bă! Țeapă! Trezește-te!

Țeapă deschide, vag, ochii, și întreabă ingenuu, ca o fată mare:

– Ce e, mă?

– Scuze de deranj. Dormi bine? Ai nevoie de o pernă? Punem și un busuiocel, sub pernă, ca să visezi frumos? Vrei să-ți aduc și o pătură, ceva? Ba, chiar, un pătuț, că e mai confortabil... Că te chinui, al naibii de rău, pe scaunul ăsta tare și cu biroul ăsta fără puf... Ce dracu', oameni suntem...

– Da, deci ar fi bună o pernă. Și o saltea, măcar, dacă nu un pat. Că mi-am rupt geualele pe aci... Și-nghioltește al dracu' lemnul ăsta.

Și Țeapă vrea să se cufunde din nou, la aghioase.

– Mă, ce faci tu? Ridică-te, dracului, de aici și du-te și toamnă-ți o cisternă de apă rece în cap. Dacă intra comandantul sau altcineva și te găsea în halul ăsta? Trăgeai ușa după tine, pe din afară, și te

duceai mintenaș să-ți bagi acte la șomaj. Hai, sus!

Țeapă e bezmetic ca o ordonanță care a dat iama prin vinul generalului. Se întinde, se uită chiorâș, nu e pe deplin edificat de ce se întâmplă și de locul unde e. Subcomisarul îl beștelește pe mai departe:

– Ai venit la muncă, mucii. Tivit pe toate colțurile, de parcă veneai la club. Ori la cârciumă. Și ți-am zis, mă, ți-am zis, să mai lași naibii chiolhanurile alea. Că avem treabă multă. Și sunt vreo câțiva pe aici care stau cu pleoapa în ascensiune spre tine. Belesc ochii ca să vadă ce soi bun ești. Băi, băiatule! Nu te mai uita capiu la mine, că mă umpli de respect și mă ia cu furnicături pe la vârful degetelor. Du-te și dă-ți niște ciocane în cap, să ți se ducă mahmureala. Și zăpăceala din capul tău de netot.

– Stai, șefu', că luna, deci, știi și tu că nici iarba nu crește. Darmite neuronii din căpățâna mea.

– Mă, trezește-te! Că ai vărsat cafeaua pe hârtiile alea cu Ardil Escu. Și te trimit la Mamaia, unde e acum, să aduni alte date despre el.

– Dă-l dracu'i pe Ardil! Că, deci, e un moș păcătos și nenorocit. Hi, hi, hi... Am făcut caterincă, deci, în draci, de el azi noapte.

– Ce-ai făcut, mă? Mai zi o dată, că n-am înțeles cum ai zis.

– Deci, am făcut caterincă de Ardil. Am zis că, deci, Ardil îi arde și-i frige pe toți. Hi, hi, hi. Am zis ca tine.

– Țeapă, tu ai înnebunit? Ai început să dai din clanță prin baruri despre problemele noastre de serviciu? Ești într-atât de dobitoc să faci asta?

– Hi, hi, hi... Deci am zis că se arde și el. Că se arde numai cu prospătură și cu bunăciuni, deci. Că nevastă-sa asta de acum are doar 19 ani. Cică, deci, le ia de mici și le crește, ca să le aibă când fac 18 ani. Și el ia gerovital, ca să fie în vână, deci. Și, desigur, viagra. Îți dai seama, șefu'? Deci, îți dai seama?

– Da, îmi dau seama că ești tâmpit rău, Țeapă! Cum să te apuci tu să trăncănești cu toți bețivii și cu toți cocalarii, prin crâșme și bordeluri, pe unde te târăști în vremea din urmă, despre chestii pe care nu trebuie să le pomenești nici în vis? Te-ai sonat?

– A, te-a căutat unu' mai devreme. Un nene. A fost aici,

în birou.

– Mare cretin ești. Deja m-ai enervat. Fă bine și trezește-te, că nu te mai suport. Mai pilește omul câte ceva, dar se mai și lasă. Mai are omul clipe de rătăcire, dar pe tine te ține un veac. Serios, pe tine parcă te-a lovit strechea. Am zis că e o dambla, că-ți trece, că te aduni, că nu ai devenit alcoolice. Dar mă faci să cred că ești un caz pierdut. Las-o, dracului, măi, Țeapă. Ești vraisește maximum. Adună-te! Mai râdem, mai glumim, dar mai suntem și serioși. Mai ne facem și treaba. Ce ziceai? Că m-a căutat cineva. Unul, cum ai zis tu. Unul... Cine?

– Să moară mă-sa, deci, dacă mai știi.

– Nu s-a prezentat?

– E, cum dracu’? S-a prezentat. Dar nu mai știi eu cine era.

– N-ai notat? N-ai cerut o carte de vizită?

– Ntttt... Nimic! Deci, nimic...

– Nu l-ai pus pe el să scrie în agendă, cine e, dacă tu ești și prost și amnezic?

– Ntttt... Era bine, deci, dacă-l puneam, dar nu l-am pus, că nu mi-a venit, deci, ideea.

– Aha, înțeleg. Nu ți-a venit ideea. Lucrezi, doar, pe islaz, cu vacile și e mai mare circul să-ți vină așa idee. Dar niște lecitină ai luat? Că poate te mai dezbuiba un pic. Mă ofer să vorbesc eu la farmacie să-ți dea doză mai mare, nelimitată, chiar.

– A, a zis că e primar. Un primar, mă rog...

– Care primar? Cel al Ploieștiului? Țeapă, m-auzi?

– Hi, hi... Mă crezi prost? Pe ăsta îl știi. Pe primarul Ploieștiului... Îl știiiiiiiu, ca pe-un cal breaz. Și la fățau și la... chestii. Dar nu era ăsta. Era altul. Era ăla...

– ăla... Care era, Țeapă? Că-mi pierd răbdarea cu tine. Și mă faci să-ți rup căpățâna.

– Ești nervos, șefu’? Deci, ești nervos, văd eu. Vii nervos la serviciu. Ce dracu’, deci... De luna, așa. Rușine, deci, obrazului, șefu’.

– Doamne, mă ușurezi de un car de sudălmă acum. Ca să nu mă ușurezi de altceva. A zis ceva primarul ăsta, mă? Și, în fond, ești sigur că a zis că e primar? Poate o fi prefect. Sau popă. Sau ambasador în China.

– În China? Nu, deci, de China, pe cuvânt, n-a zis nimic.

Șefu! Mă crezi prost? Deci, mă crezi prost. Primar a zis că e. Primar! Pri-mar. Și a mai zis ceva. Dar, deci, nu mai știu. Deci, cred că a zis că are un mesaj pentru tine. Da, așa. Așa! Ce bun sunt, deci! Că eu, deci, am zis să-mi spună mie ce trebuie să-ți spună ție, că dacă îmi zice mie, deci, eu îți spun ție. Dar a zis că nttttt. Nu-mi zice. S-a uitat la mine, a vrut să zică, dar, deci, n-a zis.

– Țeapă, te rog să fii atent la ce îți spun acum. Că doar o dată, o singură dată îți spun. Fă urechile pâlnie și ochii sită. Bagă bine la cap! Și ia în calcul că n-am fost niciodată mai serios. Sunt foarte supărat pe tine. Foarte! Ce faci tu cu viața ta, cu timpul tău liber, cu zambalucii tăi, te privește. N-ai decât să te îngropi în cluburi și în distracții, dacă tu însuși ai boală pe tine. Dar, dacă tot vii aici, pe tarlăua asta, a poliției – pe care, apropo, ai ales-o singur, nu te-a bârâit nimeni cu pușcoacea în ceafă să te faci polițist – zic să vii ca un om responsabil și conștient și conștiincios și în deplinătatea facultăților mintale. A, și eu nu sunt ceasul tău deșteptător. Paznicul tău. Îngerul tău păzitor. Le faci, le tragi, de acum încolo! Să fie clar!

– Șefu', deci...

– Niciun deci, acum, Țeapă! Vorbesc eu! Că, pe lângă faptul că te găsesc mângă în birou, ca pe ultimul bețivan, cu dosarele mozolite de cafea, cu mecla asta de tăun, ai ajuns și să dai pe goarnă, ca un tâmpit, despre chestiuni care țin de secretul profesional. Cum să te apuci tu să vorbești despre Ardil Escu – mama lui... – cu toți popândăii? Cum să...

– Șefu', deci, ce dracu'... Toată lumea vorbește despre Ardil.

– Nu mă-nnebuni, Țeapă! Toată lumea vorbește, hai? Păi de ce să vorbească toată lumea, așa prostește, dacă ăsta nu mai e președinte de zece ani? Și, oficial, destul de rar, față de perioada când era președinte, apare pe firmament. Noi avem date multe despre el, pentru că săpăm de multă vreme. Dar ce avem noi, nu vezi la televizor și pe facebook, măi, cretinule! Acolo mai apare câte ceva despre gagicărelile lui, despre băute, despre vreo casă, despre vreun pokeraș. Ce vrea el să apară. Că nu poate, ca un actor veritabil ce e, să stea departe de scenă. E un personaj complex, Țeapă. Nu spun acum nici malefic, nici diabolic. Doar complex. Și dă cu țârâita, ce vrea el. Și, da, cât vrea el. Despre trafic de arme și despre vânzare de copii, ca să mă refer doar la astea, nu apare, bă,

nimic, pe nicăieri! Despre astea, a făcut vorbire procurorul Toma și a mierlit-o într-un accident de mașină. Despre astea a scris prostul ăla acum zece ani și a ajuns la nebuni și înghite găleți de xanax și de romparkin, de atunci și până-n zilele noastre, căci nimeni, nimeni n-a găsit cu cale să-l absolve de dârdâiala de nebun nenebun! Și-n vreme ce ăla se scapă de frică pe el, acolo, în infern, că acolo e infernul, Țeapă, acolo, pe tine, că așa face omul când își bea mințile, te mănâncă limba și scheuni ca o jigodie ce nu trebuie. Că dau în bățâială și eu, din pricina ta, acuma! Dă-o-n mă-sa, Țeapă!

– Deci, șefu', exagerezi, pe cuvânt. Le dramatizezi rău. Nu e, deci, așa.

– Nu e... Și cum e, mă? Cum e? Ce treabă ai tu să bâlbâi vrute și nevrute despre Escu Ardil?

– N-am bâlbâit. Deci...

– N-ai bâlbâit. Ai vorbit coerent, mă...

– Șefu', nu știu, deci, să zic cum a-nceput. Eram toți matoli. Băusem, deci, ceva tărie.

– Ei, normal. Că doar nu era să fiți aghesmuiți cu apă vie și unși cu mir de la sfânta icoană. Aici, înțeleg, pe cuvânt...

– Deci, ne prosteam noi, așa...

– Sigur, nici nu trebuia să faceți efort pentru asta. Că dacă și ăia cu care te-ai înhăitat, sunt ca tine, e lesne de înțeles că sunteți în elementul vostru. O să-ți stric eu târla, Țeapă!

– Și, deci, vorbeam, așa... Unul a zis că Ardil ia, deci, fetițe de mici și le crește, le ține bine sub pază, deci, le scaldă în lapte dulce, ca să le aibă virgine la opti'spe ani. Și altul a zis că sunt niște mămăruțe, cum să le ia, deci, Ardil așa, și eu am zis că Ardil o arde cu ele, deci, că de aia l-a numit tac'său în cerfeticatul de naștere Ardil și de aia caută ăsta prospăciuni. Asta... Prospături. Și bunăciuni. Și... Deci...

– Am înțeles, am înțeles. Unul a zis, altul a zis, dar nici tu nu te-ai lăsat mai prejos și ai zis și tu. Ai placa aia cu beep, beep, s-o pui? Că acum te spurc ca pe oala cu sarmale a lui Drulă. Hai, gata, nu mai viersui, ca o salcie plângătoare. Că am înțeles. Ești prost cu crăci, câteodată. Adică, vorba lui Decebal, că de pe vremea lui e cuvântul: ești varză. Dar vreau să înțelegi și tu, Țeapă, un lucru. Dacă te-mpinge Coțcăilă să devii, ca un tâmpit, turnesol și să treci

în goeleta aialaltă, ai cuvântul meu de onoare că eu, personal, te fac. Nici șăibar nu mai găsești de muncă. Te fac... Și te fac bine, Țeapă, de să te arzi și tu pe rotisor. Ca Ardii!

– Băi, șefu', băi, șefu'... Las-o dracu', deci, că m-ai spart acuma. Cum să te gândești tu că eu... Eu, șefu'? Fir-aș al dracu'! Deci, fir-aș al dracu'! Hai, că deci acum, cu asta, m-am trezit de tot. Doamne, Maica Domnului, deci... De parcă eu sunt, deci, bețiv de meserie. Maica Domnului din cer, deci...

– Dacă faci prostii, Țeapă, vei avea nevoie de mai mulți sfinți decât de Dumnezeu Tatăl și de Maica Domnului, ca să te scape de frigare. Ba, și de arhangheli, de îngeri, de toată ceata care se mai perindă prin ceruri. Dar, să zicem că am înțeles acum. Admit că, poate mă ia, pe fondul acestui stres maximum, valul. Și o prescriem, deocamdată. Pe faptă, zic... Însă, dacă se mai repetă, dacă ești iar mangă în birou, dacă avem iar o astfel de discuție, nu e bine. Zbori. Nu știu, luăm măsuri. Hai, ce stai ca un pește de sticlă pe televizor? Du-te la poartă și vezi dacă a fost cineva vreun geniu și i-a venit ideea să noteze datele omului ăluia, de m-a căutat. Hai, bate palma, Țeapă și bagă-ți mințile în cap.

– Șefu'...

– Eu sper că n-am predicat degeaba în fața ta, cum face popa, la slujbă, de pune toate babele pe moțait și tu, dacă nu ești, te faci picătură de agheasmă, de curat ce ești. Și nu vorbesc în dodii, să știi. Hm... Mă întreb cine să fie primarul ăsta care m-a căutat, fix, pe mine. Nu poliția, nu biroul, nu pe tine. Pe nimeni. Strict, pe mine... Hai, fugi, Țeapă, că te prinde ploaia aia ce stă să vină de la Cluj...

Doamne, se gândește Țeapă. Varză m-a făcut ăsta! Rasol! Ce-a mai stat pe capul meu! Tranca, tranca, tranca, tranca... Ce m-a mai tocat! Ce m-a mai bârâit! Bă, și nu-l durea gura deloc, n-a obosit, nu i s-a aplecat, tot mai putea. Nici când eram flăcău la tata, n-am mâncat atâta papară, ca acum. Deși, cine știe, poate că nu strica... Acum ar merge, pentru dres, niște vin. Poate să fie și fiert, cu scorțișoară. Ca s-o dea, de-a dreptul, în delirium tremens, după toate celelalte îngurgitate.

.....

Când au ajuns la ospiciu, cerurile, părea, s-au spart. Ori, mai precis, s-au făcut strecurătoare. De sus, Dumnezeu dirija, degajat, bulbucii de ploaie. Ca-ntr-o simfonie. Și, pesemne, în unele momente, ațipea cu bagheta între degete. Căci, picurii aceia reci – deși, toată ziua a fost cald – cădeau, uneori, anapoda. Într-un loc mai mulți, în altul mai puțini. De la mașină până pe holul clădirii, cei doi bărbați, veniți fără umbrelă, au luat în cap și pe umeri, toată căruța de stropi de apă. Și, când după o fugă nebună printre obstacole – ba câte un dilui uitat de infirmiere, de viață, de Divinitate, prin curte, în ploaie, ba câte un sac de ciment sau de ghips, căci balamucul face renovări, ba câte un hârdău, pus la streșini să adune apa – s-au oprit în hol, la intrare, și-au aruncat, prin scuturare, toți picurii strânși pe traseu.

Hmmm... E și mai aiurea, pe timp de ploaie, balamucul. Toți – și nu doar nebunii – se refugiază pe unde pot, pe unde sunt lăsați, pe unde le vine. Un gri umed spre întunecat persistă prin toate cotoanele. Umbre cenușii se preling, straniu, pe lângă pereți. Din prima, un început de depresie te lovește direct în moalele capului. Doar să fii familiarizat cu locul. Doar să n-ai pic de suflet. Doar să fi învățat, în timp, să nu-ți mai pese. Doar... Ca să nu te lovească puiul ăla de depresie. Altminteri, ești mâncat.

Țeapă, care, deși mai venise până la poartă, nu intrase niciodată în așezământul ăsta straniu, acum are ochii bulbucați. De frică. De emoție. De uluială. De lehamite.

– Wow, Doamne Iisuse din cer și Născătoare de Dumnezeu!... Șefu', deci, oare, nu ne jucăm noi cu focul?

Cristi Popa nu-i răspunde. El știe drumul către biroul directorului și se grăbește să ajungă acolo. Întâi, cere permisiunea să vorbească, între patru ochi, mă rog, între șase, cu Radu Munteanu, căci trebuie întâi să-i vadă lui ochii, apoi, fără vreo rețineră, se întoarce la director și pornește jihadul. Așa a hotărât să facă. Mă rog, nu e chiar hotărâre. Ia în calcul și faptul că, vorbind serios despre chestiune, ar putea crea singur blocaje serioase. Cine știe cum stă directorul ăsta cu figurile de stil? Dar decizia de a pune cărțile pe masă, deschis, fără a fi nevoie să trișeze, parcă primează. Desigur, la fața locului, va ști mai bine ce soluție să adopte. E și el acum ca acele persoane care câștigă, într-un domeniu, un premiu. Și, dacă

e premiu, e musai să țină un discurs. De ăla cu mulțumesc mamei care m-a făcut, tatei care m-a crescut, vecinilor care m-au suportat când am spart geamurile cu praștia și am rupt gâtul porumbeilor... Și, pregătește omul discursul. Îl învață pe de rost, când stă la budă, își rotunjește vorbele-n oglindă, când se ferchezuiește, îl repetă în tramvai, când babele se închină la trecerea vehiculului prin fața bisericii... E bine, e mișto, e din suflet. Numai că, la decernarea premiului, își dă seama că nu mai e nimic din ce-a pregătit, valabil. Nu se mai potrivește. E ridicol, în comparație cu evenimentul. Sau, pur și simplu, uită tot ce-a memorat trei zile și patru nopți. Drept care, la fața locului, improvizează. Spune altceva. Debitează orice.

Mda... Rămâne de văzut. E important și ce atitudine va avea ziaristul. Dacă primarul Anghel a visat? Dacă spune prostii? Dacă inventează? Dacă, Doamne ferește, s-a molipsit și el de la nebunii de aici? Pentru toți oamenii ăștia, polițistul are, fără îndoială, toată compasiunea. Dar una e una și alta e alta. Și, cine mai știe, se poate ca însuși Munteanu să fi emis rugămintea către primar, dar, între timp, să se răzgândească. Viața e complexă. El știe asta. A învățat că e așa.

Deocamdată, gândurile îi zburătăcesc îndrăcit fruntea. Se prea poate să înceapă, mai repede decât se așteptase, decât trăsesese nădejde, aventura. Marea aventură. Să-l încolțești pe Ardil Escu, să-l pui la pripon, să-i faci reședință la mititica, e de colea? Poate fi altceva decât o mare aventură? Hm... Va fi greu. Va fi foarte greu. Știe asta. Dar știe, de asemenea, că trebuie s-o facă și pe asta cineva. Nu pentru că nu-i place acelui cineva de ochii lui Ardil, ci pentru că posesorul lor a făcut-o lată toată viața. Dacă măcar de una dintre multele ilegalități și infracțiuni îl agață – depinde ce acte și dovezi are fostul ziarist – și tot e suficient ca să-l înfunde la ocnă pentru tot restul vieții. De-ar fi să o mai ducă Ardil Escu până la 166 de ani.

Pe holul întunecat se ciocnesc, brusc, de o femeie. Zici că a răsărit din pardoseala holului, așa a apărut dintr-o dată. În coasta lor, direct în coasta lor. E pe trei sferturi dezbrăcată și fredonează, așa pierdută cum e, o melodie. Deslânată, ca ea. Nu-ți dai seama ce cântă. Nici vorbele nu sunt clare. Se lovește de ei și nici nu se sizează. Își continuă, imperturbabilă, mersul bezmetic. Țeapă se dă,

îngrozit, într-o parte. Își face câteva cruci mari și îngaimă:

– Deci, așa ceva...

Apoi, pare că are o revelație:

– Șefu', deci, dacă directorul ăla pune nebunii pe noi, pe ăia pierduți de tot, deci, nu mai ieșim de aici. Ne omoară, deci. Ne termină. Ne mănâncă, deci, neamurile coliva.

Și cum Cristi Popa nu zice nimic, el continuă:

– Fir-aș al dracu'! Pe tine, deci, are cine te plânge, dar eu ce mă fac? Niciuna dintre marfușele cu care umblu, deci, nu e în stare, deși eu sunt un adevărat briliant, să mă bocească...

Se apropie de biroul directorului. Și subcomisarul șoptește ca pentru el:

– Acum înțelegi, Țeapă, de ce trebuie să ne fie tuturor, nu doar celor care l-au băgat pe un om sănătos și zdravăn aici, rușine? Acum înțelegi de ce trebuie să intrăm în pământ de rușine?

Șoapta a părut că se afundă-n neant. Și, totuși, Țeapă a auzit.

– Ai dreptate. Cine îi mai dă, deci, acestui amărât zece ani înapoi?

Și, când mâna subcomisarului a bătut, ferm, în ușa directorului, Țeapă a scrâșnit cu năduf:

– Deci, Ardil Escu trebuie să plătească!

Pe Cristi Popa, directorul îl știe. Îi strânge, zâmbitor, mâna. Și, ca o matroană de bordel care dă verde la desfrâu, îi face semn unei infirmiere să-l cheme – acum! – pe Radu Munteanu. Slavă Domnului că nu e de serviciu, sau, măcar prin preajmă, infirmiera aia mică, sfrijită, deși e tinerică, de i-a băgat, cu forța, numărul de telefon în palmă. Acum, de vreo bâlciotecă răsuflată cu ea, Popa n-are chef. În fond, nici timp. Nu în fiecare moment din viață, te pregătești să-ți iei zborul spre Ardil Escu. Bulgărele ăla de care avea nevoie, care se impunea, care țipa să se facă repede avalanșă, se prea poate să pornească la vale. Și, în atare situație, pe el, deja, a-nceput să ardă cămașa.

Radu Munteanu se apropie de ei, sărind, cum a făcut și ultima dată când s-a văzut cu subcomisarul, într-un picior. Ori, într-amândouă. Asta nici n-are importanță. Ci faptul că el continuă să țopăie ca un zbanghiu.

– Să trăiești, Răducule! îl întâmpină polițistul, ușor nedumerit, ușor intrigat. Adică, stai așa, cum îți zicea prietena ta, Dili? Răducelu-Pătrunjelu... Așa era, nu? Dili are talent...

Țeapă se uită cam prost. Adică nu vrea să pară că e prost de-a binelea. Se bazează pe camul din propoziție, ca să-i salveze onoarea de subinspector. Cam prost, adică nu e rău, e binișor, că n-a ajuns la apogeu, să fie prost maximum.

Radu Munteanu nici nu răspunde, nici nu întrerupe dansul lui tribal. Și lui Cristian Popa, vuietul avalanșei nu-i mai stârnește urechile. Deci, a fost cacealma. Ori primarul a vândut gogoși cu smoală, ori ăsta a dat înapoi, ca turcii când au fugit din fața Plevnei.

– Îhâm... Continui cu bazaconiile astea, bre, Răducelu? Sari ca un cârlan, pe mai departe? Eu credeam că ai să-mi spui ceva. Că de-aia am alergat cail, pe ploaia asta, până la tine...

Fostului ziarist îi cad ochii pe Țeapă: cine mai e și ăsta? Subcomisarul are fason de polițist, e înalt, chipeș, bine făcut, mai să frângă funiile de la izolator în palme. Și elegant. Discret în tot ce face, dar, în același timp, teribil de impunător. Dar ăsta? E un ăla... Păcălici. Tiriplici. Așa l-ar descrie într-o vorbă sau două. Jerpelit – deși, probabil, astea sunt haine de firmă de pe el, că a auzit la Carmen Doinel Bolnavu că georsele astea costă cel mai mult – cu o coadă cam slinită la ceafă, cu țoale de toate culorile pe el, doar roz bombon îi lipsește, cu privirile consistent împăienjenite...

Cine să-i sufle lui Munteanu că Țeapă avea, încă, smalțul sărit de la iriși, din cauza beției de pomină de noaptea trecută? O făcuse lată. Adică, nu lată, o făcuse cât Marea Mânecii. Mda... Ce să-i mai spună lu' șefu' că s-a dedat și la nițel hașiș, că așa e când te aduni cu niște ratați, faci boroboațe după boroboațe. Pielea-n gardul IJP-ului i-o pune șefu', dacă află. Și-i leagă și bilet alături, să știe toată lumea a cui e. Pielea... Bine că n-a făcut niște nefăcute crunte, la cât de pe altă lume a fost. Sigur, a rasolit toate dosarele, nu-și mai aduce aminte chestii importante, a intrat, aproape la propriu, cu oiștea în gard. A comis-o rău. Însă, clar, se putea și mult mai rău de atât. Mare noroc cu calculatoarele astea, că toată informația, toate datele, toate analizele, toate dovezile de erau în dosarele spoite cu cafea sunt și-n calculator. Dacă ele, toate, ar fi fost doar pe hârtie, așa, ca pe vremuri, era, de-a dreptul, mâncat. Și nu doar de Cristi

Popa, șeful lui direct, cu care, în virtutea prieteniei dintre ei, poate o mai scotea la capăt. Nu! Era jale mare. Căci, munca de multe luni, ba chiar ani, a unei însemnate, cantitativ, și nu doar, echipe se ducea dracului, pe apa sâmbetei. Nu-l mai scăpa nici vântul, nici pământul de la pieire. Crăpa, la propriu. Ai lui îi mâncau, în mod categoric, coliva. Slavă Domnului c-a avut un dram, atât, de noroc. Las-o așa... E bine de belit, pe viitor, ochii la toate cele pe care le bagă în gură. Dar și la anturajul în care se tot învârte. Acuma, a avut noroc. Dar ulciorul se sparge, când ți-e lumea mai dragă. Pentru că e făcut din pământ, nu din beton armat. Și-n atare caz, jar, ca ar-măsarii din poveste, mănâncă.

Și, în timp ce Țeapă-și ascundea în gând isprăvile rămase nedemascate, Munteanu se perpelea, țopăind în continuu: cine-i ăsta? Deloc, dar deloc nu-i inspiră încredere. Are moacă de păsăroi răsuflat și refuzat la export. Păi și el ce să facă acum? Să se înece la mal? Bambiliciul trebuie să curgă în același fel. N-are încotro. E forțat. Împrejurările îl silesc la asta. Cristi Popa îi prinde spaima din privire și întrebările de pe buze și se grăbește să facă edificările cuvenite:

– Dacă îți faci probleme de prezența domnului, nu-ți mai face. Nu e cazul. Domnul e colegul și prietenul meu. Poți să-i spui Țeapă, fără nicio problemă.

Țeapă? Ce nume e ăsta? E ca bietul Bolnavu și... domnul? Cum să spui cuiva Țeapă? Chiar și o poreclă inspirată. Pe cine și cum a țepuit, de s-a pricopsit cu așa nume?

– Răducelu, zi, tată, cum e? Faci în continuare precum capra neagră, fugărită de vânători?

– Fac, cade răspunsul și Țeapă nu mai respiră – mă, și i-am zis, i-am zis lu' șefu' că ăsta e jigodie – dar fac de fericire acum.

Ochii negri ai subcomisarului se luminează:

– Zi așa, frate! Vezi că vii de acasă? De fapt, nu vii, acum, prin voia bunului Dumnezeu, pleci acasă.

Pe Radu Munteanu aproape că-l podidește plânsul, când aude cuvântul acasă. Deși, în sinea lui, știe sigur că nu știe încă unde e acest acasă. Apartamentul proprietate personală nu-l mai are. Alina l-a măritat, fără milă și fără resentimente. La părinți, acasă, nu prea crede că ar putea face purici. Asta, dacă, prin vreo minune,

îl primesc dincolo de prag. Și, cam slabă speranță să se întâmple așa. Căci tatăl, pe care toată viața l-a respectat, n-a venit o dată, în zece ani, prin spitalele de psihiatrie, unde se afla el. Iar mama, deși a venit, n-a crezut nici măcar o secundă că el e sănătos. Și era. Și e. Doar că n-a avut noroc. Vorba bancului cu ăia de pe Titanic. În altă parte... Un alt acasă nu intuiește unde ar putea să fie. Dar pleacă de aici. Și asta, dacă se întâmplă, e cu adevărat o nebulie. Cea mai mare nebulie. Să plece de aici. Ah, ce vis! Ce realitate. Ce splendoare. Numai de-ar fi așa. Numai de n-ar fi ditamai fâsul. Ah, să plece... Să iasă pe poarta balamucului și să se oprească o clipă, dincolo de gard, și să le arate fundul, la alde Zgaiba și Gelu, și toți ăștia ca ei. Dacă tot nu le-a tras câteva... Dacă tot nu i-a înfipt în zimții vreunei roți zimțate... Dacă tot n-a umplut pereții cu sângele lor... Măcar fundul, de la distanță, să li-l arate. Na, să vă săturați, javrelor!

Acasă... Cine o fi inventat conceptul și cuvântul? Acasă... E dulce, e sonor, e frumos, e neasemuit, e... Acasă...

– Bun, continuă polițistul, atunci să mergem, cât de repede se poate, acasă. Până nu pune Dili mâna pe tine definitiv.

Munteanu oică, de data asta, în răs:

– Dili e la izolator. I-a alergat pe unii pe aici, că a auzit că se mărită mă-sa. Era-ntr-o stare... Nu vrei să știi...

– Bine că s-a grăbit mă-sa. Căci, dacă era ea mai iute, îți pune pirostriile. Și, te pomenești că te găseam castrat pe aici.

Ficații lui Țeapă rostesc în barbă un: brrrrrrrrrr... Iar vocea, ușor ștrangulată, întreabă:

– Cine-i Dili, deci?

– O panaramă, răspunde Radu Munteanu.

– O fufă, susură Cristi Popa.

Drept care, Țeapă e elucidat.

Râd, oarecum complici, toți trei. Țeapă, vizualizând, într-o oarecare măsură, un așa episod, ca ăla numit de șefu'. Și, în sinea proprie, scuișând în sân la așa perspectivă pentru un bărbat și catalogând-o pe Dili, doar din ce a auzit, drept jumara dracu'.

Radu Munteanu, extaziat și speriat, în egală măsură. Va pleca, poate, de aici. Dar, unde? Încotro o va apuca, după ce, în spatele lui se închide poarta ospiciului? Bani să cumpere o casă,

n-are. N-are nici de chirie, darmita de cumpărat. Muncă n-are. Prietenii nu mai are. Și moș Tase i-a spus, serios, că nici presă scrisă nu mai există afară. Ce va face? Cum își va câștiga bucata de pâine? Dar un alt gând sare buiac peste acesta: hamal, dacă trebuie, în portul Tomis, și tot mă angajez. Om de serviciu la vreo școală, că la cât am spălat, în locul infirmierelor, closete după closete, prin balamuc, mă pricep. Mă duc căpșunar, ca atâția români. Bine că plec de aici. Asta e tot ce contează. De trăit, oi trăi în vreun fel, dacă ajung afară.

Iar Cristi Popa se tot întreabă cum ar fi mai bine: să se ducă acum la director și să invoce Legea 487 pe 2002, Legea 46 pe 2003 – și altele, care susțin și protejează drepturile pacienților, mai ales ale celor cu probleme de sănătate mintală – și să facă, mintenaș, plângere la Parchet, ori să își ia, simplu, dar diplomaticeste, angajament, ca văr bun, ce se află, că are grijă de Răducelu? Ce legătură există între Ardil și director? Evident, nu a venit fostul președinte, personal, să îl interneze pe fostul ziarist la nebuni. Dar și-a trimis, în permanență, vreme de șapte ani, slugile să-l termine și să-l anihileze pe ăsta. Ce știe, ca atare, directorul, de la acoliții lui Escu Ardil? Știe că însuși fostul președinte îl vrea pierdut pe Munteanu? Știe că acesta e nebun sadea, pur și simplu, și de-aia, ca orice nebun, trebuie să stea închis? În mod firesc, ardiliștii n-ar fi trebuit să spună, nici în lanțuri, cine le e stăpânul care îi mână în luptă. Dar, ce e normal în tot cazul ăsta nemaipomenit de anormal? Slugile, din impulsul firesc lor de a se da mari, se prea poate să fi băgat ceva de genul: așa, să faci întocmai, să-l ții bine pe nebun la pripon, că Ardil Escu are grijă de tine, îți bagă o mărire de salariu, te trece la primă, te face, doar să vină timpul, ministrul sănătății. Sunt oameni care zbârnâie, la propriu, dacă aud de-astea. Le crește excesul de zel, sunt dedicați, fac tot posibilul să merite prima și avansarea. Mda... Și of... Dacă o ia pe calea cea mai scurtă, asta a legii, directorul face valuri și Ardil e pus, astfel, în gardă, întreaga operațiune ducându-se de râpă? Dacă o bagă pe aia cu vărul, vărul și atât, lucrurile, dacă se mișcă, se mișcă greu. Durează. Se-ntind până la calendele grecești. Ori, vârtejul se cere iscat. Trebuie să se pornească. Tăvălugul așteaptă de prea multă vreme să fie declanșat. Ce e de făcut? Care e soluția? Fie, face pe mătă, nu doar

blândă, ci și anemică, fie se străduiește să nu strice vreun mecanism, învârtind roata cu mâna, fie... Da, și ideea șpăgii grase trebuie luată în calcul. E o modalitate care poate să grăbească și să rezolve orice, într-un spital ca ăsta. Oricum, în clipa asta, la butoane, cum se află subcomisarul, e mai greu ca la salahorie. Cert e că, orice ar alege, trebuie să citească – se poate confunda numele lui cu al unei fețe bisericești, dar doar atât – din psaltire bazbuzucilor din infern. Și cum să faci asta, ca învățăturile să fie pe înțelesul tuturor?

– Și acum? Întreabă, plin de nerăbdare – se vede asta fără lupă – nebunul care ar putea să plece, în curând, de la nebuni. Și acum ce facem?

– Tot ce trebuie ca să ieși de aici. Și, apoi, tot ce trebuie ca să-l proptim pe Escu Ardil în pârnaie. Asta, de fapt, e treaba noastră. Tu trebuie doar să ne dai documentele acelea care să ne ajute, care să vină în sprijinul nostru, care să completeze tot ce avem, restul facem noi. Ca să ne dai acele probe care nouă ne lipsesc, trebuie să fii afară, trebuie să pleci de la nebuni, trebuie să fii liber. Presupun că ai toate dosarele, sau ce sunt, puse la loc sigur, știut doar de tine. Și, pe care, deși nu le-ai mai verificat de zece ani, le găsești în același loc, sunt, contrar tuturor intemperțiilor din viața ta, și din lume, tot acolo.

– Sigur, răspunde, parcă, mult, mult prea repede, fostul ziarist. Sunt toate unde și cum trebuie să fie.

Mda... N-a stat în cumpănă omul ăsta, n-a ezitat, n-a clipit, când a vorbit. Și, totuși, subcomisarul simte că inima-i colcăie în incertitudini și hârtoape. Și, lui, polițist care a văzut, deși tânăr, multe la viața lui, un gând aiurea i se-nșurubează în cerebel. Dacă... Și dacă... Nu, nu, nu se poate, ziaristul nu minte. Doar că, adevărul lui, după zece ani de stat la balamuc – și nu doar de stat, că doar n-a fost la pensiuine să stea – e, după toate aparențele, ușor matol. Acum, după atâtea hârtoape, se îmbată și cu apă rece de izvor. Doar a fost, atâta vreme, spectator al propriului destin. Ce poate să fie mai cumplit, decât să stai pe margine și, deși urli din toți rărunchii și nu te aude nimeni, să te uiți la tine cum, spasmodic, te duci. La vale. Ca apele învolburate ale râurilor nebune. Și, nici măcar, ca ele, nu te verși în marea cea mare. Naufragiezi, obosit, ca o răgălie, pe vreun mal dospit de buruieni. Ce poate să simtă omul ăsta care,

acum, după zece ani, realizează că poate pleca din iadul ăsta? Oricum, va fi bine. Trebuie să fie. Nu există niciun dacă.

– Ascultă, Răducelu-Pătrunjelu, (pe cel numit, formularea, venită din partea lui Țeapă, îl râcăie, oarecum, la auz) am devenit, deci, doctor în Ardil, de când îl studiez, de când culeg date, deci, despre el, de când alerg după aventurile lui. Zi-mi și mie, deci, cu ce-l încoțopenim acuma. Deci, ce acte ai despre el?

Subcomisarului nu-i place întrebarea lui Țeapă. Nici comentariul, în întregime, al lui Țeapă. Cuplate cu trâncăneala lui de la paranghelie și cu discuția din birou, de dinainte de venirea aici... Hm... Țeapă îl trage de limbă pe ziarist? Vrea date suplimentare, acum? Nu, e o prostie... Nu se poate. Nu! Și intervine:

– Pe rând, Țeapă, le luăm pe rând. Nu punem căruța înaintea cailor. Deocamdată, să scoatem omul de aici. Apoi le așezăm, așa cum se cade, pe toate.

– Am o întrebare, vărule, la tine, zice Munteanu. A, ca o paranteză, așa, să știi că mi-ar fi plăcut să am un văr ca tine. Un văr bun, pe bune.

– Ce te oprește să mă consideri, cu adevărat, vărul tău? Dacă asta îți face bine, dacă te ajută să vezi viața altfel, sunt vărul tău bun. Se fac atâtea cumetrii și încuscreli în lume. De ce să nu facem și noi, dacă ne vine, o verișoreală d-asta? Ce ne ține? Ia, zi, ce întrebare vrei să-mi adresezi?

– Dacă tu inițiezi, cum știi, nu mă amestec, operațiunea de scos nebunul de la nebuni, eu cum trebuie să mă port pe mai departe? Ca până acum? Ori trebuie să-i conving pe toți că acum sunt bine?

– Nu cred, la cum am văzut că decurg lucrurile aici, că va încerca vreunul să te pună sub lupă și să te studieze, ca să vadă cum și dacă te-ai făcut bine. Voi cere, ca văr bun al tău, care vrea să te ia acasă, întrunirea unei comisii, în fața căreia va trebui, probabil, să dai niște răspunsuri. Poate voi face și o plângere penală. Cred că e bine să-ți vezi de treaba ta și să stai deoparte.

– Exact sfatul pe care i l-am dat și eu lui moș Tase.

– Cine e moș Tase?

– Un bătrân nenebun, adus aici de fiul lui, ca să-i ia casa. A dat bani ăstora pe aici, ca să-l vâre și să-l țină la izolator cât mai

mult, și, desigur, să rămână la nebuni, declarat de doctori și de director, nebun cu patalama. Lucrurile astea se fac aici. Fără nicio restricție. La el, la moș Tase, a venit primarul pe care l-am rugat să-ți transmită mesajul ăla.

– Aha, înțeleg. Interesant. Cât mă duc eu să vorbesc cu directorul, Țeapă notează ce și cum. Dă-i toate datele. Spune-i tot ce știi. Inclusiv, ce nu ți se pare important. Poate că e nevoie de o anchetă mai amplă aici. Poate că trebuie scuturați toți cei care fac legea în locul ăsta. A, Țeapă, ai hârtie și plaivaz în buzunare, da? Vreau totul notat pe hârtie, într-un carnețel, de exemplu, nu la tine pe... dischetă. Căci, după câte am văzut, nu mai e în totalitate funcțională. Și nici în telefon! Ca să ajungi să trimiți ce notezi acum, tuturor celor pe care îi ai în listă.

– Șefu', deci, doar de două, trei ori, am pățit cu telefonul. Adică, am trimis, deci, la toți un anumit mesaj sau poză. Nu de vreun milion de ori, cum vrei, deci, să insinuezi matala. În plus, capul meu e bun, serios. Nu de geniu, dar, deci, mă descurc. Nu sunt chiar ultima găină de la gostat, deci. Dar, deci, pentru liniștea ta, notez, deci, în carnețel.

lisuse! De câte ori în propoziție, în frază, în discuție zice ăsta deci? E prost sau ce-are? Și cică să aibă încredere în el, că e băiat bun, coleg și prieten cu subcomisarul. În fine...

– Vere... Iartă-mă. Vreau să te mai întreb ceva.

Subcomisarul se oprește cu pasul în aer:

– Bagă, Răducelu... Zi...

– De fiica mea știi ceva? Am avut o fiică.

– Știu că ai avut o fiică. Din păcate, nu știu nimic despre ce s-a-ntâmplat sau se-ntâmplă cu ea. Ne-am interesat. Am pus întrebări. Am căutat-o. Nimeni nu știe nimic despre ea. Cel puțin, până la ora asta. Dar îți promit că facem, cu și mai multă aplecare, săpături. O s-o găsim. Ai încredere în mine.

– Am... Bine...

– Bine. Ok. Țeapă, notează cu mâna dreaptă, aia de faci... pa, pa, la fete, ce îți spune Răducu. Ia notițe bine, cum trebuie, că te controlez. De nu ți-oi da chiar extemporal. Să nu-ți scape nimic. Să nu uiți să notezi vreun cuvântel. Nu scrie cu prescurtări, ca să nu știi, pe urmă, ce-a vrut să zică autorul, recte tu, în text. Și să nu

denaturezi spusele prietenului nostru, băgând de la tine, ce te duce capul și ce crezi tu că întregește tabloul. Ți-ai cerut predica asta. Căci, nu-i așa, cunoaștem, ca pe-un cal breaz, personajul.

Radu Munteanu aproape că nu știe, vorbind acuma cu Țeapă – care notează conștiincios – ce să facă. Să râdă ori să plângă. De fericire, ambele. În grotă, poftim, se aprind felinare! Ori să chiuie, cum n-a făcut-o de când e, de să răsune tot balamucul. Ori să sară în sus, ca un vițel care a dat, fără să vrea, de ugerul vacii. Ori să-i încalece și să-i snopească într-o sfântă bătaie pe toțiăștia, de pe aici. E un vis obsesiv, ăsta pentru el. E bine să întorci și celălalt obraz, e bine să fii și educat, e bine și să treci mai departe, încercând să ignori. Dar, după toate pe care le-a încasat și pătimit aici, nu e așa simplu să dai totul pe apa sâmbetei și tu să mergi, ca Angela, mai departe. Ca și cum a fost un abur tot. Ca și cum nici nu are importanță. Ca și cum au trecut, de când ești aici, doar câteva ore. Și, na, pentru câteva ore nu se face gaură-n cer, dacă le-ai irosit aiurea, la nebuni. Vrea, de foarte multe ori, să ierte. Să-i lase în plata Domnului pe toți. Să încerce, de acum încolo, dacă tot îi surăde soarta asta bezmetică, să trăiască. Și atât. Fără gânduri de răzbunare, fără patimi greu de dus, fără resentimente. Dar, e greu. Acum, când se gândește serios că ar putea să fie, în curând, într-o altă locație, nu-i mai vine, parcă, să ierte, ca sfinții Grigorie, Vasile și Ioan, tot. Pe toți. A pătimit. A fost chinuit. A fost umilit. A fost degradat. Ca om. Și ca suflet. Îi vrea, acum, cel puțin, când simte alizeul libertății în nări, răstigniți și pe ei. Să facă, da, vărul, plângeri penale și să-i încalțe justiția pe toți de aici. Nimeni să nu scape. Toți, până la unul, să plătească. Dacă nu de zece ori mai mult, cum s-ar cuveni, măcar atâta cât a tras și el. Ca să se echilibreze un pic balanța. Și, oameniiăștia care au pus gând, ca nimeni altcineva în lumea asta, să-l trântescă și pe Ardil Escu de pe soclu, chiar să facă asta. Chiar să dea cu el, nenorocitul care i-a stricat viața, de pământ. Ah, să-i vadă, măcar, metaforic vorbind, creierii împrăștiați pe caldarâm. Și pe nemernic scheaunând, ca o jigodie ce e. Eh... Mai e. Mai e până acolo. Mai ales că, el... El, ziaristul onest și serios, cam trage o minciunică... Nici nu știe cum va face asta. Cum va spune asta. Ce va fi, mai ales, după asta. Pfoaaaaaaaaaaaa... Să caute. Unde și ce să caute? De unde să ia ce nu există, de fapt? Gata, gata, cu

piuitul nelalocul lui. Acum, trebuie să gândească pozitiv, să creadă, cu adevărat, că iese de aici, și va ieși! Trebuie să iasă. Are dreptul să se prindă, în apele noroi, în care tot plutește, de orice. De tot. De orice fir subțire de păr. Cine n-ar face la fel? Cine și-ar permite să nu procedeze în același mod? Oricât de cinstit și de serios ar fi. Uuuuuf... Adică, împotriva oricărei evidențe – și evidența a fost, ani în șir, că nici dracu' nu vrea să știe de el – pleacă de la spitalul de nebuni? E posibil așa ceva? A coborât din înalturi, pentru el, strict pentru el, Dumnezeu Tatăl? Ba, și cu-o echipă de îngeri după el? Va – ori se va – înfăptui pentru el minunea asta, despre care îi vine, chiar păcătuind, să spună că-i primordială? Va fi așa. Trebuie să fie așa. Pleacă de la nebuni. Dovadă că vărul, cu tot cu subalternul lui, așa zisul Țeapă, e aici. Va ieși. Va pleca. Va fugi. În scurtă vreme, va fi altundeva. Nedefinit, unde. Dar, clar, altundeva. Ce păcat că nu poate să calculeze, ca în armată, AMR-ul. Poate, însă, ca un nebun nenebun ce se află, să strige din toți rărunchii: hai, libi!

.....

– A adormit?

– Da, a adormit, deocamdată. Dar, mai mult ca sigur, va fi agitată și noaptea asta. Știi că așa se-ntâmplă când îi ies dințișorii. A adormit strigându-l pe tati. Ta-ta, ta-ta... Și suspina...Îmî... Îmî...

– Da? Pupe tati gurița ei. De ce nu m-ai chemat să o adorm eu? Să o legăn, să-i cânt, să o țin în brațe...

– Mi-a trecut prin cap. Dar tati e foarte obosit și foarte preocupat. Și n-am vrut să-l mai deranjăm și noi. Suntem fetițe cuminiți.

Cătălina se bagă în pat, lângă soțul ei și i se așază, în cel mai firesc mod, la piept. El o strânge, ca de fiecare dată, cu dragoste. Cu atenție. Cu grijă. E, de mai bine de doi ani încoace, aproape trei, luat, cum ar veni, de la Adam și Eva, adică de când au făcut prima dată dragoste, modul cel mai special în care, ca un om normal, se relaxează. Cu ea în brațe, îl cuprinde, mintenaș – deși, uneori, ca acum, îl bântuie angoasele – nețârmurită, pacea. Pur și simplu, cu ea la pieptul lui, așa, ca acum, apare, din neanturi, sau de unde vrea el, curcubeul. Sunt, ei doi, ca marea și ca vântul. Întotdeauna, întotdeauna, se contopesc, chiar și când, fizic, nu se întâmplă asta, ca vântul cu marea. Sau ca marea cu vântul. Nu se

vede, nu se observă, dar se știe că sunt una. Toate furtunile din ei, când stau așa, se duc, și se tot duc, de parcă n-ar fi fost. Niciând. Și niciunde. El, în ea, în femeia vieții lui pe viață, în femeia care formează, de când a cunoscut-o, întreaga lume de femei din lume pentru el, în femeia care constituie, într-un mod aparte, stâlpul vieții lui, găsește liniștea aia ancestrală de care, câteodată, după munca istovitoare de la poliție, are imensă nevoie. Ea, pentru el, e soarele, fiordul, abisul, universul, clipa, înaltul, candela, lumina, tot. Orice. Și știe că, așa le-a fost scris, și reciproca e, o mie de ani mai departe, valabilă. Nu trebuie, ca să știe, să le-o spună cineva din lume. Nici măcar bunica lui, a lor, mă rog, care se laudă că știe și poate să ghicească trecutul și viitorul, viața de apoi, în cărți, în bobi, în palmă, în cafea, naiba mai știe în ce, nu trebuie să le facă schemă pentru asta. A fost să fie așa. De la Dumnezeu. Să se găsească. Să se iubească. Să rămână. Să pornească la drum, împreună. Să fie, pentru veșnicie, amândoi. Doi oameni. El și ea. Sau, ea și el. Un bărbat și o femeie. O poveste. Și ce poveste! Bine că au putut să se găsească, să rămână, să fie, ca povestea asta, absolut fabuloasă și mirifică, să se scrie.

– De ce nu doarme băiatul meu? Ce mi-l frământă, iar, în crucea nopții?

Da, nu e nevoie să-i spună cu vorbe că are ceva. Că-l doare. Că e îngrijorat. Că nu are, în multe dați, răspunsuri. Ea știe. Simte. Intuiește. Înțelege. Se prinde.

– Nimic, minte, neîndemânatic, el, nu e nimic. Hai, dormi, până nu se trezește scumpetea aia mică iar. Să apuci să ațipești și tu un pic, că dimineața ești, altfel, zombi de-a binelea.

– Ce tupeu și nerușinare ai, polițistule! Iar minți? O minți pe fata ta? A venit, așa, din senin, insomnia la tine și-a zis să socializați un pic, voi, amândoi, că n-are și ea, sărăcuța, cu cine schimba o vorbă? Hai, nu te mai prosti, iubire, și spune-mi ce ai. Sunt aici ca să te ascult. Adică și de aia, înțelegeți tu...

El o strânge mai tare, cu brațul lui ferm, de bărbat care e prieten cu sportul și, de două, trei ori pe săptămână, încă mai trage de fiare, încă mai aleargă dimineața, încă... Nu, la sală doar abonament mai are, de călcat pe acolo, în ultima vreme, n-a mai călcat. Nu l-a mai lăsat Ardil Escu. S-a pus în calea condiției lui fizice. Și

zâmbește, secretos, nopții de primăvară târzie. Bineînțeles că ei nu-i scapă. Nici asta. Nici altceva. Nici nimic.

– Tot Ardil îți cotropește și-ți bântuie somnul?

Cristi Popa dă din cap, a aprobare, fără să spună, cu vorbe, nimic.

– Mă gândeam eu, polițistule, că iar l-ai târât pe ăsta între noi, în pat. Nu se poate fără el. De l-ai prinde o dată, de l-ai înșfăca, de l-ai duce unde-i e locul, ca să te mai liniștești și tu! Deja, de prea multă vreme, calci pe marginea prăpastiei, din pricina lui. La ce te gândești?

– Nu știu. Habar n-am. Sunt, așa simt, ca într-o peșteră, căreia nu-i știu și nu-i găsesc ieșirea. Și, ce crezi... Bâjbâi. Orbecăi. Caut lumina aia de afară. Am intrat aici de bună voie. Pe o intrare, desigur. Era mare și-ncăpătoare, când am intrat. Dar, acum, nu știu de ce, nu mai știu unde am lăsat-o. Nu dau de ea.

– Uită-te cu atenție, Cristi. Chiar dacă nu mai știi unde e, o găsești. Sunt convinsă de asta. Dacă e vreun om în lume care să descopere ieșirea – chiar dacă e intrare – acela ești tu. Știi cu certitudine asta. Doar să fii, așa cum ești tu, de regulă, atent. Nu ești omul să rămâi închis într-o grotă.

– Poate că o găsesc. Dar e greu. Al naibii de greu.

– Știi. Și știai și tu, chiar de când ai intrat în peșteră. Ba, chiar înainte să intri, știai asta. Ai luat în calcul absolut orice. Că nu găsești ieșirea, că e prea întuneric, că e mult mai frig decât te-ai pregătit să înfrunți, că pică stalactitele și că te împiedici în stalagmite, că rătăcești lanterna, că te uzi la picioare, că peștera asta e peste măsură de întinsă. Te-ai gândit la toate, Cristi. Dar vei reuși. Nu mă-ndoiesc de asta.

– Zici tu, doamna Popa? Îl dăm noi cu cracii în sus pe Ardil Escu? Noi, niște bieți provinciali, cum ar veni...

– Da, îl dați. Fără pic de îndoială. Nu se poate altfel. E doar chestie de timp. Dar, spune-mi, dragoste, dacă Radu Munteanu îți dă, de îndată ce iese de acolo, actele pe care le are și care completează datele pe care le ai tu, de ce te mai temi? Ce poate să mai fie? La ce te gândești, concret?

– Of, la multe, la foarte multe mă gândesc, iubito. Nu știu, de exemplu, ce metodă să folosesc, mai degrabă, ca să-l externez de

la balamuc. Ce straniu sună: să externezi pe cineva după zece ani de stat acolo! S-o iau oblu, pe calea legii și să-i fac directorului și, prin extensie, tuturor angajaților, plângeri penale și ei să știe că eu le fac... Să mă bat cu cărămida în pectorali că îi sunt neam și vreau comisie medicală și că îmi iau angajament scris că voi avea grijă de el, dar fără să fac valuri... Să mă duc cu șpaga la director, cum se face în atare situații și să fac un flagrant... Să... Mă tem că de-conspir tot, că aude, de la cineva, Ardil Escu și se duce dracului toată munca noastră.

– Tu crezi că, după zece ani, mai știe Ardil Escu de Munteanu? Că-i mai pasă? Că-i mai duce grija? Că se mai gândește la el? Eu cred că, doar la-nceput, el a dat indicații și directive, apoi slugoii lui au respectat ordinele, punându-l, sau nu, la curent cu tot. Au preluat puterea și au decis singuri. Iar la balamuc, a intrat totul în rutina zilnică. N-a venit nimeni să-l vadă acolo, darmită să vrea să-l scoată. Atunci, de ce să-l fi lăsat să plece? L-au înregistrat la nebuni nebuni, irecuperabili, și asta a fost.

– Ar fi logic și ce spui tu. Numai că, cel puțin, în primii șapte ani, Escu Ardil a ținut geana pe balamuc, pentru ziarist. Desigur, când spun balamuc, mă refer la toate pe unde a fost, nu la unul singur, la cel în care e acum. Căci el, deși legat de pat, deși bătut, deși injectat, deși chinuit, deși scos din condiția firească de om, țipa cât îl țineau plămâni că nu e nebun, că e sănătos mintal, că nu are nicio problemă la cap și că, da, știe că i se trag toate de la Escu. Urla în fiecare moment asta. Deci...

– Da, de acord. Dar, Cristi, tu mi-ai zis că acolo mai toți se cred Napoleon, Ceaușescu, Ion Creangă sau Marcel Pavel. Așa că, în afară de ăia care veneau special pentru el, dacă nu erau angajați acolo, restul îl luau de nebun, ca pe ceilalți nebuni. Nu se diferenția de mulți dintre ei. Deci, nu îi acordau o atenție mai mare. Pe de altă parte, dacă în ultimii trei ani, a fost, pentru toți, nebun care nu mai strigă lucruri, care tace, tranchilizat, eu cred că n-a mai stat nimeni cu geana pe el. L-au uitat. Și-au spus că Munteanu și-a băgat mințile în cap ori că, și asta e posibil, a înnebunit de-a binelea, și l-au lăsat în plata Domnului. Mai ales că, nimeni nu a continuat anchetele lui, nimeni nu a dat curs celor afirmate de el în acele articole și, pe cale de consecință, Ardil a rămas nebătut de vânturi,

pe mai departe.

– Da, se poate să ai dreptate. În ultimii ani, au uitat de el. Și, se prea poate, de asemenea, ca directorul de-aici să nu știe nimic. Întâi că, slugoii lui Ardil Escu nu puteau să facă așa o greșeală și să-și demaște jupânul. Asta nu se face. Doar să fie proști cu crăci și să-și ovaționeze, la rampă deschisă, ardilul. Apoi că, Răducelu nu a fost internat doar aici. Ca să i se piardă urma, ca să nu-l caute cineva – spaimă neîntemeiată, că nu l-a căutat nimeni, zece ani – a fost mutat mereu, din balamuc în balamuc. Dacă nu le-o fi încercat pe toate, oricum, pe foarte multe le-a probat. În asta de acum, a mai fost odată, înainte. Apoi, a fost dus altundeva, luat și de acolo iar, purtat, o vreme, prin altele, destule, adus, pe urmă aici, din nou. Consumau benzină, cheltuiau bani pentru o grămadă de oameni, plăteau ajutoare, luau salarii, făceau multe altele, numai ca să-i închidă gura ziaristului. Totul din banii contribuabililor. Din banii noștri. Așa că, așa stând lucrurile, parcă înclin și eu să cred că n-are habar directorul de acum de mânăriile lui Ardil.

– Așa cred și eu. Nu se poate să facă asocieri directorul ăsta cu – și între – Radu Munteanu și Ardil Escu. Nici la prima, nici la a mia privire, nu se vede vreo legătură între cei doi. Munteanu, un biet nebun, un amărât, un, privindu-l, neica nimeni. Escu, un politician nu doar cunoscut, dar și îndrăgit de mulți, un animal feroce de pradă, un om de lume. Desigur, adjectivele, și la unul și la celălalt, pot să curgă din abundență. Dar, unde și cum poate să facă, din afară, careva, vreo lipitură între cei doi? Nu pare și chiar nu e ceva care să-i pună în același coș. Unul prea-prea și altul foarte-foarte. Ce vreau să spun e că nu cred, chiar nu cred că ucigă-l toaca e într-atât de inteligent și de deștept. Doar pare că e. Și sunt convinsă că poate fi apucat de undeva. Tu deschide, discret, toate flancurile, ca să poți ordona foc, dacă și când o cere situația, fără probleme. Pliază-te, strategic, cu oamenii tăi, peste tot. Acoperă toată gama de acțiuni. Și sunt convinsă că, încă de la prima mișcare vezi cum stă treaba și acționezi în consecință.

– Doamna mea, mulțumesc pentru consiliere. Bravo. Sunteți foarte deșteaptă. Logica vă e imbatabilă. Gândiți polițienește. Desigur, ca un subcomisar de top, nu ca – așa cum credeai când

ne-am cunoscut și, ține cont că nu te-am pedepsit încă pentru asta – Garcea.

– Am învățat să fac așa. Am învățat să fiu așa. De la băiatul meu, care e ditamai subcomisarul, nu are nimic în comun cu personajul sinistru, pe care l-ai numit. Garcea, auzi... Am uitat de el. A trecut, parcă, de atunci, o eternitate. Dar, da, când am auzit la spital, după ce am ieșit din comă, că mă caută un polițist, m-am gândit că ești leit Garcea. Sau chiar el în persoană. M-am înșelat și sunt foarte fericită că a fost așa. Am găsit nu doar cel mai bun și cel mai deștept polițist, ci și cel mai minunat om. Bașca soț și tătic. Hai, nu țî-o lua în cap, că lipsuri mai ai. Și tu știi. Mai bine, acum, în loc să te pornești într-o tiradă, strânge-mă tare în brațe și hai să ne culcăm. Mai ales tu. Eu, dacă vreau, chem pe cineva din familie să stea cu prichiuța și dorm toată ziua, azi. Neînțoarsă și fără grijă. Tu, în schimb, ai treabă cu Ardil Escu.

Cristi Popa se conformează: petrece mai bine brațele pe după trupul femeii frumoase, încolăcite de el, ca șarpele de măr. Și tace. Ros de frământări. Oarecum absent. Tot pe gânduri apăsătoare.

– Ce mai e, iubire? Îl întrebă Cătălina.

Da, așa e. Mai e ceva. Îl mai chinuie ceva. I s-a împlântat între coaste, ca un junghi, și nu-i dă pace. Deși, vrea, a-ncercat să fugărească pustiul ăla de gând.

– Hai, iubire, nu țîne-n tine amărăciunea aia care te asuprește. Noi vorbim orice. Spune-i fetei tale ce mai e. Căci, în mod sigur, mai e ceva.

– Mda... Nu prea pot să-ți ascund nimic. Vezi prin mine ca prin sticlă. Dacă-mi fac o gagică, mă prinzi imediat, fără filaj pe caz. Smirnă și tămâie să-ți pun eu în față... Mai e, așa e, ceva. Mai e... Mă tem – și mi-e rușine pentru asta – că Țeapă a luat-o rău de tot pe arătură.

– Țeapă, zici? Cum așa? În ce sens a luat-o, adică, pe arătură? Iar a venit abțiguit la muncă?

– Ei, cui a venit! Mangă! Dacă îl vedeai, te apucau zambalucii... Nici nu puteai să stai lângă el. Puțea ca o bodegă ieftină. Eu nu știu cum a intrat el pe poartă. Cum de nu l-a oprit nimeni. Cum de n-a dat nas în nas, pe hol, cu cineva. Dar nu e numai asta. Că a băut fără pahar. Am impresia că Țeapă al meu a-nceput

să-și piardă mințile. Și să trădeze!

– Ce spui, Cristi?!? E posibil așa ceva?

– Vreau să cred că nu. Că nu a decăzut într-atât. Că nu l-a mușcat șarpele de limbă. Dar, beat fiind, a bălmejit ceva despre Ardil Escu. Da! Că a făcut caterincă de el, cu amicii lui. Niște bețivi și ăia. Apoi, când am fost la ospiciu, l-a întrebat pe Radu, brusc, ce dosar deține el, ca să știe exact din ce parte îl apucăm pe Escu. Adică, despre ce infracțiune deține date și acte.

– Hm... E o chestie, da. Ar putea să iște suspiciuni. Ceea ce a și făcut. Dar eu cred că e doar o întâmplare. O coincidență. Știu, știu, nu există coincidențe. Dar nu cred, nu pot să cred că Țeapă ar trăda. Nici pe tine, nici meseria asta, a voastră. E el aiurit, nebun, zăpăcit, însă nu cred că pică în lațul ăsta. Chiar nu cred.

– Vreau să cred și eu ca tine. O să stau cu ochii pe el, să văd cu cine s-a-nhăitat băiatul ăsta, cu cine umblă brambura, ziua și noaptea, cui îi suflă în gură chestii despre Ardil... Uneori, nu pare doar beat, ci și drogat. Zici că a tras pe nas ceva. Dar, am vorbit destul despre problemele și îndoielile mele de serviciu. Și, uite, nici nu i-a spus tati fetiței lui că e foarte frumoasă și că o iubește mult.

– Daaaaaaaaa... Adică nu. Nu mi-ai spus. Și credeam că te-ai răzgândit și nu mă mai vezi frumoasă. Și nici că mă iubești... Cât de mult mă iubești? Zi repede. Ca să te iert de întârzieri, de aiureli, de faptul că nici că mă iubești nu mi-ai mai spus, cum îmi spuneai. Hai, spune, și roagă-te să nu fac ca trenul când vede rațe la barieră.

– Iubita mea... Dar știi că te iubesc. Mult. Mult de tot. Până la cer și înapoi. De câteva miliarde de ori. Cel mai mult din lume, te iubesc...

– Bine, bine, Popa, dacă ai dres, cât de cât, busuiocul, mă culc în brațele tale, ca o fetiță cuminte. Și, bonus, că ești așa, băiat bun, află, subcomisare, că, n-am încotro, te iubesc și eu.

– Atât îți trebuia, de voie, de nevoie, să nu mă iubești. Pe mine, cel mai cel și cel mai cel și cel mai cel... Că erai halită de tot, uite, așa...

– O pupă. O ciupește. O giugiuiește. O pipăie. O strânge. O trage și mai aproape de el:

– Ce-ți spun acum, ți-am mai spus. De multe ori. O știi. Însă,

ca să fie clar, o mai spun o dată. De când te-am găsit, iubirea mea, mi-am găsit și limanurile. Certitudinile. Înalturile. Simetria. Sufletul pereche. Eternitatea. Liniștea. Drumul. Viața. Comoara. Nu mai am la bord, balast. Deloc. De niciun fel. Și aveam. Ești începutul și sfârșitul poveștii care sunt. Ești tot și ești eu. Căsătoria chiar aduce, deși unii nu cred, fericirea deplină. Maxima împlinire. Suprema realizare. Adică, la noi, la mine, așa a fost. Ne-a împletit cu liniștea de a fi amândoi, mereu, de a ne trezi, inimă lângă inimă, în fiecare dimineață, de-a ne ști și simți orice răsuflare. Mare minune că ne-am întâlnit și mare minune că am rămas să înfruntăm destinul și cele șapte vieți, care au fost, și încă șapte care vor mai fi, împreună. Am să iubesc acum cea mai frumoasă fată din lume. Căci ea mă face, indubitabil, cel mai fericit bărbat din lume. Nu mă repet, mă raportez doar la aceeași măsură.

– Stai, stai, nebunule... Stai un pic. Crezi că termini repede cu Ardil Escu ăsta? Întreb ca să știu dacă mai plecăm și noi la mare, vara asta. Câteva zile, măcar. Fie și numai două. Căci, uite, aproape că a venit iunie.

– Nu știu cum va decurge treaba cu Ardil. Sper să fim în viteză maximă, s-avem eficiență maximă, să-l răsturnăm maximum. Dar, depinde totul de atât de mulți factori... O parte dintre acești factori sunt legați de noi, de mișcările noastre, de, ca să zic așa, mersul nostru. O singură rotiță, un singur motorăș defect poate da totul peste cap. Altă parte, vizează imprevizibilul. Țăsta ne poate lovi de unde și când nu ne gândim. Nu putem să-l prevedem. Nici măcar mamaie, cu bobii și cărțile ei, nu poate să ghicească, oricât se dă ea de talentată, ce se poate întâmpla, ce poate fi. Însă, iubire, fie și numai pentru câteva ore, și tot fugim până la mare. La marea noastră. Și mie, ca și ție, mi-e dor de marea noastră. I-e dor și ei de noi. Să nu te-ndoiești. Și ne așteaptă. Mereu ne-așteaptă. De când am început, la malul ei, să ne scriem povestea, nu mai poate să stea fără noi. Suntem și minunați și deosebiți! Se prinde și ea cât suntem de speciali! Mai ales tu. Uite, iarăși, ca întotdeauna, o pui pe doamna mare, că nu pot să spun coana mare, în postura umilitoare de loc doi. Cu ochii tăi de mătase verde, îi stârnești iar invidia. Ea nu poate să aibă, mereu, ape la fel de limpezi ca ochii tăi. Și pe mine, ca și ieri, ca și alaltăieri, ca și atunci când te-am cunoscut, ca

și atunci când am fost prima dată la mare, mă înnebunești la maximum. Te iubesc, cătălină, floare lină...

– Poetul meu! Carevasăzică, Dili aia te-a prins și pe tine în mrejele ei. Te apucași, pe nepusă masă, de stihuit. O să fac eu ordine în viața ta, golanule.

El n-apucă să-i potopească buzele de rodie, la care, mereu, mereu, de parcă ar fi gravid, pofteste. Din camera vecină, se aude, încet, întâi, apoi tot mai tare, din ce în ce mai tare, scâncetul, plânsetul, urlatul fetei lor, în vârstă de un an și câteva lunișoare.

– Ah... Cânta, cum ar veni, un matelot la provă... Întotdeauna găsește dințișorul ăla sau măseluța aia cel mai bun moment să ne facă puiul să plângă. Îmi adun elanul masculin, făcut zdrențe, din subsol, și te aștept. Trag și-o narghilea, mamă, mamă, până vii înapoi...

– Mai bine un pui de somn tragi, polițistule. Că, deja, de multă vreme, mâine e azi. Și cazii, ca Țeapă, cu capul pe birou. Te iubesc. Și să mă visezi pe mine-n noaptea asta. Nu pe Ardil. Nu tot pe Ardil...

.....

 Timpul curge la fel, cu siguranță asta, căci nu s-a întâmplat nimic, nu a fost nicio eclipsă remarcabilă, nu au furat zmeii soarele, nu s-a pitit luna, nu s-au făcut nopțile zile și nici zilele nopți. Dar lui, căruia îi clipește, tot mai mult, în cap că pleacă, în curând, în curând, de la ospiciu, timpul îi pare că stă, cimentuit, în baierile lumii. Și, neam, nu-l poate urni de acolo. Căci, nu are unelte, nici pricere, nici răbdare, să spargă cimentul ăla și să elibereze timpul. Și el se târâie. Atât de greu se târâie! Atât de greu! Ca un moșneag uitat de veacuri, care nici nu-și mai poate urni picioarele. Niciodată, în toată viața lui, nu a așteptat ceva cu mai multă ardoare. Cu mai multă nerăbdare. Cu mai multă frenezie. Niciodată nu a tânjit, ca acum, după ceva. Niciodată n-a fost mai copleșit de eternitate, ca acum. Și, niciodată nu a simțit mai apăsători, ca acum, pereții balamucului. Cu chiu, cu vai, cu aoleu, i-a suportat toată lungă perioadă cât a viețuit aici. Aici, desigur, folosit generic, pentru toate locurile astea sumbre și îngrozitoare pe unde l-a tot purtat soarta. Poate, acum priplul ăsta se încheie. Păi, poate, da. S-a văzut cu

sacii-n căruță, ca să nu-l folosească pe poate, ci pe sigur? A ieșit, victorios, pe ușa spitalului? Le-a întors gorilelor ăstora hămesite de aici, spatele? A pus foc, cum îl bate, în crucea nopții, gândul, balamucului, ca să ardă ăștia toți, ca șobolanii? A călcat sub picioare pământul sfânt de dincolo de poartă? A pus, deși știe că va fi foarte greu, sacul cu amintiri dureroase și buiace de la ospiciu, în pod? A mers, ca un om, singur pe stradă, singur la piață, singur cu mașina? Nuuuuuuuuu... N-a făcut nimic din toate astea. Deși, vărul îi zice mereu, mereu: ai răbdare, Răducelu, ai răbdare. Suntem pe drumul cel bun. Râul a pornit către mare. Mai e un pic. Se varsă! Și gata!

La acest și gata visează. Speră. Dârdâie. Bubuie. El și inima lui. Pe cei din balamuc, pe toți, nu-i mai suportă. Aproape că-i urăște. Dar pe cei de afară, pe cei liberi, aproape că-i urăște și mai rău. Vrea să fie ca ei. Vrea să fie în pielea lor. Vrea să fie și el afară. Vrea să fugă timpul din betonul acela unde e încarcerat și să poată spune și el, ca vărul: și gata! Vrea... Dar e greu. E foarte greu. Deși, știe, e convins de asta, că se face tot ce e omenește posibil ca el să plece mai grabnic de aici. Și clipa aia va veni. Cu toate că iar îi vine să îl bage pe poate în ecuație. Între timp, ce poate să facă și el decât să analizeze – și să se analizeze – să inventeze și reinventeze posibilități, să facă, pentru el, pentru adâncurile lui, scenarii? Îi evită, sistematic, pe toți. Dar și toți, auzind că pleacă acasă – și, pesemne, și frecați la ridiche de vărul și de alți anchetatori, care umblă pe aici – îl evită pe el. E bine. Îi convine. Simte nevoia să vadă cerul albastru, mai mult decât mutrele blege ale ăstora. S-a săturat de ei. Și dacă îi lovește trenul cu deținuți pe toți, și el află, și nu vine să-i vadă cum se simt și cum arată. Duce-s-ar unde-a dus mutu' iapa!

Directorul curge ca un buboi spart pe lângă tencuiala pereților. I-a făcut, de vreo câteva ori, semn cu degetul. Cu degetul arătător, nu cu altul. În sensul de vezi tu! Ai rasolit-o. Ai făcut prostii. Rușine să-ți fie. Te-am crescut, pare să spună, la pieptul meu și muști mâna care ți-a ținut biberonul... Dar, de zis, cu vorbe, nu-i zice nimic. Nici de bine, nici de rău. Se astupă, ca un gândac de colorado, în birou, cu alți gândaci, și nu iese de acolo decât când e nevoie imperioasă de el. Îl simte, câteodată, că ar prefera să se urce pe mătură, pe coada de mop, pe aripile gheonoaiei, ca să plece

acasă, în loc să iasă pe ușă, ca un om, să treacă printre alți oameni, să traverseze curtea, să spună vreo vorbă.

La bucătărie, alde tanti, toate, fără excepție, îi pun în farfurie, întotdeauna, porția mai mare. Îi aleg – și se foiesc alarmate, ca el să vadă și să știe – cel mai mare și cel mai rumenit cânat. Ba, pe șestache, îl mai întreabă câte una dacă vrea supliment.

Domn' Gelu, când s-a întâlnit cu el pe hol, în drum spre baie, l-a salutat, cu mâna la fruntea îngustă și închingată de o șapcă în trei culori, ca doagele unui butoi. Și, pupincurist cum e, i-a oferit un pachet – întreg, nedesfăcut – de țigări. Aproape l-a rugat. Aproape s-a rugat de el. Un damf de trăscau – că domn' Gelu e, cu diplomă, trosnitor – a venit o dată cu pachetul ăla, spre nebunul nenebun, care, în sinea lui, făcea bilanțul la scatoalcele date în timp. Câte au fost! Multe! Cât de multe! Dacă vărul nu insista să stea în banca lui și să nu facă pe Gigi Duru' pe aici, să nu atragă atenția mai mult decât e cazul, să nu se ia în gură, că e sau nu, cazul, cu nimeni, mai că avea el, Radu Munteanu, o vorbă cu ăsta. Îi stă în buza beregății, cu veninul ei, cu tot. Și ce-ar mai scuipa-o! Ce-ar mai rostogoli-o către ticălosul ăsta. Vorba. Că vreo ghioagă, vreun paloș, vreo măciucă, n-are. Și către toți, câți sunt pe statul de plată al balamucului. La cât l-au îngenuncheat! La cât l-au degradat! La cât l-au umilit! La cât au ucis, cu pietre, ca pe Sfântul Ștefan, soarele din el! La cât i-au aruncat în flăcări, mai ceva ca pe vremea inchiziției, de milioane de ori, sufletul! Satrapii naibii!

Dili a mai scremut niște poeme, așa se umflă tărâța-n ea, că sunt poeme și sunt excepționale, dar a rasolit-o iar – i-a alergat, cu privirea belită și părul electrocutat, pe infirmieri, prin curte, ca să le dea izmenele-n vine, a băgat un șobolan în patul unei fătuci fără apărare, s-a păruiț cu alt nebun – și iar e la izolator. Slavă Cerului. Că numai de bâzdâcii ei nu mai avea el chef acum. l-a zis, ce-i drept, să n-o uite și să le tragă – doar e bărbat – o flegmă îndrăciților cerberii, direct între felinare. Ba, să facă și o răscoală, o revoluție, un război pentru ea, că doar o iubește. Ei, cu iubitul ăsta, mai cătinel, mai cu perdeluță. Parcă el se pune la mîntea ei... Ea zice că seamănă amândoi, însă, el e ferm convins că nimic, dar nimic, nu fac, nu gândesc, nu spun, nu au în comun ei doi. Și să nu fi fost preocupat de plecare, de marea lui plecare, și tot nu se băga în corzi

cu, și pentru, țăcănita asta. Cuie-n tălpi nu-și bate nimeni. Și lui Hristos i le-au bătut alții. Și, până nu-și ia el zborul de aici, Dili să nu mai vadă tencuiala din salon și lumina cenușie de pe hol. Să stea la izolator. Că, și așa, are lupte nebune cu Zgaiba. A dat, parcă, în streche, ori strechea a dat peste ea și în ea, de tot. Era ea, plină de bube la creierul mic, și înainte. Dar, acum, pare că s-au făcut pecingine toate. S-au întins, le-a rupt coaja, au dat în puroi. Nu te mai înțelegi cu ea. Pleci, ai, zice, pleci... Pleci, Licuță. Pleeeeeeeeeci! Și pe mine cui mă lasă văr-tu ăla, jmecheritu'? Houă, la oase, nebunule! Arde-te-ar catranul și pe tine și pe văr-tu, dă nenorociți. Că mi-a zis că mă ia, face casă cu mine și copii, mă duce la Sovata, la băi, și, na, m-a lăsat, acum! Doamne... Ce mai, belea mare cu Zgaiba. E făcută piftie, toată. Se scurge zeama din ea ca dintr-un pepene, lăsat la soare, când e zăduful mai în toi. Și suferă. Se vede, suferă. Bietul vărul, ce pasiuni furibunde a iscat prin balamuc. A adus-o pe Zgaiba în faza de salivare maximă. Cine știe, poate ar trebui legată și ea de pat.

Doar cu moș Tase, căruia, de asemenea, ca și lui, conducerea stă să-i semneze biletul de ieșire, mai vorbește. Mai schimbă trei vorbe. Mai înghite un dumaticat. Mai privește bolta pârăguită a pier-sicului, ce sprijină – așa pare în nopțile tot mai senine – cerul și universul. E făcut și ăsta, moș Tase, aproape terci. Admisese, așa cum venise fostul primar, cu propunerea, să-și vândă cuibul de o viață. Numai să-și salveze viața. Și anii, câți or mai fi ei, pe care îi mai are în față. Dar ancheta poliției a deturnat, oarecum, bunele intenții ale oamenilor din sat, care voiau să-l găzduiască, ba, chiar să-i cumpere, pe spezele lor, o căsuță. Și, Gicuță, ca și nevasta cu inimă zburdalnică, fuseseră chemați să dea cu subsemnatul, în fața anchetatorilor. Iar bietul moș Tase nu știa dacă să se bucure că rămâne în căsuța lui sau să jelească amarnic că ai lui, cele mai dragi ființe din lume, sunt pasibili de pedeapsă drastică. Chiar dacă el poate să fie împăciuitor și tolerant, legea zice că nu e bine ce voiau să facă ei. Și, cu buzele vinete, cu ochii umflați de plâns, cu sufletul într-o batistă colcăindă de sudoare și de lacrimi, cine știe care mai multe, moș Tase tace. Pierdut. Îngândurat. Zgâlțâit de ce-i fu dat să vadă și să trăiască și să simtă, taman spre apusul vieții, când soarta stă, de gardă, cu mâna pe storuri. Să le lase... Să mai

aștepte... Să mai amâne... Să fie lumină, să facă întuneric... Radu Munteanu crede, așa cum îl cunoaște deja, că prefera, într-un chip tainic, să moară el, mai bine, decât să se întâmple așa belele și rușine cu soția și fiul.

Mda... Lăuntrurile umane sunt, nu doar adânci și încurcate, ca un labirint, ci și stupefiant și năucitoare.

Oricum, fostului ziarist nu prea îi stă mintea la alții. Oricare ar fi ei. E mult prea ocupat și preocupat cu angoasele lui, ca să mai tragă cu privirea și peste garduri, la vecini. Are multe, mult prea multe pe cap. Ce va face? Da, ce va face când pleacă de aici? Unde se duce? La cine apelază? Cui cere ajutor? Ce mănâncă? Și cu ce se îmbracă? Aici, are doar câteva bulendre. Cum e vorba aia: ce-i pe mine, și-n șifonier. Și alea vechi, scămoșate, pătate, vai de mama lor. E, cu totul, el, o mână de om. Carnea de pe el s-a dus, sistematic, în toți anii ăștia. Au rămas doar pieile. Și astea ca să nu lase oasele să se împrăștie prin balamuc. Iar țoalele sunt de ani buni, de când i le-a adus mama lui, la câte o vizită. Nici nu-i mai sunt, pe lângă faptul că sunt prăpădite, bune. Nu-i mai vin. Sunt doar niște lăläituri îngrozitoare. Înainte, era și el un bărbat în vână. Acum... Și a chelit. A albit. În gură, nu mai are toți dinții. Fața îi e pungă, deși el nu le-a tras cu trotilul prin balamuc. Are tranșee pe față și în josul ochilor. S-a căpătuit și cu destule probleme de sănătate. Uite, hemoroizii ăștia care îi fac, când îi e lumea mai dragă, viața un iad. Nu că nu ar fi și fără ei, un iad, viața la nebuni. Dar cu ei, e, de-a dreptul, focul lui ardei. Focul lui Ardil. Ce stea nebună a avut el, de i s-a vârat în beznă, taman când era mai pe val? Cum de se făcuse întuneric în el și nimeni, nimeni, nu s-a deranjat să caute un comutator ca să facă un pui de lumină? Cum de nu i-a întins nimeni o lanternă? Cum de nu i-a aruncat careva niște chibrituri, așa cum avea fetița aia, de a intrat în poveste? A avut, așa a crezut, mulți, mulți prieteni. Pe câți nu i-a ajutat el. Pentru câți nu și-a rupt dumi-catul de pâine de la gură. Pe câți, vorba subcomisarului Popa, nu i-a trecut strada. În vâlvătaia focului, ar fi intrat pentru toți. În argintul mării în furtună. În infernul lui Ucigă-I Toaca. Și pentru el niciunul, niciunul nu a făcut un pas. Un centimetru nu a făcut, ce un pas... Nu l-a căutat, nu i-a simțit lipsa, nu i-a spus o vorbă, nu l-a vizitat o dată. Niciunul! Unde au fost toți? I-a înghițit pajura cu șapte capete pe

toți? I-au mâncat pe toți lupii hămesiți de foame? S-a surpat pământul și i-a înghițit pe toți? A venit apa și i-a luat, ca pe pod, pe toți? Sigur că îi urăște pe ăștia de la ospiciu. Sigur că îl urăște și mai mult pe Ardil Escu. Dar pentru toți ăia de afară, care i-au fost prieteni, despre care a crezut că-i sunt prieteni, ce simte? Ce trebuie să simtă? Nu ură? Nu dispreț? Nu totală lipsă de considerație?

Așteaptă. Prea mult, după gustul lui. După necesitățile lui. După inima lui. Și de aia are gânduri încurcate. Ca drumurile vieții. Ori ale Domnului. Cine mai știe. Că și Domnul a stat, la fel, cu mâinile încrucișate pe piept, când în el a lovit, frontal și din toate părțile, apocalipsa. Poate a avut ochelari nepotrivți pe nas. Domnul. Poate și-a suflat nasul și și i-a astupat – ochii – cu batista. Poate a moțăit, vreo zece ani, și a uitat de el. Poate a râgâit cu nesaț și n-a mai fost în stare să vadă. Oare, de unde a apărut vărul ăsta? Dumnezeu i-a purtat pașii la balamuc? Dumnezeu i-a arătat articolele lui, de acum zece ani? Există, poate, un timp și un loc pentru toate? În el e scrijelită, pentru multă vreme, durerea. Va mai fi, încă, timp îndelung, acolo. Chiar dacă va pleca. De la nebuni. Chiar dacă va avea desupra cerul, cerul ĂLA, de nenebuni, care să-i spuzească visurile cu stelele lui. Chiar dacă va sta într-o casă de oameni. Chiar dacă va simți cum în dud floarea se face dudă. Chiar dacă în eul lui, viorile sunt, pentru prima dată, după mult timp, acordate. Of... Numai timpul să treacă mai repede. De-ar trece mai repede. De-ar zbura ca racheta lui Prunariu, când a plecat spre lună.

Pe hol, în cenușiul etern, Zgaiba îl prinde fierbinte de braț:

– Licuță, dă-mi, mă, adresa lu' văr'tu! Că io am fost mama ta aici, la spital.

Fiecare cu ce-l doare. Pe Zgaiba o frige la ficați de vărul. E mai dusă decât și-a imaginat. A pălit-o obsesia pentru polițist. La ce hahalere sunt pe aici, apariția lui i-a stârnit frunza în frășinel. Dar asta a umblat, și umblă, încă, liberă prin lume. Și fostul ziarist dă să plece. Nu se mai pune acuma cu nebuna. Nu are chef. Nici timp. Nici meclă de raton, la îndemână. Dar Zgaiba, înșurubată în ale ei, scoate furtunul de la brâu și, jap, jap, îl trosnește pe nebunul azi declarat zdravăn, în pliul coastelor. Cu sete. Cu năduf. Cu ură. Ca și până acum. Doar că, de data asta, Munteanu s-a întors la ea, furios. A ripostat. Fața îi era înfășată în vânățul nădufului. Și privirile în

ve-ninul disperării. Iar mâinile-i, puternice dintr-o dată, l-au anihilat, mintenaș, pe Fanache.

– Zgaibo, a țipăt, Zgaibo! Dacă mai ridici panarama asta la mine, sau la alți amărăți de pe aici, te fac una cu pământul. Dacă mai îndrăznești vreodată să umilești pe cineva, ești moartă. De mâna mea. O mierlești urgent. Nu te apucă bătrânețea și nu mânănci pensie de la ospiciu. Să știi! Te omor, Zgaibo!

– Opa... Opa.. Mă... Licuță... Pă cine faci tu zgaibă? Iote-al dreacu'! Te-am băgat la lăptărie, am avut grijă să tîne, m-am purtat cu tine ca c-un frate, te-am ferchezuit când a venit văr'tu și acuma țipă greierii în deavla ta. Nenorocitul! Parpalac de doi bani, ce-mi ești! Drepti în fund pă două rînduri. Pe cine nu lași să moară, pof-tim, nu te lasă să trăiești. Parpalacule!

Mda... Iar a-ncurcat Zgaiba cuvintele. Pesemne a vrut să-l facă pitpalac. l-a ieșit altceva. Cum era zicerea aia cu fericiți cei săraci cu duhul?

l-ar frige, pe cuvânt, una, omul împovărat de gânduri și de-ntrebări, Zgaibei. Dar, dacă mai are un pic de rațiune în locul ăsta absolut irațional, o lasă în plata Domnului. Să facă El statele de plată și să-i dea Zgaibei ce merită. S-o plătească la normă. Să-i dea și pe drepturi de autor. Ca să nu dea Domnul taxe mari la fisc. Așa se făcea pe vremea lui. O mai fi, nu știe, și acum la fel. Deși, dacă ziare nu mai sunt, cine să se mai spetească și cu astea, cu drepturile de autor? Și să-i bage, Dumnezeu, drăguțul, Zgaibei și un TVA consistent. Ei, și nu doar ei. Tuturor celor care au avut grijă să-i smolească nădejile și destinul.

Zgaiba insistă. Țipă. Agită furtunul. E neobosită. Dar, să se mai încarce acum și cu păcatele Zgaibei, el, biet nebun nenebun, pe care un văr nevăr îl scoate de la nebunii nebuni, e aiurea-n tramvai. Nu e laș. Deși i-a trecut o clipă prin scăfărlie și asta. E doar obosit. Agasat. Tracasat. Sfâșiat. Aproape terminat. De tot ce-a fost aici. De tot ce e, încă. De tot ce va să vină.

Ah, de-ar ajunge mai curînd dincolo de gardul blestemat. Atunci, poate că din sahara lăuntrurilor sale ar răsări, verde sau bălaie, lealeua speranței. Hm... Dar lumea crede că speranța e albastră. Mereu albastră. El de ce o vede anapoda? Că daltonist nu e. Culoarele le știe. Pe toate. Le-a avut în el, în timp, pe absolut toate.

A purtat, când era mic, alb, deși cică albul e non-culoare. A fost roșu rac, de multe ori. Și în doliu negru, de creștini, a fost. A avut și roz bombon în el. Și bleo ciel. Nici movul n-a lipsit. Maroul a dat năvală și el peste el. Galben a avut de atâtea ori. Și portocaliul l-a vuit prin toate ale lui. Despre gri, nu mai spune, i-a fost amic de venin. Cu toate că veninul e verde. Și ce l-a mai avut în el și pe ăsta. L-a zgândărit, adesea, și albastrul. Cel despre care se spune că definește speranța. Ocru, prăzuliu, grenă, stacojiu, crem, cărămiziu, sângieriu, ciocolatiu, coniac, vinețiu, toate, toate au fost în el. N-a lipsit niciuna. Deși, nu știe cum de i se făceau ficații și plămânii și inima – și toate – în felul ăsta. Că pensulă n-avea. Ca să se vopsească în el cu ele. Nici bidinea. Nici trafalet. Și nici, măcar, vreo pensuliță de aia mică, de oją. Ehei... Ar scrie despre culorile din el un tom. O carte. O epopee. Ce de culori... Și, fiecare în felul ei, l-a direcționat cum a vrut. Numai de nu i-ar pica acuma frunza. Că simte, așa, o pălire în el, de-i vine să-și pună căpătâi crucea aia de piatră. Ca o siberie de cristal e așteptarea asta. Până s-o facă, așa cum îi vine, cioburi, mai pârâie, mai pocnește, mai troznește. Și, din păcate, mai îngheață. Ca o Siberie veritabilă, nu scoasă din joben. Așteaptă. Ce să facă altceva? Sănătos să fie. Da, dar sănătoși au fost și cei de pe Titanic, acum o sută de ani. Karma le-a fost potrivnică. Lasă, vine ea, vara și vântul ăsta zălud își oprește speteala...

.....

– Măi, tată, eu plec. Că, uite, a venit vremea. Mă duc acasă la mine. În casa mea, de când veacul. Ți-am zis, nu, că acolo m-am născut, acolo s-a născut și tata și, mai demult, tata mare. E casa mea. Nu știi alți pereți, alt tavan, altă pardoseală. Nu am încercat, în viața mea, altă căldură, decât a casei mele. Era să rămân, măi, taică, fără casa mea. Nu știi ce șerpi încâlzești o viață la sân. Și șerpii ăștia sunt, din păcate, veninoși. Nu sunt ca ăia de-i are fiecare casă, sub temelia ei. Am fost supărat rău pe fiul și pe nevasta mea. Rău tare! Să facă una ca asta? Dar mi-a trecut, măi, tată, că eu nu sunt ranchiunos. Nu duc supărarea și amăreala până la calendele grecești. Dacă vin acasă, îi iert pe amândoi. Îi pun la masă, îi omenesc, îi tratez ca și până acum. Uit și trec peste tot. Le-ntind mâna

și obrazul meu, să facă ei ce vor cu ele. Ce să fac, taică? Să mor cu năduful pe ei, cât casa? Cât casa mea? Ce, mai împărățesc eu lumea? Sunt bătrân. N-o mai duc șapte vieți, ca să mă războiesc cu ei, ca să-i târăsc prin tribunale, ca să îi dau afară. Dacă vor să vină, să vină, taică. Să vină. Că nici eu nu vreau să mor ca un câine. Și să vii și tu.

Radu Munteanu zâmbește:

– Poate o să-ți fac o vizită.

– Nu, nu... Nu de vizită vorbesc eu, tată. Să vii să stai la mine, dacă nu ai unde te duce. Să stai cu mine. Că e mare casa, încăpem toți, nu ne călcăm, dacă vin șiăștia ai mei, zic, pe bătături. Și facem treabă prin curte, bem un rachiu de prune, mâncăm o mămăligă și ne ostoim singurătățile și disperările. Să vii...

Ce chestie... Cum îți dau lecții de omenie niște străini. De mama lui, când a venit, în puținele dăți să-l vadă, s-a rugat el să-l scoată de la balamuc și să îl ia acasă. El a zis, el a auzit. Mama nu i-a acordat nicio clipă credit. N-a crezut niciun momentel că e bun, zdravăn, la căpățână și nu îi curge apa pe la streșini. Și cum să-l ia acasă? Se gândește și acum, când le va bătea în ușă, după ce pleacă de aici, ce fețe vor face. Și mama, și tata. Mda... Și moș Tase îl pofteste, deschis, să stea la el, în casa lui, în averea lui, în patul lui, în așternuturile lui, la masa lui. Sunt oameni și oameni în lume. Și nu toți știu să-mbrățișeze, omenește, alți oameni. Și nu toți știu să întindă, firesc, o mână. Mâna aia care să-l oprească pe cel căruia i se întinde mâna, din căzut. Din alunecat. Din nebunie.

E cald, e plăcut, e bine. Moș Tase îl așteaptă pe fostul primar al comunei sale să vină să-l ia cu mașina. Altcineva n-are cine să vină să-l ia de la nebuni, unde l-a adus săptămânile trecute, ca pe un nebun, fiul. Și, cum vine Iulian Anghel, gata, moș Tase a ușchit-o acasă la el. Munteanu se bucură pentru el. Se bucură mult. În curând, foarte curând, după cum îl asigură Cristi Popa, va pleca și el. Așteaptă. Ca la pensiune, așteaptă acum plecarea. Mai ni-meni, după toată tevatura cu ancheta, nu mai mârâie în fața lui. De-ar fi fost pe sfert așa și restul șederii, cine știe, poate că îi plăcea așa de mult la nebuni, că nici nu mai voia să plece. Așteaptă... Acum, așteaptă cu moș Tase. L-a ajutat până la poartă. Să vină cu puținele bagaje pe care le are și, mai ales, să vină el, cu sine. Căci,

pe – și în – picioarele bătrânului și-a pus, într-un mod ferm, pecetea, boala. Cine știe care... Fostul ziarist l-a sfătuit pe fostul viceprimar, ca între ei, foști nebuni nenebuni, să se ducă la doctor. Să facă niște investigații serioase și pe bune – să nu-l ia șofer pe fii-său, asta e clar – și apoi să urmeze tratamentul recomandat. Dacă nu e ceva prea serios, se face bine. Adică mai bine. Se pune, ca un om de vârsta lui, pe picioare. Și strigă, te pomenești, ca un puști de zece ani: uite, mamă, trec soldații.

Îl va vizita pe moș Tase. Omul e ca o șopârlă – așa îi spunea, cândva, o prietenă – îi tai coada și, la un moment dat, vezi că ea, coada, crește la loc. Și iar e întreagă șopârta. Sau ca balaurii cu șapte capete din poveste. Ce mai trudește Făt-Frumos să le taie pe toate. Scutură paloșul, îl învârte, îl mânuie cum poate mai bine. Ehe, și până îi face vreo betegeală balaurului la vreun cap, vede, capiu, că-i crește capul la loc. Așa e omul. Se ia cu viața. Uită. Iartă. Merge mai departe. Bunăoară, moș Tase. A scos la mezat, pentru ai lui, și celălalt obraz. Cel nescuipat, încă.

El, Radu Munteanu speră că bătrânului îi va înflori aurora atâta timp cât fiul și nevasta sunt încă pătruși de litera și de spiritul legii și nu o comit, mișelește, din nou. Să ne avem, cum ar veni, ca frații. Moș Tase e bine să nu mai vadă așa ceva. Să nu mai știe că ei sunt nemernici. Să nu mai ajungă iar la ospiciu. Căci, e bine știut: cine a mușcat o dată, va mai mușca. Și cine a trădat, va mai...

Rămâne cu gândul blocat în occipital. Atât de blocat că, știe precis, în clipa următoare moare ștrangulat. La poarta balamucului, și-a făcut apariția o ființă ingenuă și blondă. Calcă în vârful picioarelor, ca o pisică, să nu se infesteze cu microbi de la nebuni. E îmbrăcată delicat, ca un mărgăritar. Și, după semnele gardianului din poartă, se îndreaptă către piersic. Către ei. Către Radu Munteanu, care l-a petrecut până aici pe moș Tase. Căci, dacă fostului, poate și viitor ziarist – e timpul să ne gândim și la ziua de mâine – nu-i joacă imaginația nebună, strunită și bătută în cap zece ani, ca să nu dea în clocot, vreun renghi, delicata care parcă zboară, în loc să pășească, precum un om, e... Alina!

Alina? ALINA?!? Pesemne, se gândește Munteanu, l-a fript, pe aici, pe sub piersic, soarele la cerebel. Că arde al naibii de tare. Alina... Ce să caute Alina la balamuc? Alina aia? Alina care i-a fost

soție? Alina lui? A lui?!? Rejectează grabnic gândul ăsta. Nu-i a lui. Și n-a fost niciodată. Alina care l-a lăsat în fundul gol, în inima goală, în soarta goală? Nuuuuuu... Nu poate să fie. Nu poate fi ea. Păi, ce, Alina știe unde e spitalul de nebuni? Nu știe. Și după hartă nu poate să se orienteze. Că nu le are p-astea... Schemă, cine să-i facă? Și cum o descifrează? Și cum să vină Alina, atâția kilometri, din oraș, din locul ăla cu lume, cu baruri, cu cluburi, cu magazine, cu fițe, aici? AICI... Aici, la nebuni, adică. Vreo mașină nu se vede pe lângă poartă, oprită și pitită, dar gata s-o aștepte. O fi venit cu RATA? Căci, împotriva a orice din lumea asta, nu doar logică și rațional, ființa suavă ca un crin, care taie soarele – și aleea împetriștată cu țicniți – către ei, e Alina. E chiar Alina. Asta surpriza secolului! Nu faptul că, în curând, pleacă de la nebuni. Desigur, fără implicarea și gentilețea femeii care e, ca atunci, în tinerețe, blondă. Și blândă, aparent. Nu știe de ce, dar tare îi vine, pe măsură ce pașii aceia zburăți ajung lângă ei, să dea cu pietre în soare. Nici nu sunt în locul ăsta afurisit – e balamuc, nu șantier – atâtea pietre câte i-ar trebui lui, acum, să arunce în soare. Alina la nebuni... Asta, dacă ar mai fi jurnalist, dacă ar mai exista presă scrisă, ar fi știrea bombă a zilei. Ei, a zilei... Nicidecum! A deceniului. Serotonina din capul lui eșuează, lamentabil, când constată că nu are vedenii. Că imaginația nu-i joacă feste. Că, în fața lui, cum nu a mai stat de zece ani, stă fosta soție.

– Bună ziua, susură suava.

Moș Tase nu știe cu cine are onoarea și salută cu eleganța gentilomului de odinioară:

– Sărut mâinile, doamnă. Căutați pe cineva?

– PE DOMNUL. Și nu-l mai caut, că l-am găsit.

Prima parte a răspunsului, Alina o rostește accentuat. Cu tărie. Vrând să sublinieze ea știe ce. Moș Tase, dat fiind locul unde se află toți trei, are o bănuială, auzind, nu atât răspunsul, cât fermitatea pusă pe domnul. Și, întrebă, circumspect, rugându-se să ajungă Iulian Anghel mai repede, ca să plece. Să scape de locul ăsta. Și de toți nebunii. Poftim, și femeia asta bălaie...

– Pe Domnul? Ei, taică, e bine dacă l-ați găsit. Alții nu dau de El toată viața.

– Pe domnul, da. L-am găsit. E soțul meu. Se știiiiie...

Moș Tase devine, dintr-o dată, năuc. Și clăpăug. Și ochii-i se grăbesc să-i iasă din orbite. Cum? Femeia rămâne blondă, pe mai departe. Iar Radu Munteanu, calm cum nu credea vreodată să fie, dacă o mai are, în viața asta, pe Alina, în față, se grăbește să facă precizarea:

– Fostul soț. Nea Tase, femeia asta, ca să știi, e FOSTA mea soție. FOSTA! N-are altă calitate decât asta pe care ți-o spun eu. A trecut un deceniu de când nu ne-am mai întâlnit. Căci, dânsa a plecat cu altul în lume, în timp ce eu, ca un nebun cu dungă roșie în buletin, ce eram, îmfundam balamucul. Bag seamă că se întâlnesc, ca în proverb, munții, între ei.

– Ei, râde fosta, ce munți? Niciun munte. Eu sunt, nu vezi? Alina. Asta, că am plecat, eh, a fost deeeeeeeemult. Dar, am rămas prieteni. Ca niște oameni civilizați și școliți ce suntem. Că doar nu suntem de la ușa cortului.

Lui Radu Munteanu îi vine să întrebe, în cel mai golănesc mod de care e în stare: să mori tu, femeie, că am rămas prieteni? Noi, doi? Suntem noi prieteni? Am fost prieteni în ăștia zece ani? Suntem și acum? Dar, nici nu știe din ce considerente, se oprește. E mai bine să nu dea acum cep furiei care l-a măcinat, în prima fază a întâmplărilor de atunci, de demult. Resentimentelor care, o vreme, l-au chinuit, ca pe orice om, aflat în așa situație, ca el. Clocotului sângelui, căruia atunci, numai cu greu, cu greu mare, a reușit să i se opună. Mai bine să tacă. Și, eventual, s-o ignore pe femeia care a aterizat, cu nerușinare, în fața lui, după atâta timp, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. De parcă e o florică. Ce-o vrea? De ce o fi venit? Or chinui-o remușcările? Nu o putea să doarmă noaptea, gândindu-se la ce-a făcut? O apasă conștiința? Da, sunt destui criminali care nu mai suportă măciucile date în cap de conștiință și aleg să se spășească și să-și ceară iertare de la familiile victimelor lor. O fi venit, muștrată de sentimente omenești, să-l ajute Alina? Greu de crezut. N-a făcut-o zece ani. De ce ar face-o acum? Ce poate s-o mâne în luptă? Și, de altfel, e mai bine să nu o bage în seamă pe Alina, fostă, n-ar mai fi fost, Munteanu. Căci, Iulian Anghel tocmai a oprit, peste gard de piersicul feeric, mașina. A venit să-l ia și să-l ducă acasă pe moș Tase. S-a dovedit a fi om de treabă fostul primar. Chiar dacă e în același partid cu Ardil Escu, despre care

el făcuse greșeala să-i mărturisească faptul că l-a vârat la nebuni. Cumsecade și cu bietul moș Tase, dar cumsecade și cu el, o biată umbră a cuiva, de odinioară. Fără el, nu mai făcea acum planuri, calcule, socoteli. O viață trebuie să-i mulțumească pentru ce-a făcut pentru el. O viață trebuie să-l bage în rugăciunile lui. O viață trebuie să se întrebe cum ar putea să-i întoarcă favorul imens. Când ajunge lângă ei, fostul primar dă binețe femeii, strânge bărbaților mâinile cu fermitate și-i întinde lui Radu Munteanu un pachet.

– Ceva țigări, spune el, ceva dulciuri...

– Mulțumesc. Nu trebuia.

– Ei, ba da, ba da... Să aveți până...

– Am înțeles. Mulțumesc din nou.

A venit momentul. Ca nebunii nenebuni din balamuc să se strângă în brațe. Unul din ei pleacă azi, acasă. Repede, îl va urma și celălalt. Bărbații se strâng în brațe, aproape fără cuvinte. Radu Munteanu nu știe ce să mai spună. Iar moș Tase e uluit de-a binelea de prezența diafană de alături. Deci, asta e aia care l-a lăsat pe omul ăsta de izbeliște. Femeile astea, dom'le... Fac copii, clădesc imperii, răstoarnă munți. Dar, dărâamă într-o clipă, destine. Ale bărbaților care le-au iubit. Năruie tot și, uite, sunt tot diafane.

Mâinile se mai strâng o dată, ca de plecare. Și Anghel mai are o vorbă pentru Munteanu:

– Vă așteptăm pe la noi.

– Lasă, că vine. Am vorbit și eu cu el. Hai să mergem, măi, tată. Nici nu știi ce dor îmi e de locurile noastre. N-am lipsit niciodată atâta de acolo. Și nu credeam că mă doare așa de rău, că mi se smulg, ca unei sălcii plângătoare, rădăcinile. Ușor, taică, ușor. Că mă dor picioarele astea și nu pot să bag viteză, ca un voinic, ca tine.

Parcă o lacrimă se pitulează, discret, în inima bărbatului rămas sub piersic. Da, inima e la locul ei, nu s-a rătăcit, atâția ani, prin ospiciile pe unde a umblat. A avut noroc. Are încă inima în piept. Dar Munteanu se oprește din reverii, căci o vede pe Alina alături și inima dă, grăbită, să se ascundă.

– Ce vrei? De ce-ai venit?

– Ce mă iei așa, Radule? Am venit, na... Să te văd... Na! Te pomenești că nu ți-a fost dor de mine.

– Ehei, blondo... Sunt așa o vulpe bătrână, că nu mă duci cu

zăhărelul din vorbele tale. Vulpea mănâncă, poate știi, găini. Nu zaharicale. Zi, de ce ai venit? De ce? Cu ce scop? Ce plănuiești? Ce vrei? Și-n ce calitate, poftim, te arăți la față aici?

– Zău, Radule... Pui niște întrebări...

– Da, uite și la mine! Scuze că nu sar în sus de bucurie că ai venit. Scuze că nu fug să tai vițelul cel gras, și nici să-ntind covorul roșu.

– Radule, hai că acum faci mișto, nu te mai prosti. Du-mă undeva, să stăm jos, că nu cunosc spitalul ăsta. Mă dor picioarele de la tocuri și trebuie să mă așez.

– Poftim, așază-te, colea, pe caldarâm. Au măturat femeile acum vreo lună locul.

– Îmi spui să mă așez jos, pe ciment, ca o vacă? Tu nu vezi ce rochiță frumoasă am? E de firmă. Ai idee cât costă? Vrei s-o stric? Vrei s-o murdăresc?

– Stai pe iarbă, atunci... Poate e mai comodă ca betonul.

– Tu vorbești serios? Du-mă undeva, unde sunt scăunele sau băncuțe, dacă nu pot beneficia de un fotoliu comod...

Radu Munteanu râde. E de răs. Trebuie să fie de răs.

– Poate vrei și o cafea. Sau un suc...

– Îmmm, bune ar fi. O cafea foarte fierbinte și foarte neagră și un suc foarte rece. Că mi-a tras căldura asta toată vлага. Poate se poate și întinde un pic omul, la voi, nu?

Foarte fierbinte și foarte neagră... Mda... Acum, când simțurile nu-i mai sunt bete – și ambetate – de amor, altfel se văd lucrurile astea. Nu că toată lumea trebuie să spună mă-ta cu cratimă, dar, uite că al naibii contează să spună. Și asta. Și altele. Cu cratimă. Cu virgulă. Cu semnele de punctuație care trebuie. Munteanu o prinde pe fosta de mână:

– Ce-i în capul tău? Aici e balamuc.

– Și? Și ce? Nu sunteți tot oameni și voi? Și voi beți cafea și alcool, și voi vă întindeți pe vreo canapeluță, când obosiți și vi se umflă picioarele, și voi aveți un pat moale la dispoziție.

– Nu, noi suntem nebuni, nu oameni. Nebunii nu au drepturile firești, despre care vorbești tu, nebunii nu au viață, nebunii nu au nimic, nebunii au murit.

– Scârț! Păi, ce tu ești mort? Nu vezi că te uiți la mine?

– Ți se pare că sunt viu? După zece ani de stat aici...

– Adevărul e că n-arăți prea bine. Așa e. Ai îmbătrânit cam urât. După firea omului se întâmplă și îmbătrânirea asta, Radule. Când ai inima rea, cum ai tu, ți se vede totul pe chip. Am citit eu despre asta. Și e adevărat. Uită-te la mine. Am 44 de ani, dar știu că arăt de 25. Dacă nu chiar de 20. De fapt, mi s-a spus că parcă sunt o adolescentă. Uite ce obraz am, fără cearcăne, fără riduri, neted, întins, fără urme de coșuri sau altceva... Mor dacă îmi apar riduri și cearcăne. Eu arăt mult mai puțin decât vârsta care o am. Asta înseamnă să fie omul bun... Și... Și, Radule, tu nici n-ai avut grijă de tine. Un masaj facial, din când în când, o cremă, niște loțiuni bune... Că puteai să faci atâta lucru. Mai ales, aici...

– De ce ai venit, Alina? De ce? Zi... Ce cauți aici? Cum ai îndrăznit? După atâta timp... După toate câte s-au întâmplat... După ce ai plecat...

– Ei... Am plecat atunci, Radule. Acum am venit. Acum am venit să vorbesc cu tine. Ce tot dezgropi morții?

– Acum ai venit... Să vorbim... Dar ce să mai vorbim noi, doi? Ce să ne mai spunem? Mai e ceva de spus? S-a spus tot ce era de spus. Între timp, nu s-au mai inventat cuvinte care se pot spune între noi doi. Și tu ai spus că ești tânără, vrei, poți și nu ai cum să aștepti un nebun, pe care, cine știe, ajungi să-l ștergi la fund. Ce să mai vorbim?

– Ba da, trebuie să vorbim. Că n-am venit degeaba încoace. Of... Mă dor foarte crunt picioarele. Și ție nici nu-ți pasă.

– Ai dreptate. Nu-mi pasă. Nu-mi pasă chiar deloc. Nici că te dor picioarele, nici că ai sau că n-ai cearcăne, nici nimic, nimic altceva care e legat de tine. Nu-mi pasă. Pe cuvânt! Spune repede ce cauți aici, dacă tot ai venit, că nu am toată ziua la dispoziție.

– Păi, la nebuni, ce treabă ai?

– Să fac pe nebunul, de exemplu. Ți se pare puțin lucru? Sau ușor lucru? E unul dintre cele mai grele din lume, te asigur. Hai, zici de ce ai venit sau plec?

– Și ce, dacă pleci, nu vin și eu după tine?

– Nu, nu vii. Întâi că nu vreau să te mai văd și să te mai ascult mai mult de câteva minute. Cât zici ce dorești de la mine. Doar atât. Apoi că, aici nu e bambilici, cum crezi tu, ca să facă oricine

orice vrea. Nu e joacă de copii. Nu umbli ca pe bulevard. Sunt niște reguli. Zici acum, în clipa asta, ce te-a adus aici sau ieși, tot în clipa asta, pe poarta pe care ai intrat. E ultimul meu cuvânt.

– Biiiiiiiine, că ești foarte insuportabil. Absolut foarte insuportabil! Ce-ai făcut? Că te-a căutat un polițist.

– M-a căutat un polițist?

– Da. Adică, nu. N-a zis unde ești. Dar a pus întrebări despre tine.

– Cum ar fi? Ce fel de întrebări?

– De alea tâmpite: cum ești, ce faci, unde ai lucrat, cu cine, cât am fost căsătoriți... De astea, așa a întrebat. Ce-ai făcut, Radule? Așa ai decăzut, de când nu mai ești cu mine? Ai ajuns să te caute poliția. Foarte ca pe un infractor. Ce naiba...

Cel întrebat zâmbește amar. Noroc că l-a căutat poliția. Altminteri, aici punea mâinile pe piept. Mă rog, e un fel de a spune. Căci, la nebuni nu mai stă nimeni să respecte tradițiile privitoare la morți și înmormântări. Așa cum se face afară, printre oamenii normali. Aici, îl aruncă vreun cioclu de infirmier sau gardian între patru scânduri și dus e. Și nici Alina, Doamne sfinte, dacă nu-l căuta, cum zice ea, poliția, nu mai bătea drumul până la balamuc, după el. Cumplită pierdere ar fi îndurat și el. Să-l oropsească pe mai departe, fără delicata și blonda-i făptură?

– Să nu-mi spui că tu ai luat acum drumul pieptiș, atâția kilometri, departe de oraș, doar ca să mă anunți că m-a căutat poliția...

– Ba da, ba da... Ce, e puțin lucru să te caute poliția?

– Acum zece ani, când eram căsătoriți și când m-au căutat și m-au... încarcerat aici... instituțiile statului, n-ai mai fost așa de pătrunsă. Nu te-a atins în niciun fel. Nici n-ai venit, nici n-ai spus că nu sunt nebun, nici nu mi-ai stat – cum trebuia să stea o soție care pornește la bine și la rău, în viață, cu soțul ei – alături. Ba, dacă îmi aduc bine aminte, ai plecat repede, repede, nici nu se terminase procesul, cu alt bărbat. Și, ca să fie tacâmul complet, mi-ai spus că vrei să salvezi apartamentul nostru, de aia bagi divorț. Dar știm amândoi care a fost continuarea.

– Radule, ranchiunos mai ești! Și tu ești și supărat. Tu n-ai trecut încă peste toate acelea. Dar trebuie să treci. Au trecut zece ani, de atunci. Multă vreme, multă. Și trebuie să gândești foarte

po-zitiv. Dacă gândești foarte pozitiv, îți merge bine. Dacă gândești foarte negativ, ai parte decât de rău. Ura nu e bună. Omul trece, iartă, uită. În plus, ți-ai făcut și tu griji pentru mine? Dacă sunt răcită, dacă mă doare ceva, dacă am ce mânca?

Fostul ziarist ascultă cum și în ce fel debitează prostii fosta soție, simte fuioare de nervi încolăcindu-i mintea și îi spune, pe cât de calm poate:

– De fapt, ai dreptate. Chiar am trecut peste tot. Și nu-mi mai pasă. Am decantat, am analizat, am cernut, am înțeles. Am greșit, știi. Am făcut, fără să știi și fără să vreau, alegeri greșite. Uneori, poleiala unui om ne ia fața. Și mințile. Avem impresia că strălucește și la interior. Că e din aur și nestemate tot. Nu e... Se dovedește că nu e. Și doare. M-a durut și pe mine. A curs sânge, m-am aolit, am bombănit. Dar am trecut. Nu mă mai doare. Nu mai sufăr. Rana s-a vindecat bine. Nici creștătura n-a mai rămas. Și, nu mă mai interesează. Trecutul e acolo, la locul lui și nu am de gând să-l reneg. Însă, nici nu mai stau cantonat în el. Am desfăcut cătușele alea care mă țineau legat de el. Și am înțeles. E trecut. A trecut. Eu am trecut peste tot. Tu ești trecut, Alina. Și, ai ales și tu. Înaintea mea. În timp ce eu zăceam încarcerat aici, tu hălăduiai prin lume, cu diverși hândrălăi, că nu cred că a fost doar unul, culmea, pe banii mei. Și tot eu să mă-ntreb dacă te durea ceva...

– Bine, bine, să zicem că am greșit și eu. Să zicem... De dragul dialogului, să zicem. Eram tânără, eram speriată, eram singură. Și am crezut că mă pot salva. Nu știam cât stai aici. Și, uite că am avut dreptate, că ai stat atâția ani. Ce să fi făcut eu singură, adică o femeie foarte frumoasă și foarte singură, zece ani? Aveam nevoie de protecție, aveam nevoie de grija unui bărbat, aveam nevoie de un bărbat. Nu puteam să mă prăbușesc și eu o dată cu tine. Nu puteam să nu mai trăiesc nici eu, dacă nu mai trăiai tu. Nu puteam să mă duc măicuță, la mănăstire. Era mai mare păcatul de mine. Să mă pierd așa... Și, am ales să plec din tot balamucul care devenise viața mea, cu alt bărbat. Nu mai fi așa foarte egoist. Ce-am făcut așa foarte greșit? E un capăt de țară, că am vrut să mă salvez? Că n-am vrut să cad cu tine? Se merita? Nu se merita. Multe femei și mulți bărbați fac exact la fel ca mine. Aleg pe altcineva, când nu se mai poate altfel, când nu mai e să fie. Repet,

doar ca să mă salvez, am făcut totul. Dar n-a fost să fie nici după ce m-am despărțit de tine. Că, așa e când n-are omul noroc. Îi dau părinții tot ce pot unei biete fete, dar noroc nu pot să-i dea. Așa a fost soarta mea. Să n-am noroc, nici la bărbați, nici la bani, nici altfel, să plâng și să sufăr. Am fost nefericită. M-ai blestemat. Și nu mai exagera cu încarcerarea. Zi Doamne ferește să ajungi și acolo. Dacă te caută poliția, cine știe ce mai urmează... Ai ajuns și tu... Ce, la spital se poate spune că ești încarcerat? Aici, uite, ești ca în stațiune. Recreere, mâncărică foarte bună, plimbărici prin curte, timp de meditații. Orice om își dorește, la un moment dat, să ajungă într-un astfel de loc, ca să se liniștească de problemele vieții cotidiene. Tu știi câte se întâmplă dincolo, Radule? Tu știi cu câte se confruntă un om dincolo? Tu știi câte suportă și la câte trebuie să facă față dincolo? Tu știi cât e de grea viața dincolo? Nu știi. Ai tot asigurat aici. Ai mâncărică caldă, ai pătuț cald, ai medicamente bune, ai specialişti care se ocupă de tine, ai oameni care te servesc și îți caută în carne. Nu plătești facturi la o mie de utilități, nu știi cât costă apa și curentul, nu știi cum e să aștepti să-ți vină banii cheș de undeva. Nu știi ce-i aia grija zilei de mâine, Radule. Nici cât e pâinea nu știi. Nu știi cât trebuie să înnozi la pungă, ca să poți să cumperi tot ce vrei. Nu știi nici cât costă pâinea, în ziua de azi, nu atunci, demult. Adică ești flu, flu. N-ai nicio grijă. Face statul tot pentru tine. Și pentru alții de aici. Pentru toți. Și tu te plângi. Tot tu te plângi! Rușine, rușine, Radule! Ar trebui să fii recunoscător pentru toate astea care le ai aici. Ar trebui să le mulțumești și-n culcare și-n sculare, la oamenii de aici, că își sparg pieptul cu tine și îți asigură tot, tot, fără să ai tu bătaie de cap și fără să faci tot un calcul și tot o socoteală.

Radu Munteanu e bulversat. Năuc de-a dreptul. Șocat, ce mai. Și un rânjet lugubru i se instalează lung pe față. Sunt oameni care gândesc, iată, așa. La fel gândește și fosta lui soție. Femeia alături de care alegea, acum 20 de ani, să pornească în viață. Femeia care dormise pitulată lângă el. Femeia pe care o târâse după el, în meseria nebună de jurnalist, ca să pară că e bună la scris, că e mai bună decât era. Femeia pe care nu că a învățat-o cum să scrie. Nu. Femeia căreia el, ca să n-o dea șefii afară – căci ea atât putea, nu mai mult, nu mai bine, nu mai calitativ – îi scria știrile și articolele. E drept, niciodată reportaje, niciodată anchete, niciodată

interviuri. Mai mult chestiuni de interes general, pe care le putea lua cu copy-paste, dar nici pe astea nu le lua cum trebuie, de pe unde le lua. El îi asigura un nume, un drum, un traseu, căci toți ceilalți aveau obraz și rușine față de el, care era bun, care era genial, aproape, care se băga în tot felul de chestiuni grele și incomode. Și o acceptau, pentru el, în branșa asta plină de mulți sclifosiți, și pe Alina, soția lui. Din cauza asta nici n-a plecat în București, să locuiască acolo, să trăiască acolo, așa cum mai multe trusturi de presă, ziare și televiziuni, l-au rugat să facă. Au insistat. L-au curtat îndelung. Ca să nu rămână Alina pe din afară. Ca să aibă și ea sentimentul că e utilă, că ia un ban pe cârca ei. Că nu e bună doar să se ghiftuiască și să bage și în geantă – că mie, noaptea, mai mi-e foame, zicea ea – pe unde se ducea, să se creadă că e și ea în stare să fie jurnalistă. Și tot din cauză de Alina, el n-a acceptat bursele de studii care i s-au propus, în diverse colțuri de lume. Lui, doar lui. Ca să fie lângă Alina, ca să aibă și ea un job, ca să nu creadă că are lumea ceva cu ea. Că așa zicea ea când ceva nu mergea: au ceva cu mine, mă invidiază, îmi poartă pică, pentru că sunt frumoasă, pentru că sunt bună, pentru că toți mă vor pe mine. Atunci, el se gândea că ea afirma că o vor în echipă, nu altfel. A fost prost. A făcut greșeli. Ea, cu el de mână, l-a tras, pesemne, pe sfoară. Poate și din dragoste a rămas. Pentru ea. El a iubit-o. Recunoaște acum că a greșit și că tare prost și chior și amețit a mai fost. Dar, mai ales, ca să poată s-o poarte pe mai departe în spate, a rămas. Dacă o lăsa el, o lăsau, adică o aruncau toți, ca pe un balast.

Ah, și acum femeia asta... Probabil că multe dintre proverbele puse în folclor de popor se transpun, mănușă. În practică. În viață. Dar, cel care zice că pe ăla de nu-l lași să moară, la rândul-i, nu te lasă să trăiești, e acum, aici, la fix. Cade ca turnat. Merge perfect. Probabil că, după Alina s-a inspirat omul hâtru din popor care a inventat zicerea asta.

Culorile din el se fac, iar, ca de atâtea alte ori, ghiveci. Tocană. Varză. Până și florile piersicului, pe care le furase și le băgase în suflet la el, și despre care știe, clar, că sunt, că au fost roz, acum sunt spoite cu cenușiu. S-au învinețit și ele, de ce-au auzit. Dar, asta e. Viața e complexă. Și pământul rotund. Iar el, foarte

curând, va fi nenebun. Și, poate, eliberat de tot și de toate care au fost și care, încă, sunt.

– Degeaba râzi, continuă, imperturbabilă, Alina, degeaba... E așa cum zic eu. Tu nu ai nicio grijă. Niciun stres. Nicio apăsare. Dacă ai fi dincolo, te-ar durea capul de atâtea probleme. Zi mersi că ești aici și zi mersi că încă te țin oameniiăștia aici. Au fost prea foarte oameni cu tine. Să aibă atâta vreme grijă de tine, să-ți dea să mănânci atâta vreme, să-ți dea un pat călduț atâta vreme... Nu e puțin lucru, crede-mă. Și eu, de multe ori, simt că am nevoie să mă adun într-un astfel de loc. Simt nevoia să stau și eu la spital și alții să se ocupe, de tot, în locul meu. Eu să mă plimb, să mă așez la masă, să stau tolănită, să primesc prietenii. Și ceilalți cu greul. Pune-te, masă, ridică-te, masă. Te și invidiez câteodată. Ce noroc a dat peste tine! Zău, măi, Radule...

– Dacă îți dorești așa de mult, dacă îți place așa de tare, cine știe, poate îți ascultă Dumnezeu doleanța. Și te aduce aici. Pentru, măcar, ca mine, zece ani... Pot să pun o vorbă bună, să ajungi direct la balamuc.

– Ce, eu sunt nebună? Vezi cum vorbești! Nu cumva vrei să pleci de aicea? Faci o mare greșală. Lasă, nu te grăbi să pleci, Radule. Stai aici, că stai bine. Că dincolo, pe cuvânt, nu e nicio brânză. Aici e marfă.

Dacă o mai aude cu dincolo, când vorbește despre viața de din afară de gardul balamucului, pe Munteanu chiar că îl apucă, vorba vărului, toți zambalucii. Dincolo, dacă ține morțiș, să se ducă ea. El, tocmai se pregătește să trăiască. Să înceapă să se bucure de viață. Dar ce să-i tot explice femeii ăștea? E mers contra curentului. Doar să-i spună ce s-a-ntâmplat cu Analisa, fiica lui, și apoi poate să plece. A stat – și a infestat – prea mult locul. Și atmosfera. Astea de la nebuni, da... Cumplit de infestate de atâția nebuni.

– Dacă mi-ai spus că m-a căutat poliția, dacă ți-ai îndeplinit misiunea pe care singură ți-ai dat-o, e momentul să pleci. Să-mi spui doar ce...

– Nu, nu, că nu plec încă. Ai răbdare. Ce, mă dai afară? După ce că m-ai ținut în picioare, în soarele ăsta... Tare nepoliticos ești cu o doamnă fină și foarte frumoasă. Nu plec, am zis. Mai am o vorbă cu tine.

Previzibil. Trebuia să mai fie ceva. Nu bătea ea atâta cale ca să-i spună că a pus un polițist întrebări despre el. Nu dacă un deцениu n-a făcut niciun pas. Nu dacă n-a avut, cum zice acum, o vorbă cu el. Nu... Mai e ceva. Oare, ce? Oare ce a făcut-o pe suava de Alina să dea ochii cu el? Soțul trădat, înșelat, prădat, abandonat, mutilat sufletește, și nu doar, de ea. Ce mai poate fi? Care poate să mai fie azi, după o eternitate, vorba aceea? Ce poate să fie așa de important, de să stea ei doi, față în față? Se întrebă toate acestea fără emoție. Fără trăire. Fără nerv. Apatic. Indiferent. Alina, în totalitate, îi e indiferentă. Nu mai e dragoste, nu mai e ură. Nu mai e nimic. Nimic... Piersicul din curtea de la nebuni îi produce infinit mai multă emoție. Femeia asta, pe care, din decență, din faptul că e mama copilului lui, se străduiește să n-o catalogheze, este, pentru el, zero. Nu-i stârnește nimic. Niciun. Căci, și de-i vorba despre șobolanul lu' Dili, și de-i vorba despre Alina, e la fel. Simte același lucru. Nu îl face să-i tresară nicio cătâme din vreun fir de păr. Nu i se mișcă niciun punct pe unghie. Ce poate să mai fie? Care o fi vorba aia, de vrea să i-o spună diafana?

– Dă-i drumul. Spune vorba aia și să terminăm.

– Radule, tu pe mine m-ai iubit. Știi asta. Mă iubești și acum. Nu ți-e milă de mine? Nu te doare inima să auzi că o duc rău?

Ce?!?

– Deja, uite, mă rostogolesc. De răs. Tu mai ai toate țiglele pe casă?

– Ce casă, Radule, că stau în apartament, cu ai mei... Am încercat, după ce m-am întors din Europa, să stau în București, că e mai frumos, e mai de vipă, viața, dar e așa de scumpă viața acolo, că am renunțat. Și m-am întors la ai mei. Nu mă întreb de unde m-am întors?

– Nu. Dar mă întreb ce e în capul tău. Că tot încerc să înțeleg și nu pot.

– M-am întors, da, și stau cu ai mei, la Ploiești. Așa am ajuns.

– Așa, și? Ce treabă am eu? Poți să stai și-n gară. Să-ți fie de bine și la vară cald.

– Și o duc rău, Radule, o duc rău. Că ai mei sunt pensionari,

eu nu mai muncesc... Nu mai sunt cu nimeni acum. Adică cu vreun bărbat. Și e greu.

– Bun. Și?

– Și, și, și... Ce tot pui atâtea întrebări? Nu pricepi și tu?

– Nu! Ce naiba să pricep?

– Că am nevoie de niște bani. Împrumut, nu așa, degeaba.

Că eu nu iau bani, așa, pe ochi frumoși. Am nevoie, deci...

– Bine că ai. Toată lumea are. Ce treabă am eu cu chestia asta?

– Păi, ai. Că am fost nevasta ta. Și m-ai iubit. Cred că mă iubești și acum. N-ai cum să nu mă iubești. Și ai și tu niște responsabilități față de mine. Că doar nu am fost degeaba nevasta ta. Și nu m-ai iubit degeaba. Și să-mi dai tu niște bani.

Pe Radu Munteanu îl umflă râsul. Dar ce râs...

– Păi, de unde să-ți dau eu? Ai auzit că sunt vreun nabab?

– Ce ești?

– Nimic, nimic... De unde să am eu bani, dacă sunt internat aici, la nebuni, și prin acordul tău tacit, de zece ani? Am muncit undeva, ca să am bani? Mi-a căzut din cer vreo moștenire?

Am câștigat la loto? De unde să am eu bani?

– Dar ai fost zece ani aici. Și tu ai zis.

– Ce am zis?

– Că stai aici de zece ani.

Mai că-l apucă pandaliile.

– Da, și?

– Cum și, Radule, cum și? Că doar ai luat și tu un salariu aici. Și n-ai avut cheltuieli, ca mine, dincolo. N-ai dat niciun leuț, pe nimic. Ai pus și tu deoparte niște bănuți, dacă nu pe toți care i-ai luat de aici.

Duce. Radu duce. Și, dacă n-ar fi de plâns ce spune femeia asta, ar fi rău de tot de râs. Ori invers. Nici el, sub imperiul momentului, nu mai realizează ce și cum. Dar un lucru începe să devină cert: în timp, prostia, când e în vreo devlă blondă, nu se estompează. Nttttt... Face, dimpotrivă, pui. Și puii alți pui. Și toți puii, alții și alții... Și tot așa.

– Alina, ce-mi vine să zic e o jignire enormă pentru orice om, mai ales pentru o femeie. Dar, pentru că am, chiar răstignit de viață,

cei șapte ani de acasă, te întreb doar atât, prietenește: cum să iau salariu la ospiciu, unde sunt închis de zece ani? Cum?

– Hai, dragă, nu mai face așa. Că și pârnăiașii iau bani la închisoare. Tu de ce să nu iei, la nebuni?

– Cred că ești sărită. Cred că mama ta, când erai mică, te-a scăpat în cap. Și te-ai dereglat foarte tare la roțițe. Și nici nu s-a mai dezvoltat cerebelul. Asta e singura explicație.

– Hai, dragă, că mă enervezi. Ce, am zis și eu... Trebuie să mă faci nebună? Uite la el... Ce rușine, Radule, ce rușine. Bine. Nu ai bani puși deoparte. Deși, nu-nțeleg ce ai făcut cu toți. Dar un CAR aici nu poți să faci? De ce te uiți așa? Am mare nevoie, pentru vreo doi ani, așa, de un împrumut. Până mă pun și eu pe picioare. A, să nu înțelegi greșit. Lei tu împrumutul, pe numele tău, dar vin lunar, sau la câteva luni și plătesc eu. Eu plătesc, Radule. Pe cuvânt! E mai ușor să dau așa, lunar, din pensia alor mei. Am mare nevoie de bani. Trebuie să mă ajuți. Hai, că un CAR poți să faci și tu pentru mine. Sunt fosta ta nevastă. Și m-ai iubit.

– Pot, chicotește potențialul nabab, pot să fac două'jde mii de CAR-uri, dar nu vreau să fac. Uite, așa, de-al dracului și de ambițios, cum am auzit la cineva, nu vreau. Nu vreau să fac! Cine mă obligă?

– Cum, Radule, poți și nu mă ajuți?!? Așa neam de traistă ești? Așa, foarte scârțar? Eu îmi dădeam și viața după tine, până la ultima picătură. Nu te uiți la mine cât sunt de jerpelită? Nu ți-e milă? Tu n-ai inimă?

Munteanu îi ia seama jerpelitei: e îmbrăcată bine, cu haine scumpe, de firmă. Are sandale cu toc, scumpe și astea. Iar poșeta, singură, i-ar asigura lui, dacă ar vinde-o, vreo trei costume, o duzină de cămăși, trei cravate și-o pereche de pantofi. Miroase a parfum suav, precum chipul ei. Plus că, mâinile, gâtul și urechile jerpelitei sunt pline de aur. Unghiile-i lungi și cu formă fistichie sunt date cu ceva fosforescent, de rivalizează cu vestele ăloră de la drumuri și poduri. Sau cu cele ale polițiștilor de la rutieră. Numai bună Alina de dirijat circulația în mijlocul străzii, cu unghiile ei. Urâte sunt! Dar, sigur, făcute și vopsite la coafor, la manichiură, la salon, sau cum s-o numi locul ăla. Așa le făcea și când era măritată cu el. Nicio dată, niciodată, nu se chinuia ea să le facă. Zicea că e o doamnă

bine și e sub demnitatea ei să le dea cu oja, ca țărăncile, acasă. Ehe!... Vorba aia, curat jerpelită madama! E fără cuvinte nebunul nenabab. Sau nababul nenebun? Mai poți să știi?

– Nu, nu mi-e milă, îi răspunde la un moment dat, după ce i-a luat seama cum se foiește, încurcată, de pe un picior pe altul. Și, pentru tine, nici inimă n-am. Pic de inimă n-am.

– Radule, sunt disperată! Nu înțelegi? Sunt foarte disperată. Am nevoie de bani. Sunt într-o stare foarte proastă. N-am fost niciodată așa.

– Hm... Înțeleg, înțeleg. Asta nu e bine. Din banii luați pe apartamentul meu, AL MEU, nu mai ai?

– Hai, dragă, îți bați joc de mine, că asta a fost acum zece ani! Și nici n-am luat atât cât trebuia pe el, că l-am vândut pe lucru de nimic. Nu mi-a dat nimeni cât am cerut, pe el. Plus că, prețurile nu erau acum zece ani, ca acum. Acuma, să-l fi mai avut de vânzare, luam mai mult pe el. Dar, nu mai am. De unde să mai am, că am fost nefericită și toți bărbații m-au mințit și m-au înșelat. Acuma, luam bănet foarte bun pe apartamentul ăla. Dar, atunci așa a fost să fie. Am luat foarte sub prețul pieței pe el. N-aveam timp să aștept și să negociez și să țin la preț. Mă grăbeam. Mă grăbea și el... Scuze. Dar tu ești băiat destupat și înțelegi.

Îi vine s-o întrebe, aiurea, destupat la ce? Dar nu mai riscă. Și-așa are urechile oripilate și, după ce pleacă ea, dar mai ales după ce va pleca el de la nebuni, va trebui să le spele și să le dezinfecteze bine de oripilarea asta, căci, altminteri, Doamne ferește, rămâne cu ea în ele. Hm, se grăbea fata. O alergau taurii de la coridă. Normal, când e să iei un ban nemuncit, un ban care, în fond, nici nu-ți aparține, bagi cărbuni. Te miști repede, ca să nu fugă puiul cu ața. Despre faptul că un el o grăbea, de asemenea și nu mai avea răbdare, existent deja la momentul acela, al procesului, nici nu se mai miră. Îl avea, probabil, de mult. Așa cum, probabil, au fost și alții, încă din vremea căsătoriei lor. Nu mai are importanță. Doar el a fost prost și capiu, în toată ecuația asta. Că ea, serios, dădea semne.

Și Alina are încă muniție:

– Bine. Din salariul tău, bunicel, cred, de aici, nu vrei să-mi dai. Un CAR pentru mine, nu vrei să faci. Deși, nu era mare brânză și, oricum, veneam eu să aduc banii, nu puneam datoria mea în

cârca ta. Bine. Dar mai am o idee. Și cu asta, chiar că trebuie să mă ajuți. Nu poți să mă refuzi și cu asta.

Ce stol de vrăbii, porumbei și guguștiuci o mai zbură acum prin capul blond?

– Fii atent. Asta e o idee foarte minunată. Că nu-mi dai de la tine, nimic. Rămâi cu banii tăi. Îmi dai de la părinții tăi.

– Țăăăăă?

– Da, mă, Radule, că ei au.

Sfântă Treime din cer și de pe pământ și din fundul ia...! Contuzia de-a avut-o fata asta o dată, la cerebel, s-a acutizat grav.

– Au?

– Daaaaaaaaaaaaaa. Au. Nu mai știi? Pe lângă pensii, au și bani mulți la CEC. Aveau de acum zece ani, foarte mulți. Acum au și mai foarte mulți, că au mai strâns. Că știi că maică-ta e strânsă rău la pungă. Ține cu dinții de toți banii. Mănâncă de sub unghie, zgrițuroaica. Mereu a fost așa, să știi, chiar dacă eu nu ți-am spus mereu. Că, na, erai singurul lor băiat și nu vroiam să te supăr pe ei. Dar nu-mi dădea nici de autobuz, că de taxi, nici nu mai zic. Dacă eu ziceam că am nevoie de bani ca să iau, ca omul, un taxi, ea îmi zicea să mă duc cu autobuzul, ca muncitorii. Mă puneă să mă urc la un loc cu niște oameni nespălați și împruțiți. Și aveam și eu un nume, eram cineva. Că știi că eram o foarte cunoscută ziaristă. Maică-ta. Așa mi-a făcut, să știi. Aaaa... Și mai au, ăștia ai tăi, în afară de apartamentul de la bloc, și casa aia prăpădită de la țară. Adică, nu e chiar foarte prăpădită, dar n-are baie, n-are etaj, nu e într-o zonă foarte frumoasă, unde să te plimbi și să ai ce vedea. Ceva bani, tot face și casa aia. Și știi sigur, sigur, că la țară au și pământ. Cred că foarte mult. Niște bănuți se adună din astea, toate, când le pun în vânzare. Dacă nu îți dau ție tot, cui să dea, că alți copii nu mai au, Radule...

Ei, uite acum are răspuns întrebarea aceea care, o vreme, i-a ciripit pe la urechile astăzi atât de oripilate: avea importanță în toată situația lui de la balamuc, faptul că Alina, la viața ei, i-ar fi citit pe Charles Dickens, Flaubert, Stendhal, Hugo, Dostoievski? Măcar pe alde Dumas, tatăl și fiul? Da, apăsă și ferm, avea. Mare importanță avea. Era, după cum se vede treaba, vital, să fie așa. Sigur, nu strict pe cei numiți, trebuia să-i citească. Trebuia doar să

citească. Pe alții. Mai mici. Mai mari. Și cu poze, dacă ar fi citit cărți, și tot mai era o scăpare. Tot se mai strecura câte ceva, ca o sămânță purtată de vânt, până la vreun șanțug, că tot vorbea ea mai adineauri cu diminutive, din creieraș. Multe învață omul din cărțile citite, de la personajele îndrăgite, din situațiile de viață, din experiența altora, din atât de multe lucruri. Sigur se lipea și de ea ceva, măcar ceva cât de mic, dar mai mare și mai mult decât nimic.

– Alina, mă bucur nespun că ai băgat divorț. Și că nu m-am pricopsit cu tine până la 106 ani. Dacă aș avea numărul de telefon al celui cu care ai plecat atunci, l-aș suna să-i spun că îi strâng mâna pentru ce-a făcut.

Alina chițâie fericită – hai, că mai e o șansă să-l păcălească pe nebun:

– Da? Serios? Dacă vrei, intru în comp, când ajung acasă, și îl caut. Apoi, ți-l dau.

– În ce intri?!?

– În comp. Nu știi ce e? NU ȘTII?!? Hai, dragă, că mă și sperii, cât ești de tântălău. Cum să nu știi ce e compul. Știe tot prostul. E computer. Vai, măi, Radule... Cât ești de înapoiat!

– Alinuța drăguța, care se joacă cu puța... ce să fac, nu e toată lumea la fel de deșteaptă și de cultă-n cap, ca tine. Ordinară și mizerabilă creatură, Doamne! Și nu mai am nici răbdare, nici putere cu tine. Uite, facem așa: îmi spui ce e cu Analisa, unde e, ce se întâmplă cu ea, ce face, apoi te ușchești încet, către alte meleaguri. Ca păsările călătoare. Deci... Unde e fiica mea și ce face?

Alina e, oarecum, surprinsă de întrebare. Își aruncă ochii colilii în sus, spre cer, când răspunde:

– Analisa? Nu știu. De unde să știu eu?

– Nu știi? Cum adică nu știi? Copilul era cu tine. A rămas cu tine, când eu am fost băgat în balamuc. Ce s-a-ntâmplat? Unde e fata? Spune o dată!

– Nu zbiera la mine, Radule, ca un nebun. Nu știu. Nu știu, pur și simplu.

– Alina, tu chiar ești inconștientă și nebună? Cum să nu știi? Ce-ai făcut cu fetița?

– E, am făcut. N-am făcut. Nu știu unde e. A dispărut. Eram cu ea în parc, am fumat cu cineva o țigare și când m-am întors, ea,

care se juca pe acolo, nu mai era. Ce vrei să-ți spun mai mult, dacă nici eu nu știu mai mult?

– Tuta pământului! Că-mi vine să-ți dau una în capul ăla. Cum să nu știi tu de copil? Cum? Atâta grijă trebuia să ai și tu. Copilul!

– Da, de la nebuni e ușor să zici că decât grija copilului aveam, dar aveam și grija mea. Că eram singură, neajutorată, supărată și fără nimic. Aveam multe griji, așa să știi.

– Nu cumva, ca o nenorocită ce ești, ai vândut cuiva copilul și ai halit banii luați pe el? Răspunde!

– Nu, nu l-am vândut. Nu știu ce s-a întâmplat. A dispărut, pur și simplu.

– Ai căutat și tu fata? Ai anunțat poliția? Ai dat sfoară-n țară să caute și alții?

– Am căutat-o, normal. Dar n-am găsit-o nicăieri. Nu e. Nu e prin niciun loc.

– Trebuie să fie, Alina, trebuie să fie. Că, doar n-a intrat în pământ. Doar n-ai omorât-o. Doar n-ai dat-o pentru organe.

– Nu știu unde e. Chiar nu știu. Nu știu ce s-a putut întâmpla atunci. Nu știu.

– Fi-ți-ar țigara a dracului! Cine știe cât ai stat tu să caști gura cu vreun hăndrălu, de a dispărut copilul. Cine știe cât te-ai întins la bârfă, ca o nepăsătoare și o putoare ce ești. Până la tine, eu n-am întâlnit așa ceva. Nu ești bună de nimic. De nimic! Și, cum atâția ani, în care nu știi nimic despre copilul tău, ai putut să dormi liniștită, să te îmbraci cu țoale scumpe, să-ți trăiești viața? Cum? Tu ești om?

– Ce era să fac? A dispărut. Am căutat-o. Am întrebat de ea. N-am găsit-o. Ce să fac? Sunt doar o femeie slabă și singură, fără niciun bărbat alături. Era să mă pun să mor? Era să mă duc la mânăstire? Era să mă-nchid între patru pereți? Era să mă iau la bătaie, singură? Ce era să fac? N-am făcut nimic rău. N-am bătut-o, n-am certat-o, n-am omorât-o, n-am vândut-o. Am căutat-o, să știi. Și atunci, și mai apoi. Dar n-am găsit-o. N-am găsit-o. Nu e!

În inima bărbatului descârnat de situație și de viață, numai piele și os, o mână nevăzută plăsmuie acum chip cioplit. Vărul, da, el o va găsi pe Analisa. Va vorbi serios cu el. Vor căuta împreună,

când o să plece de aici. Dacă bătuta în cap nu minte, fata trebuie să fie undeva. Trebuie! Nu vrea să ia în considerare că și alții, dacă au găsit-o, i-au făcut rău. Nu poate. El, aici, la nebuni, ar fi simțit dacă fetița ar fi fost omorâtă. Dar n-a simțit. O fi pățit multe, s-o fi luptat cu viața, dar moartă nu e. Nu e! La momentul ăsta, trebuie să aibă 19 ani.

– Acum, te rog să pleci, Alina! Pur și simplu, îmi vine să vărs, dacă te mai văd.

– Să plec? Cum să plec? Și banii? Banii mei? Trebuie să mă ajuți, Radule. Nu mă poți lăsa în groapă. Nu poți să zici să plec, fără bani, cum i-ai zice la un câine. Trebuie să faci asta pentru mine. Trebuie să-mi dai niște bani. Am fost soția ta. Tu m-ai iubit.

– Pleacă, am zis! Pleacă!

– Radule, sunt foarte disperată, n-auzi?... Am mare nevoie de banii ăia. Mor, dacă nu îmi dai. Am nevoie de bani, Radule! Sunt foarte disperată, n-auzi? De câte ori să zic? Am apucat să trăiesc ca un om, am niște cheltuieli absolut necesare de făcut, nu am de unde să iau bani. Îmi trebuie banii tăi. Te rog, Radule, te rog! Rupe din porția ta. Renunță la ceva, ia-ți mai puține țigări, mănâncă mai puțin și mai prost, fă un efort, dar ajută-mă. Că tu și-așa ești vai de tine. Uită-te la tine și uită-te la mine! Sunt diiiiiiiisperată. Nu vezi că nu mai pot de disperare? Radule, ajută-mă! Fă ceva! Nu mă poți lăsa așa. Sunt foarte disperată.

– Sictir!

– Radule!

– Alina! Știi că sunt nebun. Vrei să te strâng de gât? Vrei să te dau de-a dura pe aici? Vrei să te târăsc de tot părul, prin bala-muc? Vrei să pun câinii pe tine? Pleacă! Acum! Că te bag în...

Ar merge un pic de circ, s-o sperie. Dar nu mai are putere. Și, de fapt, de când știu toți că trebuie să plece, pentru că nu e nebun, nu-i mai vine să se circărească.

– Radule!

– Pleacă, femeie!

– Doamne, am venit degeaba până aici. Degeaba... Îmi vine rău. Sunt așa de foarte disperată... Am mai și cheltuit bani cu drumul. Că nu m-a adus nimeni că sunt eu blondă și frumoasă. Am luat autobuzul și șoferul a vrut bani pe bilet. Na, am venit degeaba.

Măcar banii de drum și ceva în plus să-mi dai. Măcar atât! Degeaba am bătut drumul! Degeaba! Și am fost soția ta. Și m-ai iubit. M-ai luat din dragoste, zgârcitule și zgârie brânză care ești! Sunt disperată. Mă duc să mă sinucid...

– Bine faci. Abia scapă lumea de-o pacoste. În sfârșit, ai și tu o idee ca lumea. Ești invitata mea. Sinucide-te. Fă-o!

– Aaaaaaaaaaaaa... Vrei să mor! Îmi dorești moartea! Mie, care ți-am fost soție, atâția ani. Care ți-am suportat toanele, sforăiturile și neamul. Plus pe mă-ta aia cotoaroața și scorpia. De aia te caută poliția. De aia! Tu nu ești om. Tu ești o javră. Uitasem că ești o javră. Ești un mare dobitoc. Ești un rahat cu perje. Ar fi trebuit să îți dau de mult, jet. Să nu îmi pese de tine. Dar eu m-am gândit la tine, m-am gândit... Că eu am suflet bun și sunt o femeie bună. Ah... Nu mai pot. Sunt foarte disperată. Sunt disperată mult. Ce mă fac eu? Ce mă fac? Sărăcia dracului care ești tu!

Disperată e, clar. Altfel, nu venea aici cu așa tupeu jegos. Altfel, nu dădea ochii cu el, după tot ce-a fost. E disperată. Dar și lui, deși în câteva zile – vrea să creadă că sunt zile – va fi de partea cealaltă a gardului care desparte balamucul de lume, i se sfârșește, cum a auzit o formulare, pământul. Îi vine, subit, apocalipsa. A sperat, a sperat nebunește că totul, în legătură cu fiica, e o balivernă. Că mama ei știe unde e și ce face. Că o s-o caute și el, după ce iese de la nebuni, ca să vorbească. Și ca să reia, cum s-o putea, ambasaderele. Și să arunce, așa cum trebuie, o punte. Ca între tată și fiică. Prea multă vreme și-a plâns de milă lui. Nici nu se putea altfel. Cine mai conta, când lui totul, totul i se năruise? Acum e cu gândul la Analisa. Dar, poftim! Toanta a pierdut copilul. Cum să pierzi un copil de nouă ani? Și cum să se piardă copilul? E mărișor, știe să citească și să scrie bine, știe care e adresa unde locuiește, știe cum i se numesc părinții. Ce se putea întâmpla cu un astfel de copil, ca să nu dea niciun semn? Ca să nu caute el locul de unde a dispărut? Doamne, în minte îi vin doar lucruri rele. Ca să nu le zică nenorociri, de-a binelea. Speră că femeia asta spune adevărul. Că e așa, fetița a dispărut, pur și simplu. Unde? Unde putea să dispară? Nici n-o mai fi în țară. Dar o va căuta. De-ar fi să fie cel din urmă lucru pe care-l face în viața asta, o va căuta. Sigur, acum e și foarte emoționat și răvășit, dar, da, o va căuta. S-or așeza ele și

lucrurile astea.

Brusc, observă că Alina a încetat cu văicăritul. Și că-i aruncă ocheade binevoitoare. Poate a realizat și ea ce năpastă e și-și cere scuze.

– Auzi, Radule, zice blonda și diafana fostă soție... Se ia bani bunicei pe o vânzare de copii, așa-i? Că tu știi mai bine, că te-ai ocupat de cazuri de-astea. Te-ai băgat în rahaturi de-astea.

– Ptiu, panaramă! Dispari, că mi se face rău!

– Stai, dragă, ce sari ca ars? Că doar am întrebat și eu, nu am dat cu parul.

– Pleacă! Ești o mizerie de om. Pleacă! Ticăloaso!

– Ce țiți ca un căpiat? Eu îți vorbesc frumos, ca o doamnă educată și frumoasă și foarte fină. Deci, nici nu te jignesc, cum faci tu cu mine. Plec! O să plângi tu după mine! O să regreti. O să-ți dai palme că ai vorbit așa cu mine. O să vezi.

– Bine, o să-mi dau. Dar pleacă. Du-te învărtindu-te. Nu te mai suport și fac vreo prostie acuma, de regret toată viața.

– Normal, o să plec, nu te mai plânge atâta de mine, că nu ți-am făcut nimic. Ți-am dat în cap? Te-am căutat în buzunare și ți-am luat bănetul? Am vorbit omenește cu tine. Dar, parcă tu știi ce-i aia omenește. Bine. Hai să facem un selfie și plec.

– Ce să facem?!?

– Un selfie. Un selfie, n-ai auzit? Nu-mi spune că tu nici selfie nu știi ce-nseamnă! Doamne, ce înapoiat și ce rudimentar ești! Așa ceva...

– Tot mai stai? Tot nu faci pași?

– N-auzi că vreau să facem un selfie, prostule și retardatul? O poză adică, pe care o fac eu cu telefonul. Am telefon bun, iese bine. Tu doar zâmbește, nu mai sta ca un arici.

– Îți dau eu poze acum, de nu poți să le duci! Hai, pleacă!

– Doamne, ce fraier! Auzi, să nu vrei să faci selfie. Pe ce pământ trăiești, mă, băiete? Puneam și eu selfie-ul ăsta, pe febeu.

– Pe ce puneai?!?

– Înapoiatul! Nu știi nimic. Ești din epoca de piatră, cu dacii. Pe facebook puneam, să vadă prietenii mei unde am fost și să-mi dea like-uri. Dar cu o sărăcie ca tine, nici un selfie nu pot să fac.

Facebook, like, selfie... Alina pare că vorbește într-o chineză

veche, nedescoperită, uitată, care n-a ajuns până în lumea în care a trăit el. Dar, nu-și bate capul cu astea. E important doar să plece matracuca asta din fața lui.

– Hai, Alina, du-te! Încetează să mai faci curent pe aci!

– Daaaa... De parcă eu sunt fereastră deschisă. Înapoiatule. Acum se pun geamuri de termopan și nu mai face niciun curent. Auzi, fac eu curent... La el nu se uită, că nu mai are dinți în gură. Proastă aia care s-o mai pupa cu tine. Că la cum arăți...

– Toanto! Leși! Hai, pleacă!

– Măi, Radule... Stai așa. Ce mă tot împingi? Plec eu singură. Stai așa. Că nu am râie și nu te mușc. Nu-mi dai și mie ceva din pachetul pe care ți l-a adus omul ăla? Hai, dragă, că nu sărăcești dintr-atâta și mi-e foame, n-am băut, n-am mâncat, n-am fumat toată ziua. Dă-mi și mie ceva de acolo, nu ține decât pentru tine, ca un lacom și zgârcit ce ești.

Când s-a îndreptat către poartă cu punga de la fostul primar în mână, dinspre Alina s-a auzit doar atât:

– Tu-ți gății mă-tii! Nici biscuiții ăștia nu vroiai să mi-i dai! Să bagi în tine decât tu. Sărăcie ce ești! Zgârie brânză. Să te țină la nebuni până te-o lua eu acasă, la mama. Hm... Ești mai zdravăn decât am crezut, măscăriciule împutit. Ești aproape la fel de bun, ca mine.

.....

Merge spre poartă, îmbrăcat cu hainele cele noi pe care i le-a adus vărul, între acesta și Țeapă. A fost o surpriză, n-a știut, dar s-a bucurat că i le-a adus. E o eternitate de când n-a mai primit ceva. De când nu s-a mai îmbrăcat cu pantaloni și cămașă noi. De fapt, de la chiloți, toate sunt noi pe el. Și pantofii negri, din piele, tot noi sunt. Îi e și milă să calce cu ei pe jos. Prin atâta jeg și infecție de la nebuni. Dacă nu i-ar fi rușine, i-ar lua în mână și s-ar încălța cu ei, mai încolo, mai după gard. Sau, i-ar ține de buni, pentru zile importante de afară. Doamne, ce salt de la șlapii lui scâlâmbăiați, de-i ținea și vara și iarna în picioare, la pantofiiăștia lucioși, de poți să-ți aranjezi și freza în ei. Mă rog, el nu prea mai are ce freză să-și aranjeze. Dar sunt super! Așa pantofi, n-are nici directorul balamucului. Că ai lui sunt ca niște șalupe scofâlcite. Și pentru că e

neglijent, dar și pentru că, așa cum a tot observat, a început să aibă mers de nebun, dicție de nebun, comportament de nebun. Hm... A ținut vărul să facă asta, să fie el așa, acum. Adică, să-l înnoiască din cap până-n picioare, ca de Paști. Și are, cum n-a visat, haine noi. Și frumoase, pe deasupra. Alese cu mult bun gust. Răcoroase, ca pentru a-l proteja de soarele care, tot mai mult, tot mai des, începe să ardă. Și-i vin perfect, nu sunt șleampăte pe el. Se poate să-i fi luat ceva și de pe la copii. Nu, exagerează, totuși. E înnoit de sus până jos. Doar sufletul îi e, cel puțin în acest moment, de teribilă cotitură, vechi. La fel de vechi, la fel de antic. E, în fond, același. Același cu care intra acum un deceniu prima dată la nebuni. Un deceniu sau un veac o fi fost? La cum a trecut... La câte s-au întâmplat... La câte valuri l-au lovit în plex... A vrut... A vrut, când a văzut că vărul îi spune, hotărât, să nu facă tarantele și să se îmbrace cu Țoalele noi, că sunt doar un cadou pentru ziua lui – când o fi ea, nu contează – nimic mai mult, să primenească și sufletul. A vrut. A vrut. Dar de unde apă de Dunăre să-l curățe? De unde glașpapier să frece bine încheieturile pline, ca de rapăn, cu durere împietrită? De unde mă-tase albă ca să-l învelească pe bietul suflet?

Și, până la urmă, bine că are suflet. Vechi, chinuit, osândit. E bine că e acolo, în el. Căci, vreme îndelungată a crezut că l-a îngropat. Prin vreun tranșeu din cele ale vieții. Și a pus peste el pământ reavăn și greu. Ca să stea acolo și să nu mai iasă niciodată. Dar, uite că, sufletul, cine știe prin ce crăpătură de pământ, s-a strecurat, când credea că au crescut buruieni din el, afară. Și, Țup, într-o clipită, în loc să zburde prin alte emisfere, s-a vârat din nou de unde, fără milă, a fost smuls. Așa că, asta e combinația acum: suflet ros și vechi și haine noi și bune.

Într-o mână, lipit de piept, poate că inconștient în zona inimii, ține un dosar. Roșu. Plin cu acte. Oficiale toate. Cu semnături, parafe, ștampile. De i-a venit și rău de la stomac, când le-a citit. De fericire. De năuceală. De viața așa cum e, l-a lovit, pesemne, gastrita. Că vărul l-a și trimis pe Țeapă la bucătărie – toți merg pe sârmă în balamuc, nu crâcnește nimeni, toți par doar lapte, miere și nectar – să ceară bicarbonat. De sodiu. Ca să-i repare cantina. Ca să-i sperie și să-i pună pe fugă durerea aia cruntă. Și, greu, a pus-o. Că nu se lăsa dusă deloc. Dar a pus-o. O vreme. Apoi, i s-a mutat

– parșivă e durerea asta – în spate, între omoplați. Îl ține închingat și acum, când se îndreaptă spre poartă. Căci, da, spre poartă merge acum. Parcă se apropie de graniță. Fraudulos. Fără pașaport sau carte de identitate. Ca un hoț. Ca un om care vrea să fugă. Departe și de toți. Dacă există așa ceva... Și, de după creneluri – aiurea pentru o vamă, că nu-i cetate medievală, dar, în clipa asta, așa simte – se ivesc grănicerii. Care, cu pușcoace în mâini, iau poziție de tragere. În el, desigur. Cel care trece vămile, iată, când credea că e mult prea militarizat totul, ca să le treacă. Și așteaptă. Grănicerii. Un semn. Mai multe. Cine știe... Poate că trag. Poate că nu dă, încă, nimeni ordin. Să tragă. Poate așteaptă întăriri. Poate e musai să vină un pluton de execuție. Poate că... Of... Crunt sentiment. Nici nu știe dacă e nesiguranță. Dacă e spaimă. Dacă e neîncredere. Dacă e nebulie. Dacă e viață.

În cealaltă mână, are o plasă cu cele câteva boarfe pe care le-a avut cu el, la nebuni. Doar câteva... Și vai de ele. Dar nu s-a îndurat să le-arunce. Face, acasă, cârpe de praf din ele. Căci ele sunt – și e un fapt – parte din el, din viața lui, din ultimii zece ani. În plasa asta n-a încăput și deceniul îngrozitor pe care l-a trăit. Aici. Și în alte părți. De același fel. Și, de altfel, la cât de greu era, nici nu putea să-l transporte. Pe afurisitul de deceniu. Îi trebuia o macara. Un camion. Un buldozer. Un vagon. Și, nu-l mai transportă. Îl duce, discret. În spate. În inimă. În eul lui. Pe el, pe trecutul ăsta negru și copleșitor. O singură clipă mai plăcută, dacă ar vrea să extragă din acest tot, nu are. Nu găsește. Nu știe. Nu e niciuna. Desigur, exceptându-le pe cele în care a început să concretizeze în mintea lui întreagă, de nenebun, că ar putea, în viața asta, nu în cele viitoare, să plece. Trecutul e greu și îl apasă. Îi mutilează inima, îi înconvoaie coloana, îi îndoiaie umerii. Dincolo de gard, poate l-o arunca. În viața spre care pășește, nu-l mai vrea. Și-o face el alte amintiri, acolo... Cine știe, poate la fel de nelalocul lor. Căci, nu are nicio siguranță că va fi extraordinar de bine totul. Mai ales că... Hm... Când o da cărțile pe față, se prea poate să facă – ia și o astfel de posibilitate în calcul, căci viața e plină de bubuituri – calea întoarsă spre ospiciu.

De aceea, și de aceea, strânge mai tare, tot mai tare, dosarul ăla. Roșu. Plin cu acte. Semnate, ștampilate, parafate.

Credibile. Valabile. Legale. Adevărate. Pe care îl strânge, ne-bunește, la piept. Nici pe Alina, când îi iubea obsesiv zuluful blonzi, nu o strângea așa. Ah... Acolo, în dosarul roșu scrie albastru pe alb, în multe, multe fraze întortocheate, că nu e nebun. NU E NEBUN. ȘI N-A FOST NICIODATĂ. Va ține dosarul aproape. Va dormi cu el sub pernă. Sub care pernă, oare?

Ar vrea să fie lup, acum, când după atâtea nădejdi năruite, pleacă de la ospiciu. Viu, pe picioarele lui, așa cum multă, multă vreme, n-a crezut. Era convins, din ce văzuse și din ce trăise, că doar între patru scânduri, dacă ai și norocul ăsta, în fond, pleci de aici. Și el, iată, pleacă pe picioarele lui. Sigur, și în picioare are multe copci, multe cusături, multe răni. Doar a călcat pe multe păduri de mărăcini. Și mulți țepi i-au mai tăbăcit pielea și călcâiele. De-ar fi lup! Ar vrea să fie lup. Dar nu e decât o oaie jupuită și răpciugoasă. E drept, ăștia toți, de aici, cred că e lup. Și încă unul fioros, cu care nu te pui, pe care e bine să-l eviți, cu care nu e indicat să împarți pădurea. Doar să-i auzi urletul și să te dai la o parte. Aparențele, așa e de când lumea, înșală. E oaie. El e oaie. Lup, poate, e vărul. Și, poate și vărul crede că el e lup. Dar nu e lup. Știe exact că nu e.

Pașii, simte, îi sunt târșâiți. Deși, se străduiește să calce apăsat. Ca un om care, la urma urmei, a învins. Sistemul. Nebunii. Pe Ardil Escu. Dar este el un învingător?

Câte unul de pe aici, înclină, când trece pe lângă el, capul. În semn de salut. În semn de la revedere. Dar el nu răspunde. Nu a vrut și nu a simțit că trebuie să-și ia rămas bun de la cineva. De la nimeni. De la absolut nimeni. La balamuc, n-a fost prieten cu nimeni. Doar cu moș Tase a inițiat o relație umană apropiată și firească. Și moș Tase a plecat deja, nu mai e la nebuni. Cui altcuiva de aici să-i spună pa? Nu are niciun suflet de care să-i pară rău. Ba, chiar pe mulți, dacă nu pe toți, îi dorește în flăcările iadului. Să ardă până se fac cenușă. Asta, ca să rezolve Divinitatea ce și-a tot dorit să facă el: să-i snopească pe toți în bătaie, să-i scuipe, să-i umilească, să le arate partea dorsală. Bine. El nu mai face nimic. Dar toți să ardă în cazanele cu smoală ale lui Scaraoschi. Toți! Da, și Zgaiba care, mai adineauri, când trecea pe holul cenușiu, se scursesese toată, ca untul pus la soare, după statura mândră a vărului. Și saliva toată, de-i curgeau balele până în mijlocul curții.

Inundație face cu ele, și mai multe nu. Ea a bălmăjit ceva la trecerea lor, pe acolo. Nu s-a înțeles bine ce-a dat din clanță. Dar doar Țeapă a belit ochii la ea și a exclamat un pardon, de-a aruncat-o pe Zgaiba în bățâieli. Asta, parcă e posedată. De n-o fi satanistă. Eh, e vreunul la balamuc neatins de microbul, bacteria, virusul – sau ce-o fi – nebuniei? Toți, într-un fel sau altul, au fost loviți cu glonțul în aripi.

Îi vede pe toți cum se uită la el, încadrat de vărul și de Țeapă, cu invidie, cu ură, cu resentimente. Nu doar că pleacă din ospiciu, dar au mai și făcut neamurile lui – vărul, deh – ditamai tam-tam-ul pe aici. Și, de aia nu mai plouă. Că se uită toți rasoliții ăștia cu invidie și cu ură. Ah, dacă i-ar sta în fire, dacă n-ar avea cei șapte ani de acasă, pe care, bizar, i-a păstrat, fără să știe, și la nebuni, ar trage el niște mășcări, niște înjurături, niște blesteme! Multe dintre astea le-a orăcăit inima lui, în timp. Dar, Dumnezeu cu mila lor. Ce să se mai încarce acum cu toți ăștia? Are alte probleme pe cap. Unde o să stea. Unde o să lucreze. Cum se descurcă afară, cu viața și cu oamenii de acolo. Și, mai ales, pe unde mama naibii scoate, în curând, cămașa în fața... Lasă, doar n-o fi execuție publică. Doar nu l-o pune cu spatele la zid. Doar nu l-o debarca iar la balamuc...

Deocamdată, pe el, nefiresc, îl dor toate. Aproape că nu l-au durut atâtea, câte îl dor acum, în toți ăștia din urmă zece ani. Burta îl doare, stomacul îl arde, capul îi explodează, în spate are înfipite cuțite, gâtul i s-a umflat, în picioare simte spinii călcărilor trecute, ficatul i s-a inflammat, rinichii plesnesc, iar inima – și nu i se pare – nu mai bate. E cald, da, dar transpirația asta nefirească de l-a buit și în tainicii rărunchi, e una stranie. Îl face să se legene pe picioare, să nu mai aibă siguranță în membre, să se clatine, ca frunza de nuc, în plină toamnă. Când îi vede nădușeala înghețată care îi brăzdează chipul și sufletul, subcomisarul Cristi Popa îl prinde, prevăzător – și ca un văr bun – de braț:

– Ești ok, Răducelu?

– Da, da... Sunt ok. Nu-ți face griji.

Totuși, nu e. Ok. Nu e, cătuși de puțin. Pașii li se apropie de poartă, tot mai mult, tot mai mult, și mai mult. Nimeni nu strigă după ei, după el, mă rog, ca atunci – și au fost vreo câteva dăți – când a ieșit de capul lui pe poartă. Adică, la drept vorbind, a evadat. A încercat să evadeze. A încercat să fugă. Sigur, n-a fugit bine. Și nici

eficient. Căci, Doamne, ce i-a încasat spinarea atunci – desigur, vorbind metaforic, ca să nu facem lecție de anatomie în direct, cu toate organele încasatoare, pentru că, la drept vorbind, nimic, nimic n-a scăpat de maltratare – o spune, dacă nu i-o lega, iar, Ardil Escu gura, și morților din morminte. Ardil, Ardil... E cu Ardil în gură mereu. Și-n gând. Mai ceva decât cu Tatăl nostru. Păi, da... Căci nu Sfânta Treime, oricât s-ar ruga el, îi decide, după ce trece de poartă și de gard, soarta. Ci Ardil. Ei, nu Ardil! Ba Ardil... Mda... De la Ardil i se trage starea de rău. Ardil îl torpilează, așa, în forurile cele mai adânci. Ardil. Mereu Ardil. A crezut că va scăpa de el, după ce pleacă de aici. Dar cum să scape? E absurd. Pentru Ardil a fost el scos, cum ar veni, basma curată, de la nebuni. Pentru Ardil. E un lanț. E o încrengătură. Ardil l-a băgat, pentru Ardil iese.

Pașii-i devin, parcă, și mai zbuciumați. Acum trece, la propriu, granița. Linia de demarcație dintre două lumi. Cea a nebunilor fără drepturi și cea a nebunilor cu toate drepturile. Exagerează, o știe. Dar când ești, taman, în mijlocul porții de unde începe viața, ce și cum să mai gândești? Nimeni, nici aici, deși gardienii și infirmierii parcă și-au făcut contract de închiriere pe ghereta de la poartă, nu îl oprește. Nimeni nu strigă la el. Nimeni nu sare să-l înhațe, că trece dincolo de granița asta, a porții. Nimeni! Tac, ciușdiți toți, prin toate colțurile. Nu în fiecare zi pleacă de la balamuc, cu răpăială pe acoperiș, câte unul. Și încă după atâta vreme, de credeau toți că moare de bătrânețe la nebuni. Nimeni nu îl căuta, nimeni nu dădea doi bani pe el, nimeni nu-i ducea grija. Dar, uite că pleacă.

Nădușeala rece îi intră în ochi. În gură. În suflet. A plecat. A ieșit. A făcut pași către cealaltă lume. Și n-a tras nimeni în ei. În el. Vameșii au ochit, au încercat armele, dar nu au tras. Au rupt, cine știe de ce, rândurile. Și n-au tras. Iar el a ieșit! A plecat! Sub picioare, acum, aici, dincolo de poarta infernului, pământul nu ar trebui să mai fie piftie. Și nici inima coleașă. Și nici privirile colărezi. Dar sunt. Toate. Vai de ele și de steaua lor. El e terci. Sau măcinici. Și îi urlă, în adâncuri, mațele. Ele stătuseră domoale, până acum. Dar, acum, nimic nu mai e cum a fost. Nimic nu mai e nici ca acum zece ani, nici ca în acești zece ani. Nimic... Acum, drumul cotește într-o direcție pe care nu o știe și de care se teme. Unde o duce drumul ăsta? Și, de fapt, e tot drumul ăla pe care, în vreun fel, l-a mai bătătorit? Sau e

un drum nou, un drum nepipăit, un drum abia ieșit de sub baroasele destinului?

Soarele-i fierbe, și mai rău, colcăiala din trup și din gânduri. Aerul îi devine irespirabil și nenebunul nebun zece ani nu mai are putere. Mersul i se împleticește și mai rău, capul îi e tăiței, în vine, sângele i s-a blocat în vreo arteră. Și, brusc, se prăbușește în genunchi. Cei doi polițiști de-i țineau, oarecum, trena, sar neliniștiți să-l ajute. Stresul ăsta infect și imens, prin care, cu siguranță, trece Radu Munteanu, poate să facă pe oricine din om, neom. Tensiunea cumplită și întrebările cu sau fără răspuns pot – și chiar fac asta – răpune un taur. Dar un biet suflet ca omul care a fost nebun fără să fie? Cum să nu leșine, săracul, de atâta emoție și trăire și viață?

Dar Radu Munteanu nu a leșinat. Deși așa părea că se în-tâmplă. Deși pare că e. Nu a leșinat. Doar, cu fruntea prăbușită în praful drumului care pornește din poarta balamucului, către lume, plânge. În hohote. De se cutremură pământul. Cu lacrimi imense. Așa cum, de mult, mult timp, n-a mai avut. Și n-a mai plâns. Cămașa cea nouă, dată în dar de Cristi Popa, îi sare în spate, ca răscolită cu uscătorul de păr. Coloana îi stă pitulată, pe genunchi. Și, în genunchi, ca în fața lui Dumnezeu Tatăl, fostul nebun, actual cetățean, că mai mult nu știe ce ar putea să fie, plânge. Se descătușează de tot. Ce-a fost și ce e. E o hohoteală teribilă. E o durere cruntă. E o jale cum n-a mai fost.

Sceptic, Țeapă îi face semn șefului său:

– Bă, deci, omul e rasol rău.

– Șttttttt. Vorbești prostii. Nu-ți dai seama ce a fost pe el?

– Biiiiiiiiine... Dar tare mi-e că ne căpățuim cu un țicnit, deci, fără rost.

Cristi Popa îi trage un ghiont:

– Taci, mă... Ești prost. Omul nu e și nu a fost țicnit. Cum să-l lași la balamuc, dacă ăsta e adevărul și noi îl știm?

Fruntea îmbrobonită de năduf s-a mai căinat tăcută, o vreme în țărână. Apoi, mâna subcomisarului s-a înfipt, hotărâtă, în curbura spatelui prăbușit:

– Gata, Radule. O să fie bine. Liniștește-te.

Cu ochii în lacrimi, ca un copil, nenebunul cu acte suspină, încă, fără putere.

– Hai, liniștește-te, Răducule. E vremea să te liniștești. Pe cuvânt că știu ce e în sufletul tău. Te înțeleg. Dar lucrurile se vor așeza. Vom izbândi. Vom face dreptate. Vom face lucrul ăla de trebuie făcut. Ai încredere. Hai, nu-ți mai pune întrebări. Nu mai căuta răspunsuri. Acceptă. Totul, așa cum e și cum a fost. Așteaptă, fără să stârnești, fără să fii pățimaș, fără să dai frâu liber urii, fără să iscodești, fără să forțezi. Așteaptă, doar. Ia-o pe viața asta parșivă, așa cum e. Va fi bine, Radule. Și, să știi că viața are un echilibru, poate, bizar în mendrele ei: cazii, suferi, te târăști, te doare, cazii din nou, iar te târăști, dar, la un moment dat, te ridici, copăcel. Te ridici și stai drept. Ca un copil mic. Așa face fii-mea. Vrea să stea dreaptă, vrea să meargă, vrea să fugă. Și le face pe toate. Dar, cade adesea, secerată. Să vezi plânsete, să vezi urlete, să vezi jale. Pe bună dreptate. Și, nu după mult timp, se adună iar, își ia avânt, face pe forțoasa și se ridică. Pe piciorușele ei. Apoi iar cade, iar se ridică. Nu-și plânge de milă mai mult decât e cazul. A înțeles perfect care e jocul. Jocul vieții, desigur. Așa e în viață mereu: cazii, te ridici. Iar cazii, iar hopa sus... Și tot așa. E, pesemne, un ciclu. Ne ridicăm toți, sau cei mai mulți, deși, eu cred că toți, într-un fel sau altul, după trântele vieții. Așa trebuie, să ne ridicăm. Pentru că suntem oameni și, pentru deplasare, avem nevoie să mergem. Pe picioarele în care și pe care ne ridicăm. Dacă eram reptile, ne târam prin țărână. Dacă eram păsări, zburam în înalțuri. Dar, suntem doar oameni și ne ridicăm. Hai, și tu, Răducule, sus! E momentul să te ridici.

Cel căzut face, nici el nu știe dacă mecanic sau pentru că e pătruns de vorbele vărului, întocmai. Se prinde, cu îndârjire, cu fierbințeală, cu nădejde, cu mânie, de mâna întinsă și-și înalță coloana curbată. El știe bine că, dacă ți se întinde o mână în viață, trebuie să te prinzi de ea. Să n-o lași să aștepte. Să n-o lași să se retragă. Să n-o lași întinsă. Profită mai bine de ea. Că nu știi când și cât se mai întinde așa. Ori, dacă alta se întinde la fel.

– Bă, șefu', m-ai dat gata, deci! Ca un om mare, deci, cuvântezi. Deci, m-ai spart, fir-aș al naibii. Deci, cred că miști și stâncile din Bucegi, deci, cu discursul ăsta. Le pui pe goană, deci, ca la avalanșă. Hai, să reluăm. Că m-ai luat prea repede și n-am avut, deci, timp, să immortalizez momentul. Mai zi o dată, să te înregistrez și, deci, să te pun pe Youtube. Când oi zice eu doi, trei, deci, gata.

– Când oi zice eu doi, trei, deci să vezi tu, Țeapă, ce altoire îți iei după ceafă.

Munteanu zâmbește, fără să bage în seamă ultima parte a discuției:

– Ai o fiică, vărule? Să-ți trăiască. Ți se luminează chipul când vorbești despre ea.

– Să dea Dumnezeu tuturor părinților asta. Să le trăiască, vreau să spun, copilașii. Da, am o fiică. Dulceața lu' tati... Și, da, cred că mă lovesc luminile rampei, când vorbesc despre ea. De fapt, despre ambele mele fete, când vorbesc, îmi tresaltă baierile inimii. Ele sunt comoara mea inestimabilă din lumea și din viața asta.

– Cealaltă fată a lui, ține să facă Țeapă lumină pentru fostul nebun, e, deci, nevastă-sa. N-are două fice, deci, cum ai putea să crezi. Are numai una. Micuță. Și pe Cătălina, deci, care-i e nevastă cu cununie. Da' așa vorbește șefu', deci.

– Taci, mă, ciorap flaușat! Că Răducelu a înțeleș că mă refer și la Cătălina, doar nu e pământău, ca tine.

– Deci, Răducelu Pătrunjelu – zic bine, mă? zic, deci, cum zice madam Dilia... Cu accent pe primul i...

– Dilia, râde subcomisarul, cu accent pe primul i, ai botezat-o bine, mă. Nu știam că ai așa talente. Ai făcut-o, așa, mai feminină, pe prietena lui Răducu. Mai ca o floare. Dilia... Cam ca Dalia, așa. Hai, mă, Țeapă, că ești bun de naș. Să-i dai fetei un berbec, când o mai vezi, că ai botezat-o. Iar tălică, Răducule, lasă mutra asta, că nu suntem în convoiul mortuar. Nu ducem pe nimeni la groapă. Dimpotrivă. Ai cojones, ce dracu', doar ești bărbat. N-oi sta să-ți plângi de milă acuma, până la calendele grecești. Da, ai dreptate, viața ta a fost nașpa. Ai fost umilit, ai fost chinuit, ți s-au făcut nedreptăți. Așa e. Dar știi ce? Nu ești singurul cu probleme, ve-ricule. Toată lumea are. Unii mint că n-au, că așa vor ei, să-i mintă pe ceilalți, alții mint, pentru că se mint pe ei. Nu e nimeni care să fie ca o florică. Și-ncă ceva. Ele, problemele, astea de acum, trec. Și vin altele. Și apoi altele. Și toate trec, la un moment dat. Și tot așa. Însă, când ele, ca în clipa asta, dorm matoale, pe undeva, ne bucurăm de lipsa lor. Acum, nu ai probleme, Radule. Acum ești fericit. Acum ești liber. Acum pleci acasă. Ehe, până ce vor ateriza iar problemele în

ograda noastră, nu ne mai gândim la ele, nu le chemăm, nu le numim. Să fie de capul lor, pe unde-or fi acuma. Și învățăm, în timp, să le spunem când ne năpădesc din nou: ați venit? Așa, și? Mai au și alții probleme. Și luptă cu ele. Luptăm și noi. Pregătiți-vă de război, belelelor! Pe aici, pe la mine, nu se trece. Nu se mai trece. Cântați la altă masă. Deci, cum ar zice amicul Țeapă, care mi-a intoxicat fi-cații cu deciu l lui, luptăm, problemelor! Și, clar, trăim clipa.

– Șefu', deci, m-ai spart. Le zici, deci, de n-ai pereche. Ți-a rămas asta cu trăim, trăind clipa, de când, deci, te-a băgat nevastă-ta-n cerneală. Plus că, deci, vorbești ca din cărți. Sau, deci, ca la carte. Deci, dacă te aude ministrul culturii, te ia consilier. Al nostru nu, că nu-i trebuie, deci, consilieri de aștia, deștepți. Și, deci, rămâne poliția fără așa un talent.

– Pe sistemul am văzut lumină-n casă și-am zis să intru, te bagi și tu în ciorbă. Taci, măi, circarule...

– Deci, șefu', m-ai bruiat ca secu pe Europa liberă. Vorbeam și io cu Răducelu Pătrunjelu și, deci, țineam să-i spun că tu ești șeful meu, adică subcomisarul Cristian Popa. Dar, deci, șeful tău este doamna Cătălina Popa, care este și chestor șef, și ministru, și...

– Așa, și? Ce vrei, mă? Te ofțici? Am cel mai tare șef din lume și mă mândresc că e astfel.

Mașina parcă zboară. O secundă, de la viteză, de la combustibil, de la perspectiva de-a privi, în sfârșit, viața în ochi, pe Radu Munteanu l-a luat amețea. E liber! E sănătos! E nenebun. Are și acte că e nenebun.

Și, în fond, cât de rea poate să fie ziua de azi? Dar cea de mâine? Mai rele ca alea de dinainte, ca alea care-au peticit un deceniu, nu pot să fie. Nu există așa ceva! Cum mai rău? Ce e mai rău decât să stai zece ani la nebuni, fără să fii nebun? Iar dacă or fi rele și grele zilele astea, de azi și de mâine, va lua atitudine. El va lua atitudine. Va pune mâinile în șolduri, se va sprijini bine pe picioare, le va privi fix în ochi și va zâmbi, flegmatic, spre ele: ați venit, zile rele, cu probleme grele? Așa, și? Să vă fie de cap. Da. Subcomisarul are dreptate. E momentul să dea stavila la o parte și să intre în viață. Pe după cortină, pe după perdele, nu mai ține să se pituleze. Trebuie să iasă la scenă deschisă. Să intre, altfel spus, în teren. E adevărat, viața asta ticăloasă i-a dat cartonaș galben.

Galben, nu roșu. Multă vreme a crezut că e roșu. Și că nu mai are voie să intre la bătaie și la joc, în teren. Dar e galben. Doar galben. Și, pentru că așa e jocul, poate încă să joace. Clar, în teren. Pe ce post vrea, îl ține, poate, se pricepe.

Amețeala de adineauri s-a dus, ca un abur. Glumele celor doi colegi de călătorie curg ca o șampanie: în valuri. Hm... De ce-ai lăsa o bunătate de asta să curgă și să se scurgă în valuri? Nu-i mai bine s-o dai pe gât? De ce să-ți bați joc de așa ceva? S-o aibă el, ce-ar mai sorbi-o și ce-ar mai bea-o...

Și mașina trece pe lângă locuințe, magazine, oameni. Unele lucruri par schimbate. Altele sunt la fel. Ca acum zece ani, când le-a văzut pentru ultima oară. Lumea, în egală măsură, s-a schimbat și e, pe mai departe, la fel. Cu și fără el, aici, pe metereze, în prim plan, cum era, viața a curs aidoma. Casele sunt la fel, oamenii aleargă spre cotidian în același mod, vara a venit, tot așa, după primăvară. Nu s-a oprit pământul în loc, că a fost el la balamuc. Zece ani! Și nici timpul. Nu s-a oprit. A alergat de nebun. Peste toți. Ardil Escu, dragostea lui, ce-o fi făcând? Îi vine să-l întrebe despre el pe vărul ăsta, mai cumsecade ca un frate adevărat, pe vărul ăsta care i-a făcut mai mult bine în câteva zile, decât i-au făcut cei pe care îi credea apropiați, în 45 de ani de viață. Dar e momentul acum să ațâțe, aiurea, flăcările în vatră? E momentul acum să ridice iar mingea la fileu? E momentul acum să riște alte întrebări din partea lui Țeapă? Nu, nu e momentul. E ca și cum, din motive absurde, își dă singur foc la geamantan. Descarcerat – ce, nu-i așa? – fiind acum, și să vrea și să nu vrea, va afla lucruri despre Ardil. Din multe părți, din multe surse, din multe locuri. Sigur, ca să știe și el ce mai face musiu Ardil Escu. Pentru propria cultură generală. Ca o cunoștință veche, dar total necunoscută. Păi, da. Ardil l-a priponit zece ani la balamuc, fără să-l fi văzut vreodată la față, fără să-i fi adresat, în mod direct, vreo vorbă, fără să se privească ei doi, ochi în ochi. Cu toate astea, a fost simplu pentru fostul președinte să-l execute. Atât de simplu a fost! Ce-o fi făcând scursura asta de om, acum? Simplă curiozitate. Că nu se duce acum să-i pună, după cum merită, o tonă de trotil la fund.

Vărul conduce degajat. Și face glume cu Țeapă. Parcă nu mai e așa de nașparliu, cum i s-a părut la început, nici Țeapă ăsta.

Parcă n-a mai ieșit din coșarul vacilor, cum l-a perceput când l-a cunoscut. De ce i-o fi zicând Țeapă? Că asta e o poreclă, nu un nume. O fi țepar? O trage, unora sau tuturor, țepe? S-a mai întrebata asta, dar nu știe răspunsul. Cu voce tare, nu îndrăznește să pună problema. Hm... De ce s-o fi gândind, întruna, la prostii de astea? Mai bine să se întrebe unde doarme la noapte. Că nu mai are patul de la ospiciu. Prost, rupt, stricat, răpciugos de-a binelea, dar pat. Și, foarte important, al lui. A făcut Domnul ca, în marea majoritate a timpului petrecut în spitalul de neuropsihiatrie, de unde tocmai a plecat, să nu fie nevoit să mai suporte și pe altul în pat, lângă el. Cristi Popa l-a întrebat: și acum, încotro? Păi, încotro... În afară de părinții bătrâni și ciufuți, nu mai are pe altcineva. Nu are alt loc, decât acasă la ei, unde să se ducă. Va fi, știe și presimte, foc și pară în casa aceea, după ce se va închide ușa, cu el în interior. Frecatul ridichii va fi sportul preferat al ambilor părinți. Acuma, desigur, dacă i-or deschide ușa și l-or primi în casă. E posibil orice în viața asta. Aaaaaaabsolut orice. Și să nu i se deschidă ușa casei părintești. Uite, și să respire acum aerul ăsta curat, ca un om fără grijă, fără pată, fără romparkin, e posibil. Și el știe, părinții lui, nu neapărat că sunt oameni răi și haini, dar sunt învechiți în concepții, în principii, în pretenții. Au temeri. Au convingeri. Au păreri. Și au certitudinea că... boala rușinoasă a fiului i-a izolat de lume, i-a aruncat în hăuri, că toți din lumea asta au râs de ei că au un fiu nebun. Ce mi-e sifilisul, în opinia lor, ce mi-e nebunia, de orice fel ar fi ea și în orice grad. Nu va putea, decât cu greu, să-i facă să-nțeleagă. El n-a fost nebun. Și nici nu e. Speră, în anii care vin, nici să nu fie. Oricum, viața alături de ei nu-i va fi deloc ușoară. Cum ar zice vărul ăsta nevăr, dar pe care îl prețuiește foarte mult – și pentru că l-a scos de la balamuc, și pentru cum e el, ca om – și florile din glastră se vor ofili de mila și de jalea lui. Dar, la momentul ăsta, casa părintească – mă rog, un apartament încăpător, de la parter – e singurul loc din lume unde poate să adăsteze. Unde se poate refugia. Unde își poate pune ordine în gânduri și unde va hotărî cum și când să pună cărțile pe masă. Cărți proaste, din păcate. Cărți care îl fac, din capul locului, un mare perdant. Cărți care, pe omul atât de om, îl vor înfuria la maximum.

Vom trăi și vom vedea, își spune. Roibul gândurilor gonește

prea tare. Mai tare ca mașina lui Cristi Popa. E cazul să descalece și să lase gândurile fără șa. Eventual, să pună potcoave noi. La așa trap, la așa galop, e musai... Și credea, pe când nici cu gândul nu gândea că scapă de la balamuc, că, de atâta refuz la gândit, nu mai poate și nu mai știe să gândească. Dar mașina vărului nu zboară, ca roiul lui de gânduri. Nu merge. Stă. Vărul a oprit și așteaptă. Radu Munteanu face ochii mari: au ajuns. Au și ajuns? De ce n-a mai durat călătoria asta? Era așa de bine în mașina vărului... Stătea relaxat, nu-l deranja nimeni, nu-l întreba nimeni nimic. Da, sunt în fața blocului unde locuiesc ai lui. Drumul de la balamuc până aici a fost parcurs. Nu mai e din el niciun centimetru. De fapt, mai sunt câțiva pași, de făcut, până la ușa apartamentului. Brusc, inima i se revarsă, ca Jiul când e mare, în gât. Deci, a venit momentul s-o vadă și pe asta. El, nenebun, cu patalama de la o mie de foruri, acasă, la părinți. Fără izmeneală, fără maimuțărit, fără tratament.

– la zi, Radule, cum ești?

– Ce să zic... Am dus-o și am fost și mai bine. Dar e în regulă. Nu mă plâng. Sunt acasă. Sunt liber, sunt nenebun.

– Așa e. Ești nenebun și ești aici. E foarte important lucrul ăsta. Să nu uiți. Ești liber și nu ești nebun. Să-ți spui asta în permanență, dacă ți-e greu. Ești sigur că aici, la ai tăi, vrei să rămâi? Mai ai, cel puțin, două alternative la momentul acesta: să te duc la moș Tase, la Drajna, sau să mergi acasă la mine. Ești binevenit în ambele părți.

– Mulțumesc. Știu asta, vărule. Și îmi face bine să știu un asemenea lucru. Dar rămân aici. E vremea să ne privim față în față, eu și părinții mei, și să le explic că nu sunt și nu am fost nebun. E vremea să ne pansăm rănile și să ne iertăm greșelile. E vremea să vadă, din acte, că eu nu sunt și nici n-am fost nebun.

– Radule, tocmai asta e. M-am tot gândit acum, pe drum, la aspectul acesta. Ascultă-mă puțin. Cred că e bine să nu le spui nimic, deocamdată, alor tăi. Ai venit, ești aici, ești zdravăn. Restul, în momentul ăsta, să rămână ambiguu. Mă refer la Ardil Escu. La faptul că el te-a aruncat la nebuni. E bine să nu facem valuri prea mult. Ai tăi, care, ziceai, au fost rușinați de faptul că ai fost internat acolo, acum, dacă există documente care să ateste nenebunia ta, vor vrea să spună lumii întregi că Ardil Escu te-a băgat acolo. Că nu

ai fost nebun. Să spele rușinea. Să-ți curețe obrazul. Așa sunt toți părinții. Și se vor lăuda cu faptul ăsta. Nu știi ce urechi sunt prin lume. Ale cui. Pentru cine ascultă. Și e mai bine ca, pentru o vreme, să mergem pe șipcă. Știi, cu cât știi mai puține persoane un lucru, cu atât acel lucru are mai multe șanse de reușită. Dacă se trăncăne mult, dacă se bălângăne mult, dacă spunem despre lucrul ăla și celui de la căruța cu oale, riscăm să compromitem toată operațiunea. Și, pe Ardil Escu trebuie să-l prindem la înghesuială. El nu trebuie să știe nimic. Să nu bănuiască nimic. Când îl poprim, să nu știe ce l-a lovit. Să-l luăm ca din oală. Ca să nu aibă vreme să se replieze. Să distrugă probe. Să dea din mâini și din urechi și să miște oameni din instituțiile statului, în sensul care-l avantajează. Să nu se repete, altfel spus, epopeea ta. Știm, deopotrivă, că Ardil poate orice. Că Ardil e în stare de orice. Că Ardil nu se dă în lături de la nimic. Și e bine să fim prevăzători. E bine să fim o fracțiune de secundă, numai atât, mai deștepți decât el. Și eu sunt convins că ne iese. Că îl facem pe Ardil Escu, dacă suntem responsabili și conștiincioși de faptele și de spusele noastre.

– Am înțeles. Facem cum zici tu, vărule. Vorba lui Țeapă: tu ești șeful. Tu știi mai bine, cum e mai bine. Eu mă conformez.

– OK. Atunci, suntem discreți și tăcuți ca moaștele Sfintei Parascheva. Urcăm scara, punând piciorul pe fiecare treaptă, nu le sărim câte șapte. Și ținem legătura.

– Normal. Ținem legătura. Doar să mă lași câteva zile. Doar să-mi dai un răgaz de o săptămână, nu știu, poate zece zile. Ca să-mi revin. Ca să mă pun pe picioare. Ca să... Știi tu.

– Fără probleme, Răducule. Revino-ți zece zile. Încarcă-ți bateriile. Pune-te pe picioare. Adună-te. Eu nu te bârâi și nu te bat la cap. Te las să faci tu ce-ți place și ce vrei. Fără complexe și fără inhibiții și fără rețineri. Plimbă-te. Privește copacii. Du-te la ștrand. Joacă-te în parc, cu copiii. Mănâncă bine. Citește o carte. Sau vreun articol de-al tău. Dormi neîntors. Râzi. Și plângi. Ascultă o muzică. Și vuietul ierbii. Uită-te după femei. Fuși după un fluture. Calcă iarba, coala, în fața blocului. Tutunește, după pofta inimii. Sună un prieten. Dă cu pietre în geamul vecinilor. Trage o beție. Fă-ți o gagică. Orice. Numai trăiește.

– Adevărul e, vere, că numai bun de gatici nu sunt eu. Deși,

ca să fiu sincer, tare mi-aș dori una.

– Poftim, dom'le, bărbații ăștia ce nația naibii sunt... I-am înșirat o sumedenie de chestii, dar lui i s-a oprit tic-tac-ul la femei. Doar la femei. Păi, dacă-ți dorești una, mai multe, ce te oprește, bre, Răducule? Ochi frumoși, genunchi apetisanți, sâni minunați sunt peste tot. Doar să te bagi. Tu să te bagi. Să nu stai pe margine, sprijinind peretele.

– Clar, sunt de toate. Nici nu mă-ndoiesc de asta. Balta are, o știi, pește. Doar eu nu sunt Făt Frumos. Uite, arăt ca dracu'. Sunt ca un schelet, am chelit, nu mai am dinți. Cum să mă bag? Cum să acostez o femeie? Arăt și sunt jalnic. N-am mutră de Făt Frumos, venit la întâlnire pe calul alb, plus cu paloșul gros...

– Așa, și? Scrie undeva că numai ăia de sunt feți frumoși au gagici? Numai ăia pot să aibă o femeie? Iote la Țeapă. E nițel – sau tot cam la fel, dacă mă uit mai bine – mai frumos ca dracu'. Lasă, nu te rușina, Radule, că știe și el că nu l-a făcut mămica star de cinema. Și să vezi ce mi ți le-nvârtește Țeapă pe degete, pe femei... Nu glumesc. Pe cuvânt. Mereu le schimbă. Acum e cu una, peste două ore, dacă nu-l chem la serviciu, e cu alta... Și, când pleacă, se întâlnește cu a treia. E în vârtej, la maximum.

– Bă, șefu', deci, ești nașpa rău... Ce ți-am făcut io, deci? Eram cuminte aci și tu, hop, cu lăudatu'... Dar, deci, stau la cotitură și te prind. Te am în vizor. Cum, deci, o comiți, cum te bag în aceeași ciorbă de văcuță.

– El e tânăr, vărule. Are toată carnea pe el. Și toți dinții în gură. Și e mai miștocar, așa, mai pe golăneală, cum le place femeilor bune să fie bărbații. E mai zăpăcit. E mai cu vino-ncoace. Eu, după Dili și Zgaiba de la balamuc... Îți dai seama ce e de capul meu.

– Zgaiba? Asta cine mai e? N-am avut onoarea.

– Ei, nu, pe dracu', măi, vărule. Ai uitat cum se ținea după tine să-ți dea, cum zicea, telefonul? E în limbă după tine. E topită. E pierdută. E teribil de ambetată din cauza ta.

– Hai, nu mă-nnebuni! Vorbești despre... distinsa doamnă Aurelia?

– Da, despre distinsa...

– Șefu', deci ai belit belengheru'. Umbli cu muieri, deci.

Le vrăjești. Le amețești. Le iei telefoanele. Ia uite cotitura aia așteptată ce repede s-a arătat, deci. Deci, eu te spun la Cătălina. Asta... Lu' Cătălina. Asta... Cătălinei. Deci, te spun Cătălinei. Am zis bine, da? Cătălinei te spun. Să vezi tu, deci, cum ți-o iei de la șefa. Îi pup mâna și te torn. Te torn, deci, și-i pup mânușițele. Auzi, deci, cu Zgaiba umblă el...

Râd toți. Bărbații, între ei. Și cică – eh, așa umblă vorba... – bărbații nu bârfesc. Nuuuu! Nu emit păreri despre femei. Nu le ponegresc. Nu dau din clanță. Nu spun vrute și nevrute. Și, poftim...

– Ia, uite, dom'le, Zgaiba... Cum s-a ambetat ea, mititica... Și eu un mare nesimțitor. Că nesimțit nu pot să zic. Adevărul e că le-ai găsit niște nume ăstora, măi, Răducelu, de ți se face mintea, când le auzi și le asociezi cu personajele, plantă. Cam ai și tu, ca noi, cerebelul creț, de la atâtea bigudiuri pe care l-ai pus. A, dar duamna Aurelia – uite, bă, Țeapă, eu vorbesc frumos, nu ca tine, sunt băiat educat – de ce îți zicea ție Licuță? De la Radu Munteanu, zis Răducelul Pătrunjelul – accentuat – nu îmi sună.

– Nu vrei să știi.

– Ba vreau. Nu am codeli de la nimic. Și nu leșin.

– Era o prescurtare de la organul sexual masculin. I-a mers la suflet, când l-a văzut și de aia mi-a zis așa.

– Nu te mai întreb de la ce vine Zgaiba, că încep să mă prind. Și, acuma, serios... Alea toate, pe care le-ai numit tu mai de vreme, se remediază în timp, Radule. De aia există medic stomatolog, de aia există o ciorbă de pui, făcută în casă, de aia există aerul curat, de afară... Și multe altele, care sunt, la ceas de nevoie, de mare folos. Toate problemele numite de tine se remediază și se îndreaptă, dacă tu vrei asta. Trebuie să vrei. E important că nu mai ești acolo, în locul ăla, în temnița aia, în degradarea aia. Și e important că nu ești singur în asta. Suntem și noi pe aici. Uite, am pentru tine un telefon cu cartelă, cu tot... Șttttttt, Răducelu. Ce sunt figurile alea? Nu trebuie să ținem legătura? Cum să dau de tine, dacă nu ai telefon? Vrei să bat mereu drumul până la ai tăi, acasă, și la ușă să mă-ntâmpine maică-ta cu vătraul? Vrei să te sun pe fix, să nu mi te dea aceeași maică-ta, la telefon? Ba, să mă și înjure de tot neamul, că îi stric plodul? Vrei să te caut la vecini? Vrei să-ți trimit bilet cu sticla și să-ți dau sticla pe geam, cu funia, când se culcă ai

tăi? Vrei să îți scriu o scrisoare și s-o trimit cu prima diligență? Vrei să fac foc pe deal, ca la 1455, ca să vezi și tu fumul și să știi că am treabă cu tine? Ce dracu'! Ai nevoie de-un telefon. Trăim într-un timp în care, fără tăgadă, avem nevoie de telefon. Uite, ai în el, salvate, câteva numere care, cred eu, îți pot fi de folos. E și al meu. Mă suni oricând ai nevoie, oricând vrei să vorbim, oricând crezi că îți pot fi de folos. Nu contează cât e ceasul. Și, când ești cu bateriile încărcate, dai semn. Ca să plănuim pasul următor al acțiunii noastre.

– Bine. Așa fac. Îți mulțumesc.

– Stai, așa, Răducelu. Ia și ăștia. Te rog!

Când nenebunul sadea s-a întors către cel căruia îi tot spune văr, a rămas surprins. Acesta îi întindea un plic. După consistență, după textură, după exprimarea vărului, acolo sunt bani. Ce? Cum?

– Ia-i, Radule. O să ai nevoie. După ce te angajezi, după ce îți faci un rost, mi-i dai înapoi. Vei avea acum, deși, poate nu crezi, multe cheltuieli. Hai, nu sta ca mâța care cască ochii în calendar. Ia-i! Nu sunt eu vărul tău? Ai alt văr, de unde să iei pentru strictele trebuințe? Mă ții cu mâna întinsă, băi, Răducelu... Ne ia lumea la ochi. Ce naiba...

N-a știut Alina, când a venit să-i ceară bani, că are un văr. Căci, n-are. Adică, faptic, n-are. Pe bune, cu cineva, mai ales cu Cristi Popa, nu e văr. Și, totuși, ciudat, dar e. Cristi Popa îi e văr. Văr bun. După mamă, după tată, după lună, după stele, după viață, după destin. De nu i-o fi fiind chiar frate.

La inimă, dintr-o dată, simte că burdufurile care asigură vascularizarea, se umflă, anapoda. Barem, de așa presiune, să nu cedeze. Să nu se spargă. Să nu îi arunce, dintr-o dată, inima în afara pieptului. Și la tramvaie, se poate una ca asta. Să plesnească, adică, burduful. Dar la o biată pompiță, ca inima, la ce să te aștepți?

Și, Radu Munteanu, nebun, cică, zece ani, stă, drept, nenebun, în fața ușii dincolo de care își duc viața părinții lui.

.....

E, nici nu știe să spună cum. Ca într-un blocaj pe Valea Prahovei, când te-ntorci dinspre Brașov. A văzut la știri – a stat, curios, intrigat, atent, cu ochii destul de mult pe ecranul televizorului;

ca să vadă ce se mai întâmplă prin lume, ca să vadă cum se mai fac azi știrile, ca să vadă cine și cum le mai prezintă – că tot blocaje sunt și acum, după zece ani, pe tronsonul Comarnic – Bușteni. Ești prins acolo și nu poți să te miști. Nu poți să faci nimic. Nici pe jos nu poți s-o iei. Nici din coloana de mașini nu poți să ieși. Nici pe câmp, prin munți, prin văzduh, nu poți s-o tai. Nici, măcar, înapoi nu poți să te-ntorci. Ești constrâns să stai acolo, în lungul șir de mașini. Căci, sunt unele, multe, în fața ta, dar sunt și altele, destule, în spate. Ești prins în convoi. Ești za dintr-un lanț, ca alte zale. Cum să sfărâmi lanțul cu mâinile goale? Nu prea ai soluții. Nu prea ai ce să faci. Doar să aștepți. Să aștepți și să te târăști, când te târăști, că mai mult stai, ca melcul. Într-un astfel de blocaj, îți pierzi răbdarea. Și firea. Și bunul simț. Căci, te apuci și-i tragi cu morții, paștele, dumnezeii, anafura, cristelnița – na, cum poate fiecare și ce cunoștințe, în fond are – doar, doar te-oi mai ușura. Doar, doar ți-o mai trece încrâncenarea. Doar, doar oi mai înainta trei metri. Sau, măcar, trei centimetri. Când ești blocat într-un trafic de ăsta, de coșmar, îți vine, dacă, vorba vărului, ai cojones, să te iei cu toți, sau cu cei mai mulți, în gură. Ești nemulțumit. Ești neputincios. Ești, poate, înghețat. Sau înfometat. Sau și, și. Ești o bombă cu ceas. Unul să zică ceva, că sari. Explodezi. Îți sare țandăra. Și, poate, dai, deși nu ești bătăuș, nu doar din gură, ci și cu pumnul. În cine pică. Pentru că ești încarcerat într-un blocaj pe care nu îl voiai. Nu îl așteptai. Nu-ți face bine. Și, poate, te grăbeai. Poate, nu aveai timp de pierdut în blocaj. Poate aveai o treabă. Sau o întâlnire importantă. Cu viața. Poate, de când ești blocat, te-a luat și răul. Și leșini, printre celelalte mașini blocate alături de tine, de ai nevoie urgentă de ambulanță. Dar cum să vină? Cum să treacă printre celelalte mașini? Cum să se strecoare? Un blocaj e un blocaj, chiar și pentru ambulanță.

Radu Munteanu se chiorăște, fără noimă, pe geamul bucătăriei și așa se simte, mai ales de când a venit la ai lui, într-un cumplit blocaj. E bine, e liber, e, cum a vrut zece ani, nenebun. Dar parcă toate astea nu au importanță. Parcă e, pe mai departe, prizonier. Parcă, de fapt, nu și-a desfăcut și aruncat cătușele alea, care l-au ținut atâta vreme la balamuc. Parcă e străin în casa asta. Și, parcă, e străin și în el, în trupul lui, în mintea, lui, în viața lui. Parcă e rătăcit. Și înfundat undeva. Ca un vehicul pe o străduță cu sens

unic. Nu i-a spus nimeni cum să se poarte acum și aici, după ce nu mai e acolo și atunci. Și, deși credea că știe, nu știe. Era convins, de exemplu, că, o dată plecat de la ospiciu, doarme fără nicio grijă, toată noaptea, ba chiar și ziua. Ca să recupereze tot somnul care, acolo, și dacă venea, era alungat. Din spaima evidente. Dar, nu doarme. Nu poate. Deși se străduiește. Strânge ochii, stinge orice lumină, numără trepte imaginare, nu se aude de undeva vreo gălăgie. Ar trebui să vină somnul. Dar nu vine. E doar o liniște grea și copleșitoare în jur și în el. Se gândește. Și se roagă. Și ar vrea să doarmă. Așa cum n-a mai dormit de când nici nu mai ține minte. Și nu doarme. Se întoarce pe o parte și pe alta. Se chircește. Se-ntinde. Caută o poziție mai relaxată. Nimic nu-l ajută. Și-l dor oasele. Și spinarea. Și călcâiele. De la atâta sucit și de la atâta întors. Și-i crapă, de nervi, capul. Îl ia, ca atare, cu mâncărimi. Peste tot. Patul pare cu hopuri. Perna nu e odihnitoare. Pătura e ca pământul. Și, straniu, căci e în buricul orașului, i se pare că toți cocoșii din lume s-au pus pe cântat. Cântă la el în cap. În mintea înfierbântată, care cheamă somnul. De-ar cânta prin vreun balcon, afară, adică pe bune, i-ar lăsa fără fulgi pe toți, la cum se simte. Se mută și la capătul celălalt al patului. Se culcă și curmeziș. Dar somnul nu îl ia. Știe că în casa alor lui nu e niciun pericol. Nu apare, de niciunde, niciun nebun care să-l căsăpească. Dar nu adoarme. I-a intrat statul treaz în reflex. Și grija. Și apăsarea.

Tatăl lui – mai ales – nu l-a primit cu brațele deschise. De fapt, când el a intrat, bătrânul a fugit, speriat, în dormitorul conjugal. Și n-a mai ieșit de acolo. Adică, iese doar când Radu, la rândul lui, se află în altă încăpere. Se teme de fiu. Pur și simplu, o ia la sănătoasa, de frică. Nu de repulsie. Nu de scârbă. De frică. Feciorul e ca un om. Strict, ca un om. Nu i-au crescut coarne de drac, nici coadă n-are, nici mutră chiar de bau-bau, cu toate lipsurile cu care s-a pri-copsit în balamuc. E un om, ca un om. Și nici agresiv și violent nu e. Nu-și dă în petic, nu bate lumea, nu sare la gâtul nimănui. Mai ales la al părinților. Nu e nebun. N-a fost și nu e. Acum, cu precădere, nu e. Dar părintele nu mai poate de frică, dacă îl vede.

Da. Adică, nu, nu l-a vrut în casă. N-a zis pleacă, fugi de aici, tai-o, băiete, că nu te vreau. Însă, nu doar că nu s-a bucurat. Chiar nu l-a vrut. Dar, cu toate astea, noaptea, pe pitiș, tatăl nu vine,

în timp ce el, fiul, doarme, ca să-l atace cu furca și coasa. Ori, măcar cu beldia. Și nici fantome care să-i sperie somnul, nu sunt. N-a auzit niciodată așa ceva, prin zonă. N-a văzut că se văicărește cineva de așa ceva. Și nici la televizor, în fața căruia stă destul de mult, ca să recupereze lipsa de informație, dar și pentru că n-are altceva mai bun de făcut, nu s-a anunțat vreo calamitate, ca să stea în gardă. Nu e nimic, dar absolut nimic, să-i pună pe goană somnul. Totuși, nu adoarme, ca toți oamenii, în plină noapte. Disperat, zăpăcit, amețit, se ridică din pat și se duce la bucătărie. Ca să bea un pic de apă. Ca să se uite pe geam. Ca să scoată din frigider vreun fruct. Dar, cel mai adesea, dă nas în nas cu seniorul Munteanu, care bâjbâie și el pe la bucătărie, în crucea nopții. Căci, ziua, mama stă cu gura și cu ochii pe el să nu mănânce gras, să nu mănânce dulciuri, să nu mănânce condimentat. În general, să nu mănânce. Și, noaptea, când femeia cade lată – doarme greu, adânc, ca un matroz ostenit, cu gura căscată, cu fața chinuită de spasme din vise, cu trupul chircit – scoate pârleala prin cămară și prin frigider. Tot ce n-are voie să mănânce ziua, halește noaptea, când nu-l știe nevasta, care sforăie de dărâma blocul, în dormitor. Și-i trage, și bagă în gură, pitește și prin buzunarele pijamalei, pentru mai încolo, pune bine prin diferite colțuri din casă, adică printre lucrurile din dulapuri, printre sculele din debara, printre detergentii din baie. Iar când își vede fiul intrând, pe undeva, unde e și el, se pune pe chirăit, ca la cutremur, de scoală toți vecinii din somnul cel mai dulce. Ba, și la sănătoasa o ia, prin tot apartamentul, de zici că e la curse, la hipodrom. Altminteri, cică îl dor picioarele și nu se poate mișca.

– Tată, nu-ți fac nimic. Ce să am cu mata? Nu mai țipa. Nu mai fugi. Nu mai face gălăgie. O trezești pe mama. Trezești tot blocul.

Degeaba îi spune, astfel, fiul. Bătrânul nu înțelege. Fuge și se smiorcăie, pe mai departe, la fel de speriat. Din cameră, după atâta chirăială, într-o parte și-ntr-alta, iese și mama:

– Ce-i faci, mă, Radule, de ce nu-i dai pace omului?

– Nu-i fac nimic. Ne-am întâlnit la bucătărie.

– Vai de capul tău, mă, băiete. Te pui, ca un nebun ce ești, să-l alergi pe tac-to prin sufragerie...

Nici mama, și nici, desigur, tata, nu cred că el e sănătos.

Nuuuu... Pentru ei, e tot nebun. Mare! Chiar dacă a venit acasă. Chiar dacă le-a arătat dosarul roșu cu acte scrise negru și albastru pe alb, în care se atestă că e sănătos. Chiar dacă au sunat, speriați, la spitalul de nebuni, să spună că băiatul a plecat de acolo și personalul nu s-a prins că nu mai e internat și să vină să-l ia. Au dat adresa, au zis că plătesc ei toate costurile, numai să-l ia înapoi. Chiar dacă, la toate insistențele astea ale lor de a veni cineva să-l ia de aici, de acasă, adică, li s-a răspuns, verde, că nu îl mai ia nimeni, întrucât e zdravăn și întreg. Și, bieții oameni cred că le-a intrat dracu'n casă. Așa sunt cu ochii pe el. Așa se țin după el, ca să nu facă prostii. Așa îl întreabă unde îi sunt bulinele pe care trebuie să le înghită, ca să se facă bine. Așa îl păzesc. Adică, mai mult mamă-sa. Ea cârmește și îndreaptă corabia spre orizontul dorit. Vorbit pe șleau, ea e generalul micii armate pe care o conduce spre victorie. Dacă fiul vrea să iasă afară, la soare, maică-sa aproape că se pune-n ușă și nu-l lasă, în primă instanță, să iasă. Ce să facă, zice, unul ca tine altundeva, decât în sânul familiei? Stai aici, dacă tot ai venit, că nu crăpi! Stai în casă, că nu vreau să avem dureri de cap! Și, dacă, totuși, el fentează vigilența mamei și iese, îi spune de o mie de ori să nu plece din fața blocului și să nu se ia, ca un nebun, de cineva, pe acolo. Că sunt vecini și se știu între ei de-o viață. Și e păcat să se facă, astfel, de râs. Îi dă maică-sa batistă, ca ălor mici, de grădiniță. Îl pune să-și taie, atent, unghiile. Să se spele pe mâini, musai cu săpun, după ce vine de afară. Să ferească atent covoarele și să meargă pe margine, pe unde ele nu ajung. La masă, îi pune sub bărbie, strâns, un prosop, ca să nu dea mâncare pe el. Asta doar pentru că n-a avut o bavețică în casă, ca să i-o pună pe aia și, să se ducă să cumpere una, era, totuși, prea mult. Când stă în fața blocului, urmând sfatul vărului și uitându-se cum crește iarba din asfalt, dar și după cracii cuconetului de vârstă medie spre coaptă, care se mișcă prin cartier – de, e cartier bătrân, cu prea puțini oameni tineri – mama strigă de la bucătărie, pe trei sferturi scoasă în afară și agitând linguroiul de lemn cu care amestecă prin oale: Radule, ți-am zis să fii cuminte și să nu o superi pe tanti!. La magazin, să cumpere ceva, nu-l lasă singur. Zice că se pierde. Dar, a constatat el, nici nu are încredere – mama, că ea ține cheile vistieriei – să-i dea bani pe mână. Să nu i-i ia careva. Hoțul, dacă e să fie,

imediat i-i smulge. Și, cum e el mai tăntălache, așa... Rămâne fără bănuții din pensie. Sau, mai știi, să nu fugă, Sfântă Cuvioasă Parascheva, chiar el, fiul, cu banii. Și să-i prăduiască, Doamne ferește, pe te miri ce. Ca omul fără minte. Și iar, când vine ora mesei, încropește șervetul pe post de bavețică în față, pe piept, ca să nu verse lingura cu ciorbă pe el. Dacă vrea să ia mai multe fructe sau mai multe bomboane, i se dă, la propriu, peste degețele. Ce te lăcomești, ca un nebun? Mai legumim, mamă, mai legumim, să avem și mâine! Ba, i-a auzit pe ai lui șopocăind voinicește că ar fi bine să cheme, pentru fiu, un doctor acasă. Îl plătesc cu cât îl plătesc și să-i dea o rețetă, ceva, că el n-are niciuna. Dacă a fugit de la balamuc, cine să-i dea rețetă... Și nu e bine să stea fără tratament. Că se agravează țăcăneala. Chestia e că, în ultimii trei ani, de când s-a prins că lui îi e mai bine să facă pe prostul și să arunce, cu grijă, orice medicamente i se dădeau, el e, fără dubiu, un nebun fără tratament. Îl îndopaseră ca pe curcanii de Crăciun, în primii șapte ani. Nu doar cu hapuri de diferite culori și de diferite mărimi, dar și cu multe, multe injecții, soluții perfuzabile și băubile, și de restul – că au mai fost – nu mai vrea să-și aducă aminte. O dileală totală. Dar, pe urmă a-nțeles că trebuie să fenteze, dacă vrea să mai vadă răsăritul soarelui, tot, tot ce îi iese în cale. Și a fentat. Și a fost fără tratament. S-o știe și pe asta ai lui... Și iar vine masa, și iar îi proptește, fleoșc, bavețica în gât, că tocana asta e grasă, al naibii de tare, și pătează hainele de pe el, plus fața de masă...Iar cu tatăl, altă istorie și altă tărășenie. Când nu fuge de el, stă pitulat prin colțuri și scoate limba, ca să nu se apropie. Din când în când, scoate câte un: câș, boule, câș, apoi vreo bucată de brânză de prin buzunare. Are părul vâlvoi, de zici că s-a electrocutat la priză și Radu Munteanu se-ntreabă, plin de invidie, de ce nu i-a rămas și lui pe cap, ca tatălui, frumusețea de păr, de altă dată. Ce bine e de tata! N-are nicio grijă, nicio apăsare, nicio belea. Ferice de el și de bătrânețea lui.

Eh... La nebuni, era fostul ziarist nebun într-un fel. La ai lui, e nebun altfel. Dar tot, după cum o arată evidența, nebun e. În ambele cazuri. În amândouă situațiile. Doar că a schimbat un balamuc cu altul. Aproape în fiecare clipă îi zice mama că ar fi bine să se întoarcă înapoi, la spital. Că acolo, măcar, erau doctori care să știe ce să facă dacă, Doamne ferește, îl apucă vreo criză. Ei, oameni

bătrâni și fără cunoștințe medicale, ce să facă? Pot ei să-l oprească? Știi ei să-l calmeze? Sunt în stare să-l liniștească? Și, fără nicio bulină, fără niciun hap, cum să nu-l apuce crizele de nebunie?

E cumplit ca oamenii care te-au făcut, te-au crescut și au avut, cum s-au priceput, grijă de tine, să te considere, fără drept de apel, sărit. E al naibii de greu să vezi că nu-ți acordă absolut deloc un pic, un pic de credit. E teribil să constăți că, deși îți răcești gura și strigi un adevăr, nu te ascultă, nu te cred, nu te iau în seamă. Ca și cum dă-l încolo de dilimandros, noi, oricum, știm mai bine. Și știm că e nebun. Irecuperabil! Că, cine s-a mai făcut bine din țăcăneală? Ce, dacă era sănătos la cap, îl țineau doctorii atâta la spitalul ăla?

Poate, se întâmplă astfel pentru că sunt bătrâni și iau de bune alte spuse, alte afirmații, alte fapte, decât ale fiului? Poate n-au dat niciodată doi bani pe el? Ce să le spui? Cum să-i convingi? Ce vorbe să folosești? Prin ce fapte să-i determini să vadă adevărul? Doar adevărul, nimic altceva. Cum să demonstrezi că nu ești diliu, dacă toci în van, toc, toc, fără să te asculte, fără să te vadă, fără să te pună sub lupă? Pur și simplu, toate, toate cuvintele trec pe lângă ei, fără să le atingă, nici măcar în treacăt, lobul urechii. O vreme, nenebunul nebun zece ani, a crezut că părinții lui sunt, în limite normale, desigur, de comitet. Că nu sunt, ca alții, anchilozăți în principii și conservatorism. N-a stat cu ei. N-a mai stat de mult cu ei. Să fie vreo douăzeci de ani. A știut, cinstit vorbind, că va fi foarte greu. Nu s-a gândit, totuși, că va fi imposibil să-i convingă de un adevăr absolut evident.

Ar fi vrut, bietul Radu să dea de vreun coleg. De vreun prieten. Cu care să se întâlnească în oraș, la vreo cafenea.

– Ce face?!? a strigat maică-sa, de îndată. Și el a crezut că, taman s-a pornit și se aude sirena lu' Vasile Roaită. Să nu vină vreun hândrălău la ușa mea, că îl dau cu huo, afară. Ce-ți trebuie prieten? Ce-ți trebuie coleg? Să profite toți proștii de prostia ta. Tu ești nebun. Tu ești bolnav. Nici tratament nu iei, ca să te mai țină-n priză. Și ăia de te știai cu ei, sunt niște bețivi, niște derbedei, niște neica nimeni. N-au familie, n-au bani, n-au niciun rost. Ei te-au stricat și atunci, înainte, de ai ajuns așa. Ei te-au învățat la golăneală și la prostii. Dacă te întâlnești iar cu ei, te dărâmă de tot. Te bagă în garaj

pentru reparații. Ei își pun palma-n fund și se duc în treaba lor. Dar, pe tine, de acolo nu te mai salvează nimeni. Că doctorii de nebuni au și ei limita lor, nu sunt în stare chiar de orice minune. Dricul te ia din garaj! Și te duuuuce! Știi tu unde. Așa că, nu mai avem ce comenta. Am zis! Punct!

Poftim! E nenebun cu patalama. Dar ai lui – și, implicit, ceilalți care îl văd și-l aud cum strigă maică-sa la el să fie cuminte și să nu facă prostii – îl cred cel mai mare și mai de nesalvat nebun. Ar vrea, întors acasă, să învețe pașii. Să-i reînvețe, de fapt. Pașii către viață. Una de om normal. Nu cere mult. Nu vrea mult. Nu tinde la mult. Nu are așteptări radicale, din cale afară de speciale. Să fie normal, doar. Să ducă o viață normală. Să se aciuzeze pe lângă oameni normali. Dar unde s-o fi pitulat normalitatea asta, că pe aici nu o vede. Nici n-o simte. A ieșit din casa asta, la vreun moment dat, și nu a mai știut drumul înapoi. Ori mama a blocat yala și nu a mai putut să intre. Iar Radu Munteanu simte și vede doar șaua care i se pune, hotărât și temeinic, fără ascunzișuri, în spate. Și zăbala din care, nefericit, tot mușcă, și tot mușcă...

Odată, de mult, a scris despre un bețiv în vârstă, care s-a lăsat de băutură, după zeci de ani în care a băut. Omul, lucid, pe picioarele lui, fără să fi consumat nici măcar o picătură de alcool, s-a dus la gară, să aștepte pe cineva, o rudă din altă localitate. Era, da, ca unul care dăduse tot avutul pe băutură, amărât și ramolit, îmbrăcat sărăcăcios, complexat de toate și de tot. Dar treaz. Fără nimic, nimic la bord. Nu mai gustase picătură de băutură, de hăt, ceva timp. În gară, în timp ce aștepta liniștit și la locul lui, cineva i-a băgat în palmă o bancnotă. Apoi gestul, că așa se-ntâmplă, a fost urmat de altcineva. Și de altcineva. Nu realiza ce se întâmplă, bietul om. De ce îi dă lumea bani? Lui, care n-a cerșit, n-a cerut, n-a spus că are nevoie, nu s-a plâns de nimic... De ce... A înțeles, într-un sfârșit. Cu mare, mare durere, în inima care nu mai era îmbibată în alcool. Fusesse luat, dacă nu de bețivan, ceea ce, da, fusesse, de cerșetor. Fizionomia, hainele, gesturile lui, nimic nu inspira încredere. Dimpotrivă. Toate ale lui țipau după milă, după compasiune, după pomană.

Așa e și cu el. Doar că, el nebun a fost, nebun e încă. Și, după mintea alor lui, nebun moare. Degeaba spune el, verde, clar,

răspicat, că nu e. Ei, parcă zice vreun nebun că e nebun, zice maică-sa și taică-său e de acord. Acesta din urmă stă lângă el, doar dacă de față e și maică-sa. Iar noaptea, în cameră, ține la îndemână – că nu se știe – un făcăleț, o tigiaie, o găleată cu apă. Mai minunat de atâta, ce poate fi?

Însă, așa, în felul ăsta, nu mai e posibil să meargă treaba. E musai să se schimbe tot. Trebuie să se schimbe și el. Trebuie să pună piciorul în prag. Nu l-a dărâmat la balamuc nimeni, nimeni și, acasă, la ai lui, ai lui deja l-au încălecat și l-au anihilat. Deja i-au furat personalitatea. Deja l-au transformat într-un tembel. Și el nu e așa. Dar, mai ales, el nu e nebun. A lipsit, da, din viața asta, are emoții și complexe. E inhibat și reținut. Nici la capitolul frustrări nu stă prea bine. În sensul că nu e lipsit de acestea. Le are. Le duce, bine înfipte, în cârcă. Însă, chiar se descurcă. În toate. Și cu toate. Poate să se plimbe, știe să numere banii, găsește drumul spre casă. Căci e un om NORMAL! Nu e nebun! Dar pereții coșcoviți din vreo dugheană și părinții lui sunt tot una, aud și înțeleg la fel că el nu e nebun. Și e, deja, în lanț, ca un cățel. Și trebuie să dea, ca el, din coadă. Țup, țup... Asta nu poate să continue așa, la nesfârșit. El e om la locul lui, nu se ceartă decât dacă e cazul, trece peste lucruri care nu-i fac plăcere, nu măcelărește, psihic ori spiritual, pe nimeni. Dar vrea ca nici ceilalți să nu-l extermineze, astfel, pe el.

Cum e posibil așa ceva? A plecat de la balamuc, ca om zdravăn. După ce-a dus, acolo, dar și în el, un război teribil și nesfârșit. A fost greu. Cum nu credea vreodată că poate să fie pentru un om. A purtat o cruce imensă în spate. De i-a îndoit coloana și i-a rupt umerii, sub greutate. S-a umilit singur, ca să trăiască pe mai departe, dar a fost umilit, grav, de mulți alții. Și-a pierdut demnitatea, a rămas fără onoare, i-au fost aruncate la gunoi orgoliul și respectul de sine. A fost bătut, îngenunchiat, torturat, în toate felurile posibile, a simțit pe pielea lui tot ce înseamnă chin, în lumea asta. I s-a scuipat, la propriu și la figurat, în farfurie. Ar fi zis în ceașcă, dacă pe acolo s-ar fi cafelit, ca turcii, de câteva ori pe zi. Ah... Războiul a fost infernal, pe toate fronturile. S-au scos, adesea, tancurile, dar a fost și luptă la baionetă. Și el a fost singur, mereu singur, împotriva tuturor din balamuc, împotriva sistemului, cu tot ce înseamnă el, nu doar așezământ de sănătate psihiatrică, împotriva lui Ardiil Escu.

A luptat, deși, cel mai adesea, a căzut, de atâtea lovituri, ca o curcă beată în grămada de lemne. Și, când s-a ridicat, a luptat iar. Cum s-a priceput. Mai bine sau mai rău. Dar, întotdeauna, singur. Nu credea că, vreodată, în viața asta, va învinge. Și, uite c-a învins. A pierdut teribil de multe bătălii. Și-a lăsat, de foarte multe ori, sângele prin camerele infecte de la balamuc. Uneori, și la propriu. De atâtea ori, a fost făcut una cu pământul. De așa lovituri, nici nu putea fi observat cum zace, neputincios, în țărână. Însă, la un moment dat, a prins din zbor un semnal cum că, se poate întâmpla ceva benefic pentru el. Și, deși bezmetic, neîncrezător și chiaun, a acționat. Așa că, bătălia finală, pe care, ca niciodată, n-a mai dat-o singur, a întors, categoric, datele problemei. Și a învins. Deși, poate că nu e un om victorios. În totalitate. Și neapărat. Dar, pe mulți dintre cei care i-au tot smuls pânzele de la velă, i-a – cum zice vărul Cristi Popa, să-i dea Dumnezeu sănătate maximă – făcut. I-a făcut, da. Pe unii, nici el nu știe cum, și nici nu-și arogă meritele, în sânge i-a făcut.

Și, acum, când nu mai e în locul ăla, probabil cel mai cumplit dintre toate locurile posibile din lume, să depună armele, ca un laș? Să urce armura și platoșa în pod? Să abandoneze tot? Să se abandoneze și pe el? Să se înece la mal? Să se resemneze și să zică așa cum zic ai lui că e nebun? Nu. Nu! Chiar nu! Trebuie să schimbe toate astea. Trebuie să le schimbe alor lui percepția, în ceea ce-l privește. Și trebuie să se schimbe pe el. De undeva, trebuie să înceapă. Musai! Musai și neapărat!

E greu, teribil de greu, dar știa că va fi așa. Nu putea, nu avea cum, să fie ușor. A lipsit zece ani. N-a fost mort, dar e ca și cum, e, din păcate, o realitate, ar fi fost. Și lumea a curs ca o apă, și fără el, înainte. Nu mai e familiarizat cu oamenii, nu mai cunoaște orașul bine, căci locurile s-au mai schimbat, e stânjenit și jenat de el, de starea lui, de viața pe care o cară după el, de anii de care, dacă ar fi vreo cale, ar vrea să se descotorosească.

Hm... E ca o carte, viața lui. Și din ea, pe la mijloc – speră că pe la mijloc, speră că mai are mulți ani înainte, de trăit – lipsesc pagini. Destule. Cineva le-a rupt, harșt, harșt, din carte. Și, nu se știe ce-a făcut cu ele. Cel mai probabil, le-a aruncat aiurea sau le-a pus pe foc. Căci, clar, nu le-a păstrat ca să le lipească mai târziu. Dar, și fără

paginile care lipsesc, cartea trebuie citită mai departe. Povestea curge bine și, din paginile existente și din cele care se tot scriu, acțiunea se însăilează, fără probleme. Ca și cum n-ar fi pagini care lipsesc. Ca și cum, personajul principal, el, în speță, se culcă într-o noapte și doarme, ca frumoasa adormită, din poveste, zece ani. De fapt, nu mai știe bine povestea. Nu mai știe dacă fata aia doarme zece ani. Nu s-a mai gândit la ea, ehei, de mult. De când îi citea fetiței lui Frumoasa din pădurea adormită. Și alte povești. Acum, nu mai știe povestea asta. Cinstit vorbind, nu mai știe nicio poveste. Deștelenit cum e, nici el pentru el, nu mai știe vreo poveste. Nu mai are una. Nu mai e în vreuna. Poveștile lui, poveștile care-i aparțineau sau pe care, în chip dulce sau tainic, le-a scris, nu mai există. Și cartea, dacă acțiunea lipsește, nu mai amintește cei zece ani. Ca și cum nu lipsesc pagini. Dar, din păcate, sunt pagini care lipsesc. El știe. Și, în fond, toți ceilalți știu. Poate, vreodată, în locul paginilor lipsă va inocula acolo un trandafir mare, roșu, care să astupe tot golul acela. Iar când se pune pe răsfoit cartea, să dea, între atâtea file, de floarea aceea. Presată pentru veșnicie, acolo. Ca pe vremuri, când era adolescent și a văzut că fetele din grupul cărora făcea parte, puneau bine, la presat, o floare cu o simbolistică specială pentru ele.

Și, lui, în afară de văru', care în trei cuvinte i-a spus esența vieții lui de acum încolo, (alea, cu plimbatul, mâncatul, uitatul...) nu i-a mai spus nimeni, nimic. N-a fost nimeni care să-l învețe, care să-l îndrume ce să facă mai departe, care să-l consilieze. Când oamenii care au fost în detenție, își ispășesc pedeapsa și ies afară, sunt psihologi care stau de vorbă cu ei. Sunt programe care îi orientează pe foștii pușcăriași spre ce ar trebui să facă de acum încolo. Sunt chestii de genul acesta, care le sunt de folos. Desigur, celor care țin cont de ele și le urmează. Pentru că, majoritatea, nici nu vor să audă de vreo recuperare și sunt mai înrăiți ca la intrare. Dar, dacă ieși de la balamuc, nu se găsește nimeni care să-ți zică încotro s-o iei. Ce pași să faci. Pe ce picior să dansezi. Cum să scapi de spaime. Cum să treci peste tot ce-a fost acolo. Cum să nu te mai gândești la paginile care lipsesc. Cum să le vorbești celorlalți și cum să te porți cu ei, ca să nu te mai eticheteze drept nebun și cum să scapi de stigmatul ăla rușinos. Și cum, ca orice om, în fond, trebuie

să trăiești.

Iar Radu Munteanu e, de departe, hotărât să trăiască. N-a plecat de la ospiciu, cu atâta hai, ca să se ofilească precum o stea de Crăciun, în casa părintească. N-a înghițit, pe acolo, atâta rahat, ca acuma, să stea deoparte și să se uite doar cum alții se înfruptă din tort. Ei, bine, are de gând să-și taie o felie consistentă. Și, desigur, s-o savureze, cu toate papilele-i gustative. Va lua tortul în brațe. Nu-l va mai lăsa pe masă. Nici în frigider. O să-și umfle el burta cu și din tortul ăsta. Cum era o vorbă veche, din popor? Obraznicul mănâncă praznicul. Ei, bine, el va mânca și praznicul și tortul. Nu lasă nimic. Nu iartă nimic. Nu consideră că e prea mult... La câtă dorință e în el să înceapă să-și trăiască viața, nu, nu e nimic prea mult. Chiar dacă nimeni nu l-a învățat. Nimic! Se-nvață singur, că-i autodidact. Și, până la urmă, o mai ști ceva și din viața de dinainte de balamuc. O mai aplica, așa, pe băjbăite, câte ceva, în viața asta de acum. Hm... Viața de dinainte și viața de după balamuc. Așa ar putea, dacă nu găsește altceva mai bun, să-și numească, vreodată, cartea. Cartea din care lipsesc pagini.

Cu vărul, când va veni momentul, va vorbi. Omenește. Și va vedea atunci ce va ieși din asta. Și ce urmează. Dar, acum, trebuie să caute soluții pentru viața lui. Musai, musai, să se angajeze undeva. Îi va căuta pe foștii colegi. Poate găsește ceva cu ei și prin prisma lor. Orice, dacă presa a murit fără lumânare, nespovedită și neîmpărtășită. Poate zugrav sau electrician, că sunt niște îndeletniciri care îi plac și pe care le și face bine.

Trebuie să se ducă la dentist și să-și pună dinții. Nu se poate afișa, pe nicăieri, în halul ăsta. Desigur, după ce se angajează și are un salariu. Că, doar n-o să ceară alor lui. Maică-sa pitulează bine, prin dulapuri, și banii de coșniță, ca să nu fie la îndemâna lui și să facă, așa cum zice ea, prostii. Deci, cum să-i dea bani ca să-și facă o lucrare de anvergură? Deși, cum zicea Alina, pesemne că au ceva economii, ceva pus deoparte, părinții lui. N-au fost niciodată mână spartă. Au cheltuit cu băgare de seamă. Au evitat cheltuieli care nu erau absolut necesare. Foarte bine. Să aibă. Economii. Că, doar au muncit o viață. Și să fie sănătoși, să se mai bucure de ei mulți ani. Așa cum sunt, e mai bine să fie aici, decât, cum zicea Alina, dincolo. Au, din câte și-a dat seama, ceva probleme de

sănătate. Dar mici sincope, nu chestii serioase. E bine că ei au pus deoparte, câte ceva. Dacă, Doamne ferește, se întâmplă ceva cu vreunul, să ai pe ce să pui mâna pentru înmormântare și pentru pomeni. Că el, uite, n-are nicăieri nicio lescaie. Dar, pentru trebuințe personale, oarecum, bizare pentru ei, nu le-ar cere niciodată părinților. Niciun leu! Trebuie să-și mai cumpere și ceva haine. E cald, transpiră foarte repede, nu poate să stea o vară în cămașa de la văru'. E musai să facă asta. Dacă e îmbrăcat ca un om normal, fără vechituri și ponosituri pe el, din cap până-n picioare, cu siguranță se simte mai bine. Mai sigur pe el. Mai puțin complexat. Și, dacă, așa cum deja a gândit chestiunea, are și dinții puși, ca să zâmbească și să poată să vorbească, fără restriște, cu lumea, gama lui de probleme se mai estompează. Desigur, să găsească și o muncă plătită omenește, că, la decent nu îndrăznește să se gândească, și ce să-și mai dorească? E destul. E suficient. Ba da, își dorește să plece de la ai lui. Probabil, să-nchirieze pe undeva o cămăruță. Unde să fie stăpân. Unde să nu stea tatăl cu jordia lângă pat, ca să se păzească de el. Și unde mama să nu agite linguroiul pe fereastră, avertizându-l să fie cuminte. Deși, el are 45 de ani. Și nu e nebun.

Ha, ha, ha... Și apoi, după ce îndeplinește primele cerințe de pe grafic, să-și găsească, așa cum, mai în glumă, mai în serios, i-a recomandat și Cristi Popa, o gagică. O femeie cumsecade, cu care să-și unească singurătatea. Dragoste, cine știe dacă-o fi. Dacă-o mai fi. Nici 20 de ani nu mai are, nici în femei nu mai crede, după enorma trădare a Alinei, nici cu iubirea, la modul concret, nu mai e prieten. Dar nu-i de coala să ai alături pe cineva cu care să schimbi, în nopțile lungi, ca astea pe care le tot traversează el, două vorbe. Nu-i de coala să te așezi doi la masă, în loc să mănânci, proțâp în frigider, un sendviș de unul singur. Nu-i de coala, ca la bucurie și la necaz să nu fii singur, al nimănui, vai steaua ta. O femeie ca o femeie. Bună. Blândă. Amabilă. Drăguță. Sufletistă. Atentă. La locul ei. De casă. Cumsecade. Și dacă e și frumușică, e perfect. Desigur, una de 20 de ani nu-și dorește. Adică, dacă-ar fi una atât de tânără, n-ar zice nu. E normal. Dar, cum să se uite o fată de asta necoaptă și prospătură la el? E aiurea. Poate să fie una de vârsta lui și chiar mai matură nițel. Că nu se mai pune el acum să toarne plozi. Numai

să fie cineva, o femeie care să-i poarte și lui grija și să-i pună o zeamă caldă pe masă. Mă rog... Astea sunt visuri. Sau vise, dacă l-ar năpădi somnul. Adică, niște chestii aproape irealizabile. Deocamdată, trebuie să pună lucrurile la punct, aici, în casa părintească. Mama și tata trebuie să înțeleagă, de-ar fi să le-o spună cum o fi, că el nu e nebun. Și că nu e nici copil. Și că, încet, încet, are de gând să intre, să reentre în viață. În viața din care a fost, mișelește, acum un deceniu, smuls. Extras. Gonit. Expulzat. Alungat. Sau, naiba mai știe cum. Însă, clar, lăsat fără ceea ce însemna, în mod curent, viața lui. I-au luat-o și, în loc, nu i-au dat nimic altceva. Așa că, acum, are de gând să umple în cartea lui, în cartea care e el, paginile acelea. Paginile care lipsesc.

Privește, pe mai departe, potopit de-un fuior de gânduri, pe geamul bucătăriei. Nu s-a gândit că va fi așa de greu, când va fi plecat de la nebuni, să trăiască. Să se integreze. Să respire. Să fie și să o ducă normal. Trebuie să învețe. Trebuie să învețe tot. Să meargă. Să sufle. Să mănânce. Să umble. Să urce. Să se ridice. Să spună, de e cazul, oricui, nu. Să dea cu pumnul în masă. Și să cânte. Ori să plângă. Să accepte. Să iubească. Să intre în viață pe ușa din fața casei. Nu pe gaura cheii, nu prin pod, nu prin fund. Prin fundul casei... Oare, toate astea – și multe altele – vor fi fiind mai grele ca alea, multe și ele, de le-a petrecut la ospiciu? Oare, s-a dat leu fioros și e doar o mătă leșinată? Nu, orice ar fi de trecut și de trăit aici, în lumea cu nebuni care umblă liberi, nu poate să fie mai rău ca toate cele care au fost în lumea cu nebuni închiși la ospiciu. O să ia țapul, că la taur nu se bagă încă, de coarne. Și de barbă. Și de ce mai e necesar. Uite, chiar acum, spre disperarea mamei, dar spre bucuria lui, va tăia sufrageria în două, călcând apăsător pe franjurii covorului, pe care mama îi păzește și îi apără, mai ceva ca Escu Ardil păcatele lui grele.

El a fost mereu un om moale. Cel puțin, în ce privește viața de familie. Nu s-a impus niciodată. Nu a bătut niciodată cu pumnul în masă, de să tremure masa și să danseze toate cele de pe ea, ca la cutremur de șapte grade. Nu s-a dat cocoș. A lăsat lucrurile să se așeze așa cum vor ele. Sau cum vor alții. De aia, a ales, cum a ales, când cu Alina și cu Adina. De aia, când Alina a făcut toate nefăcutele alea, el n-a făcut mare lucru. De fapt, ce putea să facă din

balamuc? Și, când ea a venit după el, la un deceniu diferență de cele întâmplante, ce mai era de făcut? Mai era cazul să dea cu ea de pământ, cum ar fi trebuit, poate, să facă la momentul când s-au întâmplat toate? De atunci, a curs multă, multă viață peste el. Mă rog, în strictul sens că nu a murit. S-a gândit mai mult cum să supraviețuiască în balamuc, decât cum s-o pedepsească pe fosta soție. Și, a trecut. Nu i-a mai păsat de toate câte au fost, când a văzut-o. Femeia din fața lui nu mai însemna nimic pentru el și pentru rărunchii lui, serios afectați, odinioară, de greșelile ei. Alina a reușit doar să-i provoace lehamite și furie și indignare. Nimic mai mult. Nu l-a săgetat nicio emoție, nicio strângere de inimă, niciun regret că nu mai e cu ea. Dimpotrivă.

Nici în fața alor lui, a părinților, nu s-a dat nici colțos, nici rotund, nici cel mai tare din parcare. Nu a vrut. Nu și-a bătut capul cu asta. I-a lăsat să se desfășoare cum au vrut. Și, în general, a făcut cum l-a tăiat pe el capul. Dar, acum, simte niște constrângeri. Multe. E nevoit să stea la ei. Cu ei. Să respecte regulile nescrise ale casei. Să suporte toanele și hachițele lor de oameni în vârstă. Să facă în așa fel să fie între ei un consens.

Însă, mai mult de atât nu poate și nu trebuie să accepte. Trebuie să dea pasivitatea asta jos din cui și să acționeze. Un bărbat adevărat, aflat în situația lui, cum ar proceda? Tocmai asta e, că un bărbat adevărat nu ar fi într-o astfel de situație. Trebuie să revină în ring, gata să încaseze – știe că așa va fi – toate loviturile. Dacă stă pe margine, ascuns în sală, printre fustele mamei și izmenele tatălui, desigur, nu primește pumni în plex. Deși, e discutabilă și treaba asta. Dar nici nu poate, la rândul lui, să urnească niște lovituri vieții ăsteia afurisite. Vărul ce-ar face, dacă, prin absurdul cel mai absurd, ar fi în locul lui? Ar da, clar, cu pumnul. Haotic sau profesionist. Cu obidă sau cu resemnare. Mânios ori scârbit. Dar ar da! Cu toată forța de care e în stare pumnul lui. Și ar vrea să învingă. Și, da, ar învinge. Pentru că, vărului – și-a dat el seama din puținele sugestii pe care i le-a făcut – îi place al naibii de mult să trăiască. Și ar alege viața. Viața, fără bariere, fără constrângeri, fără încătușări. Viața asta așa cum e ea. Deci, în ring, băiete!

.....

Noaptea își scutură, iar, velințele cernite peste lume. Delicat. Aproape cu grijă. Ca să nu întunece, prea mult și prea greu, lumea. Bradul din fața casei pare că e stâlpul pe care, în vremea din urmă, întunecimea își sprijină, ostenită, coama cu stele. Așa împung acele bradului mătasea argintie a cerului. Ori bradul a crescut semnificativ, ori noaptea e mai aprigă decât alte dăți. E atâta liniște, de să-ți auzi, în fiecare clipă, bubuiturile din adâncurile sufletului. Și muzica lină a trandafirilor care, în crucea nopții, curge dumnezeiește. Bătrânii spun că plantele, noaptea, cresc cel mai mult. Înfloresc. Devin vrăjite. Țâșnesc spre înalturi. Și ei, bătrânii, cel mai adesea, știu ce spun.

La masa ascunsă, oarecum, sub umbrarul de viță de vie, un om pare că-și scrutează, adânc, depărtările. E pierdut, de o groază de timp, în labirintul gândurilor. Nu vrea și nici nu știe să găsească firul care să-l reverse, ca pe o apă umflată, din labirint. Într-un fel, știe, crede, speră, are toate cărțile, ca să încingă jocul. Cel mai tare joc care s-a jucat vreodată pe aici. Unul care e în stare să facă istoria să se scrie altfel. Un joc pe care, ca un Dumnezeu, trebuie să-l dirijeze. Așa a ales. Să facă el bagheta magică să danseze. Mda... Trebuie, conform alegerii făcute, să întindă cărțile. Să dea fiecăruia, de la masa de joc, câte o mână. Crede că are în mânecă, fără să fie cartofor, careul de ași. Pe care, la momentul oportun, să-l arunce pe masă. De să-l facă pe celălalt să rămână, de-a dreptul, popândău. Dar, într-un chip nedefinit, se teme. Că nu are cărțile care trebuie. Că celălalt face el ce face și blufează. Că, dacă se pornește avalanșa din creștetul muntelui, va face, jos, prăpăd. Măcel. Carnagiu. Și nimeni, nimeni, dacă se pornește, nu mai e în stare să pună stavilă. E greu. Își știe adversarul. Și știe, la fel, că n-a prea rămas popândău vreodată. Ba, din contră. Pre mulți, vorba Lăpușeanului, a popit. Cărți are bărbatul de sub bolta de viță de vie. Voință are. Și are și umeri alături, lângă umărul lui. Dar, se teme, da. E firesc să poarte în suflet temerile astea. Nu pentru el se teme. Nu pentru ce-ar putea să pățească. Nu pentru ce ar urma, dacă... Numai că, are și el, au și ceilalți, familie. Și aici totul se complică și se amplifică. Eh... Cu asta chiar nu e de glumă. Și nici de joacă.

În spatele lui, cu pas de pisică, se mlădie de câteva clipe, ca o trestie delicată, o femeie. Și în noaptea molatică i se ghicesc

trăsăturile: e o femeie frumoasă. E înaltă, e dreaptă, e subțire. Și are, pe umeri, păr lung, de noapte bolândă. Doar o cămășuță subțire, de noapte, din mătase întunecată, ca părul ei, îi pipăie rotunjimile. Frig nu e afară. Căci vara, tot mai mult, tot mai intens, se lăfăie nebună peste lume. Se dă în scrânciob și împrășcă natura cu bine și căldură. Dar, femeia cu subțirimi de trestie înaltă simte, în adâncuri, frisoane. Doar se uită la chipul tăcut, de bărbat, și simte. Știe, mai presus de orice, că-n pieptul de alături s-a revărsat, haotic, marea. De o vreme, tot așa se întâmplă. Marea se zdrumică, neputincioasă, pe țarm. Cauza inundației nu o știe cu certitudine, doar presupune, ca o nevastă simțitoare, ceva. E greu, e greu de tot. Clipa scadenței, într-un fel sau altul, știe, se apropie. Teama bărbatului se zbate, ca un fluture rănit, și în pieptul ei. Aproape că o cuprinde groaza, când se gândește că, spaima aia e, poate să fie, întemeiată. Simțurile-i paralizează, aproape, ca la damblagii. În ochi, furtuni cumplite se ițesc. Și inima-i se face, cu viteza luminii, harceaparcea. Dar, cu puteri nevăzute și nebănuite, parează un posibil joc al destinului, șterge mătza aia cleioasă de pe gânduri și i se așază bărbatului, surprins de apariția ei, pe genunchi, punându-i, repede, protector, brațele pe trupul ei.

– Te iubesc, îi spune în loc de orice altceva. Te iubesc mult.

Mâinile puternice se scutură împreună cu stăpânul de temeri și strâng la mijloc, ca într-o menghină, mijlocul subțire.

– Ia, te uită ce față noptatică... Am crezut că ai adormit, împreună cu dulcețica. Și eu te iubesc, Cătălina mea. Tot mult. Știi asta.

– Știu. Nu intri-n casă? E târziu. Și doar n-ai de gând să dormi colea, sub tavanul de stele albastre.

– Nu, nu dorm sub cerul liber. Ce, sunt haiduc la drumul mare? Mai ales că, din pricini obiective, nu poți să dormi și tu cu mine aici. Amândoi, îmbrățișați, înlănțuiți, sub puzderia de stele, mai că mă tenta. La un moment dat, o facem și p-asta. O să intru, iubire. Mai stau un pic. Nu vezi ce noapte specială îmi ține companie? Mă bucur și eu de ea. A venit vara. Tu, dacă vrei, du-te-nainte și apar și eu.

– Ca să vezi! De parcă am venit aici doar ca să fac prezența. Bădiță Cristi Popa, tu mă minți, de la o vreme. Cam cu tupeu, așa, cam cu nesocotință... Nici n-ai văzut că s-au lăsat, buiace, vălurile

noapții. Și mă mir, pe cuvânt, că ai observat, în peisaj, venirea verii. Căci, de suficientă vreme ca să atragi atenția, ești, pur și simplu, pe pilot automat. Nu vezi, n-auzi, nu știi pe ce lume trăiești. Ești supărat, iubirea mea. Ești îngândurat. Te macină, văd eu bine, griji mari. Stai de-o oră, aici, pe băncuță, pierdut, cu capul în mâini. Cu gândurile hai-hui prin eter. Și cu sufletul cine știe pe unde. Ce este? Ce ai? Ce te chinuie așa?

– Sunt obosit, nu-i nimic. Nu te-ngrijora.

– Am zis eu că minți, subcomisare. Și, poftim, îmi confirmi, fără echivoc, din prima. Dar n-ai învățat să minți cum trebuie. Cum mint oamenii care mint. Tu minți ca un începător. Ca un novice, de joacă – din când în când, nici măcar mereu, că nu e titular – la matineu. Adică minți prost, spre execrabil. Iar eu te cunosc de îndată. De ce-mi vinzi gogoși nefăcute, necrescute, nedospite? De ce mă iei cu abureli de-astea de doi bani? Nu-i mai simplu să-mi spui, verde, ce te-apasă? În plus, te-ascunzi de mine? Ca să nu zic că te fofilezi. Dacă nu erai foarte mâhnit și foarte, foarte îngrijorat, nu stăteai singur, în grădină, afundat în gânduri. Ori stăteai cu noi, să adoarmă, cuminte, frumusețea mică, ori mă chemai să stau cu tine, aici, sub stelele albastre. Scoate-ți, zic, bocancii din rondul de trandafiri. Și vorbește cu mine. Spune-mi. Descarcă-te. Fă-mă confidenta și părtașa temerilor tale. Dacă nu sunt eu sfetnicul tău de taină, atunci cine e? Hai, lași fofârlica asta secretoasă deoparte și-mi spui ce ai?

Răspunsul solicitat, chemat, stârnit, așteptat nu vine. Și nu dă liniștea instalată cu creierii de pereții noapții. Doar capul bărbatului se cufundă, neputincios, la pieptul femeii lui. De parcă se-upleacă, obidit, la icoană. Și ea, femeia, știe că fâlfâiala nebună din adâncurile lui nu e fâlfâiala de toate zilele. Din zilele bune, nici atât. Sufletul lui s-a rănit în tăișul, ca de sabie, al gândurilor. Prea multe gânduri. Și, din păcate, grele, pe bună dreptate. Nenorocitul de Ardil Escu e, cu siguranță, cauza rănilor și-a sângerărilor. Când vor fi scăpat de el – dea Domnul să fie curând – acatiste la nouă biserici se duce și dă. O ia pe bunica, să nu se ducă singură, și pupă icoanele din toate bisericile. Bunica, ajunsă la o vârstă venerabilă, oricum, știe rostul și rânduiala bisericească mai bine decât ea. Chiar dacă întinde, ca o veritabilă vrăjitoare, bobii de fasole ori de porumb

și întoarce cu fundul în sus ceștile din care s-a băut cafea, de-i face pe toți din familie, când nu-i ignoră calitățile și veleitățile de ghicitoare, să recite cu voce tare, pe mai multe voci, poezia cu iadul te mănâncă, femeie, în iad ajungi, nici dracu' nu te mai scapă de focul iadului. Bunica e o femeie bună și ea, nepoata ei, se prinde să pună frâna cuvenită, dacă începe alunecarea către iad.

Of, să ieșim și din asta cu Ardil Escu! Să trecem și de asta! Să scăpăm și de ăsta!

– Părinte, cărmește, dibaci, femeia prova, părințele, domnule popă, ochii și urechile la mine! Ia zi, primești cu o spovedanie mică? Mică de tot... Sper că n-ai agenda prea încărcată cu alte mii de spovedanii.

El zâmbește, parcă, dacă luna de sus nu joacă feste, fără amărăciune:

– Ei, fata mea... De când n-ai mai fost pe la mine, în sfânta biserică! S-au dus vecerniile toate, fără tine. Și liturgiile de asemenea. Ce de litanii am mai ținut fără ochii tăi frumoși. Stai să pun patrafirul de popă pe mine, ca să te pot spovedi mai bine. Că de mult nu te-am mai spovedit. Și de când nu ne-am mai jucat așa! De-a popa și enoriașa... A trecut un veac. De n-o fi trecut chiar un mileniu. Ești bine, fiica mea? Că, dacă ai luat drumul sfintei spovedanii la ceas de noapte adâncă, din sfânta zi lucrătoare, nu prea îmi pare să fie roz situațiunea. Bate, pe undeva, un crivăț, așa. Cred că din Siberia vine. Parcă-l simt și eu ce înghețat e. Hai, nu-mi spune, fata mea! Iar te supără polițaiul ăla, de erai, mai ieri, alaltăieri, cu el la mare și-ți dădea cu cremă de arsuri de gradul patru, pe piele! Domn'le, ăsta nu se mai cumințește! Nu se mai face ușă de biserică și icoană de pus la-nchinat, în sfântul altar. Povestește-mi, fiica mea. Spovedește-te. Spune-mi tot. Dă-l în gât pe infamul de polițai, așa cum se cade. Sunt numai ochi și urechi. Așază-te mai bine în poala mea și spune-mi.

– Părințele, cum îndrăznești să vorbești cu păcat, la sfânta spovedanie? Nu vezi că-mi rup genunchii în fața sfinției tale, ca să-ți spun ce mă doare? Ce poală, ce stat pe genunchii mătăluță? Cam aberezi, man, adică părințele păcătos.

– Ai dreptate, fata mea. Acum, uite, îți simt mai bine, mai natur, cum ar veni, rotunjimile genunchilor. Hei, lovești trimisul

Domnului pe pământ, fata mea? Știi că mă mai iau gura și mâinile pe dinainte. Adică, pardoseala sfântului lăcaș simte catifeaua pielii tale. Asta voiam să zic. Continuă, fata mea, continuă! Spune-mi ce vânt turbat și vrăjmaș te-a catapultat la biserică, să-mi curmi tihna tihnită.

– Alo, părinte, ce facem noi aici? Ne obrăznicim în halul ăsta? Vrei să chem jandarii să-ți dea vreo două peste spinare, ca să nu mai slogănești eternele slogane? În fine, să vorbim cum se vorbește la sfânta spovedanie, să nu mai luăm, mai ales, sfinția ta, numele Domnului în derâdere și-n deșert.

– Ce deșert, fata mea? E Siberie neagră și grea. Bine, hai, zi, vorba poetului, cum o mai duci cu fericirea, cu fericirile, că nu mai trâncăn nimic.

– Așa. Bun. Lemn de bambus fii, până zic ce am de zis. Păi, am venit, părinte, am venit să tainim un pic. Ziceai de polițistul care îmi dădea cu creme la mare. Am, acum, vechime cu musiu. Nu mai suntem la stadiul de dat cu cremă, prin camera de hotel. A fost cumsecade, după ce rușine mi-a făcut, și mi-a pus inelul, apoi verigheta, pe deget. Sunt, cu cununie, nevasta lui. M-a făcut, cum scrie la cele sfinte, de le păstorești sfinția ta, o doamnă cu onoarea nepătată. Mi-a reperat-o și mi-a reparat-o tot el, până la urmă. Onoarea... S-a așternut și praful pe actele de căsătorie. Însă, polițistul mă iubește, pe mai departe, cu tot praful așezat. Și, știi ceva, părinte? E capiu, e zurbagiu, e nebun, e cum nu e alt om pe fața pământului. Niciun alt bărbat din lume nu e ca el de nebun. Dar mie mi-e un drag de el... Nici nu pot să-ți spun în cuvinte, părințele, ce drag mi-e de el. Sfinția ta, deh, cu cele sfinte, n-ai de unde să știi și nici cum să-nțelegi, cum e cu dragul ăsta.

– Fata mea, dacă vrei, de dragul tău, o enoriașă de excepție, pot să învăț... Că nu sunt, deși poate pare, o biată ruină, ca Maracana.

– Așa e, sfinția ta, nu ești deloc vreun hodorog ieșit din inventar. Recunosc și susțin cu tărie și sinceritate asta. Dar, vorbele tale multe, părinte, nu face, cum ar zice prietena ta Zgaiba, bine la dragoste. Deci, vorba lu' Țeapă-al nostru, revin la ce ziceam. Mor după polițistul care mă alifia la mare! Căci, nebunul ăsta m-a-nvățat să zbor, m-a-nvățat să cânt, m-a-nvățat să dau pe gât, din prima,

pocalul cu dragoste, m-a-nvățat să urlu, cum nu făcusem și cum nu știam, te iubescul. Știu multe de la el. Am luat, conștiințioasă, lecții. E cu mine mereu polițaiul ăsta. Chiar și când îi zburdă gândul, necuviincios, prin grădina lui Ardil. Ei, cum care Ardil, părințele? Unul e Ardil în lume. Ardil Escu, părinte, ăla de-a fost președinte de țară. Că, dacă era de bloc, o mai scoteam noi, cumva, la vopsea cu el. Dar, a fost de țară. Și, ce s-o mai lungesc, le-a cam comis. Pe infracțiuni. Iar polițistul meu, în loc să doarmă liniștit, în patul lui, din casa lui făcută și cu rate la bancă, ține ochii cât sfecla roșie pe Ardil Escu ăsta. Căci, nu știu cum să spun, urlă conștiința în el. Și spiritul civic. Și dreptatea. În el, în polițistul meu, părinte, nu în Ardil Escu. În ăsta urlă câteva hoarde de lupi. Eh, părinte... De spus, sunt multe despre polițistul meu. Stăm aici până la următoarea reîncarnare. Dar, părinte, eu zic, de data asta, să schimbăm jocul. Și să te spovedești și sfinția ta, că roata se mai și-ntoarce, la mine. Că, am furat, pe cuvânt, meserie de la preacinstitul tău obraz și sunt gata să ascult ce ai sfinția ta, pe preacinstitul sufletețel. Dacă spui minciuni, părinte, dacă faci așa păcat greu, știi că te paște, pe lumea asta și pe aialaltă, și încă în alte lumi paralele, iadul. Dormi la ușă, nu mă mai strângi în brațe, te lingi pe mustață de ochii mei. Iad, nu? Iad... Acum și în vecii vecilor. Amin. Ai grijă, deci, cum mă trombonești. Carevasăzică, e vorba despre...

Cristi Popa mustăcește a râs. L-a bунghit iar pe Ardil Escu în cârca lui, Cătălina. Mama lui de Ardil Escu, numai despre el a ajuns să vorbească, acasă, la serviciu, peste tot. Numai la el se gândește, numai cu el și despre el face conexiuni și stratageme. Ce să mai zică acuma? Are și fata asta dreptate. Dar, o ia cu răspunsul prin clăi de fân, nu pe drum, ca tot omul:

– Ei, fata taichii, știi și tu că în lume avansul nu-i cât chen-zina și nici roaba cât mașina. Nu mă ciupi, că mă vede protopopul așa, cu dește de femeie cu ochi de mătase verde, pe ciolanele mele! Ce să spun eu că am... Treburi lumești, taică. Treburi încâlcite și grele, pe care, cu voia Domnului, le-oi descurca eu, cumva. Că, doar, nu m-am popit degeaba, pe lumea asta. Dar, bag seamă, că, între timp, de când n-am mai vorbit noi doi, ai cam mușcat din mărul păcatului, ai cam înfulecat, mai bine zis, din el și, poftim comedie, că-ți place să te delectezi cu... Io, dezlegare nu știu dacă ți-am dat.

Ți-am dat? Că nu mai țin minte... Bătrânețea, taică. Maturitatea asta... Am zis slobod la halit mărul? Zi, am zis?

– Doamne, dă-mi răbdare, că-mi vine să-l bat măr pe acest Popa nesuferit! Părinte, părințele, se poate? O dai cotită, ca polițistii? Taman un popă, așa, cu har, ca tălică? Nttttt, nttttt, nu mă așteptam, serios. Se poate una ca asta? Nu ți-am zis, părinte, că acum îi dai cu spoveditul sfinția ta? Nu ți-am zis că acuma sfinția ta vîi și-ți pui sufletul în mâinile mele, în sufletul meu, în poala mea? Ce, nu vorbesc românește? Turcule ce ești! Hm... Te-ai băgat în belele, părințele. Și nu mai știi cum să ieși din ele. Așa îmi susură mie inima că s-a-ntâmpat.

– Minunate versuri! Tare ce rime ți-au ieșit! Super! Pe cu-vânt! Dili ar cere drepturi de autor pentru ele.

– În schimb, tu, popo, ceri niște făcălețe după ceafă. Răspunde mintenaș la ce te-am întreat, nu o întoarce precum o lichea.

– Hm... M-am cam băgat în belele, fiica mea, așa e, nu pot să fentez evidența. Că păcatul, omenesc este el și eu, așa trimisul Domnului, cum sunt, tot om se cheamă că sunt. Tot două mâini și două picioare și o inimă, ca un om, am. Dar sper să ies cu bine și din zeama asta extrem de clocotită și de acidă.

– Clocotită și acidă... Cum am bănuir. Hm... Mare belea, părințele, mare de tot. Mare cât China. Ai știut, părinte, că zeama asta e acidă? Ai știut de la-nceput că e așa? Sau ai picat în ea și n-ai mai putut să dai din mâini, ca să ieși afară?

– Mărturisesc, fata mea. Sunt un păcătos. Am știut. Am fost convins că e astfel. Și mi-au spus-o, ca să nu mint la sfânta spovedanie, și alții. Dar, tot m-am băgat. N-am stat pe gânduri. Am zis, hai să mă bag. Hai s-o facem. Hai să răcim zeama asta clocotită.

– Păi, da, părințele. Știam că așa a fost. Știam că te-ai băgat de bună voie. Știam că n-a venit nimeni cu flinta în ceafa sfinției tale, ca să zică: popo, adică Popa, dacă nu te bagi, unde îți stă capul, îți vor sta și picioarele. Păcătos mare mai ești, părinte. La grele cazne ar trebui să fii vârat. Dacă sfinția ta a știut că zeama aia arde și ardilește, de ce te-ai băgat?

– Ce să fac, taică? Ce să fac? Cineva trebuia să se bage

și-n zeama asta. Cât să mai ardilească și ea?

– Ce-ți mai place... Dar nu-mi pasă, părințele. De ce tu? De ce tu, mereu? De ce tu, țin, repede? Ești tu singurul care poate să dinamiteze munții, în lumea asta? Ești tu singurul om corect din instituțiile statului? Ești tu Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, deopotrivă, ca să le rezolvi pe toate? Respect ceea ce faci, meseria asta a ta, implicările, determinarea, zelul, pe tine, în întregime, dar, doar tu? Mereu, doar tu, în toate ciorbele? Putea, serios, să se ocupe și, nu știu, muma lui Ștefan cel Mare în persoană, de zeama asta care ardilește. Ce, nu mai sunt și alții pe lume să facă treaba asta? Că sfinția ta mai ai, țin să-ți amintesc, și alte treburi, pe cuvânt, decât să te ardilești cu zeama aia.

Tonul femeii iubite e, la ultimele fraze, mai mult decât serios. Joaca de-a popa și enoriașa care au un dialog amuzant, pare că a-ncetat. În loc, s-a strecurat, hoțește, gravitatea. N-au avut nicio dată, de când s-a declanșat treaba cu Ardil Escu, el și ea, o astfel de discuție. Comentau, de regulă, una, alta, el îi povestea ce și cum, ea își dădea cu părerea. În profunzimi teribile, ca acum, n-au intrat. Mda... Tonul Cătălinei e serios, spre sever. Pe bună dreptate, într-o mare parte. Dar, parcă, prea serios. Și pentru noaptea asta liniștită, dar, mai ales, pentru toate spaimile care colcăie-n ei, ca viermii pe hoit. Deși, într-un fel, are dreptate Cătălina. Le cam caută și el. Se cam bagă în toate. Îi place, da, să facă și să desfacă el. Nu ca să fie în centrul atenției, nu ca să ia laurii, nu ca să se laude că a făcut și a desfăcut. Pur și simplu, îi place meseria asta. Fără, vorbind plastic, elanul de zel care l-a cuprins, aflând de toate cele făcute de Ardil Escu, nu era azi aici. Cu atâtea griji, cu atâtea probleme, cu atâtea întrebări, cu atâtea neliniști. Nu te lupti, e clar, cu un interlop nedus la școală și tâmpit. Nu te lupti cu vreun șmecheraș de duzină. Cuăștia e simplu. Îi faci repede. Pică mintenaș. Ardil Escu e un animal versat. Politic și nu numai. Și, în fond, luptându-te cuășta, nu te lupti cu un om, doar, cu o persoană, cu o ființă. Te lupti cu unul care a fost președinte de țară. Care știe lucruri. Care are pârgii și facilități. Care are, încă, instituții ale statului, mai ales alea de forță, în mână și la mână. Te lupti cu mulți. Dacă, nu cumva, nu te-oi lupta chiar cu morile de vânt. Căci, cu toate cele pe care le are și le știe Ardil, ești cam ca un chior în mijlocul frontului. Auzi bombebe, simți

mirosul sângelui, îți imaginezi ce se întâmplă, dar de văzut de unde vine urgia, nu vezi. Și, nici nu știi cum s-o dai, când constăți că soția, cel mai iubit și cel mai apropiat om din toată lumea, are, din cauza ta, îndoieli, frici, angoase, neliniști. Îndreptăți-te toate. Căci ardilul nu e vreo precupeață de la piață, care proferează un blestem și tace. Nu! Ardilul arde și frige, la propriu. La foarte propriu, dacă se poate spune astfel. Poate că, totuși, cu toate întrebările și cu toate neliniștile, va fi bine.

– Nttttt, răspunde subcomisarul, fără să fie sigur că e cel mai bun răspuns. Păi, muma lui Ștefan cel Mare, săraca, nu putea, fiica mea, să se ardilească în – și cu – zeama aia. Nu știi cum zice poetul la poezie, că zicea ea fiului? Du-te la oștire, pentru țară mori.... Deci, i-o pasa lu' fii-său, că era mai tânăr, mai în putere... Știi vorba aia, că sunt tânără și pot. Ce să facem, fiica mea... Îmbinăm noul cu vechiul.

– Vorba aia, părinte, n-o știu. N-am frecventat distinsesele academii pe unde, cu sudoarea frunții, ai studiat sfinția ta. Dar, știu din școala primară continuarea poeziei cu muma lui Ștefan cel Mare. Săraca, uite cum a ajuns, peste veacuri și peste eternități, prilej de înfruntare între popă și enoriașă. Și zice așa poetul, în continuarea celor pe care le-ai zis tu: Și-ți va fi mormântu-ncoronat cu flori!. Mormântul, ai auzit, da? Încoronat cu flori. Dar mormântul! Nu statuia din piața publică. **MORMÂNTUL!** Îmi pare foarte rău, părințele, dar cu asta, vorba știu eu cui, ce-am făcut?

– Patria recunoscătoare, fiica mea. Ce să facem? N-ai zis tu de mormântu-ncoronat cu flori? A fost supremul argument pentru fiu. Din vechime, știm că trebuie să învățăm să ne iubim țara. Plus că, la un moment dat, tot omul trebuie să aibă un mormânt. Încoronat sau nu cu floricele. Și, pe scurt, trebuie să păcătuiască... asta.. să se ardilească în lumea asta cineva și cu zeama aia ardilită, de ziceam adineauri.

– Întâi, părințele dragă și drag, că eu nu sunt doamna mumă, ca să te trimit să aduni cetele fiilor Vrâncioaiei și să porcezi, pentru țară, la luptă. Eu sunt tânăra domniță. Știi tu, La fereastră sare... Și ea, recte eu, nu are, nu am nevoie de mormânt cu flori. Dimpotrivă! Te vreau viu, nevătămat, întreg, nebetegit în zeama ardilească. Adică, părinte, ceea ce spun eu e: mai stai și-acasă, în

banca ta, în jilțul tău, în colțul tău, părințele! Că nu ești singur pe lume și de capul tău. Mai suntem și noi pe aci. Și avem mare nevoie de tine lângă noi, nu în mormântul scufundat în coroane de flori. Ca să nu mai zic că nu trebuie să salvăm noi, neapărat, lumea. Nu e misiunea noastră, treaba noastră, țelul și scopul nostru în viață. E de ajuns să trăim noi. Să ne salvăm pe noi. Să fim responsabili și asumați pentru noi, pentru toate și toți ai noștri, pentru viața noastră.

– Tânără domniță, cer dreptul la cuvânt!

– Niciun cuvânt! Să n-aud nimic! Știu ce vrei să cuvântezi.

Bun, bun, o fi și așa, o fi nevoie să se ardilească, în lumea asta, cineva. Căci, fără ardileală, nu scapă lumea de Ardil. Dar de ce sfinția ta? De ce nu alții? De ce?... Că tare îmi vine să te trag de barbă prin tot orașul ăsta, de să te râdă și curcile. Hm... Dai din umeri, părințele. Vrei să îngaibi ceva. Intenționezi, iar, să mă duci cu preșul. Dar, părinte, m-am gândit. Mai bine schimbăm poezia, în loc să obținem recunoștința patriei noastre străbune, o decorație post-mortem și onoruri militare. Zicem așa, și să nu-ndrăznești să mă contrazici în timpul spovedaniei, că te alerg cu cădelnița. Deci: du-te la oștire, prinde-l pe Ardil și vino acas', să-ți fac un copil... Râzi, părințele, deci. Râzi cu patrafirul pe cap și mai vrei să-ți zică babele săru'mâna. Nu mai ești popă, nu mai ești caraliu, te-ai făcut haiduc la drumul mare. Faci și mai mari și mai multe păcate.

Cristi Popa e, în sfârșit, descătușat de multitudinea de temeri. Și, da, râde nestingherit, cu gura până la urechi, de rima, oarecum, șchioapă a nevestei. Mda... S-a prins și de data asta că-i fuge gândul la Ardil. Că se teme. Că are angoase. Că, în el, nu e tocmai noapte înstelată, ca asta de afară. Dar, într-un mod aparte, ea îi transmite că, deși o macină aceleași chestiuni, ca pe el, deși are, cel puțin, aceleași spaime, e, de silă, de milă, de acord cu ceea ce face, îl susține, e lângă el. Cu alte cuvinte, îi zice cam așa: bine, fă ce ai de făcut, căci înapoi nu mai ai cum, și să vrei, să dai, dar nu lăsa nimic, nimic să te răpună și să te pună jos, căci, noi doi avem oareșce trebi. Avem, în definitiv, o viață de trăit împreună. Mai trebuie să facem, printre multe altele, cel puțin un copil.

– Să dea naiba, râde bărbatul, strângând mai mult și mai tare femeia la piept. L-ai pus jos pe ăla, cum îl cheamă, Poptâmaș, de pe Facebook... I-ai dat clasă, pe cuvânt. I-ai zis, de la obraz:

ia-o pe asta, fraiere. Le ai cu versurile, iubire, ce să zic. Ești mare. Până și Dili, marea poetă a lumii, și-ar roade unghiile de invidie. Ca mâine lași proza și te apuci să spui poveștile noastre în poeme. De nu mai intru în IJP, de câte autografe, ca soț de poetă ce sunt, trebuie să dau. Stai să intru în joc și să răspund ca tine. Deși, la mine mai greu cu poezia. Nu iese. Nu se pupă vers pe vers. Nu merge. Eu, știi tu, procese verbale pe la poliție... Subsemnatul a dres, a făcut... De-astea. Dar, fii atentă cum o bag. Că o bag, nu mă-ncurc. Nimerit-ai, crăiasă a mării, cel mai sensibil punct al unui popă păcătos.

– Chiar dacă, fiind tu un popă așa de păcătos, mă iei în târbacă, mă bucur că ți-au mai fugit norii. Nu e senin, nu poate să fie încă, dar s-au mai împrăștiat, oarecum, fuioarele cenușii de deasupra ta. Și din tine. Va ieși, în curând, și soarele. Știu asta. Și, să faci bine să nu mai uiți nici tu acest lucru. Acuma, serios, Cristi. Ce te-apasă? La ce te gândești? Ce te sperie? Ce-ar putea să nu meargă? Ai foarte multe date. Ai muncit, împreună cu ceilalți, pe brânci. Ai pus cărămidă peste cărămidă la temelie, nu ai construit, haotic, direct acoperișul. Ziaristul acela e deja afară de la balamuc, și, în curând, îți dă toate documentele care-ți lipsesc. Totul se încheagă, zic eu. Firele se leagă, în sfârșit, și se fac, cum trebuie, ghem. Ce mai poate să fie?

– Teoretic, mai nimic, iubito. Ar putea să fie ok. Datele pe care le avem pot, da, să provoace vârtejul. Și încă unul mare, de anvergură. De să prindă și să târască în mijlocul lui întreg sistemul cangrenat și, desigur, pe Ardil Escu. Practic, însă, și trebuie să rămân lucid, cu picioarele adânc înfipite în pământ, se pot întâmpla foarte, foarte multe. Angrenajul ăsta are multe roțițe. De tot felul. Fără ele, toate, nu se poate. Fiecare are rolul ei. Fiecare își face treaba. Și, împreună, doar împreună, pot să, cum am zis, stârneasă vârtejul acela. Dar, dacă scârțâie vreuna, scârțâie și atât, fie și din greșală, pe undeva, e jale. Adică e jaaaaaaaaaaaaale. Sunt convins că știi asta. Iar Ardil, să fim serioși, nu e prost. Se pot spune multe despre el, că e într-o multitudine de feluri, dar că e prost, nicidecum. Ca să nu mai vorbim că are și pârgonii. Atât de multe pârgonii! Ține volanul cu mâini ferme. Și face, dacă vrea, orice. Orice vrea mușchiul lui. S-a dovedit că are putere. Că are încă. Deși, nu

mai e președinte de zece ani și, ai zice că mănâncă și el, ca un moș aproape hodorog ce e, o pensie liniștită. Că se plimbă cu nepoții, pe care, e drept, nu-i are, prin parc. Ai zice că urmărește când vin compensatele la farmacie. Ai zice că se duce la băi, să facă tratament de nămol, pentru oase. Ai zice că are grijă de cele patru fiice pe care le are de la primele trei soții. Și de cele șapte neveste pe care le-a ținut. Mă rog, ce-a mai rămas din ele. Că două sunt date lipsă la apel și două au decedat, săracele, în condiții încă neelucidate. Ai zice, da, toate astea, frumoasa mea, și-ncă multe pe care le fac oamenii normali, de vârsta lui. Nu că se bagă în toate daraverele posibile. Nu că ține, bine închingate, frâiele atâtor jechoșenii. Deci, cum ar zice Țeapă, e, din mai multe puncte de vedere, al naibii de greu.

– Da, ai dreptate. E foarte greu. N-ai avut, de când te știi, un caz ca ăsta. Un caz care să te solicite atât și care să târască după el așa – și atâtea – riscuri. De fapt, vorbind cinstit, nu încerci în fiecare zi să încalți în bocancii statului un fost președinte de țară. Dar eu cred, în lăuntrurile mele, așa cum am mai spus, că totul, totul se va termina cu bine. Trebuie să fie așa. Spune-mi, eu pot să fac ceva?

– Bineînțeles, poți să-mi dai un pupic și, dacă mi-l dai, sunt cel mai fericit.

– Asta, dacă eu consider că meriți, se poate aranja. Deși, după ultimele tale fapte și zise, nu meriți niciun pupic. Nici acum, nici mai încolo. Dar, nu la asta mă refeream, Cristi. Și tu știi că am vrut să spun altceva.

– Știu. Dar n-aș permite niciodată, absolut niciodată, să te expui în vreun fel, de ăsta, periculos. Avem oameni care știu și trebuie să facă asta, să riște, adică. Să fie under cover, să facă tot ce trebuie. S-au pregătit pentru situații de genul ăsta. Îi lăsăm pe ei, iubire, să-și facă treaba. Deși, că vorbim, nu-i așa, despre profesioniști, nu știi cât încerc să nu mă enervez în privința lui Țeapă... Să nu mă apuce zambalucii ăia mari și să dau cu el de pământ.

– Ce-a mai făcut? Tot beat vine la serviciu?

– Da, tot beat. De fapt, chestia e așa: ori e mangă, de nu te înțelegi cu el, neam, ori se joacă 'mnealui jocuri pe calculator, de nu poți să-l mai ridici de la birou, ori bagă cornu-n lemnul biroului, mai ceva ca-n perna de la Ritz. Și așa, și așa, vorbește tot felul de

chestii, că îți stă cerebelul în loc. Se oprește și nu mai emite nicio circumvoluțiune. Mi-a zis de câteva ori că, a auzit el, prin cercul infect prin care se învâрте, că Ardil Escu fură copilițe abia născute. Prunci, adică, bebeluși. Le crește, le poartă grija, le face mari, le ferește de orice și de oricine. Ca să le aibă, când ajung la vârsta majoratului, pentru poftetele și damblalele lui. Pe unele, cică, le ia de neveste, pe altele și le face ibovnice. E crunt un astfel de lucru. Și de necrezut. Chiar venit din partea unui cretin ca Ardil Escu. Adică, nu știi cum să zic, toate au, în lume, o limită. Și e greu de crezut. Deși, sunt convins, Ardil Escu e implicat în vânzări de copii, în trafic de carne vie... Totuși, ce spune Țeapă...

Cătălina rămâne o clipă pe gânduri:

– Hm... Așa zice Țeapă? Că Ardil răpește fetițe pe care le crește ca să se înfrupte din ele, când ajung majore? Așa zice? Dar el de unde știe?

– Nu știu. De la ăia cu care benchetuiește mereu. Habar n-am pe unde umblă, când pleacă de la serviciu. Căci, la telefon, de cele mai multe ori, nu răspunde. Nu știu de unde, naiba, să-l iau, când o cere situația. Și nu am, de o vreme, nicio bază-n el. Parcă e dus din lumea asta. Nu știu ce are. Mă tem că, dincolo de băutură, trage pe nas, ca dracu'. Mă gândesc, da, când îl văd așa, că se și droghează. E capiu rău, mare parte din timp. Mi-e frică pentru el și viitorul lui în poliție, dar și ca om. Dacă îl vede careva în ce hal e, îl căsăpește imediat. Mai că nu-mi mai vine să-i dau nimic pe mână.

– Eu cred că traversează o perioadă mai proastă. Cred că are ceva probleme și e copleșit de ele. Poate, s-a despărțit de vreo fată la care chiar a ținut. Poate, are probleme cu banii. Deși, dacă zici că trage pe nas, ar trebui să fie în vână financiară, ca să facă asta. Are el, ceva. Că nu e băiat rău și nu face, de regulă, mârlnii de-astea. Posibil să ai dreptate și să spună și să facă prostii, pe fondul alcoolului și al drogurilor. În cazul ăsta, trebuie să-l ajutăm. Să fim lângă el și să-l oprim. E prietenul nostru. Nu putem să-l lăsăm să se prăbușească și să stăm pe margine, cu mâinile-n sân. Pe de altă parte, e un stres colosal cu cazul ăsta, al vostru. Trebuie să ai nervi tari, ca să rezști și să aduni, profesionist, dovezi. Și apoi, cu mare grijă, să le pui în practică. Și, pe el, poate l-au lăsat nervii. Poate, de așa încercătură, a cedat. Nu știu, poate a clacat de toată

situația asta. Zeama asta ardilească de care vorbeai mai devreme se prea poate să-l fi afectat, să-l fi ars, pe ici, pe colo, clocotită cum e. Deci, Ardil Escu fură fetițe ca să le crească...

– Așa bolborosește Țeapă. Nu știu. Despre chestia asta n-am auzit nimic. Se poate, da, ca el să fie și din cauza tensiunilor, astfel. Nu a mai fost la fel de serios implicat în alte cazuri de anvergură. Dar, se poate și să fi luat-o razna, fără motiv. Doar de prost ce e. Despre fetele din viața lui, nu știu nimic. Nici dacă l-a părăsit, nici dacă l-a iubit vreuna. Nu mi-a povestit nimic de genul ăsta. Nici dacă are probleme cu banii, nu am habar. Nu mi-a cerut și nu mi-a zis nimic. Desigur, la modul serios, că așa, ca să se afle-n treabă, mai bălmejește el câte una, în sensul că e sărac și fără bani, dar cu datorii. Nu știu nici dacă s-a încârdășit cu hoții și cu interlopii. Cum nici dacă l-a mâncat limba și a trădat, nu știu. Cert e că are ceva. E schimbat pe ici, pe colo, prin părțile esențiale. Uneori, omului, să știi tu de la mine, i se urăște și cu binele. Dar dă-l încolo pe Țeapă. Că nu mai vreau să mă înfurii din cauza lui.

– Bine, dă-l, deocamdată, încolo pe Țeapă. O să vedem ce se întâmplă cu el, când ai chef să ne gândim serios la un prieten. Acum, însă, nu poți să negi că e mult stres în cazul ăsta. Mult de tot. Atât de mult, că pune omul jos.

– Da, este mult stres, așa e. Cum aș putea să neg, iubire? Nu mă vezi pe mine? Și zic că nu sunt chiar fată mare, candidă și neprihănită, cu tot pleonasmul de rigoare. Am mai trecut, în munca asta, prin multe. M-am hârșit în destule situații. Dar, acum sunt, recunosc, acaparată bine de stres. Și, din păcate, având puțin, spre deloc, timp de petrecut cu familia. Asta e o vină gravă a mea. Căci, dacă nu sunt atent, aterizează vreunul – mai cu timp liber – pe aici și mi te fură grabnic. Imediat pune, banditul, mâna pe așa frumusețe de fată. Că știu eu cum se uită toți după ea și cum o doresc. Și eu rămân cu buza umflată. Asta... Ardilită.

– Ce-ți mai place să te prostesti, Cristi... Zici că sunt vreo vampă, așa pui problema. Sau că eu sunt singura femeie din lume, de să mă dorească toți masculii.

– Iubirea mea, nu vreau, prin toate astea, să te jignesc. Dar eu sunt bărbat. Și te iubesc. Și văd. Văd ca un bărbat. Ești o femeie foarte frumoasă. Și le curg, multora, balele, când te văd. Vorba lu'

văru' Munteanu: salivează mulți la tine. Chestiunea mă încântă și mă înfurie, în egală măsură. Mă bucur că te plac și alții, dar, tu ești a mea, numai a mea, însă, pe de altă parte, să nu mi te murdărească ei cu balele lor, bolnave. Căci, te iubesc nebunește, Cătălina, vreau să fii doar a mea, toată viața, vreau să n-ai ochi pentru nimeni, în lumea asta. Și, recunosc, sunt, deși nu am de ce, și gelos. Și...

– Și ai luat-o razna, polițistule. Căci, cu popa am terminat întrevederea. Asta... Spovedania. Uită-te și tu ce face stresul din om. Că nu vreau să cred altceva. Sau, poate, oi delira de febră, iubire. Arzi, deși nu l-ai ardilit, încă, pe Ardil? Ce naiba, tu nu ai încredere în mine?

– Încredere în tine, am, și încă deplină. Ești singurul om din lume în care cred întru totul. Dar, ești cea mai frumoasă femeie pe care o știu. Nu e alta ca tine. Și nu doar la exterior. Și lumea-i rea, viața-i grea, eu te iubesc. Și, dacă nu am grijă, vine altul și te ia la menuet...

– Ai noroc că, așa circar cum ești câteodată, și eu te iubesc. Și nu pun la suflet vorbele tale în doi peri. Altminteri, cu insinuările tale care mă deranjează, ți-o luai maximum de la mine. Rupeam toți papucii din casă pe fundul tău. Ba nu, pe gura asta care trâncăne verzi și uscate, de mă înfurie teribil.

– Nu, iubire, gura asta te sărută. Doar te sărută. Nu face alte prostii.

Dacă zice, o face. Acțiune, motor! Prinde, din prima, buzele fierbinți ale nevestei, sub ale lui. Care, ca la-nceput, ca-ntotdeauna, ca-n șapte vieți, ard de-a binelea, când se contopesc cu ale ei. E o vrajă. E un miraj. E ceea ce-i trebuie mereu. Ca să existe. Ca să reziste. Ca să fie. Fără ea, fără femeia asta superbă, cuibărită la pieptul lui, doar în cămașa de noapte, nu ar putea. Nu ar putea nimic. Nu ar fi. Nu ar fi nimic. Ea, de dincolo de veacuri, îi aduce infinitul. Nemărginirea. Pacea. Înaltul. Abisul. Rațiunea de a respira. E, cu ea, dureros de fericit. Așa cum nu și-a imaginat vreodată că poate fi un om. O sărută. Peste tot. O giugiuțește. O pipăie. O simte. O ciupește. O respiră. E viața lui. E el.

– Ești nebun, polițistule, se apără ea. Ești nebun ca Dili aia de la balamuc.

– Sunt nebun, da. După tine. Mereu nebun după tine. E un clișeu, știi. Dar eu chiar sunt nebun după tine. Nu bravez. Nu spun vorbe mari. Nu mă dau în stambă. Sunt nebun după tine. Vrei să strig să audă tot județul? Că strig, dacă vrei.

– Nu vreau să strigi, nebunule. Vreau să taci. Adică, vreau să continui ce-ai început. Și e minunat că vine de la tine, nu am apucat să-ți scot eu ochii pentru asta. Ce ziceai de vină și de timp trecut cu familia?

– Mda... Ziceam că... Întâi mai zic o dată că te iubesc. Ca să știi. Ca să nu te îndoiești niciodată. Ca să-ți dau de gândit și să mă iubești, nebunește, și tu.

– O fac. O fac în fiecare clipă. O fac întotdeauna.

– Te-ndoiești, adică, frumusețe?

– Nu, prostănacule! Nu mă-ndoiesc. Te iubesc în fiecare clipă și întotdeauna. Dar, dacă o mai lălăi mult, nu mai bag mâna în foc că mor după tine, așa cum se întâmplă acum.

– Ba da... Mori după mine. Mori, știi eu... Că vrei să-ți mai fac un copil. Unul frumos și deștept și devreme acasă, ca mine.

– Asta cu devreme acasă, cel puțin în vremea din urmă, nu se potrivește... E o minciună sfruntată. Caută altceva. Uite, pentru că sunt fată bună și, da, chiar mor după tine, pot să te ajut eu. Să fie ca tine copilașul: zvelt, chipeș, frumos... nu, frumos ai zis tu... mândru, de ispravă, curajos, deștept... nu, și pe deștept l-ai zis tu. Dar da, cum ești tu, așa îmi doresc să fie toți copiii noștri.

– Fugi de aici, iubire. Eu sunt mai mocofan, așa, mai din topor. Pe lângă asta, după cum știi, am mai făcut și mai fac și năsărâmba. Ce, vrei să nu avem cei mai frumoși, deștepți și speciali copii din lume? Mai bine să fie ca tine. N-ai văzut ce frumoasă e dulcețica, dacă seamănă, picătură ruptă, cu tine? Pupe tati fata lui mică. Și pupă tati și fata astalaltă, care îi stă așa, lipită pe sufletel. Fetele lu' tata... Te iubesc, crăiaso a poeziei.

– Și eu te iubesc, craiule al tumultului. Crai, doar ca să fie în ton cu crăiasa, de care ai zis. Că mie, de regulă, craii nu-mi plac. Și bagă la cap.

– Acuma, serios, vrei să mai facem un bebe?

– Da, vreau, desigur. Ce, crezi că vorbesc în dorul lelii?

– Nu, dar o vreme nici nu mai voiai să auzi de încă un copil

acum, așa de repede. Căci, recunosc, nu ți-a fost prea ușor. Mai ales că eu, ca un nemernic, n-am fost lângă tine pe cât ar fi trebuit. M-au prins năzile cu Ardil. Am intrat pe câmpul minat. Te-am lăsat singură. Și, clar, un copil nu se crește numai de un singur părinte. Trebuie să fie amândoi pe baricade. Că amândoi îl plămădesc. Nu-i cam devreme pentru al doilea?

– Nu cred că-i devreme. Sau, poate, o fi. Și e greu, știu, cu doi copii mici. Dar, în același timp, mă gândesc că îi creștem mai bine așa, unul repede după altul. Cum ești tu cu frații tăi. Dacă e diferență mică de vârstă între ei, sunt, cred, mai apropiați. Eu mă uit la voi, la tine cu frații tăi. Aveți o relație super. Poate și pentru că e doar câte un an, un an și ceva, între voi. În plus, dacă mai facem un copil acum, poate dă Domnul din ceruri și te aduni și tu de pe drumuri. Stai acasă, lângă nevastă și copiii, ca un bărbat responsabil, nu mai umbli creanga, după tot felul de ardili. Căci, se prea poate, după Ardil Escu să apară alt ardil care trebuie prins și adus pe linia dreaptă a legii. Te cunosc eu bine. Cazi repede în păcat. Dar, deși e corect ce ți-am spus acuma, e la fel de corect și ce urmează să mai spun. N-ai fost prea mult lângă mine, pentru că trebuia să muncești. Trebuia să asiguri pentru copil și pentru casă tot ce trebuie. Sunt responsabilități stringente. Sunt multe cheltuieli. Eu, pe timpul concediului de maternitate, nu iau salariul întreg. E, deci, scuzabil comportamentul tău. Întârzierile, lipsa de acasă mai mult decât trebuie, mințile plecate pe coclauri... Mai ales că ai făcut tot ce-ai putut ca să mă ajuți. Ești un tătic implicat pe cât se poate. Ai făcut și faci tot ce trebuie pentru fetița noastră. Îi dai să pape, îi faci baie, te joci cu ea, te pui la mintea ei, îi schimbi și scutecul. Sunt lucruri importante astea. Ești un soț atent și minunat. Îți spun toate astea, pentru că știu că te apasă și te chinuie faptul că ești, în vremea din urmă, mult prea prins cu ardilul lu' pește prăjit și nu ești lângă noi atât cât ți-ai dori. Sigur că și eu îmi doresc să ai mai mult timp liber, să stai mai mult cu noi, să ni te dedici și să fii al nostru. Sigur că mă uit cu jind în parc, la cuplurile care fac lucruri împreună pentru copilul lor. Sigur că aș vrea să plecăm mai mult și mai des undeva, în afara orașului, numai noi. Dar, la fel de sigur poți să fii că înțeleg. Că respect ceea ce faci. Că sunt lângă tine. Că am încă răbdare. Și că sunt mândră de subcomisarul meu, care e gata să

dinamiteze munții, pentru o cauză dreaptă. Câte dintre mămicile venite în parc cu copiii, se pot lăuda că au acasă ditamai sub-comisarul care e pe cale să-i schimbe ardilului domiciliul?

– Iubita mea frumoasă! Și bună și înțeleghătoare! Prin ceea ce-mi spui îmi dai, clar, putere, să merg mai departe, în felul ăsta. Ardil Escu trebuie să ajungă la pușcărie. Nu pentru că ne-a picat nouă pe el, ci pentru că așa e corect și, mai ales legal. Dar mă și responsabilizezi mai mult în legătură cu viața de familie și cu felul în care trebuie să mă implic. Sigur că trebuie să mă implic total. Sigur că trebuie să fiu mai atent. Dar...

– Iubire, nu mai spune nimic! Gata! Fă ce ai de făcut. Fă ce trebuie să faci. Nu s-o mai lungi prea mult ardileala asta. Cu documentele de la ziarist, probabil că, în curând, declanșezi cutremurul. Arunci bomba. Stârnești tsunami-ul scontat. E bine, cred, pentru amândoi, din atât de multe motive, să ne gândim serios la al doilea copil. Ce, tu nu vrei să mai facem un bebe?

– Vreau și eu, cum să nu? Ești singura femeie din lume cu care am ținut să am copii. Doar pe tine te-am vrut și te vreau mama copiilor mei. Înainte să te cunosc pe tine, nu-mi trecea prin cap că pot, eu pot, să fiu tătic. N-aveam nicio treabă, nici cu familia, nici cu nevasta, nici cu copiii. Până ai apărut tu în viața mea, de m-ai năucit complet și m-ai făcut să vreau ce nu vrusesem înainte. Și asta din prima clipă, când mi-am dat seama că te știi de la Adam și Eva. Mă rog, de la Mihai Viteazul încoace, dar tot un drac, ca să zic așa. Adică, de demult te știi, din alte șapte vieți. Ești femeia vieții mele pe viață. Pe alte șapte vieți, de acum încolo. Deci, să mai facem câțiva bebiți. Mai ales că... ha, ha, ha... cu cât îți fac mai mulți copii, cu atât sunt mai sigur că nu mai fugi cu vreun artist.

– Poftim! Și eu care credeam că vorbesc serios cu un om serios, de 33 de ani, polițist de vază la IJP, cu ceva minte în capul ăla! Dar, constat, iar și iar, că am la ușă un puști de doispe ani, care nu vrea, neam, să se maturizeze. Ce mi-o mai trebui alți copii, dacă te am pe tine și faci cât o echipă de fotbal?

El o mai pupă, o mai smotocește, o mai frământă, o mai soarbe, ea îl mai ciufulește, îl mai împinge, îl mai respinge. Așa cum fac ei mereu. Căci, în unele cazuri, viața merge înainte, dar dragostea, ca într-un poem încrustat în tainele hârtiei, rămâne,

peste ani, aceeași. Sau la fel. Nu se rupe, nu se-ndoaie, nu se schimbă, nu se preface, nu sucombă, nu dispăre. E mereu vie. Și frumoasă. Și alertă.

Când au isprăvit cu pupatul – și tot restul – Cristi Popa i-a spus soției:

– Știi ce m-am gândit? Duminică e bălci mare, pe undeva, aproape de Buzău. Cum nu se întrevede, până acum, vreo posibilitate de plecat în vacanță, zic să mergem să ne destindem un pic acolo. Desigur, nu e mare lucru și nu e, nici pe departe, ceea ce dorim vreunul dintre noi. Și sper din tot sufletul să ajungem și noi vara asta într-o vacanță. Măcar câteva zile. Of! Măcar câteva clipe. Așa de mult tânjesc după o plecare... Noi, doi, undeva, pe un țărm de mare. Să răsărim și să asfințim pe malul unei întinsori de mătase verde, ca ochii tăi. Să ne contopim cu valurile și cu orizontul. Să respirăm briza aia mirifică și, apoi, putem să ne întoarcem acasă. Dar, vacanța e departe, departe, iar clipele acelea încă nu sunt în vizorul nostru. Când or veni, dacă-or veni vara asta, ne-om bucura de ele. De aia, zic, să furăm vieții și cotidianului o zi la bălci... Uite, așa! Să crape viața asta de râie câinească. O lăsăm pe dulcețica acasă, cu Pițipoanca și mergem noi doi, ca doi porumbei. Ne dăm în comedie, mâncăm o friptură bună, la grătar, îți cumpără neicuța... – așa ai zis mai devreme, nu? – o halviță... Ne facem un pic de cap. Ne mai relaxăm și noi. Repet, nu e ce vreau, ce vrei și tu, ce vrem deopotrivă. Dar e un pas spre puțină destindere.

– Cu mersul la bălci, sunt de acord. De ce să nu fiu? Chiar mi-e dor să mă învârti într-o comedie d-aia, chiar vreau să mă scoți la o oră, chiar țin să mâncăm friptură și mici din bălci. Oriunde am fura clipa aia, dacă suntem împreună, nu poate să fie decât feerică și sublimă. Știm asta amândoi. Și, da, cum zici, să furăm duminică o clipă cotidianului afurisit și să-l dăm uitării pe Ardil. Care e în casa noastră, în viața noastră, în mintea noastră, în permanență. Nu lipsește, neam! Ne așezăm la masă, e și el cu noi, acolo. Vorbim, colea, în grădină, despre ale noastre, e prezent. Ne întâlnim cu ai noștri sau cu alte persoane apropiate, Ardil Escu nu lipsește. Ba, și în pat, când vrei să mă iubești, e moț și el, acolo. Prezența Ardilului se lăfăie în tot eul nostru și-n toată casa noastră și-n toți rărunchii noștri. Pe cuvânt că, dacă mergem să facem analize de sânge, ne

iese în transaminaze tot Ardil Escu, nu altceva. Nu mai pot cu omul ăsta. Nu mai pot. Și sunt de acord să îl lăsăm, o zi, câteva ore, cât o fi, pe tușă. Să nu ne mai gândim la el. Să nu mai fie între noi. Să îl lăsăm pe marginea drumului, la plecare. Sunt, într-un tot, de acord să mergem la bălci. Și, cine știe, poate, într-o zi, prin pronia cerească, plecăm și-ntr-o vacanță, așa cum se cade la casa omului. Dar ți-am tot zis că nu îmi place când îi spui bunicii Pițipoanca. Nu e frumos, ce naiba...

– Bine, o dau pe apelative și îi spun Piți. Că așa mă face să-i spun, cu toate ale ei. Se gătește, se ferchezuește, se aranjează ca o domnișoară. Dar domnișoară nu pot să-i spun. Vrea să se facă frumoasă. Dar, ce, frumușica pot să-i spun? Vrea să fie ca la tinerețe. Pot să-i zic tinerica? Nu pot... Cum să-i spun, atunci? Bambina? Bombonica?

– Ei, bravo! Bunica să-i spui. Mamaie, cum i-ai zis toată viața. Ce te-a apucat acuma cu biata femeie?

– Râd și eu de ea, iubire. Hai, zi tu. Cum să-i spun? Ce poreclă i se potrivește mai bine? Niciuna. Doar Piți. Piți vine ca turnată. Așa că, îi zic Piți. Lasă, iubito, că ea nu se supără. Știe că mă mai miștocăresc și eu cu ea. Și, oricum, îi spun cu drag Piți. Nu ca să-mi bat joc de ea. Iar ea, serios, știe. E Piți a noastră. Draga noastră Piți. S-o țină Al de Sus sănătoasă. Că mare figură mai e.

– Ești rău, Cristi. Serios...

– Ei, nu sunt rău. Sunt doar nepotul ei preferat. A mai dat și ea vreo pacientă, ceva? A mai întors și ea vreo ceașcă de cafea cu, să zic așa, cracii în sus? A mai glăsuț și ea ce-a citit în stele? Bine, bine, nu mai zic nimic. Nu mă mai spinteca, așa, cu ochii tăi de mare vălurită. Gata! Hai în casă! Ai înghețat doar cu cămeșuica asta pe tine. Noaptea e, totuși, răcoare, așa vară cum s-a făcut. Și bărbatul ăsta tântălu al tău te-a ținut afară, așa, dezbrăcată, de să între toate frigurile-n tine.

– Normal, tu ești de vină. În loc să mă-ncălzești, cum face un soț iubitor și atent, stai cu gândul la Ardil Escu. Ziua Ardil, noaptea Ardil, tot timpul Ardil. Visăm Ardil, mâncăm Ardil, rumegăm Ardil. Dar, te rog, iubire, dacă mergem în casă, lasă-l să doarmă pe prag. Sau în cușcă, la căței. Pune-i o geoarsă pe băncuța asta, ca să stea mai comod, dacă îți pasă de spinarea lui, dar nu-l mai primi

în sufletul tău și-n mintea ta și-n patul tău. Nu mai vreau să dau de el, când mă așez, ca o nevestă zgribulită, la pieptul tău. Aproape că-mi face, serios, concurență. Nu mai pot cu Ardil. Scoate-l din nacelă și fă-i vânt în apă. Aruncă-l, fără vreun regret, peste bord. De nu, îți faci și tu culcuș aici, afară.

.....

– Mamă, eu o să plec în oraș. O SĂ PLEC ÎN ORAȘ. Vreau să știi că nu-ți cer voie, doar te anunț că plec, ca să știi de mine. Nimic mai mult.

– Pleci în oraș... Nu zău? Tu? Ce să faci tu în oraș? Tu ești om de oraș? Tu ești om de ieșit în lume? Stai în banca ta, băiete, că mă doare ficatul. Că am mâncat afumătură cu fasole, ca pe vremea lu' Ceaușescu. Nu pot să alerg după tine.

– Dacă te doare ce zici că te doare, îmi pare rău. Ia și mata o pastilă, ceva, ca să te liniștească. Și stai culcată pe partea dreaptă, c-am auzit că așa trece durerea de ficat. Dar eu chiar trebuie să plec. Am treabă multă în oraș. Am lucruri de făcut. Și nu mai e cazul să le amân. Iar mata nu ai de ce să alergi după mine. Că nu organizăm niciun cros. Nici nu ne jucăm de-a prinselea, pe aici.

– Doamne, Măicuța Domnului! Ce catâr ești! Ce să faci un nebun ca tine, în oraș? Ești, de când ai venit încoace, fără tratament. Nimic, nimic nu iei și nu înghiți. Stai aci, cuminte. Că acum se face mâncarea și îți dau să mănânci. Hrană caldă, bună, cu vitamine. Și Ceaușescu, săracul, dacă mai trăia, ar fi poftit la mâncarea noastră. Își trimitea toți aghiotanții să mă convingă să-i dau și lui o ciosvârtă, acolo... Că el, om rău, nu era. Trăia lumea bine pe vremea lui. A făcut, bietul de el, școli și drumuri și gări și spitale. Și spitalul ăla unde ai fost tu internat, tot el l-a făcut. Eu tot zic că nu trebuia să-ți dea, călăii naibii, drumul ție de acolo. Că la spital e altceva. Are cine avea grijă de tine. Nu trebuia să te păzesc eu, ca pe târla de capre care nu trebuie să intre pe islazul vecinilor. Ei, bietul Ceușescu... L-au împușcat, ca niște nenorociți, în ziua de Paște...

– Nu, mamă, nu de Paște l-au împușcat. Ci de Crăciun. Ți-am tot spus asta.

– Bine c-ai spus. Să spui, că nu te doare gura. Ei, de Crăciun, de Paște, tot un drac. Adică tot la o zi mare. Tot la o zi în

care nu se făcea să tragă gloanțe în suflet de om. Eu nu sunt cu sfinții, cu biserica sau cu Dumnezeu. Și tu știi. Că, pe vremea noastră, așa era. Mai atei... Mai fără Crăciun și Paște. Mai fără biserică și popi. Niște șnapani, toți popii. Al nostru vine mereu, cu dascălul după el, să plătim contribuția. Și nu mai știu ce. Noroc că mă uit pe vizor și, când îl văd cu fața aia câinească a lui, nu-i deschid nici de-a dracu'! Lasă, că popa are la bani! Ce, mă pun eu cu el? Mie îmi pare rău de Ceaușescu. Zău, îmi pare rău. Că el a făcut și drumuri, și stațiuni și școli și de toate. Se trăia bine pe vremea lui. Toată lumea pleca în stațiune. Și era bine, că toți aveau bani la fel.

– Bine, mamă, bine. Cum zici mata. Cum vrei mata. Cum îți place mata. Numai nu mi-l mai tot pomeni și ridica în slăvi atâta pe Ceaușescu tău. Alt dobitoc și ăla. Mulți dobitoci ne-au tot condus de-a lungul timpului. Pute istoria de dobitoci. De la Decebal și Traian încoace, numai dobitoci. Puțini ne-au fost conducătorii ca lumea. În fine! Nu ținem acum vreun curs de istorie. Nu e cazul. Și nu suntem în măsură. Eu, cum ziceam, o să mă...

– Ei, o să te... Nu te mai... Gata! Îți dau să mănânci acuma.

– Dacă nu mă iei în serios, treaba matală, mamă. Dar chiar voi pleca. Și, te rog să nu te opui.

– Da, da... Vei pleca. Pe lună, ca marțienii ăia. Sigur, cum să nu... la vară, când o zbură scroafa. Ziceam de Ceaușescu. El a făcut de toate. Nu poate să mă contrazică nimeni. Că toți au beneficiat de pe urmașoara și muncușoara lui. Acuma, nici dracu' nu mai face nimic... Toți fură ciolanul pentru ei și-ai lor. Și, mă băietă, dacă ar fi vrut Ceaușescu, Ceaușescu, cât era el de mare, să mănânce așa bunătate de la noi, cum să nu vrei tu, mamă? Vrei, cum să nu vrei, dar nu știi că vrei. Așa că, pui mâna să mănânci frumos tot din farfurie și lași prostiile cu orașul. Că nu e orașul de tine. Și nici tu nu ești de oraș. Și, dacă ești cuminte și mă ascuți, am și desert pentru tine. Îți dau porție dublă. Zău! Numai să stai în banca ta și să nu mă mai superi.

– Mamă, mamă! Te conjur să nu mă mai tratezi ca pe un nebun. Nu sunt nebun. NU SUNT NEBUN! Crezi că eram aici, după zece ani, cu un teanc de acte în brațe, dacă eram nebun? Cine îmi dădea toate astea, cine semna pentru mine, cine își asuma responsabilitatea, dacă asupra mea plana bănuiala, nu certitudinea,

că sunt nebun? Un nebun e un pericol, mamă, pentru ceilalți. Pentru toți din jur. Fie că este vorba despre familie sau despre străini. E imprezibil un nebun. Face lucruri pe care nu le gândește îndeajuns sau nu le gândește deloc. Poate să-ți sară în cârcă și să te anihileze. Poate să-ți dea în cap. Poate să-ți bage cuțitul între omoplați. Poate să facă orice, un nebun! Ce nici prin minte nu-ți trece. Și, dacă nu face, totuși, de astea, dacă nu e violent, dacă nu dă cu barda, tot se poartă și vorbește ca un nebun. Are eticheta în frunte. Îți dai imediat seama, tu, om nenebun, că e deranjat la mansardă. Nu se poate să nu-ți dai seama și fără să ai studii de specialitate, în acest sens. Uită-te la mine, mamă! Ia-mi bine seama. Din cap până-n picioare. Ascultă-mă, analizează-mi vorbele și faptele. Întoarce-le pe toate părțile. Pune-mă sub lupă. Fă ce test vrei cu mine. Poți să faci toate astea și altele, oricare ar fi ele, mamă. Sunt vorbele mele ale unui nebun? Sunt faptele mele ale unui nebun? Mă tratezi ca pe un copil țicnit și nu sunt așa. Sunt zdravăn. ZDRAVĂN! Ai încredere în mine, mamă. Spune-i și tatei, că mata vorbești altfel cu el, să aibă. Eu nu fac rău nimănui. Cu atât mai puțin, vouă. Mă duc în oraș, mamă. Mă duc să îmi caut de muncă. Mă duc să mă angajez. Mă duc să îmi fac un rost. Mă duc, că am treburi. Și n-am niciun Dumnezeu. Și vreau să am. Nu te mai opune și dă-mi cale liberă și credit nestăvilat.

– Păi, eu mai știu ce să zic? Că pare că vorbești bine. Că pare că nu faci nimic. Dar dacă ai fost acolo, la ospiciu, ai fost degeaba? Cine stă acolo, dacă nu e nebun? Ce, tu vrei să spui că ai stat la nebuni, fără să fii nebun?

– Da, mamă, am fost și am stat acolo degeaba. Din... Dintr-o greșeală.

– Dacă dintr-o greșeală ai fost acolo, atunci cine a făcut greșeala, trebuie să plătească. Nu se poate fără să dea socoteală. Pe vremea lui Ceaușescu, așa era. Ai făcut o gafă, îți asumi responsabilitatea și plătești. Ehe, ce ne mai băga în toate ședințele, când era ceva...

– Așa zic și eu. Să plătească. Acela care a greșit, să plătească.

– Hai, că mi-a venit în cap una. Nu ești, așa zici tu, nebun. Dar dacă nu ești, nevastă-ta aia de ce te-a lăsat? De ce n-a stat cu tine? De ce a vândut tot și a plecat cu altul, în loc să țină de tine?

Că o femeie ține de bărbatul ei, când îl are. Merge cu el până la capăt. Pe vremea lu' Ceaușescu așa era. Familia era familie. Și dacă îl ducea pe unul la canal, familia nu se destrăma, mergea înainte. Celula de bază a societății. Femeia stă lângă bărbat și invers. Ehei, ce vremuri, ce principii sănătoase... Acuma... Vai de viețile noastre. Doar ce-i vezi pe unii că s-au luat și îi și vezi, minte-naș, că s-au lăsat. Pe vremea lu' Ceaușescu, lumea era serioasă. Trăia serios. Muncea serios. Iubea serios. Avea conștiință și responsabilitate serioasă. Mă rog... Ce să-nțelegă birlicii din ziua de azi, cum era pe vremea lu' Ceaușescu? Acuma, cică le zice tineri frumoși și liberi. Frumoși pe dracu' cu cărți, că sunt unii boccii rău. I-am văzut eu... Și liberi de la ce? Că nu...

– Bine, mamă, bine. Ai dreptate. E cum zici tu. Îmi mai ții predici și altă dată. Acum, trebuie să plec. Chiar trebuie. Stai liniștită, că mă-ntorc. N-am unde să mă duc în altă parte.

– Lasă, că nu pleci. Ca să nu ai de unde te-ntoarce! Nebunule! Zici că nu ești nebun. Dar, Radule, dacă tu nu erai țcănit, nevastă-ta aia era dementă? Era nebună să vândă apartamentul, cu tot ce era acolo, în el? Și aveai și voi de toate în casa aia. Că ce-ai mai tras, zi și noapte, s-o ții pe matracucă. O ață n-a lăsat, nenorocita! Un cap de ață n-a scăpat din mâinile ei. Să zic și eu că, uite, asta e o ață de la o pereche de nădragi din casa aia! Zici că a băgat, a dracului pușlama, buldozerul și a ras tot de pe fața pământului! Tot ce era în casă a măritat! Tot! Pentru bani! Bani, bani, bani! Mereu voia ea bani! Altceva nu avea în cap, în afară de bani. Chel-tuuuuuuuia... Prostește mereu. Ea nu știa să cumpere o pâine. Nici o bluziță pentru fată. Nici un polonic la bucătărie. Ea, pentru ea. Tot pentru ea. Numai pentru ea dădea banii. Atât! Era moartă și ah-tiată după bani. Dacă și lucrurile copilului le-a dat pe bani, când a văzut că nu mai apare nici copilul... Ce să mai zici, în afară de să n-o mai rabde pământul? Și să crape rânza și fierea-n ea. A dat și mașina, care era și ea atâția bani... Acum, în euro, făcea mult. Că era mașină bună. Nou, nouță! Tot a vândut nevastă-ta aia, nemernica. Tot! Și a plecat. Dracii știu unde. I s-a pierdut urma. N-am mai văzut-o. Că, dacă o mai vedeam, aveam eu grijă să îi stric coafura aia de parașută. O țesălam nițel, vaca dracu', că a fost nenorocită mare. Dacă n-ai pus tu piciorul în prag, cu ea, niciodată, îl puneam

eu. Și dacă nu ți-o scărmanam, de ieșeau toți fulgii din ea... Nu avea timp să stea la palavre cu mine, că o făceam... ca la box, când cad aia, pe jos... cum îi zice... KO. Așa, bătrână cum sunt față de ea, rămânea fără lațe în cap. Dar n-am mai întâlnit-o, în vecii vecilor. Amin! Cică a luat lumea și bărbații la rând. Ca o pocnitoare. Ca o petardă. Că n-ai știut să iei, dracu', o femeie de nevestă, nu o petardă. Ai cules, până-ai ales. Sau, cum era... Că e vorbă veche, de pe vremea lui Ceaușescu, săracul. Eh... Asta nevestă ai luat și ai avut tu. De te-a lăsat în fundul gol, când ți-a fost mai greu la urcușul vieții. De te-a făcut de răs în lume, când erai și tu cineva. Că erai. Mă și mândream cu tine, că ești cineva. Bătu-o-ar Dumnezeu s-o bată de panaramă! Și, dintre tine și ea, care a fost nebunul?

Radu Munteanu nu știe și nici nu vrea să zică nimic. Ce-ar mai putea să spună despre Alina? Mai e ceva de spus? La ce să-și mai răcească el gura acum? Pe mama, oricum, nu ține s-o mai convingă de nimic. Și nici pe altcineva. Pe el, nici atât. A fost. S-a dus. I-a făcut rău. I-a luat tot. L-a lăsat. Gata. Nu mai e nimic, în legătură cu femeia aia. A îngropat tot. Tot! Și mormântul l-a cimentat, cu fermitate și determinare. Ca să nu iasă de acolo nici măcar o umbră de stafie din ea. E doar un om care nu mai contează. De fapt, o entitate fără rost, în ce-l privește. O cantitate neglijabilă și atât. Niciodată să nu spui niciodată, dar, trage nădejde că niciodată nu-l vor mai duce pașii în apropierea ei. Că niciodată nu va mai auzi de ea. Și că, niciodată, nu-i va mai rosti, el, cel puțin, numele. În niciun context.

Acum, că nu mai e la balamuc, are poftă să aprindă fitilul vieții. Să nu mai stea în întuneric. Să facă lampa să se zguduie de lumină. Cât poate să ducă, înainte de a se sparge de la prea multă și prea mare flacără. Vrea, cum nu știe dacă a mai vrut vreodată, să trăiască. Să aibă toate drepturile pe care le au și ceilalți oameni. Să aibă, ca ei, îndatoriri. Să-și ducă, în tihnă deplină, cu el și cu ceilalți, zilele. Și atât.

Dar fiica lui... A pomenit-o mama, în treacăt. Cu ea, e altceva. De fetița lui, chiar dacă n-a știut nimic de ea atâția ani, și nu știe nici acum, îi pasă. E în el ceva, care e răsădit și scămășat, în privința fetei. E, așa, ca o cicatrice din care țâșnește, dacă pune mâna ori apasă pe semnul ăla, sânge. Șuvoi. E, pesemne,

sentimentul patern. E, probabil, conștiința lui de tată. E, poate, firescul acela pe care, la balamuc, din considerente știute, l-a trecut, oarecum, într-un plan median, lăsând în prima linie necesitatea lui de supraviețuire. Și-i e dor, chiar îi e dor, de fiica lui. Și-i duce grija. Căci, deși așa alambicată problema asta cu ea, simte, nu știe să spună cum, că nu e moartă. Nimic în el nu clopoțește o moarte vădită a fetei. Nimic nu îi vinuește în simțuri că ea nu mai e printre cei vii. E, simte, în viață, undeva, în lumea asta mare.

– Ce știi despre copil, mamă? Ce știi despre Analisa? Cum s-a întâmplat? Povestește-mi. Am dreptul să știu și eu.

– Ce să știu? Nimic nu știu. Cine crezi tu că știe ce-a fost, băiete? Cine să știe ce s-a întâmplat? Nu știe nimeni. Că n-a fost de față. Doar n-a mai fost fata. Doar nu s-a mai găsit nici urmă din ea. Ce s-a întâmplat, nu știu. Fac presupuneri și eu. Îmi dau cu presupusul. C-o fi laie, c-o fi bălaie... Că n-a avut nevastă-ta aia grijă de ea, că a răpit-o cineva, că s-a rătăcit, că a căzut în vreun canal, că s-a-necat, că a omorât-o careva, pentru organe, sau pur și simplu, cine știe? Nu știe nimeni. Doar n-a mai fost. Nimeni nu știe ce s-a ales de ea. Și Alina, matracuca, dacă știe, nu spune nimic. Tace mâlc. Că nu-i proastă să spună dacă i-a făcut ceva și s-o pătească ea. Unde să cauți fata? Unde s-o cauți? De unde s-o iei? Pe cine să întrebi? La cine să apelezi, pentru ajutor? Acul în carul cu fân, l-oi mai găsi, pe fata asta, nu. Eu am fost, chiar așa, certată cu Dumnezeu cum sunt – că știi că pe vremea lui Ceaușescu, nu era lumea cu Dumnezeu și eu, ca membră importantă de partid, eram atee, atee, până în măduva măduvei – la biserică și am făcut rugăciuni. M-am rugat în legea mea la Dumnezeu. Am dat, zău, și de pomană la săraci. La toți cerșetorii din fața bisericii le-am dat pachete. Ba, am pus și preotul să deschidă cartea și să-mi zică el ce e cu fata. Nu iese nimic. Se blochează și popa și nu știe ce să spună. M-am dus și la o femeie de dă cu cărțile și află viitorul. Deși, eu nici în de-astea n-am crezut. Pe la Urlați... Nu m-a lămurit nici aia. Se tăiau cărțile și atât. Sau, nu știu cum zicea. Că n-am înțeles mare lucru din moșmoandele și din bolboroseala ei. Dar nu ieșea nimic. Nu se vedea fata. Nici cu viii, nici cu morții. Cum dracu' vine asta, nu știu. Că omul e om, nu e acar să-l pierzi în clăia cu fân. Sau în căruța cu fân... Cum era proverbul ăla, că nu mai știu... Știi tu vorba

aia de pe vremea lui Ceaușescu: la omul sărac, îi cade îmbucătura-n rahat. Sau, nu mai știu cum era, ceva cu boii care nu știu ce nu mai trag. Căruța, probabil. Deh... Așa cu fata ta. Eu n-am stat cu mâinile în sân, în fața blocului. Că, cine, dacă nu eu, s-o caute și pe ea? Mă-sa s-a dus dracului, în lume, după toți hăndrălăii. Tu erai la nebuni, nebun ca nebunii. Mă-sa mare din partea mă-sii, ce să zic, nu i s-a sinchisit un rid de pe fața aia de balamută, ca a fie-sii. Unde draci balaci oi fi găsit-o pe parașuta de Alina, eu nu știu. Te-ai căpă-tuit cu ea și te-a terminat, termita dracu'! Da' eu n-am stat de frunza teiului. Așa era, nu? Că teiul te liniștește, când nu ești. Am trimis scrisori peste tot, să mă ajute autoritățile și instituțiile Statului. Că, pe vremea lui Ceaușescu, erau INSTITUȚII, nu așa, și te ajutau. Am scris la poliție, la jandarmerie, la protecția copilului, la primărie, la niște organizații nu știu cum le zice. Ceva cu guvernul în ele. Și pe avocatul poporului l-am apelat în scris. Dar unde n-am scris? Ba, și la premier am scris, și la președinte. Peste tot. Și nimic. Fata nu e.

– Căruia președinte i-ai scris, adică? Lui Ardil Escu?

– Ei, nu lu' ăla. Că el nu mai era președinte atunci, când am scris eu, după dispariția fetei. Dar, uite, la el trebuia să apelez. Na, că nu m-a dus capul. Că ăsta a fost om bun pentru țară și pentru popor și știe ce să facă în orice situație. Dacă mai candidează, eu îl votez. Pe el îl votez! Nu pe toți corupții și nenorociții aștia, de azi. Ăla om! Mare om Ardil Escu! Brava lui că și-a lăsat loc de bună ziua printre oameni.

– Hai, înnebunește-mă cu Ardil Escu acum!

– E, vezi? D-aia n-are ursul coadă. Că i-ai mâncat-o tu pe toată. Eu tac, nu zic nimic, și vii tu și faci pe deșteptul. Ce om, Ardil al nostru! Ce om... Dai tu ochii peste cap, de nebun ce ești, dar, în afară de Ceaușescu, Ardil a fost cel mai bun președinte. Un om pentru oameni. Și dintre oameni. Nu mi-a trecut prin cap să-i cer ajutorul. Lui, lui trebuia să i-l cer, că nu mă lăsa cu gura-n soare. Sau, cum era? Cu ochii-n soare. Eh... Eu mă tot gândesc, băiete, că fata noastră e oale și ulcele de mult. De aia nu apare pe nicăieri și n-o vede nimeni, nici popii, nici vrăjitoarea. Că, dacă o fi înecată, nu are mormânt, să apară ca toți morții. Dacă a căzut în vreun canal, tot așa. Pomeni, săraca, nu i-a făcut nimeni. Tu, pe la nebuni, nevastă-ta aia pe la dracu' s-o ia, eu cu bătrânețea. Of, Analisiuța, Analisiuța,

cum te-ai dus tu, ca un fum, ca o ceață, ca o părere! Și ce bază aveam în ea, că era singura nepoată. De la ea așteptam o cană cu zeamă și-un blid cu apă, la bătrânețe. Sau, cum era? De la altcineva, de la cine să așteptăm ajutor? Că, tu uite cum ești... Vai de capul tău. De la ce dracu' ți s-o fi tras, nu am habar. Și alți copii n-am mai făcut. Că zicea el, Ceaușescu, să facă lumea copii și să fie interzis avortul, să crească natalitatea și mamele eroine să ia niște bani, pe copii, dar nu se merita să faci o târlă de copii. Aici, nu m-am potrivit cu el, la ce zicea și ce făcea. Nu i-am dat dreptate. Te chinui cu un copil, de te iau dracii, dar cu mai mulți? Îți iei dealuri. Sau cum era? Cred că câmpii. Am făcut doar un copil. Și a fost prea de-ajuns. Prea mult. Că ne-ai scos fire de păr albe prin tot capul. Iar tu, ai mers tot pe tipicul nostru, de n-ai făcut mai mulți copii. Să fi făcut tu doi, trei, cinci, cu nenorocita. Uite, că, la un caz de nevoie, e bine să fie mai mulți. Că ai, cum ar veni, pe cine să pui mâna și să-i zici să aibă grijă de tine. Să-ți dea ciorbă rece și apă caldă. Sau, invers? Că nu mai știu nici eu, de când îmi sparg pieptul cu tine. Și ce femeie destupată eram! Toată lumea zicea. Pe linie de partid, eram foarte apreciată. Și Ceaușescu știa de mine, că sunt pricepută și sunt pentru partid. Deh... Și la servicii eram profesionistă și munci-toare. Făceam balanțe, făceam bilanțuri, făceam statistici. Dar ce nu făceam... Mai știe tineretul din ziua de azi ce sunt alea... Fleoșc. Nu mai știe. Iaca, na, cum te uiți la mine. Ce, crezi că e ușor să lucrezi cu toată cifrăraia din lume și să rămâi zdravăn? Să ai un copil nebun și tu să fii sănătoasă?

– Bine, mamă, bine. Am înțeles tot ce mi-ai zis. Ești nevorbită rău. Hai, că plec, nu-ți mai sparge niciun piept cu mine. Și nici mie nu-mi mai sparge capul cu atâtea prostii. Plec.

– E, pleci... Nu pleci deloc. Că n-am terminat de vorbit. Mai am o țărucă. Și, cum am mai spus, unde să te duci tu? Că n-ai niciun Dumnezeu. În oraș, cu care-i dai în sus și-n jos, numai exemple rele întâlnești. Numai pramatii. Numai derbedei și panarame. Ce, tu ai nevoie să te vezi cu de-ăștia? Și așa ești, vai de capul tău. Mai ai nevoie și de alți proști, cu care să intri în contact?

– Mamă, mai lasă-mă! Nu mă mai tot jigni și umili! Sunt om în toată firea. Mă duc la biserică, poftim!

– Ce biserică? Să nu aud de biserică. Ce, să zică lumea că

aștepți pomană? Ce, tu ești milog? Stai aci, că stai bine. Nu te dă nimeni afară, ca pe un câine bătut. Sau turbat? Cum era? Stai aci! Că ai tot ce-ți trebuie.

– Of, mă aduci la disperare, mamă. Ești culmea! Nu e bine nicum cu dumneata. Nici la biserică, nici la catedrală, nici la bal, nici la spital, nici eu nu mai știu unde. Am niște treburi. De asta plec în oraș.

– Poftim... Uite, lumuliță, treabă și zice că el nu e dement. Dar e! Că se și vede fără baston. Sau, cum era? Fără ochelari. Întrebi de copil, băiete, pare că vrei să știi ceva, că te interesează și pe tine, că ești tac-so și ai ieșit de la nebuni, apoi pleci fără să termine omul ce are de spus. Și mai zici că ești bine, așa, fără tratament. Fără să te vadă niște doctori. Fără să te întorci la spital, ca un om cu capul pe umeri.

Radu Munteanu oprește pasul și-așa poticnit:

– Mai știi ceva despre fată? Spune, te ascult.

– Nu mai știu. Ce să știu... Ce am știut, adică nimic, ți-am spus și ție. Dar îi dai zor cu orașul, orașul. Pleci în oraș. De parcă orașul fuge din locul unde e. Nu fuge. Stă tot acolo. Uite tu, că mi-am dat cu niște alifie pe mâini și miroase a căpșune și-a cafea, de-mi vine să-mi mănânc mâinile astea. Sau, măcar să le ling, ca un papagal. Sau, cum era? Ca un cotoi. Pe vremea lui Ceaușescu...

– Of, mamă... Pe cuvânt... Nu mai pot!

Și dă să iasă pe ușă. Trebuie să fie mai hotărât. Nu se poate să fie, mereu, mereu, la cheremul mamei. Să facă și să accepte ce are ea chef. Să ia de bune sfaturile și indicațiile ei. Deja, îi hauie, ca la cutremur, toată mintea. Sau, cum era, ca la inundație! Poftim! Pof-tim! L-a terminat femeia asta. Mintea i-a luat-o prin cucuruz și nu se mai vede din buruieni. Nu și-a pierdut-o zece ani, la balamuc – balamuc, nenică, nu bal, nu spital, nu gară, nu guvern, balamuc! – și e pe cale, fără doar și poate, să o piardă acum, la mama acasă! Cine a mai pomenit așa ceva? Dacă spui cuiva asta, râde și cu partea dorsală, nu doar cu toți dinții. Trebuie să facă, repede, ceva. Trebuie să găsească o modalitate să se întrețină. Să plătească o cameră cu chirie. Să trăiască singur, pe picioarele lui. Aici, în casa asta, și să fie extrem de bine primit, deși, știe, nu e, nu mai poate să stea. E musai s-o ia la picior. Ciorbă de dude ori de susai, mămăligă

presărată cu sare, ceai de mătrăgună sau de lipitori de-ar fi să mănânce în altă parte, nu hrană caldă, bună, de poftea și Ceaușescu la ea, și aici nu mai poate să stea. Nici nu mai e cazul să stea. E damf mare aici, e putoare, e duhoare. De atâția ani de când a plecat din casa părintească, și uitase cum e. Uitase cum sunt ai lui. Uitase cum e să stai și să trăiești în același spațiu cu ei. Uitase. Dar, acum, poate și pentru că are labilitățile lui, are, iată, revelație peste revelație. Credea, spera, voia să creadă, când a plecat de la nebuni că, în sufletul lui s-a infiltrat, pentru totdeauna, Dumnezeu. Însă, traiul cu ai lui l-a încredințat, pe deplin, că tartorul cu coarne se târaie pe aici, doar el. Nu altcineva. Din păcate...

– Stai, stai așa... Că m-ai omorât și m-ai căpiat cu orașul ăla. Dar-ar în el de oraș, să dea! Că parcă are târlaci... sau stârlaci, cum era... în el, așa te atrage. Stai să vorbim. Nu știi nimic despre fată. Chiar nu știi. N-am ce să-ți spun.

– Am înțeles, mamă. Și dacă nu știi, ce vrei să vorbim? Că nu mai pot, serios! Îl înnebunești și pe dracu'. Așa talent ai.

– Stai și-ascultă, nu fi nebun! Pe vremea lu' Ceaușescu avea lumea răbdare, știa să asculte, nu dădea pe altul înapoi, când avea de vorbit. Ce vremuri, ce vremuri! Ce tinerețe frumoasă am mai avut! Dacă era și bătrânețea la fel, eram mulțumită. Dar cum să fie? Pe Ceaușescu l-au împușcat de Înviere, tu ești nebun, de nu mai ai scăpare, de Analisa s-a ales praful. Zici că ai candida la cap, așa te frichinești aci. Hopa! Că m-ai ologit tu pe mine. Ăăăăăăăăă... M-ai înnebunit tu pe mine. Zici că ești moale, dar ești tare. Mai tare ca mine. Nu știi nimic de fată. Dar am, de la ea, de pe vremea când ea era și mai venea la noi, ceeeeeeeeeva.

Ceeeeeeeeeva? Ceva de la fată? Ceva de la Analisa? Hm... Ce poate să fie? Ea nu prea venea pe la bunici. Nici Alina n-o lăsa, nici bunicii nu se dădeau în vânt s-o strângă în brațe. Și, decizie proprie, în așa situație, nu putea să ia singură. Era mică, era minoră, era sub tutela adulților. Ceva de la fiica lui.... Are mama ceva de la ea. Oare, ce? De fapt, să fie orice-ar fi, dar un obiect care a fost al ei, care i-a aparținut și care poate să ajungă la el, acum, în clipa asta, înseamnă ceva. Înseamnă mult. E un pas. Poate că e o păpușică. Fetele, și la aproape zece ani, cât avea, la momentul dispariției, se joacă, încă, fericite, cu păpușile. Poate că e vreun ursuleț

de pluș, cum au copiii, când sunt mici. Poate e vreo hăinuță de-a fetiței. Vreo rochiță, vreo fustiță... Ceva... Mda... Mama, uite, spune că are ceva, dar nici nu spune ce are, nici nu se duce să arate despre ce e vorba. Stă în același loc, nemișcată. Parcă vrea să-l țină lipit în casă, ca muștele de hârtia aia lipicioasă. Parcă îi întinde, cu bună știință, o nadă. Parcă îl duce, ca pe un copil, cu zăhărelul. Dili, Zgaiba, Gelu, toți de la nebuni sunt, pe lângă femeia care i-a dat viață, doar niște neghiobi și niște nătăfleți. Când a plecat de acolo, dar și până să plece, s-a tot gândit că îi va fi greu, acasă, în lumea cu nebuni neînchiși în vreun fel de staul, ca ăia închiși, de unde a plecat. Dar se gândea că îi va trebui timp – și voință – să se dezbrace de obiceiul de a mima că e nebun. Credea că, vorbește civilizată cu un om și, brusc, el începe să sară ca un țap. Se gândea că lumea și societatea îl vor accepta greu, îi vor oferi greu încredere și un loc de muncă. Se gândea, îngrijorat, că a pierdut zece ani și nu mai face față cerințelor, de orice fel ar fi ele, vieții. Se mai gândea că, poate, rămâne cu sechele și începe să viseze izolator și nebuni, fără număr. Astea nu s-au întâmplat. Cel puțin, până acum. Slavă Domnului. Unde dai, iată, și unde crapă. Dar ai lui, cu precădere mama, îi pun, mintenaș, sufletul în genunchi, pe coji de nucă, pe pineze, pe cuie de zece. Și-l fac să se târască, să se îndoie, să se chircească. Toți, de la balamuc, care i-au făcut rău, nu l-au rănit așa de tare ca ai lui. Nu i-au răscolit într-atâta zăpezile așezate, liniștit, în el. Nu l-au pus la colț, în halul ăsta. Simte că, din adâncurile lui, sufletul, mandolină spartă, stă să iasă, buiac. De parcă e o Dunăre umflată ce se prelinge, avan, peste maluri. Apa asta e așa de mare de la toate lacrimile lui care au stat să cadă. Și, din motive obiective, n-au mai căzut. De la toate izvoarele care au stat să curgă. Și, din pricini ferme, n-au mai curs. Nu mai credea că mai poate fi surprins de ceva. Dar e, da, surprins. Acum, de propria mamă. Mereu e altcumva de cum te aștepti, viața asta.

– Îmi arăți, mamă? Îmi dai ce ziceai că ai de la Analisa? De ce o mai lungești, în felul ăsta?

Mama nu-i răspunde. Se strâmbă un pic, oftează nițel și se duce la comoda din sufragerie, unde, dacă fiul își mai aduce bine aminte, păstrează toate lucrurile bune din casă. Farfuriile bune, paharele bune, fularele bune, prosoapele bune, lenjeriile bune,

cămășile bune... Toate, îndesate bine acolo, de să nu aibă spațiu să se încaiere ca niște hiene, sunt de ani buni în spatele ușii – întotdeauna închise bine, uneori și încuiate cu cheia – vitrinei. De multe dintre lucrurile astea bune, cu siguranță, mama, în timp, a uitat. Nici nu mai știe că sunt acolo. E imposibil să mai știe ce-a băgat acolo de bun, acum 30 de ani și n-a scos niciodată. Sau, cine mai știe. Poate că și le amintește pe toate care și cum sunt. Pe ce raft e fiecare, în ce colț, lângă ce alt obiect e pus, de când stă acolo, ce utilitate are... Minte omenească e o taină. Te pune, adesea, în dificultate. Uneori, nu mai știe chestiuni extrem de importante, dar e atotștiitoare despre cine știe ce nimicuri.

După ce scotocește în dulap – sau, poate, termenul de scotocit nu e tocmai potrivit, căci s-a dus aproape, cum se spune, la țanc, după obiectul căutat – bătrâna îi arată fiului o carte format A4, albă, curată, cu coperti cartonate și scris mare, cu litere de tipar.

– Uite, îi spune, în timp ce i-o întinde oarecum cu regret, am asta de la ea. A rămas la noi, o dată, când a fost aici. N-a mai cerut-o. N-a mai întrebat de ea. Nu și-a mai adus aminte, cred, că a lăsat-o aici.

Radu Munteanu ia, curios, cartea aceea din mâinile mamei. Omul de piatră, de Victor Eftimiu... Fiica lui citea povești. E uimit. N-a știut. Sau, poate, a uitat. Nu, n-a știut. Căci, atunci – și în toată viața lui de familie – era extrem de prins cu alte lucruri. Mereu au fost alte lucruri. Mai stringente. Mai importante. Mai... El se ocupa de aducerea pâinii pe masă, alerga, scria, făcea anchete. De copil, se ocupa Alina. Mă rog. E un fel de-a spune. El credea că se ocupă. Evidența, însă, e alta. Alina nu s-a ocupat și nu s-a interesat de fată. Căci, mai mult ca sigur, nici fosta soție nu știa că Analisa are o astfel de carte, o citește, o ia cu ea, la bunici.

Doamne... Vede, dintr-o dată, oglinda. Așa cum nu a mai văzut-o, pesemne, niciodată. Că fiica lui citea, nu e nimic neobișnuit. Bizar e doar că el, tatăl ei, n-a știut. Nici n-a bănuț. Nici nu s-a gândit. Și, cum n-a făcut-o altă dată, înțelege. Nu a știut multe lucruri. Nu a știut ce îi place fetiței lui. Nu a știut ce o supără. Nu a știut ce prieteni are. Nu a știut ce vrea să se facă atunci când se face mare. A făcut, fără să-și dea seama, greșelile care s-au făcut și în casa lui părintească. Nici în ceea ce-l privește, mama și tata, prinși cu

serviciul de pe vremea lui Ceaușescu – vorba preferată a mamei, dar și personajul e unul adorat – nu știau despre el mare lucru. Nici dacă are visuri, nici dacă are îndoieli, nici dacă are spaime, nici spre ce meserie ar dori să se îndrepte. Îl întrebau doar dacă a mâncat, dacă mai are caiete, dacă a luat vreo notă la școală. Nu comunica. Nu își povesteau. Nu împărțeau bucurii, tristeți, viață. Erau într-o casă toți și, atât. Era important să aibă rufe curate, să fie bani de pâine, să plece în concediu cu toții. În rest, după paravanul ăsta, nu se strecura nimeni. Așa erau timpurile. Așa erau cutumele. Așa erau oamenii. Sau, poate, așa erau ei. Așa era în casa lor.

Iar el a învățat, fără să realizeze asta, aceleași lucruri de la părinții lui. Poftim. Își dă acum seama că el, un tată, credea, bun, nu și-a cunoscut fiica. Nu știa nimic despre ea. Nu știa că îl citea pe Victor Eftimiu, un autor, mai complex și mai greoi, ca alți confrăți, de povești. Sigur, privit de departe sau detașat, n-o fi mare lucru. Dar, pentru el, acum, cartea este ca și cum ajunge cu Magelan, prin cine știe ce teritorii nedescoperite. Coperțile arată bine, nici paginile nu sunt prea umblate. Ori fata a citit cu mare grijă, ori nu a avut timpul necesar, înainte de dispariție, să facă asta. Plus că, mama lui ține cartea băgată la sertar de ani buni. Nu crede că a băgat-o, la propriu, în mașina de spălat, dar praful pe ea nu l-a lăsat să se așeze. Privește cartea tot mai supărat. Tot mai pătruns. Tot mai neputincios. O răsfoiește. Poate e vreo însemnare pe aici. Poate e ceva notat pe marginile paginilor. Poate e vreun bilet. Poate e vreo poză. Poate e ceva. Ceva, nu știe ce, dar ceva.

– Mamă, vreo poză cu ea, ai? Că nici nu o mai fac din ochi.

– Poză... Poză... Nu. Ba da. Cred că am ceva. Dar de demult. De când era mai mică. Nu de la nouă, zece ani, când a... Și nici foarte clare nu sunt alea câteva, de le am cu ea. Dacă face toată lumea poze acuma... Inclusiv cu telefonul! A ieșit dracul pe pământ. Cum să faci poză cu telefonul? Pe vremea lui Ceaușescu, făcea poze doar pozarul. Mă rog, fotograful. Te duceai frumos acolo, te așeza pe scăunel, îți aranja freza, îți punea hainele în ordine și te trăgea în poză. Ce poze făcea un fotograf! Acuma... Ți-am mai zis, să bagi la cap. A ieșit dracul pe pământ. O să cauți pozele alea cu ea. Nu m-am mai uitat la ele. De mult. N-am putut. Nu mi-a venit. La ce să mă uit? Fata, dispărută fără urmă de zece ani. Tu, nebun,

nebun de zece ani. Nevastă-ta, plecată la toți dracii, tot de zece ani. La ce să mă uit? La familia asta atât de fericită? La familia asta de care s-a ales praful? Ne-am făcut de răs cu toții. Și-a băgat dracul coada în casa noastră. Asta cred eu.

– Analisa citea, mamă? De unde are cartea asta? I-a cumpărat-o Alina? I-ai dat-o matala? O are de la cineva? Ce știi? Ce-ți aduci aminte?

– E, nu știu nimic. De unde să știu eu de-astea? Pui și tu niște întrebări de om nebun. Doar că, într-o zi, cartea asta a rămas la noi. Atâta știu. N-a mai venit după ea. N-a mai întrebat. N-a mai cerut-o. Și nici eu nu i-am zis de ea. De ce era să mă bag în seamă, așa, aiurea? Cum am zis. Putea să aibă viitor de aur fata asta. Știi tu, ca epoca de aur, de pe vremea lui Ceaușescu. Putea să ajungă cineva Analisa. Și puteam și noi să trăim pe lângă ea. Cu tine, cum dracu' să trăim... Ești copilul nostru, dar ești așa cum ești. Nici de tine nu poți să ai grijă, dar de noi? Că bătrânețea e grea și omul bătrân are nevoie de multe... Iar tu ești vai de steaua și de zilele tale. Că nici acum nu pricep de la ce te-a luat nebunia. Cum de ai devenit tu atât de nebun, de te-au închis doctorii zece ani la spitalul de nebuni. Mai stă, câte un nebun mai mic, câte două, trei săptămâni pe acolo, dar zece ani? Cine a mai stat așa la un sanatoriu? Înseamnă că ești nebun rău, tu. Înseamnă că ești pierdut de tot. Înseamnă că slabe șanse să te faci bine, mai sunt. Mai bine te nășteam mort, de atunci, când te-am făcut. Mai bine te făceam un rahat pe marginea drumului și gata, terminam cu chinul. Că m-am chinuit să te fac, m-am chinuit să te cresc. Și, na, acum, la bătrânețe tot eu mă chinui cu tine. Nu tu cu noi, cum era normal și cum se chinuie alți copii cu părinții lor. Vai de bătrânețea noastră. A mea și-a lu' tac'tău. Că, uite, niciun sprijin n-avem, niciun sprijin. Ferice de care o muri întâi. Că, ăl de rămâne, e vai de mama lui cu tine pe cap. Poate dă sfântu' și mă duc eu, întâi. Că, să nu mai fie nici tac'tău și să fiu doar eu cu tine, e jalea de pe lume.

Fostul nebun, fostul ziarist, fostul soț, fostul tată, e pe cale să devină, la cum curge șuvoiul de gânduri al celei care, acum 45 de ani, l-a născut, și fostul fiu. Pur și simplu, să devină, de bună voie, orfan de părinți. De amândoi. Fără regrete. Înciudat, da. Însă, fără vreo părere de rău. Cum să-l fi născut mort? Cum să-l fi făcut

pe marginea drumului un... Mama lui. Mama lui spune toate astea. Va pleca. Trebuie să plece din casa asta. Întâi, să-și rezolve problemele stringente, apoi să stea undeva, departe de ei. De vizitat, la vreo trei luni, poate îi vizitează. Ori vorbește cu ei la telefon. Asta mai des. Ca să-i întrebe ce fac. Cum sunt. Cum o duc. Dar de stat, pe mai departe, cu ei, nu, nu e cazul. Adică, nu e sănătos. Pentru el. Pentru facultățile lui mintale. Acum, de data asta, aici în casa asta, chiar înnebunește. Chiar o ia din loc. De nu mai trebuie, ca pe vremea balamucului, să mimeze gesturi, vorbe, dileală. Câtă ironie a sorții ar fi asta? Nebunul rămas nenebun la nebuni, zece ani, devine nebun, la nenebuni, într-o clipă. Ce-o fi mai încolo, o mai vedea. Acum, ca un țânc care ascunde cât poate de bine, de ochii părinților, în ghiozdan, pachetul de țigări, o ia, cătinel către ușă. Va începe să se desfășoare. El, pe el. E musai să facă asta. Poate să facă asta. De fapt, e tot ce trebuie să facă acum. Și de acum încolo. Dacă are un pic, doar un pic de respect de sine, dacă doar un pic îi pasă de el, dacă un pic nu vrea să se dilească maximum și grabnic, atunci face ce trebuie să facă. Și trebuie să se desprindă de aici. Trebuie să-i lase pe-ai lui. Trebuie să plece.

Are în buzunar banii de la vărul. Câtă dreptate a avut când i i-a dat! Bine c-a insistat. Ai nevoie, i-a zis. Și uite că, așa e, are nevoie. Buni banii de la vărul, foarte buni. Căci, fără ei, în clipa asta, ar fi definitiv și irevocabil pierdut. Vărul, iată, îl salvează încă o dată. Banii de la el îl vor ajuta în ceea ce, pentru început, trebuie să întreprindă. Sunt lucruri care, cu viteza vântului turbat, trebuie făcute. Ce bine! Nu i-au văzut ai lui banii. I-a ținut mereu, chiar și când a dormit, la el, asupra lui. Să nu dea prilej de cârcoteală și acuze, iar. Că ar fi zis, mai ales maică-sa, că i-a furat. Cum a zis și de telefonul, tot de la vărul, pe care l-a ținut, oarecum mândru, la vedere. De la cine ai furat tu bunătate de telefon, băiete? Ne faci de râs în toată lumea. Ne termini. Și așa era greu să mai scoatem capul în oraș de rușine, acum, dacă ai furat și telefonul, crăpăm de rușine! Telefon îți trebuia ție? Uite, zici mereu că nu ești nebun și nu ești periculos, dar dacă ai furat un telefon de la un om, se cheamă că ești sănătos la cap și blând la fire? Sper să n-aud, mâine, poimâine, că ai dat în cap, pentru el. Ce-ți trebuia ție telefon? Nici nu știi să vorbești la el! Ce, la telefon se latră, ca la nebuni? Nici nu știi să-l ții bine-n mână! Că

ăsta e telefon, nu bâzdâganie de la balamuc! Bietul fiu, cu mândrie îndreptățită, a replicat: Haide, mamă!... Doar nu crezi ce spui. Cum să fur un telefon? Eu?!? Îl am de la vărul. Adică nu e văr, văr, dar pentru mine e! Un om minunat, de mare excepție!... Doamne Sfinte, Măicuța Domnului! Că, dacă m-aude Ceaușescu că-i dau atâta cu Dumnezeu, mă și scoate de la primă, pe lumea aialaltă, când m-oi întâlni cu el. Că ne-ntâlnim. Auzi, nebunul... Văr... De unde să ai tu, mă, un văr care nu e văr, dar e? Pentru tine e! Fără tratament, nu se mai poate să stai. La spital, am văzut, nu te mai primesc ăia. Cine știe ce le-oi fi făcut și lor, de te-au exmatriculat așa, de nu vor să mai audă de tine? Te-or fi pus și la perete, cum îi zicea la aia... la gazeta de perete, așa. Tratament, băiete, hapuri! Înghițite și-n culcare, și-n sculare. Căci, deja, se vede că te-ai diluit. Ziceam că-i purice, dar uite că e elefant. Ne pomenim cu ceva în cap și nici nu știm ce ne-a lovit. Dacă e trenul sau vaca. Sau, na, tu, mă, pârlitule! Desigur, la așa vorbe, tatăl, speriat peste poate, a tăiat-o la fugă prin casă, urlând după ajutor și pitulându-se prin colțuri, ori pe după ușile de dulap, pe unde ascunde noaptea cârnați și costiță. Și, serios, aici e o casă de, și cu, oameni. Nu e balamuc.

Dă ușa de perete, cu poftă, cu chef, cu năduf, cu patimă chiar și simte, brusc, că s-a eliberat de jujăul pe care îl avea la gât și pe care îl trăgea, cu dificultate, după el. Îi rupsese gâtul. Acum realizează. Îl apăsase, de nu mai putea. Îl trăsese în jos. Cu el, de gât, nu mai era om. Nu mai era liber. Nu mai era el.

Va pleca. Dacă nu o face acum, dacă nu iese pe ușă acum, indiferent de ce zice în urma lui, mama, dacă se întoarce din drum ori cedează, admitând că pleacă mai târziu, pleacă mâine, pleacă altă dată, nu o mai face niciodată. Nu mai pleacă. Nu mai rupe, în veci, lanțul ăla de-l ține legat de piciorul patului. Nu mai poate, dacă nu pleacă acum, să plece vreodată. Rămâne proțâpît aici, cu mama și cu tata, de-a dreapta și de-a stânga, exact ca o pațachină masculină, ce e. Nici sfinții din cer, nici dracii din infern, nici vărul de la poliție, nici mama lu' tata lu' Dumnezeu Tatăl nu-l mai scapă. Nu a dat un balamuc pe altul. Nu a plecat dintr-unul, ca să ajungă într-altul. Nu a fugit de dracul, ca să dea de tac'său. Ori de mă-sa. Are planuri. Are gânduri. Are treburi. Vrea, de acum încolo, să trăiască. Chiar să trăiască. Pentru prima dată, conștient, responsabil, hârșit, știut,

în deplină cunoștință despre ce înseamnă viața.

Și să facă ce vor ai lui. Dar chiar ce vor! Tot! E fix, de acum, problema lor. El are încă dreptul – sau, abia acum are tot dreptul – să trăiască. SĂ TRĂIASCĂ. Da, să vadă oamenii, să se împrietească, dacă poate, cu ei, să vadă cum dă colțul ierbii, să admire copacii în floare, să se plimbe, tăcut, prin ploaie, să alerge după tramvai, să mănânce orice vrea, să bea cât poștește, să prindă drag de-o femeie. Să facă și pe dracu'. Să facă ce a mai făcut, înainte să fie nebun. Să facă și ce n-a făcut în viața lui. Să facă ce fac și alți oameni. Să facă ce face toată lumea. Să facă ce poștește pipota lui. Să trăiască. Asta să facă. E simplu. El trebuie să trăiască. Restul, Dumnezeu cu mila. Altminteri, nu se mai poate. Scripturile să se împlinească, dacă trebuie, dar nu cu el în rol principal.

Ușa, smucită vehement din lânzezeala ei cronică, scârțâie lugubru. Ca niște oase bătrâne, când le pocnește, din toate părțile, reumatismul. Pesemne că, în toată viața ei de ușă, deodată cu blocul de pe vremea lui Ceaușescu, n-a fost așa de clătinată. Și repezită. Și trântită. Și smucită. De să-i meargă, și mai multe nu, toți carii din lemnul ei de ușă.

În spatele fiului, om pecetluit cu o nebunie pe care, de fapt, nu o are, vocea necruțătoare a mamei se rostogolește ca o tigaie de fontă pe covorul de marmură:

– Ai plecat, da? Ai plecat... Treaba ta. Nu dă vodă cu tunul de tine, dacă o mierlești prin oraș. Dacă faci prostii și te ia poliția. Dacă dă vreunul, nebun cum ești, cu mașina peste tine. N-am să te iert niciodată, băiete, niciodată, că ai înnebunit și nu te-ai mai făcut bine. Puteai să înnebunești după ce nu mai eram noi. Puteai să te faci atunci nebun. Puteai, dacă noi nu mai eram, să te dai, cum te duce capul, în stambă. Dar tu ai înnebunit cu noi de față. Cu noi de mână. Și nu ți-a lipsit nimic. Ai avut mâncare bună, ai avut cămăși curate și pantaloni călcați, ai avut și pe dracu'... Doar ca să ne faci de râs așa de tare, ai înnebunit. Că e pielea a dracu' rău, pe tine, de aia. Puteai să mai aștepți. Că nu mureai. Și nu îți cântau cucii geam-parale la căpățână. Puteai să mai stai fără să fii nebun. Că n-o mai ducem cât lumea, pe aici. Am fost munciți, la viața noastră, și supărați. Ne-am uzat sănătatea, ne-am uzat mințile, muncind pentru țară și pentru popor și pentru al nostru conducător, ne ia Sfântul

Duh repede, nu ne uită, pe lumea asta. Ai plecat, deci. Bine. Înapoi, să nu te mai întorci. Nici întreg, nici cu picioarele înainte. Că pun yala la ușa și nu-ți mai deschid.

Locuri, lucruri, oameni nu mai sunt cum erau. Cum le știa. Nu mai sunt, cum ar veni, la locul lor. Timpul a curs peste toate. Cum a vrut el. Opintit, câteodată. Ca în cazul redacțiilor unde, el, cu ani în urmă, a lucrat. Nu mai e nimic acum. Adică, nu mai e ce era. Spațiile alea au altă utilitate, s-au făcut gogoșerii, coaforuri, sedii de partide, acolo. Intră și iese pe ușile acelea, altă lume. Poate, mai bună, poate, cum zice poporul, mai neam prost. Nu poate să se pronunțe. Nu știe. Și nici nu vrea să emită judecăți de valoare. Doar altă lume. E altă lume, de la un capăt la altul. În față, la gogoși ori la covrigi, așteaptă elevi, fugiți de la ore, șomeri, scoși de pe listele oficiale, oameni, tineri și bătrâni, fără prea mulți bani în buzunar. Cei care au, nu cumpără gogoși ori covrigi, când au treburi prin oraș. Uite, și că-i e foame și că n-a mai mâncat de multă vreme covrigi cu mac și cu susan, o să cumpere și el acum, câțiva. O să mestece la ei și la toată viața asta, deopotrivă. O să mănânce covrigi, ca un licean și o să fumeze, ca un turc, și o să ia orașul la pas și o să caute locuri și lucruri și oameni despre care avea, odată, idee.

Coaforuri multe – mă rog, cu frizerii, cu tot – pe unde erau, altă dată, multe redacții. Lumea, înseamnă, se gătește. Se aranjează. Se dichisește. Se bibilește. Contează, deci, acum, mai mult aspectul fizic, fațada, decât, ca pe vremea lui, interiorul, intelectul, spiritul. O droaie de moațe în cap și tot nu fac mintea isteasă, ca, pe timpuri, un ziar bun. Mda... Iar pe la sediile de partide, înșăilate și astea tot pe rămășițele redacțiilor, a văzut cum se perindă tot soiul de specimene anapoda. Ca să nu zică, din prima, certate cu legea. Pe unii dintre cei care râcăie, precum găinile fără minte, prin curtea partidelor, îi știe de demult. De când era ziarist. Îi știe bine. Băgați în matrapazlâcuri de tot felul, mânjiți pe mâini cu tot felul de zoaie, jechoși la vorbă și la caracter. Azi, sunt, cum se spunea odată, nu știe dacă se mai spune și acum, ajunși. În funcții, cu bani, cu averi.

Pe el, Radu Munteanu care le strica, adesea, ploile, nu îl știe nimeni. Nu îl mai știe nimeni. A trecut pe lângă destui, care îl

cunoșteau atunci și acum nu. S-a privit în ochi cu mulți dintre cei cu care și altă dată s-a mai privit. Le-a luat seama acestor ajunși, i-a studiat, i-a analizat. În redacțiile în care erau, de mult, loviți, acum fac legea. În sensul că, se adună, pun la cale alte matrapazlâcuri, râgâie afaceri, leagă alte și alte alianțe. Desigur, unele care să le sprijine interesele proprii. Știe el bine cloaca asta politică. Tocmai pentru că a știut-o – și a și scris despre ea – a ajuns în halul în care e acum. Mă rog. Acum e bine. Acum e liber. Acum nu mai e nebun. Puțini, foarte puțini, sunt oamenii politici onești, corecți, dedicați binelui nației și intereselor țării. Cum, culmea, e perceput, chiar și după atâția ani, de când nu mai e președinte, Ardil Escu. Nu zicea și mama că trebuia să se plângă la Ardil de fetiță, că ăsta e om pentru țară și pentru popor?

Oh... Îl ia cu friguri la lingurică. Ardil... Cum va ieși la vopsea cu vărul, în privința nenorocitului ăstuia? Cum va face? Și ce va spune? Dar, mai ales, ce va fi, pe urmă? E cazul să se teamă? E cazul să se gândească să fugă din țară? E cazul să-și ia singur bilet către ospiciu? Lasă, mai bine lasă, își spune. Mai e un pic până atunci. Mai e timp. Mai e scăpare. Să nu se mai gândească. Acum, să nu se mai gândească.

Hm... Sedii de redacții transformate din Făt Frumos în broscoi râios... Păi, da, căci, uneori, poveștile se scriu în viața reală, și invers.

Sau, pe locurile alea, de odinoară, unde trona mânia sa, cu vântul scris, nu s-a făcut nimic și sunt abandonate. Lăsate de izbeliște. Cu pereții mângăliți și cu geamurile sparte. Cu ușile scoase din tocuri și cu acoperișul strecurătoare. Loc pentru șobolani și șerpi și gândaci. E, dincolo de orice, o priveliște deplorabilă. Absolut dezolantă. Care te seacă la casa sufletului. În spațiile astea unde colcăie vietăți infecte, se făceau ziare. Se scria despre cazuri. Despre viață. Despre moarte. Despre situații. Despre oameni. Despre politică. Despre atâtea... Se gusta și degusta, din plin, libertatea. Puteai să scrii, după Revoluție, orice. Nimeni – sau, mai nimeni – nu îndrăznea să aducă pe tapet, ca pe o carpetă de aia turcească, vreo fărâmă de cenzură. Se încerca, prin locurile astea bântuite de sinistru și dezmaț al naturii, izul și gustul puterii. Mai ceva ca pe un vin bun, pus la păstrat, în beci, de vreo treizeci de ani. Vinul, cât de bun,

îl dai de dușcă și-i trece, după un minut, tot farmecul. Dar puterea aceea, a cuvântului exprimat în scris, era mirifică. Toate bețiile din lume nu se compară cu ce era. Urlau vorbele în cei care citeau, atingeau, răneau, declanșau, alinau, zvâcneau, influențau. Dacă, pe atunci, scria ceva la gazetă, era literă de evanghelie. Ce vremuri! Ce viață! Ce lume! Ehe!, ce fason, să fii ziarist!

Eh... Erau dați cu capul de pereți – metaforic vorbind, desigur – cei care meritau. Din nimic, după muncă asiduă, de teren, de documentare, de cercetare, se însăilau epopei și istorii. Fluvii, multe și nemărginite fluvii, de cerneală au curs în redacțiile astea. Și mii, de n-or fi fost milioane, de povești s-au depănat între paginile ziarelor. Atâția oameni făceau un ziar! Și fiecare își știa, în pătrățica lui, treaba și rostul. Călcatul pe bătători era interzis. Dacă se întâmpla asta, se bulea toată munca ălorlalți. Câte mâini, și câți ochi, și câte minți trudeau ca să apară un ziar pe tarabă. Necunosătorului îi părea că doar cei care aveau o semnătură în josul textului, munceau la un ziar. Da, redactorii care își puneau numele sub un material, erau în linia întâi. Erau cei care își asumau textele, anchetele, faima, procesele, înjurăturile, celebritatea. Tot. Dar, în spatele lor erau alți oameni. Mulți oameni. Fără ei, nicio literă din vreun articol al redactorilor, cât de buni să fi fost aceștia din urmă, nu apărea. Nu ajungea la cititor. Nu intra în sufletele celor care, uneori, stăteau la cozi serioase, ca să cumpere un ziar. Dacă era o anchetă anunțată, un reportaj despre care, succint, s-a făcut vorbire, un interviu care era așteptat de mai demult, era rupere la chioșcul de ziare. Cărțile, da, pe vremea, vorba mamei, lui Ceaușescu, se dădeau pe sub mână. Era bine să ai pile, cunoștințe, relații la librărie. Dar și la chioșc, dacă era ceva de impact, de asemenea, nu strica să ai vorbe și glume cu vânzătoarea. Ha, ha, ha... Se întâmpla, câteodată, dacă era anchetă beton, să vină cei puși în frigare din articole și să cumpere întregul număr de exemplare de la chioșc. De la toate chioșcurile. Ei, ce vremuri...

Și ce zel era. Ce tumult. Ce viață. CE VIAȚĂ! Nu credea, nici măcar o secundă nu a crezut, să moară vreodată lumea asta. Nu era, acum zece ani, de crezut. Una ca asta? Cum să crezi, dacă toate păreau că merg ca unse, că se termină tot? Și, totuși, uite, moș Tase a avut dreptate. Lumea aia fabuloasă și mirifică a murit.

Nu mai există. Ziarele s-au închis. Le-a cântat popa veșnica pomenire la căpătâi. Dacă mai rezistă câte unul, e minune mare. Te și întrebi, nici nu știi dacă mirat sau indignat, cum și de ce și cât o duce, încă. Decese de ziare se înregistrează, probabil, în fiecare clipă. Cam la fel ca alea de cancer. Și, nici măcar nu mai există ferpare, unde să le anunți. Ca să știe tot natul. Ca să plângă, la așa veste, cineva. Ca să tragă în biserici popii clopotele, pentru toate. Sau cine le trage. Că nu o fi chiar popa ăla care prinde frânghia clopotului în mână, de-l face, ca pe un prunc de o lună, să plângă și să țipe.

Popa... Of, iar popa. Adică Popa. Se apropie momentul în care, cu tărie bărbătească, va trebui să spună, cu vorbe, că asul de treflă lipsește. Pur și simplu. Nu e. Cum se va mișca universul în clipa aia, e greu de prevăzut și de spus. Lasă... Mai e timp. Încă mai e. Nu mult, dar mai e. Ce zicea, mai devreme? La ce se gândea? A, da... Tot ce era lumea asta, a presei scrise, e acum în derivă. Nu se mai găsește cârma. Nu se mai știe cum se vâslește spre limanuri cu pace. Sau, nu se mai vrea să parcurgi ape de astea. Cine știe. A pierdut multe, de când a avut alt domiciliu. A pierdut și timp. A pierdut și spațiu. A pierdut și viață. A pierdut...

Colegii de breaslă, între timp, s-au recalificat. Ce să fi făcut? Trebuie să trăiască toată lumea. Și fiecare face, în felul lui, ce știe, ca să supraviețuiască. Unii fac alte lucruri, care nu au legătură cu scrisul. Alții au câte un blog, câte un site, câte o pagină – prea bine, cu ce se mănâncă astea, nu știe, deocamdată – și scriu pe acolo. A aflat de la un fost coleg, cu care s-a întâlnit în fața unei foste redacții, actualmente coafor, că și Adina, Adina, fosta lui iubită de acum o mie de ani, se ocupă de un site de ăsta. Cam ca de un ziar. Doar că e on line, nu e pe hârtie tipărită. Cică ăsta, on line-ul, e viitorul. Așa a zis colegul ăla. Cine mai citește, a mai zis el, azi, ziare în formatul consacrat, odinioară? Se și mira că el, Radu Munteanu, vorba aia, un ziarist bun acum niște ani, nu e în temă cu schimbările. De fapt, cum era de așteptat, omul, care nu era prea dus pe la școlile politețurilor, l-a și întrebat, la un moment dat:

– Bă, da' tu unde ai fost atâta vreme? Te-ai dus în Tibet, să-ți repari karma? Că, la cum arăți, pe acolo zici că ai fost. Nemâncat, neîngrijit, ne... nimic. Că, dacă mai era lagăr de concentrare în

Nemția, ziceam că acolo ai fost.

Radu Munteanu habar n-are de ce, dar a ținut mortșș să îi spună colegului acelaia, răutăcios și zeflemist, adevărul:

– N-am fost în Tibet. Am fost la balamuc.

– Bine, mă, a râs colegul, bine... Tu și Eminescu... Geniilor!

Hai, mă lași?

Acuma, că l-a crezut sau nu, e treaba lui. Deși nu credea că poate să facă asta, nenebunul sadea a fost în stare să recunoască, în fața cuiva care nu știa, un fapt. Poate că nu e chiar așa de rău să își asume ce-a fost, ce-a făcut, unde-a fost. În ultimii zece ani. Mai demult, în primii ani de după revoluție, întrebarea, pentru oricine, era: ce-ai făcut în ultimii cinci ani. La el, viața a plusat. A mărit miza. A dat dublu. Nu s-a zgârcit. N-a legumit, cum zice mama. Și au fost zece. Zece ani în care... Despre care... Prin care... Ah... Zece ani care nu sunt. Nu mai sunt. Sau sunt? Cu tot ce-a fost, cu tot ce-a făcut, cu tot ce n-a fost și cu tot ce n-a făcut. Deci, întrebarea valabilă și normală e: ce ai făcut, domnule Munteanu, în ultimii zece ani? (Domnule... Zici că e domn' Gelu, de la balamuc. S-a prostit și el.) Am fost la nebuni. Dar fără să fiu nebun. Zece ani... Să lipsească sau să nu lipsească paginile astea, cât zece ani, din cartea care e el? Să nu lipsească. E viața lui. Sunt anii lui. Sunt trăirile lui. Sunt paginile lui. Să nu lipsească. Să stea acolo, ferme și deschise, pentru cine vrea să le citească. De citit pe net, on line... Că n-a zis așa fostul lui coleg, că viitorul e pe net? Mai citește careva azi o carte ca o carte?

Aaaaaaaaaaaaa... Un cabinet stomatologic. Cu siguranță, a mai trecut și pe lângă altele, de când umblă prin toate colțurile orașului. Doar că, prins cu ale lui, nu le-a dat atenție. La câte vede! La câte află! La câte aude! Și acum, dacă i-a sărit în ochi firma aceasta, înseamnă că trebuie să intre. A venit, cu siguranță, momentul să-și aranjeze, fie și de suprafață, dantura. Mă rog, ce se poate. Cât se vede. Ce e mai în cătare. Are banii de la vărul. N-a luat din ei decât țigări, covrigi, gogoși. Se poate descurca. Să intre, deci. Cu determinare și tupeu. Ei, și ce dacă e cimitirul Bellu în gura lui? Îl cunoaște el pe dentistul de aici, ca să se jenezze, ca să se rușineze, ca să i se spintece obrazul, ca să dea socoteală, ca să explice? Îl doare fix în popou de cel care deține cabinetul de stomatologie.

Nu-l cunoaște. Nu știe cine e. Ca să-i dea explicații de ce a ajuns așa sau ca să-i fie rușine. Are nevoie de ajutor. E aici și îl cere. Ce și de ce-l interesează pe dințar de ce nu mai are el mai nimic în gura lui?

La ușa cabinetului, lume multă. Aproape câtă era la cozile alea, de la hipermarket, unde se dădeau tigăi, bomfaiere și bormașini. Și ce se mai dădea. Că, parcă a înțeles că era la ofertă și ceva zahăr, ulei, macaroane și bulion. Cu bani. Mai puțin, cică, dar nu gratis. Dacă e lume multă la un dentist, înseamnă că e bun, nu? Că e ieftin și accesibil? Că face treaba repede? Că oamenii sunt mulțumiți?

Unii pacienți au – că te și sperii, când îi vezi – falca de elefant. S-a revoltat câte o afurisită de măsea prin gura omului, de l-a făcut de nerecunoscut. Alții se plimbă de colo, colo, ținându-se cu batista de zona cu probleme, în timp ce aruncă priviri disperate pe ceas. Un copil bâzâie, ca un bondar, de-i sare cămașa din spate. Vreo două femei vorbesc la telefon. Tare, prea tare pentru spațiul de aici. Cineva ia un pahar de cafea de la un dozator. Ei, uite, o cafea bună, de când a ieșit de la nebuni, nu a băut. O să bea. Clar! După ce rezolvă cu dentistul, se delectează cu o aromă îmbietoare – și îmbătătoare – ca pe vremuri, de cafea. Nu cu de-asta de la râșnița asta de aparat. Unde, pesemne, e doar zeamă lungă, nu cafea, la mama ei.

Se plimbă și el, de la un capăt la altul, al holului. Ca alții, care așteaptă aici. Nici n-a vorbit cu omul ăla. Cu stomatologul. Dacă îl primește. Dacă se ocupă de el. Dacă îl face pacientul său. Ar putea să întrebe pe cineva dintre cei care sunt pe hol, cum se procedează. Ar putea să întrebe cine e ultima persoană. Dar, mai bine nu. Nu întreabă pe nimeni. Nimic. Așteaptă. Stă și el aici, printre toți oamenii ăștia. Speră să nu stea degeaba.

Asistenta doctorului iese pe hol și strigă pe cineva. Îi venise rândul să intre. Fostul nebun se apropie, dezinvolt – nu i-a zis vărul Cristi Popa să facă orice, fără inhibiții? – de ea:

– Bună ziua.

– Bună ziua. Ce doriți? Sunteți la noi? Că nu v-am mai văzut. Sau sunteți nou? V-a recomandat cineva?

Fleoșc! Recomandare, auzi... De parcă se angajează la NATO.

– Am treabă cu domnul doctor.

– Ce noutate, domnule! Aici, toată lumea are treabă cu domnul doctor. Sunteți nou, nu? N-ați mai fost la noi. O să vorbesc să vedem dacă vă poate primi domnul doctor. Poate să vă programeze altă dată. Că acum, vedeți și dumneavoastră ce e aici.

– Exclus altă dată. Vă rog, domnișoară! Trebuie să mă vadă azi. Trebuie să m-ajute azi. Nu altă dată! Nu mai târziu! Plec din oraș. Plec în Tibet. Trebuie să mă primească.

Asistenta îl privește, dintr-o dată, cu mai multă considerație. În Tibet... Păi, în Tibet, se duc oamenii credincioși, care sunt aproape de Dumnezeu și care învață să se vindece pe ei și pe alții de toate chestiile lumești. Acuma vede. Da, bărbatul ăsta subțirel și pierdut, de să-l ia apa de ploaie și vântul de primăvară, are, așa, o aură de sfânt. Se vede. Chiar se vede. Aproape că din prima. Uite, e aura asta întinsă pe toată fruntea lui. Ba, și împrejur. Sigur știe și poate să facă miracole. Mai știi? Poate o ajută și pe ea să se mărite. Că a făcut salcia plete încrețite, de când așteaptă. Să găsească un bărbat cumsecade și să o ia de nevastă. Bărbați în viața ei, de ce să-l mânia pe Făcătorul, au fost. Că nu poate să spună că a fost mama întruchipată a cucerniciei. Ori sora smereniei. Nici măcar cusca bunei cuviințe. A făcut și ea ce face toată lumea. Ce fac femeile. Dar, cum i-a zis și maică-sa acasă, gata, acum trebuie să pună orice distracție în cui și să se mărite. Și, uite, bărbatul puțintel care vrea să intre la doctor – tu'l în gură și pe doctorul ăsta, că, acum câteva luni, când a fost nevastă-sa bolnavă, a coșopenit-o în cabinet de câteva ori, dar să zică de divorț cu aia, îi cade gura – pare venit din altă lume. Direct de pe Marte. E absent, e cu pluta, e flu, flu. Și e slaaaaaaaaaab! Normal, dacă mănâncă, pentru credința lor, doar frunze și răgălii, ba, nici de alea, de multe ori, că nu le permite Astralul și Divinitatea, cum să fie? Bran, din Stan și Bran, de pe vremuri? Are și uitătura, uite, de ciută speriată. Ce bărbat nesfânt din ziua de azi, se mai uită așa, la o femeie? Când o vede pe una, ochii lui – chiar dacă e însurat și are o casă de copii – țipă în draci că o vor căzută la pat. Pe când subțiraticul ăsta... În tot eul lui, pare că a intrat, fără să stea pe gânduri, Sfântul Petru. Păi, da, că ăștia de au vână de sfinți, așa sunt. N-a citit ea pe Facebook că unii chiar sunt hăruiți? Adică fac de toate numai cu o privire. Sau cu o vorbă. Dacă

se mai și roagă, răstoarnă tot lanțul Carpaților Orientali. Ba, și pe cel Meridional, dacă-și dau silința. Iar omulețul ăsta, de zice că pleacă urgent în Tibet, pare, cu adevărat, că e dotat. Adică dăruit. Adică hăruit. Ca un sfânt. Ca un pământean care se duce în Tibet, pentru a deveni, dacă nu Dumnezeu, măcar un sfânt și mai mare. Un sfânt pe pământ. Un sfânt la ușa cabinetului. Un sfânt care să o ajute. Sfinților, tot așa, a citit ea, nici nu trebuie să le ceri ajutor. Ei știu, doar dacă se uită la tine, ce ai nevoie. Ce te chinuie. După ce tânjești. Dar se vede. Că și ăsta are o aruncătură de privire... Desigur, nu se gândește la el ca la un posibil bărbat liber de contract. Nu se poate. Nici fason nu prea are. Însă, cum îl vede, sigur face el, când îi vine rândul, o minune pentru ea. La cazino, nu se roagă să câștige. Deși, joacă mereu. Dar un măritiș bunicele e de așteptat. Și bun la casa omului. Adică la casa femeii. N-ai noroc la bani, clar, ai noroc în dragoste. Ia să facă ea o faptă bună. Că nu știi de unde sare logodanul cu inelușul. N-o fi el cu deamante bătute cu berleante, cum e vorba aia, dar măcar e un semn că o duce la altar. Și, după ce îl mai privește o dată pe sfântul Sofian – căci, serios, na, cum altfel să-l cheme, bărbătește, pe soțul Sfintei Sofia, cea cu minunile de genul ăsta? – se dă mai aproape de el și-i spune:

– Așteptați!

– Sigur, aștept. Dar aș vrea să știu dacă, totuși, mă primește domnul doctor. Să nu pierd vremea degeaba aici. Că v-am zis că...

– Mi-ați zis. Așteptați. Mă duc să vorbesc cu domnul doctor. Să vedem cum facem. Aveți de scos? Adică și de scos? Ori doar...

– Doar...

– Așteptați.

Păi, așteaptă. Altceva, ce poate să facă? Așteaptă. Nu se dă în vânt acum după niciun alt loc din lume. Nu vrea, cu obstinație, să fie nicăieri. Nu-i e dor de nimic și de nimeni. Și nimeni, niciunde, nu-l așteaptă. Dar așteaptă el. Acum. Aici. Dacă e cu folos, așteaptă, dacă trebuie, și până face mătura lapte de cuc. Așteaptă.

Și tot așteaptă. Și așteaptă. Lumea începe să se ușureze. Ziua se grăbește – sau nu, poate i-a sunat ceasul – să se sinucidă, după orizont. Și el așteaptă. Dacă lui îi e greu să aștepte câteva ore, cum i-o fi fost Penelopei să-l aștepte pe Ulise, atâția ani? Și cu presiunea aia nebună, impusă de pretendenți, pe capul ei... Nu, dar

femeile știu și pot să aștepte mai bine. Și mai mult. Sunt mai răbdătoare. Mai încrezătoare. Mai puternice. Sunt făcute dintr-o altă plămadă decât ei, bărbații. Deși, aparent, tot din carne și sânge sunt făcute.

Și el așteaptă... Într-un târziu, după ce și-a reprimat de un milion și jumătate de ori, dorința de a fuma, din teamă să nu-l strige, taman când e cu țigara în gură, după ce a făcut potecă pe holul ăla, tot bătând ritmul, ca soldații, pe acolo, după ce a auzit o mie de discuții telefonice și după ce a văzut cam tot atâtea fălci de magraoni, Radu Munteanu a fost chemat de asistentă:

– Pofțiți! Domnul doctor vă așteaptă.

Când a trecut pe lângă ea, ca o umbră ce e, femeia i-a susurat dulce:

– Să-mi aduceți și mie din Tibet o bucată de lemn miraculos.

Nu știu de ce, Radu Munteanu a gândit că asistentei îi trebuie, din Tibet ori de aiurea, lemnul întreg. Tot, de la un capăt la altul. Pentru o minune. Sau pentru mai multe.

Complexat, așa cum nu credea că trebuie să fie – a-ncecat, dar e un om cu conștiință și cu rușine, știe că nu poate să fie ca o floricică – nenebunul îi arată stomatologului gura. Și îi spune, printre căscări, ce vrea:

– Știți, pentru o lucrare, căci îmi dau seama că am nevoie de o lucrare complexă, nu am nici timp, nici bani. Trebuie să plec. Și...

– Am aflat. În Tibet...

– În Tibet. Dar trebuie să am toți dinții în gură. Nu zic și măselele, dar dinții trebuie. Știu că o lucrare durează. Trebuie efectuate multe operații până ajung dinții să strălucească în gură. Nu am timp. Trebuie să plec.

– Am înțeles. În Tibet.

– În Tibet. Și nu am nici bani. Adică nu am de ajuns, cât să îmi puneți toată dantura. Dar mă gândeam că mă puteți ajuta. Știți, mă gândesc la niște alveole de alea sau cum se numesc, care să fie umplute cu ceva, substanță, de la dumneavoastră și care să fie puse în găurile din față. Ca dinții. Adică, vreau să zic...

– Am înțeles. Luați loc acolo.

Acolo, desigur, e scaunul electric. ELECTRIC! Îl poți vedea altcumva, decât așa, la ce știi că te așteaptă, când ești călare pe el?

Dar, gândindu-se că, poate a dat norocul peste el și rezolvă o problemă atât de spinoasă, fostul nebun se urcă, vitejește, în scaun, gata să înregistreze prin fiecare colț de piele, maxima electricitate.

Ce-a urmat cu exactitate, din motive obiective – ce, faptul că-ți vine să faci pe tine de frică, în timp ce urlă freza și doctorul scormonește prin nervii tăi, nu e obiectiv? – pacientul nu știe. Dar, câte unul, câte mai mulți, după măsurători, comentarii scurte, indicații către asistentă, în gură încep să se îmbuce – ăsta da, miracoll! – dinții din față. Și sus, și jos, ca niște mărgele în șirag. Ba îl doare, ba e năuc, ba se bucură de-i vine să urle ca lupii, ba nu mai știe pe ce pământ viețuiește. Așa, tot așa, o vreme. Cât să fi fost? Cine mai știe? Cert este că, la un moment dat, doctorul îi spune:

– Clățiți-vă. Gata. Puteți să vă uitați în oglindă.

Radu Munteanu pricepe și, parcă, nu pricepe. Nici nu știe unde e oglinda și cum ar trebui să arate. Desigur, ca o oglindă. Numai că el, acum, e în alte sfere. Nu prea realizează ce se întâmplă. Emoțiile. Și durerea. Și toate substanțele folosite. Și minunea că e. Că are, adică. Sau...

– Ceea ce-am făcut noi, acum, nu se face, continuă doctorul. (Care, da, adică, nu, nu pusese întrebări, nu îl jignise, nu îl făcuse să se simtă prost. Păi, o dată, prin tinerețe, se dusese la dentist să trateze o măsea. Și atunci nu avea probleme. Avea toți dinții și toate măselele în gură. Și dentistul ăla i-a făcut o grămadă de observații, i-a ținut un logos de groază, l-a făcut să se simtă ca ultima găină de la gostat. Cum adică, de ce a ajuns în halul ăsta, de ce nu a avut grijă de dantura lui, nu știe că aici e motorul organismului... De a jurat, cu mâna la basca roșie a Alinei, că-n viața lui, nu mai calcă prin vreun cabinet de genul ăsta. Pe când doctorul de acum, nu i-a zis nimic de acest fel. N-a fost pisălog, n-a fost cârcotaș, nu l-a sâcâit cu nimic. Și-a făcut treaba solicitată, fără să facă pe lupul moralist, fără să comenteze malițios, fără să...) Nu se face, de regulă. Vă rog, chiar, să uitați, după ce ieșiți de aici, că am făcut-o. Și să nu vorbiți despre asta nici cu sfinții din Tibet, nici cu diavolii din România. Uitați și atât. Vreo trei ore, nu mâncați nimic. Preferabil, nici să nu beți. Mai ales cald sau rece. Dacă mă ascultați, vă țin, fără probleme, surogatele astea de dinți. De la câteva luni, la câțiva ani, e garantat că țin. Doar să nu mușcați cu ei în următoarele trei

ore. Acolo, în Tibet, când veți fi, să puneți, la cine știți, o vorbă bună și pentru noi. Acum, puteți să plecați.

Abia, vreo oră mai târziu, în vitrina unui magazin, Radu Munteanu a realizat că nu mai e știrb. Că, în față, sus și jos, are dinți. Că, omul ăla, pe care nu-l cunoaște, pe care nu l-a văzut în viața lui, i-a făcut, chiar așa, cum zicea, că nu se face, un mare bine. Tocmai începe să semene cu un om. Și nici n-a plătit mult. Mă rog, ceva a dat. Dar nu atât, nici pe departe, cât ar fi trebuit să dea, dacă-și punea, în mod obișnuit, din materialul obișnuit, dantura. Stă cu dinții strânși și se privește, satisfăcut, în geamul vitrinei. E bine. E mult mai bine. E din ce în ce mai bine. Deși, lumea care trece pe lângă el și îl vede cum belește fasolea, ca prostul, în geam, îl cataloghează drept nebun. Și, de aia nu mai plouă. E învățat cu rolul ăsta. Și, râde tâmp, pe mai departe, în geamul acela.

Are dinți! Are! Chiar are. De fericire, o să intre în alimentara asta și o să cumpere niște mere, niște carne de vită, niște pâine, o grămadă de alte lucruri. Să mănânce cu toții acasă. Și să facă pace. Chiar dacă mama a bâiguit că-l lasă să doarmă pe preșul de la ușă. Iar pentru tata o să ia un pet de bere – e numai bine pentru bătrân și nici el nu dă toți banii pe băutură – și, în noaptea asta, doarme ca un prunc, nu mai fuge de fii-său. Să se bucure și tata. Da, și mama. Să se simtă și el, ca un fiu, bine. Să trăiască. Așa i-a zis să facă și Cristi Popa. Mai ales că, în curând, vine și urmează, cu el, marea ardileală.

.....

Foc mare! Foc vâlvătaie! Foc de nestins! Focul lui Ardil! Lua-te-ar naiba, Ardil Escu! Nu că, direct, ai vreo vină, acum. Dar, dacă tot ești la îndemână și la-ndegură... Foc, nu alta. Bietul Radu Munteanu și-a înghițit aseară doi dinți de sus. Când a mușcat dintr-o bucată de pâine – oprise înarmarea și războiul cu ai lui și erau pace toți, de la un cap, la altul, adică mâncau cu toții, ca o familie fericită, tata flendurea sticla către fiu, dar fără frica acestuia, iar mama l-a uitat pe Ceaușescu în cămară, când s-a dus să aducă usturoi la friptură – a simțit el că se mișcă. Nu trecuseră alea trei ore recomandate de stomatolog, ca unele de abțință destul de serioasă. Dar nu s-a îndurat să nu se bucure alături de ai lui. Că a

cumpărat el de-ale gurii. Și de-ale gâtului. Și nu se întâmplă prea des, să fie în armistițiu, toți, trei. Și că, mă rog, popoarele lumii vor să fie pace pe pământ.

S-au mișcat dinții, dar au rămas, ca soldații în tranșee, pe poziție, în fața inamicului. Murim, dar nu ne predăm. Așa că, s-a mai înfruptat și din niscaiva friptură. De vită. E bună, nu-i așa, de căââând n-a mai mâncat el friptură de vită. Mama a pregătit-o destul de repede, n-a lăsat-o la fezandat, dar e nemaipomenită. Și, în fond, de când n-a mai mușcat dintr-o bucată? Rupea câte o frântură, firimița, băga în gură cu vârful degetelor. Uite, acum îl ține să înfigă dinții într-o felie pe cinste. Să muște. Să tragă. Să înfulece. Doar are dinți. Are! S-a uitat în toate oglinzile, în toate vitrinele, în toate geamurile. Inclusiv, în geamul de la scara lui, când a venit acasă. De l-a văzut și vecina de la trei cum se scâlâmbăie în geam și-și arată molarii, și l-a făcut bou și nesimțit, că stă cu gura căscată, ca prostul, ca să-i vadă ea cariile. Pentru că era fericit și mulțumit de dinții lui, a scos și el, la ea, limba și s-a strâmbat, cum nu a făcut vreodată. Că prea se pusese și aia să-i strivească, fleoșc, corola de lumini a lumii. Ce mai, are dinți. Are! E pe bune. Nu e glumă. Și, când a mușcat din carne, iar i s-a zgâlțâit cerul gurii și dinții, abia puși, au făcut stric-clanț, stric-clanț, de câteva ori. A pus mâna pe ăia de se clătinau ca bețivii aghezmuți cu rachiu prost, dar i-a simțit la locul lor și a zis că i se pare. Și că e el închipuit. Doctorul a făcut treabă bună. Chiar dacă sunt doar niște plastice pline cu nu știu ce, nu dinți. Doar el știe asta. Lumea care îl vede, n-are habar. Zice că e un om cu toți dinții în gură. Și, nu, nu se mișcă nimic. E totul în regulă. Drept care, la sfârșitul mesei, cranț cu dinții ăștia noi, într-un măr. Apoi, în mai multe. Că bune sunt. Și, of, de când nu s-a mai bucurat de unul... A luat de la supermarket, ca să-și facă pofta, și roșii, și galbene, și verzi. Super bune toate, mai ales astea verzi. De data asta, n-a mai simțit nimic. Nu s-a mai mișcat nimic. Niciun dinte. Nicio margine de gingie. Și, nu și-a mai făcut griji. S-au stabilizat ei, dinții ăștia, acolo, și-a spus. S-au sudat. S-au închegat. S-au înjghebat. S-au cimentat. Au trecut alea trei ore. Sunt, cum ar veni, dinții lui cei noi, de-ai casei. Sunt ai lui. Doctorul și-a dat interesul. Vreodată, când are pornire, se duce de rupe niște bețe din vreun parc și le duce la cabinet. Le spune, doctorului și asistentei, că e lemn sfânt, din Tibet.

Și l-a adus el, special, pentru ei. Nu așa zicea femeia aia, asistenta? Să-i aducă niște lemn sfânt din Tibet? Bine, vorbind serios, n-o să facă așa pozna. Acum, deh, e și el vesel și aghezmuț și bagă din top. O să se roage, pe bune și fără mișto, pentru oamenii ăia. Ba, când o să aibă el bani, se duce la ei cu de toate, ca să-i răsplătească pentru fapta lor bună.

Numai că, un pic mai târziu, după strângerea mesei, când s-a dus la baie, să se admire, cât de fălos e cu dinți noi și buni, în oglinda de aici, stupoare. Doi nu mai erau. La locul lor. Nu mai erau, neam. Nici în gură, rătăciți. Și nici vârcolacii nu-i mâncaseră. Prin buzunare nu-i băgase. Nici pe jos nu căzuseră. Unde sunt dinții? Unde pot să fie? În burtă. Acolo sunt. Îi înghițise.

Radu Munteanu își înghițise, ca pe bomboane, proaspeții dinți. Din amețeala provocată de atâtea trăiri și de nițică bere din petul luat pentru tata, s-a trezit mintenaș. Nu mai sunt dinții. Nu mai are dinții. Și nu e glumă. Nici de glumă. Așa că, râsul, răsetele i-au încetat degrabă. Îi vine să plângă. Îi vine să urle. Acum ce face? Poftim! Ce poate să facă acum? Dințișorii lui... Noi și frumoși și nepurtați. Cum să-i recupereze? Cum să-i scoată din abdomen? Cum să îi pună din nou în gură? Își face gaură-n burtă? Provoacă o stare de vomă? Sau?... Sau... E, dacă se gândește bine – și se gândește, că o face de aseară, de când a rămas fără dinți, întruna – singura cale. Doamne, ce necaz! Ce problemă! Ce ghinion! Cum de s-a putut întâmpla una ca asta? L-a luat valul. Pur și simplu, l-a luat valul. Era bine. Era fericit. Avea dinți în gură. Cu mama și cu tata vorbise, pentru prima dată, de când venise acasă, dar și de când, ca să zicem așa, plecase, omenește. Fără patimă, fără ranchiună, fără reproșuri, fără nervi. Chiar ca între oameni civilizați. Ba, și apropiați. Ca în familie. Ce face berea din niște oameni care văd lucrurile diferit! Și au mai fost și atâtea emoții. Atâtea trăiri. A trecut prin așa de multe lucruri. A trecut de atât de multe lucruri. L-au copleșit toate astea. L-au răvășit. Cinstit vorbind, și afurisita aia de bere a avut un rolișor. S-a crezut mai viteaz decât era, de fapt, după ce a dat de dușcă vreo câteva gâturi. N-a băut mult, dar după atâta vreme... Și cu parfum, dacă nu cumva și cu agheasmă, se matoleşte. Așa stând și fiind toate, n-a mai ținut cont de sfatul, de fapt, de indicațiile doctorului. Nu mânca vreo trei ore, îi spusese. Dar el,

nu doar că a mâncat, dar s-a și luptat, voinicește, cu o grămadă de produse tari, adică mai tari decât îi era lui permis să bage în gură și să tragă de ele cu dinții lui noi, dar șubrezii.

Și acum? Ce face el acum? Cum rezolvă problema? Înapoi, la doctorul ăla stomatolog nu se mai duce. Nu mai poate. O dată, că-i e rușine. I-au căzut dinții în doi timpi și trei mișcări. Deci, n-a respectat regulile acelea. Plus că a zis că pleacă la naiba, în Tibet... Și, apoi, ca să se ducă din nou și să îl roage să-i pună alți dinți în locul ălor duși pe apa Sâmbetei, trebuie să plătească din nou. Alți bani, frățioare, altă distracție. Și are de gând să facă și alte lucruri cu banii pe care îi mai are de la vărul. Cu toată pacea din casă, nu intenționează deloc să rămână, pe mai departe, aici. Știe că e doar un armistițiu. Știe că steagul alb nu va flutura aici până la adânci bătrâneți. Nici ale lui, nici ale părinților. De-ar fi să cumpere bere și carne, în fiecare zi. E doar un moment. E doar o stare. E doar o pauză. Nu va fi așa, mereu. Nu va fi așa, de multe ori. Lupta, luptele, adică războiul va reîncepe. La baionetă se vor lupta din nou. E scris să fie așa. Altminteri, între ei, nu se poate. Nu aducă nimeni armele în pod, doar pentru că, acum au stat la masă, toți, omenește. Deci, trebuie să-și ia, bine, cât poate de bine, frâiele, în propriile mâini. Să le țină. Să le cârmească așa cum crede de cuviință. Poate, pentru prima dată, total lucid și în cunoștință de cauză.

O mie de motive ca să nu mai ajungă iar în cabinetul ăla. Are, în cazul ăsta, de făcut un singur lucru. Rușinos. Urât. De nefăcut. Cum se spune: nu faceți asta acasă! Numai că, așa stând lucrurile, necesar. Ba, chiar, imperios necesar. Nimic, nimic altceva nu există de făcut. L-au trecut toate apele. De sus, până jos. Și dintr-o parte într-alta. E o chestiune infectă. Umilitoare. Nu s-a gândit nicio dată la așa ceva. Nici, măcar, când era la balamuc. De ce s-ar fi gândit acolo, la așa ceva? Nu avea, pe când locuia – că el a locuit, ăsta e adevărul – la nebuni, dinți de înghițit. De pierdut. De recuperat. O va face. N-are încotro. O va face și pe asta. A făcut el multe la viața lui. Căci, așa a fost situația. Să facă și pe dracu', numai să supraviețuiască. O va face și pe asta. Nu e altă cale. Nu e! Dacă era, făcea altceva. Nu e. Inconștiența, prostia, zelul, toate se plătesc în viață. Dar cum să facă asta? Cum să vadă? Cum să scurme în masa aia cleioasă, ori cum o fi, ca să...? În toaletă, se duce imediat

tot, și fără să tragă apa. Se împrăștie, se pierde, se răvășește. Nu e bine. Nu așa. O să folosească o găleată. Eventual, cea pentru mop, din care spală mama pardoselile. Și, nici așa nu e în regulă. Trebuie să fie ceva provocat, ca să fie mai puțin consistent. Ca să poată să caute pe acolo mai bine. Îl prinde, pe bună dreptate, depresia. Ori nervii. Și disperarea. Și lehamitea. Îi vine să facă, de la un capăt la altul, gaură în toți pereții casei, cu capul lui prost. Ce realizare dobândise și, ca un prost, a făcut pocinogul.

Mda... O să cumpere de la farmacie – că doar n-o avea la alimentară, deși, după cum a văzut el că la florărie se vând plicuri și la feronerie chiloți, e posibil orice – o chestie care să-l ajute să evacueze, controlat, tot din stomac. Nu știe ce, nu știe cum se numește. Dar presupune că la farmacie știu doamnele alea și, mai ales, știu că, drăcia aia, cum i-o zice, îi poate fi de ajutor. Ca să-și recupereze dinții. În loc să se ducă să rezolve treburi importante, uite cu ce trebuie să se ocupe... Of... O va face. Trebuie s-o facă și pe asta.

A fost greu. Greu de tot. Ca orice lucru pe care îl faci prima dată și care presupune efort, durere, tracasare, nervi, zăpăceală, scârbă, umilință. Mai ales că, mama se ținea după el, de parcă umbla cu chibriturile în turul budigăilor și se temea că dă foc casei. Apoi, s-a închis în baie. Ca să rezolve. Și, din cinci în cinci secunde, bătrâna îl tot sâcâia: te-ai deranjat la stomac, ai? Te-ai stricat la mațe? E de la berea aia. Că nu se mai face lucru bun, ca pe vremea lui Ceaușescu. Mai ieși odată, că mă scap pe mine, că am și eu o vârstă și nu mai pot să țin una, alta, ca la tinerețe. Doar nu vrei să fac în sticlă sau în oala de sarmale! Realmente, l-a înnebunit. Nici în baie, ca un om, nu poate să stea liniștit în casa alor lui. E mama asta ceva de speriat. Și, când stomacul s-a golit, a început, cu lacrimi în ochi, dar și cu furie imensă în gâtleej, să caute în găleata din fața lui. Lucru îngrozitor! Cumplit! Umilitor! Verifica, răsturna în wc, o lua de la capăt. Cu o răbdare și o insistență pe care, la ceas de restriște, doar disperarea poate să ți le dea. Și, totuși, la finalul operației, dinții nu erau. Nu era nimic. O furie oarbă l-a apucat pe dată. Cum, de ce nu sunt? A făcut asta și nu sunt? Unde sunt? Doar nu s-a topit plasticul ăla. Doar nu s-a volatilizat, în contact cu berea.

Abia acum simte că i se întoarce stomacul pe dos. Abia

acum simte că îl lasă puterile. Abia acum simte că e încă și mai îngrozit și oripilat de ce făcuse. Abia acum simte, din plin, biciul umilinței. Cum mai pălește viața asta... Stă, ea, călare pe butoiul cu visuri și hop, mai plămădește câte una pentru proștii ca el. Și lovește, și dă, și spintecă, și jumulește. E, nici nu știe, dacă mai mâhnit sau mai furios. Ar plânge nebunește. Ar sparge tot ce e în casă, de spart. Ar da, în eventualitatea că ar avea la îndemână așa ceva, cu barda în Dumnezeu. E sfârșit. Numai că, trebuie să-i treacă. Și să nu-și mai plângă de milă, ca un fraier. Va trebui, un pic mai încolo, să repete operația. Pentru că, probabil, tranzitul intestinal nu adusese dinții în punctul de a fi evacuați.

Bolește. Stă întins pe pat și are senzația că i se varsă tot din interior pe cuvertura mamei. Nu poate să mănânce și nici să vorbească ori să se gândească la mâncare. Dacă stă în vreo poziție, mai aiurea, îi e și mai rău. Mirosurile de la bucătărie – sau de pe scară – îl agasează. Are o stare de vomă și o scârbă... Parcă e femeie gravidă, așa stări are. Ele, săracele, femeile, cum or face față la așa stări? Cum pot ele să treacă peste așa rău? Să uite? Să facă, deși pare că e moarte de om acum, și alți copii? Și să zâmbească, pe mai departe, de parcă nu s-a întâmplat nimic. De parcă nu s-au chinuit atâta. Plus că, la naștere, sunt niște dureri de comă. Așa a auzit. Și e, da, durere, că boțul de carne care vrea să vadă lumina zilei și lumea, împinge și împunge să iasă mai repede la... Poftim, cultură! Dar ce-i trebuie lui să știe cum naște o femeie și cum se chinuie ea? Asta e menirea femeii, de când e lumea lume. Să facă, la soroc, copii. Să îi țină în pântec. Să le dea din suflul și din viața ei. Să dea, când vine momentul, naștere. Asta e soarta femeii. El e bărbat, ce-i pasă de femei? A lăsat Dumnezeu bărbații să nu facă și asta, adică să se apuce să facă plozi, că fac destule, la viața lor. Ei duc războaie. Ei construiesc orașe. Ei dinamitează munții. Ei aruncă sămânță de oameni în lume. Fără ei, serios, ce-ar fi femeile? N-ar fi nimic. S-ar stinge, ofilite și pierdute.

Nu contează. Contează doar că trebuie să-și recupereze dinții. Nici nu se învățase bine cu ei, mai simțea, așa, o prezență străină în gura lui, că i-a și pierdut. Acum trebuie să dea de ei. Trebuie să-i găsească. Trebuie să-i scoată din burta lui, din toate dejecțiile din găleată și să îi pună în gură, în rând cu ceilalți. Trebuie!

Mai trebuie să mai suporte și umiliința asta. N-au fost de ajuns toate câte au fost în zece ani. E musai să mai ia un pumn în bot și între felinare. Haramu' mă-tii, Ardil Escu! Numai de la tine i se trage. Numai tu l-ai împins, în toți anii ăștia, să străbată, ca un fraier, Sahara. Numai tu, Ardil, l-ai lăsat acolo, în deșert, fără apă, fără cămile, fără o oază de verdeață. Doar cu nisip. Mult nisip. În gură. În sânge. În pliurile sufletului. Cu furtuni infernale de nisip l-ai lăsat. Nimic, nimic din ce a fost, din ce e încă, nu s-ar fi întâmplat fără tine. Nimic! Toate ar fi fost la locul lor. Toate ar fi fost cum ar fi trebuit. Fără îndoială, și dinții. Ah, Ardil, de te-ar proțâpi vărul la galere pentru tot restul vieții.

Vărul. Dacă n-o face vărul, n-o mai face nimeni. El, din păcate, ba nebun, ba nenebun, ba cu acte, ba fără ele, nu are stofă de actor bun pe scena asta. Cel mult, în toată beleaua, să ducă tava. Întotdeauna e nevoie și de cineva care să facă asta. Numai că, se prea poate să fie alții mai buni ca el și la chestia asta. Că nici tava n-o duce, așa, orice tembel. E o artă să duci, la momentul potrivit, și tava.

E timpul. Trebuie să reia operațiunea. Să facă iar afurisita aia de clismă. Cu calm. Cu detașare. Cu implicare. Cu atenție. Trebuie! E musai! Altminteri, nu poate să scoată capul în lume. Și, cum e vorba aia, decât să ne enervăm, mai bine un cântec vesel să cântăm. Fie și fals, fie și pe două voci, fie și cu nodul în gât. Căci, nu-i așa, mai bine bogat și sănătos, decât sărac și bolnav. Mai bine cu dinți în gură, decât ca un știulete de porumb, rămas fără boabe. Mai bine să facă asta încă o dată, decât să rânjească șleampăt, cu gura știrbă, din nou. Vrea să se ducă să se angajeze. Cine îl ia în seamă, dacă îl vede așa de neîngrijit? Vrea să o caute pe Adina. Pur și simplu. N-are un motiv special. Poate că-i e dor de ea. Poate că vrea să o vadă. Poate că simte nevoia să-și ceară scuze. Poate că, ea încă îl mai iubește. Poate că se leagă, de ce nu, ceva între ei. Dar cum să își ia avânt fără dinți? Nu se poate. Fără dinți nu se poate. Nu poate să facă nimic. Deci, să efectuăm căutarea de rigoare. O mână vrăjmașă a aruncat zarurile deja. Curaj, găină, că te tai.

Lacrimile i se înnoadă, ca o basma femeiască, sub barbă. Și se contopesc, aiurea, cu toată sudoarea care l-a cuprins. De toate cele, e ud de transpirație. Peste tot. Atât de intens l-a năpădit

nădușeala asta, că și în suflet simte că e ud. Din cauza ei. Era o vorbă veche: nici dușmanii să nu pățească una ca asta. Pe de altă parte, mai e una, tot veche, tot din popor: nu-i da, Doamne, omului cât poate să ducă. Pentru că, da, omul, chiar și când pare că nu mai poate, duce. Tot duce.

Spală plasticul în formă de dinți, de dinții lui, cu o periuță și plânge. Dezinfectează același plastic cu spirt din rezerva medicală a mamei și tot plânge. Plânge amarnic. Așa cum, la nebuni, zece ani, n-a plâns. Nici n-a vrut, nici n-a putut să plângă în felul acesta. Lipește dinții cu picătura și tot plânge. Plânge cât pentru toți cei zece ani pierduți în nebulie nenebulă. Plânge cât pentru toată viața, trecută și viitoare. Plânge cât pentru șapte vieți, de-ar fi să mai fie, înainte. Plânge... Și, nu știe de ce, parcă îi vine, în gând, să recite, ca acum o mie de ani, când era țânc, cățeluș cu părul creț... Ce straniu! Nu mai e la nebuni, fugărit de toți nebunii, închiși și liberi, ca să se... evidențieze că e nebun. Și, totuși, tare îi mai vine acum să deșire la versuri de doi bani. Și să plângă. Așa cum, bărbat fiind, nu s-a prea dat în vânt, dacă se poate spune astfel, să plângă.

.....

Frumoasă, minunată zi! De multă vreme nu a mai văzut – și nu s-a mai bucurat de el – așa soare blând. Așa senin. Așa liniște. Așa culori. Până și la el în casă, unde, până mai adineauri, părinții au trâncănit vrute și nevrute și au stat pe capul lui cu tratamentul – că trebuie continuat, mă rog, început, dus la capăt, până în ziua cea de pe urmă a vieții lui – s-a lăsat liniștea. S-au băgat amândoi, deși în camere diferite, la siestă. Căldura verii, dar și sticla de vin – a văzut că îi liniștește, îi amețește, îi face să nu-l mai piseze cu nebulia lui și, asta e, păcătuiește, a mai cumpărat o sticlă – i-a moleșit. Probabil, nu sunt prea învățați cu băutura. Poate că e și vârsta. El, personal, nici nu știa că și maică-sii îi place și trage, dacă are prilejul, la măsea.

Măsea... Bun. Bine că are, din nou, dinți. Așa surogate, cum sunt ei. Dar buni la casa... la gura omului. Dau altă impresie interlocutorului, decât o gaură infectă. Îl fac pe el mai sigur, mai încrezător, mai fără complexe și inhibiții. Acum, nici lapte, poftim, nu mai mușcă vreodată cu ei. Are mare grijă. Dacă îl țin câteva luni, să

nu mai ia în calcul varianta cu ani, cum a zis doctorul, e bine. Speră să se angajeze, să își facă un rost și să se ocupe, serios, de data asta, de toate problemele dentare.

Iese din apartamentul părinților, după ce, clipe bune, s-a admirat în toate oglinzile din casă, cu grijă, să nu se trântescă ușa de la intrare, de curent, și să trezească ăia doi cerberi. Și-a făcut, câtă mai e, freza – ar fi trebuit cu gel, dar, cum nu a avut la îndemână, a rostuit-o cu nițică apă și cu nițică salivă – s-a pomădat, s-a parfumat, e drept, cu apă de colonie de la mama, că nici ceva bărbătesc nu a avut în casă, a tras, cu grijă, pe el, cele mai frumoase hanțe pe care le avea în garderoba personală. Ba, și pantofii i-a făcut bine cu cremă. Nu îți faci mustața în ei, că era întărită crema aia în tub și s-a întins cu cocoloașe, dar arată bine. Pantofi buni, noi, de piele. De la vărul. Ce văr, Doamne, ce văr! Mare pomană și-a mai făcut omul ăsta cu el. Din atât de multe puncte de vedere. De n-o fi din toate. Și el... O să fie un mare măgar, în curând. O să-și arate șori-ciul din obraz. O să dea, la propriu, cu mucii în fasole. Pfuuu... Lasă... Acum, nu e moment de gândit la asta. Mai e timp. Mai e încă. O vedea, atunci, dacă se despică pământul și îl trage în rărunchii, ca să nu zică bojocii, săi.

Acum, pleacă la întâlnire. Mă rog... Așa vine vorba. Că fata nici nu știe că se întâlnește cu el. Nici nu știe, probabil, dacă mai trăiește sau nu. Poate că nici nu-i pasă. Dacă mai trăiește sau nu. Dar, poate că-i pasă. Căci, odată, de mult, l-a iubit. Se poate stinge de tot o iubire? Se poate să sucombe, în timp, definitiv? Se poate să nu mai pâlpeie nimic din ce era, odată, un soare? Chiar dacă – așa a fost să fie – el a ucis soarele? Mă rog... L-a împresurat cu nori. A lăsat zmeii să-l căsăpească. L-a astupat cu mâinile lui, amândouă. Hm... E conștient, a aruncat, atunci, când a ales-o pe Alina, cu suliița în soarele acela. Și l-a străpuns cu ea, adânc, adânc, până în cele mai tainice ascunzișuri. Din cotloanele sufletului soarelui a curs, ca o mazăgă cleioasă, toată lumina. Dar, în timp, a învățat asta, rănile, chiar și cele de amarnică spintecătură, se vindecă. Prind coajă. Se cicatrizează. Câteodată, nici semn nu mai rămâne. Așa o fi, poate, și cu dragostea.

Adina a suferit când a lăsat-o. A durut-o, cu siguranță, asta. Deși, ea a părut că merge înainte. Că nu se clatină. Că nu îi pasă.

Nu i-a zis nimic. Nu i-a reproșat nimic. Nici la altcineva, din câte știe, nu s-a plâns că a lăsat-o pentru Alina. Nici pe Alina n-a ciufulit-o, n-a târnut-o, n-a pocnit-o. S-a ținut dreaptă. N-a plecat fruntea. Nu și-a îndoit genunchii. Și, de i-a fost cuțitul împlântat la os, n-a arătat că o doare. Că o-nțeapă. Că o chinuie. Că nu mai poate. A părut că nu s-a întâmplat nimic. Că n-a fost nimic. Dar, în sufletul ei mare și onest, pe care nu și l-a pus în palmă, să-l vadă toată lumea, cine știe ce-o fi fost...

Dar, de atunci, a trecut timp. Mult. Și, dacă a fost supărată pe el, se prea poate să-i fi trecut. Nu poate să-l mai urască – dacă asta a fost sentimentul pe care l-a simțit – și acum. Până și lui i-a trecut, în parte, furia cruntă pe Ardil Escu. A ieșit de la nebuni și nu s-a mai gândit să se ducă să-l scuie. Măcar atât, dacă nu îl pune în ricșă, să dea lumea cu pietre în el. I-o fi trecut și Adinei. Căci, asta e, n-o spune el, au tot spus-o alții mai deștepți ca el, viața merge înainte. Doar înainte. Se dă ea huța-căruța-teleguța, dar înapoi nu o mai cârmește.

Nu speră nimic. Adică, din neant, să reia cu ea, cu Adina, cu fata cu care se întâlnește, relația aia de dragoste frumoasă, de acum douăzeci de ani. Nu așteaptă ca ea să-i sară în brațe și să-i cadă la pat. Nu e genul. Adina e o femeie serioasă. Dar, vrea să o vadă. Pur și simplu. Să vorbească două vorbe, măcar, cu ea. Poate, în funcție de cum o evolua discuția, să îi ceară, pentru alegerea de atunci, teribil de proastă, scuze. Așa cum, din păcate, până a ajuns la nebuni, deși a lucrat cu ea, în continuare, nu a făcut-o. Vrea să facă asta. Simte că e cazul s-o facă. Mai ales că, mâine – ce-a trecut timpul... – se cam împlinesc alea zece zile de... permisie, pe care le-a cerut și le-a avut de la vărul. Și trebuie să poarte cu el discuția finală. Ce-o mai fi, după ce-or vorbi, numai Dumnezeu din înalțuri știe. Poate nici El nu știe, la ce încurcată e treaba. Va vedea. Da, o să vadă. Căci, asta e mâine. Poate, mâine seară. Ca să mai tragă de timp. Ca s-o mai încurce nițel. Ca să nu ia, încă, mîța de coadă. Mâine. Tare îi e teamă de viscolul care se va isca, așa, în plin soare. Dar, mâine. Mâine. Azi, a pus gând s-o caute pe Adina. Doar asta contează astăzi. Adina. Întâlnirea cu ea. Discuția cu ea. Revederea cu ea. Mâine. Mâine, e altă gâscă-n altă traistă.

A aflat că Adina stă la vechea adresă, aceea unde a locuit

cu părinții ei. Și unde o conducea în unele seri, când erau iubiți. Platonici, dar tot iubiți se cheamă. De acasă, din ce a înțeles de la colegul cu Tibetul, se ocupă și de site-ul acela, de pe urma căruia, modic, câștigă și ceva bănuți. Acasă, chiar acasă la ea se duce acum. Pentru ochi și urechi neavenite – se așteaptă să apară cineva din familie și să pună întrebări – o să spună că este un cititor al site-ului și, ce să vezi, are un caz. Adică, nu. Are o problemă. De caz, se ocupă ziaristul. Omul are o problemă. Deformație, și după atâția ani, profesională. Nu știe, habar nu are, ce va vorbi cu ea. Ceva discursuri sforăitoare și vorbe de duh a pregătit el în minte. A făcut și repetiție în fața oglinzii din baie. Dar Adina nu e Alina, ca să poată să jongleze, astfel, adică după bunul lui plac, cu trăirile și cu emoțiile ei. Nu numai că, probabil, ar recunoaște citatele folosite drept gânduri proprii, dar l-ar și pune la punct, că îi insultă inteligența. De aceea, să curgă discuția, cum o curge. Două vorbe dacă schimbă amândoi și e perfect. Trebuie să facă pace cu ea. Mă rog, nu sunt, la nivel declarativ, în război. Dar e bine să îi spună că îi pare rău. Un astfel de fapt e benefic și pentru sufletul lui încărcat, în atâția ani, cu de toate. Ce-a lipsit din sufletul lui? A lipsit ceva? Nu. A avut de toate. A iubit, a urât, s-a temut, a suferit, a căzut, a urcat, a fâlfâit, a mârâit, a urlat, a scâncit, a behăit, a blestemat... Dar ce n-a avut și ce n-a făcut bietul lui suflet?

Poate, într-un fel, el și Adina își vor spune, oficial, adio. Ca și ea să ierte, ca și el să treacă. Cine știe... Speră doar s-o găsească. Să nu fie plecată undeva, cu familia. E sâmbătă, e vară, e zi de odihnă și lumea mai pleacă, pe undeva, să uite de grija serviciului ori afacerilor ori zilei de mâine. Să se relaxeze. Să se destindă. Cumplit de dor îi e și lui de o plecare de asta. Pe undeva. Nici nu contează unde. Poate ar conta cu cine, dar unde, nu. Are nevoie de un loc unde să nu mai știe nimic. Și de nimeni. Să uite. Și să ierte. Și să scrie, poate, tainic, câte ceva în paginile care lipsesc.

Casa unde locuiește Adina – speră că tipul ăla, coleg vechi, știe bine ce spune, nu se înșală – e aproape ca atunci, când o conducea până la poartă. Doar până la poartă. Mereu doar până la poartă. Niciodată, dincolo de poartă. Tatăl ei, singurul care trăia la momentul acela, era foarte exigent cu fata. Nu o lăsa să facă ce vrea ea, o controla mereu la ce oră ajunge acasă, îi spiona,

pesemne, când erau la poartă, de la geam. N-a ieșit niciodată să zică, lui, ei, lor, ceva. Dar e convins că, de după perdea, tatăl ei o veghea. Să vadă, nu, dacă ăla de-o însoțea e mârlan, dacă se întinde prea mult la vorbă și la sărutat, dacă fata e cuminte. Fericit tată. El n-a mai apucat să se ocupe, astfel, de fiica lui. Analisa a dispărut cu mult înainte ca el să vrea să constate dacă vreun băiat e obraznic, sau nu, cu fata.

Ce chestie îi lovește tangențial fruntea... Așa e dacă n-are omul ce face. Își face singur scenariii și idei. Hm... Cum ar fi fost să fie Adina mama Analisei... Cu siguranță, nimic din ce s-a întâmplat, nu s-ar fi întâmplat. Dar asta e o explozie întârziată. Degeaba mai face bum acum. Nu mai schimbă nimic.

Era mai simplu cu telefonul. Dacă avea numărul ei, o suna îndată. Nu se mai gândea cum să facă și cum să sune la poartă și cum să intre și ce să spună, dacă răspunde altcineva. Are, doar, și el telefon. De la vărul. I l-a dat pentru trebuințele de zi cu zi. Dar colegul acela – nici nu-și mai amintește numele lui – nu mai avea numărul Adinei. Așa a zis, că n-a mai ținut legătura cu ea. Și, în general, mai cu nimeni. Căci drumurile lor, de colegi, s-au despărțit, când s-au închis, sistematic, ziarele.

Stă în fața porții și nu știe ce pas să facă. E, oare, bine, că s-a lăsat purtat de primul imbold și a venit la Adina? Oare, ar putea să-i facă probleme? Dacă iese bărbatul ei cu drujba la el? Dacă are vreun câine rău și-l pune pe el? Dacă tatăl ei iese și-i zice vreo câteva? Nu știe ce să facă. Păi, de unde să știe? De când n-a mai avut el o întâlnire? Mă rog... Ce-o fi. Mai știe el cum să se poarte, când caută o femeie? Mai are idee ce cuvinte ar trebui să-i spună? Mai știe ce complimente ar putea să facă? Toate astea nu sunt, cu siguranță, ca mersul pe bicicletă. Pe asta, dacă l-ai învățat, nu îl uiți. Și după o sută de ani – admitând că ar putea un om să o ducă atâta, și să fie bun, zdravăn, numai bun de plimbat cu bicicleta – dacă îți vine chef, poți să mergi cam tot ca la tinerețe. Poate, un pic poticnit la început. Dar, cu posibilitate de redresare imediată. Cu dragostea, cu întâlnirile, cu femeile nu e la fel. E, mai degrabă, ca în cazul unei limbi străine. Ești olimpic la ea, iei premii, o știi, o vorbești bine, ești bun. Dar, din diverse considerente, o vreme, multă vreme, nu o mai vorbești. Ei, bine, când îți vine iar să deschizi gura în limba aia, n-o

mai știi. Ai uitat-o. Deși, îți părea greu să crezi că se întâmplă vreodată un astfel de lucru. Ai fost, cum ziceam, olimpic și ai luat premii.

Clanța – pesemne și încuietorile porții – se mișcă, oarecum, cu vioiciune. Radu Munteanu aproape că devine lemn de fag, așa îi amorțesc toate încheieturile. Acum ce să facă? Să fugă? Să stea? Să vadă ce și cine e? Dacă și-o ia, mintenaș? Dacă...

În cadrul porții se ițește, hotărât, un cap de femeie. Apoi, trupul, cu totul. E, o recunoaște din prima, deși a trecut ceva vreme de când nu s-au mai văzut, Adina. Își dă ochelarii de la ochi, ca să vadă bine. Sunt, dacă el deduce corect, unii de citit și de scris, cu care, acum, la distanța la care e el, nu vede bine. Are ochii roșii. Probabil, de efort. A migălit în casă, în curte, la ceva. Dar e frumoasă Adina. E o femeie de 40 și ceva de ani, că nu mai știe exact cât are, care arată foarte bine. Timpul nu i-a iertat chipul. Are, discret, câteva riduri de personalitate. Colțurile gurii sunt și ele, ușor, lăsate. Nu are în ea, în întregime, nimic făcut, contrafăcut, tunat. Cum a văzut el toate zilele astea la televizor, unde s-a uitat împreună cu mama, că au așa zisele vedete. Niște plasticuri. El vorbește, poftim. El în gură ce are? Niște cartoane mișcătoare, alea... starurile. Dacă la așa ceva s-au uitat ai lui, la televizor, tot la astea a stat și el, cu gura căscată. Într-un fel, mirat de cine ține televiziunile în priză, acum. Numai panarama. În altul, teribil de intrigat pe cei care pot să digere așa cataclisme de... vedete. Inclusiv, ai lui, care stau priponiți la televizor, cu ochii la măciucile alea. Nu se mișcă, nu se duc la toaletă, uită de mâncarea de pe foc.

– Radule, exclamă femeia bucuroasă, tu ești? Tu aici? Doamne, ce surpriză...

Și, fără ipocrizie, se grăbește să-l îmbrățișeze pe bărbatul care, în cretacic, a lăsat-o pentru alta. El e încurcat. Timid. Aproape pierdut. De o eternitate nu a mai stat față în față cu o femeie femeie. De un milion de ani nu a mai simțit parfumul uneia. De o veșnicie nu a mai strâns una în brațe. Doamne, ce senzație! Ce minunăție! Ce vis! Adina, ca la primul lor sărut, îl ține strâns, la pieptul ei. Îi simte formele, rotunjimile, pielea, sufletul. Îi pătrunde în el tot eul ei. Mirosul ei, de femeie femeie, îl îmbată mai ceva ca vinul băut acasă, cu-ai lui. Porii lui înregistrează de la porii ei, mesaje, bilețele, scrisori. De dor. De dragoste. De ce-a fost și, apoi, din vina lui, n-a mai fost.

lar el, ca de mult, ca pe vremuri, se simte bărbat. Bărbat bărbat. Cu Zgaiba, cu Dili, cu nimeni nu s-a mai simțit așa. El trăiește, oare, toate astea?

– Fiul meu cel mic m-a anunțat că e un nene la poartă, care tot dă roată pe aici. Am ieșit să văd dacă are dreptate. Căci stă cu ochii țintă pe stradă, pentru că nu mai are voie să iasă la joacă, afară din curte. Așa te-a luat la ochi. Stă în curte, că a făcut prostii. Dar ce-i cu tine aici? Ia, zi-mi, ce faci?

– Bine. Fac bine. Acum, fac bine. Am venit să vorbesc cu tine.

– Bine. Hai să vorbim în birou. Intră. Hai, Radule, intră.

În birou. Nu în casă. Nu în curte. Nu în grădină. Nici măcar la poartă. Adina îl invită în birou. Ceea ce înseamnă, cert, că ea dă vizitei lui, din capul locului, o tentă profesională. Nu una de iubire, de amicitie, de prietenie. În birou, deci... Din prima, l-a băgat în corzi. Nici nu și-a tras bine sufletul. Nici n-a apucat să țintească, darmită să mai și lovească. Nici să se ferească de lovituri n-a avut timp. În fond, după tot ce-a fost, merita altceva? Nu, e ce merită.

Când îl însoțește către birou, femeia strigă puștiului care pare bucuros de vizita musafirului:

– Bogdane, în ce te privește, nu se schimbă nimic. Ești tot pedepsit. Ești tot fără voie să ieși pe stradă. Și să nu uiți să scrii propoziția aia de o sută de ori, corect, cum se scrie, că te controlez imediat.

– Dar am avut dreptate, mama, era un domn la poartă. N-am fabulat. Lasă-mă și pe mine, acum, să mă duc puțin. Îți promit că nu mai fac. Și nu te mai supăr.

– Scrie ce ți-am spus și mai vedem, după ce termini.

– Până termin eu, pleacă toți copiii acasă. Că nu-i lasă nici pe ei părinții toată ziua. Mă duc acum și scriu după aceea. Hai, mama! Te rog eu!

– Îmi pare rău, Bogdane. Rămâne cum spun eu. Scrii întâi și, pe urmă, în funcție de cum scrii, discutăm. Pe aici, Radule.

– Of, mama...

– Ce dură ești, îi spune Radu Munteanu femeii care ar fi putut să fie mama copiilor lui, dacă el nu-i făcea un copil Alinei. A greșit așa de tare?

– Nu neapărat. Copilărisme. Dar trebuie să înțeleagă bine că în familie și-n viață și-n lume sunt niște reguli care trebuie respectate. De toată lumea. De oamenii mari și de copii, în egală măsură. Dacă îi arăt că și eu le respect, înțelege mai ușor că și el trebuie să le respecte. Puterea exemplului e importantă, cred eu, în relația părinți-copii. Degeaba predici în fața lor, tu, părinte, că bei apă și, în realitate, bei țuică. Hai, intră. Stai jos.

Îi deschide, primitor, ușa și îi indică un scaun în fața biroului. În spate, unde e alt scaun, mai mare, mai de șef, se așază ea.

– Mă bucur să te văd, Radule. Mă bucur că ești aici.

– Nu știi cât mă bucur eu. E un miracol că sunt aici. Nu credeam că mai ajung vreodată să stăm, așa, de vorbă.

Și cum ea nu schițează niciun gest, nu spune niciun cuvânt în sensul afirmației lui, el o drege din mers:

– Nu credeam că mai ies, în veci, din locul ăla. Nu credeam că mai pot să vorbesc, așa, cu cineva. Știi, nu? Știi despre ce vorbesc.

– Am auzit de problema ta. Groaznic! Și îmi pare rău. N-am știut mai demult. Nu știa nimeni, cred. Altminteri, am fi venit la tine, am fi încercat, cu toată forța de care puteam să dispunem noi, să facem ceva. Am aflat abia când subcomisarul Cristian Popa – pe care, presupun că îl știi și tu – a venit la mine să îmi pună câteva întrebări.

Am fi, venit, făcut, zis. Am fi. Noi. Colegii. Prietenii. Noi. Nu aș fi făcut eu. Nu există eu, în această ecuație. Deci, nici tu. Adică eu și tu. Că s-a-ncurcat bietul bărbat bărbat, care n-a mai fost bărbat bărbat de o eternitate de vreme. Hm... În fond, era de așteptat să fie așa. Să nu mai fie eu și tu. Să...

– Într-adevăr, groaznic, groaznic a fost tot. Probabil că, povestesc și nepoților, când voi avea, ce-a fost prin toate locurile acelea. Ba, și pe lumea cealaltă, când voi ajunge acolo, voi spune. Balamuc... Ce cuvânt! Ce loc! Ce probleme! M-am căpătuit acolo cu niște amintiri... Și cu multe altele, de fapt.

Ar fi vrut să spună boli, afecțiuni, bebele. Dar, nu e cazul. E prea intim. Și pe Adina, asta n-o interesează.

– E de-nțeles totul. Și, îți spun ce ți-am mai spus: îmi pare rău. Extrem de rău. Nimeni nu trebuie să pățească așa ceva.

Nimeni nu trebuie să treacă prin așa ceva. Sunt convinsă că vei face toate demersurile necesare ca vinovații, vinovatul să plătească. E firesc și legal să fie așa. Știu că e îngrozitor și cumplit ce ți s-a întâmplat. N-am mai auzit de-o astfel de situație. Dar, n-ai ce face, trebuie să treci peste tot. Să te acomodezi iar cu viața. Să mergi înainte. Și știi că, în lumea asta, mai devreme sau mai târziu, toate, toate se plătesc. Cei responsabili de așa cruntă nenorocire, într-o zi, când le e lumea mai dragă, vor plăti. Acum, spune-mi cu ce te pot ajuta eu.

Îhâm... La obiect. Fără divagații, fără paranteze, fără virgule. Strict la obiect.

– Mda... De s-ar aplica și-n situația asta proverbul cu cine ridică sabia, de sabia va pieri, ar fi ideal. M-aș simți mai bine să știu că vine, cândva, cu toate demersurile, și scadența. Hm... Cine știe? Sper, totuși, să plătească. Deși, e cam greu. Mai ales după zece ani. Și, nu zece ani obișnuiți, ci unii de coșmar. Cumpliți! Pe lângă toate traumele de acolo, am fost și singur. Nimeni nu a venit să mă vadă, nimeni nu m-a întrebat cum o duc. Chestii care lasă urme. Așa a fost să fie. Singurătatea, într-un astfel de loc, are greutate infinit mai mare ca în alt loc. Nimeni nu vine la tine, nimeni nu pleacă de la tine. Ești singur. Infernal de singur. E un sentiment care nu are corespondent în nimic. În afara balamucului, ești singur altfel, într-un alt mod. Mai estompat, nu știu. Mai uman. Cine știe, dacă vreodată pot să trec peste toate câte au fost acolo, mă apuc să scriu un roman. Material am suficient.

– Așa să faci. Orice te poate ajuta, fă! Fără complexe și fără rețineri. Într-o zi, știu cu siguranță, vei trece.

– Știi de ce am ajuns acolo? Acolo... De parcă mă sperie să rostesc prea des cuvântul ăla... Și, de fapt, într-o mare măsură, mai mare decât vreau eu să recunosc, mă sperie. La balamuc. Ba-lamuc. E un cuvânt urât, ca venin, cuscră, magraon. Știi de ce am ajuns la balamuc și cine a tras sforile să fie așa?

– Bănuiesc ceva. După ce am tot fost întrebată mai multe lucruri de subcomisarul despre care ți-am zis, am început să pun cap la cap, multe chestii. Din trecut. Din prezent. Din viață. Am răscolit arhivele ziarelor și am început să încropesc, tot citind, de-un pui de adevăr. Apoi, ca un ziarist de investigații ce am fost odată, am făcut,

în acest sens, și cercetări. Așa cum m-am priceput și cu ce mijloace am avut la îndemână. Și-am înțeles. Cred eu, cum trebuie.

– Sunt convins că ai cercetat cum trebuie. Știi să faci foarte bine asta. Erai o ziaristă extrem de bună.

– Poate eram. Nu știu. Dar, poate că nu eram. Nu am fost. Altminteri, ar fi trebuit să înțeleg mai demult. Totul. Și să fac ceva. Orice. Să-l fi anunțat eu pe subcomisar de nenorocire, nu el pe mine. În fine! Ia, zi, despre ce vrei să vorbim?

Cu alte cuvinte, să n-o mai lungim. Spune ce ai de spus, că mai am și alte treburi.

– Îmi caut de muncă. Am zis să dau sfoară-n țară pe treaba asta. Poate pică ceva. Știi vreun job pentru mine? Mă poți ajuta în vreun fel?

– Îhâm... Înțeleg. Vrei o cafea? O am făcută. Un suc, poate...

– Mulțumesc. O cafea, dacă o ai făcută.

– E destul de greu azi cu munca, Radule. Adică, vreau să zic cu munca la ziar. Nu prea mai ai unde să scrii, unde să-ți susții opiniile, unde să practici, cum era odată, meseria asta. La momentul ăsta, nu știu nimic care ar putea să-ți fie de ajutor. Dar o să mă interesez. O să mai întreb pe ici, pe colo. O să văd ce pot face. Poate nu-i rău, când te mai liniștești un pic, să îți faci și tu un site, o pagină, ceva de acest gen. Poate, un astfel de demers, nu e chiar reușit. Îți spun din proprie experiență. Dar poate e. Poate ce scrii tu, prinde. Atrage. Agață cititorii. Nu e universal valabil că funcționează, ori nu, un lucru. Ce nu merge la unii, fuge de-a dreptul la alții. Dacă nu încerci, n-ai de unde să știi dacă merge sau nu. Întotdeauna există, măcar, o șansă, una, dacă intri în teren, să joci. De pe margine, oricâtă galerie ai face, n-ai sorți de izbândă. Trebuie să tragi în minge, cu forțele tale. Cu mâinile, cu picioarele, cu capul... De fapt, nici nu contează cu ce. Important e doar să reușești.

– Dacă la tine, care, vorba aia, ești cineva în domeniu și ai fost aici, tot timpul ai fost aici, nu merge, cum ar putea să meargă la mine? Ce să zic? Nu știu. Într-o vreme, credeam că nu pot să trăiesc fără scris. Era în mine microbul ăla. Mă bântuia. Mă chinuia. Nu puteam să stau fără să scriu. Era, desigur, și faptul că lucram la cotidian. La cotidiene. Și ritmul îndrăcit își spunea cuvântul. De fumat, mai uitam, și știi că am fost mereu un fumător înrăit, dar de

scris, nu. Eram ca un robot. Să scriu. Să am texte. Să dau texte. Să scriu. Să scriu mult. Să scriu bine. Apoi, nescriind zece ani, mă întreb acum dacă mai sunt în stare să scriu. În primele momente de balamuc, îmi spuneam că totul e doar un coșmar. Sau că eu sunt acolo într-o vastă documentare. Și abia așteptam să ies, să fug, să plec și să mă apuc de scris. Era în mine un tumult. Voiam să spun lucruri. Să le strig. Să le urlu. Să scriu. În minte, brodam deja subiecte beton. Dar, treceau zilele, unele după altele, și clipele, imense ca niște veșnicii, și eu nu mai plecam de acolo. Tot la nebuni, deși speram nebunește că e greșeală, că imediat vine cineva și mă scapă de acolo, că... Mă rog. Tot la nebuni rămâneam. Și, nu puteam să scriu. Nu aveam cum. Pe urmă, în timp, microbul s-a dus. Năvalnicul din mine s-a estompat. Nici nu știu când. Nici nu știu cum. Cui îi mai stătea, în iadul ăla, gândul la scris? Trebuia să rezist. Trebuia să trăiesc. Pusesem gând să ies de acolo pe picioarele mele. Nu în vreun sicriu amărât. Și, când speranța agoniza, aproape defunctă, am ieșit. Dar, straniu. Nici măcar după ce am ajuns acasă, când puteam să scriu, nu am scris. Da, puteam să iau un plaivaz și un caiet cu pătrățele și să aștern tot ce ținusem zăvorât în tăcerea din mine. N-am făcut-o. Și vrei să-ți spun ceva? Nici măcar nu am simțit nevoia să scriu. Nici nu m-am gândit la asta. Acum, că vorbesc cu tine și analizez, realizez că e așa. Știi, mi-au trecut prin cap, mii de lucruri. Am avut o serie de priorități. Mi-am făcut, ca un om aflat în fața unui nou început, planuri. Nici măcar în cele de angajare nu figura scrisul. Poate pentru că aflasem că presa scrisă nu mai există. Da, multe lucruri mi-au trecut prin cap. Dar la scris, mărturisesc sincer, nu m-am gândit. Nu a fost nicio clipă să îmi spun: gata, acum sunt descătușat, sunt liber, pot să scriu, voi scrie. Ce era, pare că nu mai e. Setea mea de scris, pesemne, dacă nu mai e, dacă nu se mai simte, dacă nu mai mișcă, o fi murit. Poate e de rău. Poate e de bine. De scris, nu, nu mi-a mai păsat. Dar, știi ceva, Adina? La tine m-am gândit de mii de ori. Și acolo, și după ce-am ajuns acasă.

- Foarte rău. La mine, Radule, nu trebuie să te gândești. Schimbă-ți prioritățile. Pune scrisul, pune orice altceva, în fața mea.
- Dar m-am gândit. Încă mă gândesc. Mereu mă voi gândi.
- Dacă ar fi să mă răsfăț, ți-aș spune roz bombon, așa cum

fac femeile când vor mai mult decât spun bărbații: las-o jos, te rog eu, că măcăne. Și te-aș stârni, și aș aștepta alte răspunsuri și alte comentarii. Dar nu fac asta. Cătuși de puțin! Îți spun serios, cât se poate de serios, că eu sunt ultima persoană din lume la care trebuie să te gândești. La care e cazul să-ți fugă, uite, gândul. Eu nu exist.

– Ba da. Exiști. Stăm de vorbă, bem cafea amândoi, mă compătimesti, m-ai primit cu brațele deschise. Exiști.

– Lucrurile astea le fac cu oricine din lume. În același fel în care le fac cu tine. Ca de la om la om. Cel mult, ca de la prieten la prieten. Deși, poate noi doi am rămas, după tot, doar colegi buni, nu și prieteni.

– Îmi porți pică, Adina. Încă îmi porți.

– Nu, nu-ți port. Nici nu ți-am purtat. Și, dacă nu ți-am purtat atunci, de ce ți-aș mai purta acum? N-aș avea de ce. Doar ai făcut o alegere. Nu ai omorât om, la drumul mare. Ai iubit și atât. Am înțeles. Am trecut. N-am purtat pică. N-am avut resentimente. Și nici nu m-a chinuit ranchiuna. Dar, asta nu înseamnă că am rămas prieteni. E aiurea, cred, să afirme cineva că există prietenii, în astfel de cazuri. Ai plecat. Ai ales. Ai făcut ce ai simțit. Nimic mai mult. Iar pe mine, și vorbesc foarte serios, alegerea ta m-a avantajat. Mi-a făcut foarte bine. M-a determinat, ca la rându-mi, să fac alegeri. Să nu mai stau încurcată, să nu mai stau agățată, să nu mai aștept nimic de la tine. Șuruburile și șaibele care ar fi trebuit să închidă ermetic relația noastră, s-a văzut bine, erau nepotrivite unele cu altele. Nu se îmbucau cum trebuie, nu se uneau, nu formau un ansamblu, nu erau un tot. Drumul tău era unul și drumul meu era altul. Ne întâlniserăm, la un moment dat, din întâmplare, dar bucla unde ne-am intersectat era singulară și neimportantă pentru drumurile noastre. Cum era firesc, am luat-o fiecare în sensul care trebuia. Destinul a trasat atunci hărți temeinice de urmat. Pentru mine, a fost extraordinar. N-am mai stat în parcare, staționată, fără benzină, fără motor, cu roțile dezumflate. M-am pus în mișcare. Cineva a făcut tot ce trebuia ca să pornesc. A schimbat, a remediat, a reparat, a dat la cheie. Am, de atunci, un soț minunat, copii extraordinari, o familie pe cinste. Nu dau toate astea pe nimic, nimic din lume, oricât de măreț ar părea sau chiar ar fi. Cât despre tine, ți-ai urmat, la fel, calea. Nu e nimeni, deci nici eu de vină, că a fost opintită, cu hârtoape, cu

tranșee. Îmi pare rău că a fost astfel, și nu altminteri, așa cum trebuia, așa cum ai sperat, așa cum meritai. Ai ales. Ai fost primul care ai ales. Ai plecat. Ai cârmit-o altcumva. Ai cernut.

– Da, am ales, am cernut, am plecat, dar... Dar, am greșit. Și...

– N-avem de unde să știm, atunci când alegem, că facem alegeri greșite. Trebuie să ni le asumăm pe toate. Trebuie să le ducem. Trebuie să ne învățăm cu ele sau să ne resemnăm. Și nu vreau să te aud, după atât de mulți ani, că îți pui cenușă în cap, că-mi spui că-ți pare rău, că, în permanență, ce să vezi, te-ai gândit la mine. La mine, femeia. Nu colega. Nu vreau să aud. Nu vreau să gândești și nici să-mi spui, așa ceva. La mine are cine să se gândească. Are cine să-mi ducă grija. La fel și dorul. Nu suntem într-un roman de Dumas, tatăl, ca lucrurile să se răstoarne, ca totul să fie posibil, ca drumurile să ni se întretaie când vrem și când avem chef. Suntem în viață, în viața așa cum e. Și e așa cum încerc să-ți spun acum. Iar tu ai alte lucruri la care să te gândești, pentru care trebuie să-ți faci griji, la care să tânjești. Între noi, Radule, a fost demult, tare demult, ceva. O idilă nevinovată și frumoasă. Dar, nu mai e și nu va mai fi niciodată. Nici ce-a fost, nici altceva, nimic. Țin să fiu, chiar din capul locului, clară și explicită, cu riscul de a părea dură și rigidă. Căci, dacă vom continua discuția, despre chestiuni profesionale, umane, generalități, pur și simplu, nu despre altceva, e bine să nu mai aluneci pe derdelușul ăsta. Să te sprijini bine cu picioarele în pământ și să nu o mai iei la vale. Să te agăți de ce vrei tu, însă, nu de asta.

– Am înțeles. Îmi pare rău.

– Nu te supăra pe mine, te rog. Tu, Radule, ești deabusolat. Ai stat acolo, în locul acela cumplit, singur. Atâția ani. Alina te-a rănit. Alte femei, poate că nu cunoști sau nu îți vin în cap. Pesemne că eu sunt un fel de refugiu. Un fel de liman. Îți pot fi, cel mult, prietenă. Un umăr de care, dacă vrei, poți să te sprijini. Nu lași niciodată un om aflat în necaz. Încerci, cum poți, să îi fii alături. Ca om. Ca, așa cum am zis, forțând proporțiile, prieten. Nimic, nimic mai mult. Eu nu sunt o femeie care trădează. Nici oamenii, în general, nici colegii, nici prietenii. În dragoste – și vorbesc despre dragostea pentru soțul meu – nici atât nu trădez. Nu pot. Nu sunt făcută să trădez. Nici pe tine nu te-am trădat, atunci. Și, de fapt, niciodată. Poate nu știi să

trăiesc, poate nu știu să trăiesc pasional, poate că sunt, în lumea de azi, anostă și puerilă. Nu, nu spune nimic, Radule. Tu nu știi ce vrei, acum. Ești deabusolat. Ești încurcat. E firesc să fie și să fii așa. Dar, te rog să înțelegi că eu pentru tine, ca femeie, nu mai exist. Și nici cuplul format din noi doi nu mai există. Și nici sentimentele alea, de atunci, nu mai există. Și nimic, nimic, nu va mai exista vreodată.

– Pentru că am fost la nebuni și, poate, crezi și tu că sunt nebun? Pentru că sunt foarte slab? Pentru că nu mai arăt bine? Pentru că nu mai am nimic?

– Nu, nu de astea. Absolut deloc! Și tu, cred că știi. Dacă iubești pe cineva, astea sunt detalii. Îl iei și îl accepți așa cum e. Și cu toate ale lui. Eu nu te iubesc. Eu îmi iubesc bărbatul. Și toată familia. Țin să fiu clară, pentru că, dacă discutăm, dacă bem o cafea, nu înseamnă că trebuie să-ți faci speranțe de vreun fel, în ce mă privește. Am înțeles că faci asta din prima secundă. Și nu e cazul. Nu mi-aș periclita niciodată liniștea și armonia din casă, pentru vreo himeră din trecut. Și nici nu m-aș juca, vreodată, cu speranțele cuiva, cu sufletul cuiva, cu susceptibilitățile cuiva. Viața a mers înainte, Radule. Fiecare și-a făcut propriul drum. Trebuie să accepți asta. Repet, nu mi-aș permite niciodată să îmi bat joc de tine sau de cineva și să dau speranțe, să torn gaz pe foc, să fiu duală sau să mă joc.

– Am înțeles. Desigur că pot să înțeleg și să accept și să trec. Și poate că e bine că ai luat coasta pieptiș. Chiar dacă a fost dureros ce ai spus, chiar a fost, e bine să știm adevărul. Mă rog, să știu adevărul. Să-l știu și eu. Tu îl știi de atâta vreme. De douăzeci de ani. Ai dreptate. Trebuia să te întreb, să te abordez, să vorbim demult. Cu mult înainte de-a ajunge la nebuni. De acum douăzeci de ani. N-am făcut-o. Cine știe din ce motive. Sau, poate că amândoi le știm. Foarte bine. Oricum, oricare ar fi ele, mie nu-mi fac cinste. Am tăcut. Am plecat. Am greșit. Am jucat la dublu. Acum, o recunosc. Am simțit nevoia s-o recunosc încă din balamuc. Poate o știam de mai multă vreme, dar nu recunoșteam, nu conștientizam, nu o spuneam cu voce tare. Știu. Am greșit. Am greșit pentru mine, în locul meu, în dreptul meu, dar am greșit mult și față de tine. Chiar dacă îmi spui că greșeala mea de atunci, ție ți-a fost benefică, ți-a adus fericirea, ți-a adus împlinirea. Am greșit. Nu te-am întrebat. Nu

am vorbit. Nu mi-am cerut iertare. A fost o letargie. A fost obișnuința. A fost comoditatea. A fost faptul că eu credeam, chiar credeam, că mi-e bine. A fost nepăsarea. A fost coama valului pe care credeam că sunt sau, chiar eram. A fost, cum ziceai, viața așa cum e. Nu suntem într-un roman. Și, în viață, greșim. Nu facem cele mai bune alegeri, nu avem cele mai bune replici, nu suntem perfecți. N-am fost nici eu. Și nu sunt. Te-am iubit. Asta e o certitudine.

– Radule, ce faci? Am crezut că am fost explicită. Am crezut că ai înțeles. Am crezut că m-ai înțeles. Nu vreau să aud asta. Nu vreau să...

– Adina, te rog să stai liniștită. Am înțeles. Nu fac nimic, nu cer nimic, nu reeditez nimic. Am înțeles. Doar vorbim acum. Doar îmi pun cenușă în cap. Doar aș vrea, adică vreau, nu că aș vrea, să îmi cer scuze. Aș vrea, vreau să mă ierți. Pentru atunci. Și, dacă tu crezi că e cazul, și pentru acum.

– Nu e cazul să-ți ceri scuze. Iar eu nu am ce scuza. Sau, mă rog, cum ai reformulat tu, ce ierta. Suntem doi oameni care nu-și datorează nimic în afară de colegialitate, omenie, respect. Și dacă ai înțeles asta, îți mulțumesc. Nu vreau să ne bocim ca babele, nu vreau să ne punem cenușă în cap, nu vreau să plătim facturi ori să vehiculăm iertări. A fost. Acum e ce e. Și atât. Să știi că o să mă interesez de un job pentru tine. O să întreb pe unde mai cunosc și eu. E bine să faci și tu același lucru. Reia, dacă poți, dacă mai ai cum, vechile contacte. Aveai foarte multe. De asemenea, încearcă să vorbești și cu oameni pe care nu-i știi, neapărat. Poate, de undeva, de la cineva, ceva pică. Îmi doresc să fie așa. Pentru că pot să înțeleg foarte bine că îți e greu.

– Bine. Am înțeles. Sincer, aș fi vrut să aud altceva. Să îmi povestești despre tine. Despre familia ta. Să îmi spui ce ai mai făcut. Cum o duci. Dacă ești fericită. Să-mi spui, mai ales, pentru că eu știu că am greșit și tu ai suferit atunci, că m-ai iertat. Aveam nevoie de toate astea și de iertarea ta. Dar, nu am dreptul să-ți cer și să aștept nimic și, da, am înțeles exact ce mi-ai spus. Toate pe care le voiam eu, sunt ale tale, exclusiv, nu trebuie să le împarți cu mine, dacă nu vrei, nu trebuie să mi le împărtășești, nu trebuie să le pui pe tapet. E dreptul tău. Am venit prea târziu. Să ții, însă, dacă poți, cont de faptul că am venit. Spășit. Cu regrete. Cu conștiința faptului că ți-am

greșit. Și cu dorința sinceră de a face pace, de a obține iertarea ta, de a-mi recunoaște greșeala. Și îți mulțumesc, dragă Adina. Pentru onestitate. Pentru omenie. Pentru prietenie. Pentru timpul acordat. Pentru ce-a fost atunci, de mult. Pentru că m-ai iubit curat, frumos, sincer. Pentru că n-ai șters amintirile alea, doar le-ai vârât, adânc, așa cum, de fapt, trebuia, într-un sertar. Toate trec, da, toate trec.

Se ridică de pe scaun, unde, oricum, stătuse, mai ales în ultima parte a discuției, ca pe mă răcini, ca pe cuie de zece, și se îndreaptă către ieșire. Adina îl urmează tăcută spre poartă. Nu aprobă, nu dezaprobă nimic din ce-a spus el. Nici nu-l contrazice, nici nu-i dă apă la moară. Nu dă curs și urmare spuselor lui, nu face caz de ele. Tot ce-a zis el, rămâne așa. Rămâne atât.

Cel mic, fiul, care se văita mai adineauri, iese iar, țup, în fața Adinei.

– Mama, am scris de 30 de ori propoziția aia. Nu trișez. E numerotată fiecare propoziție. 30 în cap sunt. Pot să mă duc acum la copii și, când mă întorc, scriu și restul?

– Nu, Bogdan. Scrii de câte ori trebuie să scrii, apoi mai vedem.

– Of... Dar mă doare și mâna, mama. Am scris 30. Fără să greșesc, fără să șterg, fără să corectez. Eu cred că și așa e mult. Mama! Copiii nu scriu atâta. Nu primesc pedepse de felul ăsta. Eu de ce trebuie să scriu așa de mult? Nu sunt și eu copil micuț? Am obosit, mama. Scriu mai încolo restul.

– Tu știi că, dacă în loc să încerci să te eschivezi, ai scrie, ai fi aproape pe terminate cu numărul de propoziții pe care trebuie să le scrii.

– Mama, zici că ești doamna de fier. Nu se poate trece de tine. O să scriu, bine. Ca să fii tu liniștită. Și o să mă duc și pe stradă, na! Chiar de-ar fi să fiu singur, de la un capăt la altul, pe ea, fără niciun copil. O să-i scot, apoi, pe toți, pe toți afară. Să-și convingă părinții și să vină. Poate ei reușesc pe-ai lor. Că nu toți or fi de fier, ca tine.

Radu Munteanu ezită un pic, apoi întreabă:

– Ce propoziție trebuie să scrie bietul copil?

– Una adecvată cu ce-a făcut el. Învăț să nu-i mai fac pe ceilalți să sufere, asta trebuie să scrie. A fost cam rău. A rănit-o pe sora lui, cu vorbe și mâncând și ciocolata ei, i-a luat fratelui rolele,

fără voia aceluia, a chinuit biata pisică, legând-o de coadă și atârnând-o de geam, a fost destul de obraznic cu bunica lui, soacra mea. E cel mai mic și e foarte răsfățat. Uneori, crede că i se cuvine totul. Că toți trebuie să fie și să stea la cheremul lui. Nu merge așa. Trebuie să-i iasă din cap că e centrul universului. Propoziția aceea trebuie scrisă din mai multe puncte de vedere. Întâi, ca să conștientizeze că trebuie să fie bun, generos, altruist. Că, dacă are o bucată de pâine, e bine să dea din ea și unui frate, și cerșetorului de la colțul străzii și cățelului vecinilor. Apoi, că, dacă el face oamenii, în fel și chip, să sufere, suferă și el, plătind, acum prin scrierea propoziției, altă dată în alt mod. Se plătește totul în viață. Ar trebui să mai învețe de aici că vorba e vorbă și trebuie respectată. Nu zicem una și facem alta. Ne ținem de cuvânt și suntem serioși. Suntem responsabili și asumați pentru ceea ce facem și ceea ce spunem. Și, cred, nu în ultimul rând, că tot scriind, de o sută de ori, învață să și scrie corect întreaga propoziție. Că acum pune cratimă la să și pe ceilalți îl scrie ceilanți. Plus că, are tendința, nu știu de ce, că pe Facebook nu stă, dar cred că se inspiră de la prieteni, să scrie fără diacritice. Și cu prescurtări, gen cf, ms, nb, bv, cp, de astea. Cred că înțelegi tu, nu e cazul să fac traducerea. Asta e cu băiatul meu cel mic.

Nu știe nici el de ce, dar parcă bărbatul simte în toate vorbele fostei iubite de odinioară, de demult, de acum douăzeci de ani, o înțepătură. O ciupitură. Un apropo. Se poate să se înșele. Să ne ținem cuvântul, să fim serioși, vorba să fie vorbă... Nici el, acum atâta amar de vreme, nu și-a ținut cuvântul față de ea și n-a fost serios și nu s-a ținut de vorba spusă, în multe momente de tandrețe. Îi spusese că o iubește. Că nu poate fără ea. Că nu vede viața fără ea lângă el. Și că, în curând, o să vină la tatăl ei să o ceară de nevastă. Lucru pe care, desigur, nu l-a mai făcut. Căci Alina, care venea din urmă nebunește, îl vrăjise spunând că e gravidă cu el. A putut, iacătă, fără ea. A trăit fără ea. A mers, liniștit, înainte, fără ea. Toate cele numite sunt vorbe de-ale îndrăgostiților. Clocotitoare la rostire, dar fără noimă, pe mai departe. Vorbe goale, de doi lei. Le spun toți, când sunt îndrăgostiți. Le-a spus și el. Le-a și crezut, când le-a spus. Le-a rostit, fiind convins de veridicitatea lor. Desigur, le-a crezut și Adina. Le-a pus în suflet și a așteptat să le respecte. Iar el...

Da, el a greșit. A greșit rău. Nu doar că nu și-a respectat cuvântul. Lucru grav, dacă privește acum în urmă. Nu doar prin alegerea făcută. Proastă. Cea mai proastă pe care putea să o facă. A greșit cel mai mult că, în același timp, ca un nemernic, avea legătură cu două fete. Se întâlnea cu amândouă, le spunea amândurora că le iubește – și chiar le iubea – le ținea pe amândouă încurcate, se vedea lângă amândouă, le ducea pe amândouă cu vorba. Ca un crai. Ca un don juan. Le compara pe amândouă, decanta, analiza, cântărea, punea în balanță ce avea una și ce avea cealaltă, bifa, calcula, cumpănea. Atunci, credea că face bine. Că trebuie să aleagă în deplină cunoștință de tot. Că sunt lucruri care atârnă, care trebuie să atârne mai greu. Ca râsul Alinei. Ca pletele ei blonde. Ca pruncul care – cu Alina se culca frecvent, cu Adina doar se ținea de mână și se săruta – trebuia să vină. Mda... Atunci, era convins că procedează cum trebuie. Acum, se disprețuiește pentru toate cele care au fost. Acum, știe că a măsurat și a tăiat greșit. Acum, e convins că a făcut alegeri greșite. Acum, nu ar mai face la fel, dacă, prin absurd, ar mai putea să facă. Pragul de sus l-a lovit prea târziu în moalele capului. Și a plătit, pentru ce e a făcut atunci, cu vârf și îndesat.

Mda... Poate se înșală el. Poate Adina, de fapt, nu a vrut să zică nimic. Poate nu a ținut să-i plătească, fie și foarte discret, vreo poliță. Poate nu-i atrage, câtuși de puțin, atenția asupra celor care au fost. Poate i se pare lui și ea, nepăsătoare, cum a zis că e, nici n-are habar de tumultul din creierii și din sufletul lui. Sau, poate că nu se înșală. Știe de demult că Adina poate să citească printre rânduri când vorbește cu cineva și are, de asemenea, talentul să exprime astfel, printre rânduri, adică, ce vrea să spună ea. Adina poate să bată un apropo discret, dar tăios, și nu înțelege decât cine trebuie să înțeleagă. Nu se prinde altcineva de atacul ei subtil. Adina știe și poate, dacă vrea – nu vrea mereu, de multe ori treacă de la ea – să dea restul la orice. Categorie, lui, după tot ce-a fost – sau, citit în altă cheie, n-a fost, n-a mai fost – are de ce să-i taie chitanță, are de ce să-i dea factură.

Ce prost a fost! Ce nebun! Atunci, când și-a făcut alegerile, a fost nebun, nu mai târziu, când l-a băgat Ardil Escu la ospiciu. Ce dobitoc a fost! Ce viață ar fi putut să aibă! Ce femeie lângă el! Ce familie! Ce minunăție. Parcă îi lasă gura apă la nopțile – ipoteticele

noapți – lor nebune și frumoase, în același timp. Parcă îl roade invidia de toate realizările ei. Parcă îl doare inima că nu sunt ale lui, că nu sunt ale lui cu ea, că el n-are niciun rol în ele, că ar fi putut să aibă, că el a fost întâiul, înaintea soțului ei, ales...

Se scutură de așa gânduri. Cu cât sunt mai frumoase, cu atât îi fac mai rău, cu atât îl determină să se dea și mai mult cu capul de toți pereții. Cert e că, dincolo de toate cele pe care i le-a spus, cu fermitate și răspicat Adina, nivelul discuției a fost altul, față de cel cu Alina. Plămada celor două femei e alta. Caracterul e altul. Durerile, la urma urmei, sunt altele. La fel cum, acum, și durerile lui sunt altele. Deși, se aștepta la mai mult de la această întâlnire. Se gândea că, din compasiune pentru el, pentru toate cele trăite, Adina va fi altfel. Îi va spune altfel de cuvinte. Va avea altfel de manifestări pentru el. Va plânge, de mila lui, dar și de-a ei, cea părăsită de mult pentru alta, îl va strânge în brațe, îi va mărturisii că i-a fost dor de el, că încă îl iubește, așa cum a fost mereu și cum va fi mereu. Cine știe, era în capul lui, poate emoția, poate revederea, poate dragostea și magia dintre ei, îi fac să ajungă la o relație intimă. Să devină amanți. Să se iubească. Să fie împreună. Așa cum nu au făcut acum douăzeci de ani. Așa cum nu au făcut niciodată. Miza, în toată ecuația, pe factorul milă. Pe amintiri. Pe certitudinea că ea, dincolo de tot și de orice, îl iubește încă. Și-l vrea. Renunță la orice pentru el. Lasă tot și e cu el. Se gândea – și, iată, se gândea greșit – că timpul nu a trecut, că Adina e cantonată în trecut, e legată de el, e nerăbdătoare să-l vadă și să fie a lui. Că Adina, cu inima ei mare, a uitat, a iertat, a trecut peste tot. Că, înspăimântată de ce i se întâmplase lui, nu mai vrea să lase timpul să treacă fără să fie amândoi. Că acum vrea să câștige, că acum, și acum, îl vrea pe el pentru ea, lângă ea.

A tras, de data asta, și de data asta, un loz necâștigător. Cum de-o fi fost în capul lui una ca asta? Unele ca astea? Cadra asta de femeie n-a stat priponită în porumb, să-l aștepte pe el. 20 de ani! Și-a făcut și și-a trăit viața. Așa cum era firesc să fie. De altfel, i-a și spus verde că alegerea lui de atunci, ei i-a făcut bine. Pe el, acum, l-a zăpăcit.

Mari așteptări avea bietul nenebun cu patalama, de la femeia pe care a părăsit-o acum douăzeci de ani. Nu ieri, nu alaltăieri,

nu anul trecut. Acum douăzeci de ani! Dar, uite, el voia ca ea să-și pună doliu după el, să se-nchidă în șopron și să-l aștepte. Și el, pof-tim, după douăzeci de ani, apare... Ca și cum a fost doar până colea, la o ciorbă de burtă. Plecat acum jumătate de oră. Deci, firesc să reia, natural, firul de-acolo.

Cum să te ducă astfel capul? Cum să ai așa așteptări? Offffff... În fond, le are pentru că, așa cum a zis ea, e debusolat și confuz și pierdut. Nu știe alte femei. Nu are pe altcineva în minte. Și are nevoie de dragoste. Are nevoie de-o mângâiere. Are nevoie să existe cineva pe lume care să-i stea, în cel mai categoric mod, alături. Da, are imperioasă nevoie de dragoste. Dragostea aia curată, cu fluturi în stomac, la capul pieptului. Emoția aia de te răvășește, evantai, până la casa sufletului. Sentimentul ăla care te face nebun de fericire. Boala aia care-ți intră sistematic în tot trupul. Rătăcirile alea de lume, de toată lumea și de tine. Spaima aia. Delirul ăla. Dorul ăla. Zborul ăla. Durerile alea. Vâjâiala aia. Frumusețea aia. Neasemuitul ăla. Minunea și minunăția aia. Fata aia cucuiată. Fata aia mirifică. Ce Dili, ce Zgaiba, ce Alina, ce alte mameluțe... Fata aia cum nu mai e alta.

E singur Răducelu. Și e vară. Și e cald. Și, mâine, trebuie să dea cărțile pe față cu vărul. Întinse toate, ca pentru pasiențe. Întinse? Cum întinse? Toate? Care toate? Ha, ha, ha... Atunci, adică mâine, să vezi nebuneala dracului. Atunci, adică mâine, să vezi cum caută să scoată, pe undeva, cămașa de pe el. Și cum s-o scoată, dacă n-are nicio gaură pe nicăieri, dacă e legată, dacă e lipită, dacă e turnată? Și e atât de cald... Mai cald ca la venire. Deși, uite, se lasă seara. Și se duce într-o bombă să bea o bere. Să se răcorească, să scape de căldurile astea, de focul ăsta, de setea asta. Și să-și înece în sticla aia tot amarul. E mult amar. Și e mare. Și e greu amarul ăsta. Și mai ia una. O sticlă de asta. De bere. O dă pe gât, înciudat, revoltat, sâcâit, iritat, îndrăgostit de dragoste. Și amarul – mama lui... – e tot acolo, în el, în inima lui. Nu s-a înecat, neam. Cu sticla aia. Cu sticlele alea. Mai bea una, așa de-al dracului. Că nu e amarul mai tare ca el. Mai tare și mai mare. Nu e. Gâlgâie. Suspină. Jelește. În el. Doar în el. La suprafață, nu. La suprafață, nu trebuie. Se ridică, dacă vede că nu-l dovedește – pe amar care, ce să vezi, s-a făcut o gașcă nebună cu alte amaruri – și se duce la un local mai

acătării. Nu mai stă în bomba infectă în care a intrat prima dată. Nu mai stă! E și el cineva. Are și el un statut. Și o demnitate. Și bani are. De la vărul. I i-a dat să-i aibă pentru oarece cheltuieli. Și o să cheltuie acum ceva, că o să bea, chiar acum, de îndată, o baterie de vin. Așa, singur și prost și neiuibit și fătlău, cum e. La alte mese, sunt perechi sau prieteni. El dă vinul de dușcă, singur. Căci, e singur. Cumplit de singur. Niciodată nu a fost la fel de singur. Bea paharul repede. Prea repede. Și pe următorul la fel. Ce sete îi mai era și-i mai e. Parcă are mai multe mâini cu care bea. Parcă are mai multe picioare cu care se târăște. Parcă e un miriapod. De fapt, e doar unul. Un om, adică. Sau ce-o fi el, acum. Dar fără mai multe mâini și fără mai multe picioare, decât în mod obișnuit. Doar că e singur. Singur ca naiba e.

Ei, dar mâine, mâine... Mâine stă față în față cu vărul. Și vorbesc amândoi. Și nu mai e singur. Și... Și nici nu îndrăznește să se gândească ce va fi mâine, când nu va mai fi singur. Ca acum. Vinul e rece, chiar e rece, că a văzut-o pe chelneriță că l-a scos din frigider, dar îl frige, nu știe de ce, pe gătlej. Și peste tot pe unde, lăcomos, curge. Îi face arsuri de gradul al patrulea.

Ce s-a ales de viața lui? Ce-a făcut el cu el și din el? Oala îi era frumos, pe foc, la flacăra mică. Nici nu se ardea, nici nu se afuma, nici nu pâlpâia, nici nu se stîngea. Era taman cum trebuie să fie o oală. Dintr-o dată, focul a luat-o razna. El, temător să nu sară oala în aer de atâtea grade, a înfipt mâna în oală. S-o tragă de pe foc. S-o dea de pe flacăra. A vrut să o salveze. Dar, i-au rămas pe ea pielea, carnea, încheieturile, degetele în întregime. Alifii n-a avut să dea pe carnea lui vie. Nici de arsură, nici de alt fel. Și-a rămas așa, fără mâini, fără degete, fără...

Mâine! Mâine! Mâine! Și iar mâine. Mâine din nou. Așa i se bulucește în cap mâinele ăsta! Zici că sunt oile capii din staul, când băiatul de la stână le bulucește la muls, acest mâine, și acest mâine, și celălalt mâine. Mâine... Șoc și groază, spus altfel. Ce va fi de mâine încolo? Încotro o va lua, din nou? Unde-i face drumul cot? Coboară, urcă, merge lin? Dacă ajunge iar la nebuni? Dacă se termină totul, chiar înainte să înceapă? Dacă îi cade iar cerul în dovrac? Dacă l-a momit viața cu libertate și cu lucruri bune și acum îi dă, din nou, un șut în fund? Sau în gură? În dinții lui de plastic

lipiți cu picătura.

Vinul alunecă ușor, tot mai ușor și el e chiaun, tot mai chiaun. Cere și ceva de mâncare. Că, bani are. Încă are. Că vărul nu i-a dat, așa, doi lei, ca ăloră de cerșesc, vorba Adinei, la colț de stradă. Adina... Are bărbat – cine o fi? L-o fi cunoscând și el? – are trei copii, că așa iese la numărătoare din spusele ei, o are pe soacră-sa la ea. Stau împreună sau se văd des. Adina, deci, are familie și trăiește. Așa cum și el vrea și intenționează să trăiască. Dar, acum, doar mănâncă. Și bea. Adică, mai mult bea, decât mănâncă. Vorba aia: mâncarea e fudulie, băutura e temelie.

Adina a mers mai departe. Ca Angela. Are un soț, are o familie... De ce nu o fi fost el, acum douăzeci de ani, un pic mai mâr-lan, un pic mai tupeist, un pic mai îndrăzneț, un pic mai deștept, un pic mai bărbat? Să fi fost! Da! Să fi fost! Și să fi trântit-o pe Adina cu cracii-n sus, pe birou, într-o seară, când făceau ziarul și să o facă, țac, pac, femeia lui. Să nu fi mai venit bărbate-său ăla cine știe de unde și s-o ia. Sau, când o ducea seara acasă, să fi proptit-o, colo, în stâlpul porții și să-i salte, cu simț de răspundere, fusta! Ce, se rupea lumea în două? Sărea tatăl ei de la fereastră cu pușca și făcea moarte de om? Îi trăgea, poate, vreo câteva lui, la rădăcină, după ceafă, în moacă, pe unde nimerea. Dar, așa stând lucrurile, se însura cu Adina. Și povestea ei era, acum, și a lui. Familia ei era și-a lui. Copiii ei erau ai lui. Chiar mama lui era, na, soacra ei! Mama lui de prost!

Dar, el e singur. Și însingurat. N-are nimic și n-are pe ni-meni. Și mâine, ehei, va fi cu vărul. Și vărul nu e chiar apă de ploaie, să îi dai cu tifla. Sigur, apei de ploaie nu-i dai cu tifla, vine vorba, doar. Lasă. Joc de glezne, deocamdată.

Și bea. Cum era aia cu mă iubește, nu mă iubește, când ru-peai petalele margaretei? Mă iubește, nu mă iubește... Margaretă n-are. Nici altă floare. Dar are paharele cu vin. La ăsta de-l are, uite, în față, mă iuuu-bește, la ăstalalt, de-l pune acum, din sticlă, nuuuuuu măăăăă iubește. La paharul ăsta, mă iubește. La paharul ăsta, nu mă iubește. Nu-i rău vinul ăsta. Dar, sticla asta parcă e spartă – i-o fi dat-o ospătărița aia crăpată și se risipește bunătate de vin? – așa se scurge lichidul din ea. A câta o fi? Sticla... Eh, nici nu contează. Bani are. Are încă. Să bea! Să radă tot! Să frigă tot!

Hi, hi... Era bună și-o tărie. De când își dorea el să facă asta. Să bea, să bea, de să nu mai știe de el și de viața lui și de mama lui și de mama lui de viață. Și că e singur. Și să nu mai știe nici că mâine e zi decisivă și se întâlnește cu vărul. Vărul e deștept. Și e tare. Și pe el o să-l facă varză. Dar ce varză! Cu tăiței. Sau a la Cluj. Sau... Nu, nu, din dinți el nu trebuie să scrâșnească, așa cum îi vine. Nu. Nu trebuie să strângă și să macine. Să vină, mai bine, un whisky. A amestecat băuturile astea, de le-a făcut carcalete. Și ce? În sevrăj nu intră. Cel mult, se îmbată mângă. Ha, ha, ha... Seamănă cu Ardil Escu. Ce, ăla nu bea? Nu se face cui?

Adina, domn'le, Adina cea bună l-a băgat în corzi. Pe el. El, care a scris despre atâția nenorociți, el care a stat la masă cu șmecherii, el care l-a făcut, cum ar zice vărul, în sânge, pe nenorocitul de Ardil, el, care... Îl doare halca. Sau falca? Vorba mamei: cum e? Vărul. Care nu e văr. Dar e, pe undeva. Ehei, mâine să vezi verișoreală...

Bea. E singur. Nu are pe nimeni. Nu are niciun suflet cu care să împartă greutatea, de Ceahlău, a singurătății. Nu are decât cămașa de pe el. De la vărul și asta. Cu toată căldura, îi trebuia acum și-o dulamă. Îl mai proteja de pumnalele de mâine. Sau, ce-or fi. Ar fi bine să fie doar pumnale. Bea. Și bea iar. E cam piperată băutura asta. De atâtea gânduri și de atâtea griji. Și de a-tâ-ta singurăăăăătate. Toate i-au căzut, ca dudetele, în pahar. Le bea împreună cu vinul și cu whisky-ul. Halal să-i fie, vorba nu mai știe cui. Și, mâine, să vezi frecat de ridiche. De morcovi și de napi și de țelină. Ha... Și predici. Și vorbe în doi peri. Și... Măcar de-ar fi doar atât. Să nu fie mai mult. Mult mai mult. Doamne, ce singur e! Adina l-a trădat. Vărul o să-l bată. Ardiiiiiiiiiiil, lovi-te-ar buba neagră. Sau ciurma neagră? Cum era? Mai bea. Mai bea din toate pe care le-a comandat, câte un pic. Să plesnească fierea-n el, de atâtea băutură. Să i se facă ficatul icre. Sau... Cum vine? Pateu. Și să nu mai vină ziua de mâine. S-o mănânce bau-bau-ul. S-o arunce mama la gunoi, ca pe ouăle stricate din cămară. Să întoarcă viața și timpul foaia și să nu mai fie ziua de mâine. Ce, nu se poate? Și, într-un fel miraculos, să nu mai fie singur. Ce noroc a avut și el în viața asta de rahat. Cât de fragilă e linia aia de la extaz, la nebunie. Nu, la agonie. De la extaz, la agonie. Așa e. A început să le încurce. Ca mama. De la tot

ghiveciul de băuturi pe care le dă pe gât. A fost cam mână spartă. Sau gură spartă? Așa... Despre ce era vorba în propoziție? Extaz. Că, la el, a fost multă vreme, extaz. Era extaz. Minunat extaz era. Extaziant extaz era. Sau cum vine? Mă rog. Era extaz. Nebunia a venit pe urmă. Adică a venit, întâi, agonia, apoi a venit și nebunia. Nu, asta nu a venit. Că el nu e nebun. Și nici n-a fost. Are documente că nu e nebun. Are, serios. Într-un dosar roșu. Da, pe astea le are. Pe alealalte, nema. Niet! Pe alea nu le are. NU LE ARE! Și numai el știe că nu le are.

E bun alcoolul. Te răcorește. Te încălzește. Te luminează. Și te iluminează. Te face mai fericit. Uite, îi e mai bine. Ce bine îi e! De ce zic ăia în reclamele de la televizor că alcoolul dăunează grav sănătății? Eheh, ăia zic multe. Prostii... Uite ce bine e să bei. E singur. Și bea. Ca să nu mai știe. Ca să nu mai știe că mâine nu știe ce să facă. Și să nu mai știe nici ce zi e mâine. A câta din toată învoiala.

Viața e o curvă. Asta... Viața e o cursă. Iei startul, la linia de plecare, ca un om. Ca toți oamenii. Dar la sosire, nu mai ajungi. Nu mai ajung toți. El nu mai ajunge. Viața asta i-a pus piedică. Și, mâine, linia aia de sosire rămâne doar o nebuloasă. Mâine o bagă pe mânecă. Pe mâneca, uite, uite, cămășii de la vărul. Dar bea. Acum bea. Să nu mai știe nimic. Să nu mai știe de el. Să nu mai știe de vărul. Cercetătorii britanici ce-or zice ei? Despre ce? Cum despre ce? Depre asta. Mâine, gata! Mâine e kaput. Mâine... Adina, Adina, te-ai dat cu hoții. Așa zicea câinele lui Cehov să faci? Sau, cum era? Dostotolstoi... Îi vine să plângă. Ha, ha... Ca un bețiv. Fuși d-aici, fuși, că el nu e bețiv. El e ziarist. A scris la toate ziarele mari. Ce editorial ar scrie el acuma, că e în formă. Dar nu scrie. Că nu mai sunt ziare. Și tot bea. Beeeeeeee. E bine. Și e bună toată băutura asta. A, aude voci. E cam vițel, așa, și el... Cine să vorbească acuma cu el? E singur. E singur mereu. Adina s-a măritat. Ardil Escu, jegosule, ce faci, mă? Trăiești? Câte neveste ai?

Și chelnerița aia urâtă, deși i-a dat bacșiș gras, că are bani – are bani, de la vărul – se uită chiorâș la el și i-a zis că nu-i mai dă de băut. Să se oprească. Și să plece. Poftim, domn'le! Cine mai e și asta să îi zică așa ceva? LUI! E mă-sa? E iubita lui? E Adina? E nevastă-sa? Nu. Nevasta lui a fost Alina. De n-ar mai fi fost. De-ar

fi furat-o extraterestrii, înainte s-o ia el de nevastă. Ha, ha, ha. Era nasol. Că ăia nu au bani. Și Alina rămânea fără unghii fosforescente. Nici... cum i-a zis lu' ăla... selfici... parcă așa... nici de-ăla nu-și mai făcea.

E singur. Și bea. Și râde. Bine că nu știe Alina că el are bani. Că are. Are încă. Are, că i-a dat vărul. Care nu e văr. Dar, cam e. Cu vărul, gata, se vede mâine. Bea. Mâine e jale. Ziua de mâine vine, nu fuge. Ca Alina. Că Alina a fugit. Cu un alt bărbat. Adina a luat-o încet. L-a lăsat și ea. Și mai bea. Bea. Hi, hi... Să moară urâta de chelneriță de necaz. Că, mâine, când dă ochii cu vărul, moare și el. Măcar de rușine. Îi vine să plângă. De fapt, plânge. Curg lacrimile din ochii lui, ca sudoarea de pe cosaș. Îl doare. Peste tot. Și pielea îl doare. Dar, mai ales, în forul cel mai îndepărtat din el, îl doare. Nu știe care e cel mai îndepărtat for din el. Vărul știe. Sau ardilul. Sau naiba. Uite ce de povești i-a mai spus în seara asta vinul. Nu doar vinul. Că el are bani. Și n-a legumit, cum zice Adina. Și a băut mai multe. Așa cum visa, când era el în locul ăla. Locul ăla... Cum îi zice? Mă rog... Alea, alea... Chelnerița asta face, să dea dracii, tapaje cu el. Are bubă la cap, vorba lu' Carmen Doinel Bolnavu. Cine e ăsta? Un fel de filosof, pesemne, ca alde Kent ăia. Dacă o să mai stea cu ochii pe el, să vezi ce-i arată fundul. Ha, ha, ha... Proasto! Mai bea. Nu știe cât a băut. Dar știe că, nu mai e chip, vine mâine. Nu-l trece mâine ăsta. Nu-l ocolește. Bea. A băut de toate. A băut mult. Și-a făcut dandanaua. Nu, nu. Nu danda... cum a zis. Nu. Damblaua. Și-a făcut damblaua. Că n-a mai băut așa, de o sută de ani. Nu, că nu e atât de bătrân. A făcut socoteala bine: are doar 45 de ani. De fapt, e, e bătrân.

Mai bea. Noaptea e crudă. Adică, tânără. Adică necoaptă. Adică nenoapte. Ca el. Nenebun. Cu acte. Dar e-n haos. Letargie. Sau anarhie. Pe acolo. Muierea aia îi zice să plece. I s-a pus pata pe el. Doar cu el are ceva. Nu-i place fața lui. Păpușel, păpușică, ia fugi tu tare... Alora de la masa din fața lui, uite, nu le zice nimic. Și beau și ei. Sunt mulți ei. Bea și el. Dar el nu e mulți. E doar el. Dă-o-n mă-sa pe chelneriță. Zdrăngăne din gură. Sfâr, sfâr... Ca Zgaiba. El îi dă bani. Că i-a dat Cristi Popa. Și are. Aooooooleu! Cristi Popa, Cristi Popa, ce-o să-i faci tu mâine? Nu. Nu ospătăriței zburlițe. Îi mai dă niște bani. ăsteia, ciumei opărite. Să tacă. Să

oprească moara hodorogită din hodorogit. Să plece ea. Da, ea să plece! De pe capul lui și din local. Că nu e localul mă-sii! Dar ea ia banii și zice că îi cheamă pe colegii ei să-l dea afară. Să-l bată. Să-l arunce în drum. Pe el! Târfa dracului de chelneriță! Face ca Alina și asta. Ia banii și fugă. Dar de el nu-i pasă. Știe ea, chelnerița naibii, ce e, că el e singur? Nu știe. Știe ea că Adina nu s-a uitat la el, nici cu fundul? Nu știe. Știe ea că mâine el se vede cu vărul, ca să...? Nu știe. Știe ea că Ardil Escu l-a... Nu știe. Se vede pe ea că nu știe. Nu știe nimic. Ce să știe o chelneriță parșivă care i-a luat banii, dar urlă că e beat? Ei, e beat. Nu e. E doar, așa... mai vesel. Nu, mai trist. Că e singur. Cum zicea melodia aia cu singur, atât de singur? Da, dar mâine e cu vărul, nu mai e singur. Zarurile. Zarurile... cum se spune... se rostogolesc, încă. Sau se spune altfel?

Inima îi e de smoolă. Neagră. Catran. Sau, cine știe, poate nu vede el bine. O fi vreo cârpă, acolo, în piept. Vreun batic. Că, de bătut, nu bate. Nu mai bate. Inima. Trebuie să mai bea. Să bea, de să nu mai știe nimic. Și, uite, știe. Încă știe. Că mâine e mâine. Și că e singur. Și că îl vede pe vărul. Și că Adina l-a uitat. Și că n-are ce trebuie să aibă. Ce a zis că are. Ah, câte știe! Nu trebuie să mai știe nimic. Nici măcar că a fost la nebuni zece ani. Fără să fie nebun. Nici cum îl cheamă, nu trebuie să mai știe.

De la altă bodegă mai cumpără băutură. Ca să bea. Nu, nu acum. Pentru acasă. Bea el, singur. Fără tata. Fără mama. Ei sunt bătrâni. Și sunt așa cum sunt. Iar banii sunt ai lui, de la vărul. Pe-ai lor îi țin în batistă. A văzut el de unde scoate mama, pentru coșniță. Bea. Trebuie să înece – n-a zis? – amăreala. Adică, amarul. Dar e înotător bun amarul ăsta și iese mereu la suprafață. Amarul ăla. Amarul ăsta. Amarul. Dar el e singur. Și mâine, care în curând, va fi azi, are o întâlnire importantă. Ha! Și dacă nu se duce să se vadă cu vărul? Dacă fugă? Undeva... În lume. Nu contează. Căci, și așa e singur. Nu plânge nimeni după el, dacă fugă. Dar nu e mai bine să meargă încet, că obosește și el. De ce să fugă? Ce, el e alert? Cum îi zice lu' ăla? Atlet. Așa, da. Altet. Și bea. Și bea. De să știe că nu mai știe nimic. Și să nu mai știe ce știe. Și știe că a venit clipa. Clipa aia pe care a temut-o, chiar de când a ieșit de la nebuni. Of, la nebuni nu mai vrea. Nu mai poate. Nu mai rezistă. Nu mai trebuie. Mai bine să bea. Să bea. Să beeeeeeeeeee... Mâine, sau azi, nu va

mai putea să bea. Mâine, adică azi, va fi pe scut. Sub scut. Nuuuuuuu, va fi sub tun. Sub tunuri. Pe tunuri va fi vărul. Căci, deși a băut, știe că toate tunurile din lume fi-vor puse pe el. Dar nu s-a oprit înarmarea? Nu zic popoarele și oamenii să fie paaaaaace-n lume, să fie paaaaaaace, pace, pace pe pământ. Mai bea. Mai e în sticlă. În sticlă, e. În vreun dosar, nu e. Și bea. Bea. Bea cât bea vaca apă. Adică, boul. Ntttttt... Bea cât un regiment. Bea. Să cadă sub pat și să cânte a plecat un tren din gară. Există un așa cântec?

Dumnezeu i-o ști acum adresa de acasă, de la ai lui? Că nu mai e la balamuc. E nenebun, acum. Grație vărului. Ah, vărul! Știe, oare, Dumnezeu la ce ușă să bată acum, pentru el? O fi trecut pe la evidența populației, ca să nu bâjbâie? Greu de spus. Greu... Poate o bea și Dumnezeu un trăscău și își aduce aminte. El, oricum, bea. Cât pentru ultimii zece ani în care n-a băut. Beeeeea. El e singur. Adina nu e. Și vărul, mâine... Ce va fi mâine? Măcel va fi. Război civil. Genocid. Pfuuuuuu... Mai bine, în noaptea asta cu lună numai bună de furat mașini... asta... cai... să nu se mai gândească. Cel mai bine e să bea. Să tot bea. Să bea iar. Să bea...

.....

A fost o noapte ciudată. Și destul de lungă. Mai lungă, decât în mod firesc. Mai degrabă fără somn, decât cu. Fetița a plâns mult. Și s-a agitat. Și-a fost nemulțumită. Iar ei, amândoi, părinții, au făcut, o vreme, strajă pe lângă ea, încercând s-o împace și s-o liniștească. Apoi, Cătălina, la un moment dat, când pitica a adormit un pic, chiuit și atunci, i-a pus lui capul în poala ei și i-a spus:

– Dormi, iubirea mea. Tu ești obosit. Nu mai poți. Am eu grijă. Dormi.

Și, cu degete fierbinți, i-a alintat, minute bune, nici nu știe cât, șuvițele de păr. L-a mângâiat, l-a dezmiertat, l-a răvășit. Așa cum numai ea, în toată lumea, știe să facă. Mai avea un pic și-i cânta, ca micuței, un cântec de leagăn. Ca să adoarmă. Ca să se liniștească. Și, la fel ca micuța, a adormit, în mângâierile Cătălinei, un pic și el.

Somnul, când a ajuns, în sfârșit, în lumea lui, nu i-a fost deloc lin. Ca la oamenii fără frământări. A visat aiurea. Habar nu mai are, acum, ce. Dar, tot felul de tâmpenii. Una mai mare ca alta.

S-a agitat și-n somn, ca-n realitate. E o perioadă tensionată. Care își pune amprenta pe el, pe gândurile lui, pe visele lui, pe răunchii lui, pe toate stările lui, de orice fel ar fi ele, în zi și-n noapte. Acum, de la șase, când Cătălina s-a aciuat, în fine, la pieptul lui, după o noapte albă – vorba vine că albă, a fost cenușiu de crâncenă – el s-a trezit. Nu mai poate să doarmă. Somnul, și așa pe sponci, în ultima vreme, ca și în noaptea asta, a fugit, alungat de fumigene de gând. Și, uite, deși îl vrea, nu mai vine. Nu-i trosnește una peste ochi, de să-l adoarmă, liniștit, lângă nevastă. Azi, pesemne pe seară, avalanșa aceea pe care o tot așteaptă, se va isca. Se va stârni. Va porni. Bulgărele se va rostogoli. O dată și-ncă o dată. Iar și iar. Până la Ardil Escu. De-l va face, așa cum se impune, una cu pământul. Și, dacă e așa, dacă va fi așa, dacă va fi bine și frumos tot, de ce nu vine somnul? De ce se grăbește, bezmetic, să o taie spre marginea pământului? De ce, în adâncurile lui, știe că somnul ăsta nu fuge de nebun, degeaba? Fuge cu motiv. Fuge cu griji. Fuge cu temeii. Dar, da, dacă va fi bine și frumos tot, începând din seara asta, de ce e neliniștit? Dacă va fi frumos și bine, cum vrea să creadă, de ce îl împresoară gândurile ca o armată de rachete? De ce croșetează și tot croșetează la ipoteze, la soluții, la probabilități? De ce nu e întipărit mare în mintea lui, ca o pancartă la vreun miting: Ardil Escu pică! Ardil Escu ajunge la zdup! Ardil Escu și toți acoliții lui răspund în fața legii! De ce? Cum e vorba aia: întreb pentru un prieten. Pentru că e greu. Pentru că sunt atâtea chestii implicate. Nici nu mai vorbim despre oamenii implicați. Pentru că Ardil nu poate să stea cu mâinile prinse de cureaua brăcinarilor, liniștit. Și pierdut. Și prostit. Nici nu va fugi, după câte îl cunoaște, de pe corabie, ca un șobolan. Nu. Nu va fi așa, deloc. Dimpotrivă. Când tona de omăt din avalanșă se va revărsa peste el, va ataca. Va mușca. Va rupe. Va fi dur. Va juca murdar. Cu toate armele pe care le are. Și Ardil Escu, s-avem rezon, are arme. Multe, diverse, de multe feluri, pentru oricine îl sâcâie și îl supără. Nu că trage cu ele, mi-traliază de-a dreptul. În stânga și-n dreapta, fără milă, fără Dumnezeu.

Pe Munteanu l-a băgat la nebuni. Pe viață. Pentru eternitate. Lor le poate înscena ceva. Orice. Desigur, cu mare tentă de credibilitate. În cel mai fericit caz, asta. Pentru că, privind obiectiv

lucrurile, fiara, odată înlănțuită, dezlănțuită, băgată în colț, va fi în delir, pur și simplu. Și se poate, ca pe cele două neveste dispărute, să le facă și lor vreuna de asta. Se poate orice. Ardil Escu își va pune în mișcare toate trupele. Toți haidamacii. Toți slugoii. Tot sistemul. Se prea poate, chiar, să comande un asasinat. Mai multe. Câte trebuie. Cu ei, dar, mai ales, cu familiile lor. Ardil lovește unde-i e mai greu voinicului. Ardil știe ce face. A mai făcut-o. O tot face. Nimeni nu poate să-l apuce de undeva și să-l dovedească. Sigur, mulți nici nu vor să-l apuce. Ardil, dacă e încolțit în felul în care speră el că va fi, cu voia Domnului, va fi foc și pară. Ardil va fi! Ce naiba. E și el, așa polițist cum e – doar pe seama polițiștilor se fac bancuri cu duiumul – om matur. Prost nu e. Mai știe cum e lumea. Și cum e Ardil Escu. Și e realist. Are picioarele pe pământ. Știe multe lucruri. Știe și asta. Nu poate să se îmbete cu apă plată. Nu poate să creadă, ca un tembel, că va fi bine și atât. Nu. Va fi jihad. Iar dacă – nu poate să nu ia în calcul și varianta asta – o rotiță din angrenajul lor se blochează, scârțâie, face figuri, înainte de marea și decisiva bătălie, lucrurile o vor lua razna, cu totul. Fără puțință de îndreptat ori de pus la punct. Prăpăd e un cuvânt care nu poate să reliefeze întreg dezastrul care va urma. Nici măcel nu e tocmai la obiect. Catastrofă e pe-aproape. Ehe, cu Ardil Escu nu te joci. Nu te ții de cioace. Nu faci ce faci în dorul lelii. Nu! Căci, el, întotdeauna, ține frâiele. Și ațele. Și lumea. Care, în mare parte, e la mâna lui. De n-o fi și la picioarele lui, prosternată.

Și-i era așa de bine! Era atât de fericit și de împlinit. Viața îi dăduse, după risipiri fără rost, după zbucium și neîmpliniri, tot ce-și putuse dori vreodată. Tot! E căsătorit cu femeia vieții lui pe viață. O are, mereu, în orice moment, alături. Îi stă în brațe, i se așază la piept, îi e în suflet. E icoana lui. Cu ea, are tot. Și e tot. Și e cum n-a mai fost. E fericit. Așa cum nu credea, înainte de ea, că pot să fie oamenii. Așa cum numai în basme își imagina că sunt personajele. Sau ce-or fi în basme, de n-or fi personaje. Eroi, or fi. Cătălina îl umple. Îl completează. Îl răvășește. Îl întregește. Îl liniștește. Îl scurtcircuitează. Îl fericește. Îl împlinește. Nici nu trebuie să facă, pentru toate astea, ceva. E suficient să o știe acasă. Ori la biroul ei, scriind. Ori în pat, ca acum, la pieptul lui. I se așază așa, pe piept, cu capul, și el se topește. Toate stările de mai sus îl năpădesc de

îndată. Nu știe cum e mai întâi. E din toate? E doar una? Cert e că e fericit. Extrem de fericit. Nimic, nimic din viață, nu se compară cu asta. Și să-l prindă pe Ardil, care e, acum, un deziderat de maximă importanță, nu îl face fericit. Îl împlinește profesional. Îl mulțumește. Îi gădila orgoliul că el a reușit să îi dea ardilului ceea ce merită, după toate pe care le-a făcut și le face. Dar, fericit nu-l face asta. Fericit îl face doar femeia care îi e acum încolăcită pe piept. Indubitabil, fericirea există. Ține mai mult, mai puțin, dar există. Nu știe cum și de ce vine mai mult la unii oameni și la alții mai puțin. Nu știe de ce ține asta. La ce și la cine trebuie să te rogi, ce fapte bune să faci, câți fărtați trebuie să treci strada. Cert e doar că, există. Sigur, uneori are numai viză de flotant, nu e cu domiciliu stabil la sufletul muritorului. Dar, nu e rău nici așa. E bine că există.

Cătălina e viața lui. E binecuvântarea. E inima. E răspunsul rugăciunilor mamei. Că, Doamne, cât s-a mai rugat să găsească și el, ca frații lui, o fată frumoasă și bună, cumsecade și la locul ei, să-l adune de pe drumuri și să-l facă om. Așa zicea mama. Și Cătălina, da, l-a făcut. Om. Adică, OM. Ea e Dumnezeuul lui. E tot. Îi e tot. Apă, mâncare, aer, soare, lumină, cer, ploaie, pământ, vis. Orice. Și tot. Nu-i mai trebuie nimic. Nu-l mai tentează nimic din afară. Nu mai vrea nimic. Nu-i trebuie alte femei. Altă femeie. Pentru că, nicio femeie din galaxie nu e ca ea. Ea e specială. Ea e ea... E cum nici nu poate să spună. Sau, poate, dar e prea puțin. Cu ea răzbate lumea. Cu ea dărâmă lanțul Himalayei. Cu ea înalță imperii. Cu ea visează. Cu ea speră. Cu ea trăiește. Cu ea iubește. Și se iubește. Nu e nimic în lume cum îi e ea, unduită, în brațe.

Acum, obosită după așa noapte, doarme. Aci, lângă pieptul lui. Lângă inima lui. Care e tot a ei. Părul negru îi e răvășit peste albul patului. Și peste sufletul lui palid de gânduri și de îngrijorare. Obrazul ei atinge pielea lui, ca-ntr-o mângâiere. Sânul, ieșit din maieul subțire cu care doarme, îi ștampilează, ca un stăpân, adâncurile. Un picior îi e petrecut peste ale lui. Mâna ei îl cuprinde și-n somn, ca pe-o comoară. Ca pe comoara ei mare. Căci, așa a vrut Dumnezeu. Să vină și din partea ei ocean de iubire către el. Peste el. Se iubesc. Se topesc de iubire. Sunt, în viață, în lume, în pat, în lăntuiți. Așa cum le sunt trupurile, carne în carne, piele în piele, fibră în fibră, le sunt și sufletele. O za de la ea, o za de la el. Astfel, se

formează un lanț imens. Cât viața. Și indestructibil. Nu-l poate, o știu amândoi, nimici nimeni. Și ea miroase atât de bine, întotdeauna. Și când taie ceapă la bucătărie, tot ireal de frumos miroase. Și când îi schimbă scutecele piticei, tot îmbătător îi e mirosul. Și acum, când respiră a piersică, lângă el. E elegantă și are stil, chiar și când, încotoșmănată în trening gros, se omoară cu batista și paracetamolul. Și sexy miroase. Ea, în totalitate, e sexy. Bizar e că, ea nu face nimic în sensul ăsta. Nu se străduiește. Nu se strofoacă. Nu apelează la nimic care s-o facă așa. E din natura ei. E din lăuntrurile ei. E din ea. Are, pur și simplu, clasă. E femeie, cu adevărat. Pe de-a-ntregul. Poate că toate vin din iubire. Poate că așa vrea Cel de Sus cu ei. Pentru că se iubesc. De-o veșnicie. Serios! Pentru încă o veșnicie. La fel de serios! Se iubesc curat. Sincer. Profund. Ca în poveștile cu zâne și cu feți frumoși. Deși, ei sunt doar doi oameni normali. Atât de normali... Fire nebănuite de-ale vieții i-a adus față-n față. Brusc, intempestiv aproape. El era într-o relație opacă și ternă cu altă femeie, Raluca. O relație ca mai toate ale lui, de până atunci. Fără zvâc, fără frisoane, fără bâzdgăanii la capul pieptului. Nu zbârnăia nimic, nu frigea, nu urla. Nici dinspre el, nici dinspre Raluca. El era de-a dreptul blazat, ea tot pe-acolo. Dar, continuau amândoi, oficial, în virtutea inerției, să stea atârnați în relația aia. Nu știau altceva. Nu bănuiau că poate fi altfel, că poate fi altcumva. Familia lui n-o prea plăcea pe oficiala. Nu se amesteca în treaba lui, nu i-o zicea p-aia cu băbăiatule, bagă-ți mințile-n cap, dar era suficient să-i vadă tatei, de sub ochelari, privirea nemulțumită și mamei, când credea că n-o observă nimeni, zâmbetul schingiuit de strâmbături, ca să-nțelegă. Ba, bunica, dintr-o bucată, când se ducea cu fata acasă la bunici, ori se pitea, pe undeva, de ziceau ăialalți că nu e acasă, e plecată la vreo... clientă cu ghicitul ei – of, drace, de când se ține să-i ia femeii un glob, s-o ajute-n munca ei, că și ea a avut grijă de el, când era mic, ba, mai are și acum, că-l scoate din câte o belea – ori, dacă se arăta la obraz, avea o limbă otrăvită, de-ți era frică, de pe margine, să nu se taie în ea și să sucombe, imediat. Băga de-alea cu cireșele stricate pe troaca porcilor, apa de izvor tulburată de balele vacilor, scroafa urcată-n copac... Uneori, încerca să-i facă un semn din ochi, alteori o înghiontea pe sub masă, ca să tacă, să se oprească, să nu mai jignească fata. Dar, alteori, îl umfla

și pe el, în rărunchi, un râs, de-l durea burta. Spus altfel, nu-l prea durea de Raluca. Ce, cum, în ce fel... Reciproca, în cel mai echitabil stil, era valabilă. Doar frații lui, Adrian și Marius, băieții bine crescuți de mama lor, nu agitau, în vreun fel, dulăii prin gard. Ba, când restul sărea cu gura că, dacă el și Raluca se iubesc, să se ia, băieții puneau frână și le atrăgeau atenția tuturor să stea în banca lor și s-o lase mai moale cu însurătoarea. Că nu e mușcată s-o pui în pământ acuma și, la toamnă, dacă se usucă, pui alta. În plus, și el, de multe ori, de comportamentul Ralucăi, se ruga să nu-l ia capul și să trântască vreo nucleară. Făcea și zicea lucruri care nu-i plăceau, care îl iritau, care îl enervau, la care nu achiesa, care nu-l reprezentau, în relația cu ea și în orice alt mod. Așa stând lucrurile, spre a evita deseale uitături în câș, ochi dați peste cap, vorbe în doi peri, răutăți aproape nepermise, încerca s-o bage pe iubita lui între ai lui, cât mai puțin. Mai răuț, că-i mai drăguț, cum e vorba aia.

Pe de altă parte, departe de câmpul lui vizual, Cătălina era prinsă în vârtejul unei căsnicii căpușă. Nemernicul ei de soț o trata ca pe un gunoi, o maltrata, o chinuia. De altfel, a și încercat, viermele, s-o ucidă de șapte ori. Desigur, că atunci când a cunoscut-o, nu știa toate astea. Nu știa nimic. Nici despre ea, nici despre viața ei. Era, atunci, când s-au cunoscut, ca acum, iunie. El venea, cu Raluca, de la mare și, încă de pe drum, începuse să fie chinuit de-o stare de rău, aproape inexplicabilă. Da' ce rău! O fi de la mâncare, de la băutură, de la soare. Că doar nu l-a lovit vreo boală cruntă, așa, pe nepusă masă. Oricum, pica din picioare, de rău ce-i era. Abia a condus până la Ploiești. A dus-o pe Raluca acasă, era obosită și, oricum, nu se omora ea să-i stea alături, și s-a dus la spital, la urgențe. Ca să vadă ce naiba e cu starea aia de rău, de-l bușise din senin, ca asteroidul pe Mercur. Acolo, la spital, buluc de lume. Unii, ca el, care așteptau pe hol, să le vină rândul la medic. Alții, care mai de care în stare mai gravă, aduși de ambulanțe, care veneau, ca la război, una după alta. Fusesse furtună mare, căzuseră copaci pe stradă, căzuseră fire electrice, fusesse, ce mai, prăpăd. Rareori, au fost furtuni ca aia, pe aici, pe plaiurile noastre mioritice.

Și el aștepta. Și aștepta. Intrau, desigur, întâi, cei aduși cu salvările. Mulți, mulți de tot. Se uita la ei, la toți, și îl apuca, deși, prin prisma meseriei, văzuse și el destule, groaza, mila, emoția, o mie de

alte stări. Era de ferească Dumnezeu. La un moment dat, cineva a lăsat pe hol o targă cu o fată, în încercarea disperată de-a afla unde anume, la ce cabinet, ar trebui să ducă pacienta. Tânăra era inconștientă și, nici nu putea să fie altfel, având în vedere că era făcută, la propriu, terci. Pășise ceva, era groaznic de accidentată. Toate ale ei erau rănite, vinete, pline de sânge. Nu știa atunci că fusese, intenționat, lovită cu mașina de soțul ei, care o dăduse jos și-și urcase, în loc, amanta. De altfel, în clipa aia nu știa nimic. Nu era nimeni cu ea, nu avea niciun aparținător, ca majoritatea celorlalți pacienți, ca să-i ducă, firească, grija, n-o ținea nimeni de mână și nu-i uda buzele cu apă. Și, pentru că era lovită peste tot, nu se știa unde, la ce secție a spitalului, trebuie dusă întâi, pentru absolut necesarele intervenții. Ar fi putut, văzând toate astea, să exclame în sinea lui: săraca fată! Însă, asta, atunci sau altă dată, nu i-a venit tangențial pe buze. S-a dat lângă targa pe care era fata și a privit-o, nici nu știe dacă mai atent, mai intrigat, mai surprins. I se părea, pur și simplu, doar ce-o văzuse, că o cunoaște. Și nu așa, că o salutase, vreodată, pe stradă. Că stătuseră împreună la coadă, la cârnați. Că se întâlniseră pe undeva și, pentru că el are o bună memorie vizuală, îi rămăsese pe retină chipul ei. Că a remarcat-o pe undeva și atât. Nu. O știa bine. O știa altfel. O știa ca pe cineva foarte drag. Ca pe-o iubită. Ca pe... I-a luat, cât de bine a putut, seama. A privit-o cu cea mai mare atenție. A făcut în minte deduceri și analize. A chemat la rampă toate amintirile. S-a gândit. Și s-a răzgândit. De unde o știe? Cine e? Unde s-a mai întâlnit cu ea? Hm... Sentimentul de deja vu era maximum și intens.

Și, totuși, oricât analiza, oricât se gândea, oricât își amintea, nu, n-o cunoștea pe tânăra tumefiată și lovită grav, de pe targă. N-o văzuse, nu se întâlnise cu ea, n-o știa dinainte de clipa aia. Cel puțin, nu în viața asta.

Și era singură acolo, și n-o băga nimeni în seamă, și era fără cunoștință. Și era atât de frumoasă! Părea o zeiță din Olimp, coborâtă, cine știe pentru ce penitențe, în holul ăla aproape infect, de spital. Straniu, desigur, unde și cum a văzut el că e frumoasă, având în vedere că era plină de răni, de sânge, de vânătăi. Dar a știut, chiar a știut, de atunci, din prima clipă în care a văzut-o, că e foarte frumoasă. O femeie cu clasă. Cu decență. Cu spirit. Cu șarm.

Cu aplomb. Deșteaptă. A știut. A văzut. A înțeles. Și-a dat seama. Pur și simplu. Nimeni, nimeni altcineva dintre cei de pe holul de spital n-a văzut, n-a știut, n-a intuit ce-a văzut, ce-a știut, ce-a intuit el. Și, de altfel, nimeni în afară de el n-avea treabă cu femeia abandonată pe targă de asistenta de la ambulanță, care o adusese la spital, în crucea nopții. Soarta, domn'le, soarta... Și norocul lui. Ce mai, le era scris să se întâlnească, să facă nuntă, să fie împreună.

La un moment dat, în vreme ce o privea, intrigat, surprins, curios, atent, ea a deschis ochii. Nu pentru mult timp. Probabil, pentru câteva clipe. A privit buimacă, spre niciunde. Nu știa unde e, cu siguranță. Nici ce i se întâmplase, nici de ce e acolo, nici cine o adusese în starea aia. Nici cum o cheamă, în mod precis, nu știa. Dar, avea niște ochi verzi, neasemuiți, frumoși cum el nu mai văzuse în viața lui. L-a electrocutat, fără să știe și fără să vrea, din prima, cu smaraldul ăla feeric din ochii ei. L-a vrăjit, fără puțință de tăgadă, de parcă luase lecții de la bunica, despre care satul zice că face și desface chestii de magie, cu har. L-a terminat, pe loc, cum nicio fată, cu niciun fel de ochi mirifici – ehei, și cunoscuse și avusese și îndrăgise și el multe fete și multe femei, până atunci, cu ochi absolut magnifici, nu coborâse atunci din salcie și dăduse, fleoșc, de ochii ăia sublimi – nu făcuse. Da. Și ochii ăia, de un verde fabulos, îi erau lui cunoscuți. Îi știa – deși, la propriu, strict, vorbind obiectiv, nu-i știa – de undeva. Mai fusese sub vraja lor și altă dată. Îl mai asediaseră, cu puterea lor, și altă dată. Și altă dată, ca acum, îi merseseră la suflet și făcuseră rană acolo.

Tânăra de pe targă a fost, într-un final, băgată la neurochirurgie, pentru operație. Fusese lovită serios la cap și medicii nu-i dădeau șanse multe și mari de supraviețuire. Era, deși n-avea sens, pentru că, faptic, atunci o vedea prima dată, distrus. Ca și cum pe patul de spital era cineva foarte drag de-al lui. Ca și cum, când i se spunea că poate să moară în orice clipă, se prăbușea ceva în el. Era de neînțeles, era de neimaginat. Avea, ceva mai târziu, la vreun an aproape de la întâmplarea asta, să înțeleagă, ce și cum. Pentru că, în lume, chiar dacă de multe ori nu pare, există o explicație.

Of, of, of... Uite la ce îi stă și lui, acum, capul. În fond, pe toată tensiunea care îi stă în ficiți, e mai bine să se gândească în clipa asta, în dimineața asta, dacă tot nu doarme, la lucrurile astea,

decât să facă planuri cu Ardil Escu. E mai bine, pentru liniștea lui, pentru lăuntrurile lui, să-și amintească acum de începuturile lor, al lui și-al Cătălinei, al lor, împreună, decât să însăileze chestii cu ardilul lu' pește. Un infractor. Desigur, deși are dovezi în acest sens, dar legal n-are, și ar trebui să îi acorde prezumția de nevinovăție. Of, of.. Hai că nici nu mai știe ce gândește. Că-l lasă capul cu nenorocitul.

De ce nu-l mai ia somnul ăla? Că plinul, nici pe departe, nu și l-a mai făcut de mult. E, dimpotrivă, restant la somn. Dar, dacă diseară se conturează cum trebuie întregul ăla, pe care-l tot așteaptă să se contureze, dacă nu doarme... Trei zile și trei nopți, fără întreprupere. Nici nu mănâncă, nici nu bea, nici nu... Nici la wc nu se duce. Doar doarme. Și atât. De să scoată pârleala cu toate grijile astea, cu tot stresul ăsta, din ultima vreme. Cu nevasta în brațe, ca acum. Cu ea cuibărită, ca în clipa asta, la pieptul lui. Îmbrățișați, așa, cum stă bine unor oameni care se iubesc. Că tare a mai încărcat-o și-a mai supărat-o și pe ea cu Ardil Escu ăsta. Mereu, mereu, Ardil Escu. Mereu! I s-a acrit și ei de el, așa cum și lui, care e foarte implicat, i s-a acrit. Finiș cu ardilul, gata! Și, da, chiar asta face. O ia pe Cătălina și pleacă în lume. Habar n-are unde. Pune degetul pe hartă și, unde nimerește, acolo se duce. Și nu spune nimănu unde. Ca să nu-l sune nimeni, ca să nu-l caute nimeni, ca să nu stea la cheremul nimănu și ca să nu dea nimănu, de nicio culoare, vreo explicație. Nici acasă, celor din familie, nici șefilor, nici, cine știe, presei, dacă se face vâlvă cu fostul președinte și lumea vrea să afle informații și date. Aia e, dacă... Dacă se face vâlvă. Dacă decurge bine totul, dacă Ardil Escu pică de pe soclu, dacă operațiunea lor are, în sfârșit, sorți de izbândă. Eh, dacă... Dacă... Numai dacă... Pentru că, fir-ar să fie, dacă ăsta e extrem de mare, de important, dar și teribil de volatil, de precar, de...

Nu se mai poate. Nu mai merge așa. Va completa, mai încolo, pe linia punctată, ce trebuie. Până diseară, până când Răducelu vine cu informațiile pe care le are puse bine, la sertar, nu se mai gândește la Ardil Escu, nu se mai gândește la dacă și la parcă, nu se mai gândește la nimic, nici dacă îl frige și-l arde pe chelie să se gândească! Și gata! Punct! Pa și pusi, Ardil, până diseară. Azi e ziua lui și-a Cătălinei. Azi, se simt ei doi bine. Azi uită

de fostul președinte și de tot. Azi, îl dă, temeinic, afară din gândurile și din casa lui pe... pe bălălăul ăsta. Ca să nu zică, în creierii dimineții, altfel.

Așa... Unde îi rămăsese înfipță amintirea aia? Să vedem. Accidentul, coma, spitalul. Da...

Pe holul spitalului, el, polițistul, a aflat că acela care o accidentase pe tânăra aceea fugise de la locul faptei și o abandonase așa, rănită, lovită, terminată, în stradă. Trei săptămâni a stat Cătălina în comă. Și trei săptămâni, zi de zi, el, după ce solicitase cazul spre anchetare de la șefii lui, a fost acolo. S-o vadă. Să afle cum mai e, cum îi mai e. Să se convingă, deși era greu, că trăiește încă. Să se roage la Dumnezeu din ceruri s-o salveze. Căci, medicii îi spusese verde: noi am făcut tot. De aici încolo, numai Dumnezeu mai poate să facă, da, ceva. Uneori, pe holurile spitalului, se întâlnea cu soțul ei. Părea icoană de pus la-nchinat și pătruns, Doamne, de necazul care îi lovise familia. L-a suspectat din prima clipă că n-are cugetul curat. Simțise ticălosul și mizerabilul din el. Dar, o vreme a crezut că îl percepe astfel, din cauză că-l invidia pentru femeia care era soția lui. Zavera, că nu-i vine, acum, în moțul dimineții, altă rimă pentru ce-a fost atunci, a-nceput mai târziu. La fel cum, tot mai târziu, a început să se scrie povestea lor, a lui și-a Cătălinei, a lor, împreună. Au parcurs pași, s-au cunoscut, s-au îndrăgostit, au petrecut clipe de vis, au înfruntat angoase și probleme, s-au despărțit, s-au împăcat, s-au explicat, s-au căsătorit. Eh, câte și mai câte n-au tot făcut, de atunci. Ca toți oamenii normali, în fond.

Și, chiar în primele luni de dragoste dintre ei, ea a trecut prin niște cumpene cumplite, soțul ei și amanta lui încercând, și încercând, și încercând iar, s-o omoare. Adică, premeditat, pus la cale, adaptat pe scenă, nu așa, la plesneală, din întâmplare. Șapte, șapte au fost tentativele de omor ale nemernicilor. Și el, de șapte ori, a crezut că înnebunește. Că se prăbușește în gol. Că moare, de-a dreptul. Că se sfârșește tot. Mai ales că, în unele dăți, nici măcar nu era lângă ea, s-o protejeze, s-o apere, s-o scape.

Crunte amintirile astea. Poate și de aia le lasă, cel mai adesea, acolo, la sertar, nu le scoate afară prea des. Mai des decât trebuie. Nici măcar în cartea pe care Cătălina a scris-o atunci, Trăind clipa, nu se înghesuie să le citească. Răsfoiește restul, îi face

plăcere să retrăiască multe pasaje din carte, dar acolo unde se vorbește despre tentativele de omor asupra ei, dă, grăbit, tulburat, paginile. Hm... De atât de puțin atârnă, iată, soarta omului. Dacă nu s-ar fi dus atunci la spital, dacă nu-l lovea starea aia de rău – care, oricum, în noaptea cu pricina a dispărut de la sine, netratată și nevăzută de niciun medic – dacă nu stătea pe holul mare la coadă, n-ar fi întâlnit-o niciodată pe femeia vieții lui. Ar fi rămas sărac, pustiu și vai de steaua lui. Și resemnat lângă Raluca sau lângă altă femeie ca ea. Sau, cine știe? Poate că, dacă tot le era scris să se iubească, s-ar fi întâlnit și altfel, și altundeva, și în alte circumstanțe.

Și, când într-o zi, după destuuuuuule peripeții, Cătălina i-a spus, fericită, că e însărcinată, lui cerurile i-au luat foc. Și ardeau, și străluceau... Așa de mare era lumina care se revărsa din ele, că puteai, de pe margine, să orbești, dacă tot te uitai la ea. A fost cea mai bună veste pe care a primit-o în viața lui. A avut, apoi, grijă de Cătălina, cum nu-și imagina că e în stare să aibă. Deh, la momentul ăla, nu se proțăpise Ardil Escu – ptiu, piază rea, iar te-ai fofilat aici – pe firmamentul vieții lui. Și el era ca un om, trăia ca un om, se purta ca un om, venea acasă de la serviciu, ca un om. Ceva mai târziu, când au mușcat nada cu fostul președinte, el și mai mulți din poliție, dar și trei procurori de excepție, a început, cum s-ar zice, să se rupă filmul. Sau, dimpotrivă, să se înjghebeze filmul. Au inițiat cercetări, au prins fire, au adunat date, au vorbit cu oameni, au făcut săpături, au pus cap la cap lucruri mai vechi și mai noi. Ce ieșea și tot ieșea la suprafață, era imund maximum. Ardil Escu era murdar rău. Sigur, nu se așteptau să fie vreun model de virtute, că doar de aia și începuseră cercetările, dar ce reieșea din toate datele care se adunau și se tot adunau în dosarele lor, le ridica părul pe creștetul capului. Ardilul era băgat în orice. În toate infracțiunile și în toate ilegalitățile și în toate matrapazlăcurile. Cum naiba, constatând astea, dar și faptul că, deși toate erau aproape vădite, pe față, la vedere, nimeni nu se strofoca să-l încalțe pe Ardil Escu. Nimeni! Ba, dimpotrivă, toți îl lăudau ca fiind cel mai tare și cel mai corect și cel mai bun președinte al țării, pe care l-a avut țara!

Ce mai, acțiunea, tot mai pregnantă, tot mai intensă, tot mai dibace, cred ei, i-a prins. Tot mai mult. Și mai mult. Și-ncă și mai mult. Încet, încet, schimbatul domiciliului ardilului a-nceput să se

contureze. Și cu asta, grijile, tensiunea, stresul, frământările lor au devenit și mai asidue. Din ce în ce mai asidue. Acum, metaforic vorbind, desigur, se întrevede mâncat de colivă, azi, mâine, poimâine, pe aci... Coliva lui Ardil Escu. Mă rog, e cam cu tot tacâmul, dacă tot s-au apucat băieții de treabă. Îi fac și prescuri pentru popi, pun și de niște colaci, îi dau și de pomană, așază și bomboane frumoase și colorate pe colivă. Parastas se cheamă că-i fac. Creștinește, după tipic. O să fie o experiență minunată să-l privească în ochi pe omul care a făcut atâta rău altor oameni și să-l fulgere cu privirile lui rele, încrustate cu dispreț. La așa caz și-n așa situație, cum să te uiți la cineva? Negru, bineînțeles.

Ce deducții și ce analize mai face și el când vine aurora la raport... A pornit de la fericirea lui de a se fi întâlnit în viața asta cu Cătălina și, poftim, a ajuns iar, și iar, la Ardil Escu. Mai are și nevasta dreptate, când îi reproșează, mai în glumă, mai în serios, că e obsedat, zi și noapte de Ardil! Să-l prindă o dată, să-l apuce cu-o chestie din cele în care e băgat, să-l înhațe și să-l deverseze la pușcărie, unde-i e locul! Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Ehei, fetele lui acum dorm. El nu. Simte – sau ar vrea să simtă – niscaiva sânge-n apa de ploaie. Mama lui de Ardil! Uite cum a ajuns din cauza lui. Nici de cuvânt nu se mai poate ține. Nici în fața lui, nu mai zici de altă lume! Sucim volanul. Ușor. Mai la dreapta, mai la stânga, mai pe unde trebuie. Și trebuie tot la familia lui. Acum, când somnul ăla dulce din pipota dimineții a fugit pe coclauri, cârmim către nevestă și copil. Baza. Echilibrul. Stâlpul. Umărul. Tot.

Când s-a născut dulcețica, el a fost acolo. La maternitate. Să vadă. Să știe. Să-ntâmpine copilul, ca el să știe că nu e singur pe lume, are un tată. Și să-i fie, dacă era cazul – slavă Domnului că n-a fost – de ajutor, soției. Să asişti la așa ceva, să suporti, aproape, și tu durerile facerii, să-ți vezi copilul venind, dintr-o altă lume, pe lume, e vecin cu Dumnezeu. Ca să nu zică direct că e dumnezeu, pur și simplu. O experiență absolut interesantă. A fost o tensiune și atunci, mai ca asta de acum, cu ardilul lu' pește... Desigur, de altă natură. Îi era teamă, de atâtea emoții, să nu-i cedeze inima și să leșine, ditamai polițistul, pe holurile maternității. A rezistat. Nu s-a făcut de rușine. A ținut de cotorul steagului cât a putut de mult și de bine. Dar, sincer și la drept vorbind, au tremurat

serios chiloții în fundul lui. Și, după ce-au născut, el și Cătălina, mai ales el, s-a-mbătat. De uluială. De tumult. De fericire. De viață. De drag. Și de dragoste. De toate cele. Era tată. Avea și el, de-acum, comoara lui. A dat prietenilor și dușmanilor – nu e un om al dracului, dar n-are doar prieteni, o știe bine, sunt și destui care îl invidiază, care l-ar arunca în Marea Neagră, taman când e ea mai vălurită, care ar descărca vreo cinci pistoale în pieptul lui fără vestă antiglonț – în egală măsură, de băut. Să bem! Și, decât să nu fie, să nu se-ajungă, mai bine să rămână, mai bine să facem risipă. De trecut cu familia – cei doi frați ai lui și cumnatele, părinții, bunicii, mătușa Reta, că frumoasa care-i e încolăcită acum pe trup, nu are pe nimeni – nici nu se mai pune problema. A chiuit ca la nuntă, de s-a dus, apoi, la maternitate, să-și vadă și să-și ia fetele acasă, cu coardele vocale în piuneze. De-i și zicea întruna Cătălina că a răcit și trebuie să fie atent să nu îmbolnăvească fetița. Mai târziu i-a spus că, mai avea un pic și punea și lăutari, cu care să cânte și să-și strige fericirea.

Viața, mda, a curs peste ei frumos. Se înțeleg. Se completează. Se întrepătrund. Se iubesc. Sunt una. Pur și simplu, nu au, niciodată, nevoie de cuvinte, ca să... ceva... Ca să-și spună una, alta, ca să comunice ori ca să priceapă unul de la celălalt ceva. Se înțeleg doar uitându-se unul la altul. Ba, și fără să se uite. Se știu. Își știu, din prima, toate gândurile. Toate spaimetele. Toate bucuriile. Tot ce le curge prin vene și prin suflete. E, cu ei și în ei, o magie. Un miracol. Un ceva. Mai mult de atât, mai frumos, mai special, mai sublim, și să fi vrut, nu putea să le dea Cerul. Le-a dat cel mai mult. Le-a dat maximum. Le-a dat tot. Asta, deși, nu sunt, câtuși de puțin, niște oameni perfecți. Nu. Sunt doar cât se poate de normali.

Nici profesional nu a dus-o rău. Ba, chiar i-a fost bine. De ce s-ar plânge? A muncit, corect, în felia lui. Și satisfacțiile au venit și aici. Da, acum, el, subcomisarul Cristian Popa are tot. Tot ce-și dorește. Tot ce-i trebuie. Tot ce-i place. Viața îi e o primăvară. O infinită lună de mai. Cu soare plăcut și cu trandafiri parfumați. Pentru fetele lui trăiește. Și, dacă trebuie, moare. Dar, oare, trebuie acum, în cazul ăsta, cu Ardil? Din cauza lui Ardil? Să moară? El sau cineva? Altcineva? Fetele lui nu merită așa ceva. Nici el, pentru ăsta care a fost președintele țării. Nici alt suflet pe care îl știe sau de care

n-are idee.

Ce va fi diseară? La noapte? Mâine? Cum o va lua valul nebun către Ardil? Dintr-o dată, bușindu-l la temelie? Încet, discret, ca să nu-l vadă că vine? Opintit, ca să-l lase să se chinuie? Hm... Într-un fel, nici el nu știe cum și de ce și aproape îi e teamă și să se gândească la asta, teme o trădare. Nu știe de unde și de ce s-ar putea întâmpla asta. Dar are, chiar dacă nu spune nimănui așa ceva, înfiletat bine în creier, cu șuruburi trainice, gândul ăsta. Dacă vreunul dintre ai lor a schimbat lotca în care sunt ei cu iahtul lui Ardil? Nu, e imposibil! La o astfel de chestie, mai bine să nu se gândească. Pentru că, numai la așa gând, și o ia razna. Mereu i-a urât pe cei care și-au trădat colegii. Prietenii. Meseria. Principiile. Pentru bani. Pentru funcții. Pentru nimic. Pentru cine mai știe ce. Și, dacă nu e dintre ai lor, ăla care trădează? Dacă e de altundeva, din alt cerc, din altă sferă? Bun. Dar de unde? Știu foarte puține persoane de planul lor, de munca lor, de încercarea lor de a-l trimite pe Ardil Escu unde-i e locul. Cine să trădeze? Cine să toarne? Sau, și poate că e mai nimerită întrebarea asta, de ce s-o facă? De ce să trădeze? Dacă știe să răspundă la întrebarea asta, din urmă, probabil că dă și de răspunsul la celelalte.

La asta, la trădare, nu trebuie acum, în sulița aurorei – of, vorbind despre sulițe, uite că simte vreo zece săbii împântate în el! – să se mai gândească. Își strică singur sufletul. Și ziua. Și dispoziția. Și azi pleacă, așa cum au decis, la bâlci, cu Cătălina. Nu e vreo scofală, nu are pretenția asta. Nu puteau pleca nici la munte, nici la mare, câteva ore. Din mai multe considerente. Și bâlciul a fost o alegere salvatoare. Pentru acest moment, desigur, și pentru ce se întâmplă la acest moment. Pentru câteva ore, mai ies din cotidianul ăsta gri, cenușiu, cu tente de negru. Căci, într-un mod aparte, toate grijile și toate apăsările lui s-au transferat și pe umerii ei. Știe asta, așa cum știe că, întotdeauna, umărul ei – așa dulce cum e acum, când ea doarme – ține tot universul pentru el. Și în locul lui. Sunt amândoi tracasați. Cu gânduri. Împietriți de griji. Bu-libășiți de stres. Chiar dacă, și unul și celălalt se străduiesc să pară, mai tot timpul, ca o floriceică. Mă rog, ca niște floricele. Din buchet, din ghiveci, din glastră, din grădină. Floricele. Și ei nu sunt. Nici pe departe. Sunt neliniște. Și frământări. Și angoase. Și griji. Și apăsări.

Sunt orice, numai floricele, nu. Căci, să intri în ciorba ardilească, fără tancuri, fără bombe nucleare, la propriu, numai cu mâinile goale și cu istețimea minții, nu e câtuși de puțin parfum de mărgăritari.

Se vor duce la bălci. Un bălci de țară, fără cine știe ce perspective de distracție. Dar, mai schimbă și ei aerul. Își mai clătesc și ei ochii. Mai uită și ei de tot și de toate. Mai stau și ei împreună, departe de toată viermuiala și de tot vacarmul. Speră să poată să facă astea. Căci, cu gândul la Răducelu, care va veni în seara asta cu dovezile, tare se teme să nu dinamiteze – bum, bum – și puiul de liniște pe care nu numai că-l caută, dar îl și provoacă, îl și așteaptă. Numai la gândul că, uite, vine momentul să-l pornească pe Ardil spre... brutărie, îl ia cu tremurături. Patria, nu-i așa, recunoscătoare...

Doar ei doi pleacă. Așa, ca în tinerețe. Adică, așa cum plecau, când nu aveau fetița. Căci sunt, nu se pune problema, foarte tineri. Și, ideal ar fi să îmbătrânească împreună. Să le rămână, trandafirilor care sunt ei doi, petalele ca acum. Neofilite. Nescuturate. Nelovite de brumă ori de viscol. Vii. Atât de vii! Și-nmiresmate. Atât de-nmiresmate! Vor rămâne. Împreună. Nici nu se pune problema. E numai un fel al lui, în buza zilei, de-a spune. Cu dulcețica, vine bunica să stea. Adică bunica lui, străbunica micuței. Ei, vorbă să fie că vine bunica. Doar bunica. Asta, când o descăleca, Doamne ferește, apocalipsa. Mai mult ca sigur că vin încoace, dacă nu toți ai lui, măcar destui dintre ei. Cum te văz și cum mă vezi, bre, coană Joițico! Și tu, bibicule!

Da... Așa stând lucrurile, mai bine s-ar desprinde ușor din strânsoarea dulce a iubitei și s-ar duce să-i pregătească micul dejun. Oricum, e atât de obosită, că n-o să mai aibă ea timp să săvârșească asta. Și să-i facă, așa, de la prima oră a dimineații, el o surpriză.

Când s-a-ntors cu tava, peste vreo jumătate de oră – el nu e expert la bucătărie, nu se mișcă repede, nu are talent de bucătar și face și el ce și cum poate – Cătălina dormea încă. Nici din camera alăturată nu se auzea niciun sunet. Stătuse vântul, se oprise furtuna, de când a venit Cătălina în pat. De altfel, ca un tată grijuliu ce e, s-a dus, hoțește, la pătuțul copilei și s-a uitat dacă e totul în regulă. Perfect. Doarme. Liniștită. Dezvelită. Fericită. E bine. Poate

doarme până vin neamurile. A învelit-o și a pupat-o pe mânuță, discret, ca să nu-i spulbere somnul așa de zvăpăiat în ultima vreme și s-a ocupat de micul dejun.

Nu-i vine s-o trezească pe Cătălina. Doarme și ea, acum, liniștită. N-a dormit toată noaptea. Nici vreo trei, patru înainte de asta. La Cotroceni, ăia de păzesc președintele, mai moțăie în post, vreo prăjină din noapte. Dar, cu prichindica lor, nu e chip, când e supărată, să pună careva geană pe geană. Careva... Care careva? Cătălina. Ea e de serviciu, cel mai mult, pe unitate.

Da, e frumoasă Cătălina, soțioara lui. E... E o femeie foarte frumoasă. Știe. Vede asta, în toate clipele, în care, ca acum, o soarbe din priviri. Chiar ai ce vedea, când te uiți la ea. Observă, de asemenea, de fiecare dată când sunt plecați undeva, împreună. Și la hipermarket, dacă se duc să cumpere mere, se găsește câte ceva să îi ia seama bine. Nu doar bărbați. O dată, o fetiță de vreo 15 ani, rămăsese cu ochii pe nevasta lui. Pur și simplu, nu se mai uita în altă parte. Pe el l-a enervat și, după ce-a așteptat un pic, ca ea să-și retragă uitătura, s-a apropiat de copila aceea: S-a-ntâmplat ceva, domnișoară? Că te uiți fix la soția mea... Nu, s-a fâstâcit fata, nu s-a întâmplat nimic. Vă rog să mă scuzați. Dar n-am văzut niciodată, de când sunt, ochi atât de frumoși ca ai soției dumneavoastră. Lui, i-a crescut inima în el. S-a făcut cât toată lumea mare, de mare. Așa e. Soția lui are ochi frumoși. Cei mai frumoși de pe planetă. Știe asta. Sunt verzi, mari, luminoși, splendizi. Nu sunt alții ca ei, în univers. Și sunt doar ai lui. Doar el îi mângâie. Doar el îi dezmiardă. Și doar la el, acum și mereu, se uită ochii verzi și calzi. Doar pe el îl văd și-l încălzesc cu lumina lor. S-a gândit adesea, ochii ei sunt frumoși, ea e frumoasă, pentru că și din interiorul ei irumpe năvalnic un ocean de frumusețe. Se contopește exteriorul cu adâncurile și se ajunge la așa rezultat.

Altă dată, de la un chioșc de ziare, ea a cumpărat niște gumă de mestecat. Cel care vindea, un bătrânel respectabil, stătea cu banii dați de ea, în mână, și se uita, pierdut, în ochii Cătălinei, în ochii femeii lui. Fără să dea rest, fără să dea guma, fără să se miște. Ea i-a atras atenția, dar omul era tot la fel. Năuc. Și clăpăug. Atunci, ca un bărbat ce este, ca bărbatul casei, a intervenit el: Domnu', ne mișcăm și noi cu nițel talent? Că se face coadă și zice lumea că dați

acadele gratis. Bătrânul s-a scuturat imediat – a înțeles apoi – de mirajul verde: Vă rog să mă iertați. Îi admiram doamnei ochii. Are niște ochi neasemuiți. Dacă sunteți soțul, ferice de dumneavoastră. Frumoasă femeie și frumoși ochi!

Da, ferice de el. Așa e. A dat norocul peste el când a întâlnit-o pe fata asta. L-a ajutat Cerul să o găsească. Să o facă a lui. Să se facă al ei. Mare lucru. Mare izbândă. Mare, pe cuvânt, realizare. Și, să se întâmple acum, ceva, cu Ardil... Adică, nu cu Ardil să se întâmple. Din cauza dobitocului de Ardil, să i se întâmple lui ceva. Temeri are. Căci, are și presentimente. Și premoniții. Și intuiții. Să i se-ntâmple ceva. Să se ducă, na, pe copcă. Este o posibilitate. Nu poate s-o ignore. Nu poate s-o treacă, neam, cu vederea. Ea poate să se-ntâmple, să fie, să devină certitudine. Ce să facă, atunci, femeia lui fără el, fără bărbatul vieții ei? Cum să mai bată în pieptul ei lumina? Cum să mai trăiască fără el? Cum să mai meargă înainte? Cum? Inima i se zbate, la așa gânduri, în pieptul pe care Cătălina doarme mereu liniștit, ca un hulub speriat de uliu. Poc, poc... Poc, poc... Fâl, fâl... Fâl, fâl... De să se simtă până la Barcelona. Las-o dracului de treabă, se apostrofează el. Că doar nu mă duc la răzbel, să mă lovească flinta. Sau în Afganistan, să mă lupt cu teroriștii. N-o fi dracul așa de negru. Dacă vin documentele, dacă totul e bine, dacă situația e sub control, de ce să dau în primire? De ce să mă apuc, ca prostul, să dau colțu'?

În pat, tânăra cu ochi de mare în furtună, începe să se foiască. Semn că, moș Ene intră, și în ce o privește, în grevă. Deschide ochii și și-i împlântă, răsfățat, în bărbatul de pe marginea patului:

– Ce faci tu, golanule, cu privirile țintă pe mine, la ora asta? De ce nu dormi ca un băiat cuminte? S-a trezit puil?

– Nu, nu... Nu te ridica, iubito. Că ea e cuminte și doarme. Chiar doarme liniștită. Am fost acuma la ea. Iar eu am zis să mă duc să pregătesc micul dejun pentru cea mai frumoasă și cea mai iubită femeie din lume... Că acum vine Piți cu tot clanul și nu mai apuci să mănânci nimic.

– Îmmmmm... Ce frumos! Mi-e o foame!... De unde ai știut că mor de foame?

– Păi, am știut. Știi că eu știu tot. Știi că nu-mi scapă nimic.

Știi că sunt în gândurile și-n inima ta mereu. Știi că...

– Nu, nu știu. Dar știu că te dai mare, ceva de groază, băiatule răsfățat ce-mi ești. Poți să-mi dai și-un pupic, așa de dimineată, că nu mă supăr. Și ca să-mi meargă bine toată ziua. Hai, dă pupicul ăla! Te lași greu, ăăă? Moa, moa... Ce mi-ai adus bun?

– Nu știu cât de bun e. Și cât de bine arată. Eu nu mă pricep la chestii de-astea, ca tine. Și știi asta. Am încropit și eu câte ceva, cum a dat Dumnezeu.

– Ba, arată minunat. Și e nemaipomenit. Dumnezeu a dat bine, a dat pe gustul meu. Și tu știi, Cristi, că dacă îmi aduceai și pâine cu unt și tot era cea mai bună delicatesă. Pentru că e de la tine. Pentru că mi-o aduci cu dragoste. Pentru că te-ai gândit la mine, când ai pregătit-o. Hai, mănâncă și tu cu mine. Nu mai sta la distanță, că mă superi. Măncăm amândoi. Sau, nu mai mănânc nici eu.

– Știi că ești cam șantajistă, așa, nu? Știi că legea are prevăzut un articol special pentru șantajști, nu?

– Asta știu. Am avut onoarea și mi-ai mai spus. Dar nu știu de ce nu dormi. De ce te-ai trezit așa de dimineată. De ce te-ai dat jos din pat cu noaptea-n cap. Tu...

– Păi, nu ți-am zis? Vine clanul și n-o să mai ai timp să mănânci nimic. Și, până ajungem la bâlci, la friptane și la mici, cazi din picioare, de foame. La ce foame e pe capul tău... Adică, în stomacul tău. Am zis să te hrănesc corespunzător, să nu înfigi, flămândă, dinții în mine.

– Iar minți, domnu' polițist. Ce-i drept, ai mințit frumos acum, dar tot minciună se cheamă că e. Ai grijă, să-ți treacă repede cu minciunile astea, să-ți treacă până nu se fac copiii suficient de mari, ca să-nțeleagă și să ia lecții de la tine și să se apuce să mintă și ei! Hai, ia și tu, nu te uita la mine. Mănâncă și tu.

– Nu mint, iubita mea, nu mint. Și știi și tu că vine clanul, mintenaș. Hai, băieții și fetele n-or veni. Că ei mai au și alte treburi, nu au ca obiectiv principal să vină pe capul nostru. Dar restul, și sunt gata să dau o ladă cu bere, dacă nu e cum zic, va fi la ușă, în păr. Toți cinci! Toți! Pentru un copil de un anișor și câteva lunițe. Și asta numai pentru câteva ore, hai să zicem o zi. Dacă nu-mi mai cunosc eu neamul, cine să-l cunoască...

– Foarte bine. Să vină. Să vină toți. Cu ce te deranjează? Abia suntem liniștiți, pe acolo. Cu atâția oameni în casă, nu poate să fie decât perfect tot.

– Sau nu. Că știi că, dacă sunt mai multe moașe, rămâne copilul cu buricul nelegat.

– Stai liniștit, iubire, copilul nostru are buricul legat. Și toți ai noștri, care vin, sunt mai mult decât atenți cu fata noastră. Pentru că toți, fără osebire, o iubesc nespuse pe năzdrăvana mică. E și dulceața lor. Cât e ea de agilă și de iute, n-o să aibă timp să se plictisească, pentru că unul o lasă, altul o ia... Va fi sub atenție mereu. Eu sunt mulțumită că vin toți. Să fii și tu. Auzi, mâine vine ziaristul ăla cu actele, nu?

– Da, se poate și mâine. Eu mă gândisem că în seara asta. Azi, e practic, ultima zi a biletului de voie, ca să zic așa. A învoirii. A răgazului. A adunării. Dar, s-ar putea să ai dreptate și el să socotească și ziua de azi ca una liberă. Mda, mai degrabă mâine s-ar putea să vină.

– Mă bucur mult că a venit momentul ăsta. Acum, te liniștești și tu.

De fapt, Cătălina voise să spună: dacă e totul bine, acum te liniștești și tu. Dacă e totul bine... Dacă... Pentru că știe și ea la fel de bine ca el că se prea poate să nu fie totul bine. Să nu fie nimic bine. Se prea poate ca Ardil Escu să reacționeze virulent. Și violent. Și cum a mai făcut. Și cum, la urma urmei, îi e firea. De s-ar termina totul! De s-ar termina cu bine! De s-ar pune punct acestui capitol stresant din viața lor! Au nevoie să trăiască liniștiți. Au nevoie să-și întremeze biata răbdare, pusă din plin la încercare. Au nevoie de ei, împreună, în viața asta. Și au nevoie, în fond, să se relaxeze. Să fugă de tot ce, aici, de atâta vreme, îi apasă. Îi copleșește. Îi termină psihic. De asta se duc azi la bălciul ăla. De asta fură vieții – și lui Ardil Escu nenorocitul – câteva clipe de liniște.

El spăla vasele, ea făcea baie, când a sunat la ușă. Țâââr. Țââââr. Aproape scurt. Aproape fără vlagă. Dacă e țârâitul mai lung și mai apăsător, trezește, dacă doarme acum, fetița. Și tată-său e cu tigaia după ușă, în caz de supărat odorul. A fugit să deschidă el. Gata, au venit, cum preconizase, ai lui. Ai lor, mă rog. Că, pe nevastă-sa o iubesc toți, până la unul, de parcă a fost mereu a lor,

sânge din sângele lor. Nu că e, cinstit vorbind, rod al intruziunii printre ei. Ba, foarte adesea, se întâmplă să o favorizeze, pe bune și pe față, pe ea, mai mult. Nu pe el. Să-i dea ei dreptate. Și drepturi. Oho! Să-i ducă ei mai mult grija. Ori dorul. S-o răsfete, s-o iubească, s-o bage în seamă, să-i facă daruri. Să facă, toți, cu ea, front comun împotriva lui. Nu-l deranjează. Dimpotrivă. Se bucură. Chiar mult. Căci, nu și-ar fi dorit măcelul, adesea inerent, dintre soacră și noră, dintre noră și tot neamul lui, în casa lui. În viața lui. În lumea lui. Își iubește familia și rădăcinile, pe ei, toți, îi iubește, dar ar alege-o, de milioane de ori, dacă ar fi, Doamne ferește, cazul, pe Cătălina. Doar pe Cătălina.

Deschide ușa și se îmbrățișează și se pupă cu toți. Cu toți, da. Căci, nu e singură, așa cum sunase invitația, bunica. El și Cătălina îi ziseseră ei: hai, să vii tu să stai cu frumusețea mică, să ne ducem și noi la bâlci, să ne destrăbălăm nițel. Ea a zis că, musai, vine. Ea. Ea vine. Nu aștia, toată gașca. Numai că, așa cum era de așteptat, au venit cu ea și bunicul, și mama, și tata, și tușica Reta. Acum, care mai de care e mai gălăgios. Care mai de care întreabă: și fetele? Unde sunt fetele?

– Hoo, fraților, aveți răbdare. Stop! Și delectați-vă cu mine, deocamdată. Clătiți-vă ochii cu așa frumusețe de băiat, că nu vedeți unul la fel, pe toate drumurile. M-ați văzut bine? Vreți și din profil? la uite la ei! Fete! Fete, mai încolo. Cătălina face baie. Și nu mai lărmuiți așa, ca supporterii Petrolului, la unșpe metri, că-mi treziți copilul. Și doarme așa de bine, după ce a plâns toată noaptea, că n-aș vrea să se trezească în chiotele voastre și s-o ia de la capăt.

Dar, mai ales femeile, ca la comandă, se îndreaptă, țupa, țupa, spre camera copilului. Chiar spre camera copilului. Fix acolo! Deși tată-său spusese cu vorbe ce avusese de spus. Toate vor să-l giugiulească, să-l bibilească, să-l drăgălească, să-l ia în brațe. Pe copil. Pe tată-său, cum observă și el, nu-l bagă nimeni în seamă.

– Treaba voastră, le strigă el. Dacă se pune pe plâns năpraznic, să nu ziceți că nu v-am spus. Voi vă descurcați cu ea, că noi ne tirăm repede. Tată, bunicule, voi hai la bucătărie. Că am făcut cafea și ceai. Sunt calde, bune, așteaptă să fie băute. E și mâncare în frigider. Luați de acolo ce vă place. Și, în cămară, e pentru sufletul vostru – dacă picați la pace cu consoartele, adică dacă vă dau

ele voie, că sunt șefe – niscaiva băuturică. Și vin, și țuică, și vișinată, și nu mai știi ce mai e pe acolo, că n-am mai semnat condica acolo, la mat. Luați ce vreți voi, ce vă place, de ce aveți poftă. Autoservirea mea e și a voastră. O să fac și eu un duș, după ce iese Cătălina și o să ne pregătim de plecare. Voi rămâneți șefi, aici.

Dinspre camera fetei se aud voci. E clar, au sculat copilul, femeile astea. N-au mai avut răbdare să lase fata să se trezească singură. Cătălina iese din baie și vine, desculță, să se pupe cu musafirii.

– Ia, uite-o, dom'le! se supără soțul ei. Desculță, pe gresia asta. Să se îmbolnăvească. Să-i umfle doctorul fundu' cu injecții. Așa se-ntâmplă dacă nu dau eu milităria jos din pod și face toată lumea ce vrea, în casa asta.

Și aleargă după ea, pe la bucătărie, pe hol, pe la fetiță, prin cameră, cu papucii în mână. Când o prinde și o încalță, obligat-forțat, o ia în brațe, o învârtește, o pupă zgomotos pe amândoi obraji. Nimeni nu îi bagă în seamă. S-au obișnuit cu astea, toate, de când sunt împreună. Și știi toți că sunt îndrăgostiți copiii ăștia, ca-n prima zi, când s-au cunoscut. Doar tușa Reta, în stilu-i caracteristic, comentează, ușor malițioasă:

– Oameni serioși, cică sunt ăștia doi... Se poartă de parcă au 16 ani. Pubertatea, nene, pubertatea. Ce educație or da ei copilei ășteia, nu știi. Păi, unde s-a mai văzut să te pupi și să te-alergi în fața copilului? Mai știi, or face și altceva, când nu suntem noi la ei. Vai de capul vostru. Noroc că mai sunt și eu pe aici. Care am principii, care sunt deșteaptă, care am grijă la comportament și la limbaj, care n-o las să umble cu hândrălii.

– Noroc că mai sunt eu, o contrazice, în glumă, bunica, noroc cu mine. Că eu o să duc greul și-o să învăț fata să se aranjeze, să se gătească, să se coafeze, să... Îi spun tot, n-o hrănesc cu lingurița sau cu pipeta.

Și mama de colo:

– Hei, eu sunt bunica ei și eu, EU trebuie să am grijă ca fata să învețe ce trebuie. Cu mine e noroc mare. Voi sunteți doar ajutoarele mele, ajutoare de bunică. Așa e titulatura. Dacă nu-mi convine de voi, vă dau afară.

Atunci, a sunat iar la ușă. Apăsat și tare.

Hai, spune-mi, ce te aduce la mine.

– Am venit să vorbim despre chestiunea aceea, vărule. Nu mai suportă amânare. Să facem, ca niște oameni de cuvânt ce suntem, ceea ce trebuie. Eu sunt...

– Ștttttt... Vorbim noi. Nu acum. Nu arde. Avem tot timpul. Acum, aici, mai bine nu. E multă lume în casă.

– Și, ce? Nu-mi pasă. Vreau să vorbim. Vreau să terminăm cu asta. Vreau să întindem cărțile pe masă. Una după alta. Că mă apasă, de nu mă văd.

– Ai răbdare, omule. Facem lucrurile cum se cade să le facem. Ce trebuie să vorbim noi, nu e de auzit pentru toate urechile. De ce te grăbești așa? Au intrat clipele-n sac? Hm... Băi, Radule, spune drept, tu ai băut ceva?

– Am băut. De ce să neg? Am băut. Dar aseară. Azi noapte. Nu acum. Acum sunt bine. Adică, n-am băut acum. Dacă miros a alcool, e de aseară.

– Ok. E dreptul tău să tragi, dacă-ți vine, și-o beție. Stai liniștit. Nu e nicio problemă. Dar eu așa zic. Să vorbim diseară. Acum, plec cu soția la bâlci. Părinții și bunicii rămân cu fetița. Vrei așa? Facem astfel?

– La bâlci? Mai există așa ceva?

– Sigur că există. Se face bâlci la câte o sărbătoare din calendar sau la vreo zi de-a vreunei localități, mai ales rurale. Ne ducem să ne încercăm bateriile. E undeva, aproape de Buzău, bâlciul ăsta despre care zic. Într-o comună din apropiere. Ia stai așa, frate. Nu mergi cu noi? Hai cu noi la bâlci!

– Eu?!? La bâlci? Păi, ce să fac eu la bâlci?

– Ei, ce să faci... Ce face toată lumea. Mâncăm un mic împreună, bem o bere, ne simțim bine și, diseară, când ne întoarcem, vorbim. Despre problema aia. Despre tot. Ce zici?

– Nu știu. Nu știu ce să zic. N-am mai fost la un bâlci... Nici nu credeam că mai există bâlciuri în lumea asta, în ziua de azi.

– Păi, tocmai, dacă n-ai mai fost la unul, hai acum, la ăsta. Hai! Te mai bucuri și tu. Te mai relaxezi.

– Vorbești serios, vărule, nu? Știi și eu ce să zic? Parcă aș merge... Parcă sună bine, cum o spui tu. Dar ce zice nevastă-ta? Voi ați să plecați amândoi, să fiți doar voi și, pleosc, pic și eu pe capul vostru.

– Nevastă-mea e cea mai bună femeie din lume. Și nu zice nimic. Dacă ar fi aici, de față, ea ar insista să mergi și tu cu noi. Așa facem, atunci. Adjudecat. Am zis. Mergi cu noi. Ți aduc imediat o cafea și ceva de mâncare și mă duc să mă spăl, ca să plecăm. Cătălina se pregătește și ea și dă ultimele indicații alor noștri, în privința copilului. Tu fă-te comod și, când suntem gata, plecăm.

– Vărule! Te rog să mă ierți!

– Ce-ți veni, frate? Pentru ce să te iert?

Nenebunul dovedit ezită o clipă. Ar zice acum. Ca să scape. N-ar zice. Că mai lungește pelteaua. Nici nu știe cum e mai bine. E un nemernic. Profită de ospitalitatea și de bunătatea omului ăstuia. Și el...

– Să mă ierți, continuă el, să mă ierți. Pentru deranj... Pentru că am picat pe capul tău acum. Pentru că vă stric ploile, ție și Cătălinei. Să mă ierți.

– Stai liniștit, prietene. Și nu mai spune prostii.

În timp ce se bucură de cafea – la Țanc a picat, că acasă, până să plece încoace, hotărât să termine cu calvarul din el, nu a băut; de gura mamei, care, din zori, de când s-a trezit, ca oamenii bătrâni, l-a făcut, realmente în sânge: că e nebun, că e fără hapuri, că e bețivan, că, dacă nu e-n stare să fie om, să plece iar la bala-muc, că ea e bătrână și nu poate să-i ducă lui grija... – și de tratariseala – cum a zis vărul, când i-a adus ceva de-ale gurii – făcută, ia seama casei. Are o locuință frumoasă, vărul. Amenajată cu bun gust. Luminoasă. Extrem de primitoare. O casă în care te simți bine. Nu e, nici pe departe, cât Casa Poporului, dar are, așa, ca o undă de magie în ea. În livingul în care l-a găzduit pe el, vărul are o bibliotecă imensă. Un perete destul de mare, de la un capăt la altul, de sus, până jos. Să tot fie, după aprecierea lui, câteva mii de cărți aici. Vărul și nevastă-sa, clar, își mai omoară timpul, citind de prin cărțile astea. Se vede că nu le țin doar ca să dea bine, când vine cineva în vizită. Nu le-au luat la metru pătrat, ca să ocupe spațiul. Sunt oameni cărora le place să citească. Un lucru bun. Atâtea cărți. Mai ales că, așa cum a înțeles el acum, tot ce înseamnă citit, se pe-trece pe net. Omenirea citește ziare, cu siguranță și cărți, pe net. Cărțile tipărite, în format clasic, pesemne că sunt niște chestii învechite.

Mai ia o gură de cafea – bună! Vărul o fi făcut-o sau nevastă-sa? – și se ridică să arunce o privire prin mulțimea de cărți. N-a mai văzut de mult, atâtea. Avea și el, când nu era nebun și locuia într-o casă, ca oamenii, ceva cărți. Dar nu atât de multe. Și doar el, când avea timp, le răsfoia. Ce-o fi făcut Alina cu cărțile din apartamentul lui? Le-o fi vândut și pe ele, împreună cu tot restul lucrurilor din casă, ori le-o fi aruncat la gunoi? Alina era în stare să facă una ca asta. Să umple ghearele cu mulțimea de cărți. Pentru ea, gunoi. Doar gunoi.

La vărul, cărțile nu sunt așezate, cum a văzut el, mai demult, la unii parveniți, pe mărimi sau pe culori. Ci pe colecții, pe autori, pe... Trăind clipa. Ce e asta? Unde a auzit el de titlul ăsta? Sau, mă rog, dacă nu un titlu, ceva în genul ăsta. Deschide cartea aceea, la întâmplare. Pe pagină, apare de vreo două ori prenumele Cristi. Aaaaaa... La Țeapă a auzit de cartea aceasta, când a ieșit de la nebuni. Și a văzut pe net, când a căutat să se dumirească dacă vărul e cine zicea că e. Cristi? Cristi Popa, ăsta e numele unuia dintre personaje? Păi da, că zicea el, Țeapă, ceva de cartea asta și de băgat în cerneală și de nevastă-sa, Cătălina, care a scris. Interesant. Ce-o scrie, oare, în atâtea pagini?

Subcomisarul, îmbrăcat casual, cu blugi și cu un tricou deschis, care îi scoate și mai mult în evidență tenul mat, intră, vesel, în living:

– E totul în ordine, Răducu? Mănâncă, de ce n-ai mâncat? Acum vine și Cătălina. Știi tu, femeile stau mai mult în fața oglinzii. Până se aranjează, până se machiază, până se dichisesc... Eu, pe a mea, am avertizat-o că, de acum încolo, când ea termină cu toate operațiunile de smăcuire, mă apuc și eu să mă îmbrac. Ca să terminăm în același timp.

– Ele sunt niște ființe frumoase. Și, dacă se aranjează, o fac pentru noi. Și nouă ne place să fie astfel. La bărbați, e mai simplu întotdeauna: tragem un blug pe noi, un tricou și gata.

– Da, ai și tu dreptate.

– Vărule... Scuze. Am aruncat o privire prin biblioteca ta. Am găsit cartea asta. Trăind clipa. Pot s-o iau, să citesc în mașină, cât mergem la bălci și cât ne întoarcem?

– Ia-o, tati, ia-o. Citești când poți și când vrei. Uite-o și pe

doamna mea.

O femeie înaltă, frumoasă, elegantă, intră în cameră, la ei.

– Bună dimineața, salută ea, zâmbind. Sunt gata.

– Ești ravisantă, iubirea mea. Arăți minunat. Nici nu zici că n-ai dormit toată noaptea. Vino!

Cristi Popa face prezentările și Radu Munteanu îi ia nevastei vărului seama, plăcut surprins, din cap până-n picioare. Doar e bărbat. Așa, stătut și închis la nebuni, atâția ani. Instinctul vânătorească rămâne. Are stil Cătălina. Are clasă. Din prima, se vede asta. Vărul zice bine: e ravisantă, cu adevărat. Are pielea fină, delicată, părul negru, lung, prins acum cu o clamă, ochii verzi, ca iarba de mai, din livadă. E o femeie frumoasă. E îmbrăcată în pantaloni, are tocuri înalte și o bluză cam de culoarea ochilor, care face ca verdele din priviri să fie o tarla nesfârșită de trifoi. Era de la sine înțeles că vărul, care arată bine și el și e foarte chipeș, nu putea să aibă lângă el decât o femeie superbă și specială. Doar nu una ca, Doamne, iartă-mă, Zgaiba. Îi vine și să râdă la așa gând. Clar, vărul și nevastă-sa, Cătălina, sunt frumoși împreună. Le stă bine unul lângă celălalt. Înalți amândoi, tineri, subțiri, frumoși, drepți, fac o pereche pe cinste. Și, dacă-i privește mai atent, și seamănă amândoi. Nu știe să spună în ce fel, dar senzația asta o are, că seamănă. Se potrivesc. Sunt un cuplu frumos, care atrage, în mod plăcut, atenția.

– Mergem? întrebă polițistul. Eu zic că e momentul să ridicăm ancora.

Cătălina e de acord cu el, Radu bagă sub braț cartea pentru care ceruse permisiune, iar restul familiei vine la ușă, cu tot cu copil, ca să-și ia la revedere de la cei doi. Pupături, smotoceli, mângâieri, apoi călătorii se duc la mașina din garaj și pleacă. Spre bălci. La bălci.

Cristi Popa e vesel, dar nici Cătălina nu se lasă mai prejos. Fac glume, râd, îl atrag în discuție și pe Radu Munteanu, ușor stingherit de situație, dar, mai ales, de ceea ce, deocamdată, știe doar el. Și urmează, la întoacere, să-i spună și vărului. Dacă atunci, când îi spune, nu se desfac cerurile și nu plouă cu pucioasă asupra lui, înseamnă că mai trăiește șapte vieți. Ori, dacă în pământ nu se face o gaură mare, de să-l înghită de viu, pe oriunde și-ar purta pașii, tot așa se traduce: îi moare, în veci, moartea.

Dă-o-ncolo de problemă încurcată. Mai e până diseară. Deocamdată, uite, se duce cu oamenii ăștia, pe care, în pofida celor care vor urma diseară, îi consideră prieteni, la bâlci. Nici nu își aduce aminte acum, în clipa asta, dacă a mai fost vreodată într-un astfel de loc. Nici nu știe cu ce se mănâncă o așa chestie. Când și cu cine să se fi dus el la bâlci? La un bâlci pe bune, nu la bâlcioteca din casa părintească și, apoi, din cea cu Alina. E cum a zis la început. N-a fost niciodată la un bâlci bâlci. Așa cum n-a mai avut, de-o veșnicie, o femeie femeie. Să ia o piatră-n gură. Pentru că se duce și ajunge în așa loc. Ce-o fi acolo? O fi ceva așa, mai josnic, mai prostesc? Pe naiba, dacă vărul și nevastă-sa merg, uite, la bâlci, și nu la cazino sau club, nu poate să fie un loc chiar de la talpa locurilor. Ei, și el dacă n-a murit zece ani la nebuni, n-o muri, câteva ore la un bâlci.

În timp ce așteptau la un semafor, prin centrul orașului, Cătălina zice:

– Aaaaa... Cristi, ăla nu e Țeapă? Țeapă al nostru? la uite... Colo, în față, unde au loc luptele alea greco romane.

Soțul se uită și el atent:

– Da, ai dreptate. Țeapă e ăla. Dar ce naiba face? De ce se bate cu fata aceea? Sau ce fac ei doi, că nu-mi dau seama. Mă duc să-l trag de urechi pe-al nostru și să-l scot din mâinile fătucii ăleia, că îl bate de face pe el, la cum decurge situația.

– Nu, Cristi, nu te duce să faci un scandal și mai mare. Dacă o fi scandal, ce fac ei acolo. Poate se joacă. Văd că lumea din jur nu stă cu ochii pe ei și nimeni nu a anunțat, dacă îmi dau bine seama, poliția. Mai bine, cheamă-l încoace, să-l urechezi aici, discret, nu în văzul întregului oraș.

În spate, în timp ce se așază mai bine pe banchetă, Radu Munteanu are și el o remarcă, pentru sinea proprie: Vezi, d-aia n-aveam eu încredere în Țeapă ăsta. Se bate pe stradă, ca nebulii. Țeapă, auzi... Țeapă... Ce nume e ăsta? Ce poreclă e asta?

Subcomisarul iese din coada aia de mașini, trage pe dreapta, apoi pune mâna pe claxon și apasă. Orașul se grăbește să-și astupe urechile sparte de așa gălăgie. În trafic, celelalte mașini, par că se foiesc, ca stăpânii, iritate. Radu Munteanu se uită atent, scuturat și el de un fior. E o viață de când nu i-a mai căsăpit

vreo magaoaie de asta trompa lui Eustachio.

Da, așa pare, că dragul de Țeapă se îmboldește serios cu o față. Ea tot încearcă să-i ia lui ceva din mână, el se tot smucește într-o parte și o împinge pe ea. Treaba e, așa pare, cel puțin, serioasă, că nu râde niciunul dintre protagoniști. Și nici claxonul vărului nu pare că-i prea pătrunde pe cei doi, prinși cu năzbâțiile pe marginea trotuarului, în apropiere de semafor. Cum subcomisarul insistă cu claxonatul – interzis, așa e, în buricul târgului, dar o dată dacă claxonează nu se pune – spre disperarea tuturor celorlalți participanți la trafic, Țeapă aruncă o otheadă, vede și recunoaște mașina, drept care se îndreaptă către ea. O dată cu el, aproape în pas alergător, vine și fata cu care părea că se încăierase până atunci.

– O cunoști? își întreabă Cătălina bărbatul.

– Nu, n-o cunosc. Dacă e cea despre care mi-a vorbit ultima dată, o cheamă Isabela. Dar, îți dai seama că, n-am de unde să știu cine e. Cu Țeapă nu știi niciodată.

Numitul ajunge lângă mașină și se oprește în dreptul șoferului, care deschisese geamul.

– Băi, șefu', deci, dacă n-ai claxonat... Mi s-au mișcat și plombele în gură, deci, de așa claxonat. Le ai, zău, deci. Poate vine poliția și te ia la secție, deci.

Când aude de plombe, Radu Munteanu își verifică și el, instinctiv, dar cât se poate de discret, dinții cei mai din față. Pune mâna, pipăie, apasă, numără în gând. Da, sunt, slavă Domnului, la locul lor, toți. Dar, după cele întâmplate, mai bine să fie prevăzător. Asta i-ar mai lipsi acum, să piardă și dinții ăștia. Adică, ăștia sunt tot ăia, dar să nu-i înghită ori să nu-i rătăcească iar. Că nici toate neamurile lui Sarsailă nu-i mai pun lui alți dinți în gură. Deși, mai că îi dă dreptate subinspectorului Țeapă. A claxonat șefu', nu s-a încurcat... El, dacă nu era în mașină, cu vărul, mai că se lua de el. Ori îl blagoslovea nițel în gând, de să-i ajungă până la Paștele celălalt blagosloveala. Nu. Scuze, scuze, nu trebuie să gândească așa. Vărul a făcut atâtea pentru el... Acum, îl duce și la bâlci.

– Ce faci, măi, Țeapă? Ești bine? Ai băut, cumva, apă cu gheață și ai făcut gălci? Implicat, febră? De ce te încaieri în mijlocul drumului?

– Sal'tare, lume bună. Scuze, deci, n-am salutat și eu oamenii ăștia. Salut, Cătălina. Salut, deci, Răducelu Pătrunjelu. Am venit, deci, așa, ca un bou.

– Bine că recunoști. Înseamnă că te-ai uitat în oglindă și ai văzut bine, chiar și fără ochelarii de cocalar. Dar, îmi pari cam trosnit, așa. Ca să nu zic că-mi pari – sau că ești – trosnit rău. Bă, când lumea se-nchină și-nghite dumaticatul de la micul dejun, tu te-ai dulcicit cu niscaiva trascău? Ce dracu', Țeapă, ai băut așa, de dimineață? Te-ai matolit cu noaptea-n cap? Ori o ții langa de aseară, de azi noapte? Țeapă, Țeapă... Ai făcut party iar, colega...

– Șefu', ciocu' mic, să mor io. Am băut nițel, deci... Uite, așa de nițel. Dar nu mult, deci, pe cuvânt. Mă duc acasă și, deci, mă culc. Trece până mă-nsor, deci. Dacă a fost o vreme de legai cățeaua la șură, deci, eu ce să fac? Am băut un piculeț. Un piculeț. Doar, deci, un piculeț, șefu'.

– Îhâm... Un piculeț. Ai dreptate. În tot ce spui, ai dreptate. La șură trebuia să legi cățeaua, de ce vreme nașpa a fost. Urcă în mașină, cretinule! Te ducem acasă. Că e în drumul nostru. Puți a mahoarcă și a băutură de toată mâna, de muți nasul tuturor celor aflați pe rază de cinci kilometri și, în plus, tare mi-e că-i pricopsești cu vreo hepatită. Ai urcat, mă?

Țeapă nu mai comentează și se urcă în spate, lângă fostul ziarist.

– Tu ce faci, mă, deci, aicea? Ce cauți tu, deci, în mașina lu' șefu? la uite, deci, la el, ce se lăfăie aci... Nu-mi spune! Deci, nu-mi spune, că mor. Ai adus, deci, marfa, urâtule! Ai descărcat camionul. Ai basculat remorca. Deci, pe cuvânt...

– Țeapă! Ai luat-o din loc? Leagă, naibii, cățeaua aia! La șură!

– La șură! Deci, la șură o leg, pe cuvânt. Gata, la șură o leg. Fata, care ascultase tăcută până atunci, fără să intervină, dă și ea portiera, cum ar veni, de perete și urcă în mașină, de cealaltă parte a fostului ziarist.

– Domnișoara cine e, măi, Țeapă, că n-am avut onoarea, în-treabă, intrigat, șeful, cu ochii la tânăra care, neinvitată, se urcase și ea în mașină.

– E Isabela, deci. E gagică-mea. Merge, deci, și ea cu mine. Dacă zici că, deci, mă lași acasă...

– Bine. Dar de ce zici că v-ați încăierat?

Țeapă râde. Prostește, deduce subcomisarul, fără noimă. Care pornește mașina și, discret, îi scrie celui din subordinea lui un SMS: Ai tras pe nas, nătântotule! Nătântotul scoate din buzunar telefonul care țiuise, silabisește cele câteva cuvinte și râde iar:

– Nu, șefu', deci nu. Să moară mă-sa dacă... Deci, nu...

– Mă-sa cui să moară, mă, că n-ai precizat. Mie așa mi se pare că ai făcut. Cum am zis.

– Deci, nu... Pe bune, nu. Ai cuvântul meu că, deci...

– Ce cuvânt, mă? Ai tu cuvânt? L-ai cumpărat de la bodegă?

– Șefu', pe cuvânt că am, deci. Îți spun tot. Ne încăierasem cum, deci, ai zis tu, pentru că voia să-mi ia un stick, pe care, deci, i l-am luat eu. Adică, Isa. Deci...

– Un memory stick... Aha, înțeleg. Dar ce e pe el, de vă băteați așa? Că părea să fie o chestiune de viață și de moarte, la cum vi-l dezvăteți.

Țeapă se umflă de râs iar:

– Deci, e un film sexy, că porno nu pot să zic, deci, că e...

Cu Ardil Escu, ăla care a fost președinte.

Pe fostul nebun, îl lovește, brusc, din adâncuri, tusea. Tuse seacă, opacă, fără spută. Și tușește cu grijă, cu mâna la gură, să nu-i zboare dinții. Că, la ce brusc l-a lovit, poate să piardă frumusețe de dantură. Cătălina face ochii mari, mari de tot, fără să zică, nici lui Țeapă, nici altcuiva, nimic, nicio vorbă. Iar subcomisarul Cristi Popa îi aruncă lui Țeapă, în oglindă, priviri scandalizate, de-a dreptul. De parcă intrase în Taj Mahal cu o ciurdă de găște-n traistă.

– Dă-mi-l, dă-mi-l, țipă Isabela și se repede peste Radu Munteanu, care stătea, săracul, ciujdit, să ia obiectul de la Țeapă, aflat de partea cealaltă a nenebunului.

– Na, face ăsta, i-ai adus aminte iar. Deci, mai bine nu ziceai nimic. Că, deci, iar a intrat în șoc anafilactic.

– Deci, mai bine vă potoliți, Țeapă. De îndată! Că vă dau, mintenaș, jos din mașină. Pe amândoi! Ce, crezi că mergem cu circul? Și, de fapt, ăia de la circ sunt artiști, nu sunt arătări, ca voi. Răducelu, ai tu grijă, prietene, să nu se păruiască fetele astea. Așa, să stai între berbeci și să le dai peste mână, dacă se încaieră iar.

Cu-o mână ține volanul – covrigul, cum zice el, câteodată –

și cu cealaltă butonează rapid telefonul. Și îi trimite, pentru că nu voia să zică lucruri care se impuneau zise, cu voce tare, un nou SMS celui pe care îl tot apostrofase: Cred că te-ai dilit, Țeapă. Vorbești despre Ardil, ca despre pantofii tăi cu găurele. Îți promit că ro-tisorul e blând pentru spinarea ta! De aia, îți pun pielea în frigare și apoi îți dau sare!

– Deci, răspunde Țeapă, de data asta mai serios, dar tot cu voce tare, de să audă toată lumea din mașină, deși Cristi Popa toc-mai asta încercase să evite, deci, șefu'... N-am făcut nimic, să moară mă-sa. Și sunt trotilat nițel, cum ai zis, dar, deci, n-am făcut nimic. Pe cuvânt. Eu, dacă zic, așa e, deci, cum zic. Crede-mă, deci, șefu'.

Fata din spate a mai avut vreo două încercări de recuperare a obiectului. Munteanu s-a umflat, cât a putut el, așa costeliv cum e, ca să îi împiedice pe cei doi... buzbu-zuci, că îl enervează la culme, să interacționeze, iar Țeapă a susurat, ca apa de izvor, când se opintește să rupă malul: Pe bune, fată, deci, stai cuminte, că ne lasă aici și, deci, o luăm perpedes. Apoi, parcă mai serios, mai treaz, mai conștient, subinspectorul s-a adresat Cătălinei și șefului:

– Dar voi, deci, unde vă duceți, așa, în familie?

Cătălina s-a întors spre el și i-a răspuns:

– La bâlci. Știi ce e ăla, da? Un târg. Un, cum să-i zic, parc de distracții. Păstrând, desigur, proporțiile.

– La ce, mă?!? Ați înnebunit, deci? Ați băut, deci, mătreața satanei? A dat, deci, boala lu' Calache în voi? Deci, ce să faceți, mă, voi la bâlci? Sunteți pici de zece ani, ca să vă duceți, deci, la bâlci și să vă luați vuvuzele? Băi, șefu', băi, șefu'... Te-ai zgârcit, deci, de tot. Și nu păreai, deci. Nu dădeai semne. Păreai, deci, mai normal ca mine. Hagi Tudose ce ești, deci! Cum să duci, mă, deci, fata la bâlci? Într-un club de noapte, cum am fost, deci, noi, ți se apleca. Nu, leșin! Cum, deci, să duci fata la bâlci? Auzi, la bâlci... Io, dacă eram în locul lu' Cătălina... Cătălinei, adică, io băgam divorț, deci. Așa ceva...

– Uite, am ajuns, musiu Țeapă, la colțul străzii tale. De aici, mergi 'mneata cătinel, pe cele două picioare din dotare. Du-te acasă, dormi zdravăn, bea niște zeamă de varză, bagă-ți capul într-un butoi cu apă rece, trage pe gât o găleată de cafea fără zahăr,

drege-ți cantina, bagă-ți mințile în devlă și pregătește-te, că avem de vorbit noi, doi... Când mă întorc, să te găsesc fresch, ca apa neîn-cepută, ca argintul strecurat, că am a-ți spune cââââââteva cu-vințele. Mă mănâncă palma, de n-ai văzut așa ceva. Sper că ai priceput românește, dobitocule ce ești. Și, din prima, că nu mai zic o dată.

– Am înțeles, șefu'. Deci, să trăiți, voi executa. Hai, Isa, că dacă, deci, șefu' ia meclă de confort patru, e nasol maxim.

Cei doi se dau jos și, cât șefu' întoarce mașina, poartă, pe repede înainte, o discuție. Apoi, în loc să plece spre adresa din buletin a lui Țeapă, fug către mașină.

– Ce e, mă? De ce v-ați întors? V-ați uitat năravul aici?

– Nu, șefu'. Deci, scuze. Chiar scuze spre scuzaie. Deci, am sărit mârtoaga. Țac, țac... Ca omul prost. Și ușor abțiguit. Ușor, deci, nu altfel. Ca să n-avem vorbe. Dar, deci, ne-am gândit să mergem și noi. La bălci. Deci, ne luați și pe noi la bălci?

Cristi și Cătălina schimbă, în clipa următoare, priviri semnificative. Radu Munteanu se scarpină la ureche: o fi bine, n-o fi, să meargă și ăștia... Niște nătânțoți. Că ăștia doi miros mult mai mult a băutură, decât el. E bine, la urma urmei, că îl acoperă pe el. Nu mai vine damful de alcool doar dinspre partea lui. Mai vine și de la ciuemeții ăștia doi și derutează asistența. Vărul cu nevastă-sa nu put a basamac de ăsta de-ți face părul creț. Ei miros frumos, a parfum. Țeapă și cu măciuca asta... Dar nu e bine că merg și ei, că îl bagă, la propriu, la o mare înghesuială. Iar o să se așeze unul într-o parte, altul în cealaltă și-l tuflesc, la mijloc. Și ce bine stătea el, în spate! Și ce comod era. Și, acuma, cu ei, nici nu mai poate să citească. Era tentantă cartea pe care a luat-o de acasă, de la vărul, Trăind clipa. Altă dată, acuma. De unde au mai apărut și Țeapă ăsta și gagică-sa? De la semafor, ca aurolacii. Era bine să nu-i ia vărul și pe ei la bălci. Să se fi dus să bea un butoi de zeamă de varză. Și să-și dea palme, ca să se trezească. Dar, desigur, nu el hotărăște.

– Bine, răspunde subcomisarul și face un semn cu capul ca ăia doi să se urce pe bancheta din spate. Dar, nu vreau nicio răfuială în mașină. Și nicio bălciotecă, asta ca să fiu în ton, oarecum, cu locul unde mergem. Ați comis-o, ați și coborât singuri, pe dreapta, la ia-mă nene. Sau, treaba voastră la ce. Am fost clar ca apa de

izvor, da?

Peste vreo două ore, coborau toți din mașină, în comuna unde se ținea evenimentul atât de hulit și de controversat de Țeapă, unde aleseseră Cătălina și Cristi să se destindă câteva ore. Bâlcium. O lume veche și nouă, totodată. Un loc al tradiției, dar și al kitschului. Un spațiu care adună, împreună, oameni de toată mâna. O locație unde, dacă vrei, poți redeveni, adult ce te afli, copil. Un perimetru în care, cum nu e altundeva, admiti că, preț de o oră, de câteva, te distrezi așa cum nu în fiecare zi o faci. Într-o lume nebună, ca asta de la bâlci, accepti, de bună voie, să fii și tu nebun. O cere viața. Poate, chiar organismul fiecăruia, care din an în Paște, uite, pare că tânjește după tot ceea ce, în mod firesc, înseamnă bâlcium. Sau, rădăcinile o cer. Cine știe... Cert e că, întotdeauna, când e bâlci mare undeva, se adună aici, nu doar tot satul, dacă e la sat, dar și toate împrejurimile. Ba, vin, ca în cazul alor noștri, oameni și de mai departe, ca să se bucure de ceea ce înseamnă bâlcium.

Cristi, când coboară din mașină, întinde mâna către Cătălina. Degetele ei se strecoară hoțeste în palma lui. Și el, cu putere, dar mai ales, cu drag, strânge mâna soției în pumnul lui. Au pus gând să se simtă bine aici, se vor simți. Ei știu, dacă e cazul, și, uite că acum e, să facă abstracție de tot și de toți. Și să existe, în tot bâlcium ăsta, întins pe o porțiune destul de mare de teren, doar ei doi, unul pentru altul. De diseară, se prea poate ca stresul în care au trăit atâta vreme, să se încheie. Să fugă pe pustii. Și să-i lase în pace. Să-i lase să trăiască. Și, dacă pentru Ardil Escu, în sfârșit, se pune grâul la fiert pentru colivă, în paralel, ei vor serba cu șampanie, multă șampanie.

Radu Munteanu își vâără, ușor emoționat de așa eveniment – bâlcium se dovedește a fi ceva ieșit din comun pentru el – mâinile în buzunare. Poate că a făcut bine că a venit. Își mai clătește și el ochii. Și sufletul. Și învață, pentru cât stau aici, să se bucure cu toți porii. De când n-a mai făcut o chestie, oricare ar fi ea, care să-l lase să se bucure? Vorba titlului cărții luate de la vărul: clipa trebuie trăită, nu eternitatea. Căci, asta nu există. Oricât te-ai amăgi, nu există. Diseară, în mod indubitabil, vine sfârșitul. Mă rog, titlul nu e exact, dar așa a vrut să spună autorul, adică autoarea. Asta cu sfârșitul de diseară, e a lui. Zicerea. Și, din păcate, e profetică. Diseară, pentru

el chiar e capăt de linie.

Țeapă și Isabela, care au dormit, sforăit, făcut și alte chestii în mașină, ca omul adormit, după beție, sunt acum liniștiți, spre posaci. Fata se gândește că nu trebuia să vină ea aici. Nu-i cunoaște pe oamenii ăștia și nici nu se simte bine în prezența lor. Mai ales că, s-a cam făcut de cacao în fața șefului iubitului ei și a soției acestuia, care, sigur, la cât de scorțoși par, i-au adresat în gând, ceva de dulce. S-a lăsat luată de val. Și cu clubul, și cu venirea aici. Ea, de regulă, nu toarnă-n ea, ca într-o cisternă. Anturajul... Momentul... Conjunctura... Acum, e la pachet cu toți bețivanii.

Țeapă e ușor gânditor. Sau, la drept vorbind, ceva mai mult. Cum i-ar putea ajuta pe ei, în ceea ce au de făcut, filmulețul acela? Ardil Escu se linge, destul de libidinos, după gustul lui, cu o tânără. Nu știe dacă e nevastă-sa aia ultima – sau vreuna dintre alealalte, fostele, că nevestele lui Ardil nu au prea ieșit pe interval, au stat cu capul la cutie, cum le-a băgat el – ori e o simplă protagonistă. O fată de condiție ușoară. O prostituată. O... Sigur că, fostul președinte se pupă drept în pivometru și se pipăie cu una, nu înseamnă mare lucru. Cel puțin, la prima vedere. Cu câte s-a pipăit Ardil Escu... Pe câte le-a pupat și nu numai... Aici, șefu' are dreptate. Unde-i înfracțiunea? Dar el, Țeapă, când a văzut filmulețul deținut de Isabela, a fost, oarecum, pătruns. Să-l ia. Să-l aibă. Să îl pună la dosar. Să nu mai stea, dacă tot e de-a gata, să îl caute el. Deși, dacă a înțeles bine, nu prea e în spațiul public filmulețul ăsta. Isabela îl are de la cineva din imediata apropiere a tipei care se mozolește cu Ardil. Pare că vrea să-l șantajeze pe ăsta, de asta a făcut înregistrarea. Să ceară și să obțină ceva de la fostul președinte. Prea bine, n-a înțeles bietul Țeapă, că era, are dreptate șefu', cam matol, și nu numai, de atâta bastârcă, dar nici Isabela nu era mai brează, ca să explice ea, ce și cum. Mda, șefu' nu numai că a făcut, în ultima vreme pe Cocoșilă, dar chiar a fost cu el. I-a zis de vreo două milioane de ori că e prost. În mare parte, da, e. A făcut-o lată. Și lungă. Și înaltă. Sau adâncă. Ori în colțuri. Nici el pe el nu se suportă, când e așa. Știe că e un comediant ieftin și atât. Dar, ca un făcut, nu se poate opri. Bea, trage pe nas, se amestecă nepermis de mult cu toate jegurile umane. Într-un fel, se tot întreabă ce l-a apucat, în ultima vreme. Sigur, n-a fost niciodată Sfântul Petru de la poarta

raului. Dar, făcea prostiile mai cu limită, mai cu frână, mai cu fereală. În alt fel, știe de ce face acum tot ce n-ar trebui să facă. Știe. Însă, nu poate, chiar nu poate să spună cuiva. Și, pe tot fondul gândurilor de acum, face în minte conexiuni. Ce folos poate aduce filmulețul ăla anchetei? Ce munți poate să dărâme? Poate să revoluționeze mersul lucrurilor? Poate să trântescă pe cine trebuie de pe cal? Sau, e doar apă de ploaie și nimic mai mult? Oricum, dacă nebuna îi cere stick-ul, măcar să apuce să facă și el o copie. Așa, pentru cultura lui proprie. În bălciul ăsta o putea să facă asta? Și, când șefu' – cu el trebuie să vorbească întâi – n-o mai fi cu fundu'-n sus, deși, în ce-l privește pe el, poziția e corectă, să se uite la imaginile alea.

Mda... Acuma, și fără, și cu achiziția lui, nebunul – adică nenebunul, că l-au spălat ăia cu clor, de l-au albit de tot, deși el tot crede că e, într-o oarecare măsură sărit, Radu Munteanu – o să dea în curând actele alea și ei urnesc mai bine și mai mult căruța aia. Se pune în mișcare toată șandramaua. Nu mai umblă, ca până acum, cam în dorul lelii, așa. Căci, deși au muncit, pe brânci, ca robii, cam așa le-a fost umbletul și mersul, în dorul lelii. Nu l-au putut prinde și surprinde pe Ardil cu pantalonii-n vine. Și nici cu bătele, la propriu, cu furcile și topoarele nu se făcea să-l împrejmuiască. Dacă era după el, pe bune, așa făcea. O merita ardilul. Dar, ăștia de sunt mai mari ca el, șefii operațiunii, au alte idei. Vor – cum a zis șefu'? Să plaseze uvertura altfel în scenă – să fie pace pe pământ și, după cum se vede, să ne mai ploconim nițel în fața gunoiului... În fine. Cu actele de la Munteanu la teșcherea, să vezi mișcare cu talent pe ei.

Cum era de așteptat, e lume multă în bălci. Și, pesemne, mai după amiază, va fi și mai multă. Că nu toți cetățenii, mai ales... lumea bună, se ițesc la matineu.

Subcomisarul cu soția se urcă, râzând de mama focului, de parcă nici nu i-au dus vreodată grija lui Ardil – ăștia, se întrebă Teapă, or ști ceva ce nu știu eu, de sunt așa luați? –în trenulețul aflat, oarecum, la intrarea în bălci. Cam mic pentru niște oameni așa de mari, ca ei. Dar lor nu le pasă. Sunt veseli. Sunt zglobii. Vor să se simtă bine. Întâi, se așază pe băncuța el, apoi ea, dezinvolt, pe genunchii lui. Fac lucrul ăsta firesc. Ca doi oameni care l-au mai făcut. Care nu-și fac griji de ce spune lumea, pe margine. Și râd.

Și le fac și lor cu mâna din trenuleț: Hai, măi, și voi, că e super!

Când și de unde au luat ăștia bilete, se întrebă Țeapă... Că nu i-a văzut stând la coadă. Și, în trenulețul ăsta pentru grupa mică, mai că s-ar fi urcat și el. Să dea, târ, târ, o raită cu el. În restul drăciilor pe care le vede pe aici, care presupun învârteală maximă, de se mermelesc toate cele în interiorul lui, nu s-ar urca nici cu slujbe de la Preafericitul Daniel și de la alții prea, preafericiți... Doar ce se uită, așa, cu coada ochiului – acum erau buni ochelarii lui șmecheri, dar uite că nu-i mai are la el – la toate și-l apucă starea de rău. Vede albastru, dar nu stele, cum zice la proverb poporul, îl ia cu grețuri, ca pe femeile lehuze – sau gravide or fi? – mai că-i vine să borască și să bolească. Dar, să se mai și suie, lisuse, în toate cele... Dacă, în loc să se trotileze azi noapte cu tot felul de bastârci, se dedulcea cu niște gogoși de-ale făcute cu lingura, de coana mare, mamaia lu' șefu', altfel se uita acuma la toate maga-oiile astea. Dar, pe bune, în trenulețul ăsta, care numai de mare viteză nu e, ca suratele spre care tânjește tot norodul, s-ar fi urcat. Și-ar fi făcut și poză și ar fi spus prin târg că a fost într-un intercity expres, care zboară cu nu știu cât la oră. Eh, era bine să se urce în jucăria asta. Își mai dezmorțea și el fibra gândurilor. Că li s-a pus o tonă de cârcei gândurilor lui. Ferice de ăia de la balamuc, de unde șefu' s-a-ncăpățânat să-l scoată pe fostul ziarist, că ăia nu mai fac cangrenă, la cap, dacă îi bat gândurile și le fac cucuie. Pușchea pe limbă! Mișto trenulețul, mișto. Dar, cinstit vorbind, parcă nici să dea în mintea copiilor, precum Cătălina și Cristi, nu se face... Că ăștia, chiar caraghioși cum sunt, în trenuleț, nu au niciun stres, nu le pasă de ce, poate, zic, pe de lături, unii ca el. Probabil, atâta pot și ei, Cristi și Cătălina. Nici pe ei nu i-or ține balamalele să se urce în coloasele alea... coloșii ăia. Sau cum le zice. Lasă! Mai bine fără zgândăritoare de astea de mațe. Și Țeapă o trage pe Isabela mai aproape de el, încearcă să-i zică de filmuleț, dar sfârșește prin a-i propune să-i cumpere, de la o tarabă din apropiere, o pălărie de mexican.

Radu Munteanu, pe de altă parte, pare fascinat de ceea ce este și se întâmplă în bâlci. Atâta lume... Atâta viermuială... Atâtea mijloace de distracție... Oamenii au timp, uite, și bani, să petreacă pe aici. Și-i plac mult subcomisarul și nevastă-sa. Râd. Se țin de

mână. Se bucură de tot, ca niște copii. Frumos, ei chiar trăiesc clipa. Ei chiar se simt, așa cum și-au propus, bine. Frumos cuplu formează. Și mirifice legături par să-i lege. N-ai nevoie de ochean ca să-ți dai seama că se iubesc. Cât se iubesc! Sunt niște oameni pe cinste. Dacă n-ar fi problema de diseară, chiar ar fi vrut să țină legătura cu ei. Să se mai întâlnească la câte o cafea, să facă vreo băută... Dar, diseară, în faptul serii, arde Troia! Lasă! Acum e aici. Și, până la urma urmei, nu e rău că a venit aici, la bălci. Se mai îndoapă și el, precum curcanii, cu niște grăunțe de viață. Cine știe dacă mai are liber la altele...

Din trenuleț, soții Popa coboară tot de mână și tot hlizindu-se aiurea-n tramvai, cum constată malițios, Țeapă, de pe lături.

– Uite, zice Cătălina, hai să ne luăm și noi, pălării de-astea, cum are Isabela. Uite, colo are.

La taraba țigăncii corpolente și galeșe, ei cumpără pălării, dar și ochelari de plastic, de pus, chipurile, ca protecție împotriva soarelui, la ochi, mingiuțe de hârtie legate cu elastic, pistoale cu apă.

– Pune și dumneata, te rog, zice bărbatul, niște apă din sticla aia, în pistoalele astea, că vreau să-mi fac flească soția.

– Dă-mi-l mie pe ăla umplut, îi spune Cătălina magraoancei. Doamnele întâi. Musiu să mai aștepte. Să crezi tu, băiatule, că eu stau ca o cetate fără oaste, așteptând invazia ta.

Drept care, a deschis ea atacul, a-nceput ea războiul pistoalelor cu apă. Fleoșc, fleoșc, de l-a înmuiat bine pe ditamai subcomisarul. Hai, șefu', hai, nu te lăsa, bagă artileria grea peste inamic, ar striga, din apropiere Țeapă, dar nu strigă, pentru că, la fel ca adineauri, tot în cărcei îi sunt gândurile și nu vrea să le dezmoștească. Lasă-le așa. Când Cătălina, aproape a terminat provizia de muniție, că nu putea să țină picătura aia de apă o mie și una de trageri, a trecut la atac și soțul și, deși, a tras și pe aiurea, ca să n-o ude rău – ai trișat, șefu, ai lăsat dușmanul să ia reduta, ar striga subinspectorul, dar iar consideră că-i mai bine să nu deschidă gura – a stropit-o un pic și pe ea. Strategic. Pe mâini, pe față... Nu pe bluza de culoarea ochilor ei, nu pe pantaloni. Cei doi se aleargă, râd, vorbesc tare, se împing, se stropesc. Așa, în burta bălciului, cum sunt. Fostul nebun îi privește cu drag. Frumos, frumos... E o

minune să te porți și să te joci așa, cu o persoană. Fie ea și soț cu cununie, la primărie și la biserică. Sau, mai ales așa. Căci, după ce se usucă tușul de pe certificatul de căsătorie, se cam duce jocul, cam fuge dragostea... Dar, Țeapă, ca uliul la pândă de pui de-o zi, e de altă părere:

– Bă, băiatule... Mă, nenică... Aștia, deci, au dat în mintea copiilor. Aștia au luat, deci, praf de scărpinat, pe post de scorțișoară în cafea.

E cald. Parcă tot mai cald. E, de altfel, soarele în crucea zilei. A unei zile de vară. Nu fierbinți, nu opărite, dar foarte călduroase. Și lumea e, parcă, tot mai multă în bălci. Începe să se facă aglomerație. Care n-are treabă, care are timp de pierdut, care vrea să se fâțâie pe aici, calcă pe tarlaua bălciului. Mare, întinsă tarla. Cei de la primăria comunei nu s-au zgârcit cu spațiul, când au antamat bălciul. De fapt, s-a văzut islaz de doi metri pătrați doar? Mai sunt, uite, locuri de descoperit și pentru prietenii noștri. Se opresc toți la o gheretă unde se trage la țintă și se câștigă tot felul de jucărioare, prostioare, plușuri. Roata norocului, cum strigă pompos, proprietarul.

– Iubire, zice Cristi Popa, vrei să câștig pentru tine și să-ți dăruiesc, apoi, ursul ăla mare, care mișcă din coadă?

– Nu, că-i o minciună. Fabricantul ne minte. Nu știi că ursul nu mai are coadă, din pricina cumetrei vulpi? Așa zice la poveste. Dar, vreau păpușica aia delicată, îmbrăcată în țărăncuță. Da, aceea cu marama pe cap. Iubire... Uite, cea care e sus de tot, pe raftul acela. În margine. Vreau să câștige tati păpușica aceea pentru prințesica noastră. Vreau, vreau...

– Pup gurița la fetiță! Tati câștigă! Tati câștigă tot pentru prințesice. Așa. Armăm... Ochim. Ce număr are? Hai să luăm păpușica pentru prințesica.

Omul din spatele tejghelei, un burtos – da' burtos, nu glumă! – transpirat la maximum, care se ocupă, de când se știe, de afacerea cu tragerea la țintă, privește neîncrezător spre cei doi clienți. Nu au mutre, așa, cu pălării de mexicani pe cap și plasticiuri ieftine la ochi, de cunoscători într-ale trasului la țintă. Nu par hârșiți în chestiuni dintr-astea. Niște inși de la oraș. Niște mototoli. Fac și ei pe 'nteresanții pentru ciumpalacii din jur, își zice burtosul. Femeia,

adică duamna, că are fason de duamnă, nu e ca astea, de pe aicișă, din comună, e frumoasă, iar gagiul pare cam zurbagiu. Tipi de la... cum îi zice la aia, că știa... internațională. Da' ceva glojgăială au în buzunare. Ia să le ia el toți banii la gorobeți.

Așa că, în momentul în care zurbagiul ocheste și nimerește, din prima, păpușica solicitată de duamna de lângă el, burtosul are o grimasă dureroasă până la urlet: lote al dracu', se gândește, ce noroc chior a avut ceacăru' ăsta. Cătălina se bucură, sare în sus cu păpușă, cu tot, își pupă omul, râde. Cristi mai are chef de trageri:

– Uite, doamna mea, cățelușul ăla roz care dă din urechi... îl vezi?... plânge să vină acasă la noi. Îl auzi cum se aolește? Vreau la dulcețica, vreau la dulcețica... Nu mai vreau să stau aici, la nenea ăsta, că se uită urât la mine. Îl adoptăm și pe el, iubire? Că nu știu nicio poveste cu vreun cățeluș care n-are urechi. Cățelușul cu părul creț, din poezie, pe onoarea mea că le are pe amândouă.

Ăștia sunt controlori la ceva? Sau ei ar trebui să se controleze, strâmbă din gură burtosul. Și-și așază mai bine peste curea burdihanul revărsat Dunăre.

Cătălina zâmbește. Nu știe ce să zică. Dar știe că soțul ei, dacă vrea, poate să câștige toate chestiile de pe rafturile omului. Și să-l lase cu mâna la inimă, gata să închidă afacerea. Că, doar nu degeaba a făcut – și face – trageri la țintă pe la poliție. Nu degeaba se antrenează mereu, mereu. Nu degeaba, știe bine asta, nu dă ra-teuri și nimerește întotdeauna în centrul țintei. E un trăgător perfect, de elită.

– Mai vedem, îi răspunde. Mai vorbim, mai ne-mprietenim.

Cristi prinde ideea și blufează:

– Hai, bagă tu, Țeapă! Te las pe tine să iei cățelul.

Dar Țeapă, care intră în joc, greșește ținta.

– Îți tremură mâna, hombre. Ai dat mult de pomană. Vedem noi diseară ce pomeni ai săvârșit 'mneata, și facem vreun vaccin, ca să nu te contaminezi de tot. Hai, Răducelu, poate vrea la tine cățelul. Trage tu. Că mie îmi pare rău să-l lăsăm aici, plângând, așa, în hote, de-i sare vestuța din spate, de plâns.

De așteptat. Răducelu trage aiurea, în dud, cum ar veni. Omul din spatele teighelei mai strunește un pic burta și zâmbește răutăcios: Vine toți marțafoii și toți ciumpealacii de la crâșmă, să

tragă la ținta mea... Nepricopsiții dreacu'! Sărăciile lumii!

Și, de parcă îi citește gândurile, subcomisarul decretează:

– Îmi pare rău, dar eu nu pot să las bietul suflețel de cățel să plângă, hă, hă, după dulcețica mea. Eu îl iau și pe el acasă la noi.

Și, desigur, l-a luat. Burtosul aproape că ezită să-i dea obiectul. Cum de câștigă tăntălăul ăsta mereu? Mai ales că – așa e în biznes, și el e biznismen, cum a auzit că zic mahării – mai are și el unse niște chestii pe aici. Că doar nu trebuie să câștige primul care se apucă acum să tragă. Mici atenții, da, chestii ieftine, luate de la chinezi, de la engros sau primite de la partide. Că, în an cu campanie electorală, a luat cu sacii de la gorobeții de politicieni, care i le dădeau să le împartă fătălăilor de cetățeni. Vorba aia. Toată plușăraia e din sponsorizări, la partid. Că ăia cu bani, dau banii, ăia cu politica dau favoruri. ăsta e mersul. În afară de astea de doi lei, mai are, mai pitite, mai la vedere, și lucruri de soi. Dar la alea e interzis. Rusul mai se apropie de București, ca să manufactureze ceva, dar jmecherii de bunurile lui, niet! Și acuma, na, poftim!...

– Flăcău, îi zice subcomisarului, nu vrei să-ți dea mandea altceva? Alt hobiect. Că cățelu' e promis la fata lu' primaru'. Și nici nu e așa frumos. Am unele de e frumoase rău, nu ca cățelul ăla. Caut unul tot roz, așa, piersiciu, dacă vrei.

– Nttttt, e ferm polițistul. Pe ăsta îl vreau. L-am câștigat, mi-l dai. Am plătit bilet pentru tragere, am tras, l-am câștigat, e al meu.

– N-auzi că-ți dau altu'? Fii om dă-nțeles. Uite, îți dau două, dacă nu te-nțelegi, ca omu'! Dai două la duamne.

– Nttttttttt! Nu vreau două. Vreau unul. Îl vreau p-ala. Dacă l-am câștigat, înseamnă că e al meu. P-ăla mi-l dai! Mintenaș! Hai că nu ne tocim ca la piață, la pătrunjel. Eu îți mai dau un leu și tu mai îmi dai o legătură jumate.

Burtosul apucă de pe raft și dă cățelul, bubuind furios:

– Na! Mânca-i-ai coada și urechile! Na! Și mai circulați! Mai plimbați ursu'! Mai duceți-vă, nene, și-n altă parte, ce stați pă capul meu... Că mai e ținte, în tot bâlciul ăsta, ca să vă dați rotunzi.

Cătălina îl strânge de braț pe Cristi: să mergem, lasă, nu ne certăm pe aici... Dar el, care bunghește matrapazlăcurile omului cu burdihan la purtător, se decide:

– Ce avem noi aici... Ce avem... Gata. M-am prins. Mai

dă-mi un bilet. Vreau și ursul ăla mare, care dă din coadă. Nu plec acasă fără urs.

Ursul? Vrea și ursul? Iote, al dreacu', cioflingarul'. Păi ăsta chiar e atracția tuturor care vin și se pun pe tras la țintă, aici. E imens, e frumos, are și-un mecanism care îl face să se miște, să joace pe muzică, nu e chinezărie de la Europa sau de aiurea. Și pălăriosul ăsta vrea și ursul. Cine l-a adus pe ăsta în bâlci? Că l-a purtat pe urs cu el pe la toate sărbătorile din juma' de țară, dar nu s-a găsit niciunul care să-l înhațe. Curat ghinion pe capul lui. Și părea, că a ascultat horoscopul, că planetele sunt aliniate azi să îi aducă mare câștig.

– Nu mai dau bilete. Închid. Că am o treabă urgentă acuma.

– Ne, ne, ne... Jocul continuă, frumusețe mică. Ptiu, ptiu, să nu te deochi. Nu vezi câtă lume așteaptă și se uită la noi? Toți vor să facă o tragere la tine. Nu știi vorba aia? Ai pierdut, continuă. Ai câștigat, continuă. Decât să ne certăm, mai bine o tragere să efectuăm. Că eu am zis că vreau să câștig ursul, pe corecte, nu te-am trimis după cafea și țigări. Ce, n-am vorbit clar? Că polipi în nas, n-am, serios.

Ăsta-i de la economic, după vorbă, după port. O fi bine să-i dea o șpagă mică? Țigări și cafea, n-a zis așa? Dar e dat dracu', ciumecul, că nu se uită deloc la el, ca să poată să-i facă un semn din ochi. Nu poa' să-i zică de față cu toată lumea că-i pregătește o sacoșă. E, asta e. Ce-o fi, o fi... Data viitoare, să ia mai bine seama ăloră de vin la el, la roată.

Subcomisarul trage. Cu mână dibace și fermă. Nu se pierde, nu se emoționează, nu dă rateu, cum se roagă în gând burtosul. Și ursul se bălăbăne, ca unul viu, în toată splendoarea lui. Cristi Popa l-a câștigat. Țeapă, Isabela, Răducelu, dar și trăgătorul de elită sar în sus de bucurie.

– Yes... Ursul e al nostru. Cu tot, cu coadă.

Cătălina ezită un pic. Parcă n-ar lua ursul omului. Intuiește că el e atracția maximă a locului. Mănâncă și el, cu ursul lui, o pâine. E păcat de Dumnezeu. Dar Cristi, deși burtosul aproape că e lovit de un accident vascular cerebral, își vrea câștigul.

– Hai, dă-mi-! L-am câștigat. E-al meu. Dă-mi-!

Și, ca să pună pe deplin sare pe rănile bărbatului, după ce

ursul ajunge în brațe la Țeapă, își freacă mâinile, zâmbind și plusând:

– Așa... Bravo, tăticu'! Acum, ce să mai câștigăm noi, băieți și fete? Să luăm carpeta cu răpirea din serai?

Au plecat râzând în hohote de la ghereta de tragere la țintă, în timp ce blesteme și urlete răzbat din urmă, până la ei. Țeapă aproape că e pe jos:

– Bă, băiatule... Așa ceva? Deci, ce fiară ai fost, șefulică! Adică, șefu'. Urs dezlănțuit ai fost, deci! Mai era un pic și te plătea burtosul, numai să pleci de pe capul lui. Săracul, nu știa, deci, cu cine și-a băgat în cârd.

Se aglomerează tot mai tare. Și soarele arde tot mai rău. Prin bâlci, praful se ridică din picioarele trecătorilor, până la nas, până la gură, de nu te mai lasă să respiri. Dar lumea ia vată pe băț. Și iau, de parcă sunt copiii, și ei. Și se bucură de fiecare înghițitură, de fiecare bucățică, de li se lipește pe buze și pe față. Jucăușă, Cătălina i-o îndeasă pe-a ei bărbatului al cărui nume îl poartă, pe față. Apoi, chicotește, o ia la fugă, se ferește de Cristi, care începe s-o alerge. Trec printre oameni liniștiți, îi împing, gata să-i răstoarne, se fugăresc pe după tarabe. Câte o vânzătoare de ceva stă cu ochii țintă, să nu răstoarne belelele astea marfa și să n-o mai găsească prin praful lăptos. Că, dacă e pe jos, care cum trece pe aci, se îngheșuie să prindă câte ceva. Ea se ferește cât se ferește, dar el, dibaci, o prinde, o ia-n brațe, o-nvârtește, o răsuțește, o pupă. Pare, din afară, că sunt total degajați și lipsiți de inhibiții. Pare că niciun norișor nu le tulbură seninul. Păi, ce, oamenii cu griji se hârjonesc în felul ăsta? Totuși, în lăuntrurile lor, încet, încet, mocnește un pui de frică. De n-o fi spaimă, de-a binelea. Dacă se aprinde, dacă izbucnește, dacă o ia razna, să vezi vâlvătaie! Cu aripi de foc până la cer arde. Hm... Dacă din propoziție nu e deloc gratuit. Știu amândoi că pălălaia, odată dezlănțuită, cu greu va mai fi stinsă. Curând, va fi... Ce va fi? Cum va fi? Cum vor evolua lucrurile? Cum va decurge totul? Ce se va-ntâmpla? Vine Apocalipsa? E doar un bum fără rezonanță? Ce va fi? Cum va fi, Doamne?...

Găsesc, în alt loc, la altă tarabă, goarne – de copii – și cumpără și de acelea. Târgul se umple de larmă, ceva de groază, de la jucăriile alea.

– Astea cred că sunt vuvuzele sub acoperire, râde Cristi Popa.

Se mai plimbă, să mai vadă, să mai râdă, să se mai cooțe, dând cu tifta, pe culmile bâlciului. La un moment dat, prin aglomerația tot mai aglomerată, cum a zis Țeapă, subcomisarul, dar mai ales nevasta lui, se ciocnesc de cineva. Nici nu e prea greu, în toată lumea asta, buluc. Dau amândoi să-și ceară scuze de situație, dar amândoi rămân mirați, cu ochii la persoana pe care, în joaca lor, o bruiaseră.

– A... Mihai... Mihai Stoian, nu? zice, bucuroasă, Cătălina. Tu ești, da?

Și Cristi:

– Doamne... Iar a apărut ăsta în calea mea... Și-l făcuseși pierdut o vreme.

– Uuuups, exclamă Țeapă, din apropiere, deci, e doctorașul... Chiar doctorașul. De unde-a mai răsărit și ăsta?

– Da, da, da, exclamă respectivul. Eu sunt. În persoană. Ce mă bucur că vă văd!

– Ah, face Cristi, și noi. Nu știi cât ne bucurăm noi! Atât de tare, că-mi vine să caut mătrăgună ori cucută pe la ăștia, prin bâlci. O avea, oare, măi, Țeapă? Plătim bine.

Cătălina își strânge soțul de braț – mai taci, pare că-i spune, cum vorbești și cum te porți cu omul? – și vorbește cu celălalt:

– Ce faci aici? Nu te-am mai văzut de mult. De-o eternitate. De când cu... Ești bine?

– Sunt, sunt bine. Lucrez aici. Adică, la Buzău, nu aici. Că aici nu e spital cu secție de neurochirurgie...

– Aranjăm, pe bune, facem unul aicea, pe islaz! Numai să vrei tu!

Degetele Cătălinei tumefiază iar brațul bărbatului ei. Doamne, ce te-a apucat? Și către celălalt:

– Aha, înțeleg. Ai post aici, acum... Probabil, ai terminat stagiatura. Nu știam că ai plecat de la Ploiești.

– Slavă Domnului c-ai plecat și că ești aici, mormăie subcomisarul. Îi cinstesc pe șefii tăi să te țină la Buzău mereu, să te promoveze, să te premieze, să ieși de aici la pensie, să nu mai calci pe la noi, prin Ploiești. Și să știi că avem și câine rău acasă. Uite,

ăsta roz, cu urechiușe drăguțe. Sau, dacă nu-ți place aici, să te ducă și mai departe, în fundul Moldovei sau unde se agață harta în cui.

– Mă bucur, continuă Cătălina, dacă îți merge bine aici. Nici nu știam, repet, c-ai plecat din Ploiești. Asta pentru că, uite, am fost tare nerecunoscătoare și nu te-am sunat niciodată, să-ți spun la mulți ani de Crăciun, să te întreb ce mai faci, să-mi spui cum o mai duci.

– I-auzi la ea... Să-l sune, cică. Domnul doctor Stoian nu știe că ai soț acuma și poate nu ai tot timpul credit? La telefon și de la el.

– Ei, stai liniștită, răspunde domnul doctor. Nu e problemă. Ne-am luat cu viața, fiecare. Controale, ceva, ți-ai mai făcut și tu? Că eu și acum continuu să mă mir cum ai scăpat tu atunci, la cât de harcea-parcea erai.

– Iar începe... Mihăiță, băiatule, soția mea... SOȚIA MEA... Știi că ne-am căsătorit, nu? Soția mea e bine. Nici cu psihotronica n-o mai răpui. E bine și îi e bine. Eu, ca bărbat al ei, îți garantez că n-are nevoie de niciun control.

Brațul soțului ți-pă sfârtecat de menghina degetelor subțiri. Și, clar, degetele alea ar cam urechia pe cineva... Iar doctorașul are replică:

– Asta o spui tu, dar tu nu ești medic specialist. Tu lucrezi în poliție, nu? Ori ți-ai schimbat calificarea la locul de muncă și acum ești în probe?

– Specialistule, te anunț cu plăcere că sunt doctor în tot ce înseamnă Cătălina, stările ei, viața ei. Nu știe specialistul ce știe bărbatul. Sper că n-ai uiat, e soția mea. Pot să dau oricând examen în acest vast domeniu.

Ți-o iei, par că spun degetele înfipite ca niște cârlige în brațul bietului om. Jap, jap, pe cuvânt, polițistule.

– Da, așa e, cum zice SOȚUL MEU. Sunt bine. N-au mai fost de atunci probleme. Am avut noroc. M-a iubit Dumnezeu...

– Și eu, și eu...

– Și am scăpat. A trecut cu bine tot. Uite, n-am făcut niciodată, nici pe vremea când eram internată la spital și eram prieteni, un gest pe care trebuia să-l fac. De atunci sau mai de mult. Nu ți-am mulțumit niciodată pentru ce-ai făcut și ce-ai fost atunci.

Îți mulțumesc acum. Din tot sufletul.

– Mda... Și eu îți mulțumesc, doctorașule, pentru ce-a fost atunci și pentru că ai avut grijă de soția mea. Deși, deși, n-ai fost tu prima mână la operație. Nu trebuie să te împopoțonezi cu toți laurii. Tu, mai pe de lături cu tava. Hai, că nu-ți pun pistolul la tâmplă, deși lucrez la poliție. Și nici cu harapnicul nu dau. Dar, colateral, recunosc, ai fost băiat valabil. Salon, ca să fiu în ton cu tine și cu spitalul tău.

Te omor, Cristi! Ai luat-o razna! Și, dincolo de strânsoare:

– Nu-l băga în seamă pe bărbatul meu, Mihai. Tu știi că așa glumește el...

– Glumesc, glumesc, așa e... Nu ne-om lua din asta. Căci, în ziua de azi, numai de la fotbal și de la politică se mai iau oamenii la hartă și au neînțelegeri. Doctore, ești prietenul meu pe viață. Batem și palma, dacă e. Ehei, ce mă mai dădea afară din salon domnul doctor, pe atunci rezident! Pe unde mă vedea, pe acolo mă ușuia.

– Alea erau – și sunt – procedurile. Bolnavul, mai ales operat la cap, n-are nevoie de vizite multe și dese. Și n-are voie să interacționeze cu nimeni. Or, tu, atunci, numai prin spital îți făceai veacul. Nu m-am supărat, stați liniștiți. De nimic. Suntem prieteni, cu toate înțepăturile. N-ar mai fi Cristi Popa, dacă nu mi-ar băga și câte un ghiont în coaste. Noi să fim sănătoși. Viața a mers și merge înainte.

– Te-ai însurat și tu, ți-ai făcut familie?

Acum o înghionțește Cristi pe Cătălina. Ia uite la ea, ce întrebări...

– Nu m-am însurat. N-a venit ceasul. Am treabă multă prin spital, n-am timp de însurătoare.

– N-a venit ceasul, nu? Și acuma tot prin Spania e. Bate acolo, cum poate. Dacă-i dai și tu un semn, poate vine. Adică, să-l întorci, să-l pui să sune la o oră anume... Chestii de astea... Ceasul ăla, despre ceas zic.

Când vorbește în felul ăsta despre ceas, Cristi Popa se referă la Felicia, prietena Cătălinei – cei care au citit Trăind clipa recunosc personajul – cu care atunci, când cu intervenția neurochirurgicală a soției lui, doctorașul Mihai Stoian s-a împrietenit și

nu prea. S-a iubit și nu prea. A vrut-o și nu prea. Ea, Felicia, a crezut că n-a vrut-o. Și-a plecat înapoi, la treaba ei, la afacerea ei din Spania, la rostul ei, de acolo. Restul lumii a considerat că a vrut-o, dar n-a fost în stare, din cine știe ce motive, să-i spună și s-o oprească. Uneori, un gest atât de simplu, ca acela de a întinde mâna și a opri pe cineva care se pregătește de plecare, se dovedește mult mai complicat decât, să zicem, ridicarea unei case din temelie. Sufletul are și el, ca natura, cataclismele și vitregiile sale. Din afară, când și dacă nu vrei, nu le pătrunde nimeni.

Țeapă tresare și el când aude de... ceasul din Spania. Hm... Era fată bună Felicia. Și nici urâtă, să dea naiba, nu era. Ba, era și bazată, dacă-și aduce bine aminte. Te bazai pe ea, adică, din toate punctele de vedere. El de ce nu s-o fi dat la ea, atunci? El de ce n-o fi încercat să o facă o iubită? Nu se poate să-l fi refuzat, că e – și era – băiat de băiat. Și se tot întâlneau, și se tot vedeau, și se tot agitau împreună. Mare mămăligă a mai fost. Trebuia să-și facă și el o fișă la spital la ăsta, la doctoraș, ca să-i facă și lui niște controale. Mda... Fată de fată Felicia, Feli, cum îi zicea Cătălina. A uitat de ea. A trecut timpul, și cu timpul s-a trecut și el. Mă rog, vorba vine. Felicia, hm, nu era deloc de lepădat. Era, oricum, peste Isa. Dar cu Isa ce naiba are el? Dacă nu era beleaua de filmuleț, mai se gudura, oare, pe lângă ea?

Discuția cu tânărul doctor nu s-a mai întins prea mult – banalități, au mai vorbit banalități – dar, la finalul ei, când el s-a dus în treaba lui, Cătălina e supărată pe Cristi:

– Ce-a fost asta, omul lui Dumnezeu? Vrei să-mi spui de ce te-ai purtat așa?

– Ce fată rea... Nu știam că am așa fată rea. Dar ce-am făcut? I-am și mulțumit doctorașului că a avut grijă de tine, n-ai văzut?

– Nu te prosti, Cristi, că nu scapi neurecheat. Ce-au fost toate vorbele alea de doi bani? De ce te-ai purtat în halul ăla? De ce-a trebuit să faci așa tămbălău?

– Ei, na, și tu acuma... Tămbălău, auzi. De ce... Știi că nu-l suport pe doctoraș și că sunt gelos maximum pe el.

– Ești gelos... Adică, ești gelos și acum, când n-a mai fost în raza ta vizuală, când nu ne-am întâlnit, când nici n-a vorbit cineva

despre el, vreodată, când a fost uitat ca valiza în gară... Tu ai o problemă, atunci. Mare! Și trebuie să-ți faci controale. Tu, nu altcineva. Cum să mai fii gelos și acum, dacă eu nici nu știam că a plecat din oraș, de la noi? Ca să nu mai zic că n-am înțeleles niciodată, niciodată de ce ești gelos pe omul ăla. Nu a făcut și nu a zis niciodată nimic care să te facă să te declanșezi așa, sau, desigur, mult mai rău, că știi de ce ești în stare și se poate, în ce te privește, mult mai mult decât niște înțepături. Poți și mai mult de atât. Nu, nu mă lua de mână, Cristi, că sunt supărată pe tine. Te porți ca un sălbatic. Zici că ești Tarzan. Plus că, să presupunem că a zis sau a făcut vreodată doctorașul ceva. Să presupunem, zic... Doar să presupunem. Că omul chiar nu a făcut nimic, niciodată. Îmi dădeam și eu seama, dacă era ceva. Mă prindeam. Că nu m-am dat jos acum, din pomul în care Tarzan, ce să vezi, încă a rămas. Dar ai văzut tu, vreodată, că îi dau eu apă la moară să flirteze cu mine sau să facă altceva? Doctorașului sau altcuiva? Că mă jighești cu atitudinea ta de puștan de 16 ani.

– Ai dreptate, iubirea mea, spune inculpatul, în timp ce-i prinde și-i pupă mâna soției, ai, pe deplin, dreptate. N-a făcut nimic prostănacul ăsta. Nici n-avea, ca să vorbim cinstit, timp să facă ceva. Că eram, mintenaș, cu niște bisturie, în coasta lui de doctoraș. Și îl lăsam fără... Era mâncat. Ce-i drept, niște ocheade mai altfel, chiar și acum, mi se pare că-ți aruncă. Nu știu cum să zic, se uită la tine ca la o femeie, se uită la tine cum mă uit și eu.

– Tu n-ascuți ce spun eu! O ții pe-a ta și persiști în prostia asta! Nu, Cristi, la mine nu se uită nimeni din lumea asta, cum te uiți tu. Și asta pentru că eu nu permit să se uite altcineva, așa cum o faci tu. Nu las pe nimeni să se uite astfel. Sunt tot supărată, lasă-mă. Să nu ți-o iei în cap, dacă ți-am spus acest lucru.

– Îți mulțumesc, iubire, pentru asta. Pentru ce mi-ai spus. Și știi că e cum zici. Nu dai voie niciunui bărbat să te privească așa cum nu se cade. Știi. Stai să termin ce-am început. Și altă dată nu mai fac. Ziceam de ăsta, de doctoraș. Nu-mi dă, concret vorbind, motive de gelozie. Și nici, desigur, tu nu l-ai atras în mrejele tale. Dar ce să fac dacă sunt, și acum, gelos pe el? Intru în roșu, când îl văd în preajma ta.

– Intri degeaba! Intri prostește! M-aș bucura să termini cu

asta. Iar dacă nu, încuie-mă în casă cu șapte lacăte! Ia și un lanț, ca să mă legi de calorifer sau de piciorul patului. Musai să cauți, ca să nu mai fii gelos, și-o centură de castitate! Sunt foarte supărată pe tine.

– Termin, termin, iubire. Îmi pare rău. Te rog să mă ierți.

– Dai foc la casă, apoi nu știi cum să sari mai repede să stingi vâlvătaia! Ești imatur câteodată. Și mai zici de Țeapă. Chiar m-ai jignit.

– Iertări, mii de iertări. Gata! Hai, să-ți treacă. Mi s-aprinde ceva în interior, când îl văd pe ăsta și când îmi aduc aminte cum era atunci, numai în preajma ta. Adică, nu că s-aprinde. Filează de-a binelea. Mă ia, serios, cu rău de la pancreas. Văd, la propriu, stele verzi în fața ochilor. Nu știu, e ca un vierme care scoate capul în rărunchii mei. Știi cum e când ai în grădina ta un coș cu diamante. Îți e tot timpul teamă că vin hoții și fură diamantele, dar îți lasă coșul. A trecut, gata. Hai, iartă băiatul! Sunt prost câteodată. Dar doar pentru că te iubesc mult, pentru că te iubesc la nebunie, fac nefăcute de astea. Parol că nu mai fac altă dată. Hai, iartă băiatul. Că am de gând să te duc la lăutari, să te dănțuiesc într-o horă, apoi să mergem într-o comedie de asta, în cea mai mare, să te învârt nițel. Și acolo, sus, să te pipăi pe la costișoare, pe la copsișoaree, pe la... și să-ți pun mâna pe genunchiul ăla atât de rotund, și să te sărut în înalturi, aproape de cer.

– Ce-ți mai place... Obraznicule, începi să vorbești trivial...

– Hai să-ți cumpăr o căruță de flori de la țiganca aia de colo, ca să mă ierți. Are ochiul bouului, are jerbera, are garoafe, dar văd că are și trandafiri. Pe ăștia îi luăm pe toți.

După flori, ei doi au făcut poze la un nene. Desigur, cu prosteală. Cu strâmbături. Cu pus de coarne. Țeapă, văzându-i, le-a spus, serios:

– Băi, neamule, vă fac eu, poze, deci. Cu telefonul, cu camera, cu aparatul, cu ce vreți voi, dacă vi s-a făcut de pozat. Nu mai dați banii, deci, la toți terchea-berchea din bâlci. Luați bomboane la copil. ăsta, deci, nu vă scoate bine. Plus că, văd, deci, că nu sunt la minut, și cine știe când intrați, deci, în posesia pozelor ăstora. Și mai există și selfie.

Selfie, se gândește Radu Munteanu. Deci, Alina era în trend, când a venit la balamuc și a vrut să facă selfie.

– Țeapă, tu nu știi că pozele din bâlci sunt cele mai frumoase? Peste ani, la bătrânețe, cu astea te delectezi și te încarci și te bucuri. Așa, la plesneală și la prosteală făcute. Plus că, pot să te admire și nepoții. Hai, la lăutari, acum, iubire.

La lăutari, cum zisese subcomisarul, e locul din bâlci în care, probabil, e cea mai multă lume. Un taraf încinge atmosfera cu cântece de joc și de petrecere. Unii dintre cei prezenți doar ascultă, în tăcere, transfigurați ori amuzați, melodiile de muzică populară. Ehei, le zic bine țiganii pe strunele lor. Bagă, cel puțin pe moment, ca odioară, cântece vechi, de petrecere, lăutărești și de pahar. Desigur, le amestecă și cu altele care nu sunt pe tipic. Sunt mai degrabă manelisme.

Alții dintre cei de față, poate cei mai mulți, mai ales dacă au semnat condica pe la... bufetul din apropiere, se prind, alandala, în horele și sârbele săltărețe.

Ai noștri, toți, deocamdată, stau pe margine. Isabela își face vânt cu un evantai cumpărat de pe aici și se tot întrebă ce-o fi fost în capul ei să descindă, ca țărăncile, la bâlci. Țeapă încă e cu gândul la filmulețul cu Ardil, o fi de folos, n-o fi... Radu Munteanu e încântat și bucuros de tot ce vede și se felicita în gând că a dat curs provocării cu bâlciul. Iar soții Popa discută cu o femeie trupeză din... public, adică una care nu e prinsă, din cine știe ce motive, în vârtejul dănțuiei.

– Nu-mi pareți di pi la noi. Că io cunosc pi toată lumea. Că dacă stau acișă di 77 de ani... Atâta am, mămică, atâta, da' esti că nu-mi dați? Arăt mai tânără, că mi-a zis și părintii când a venit cu botezul. Babă Lisândrino, ti ții tânără ca o fetișcană. A... Și pi ăia dân satili vecine îi știu. Vine puhoi di lume la noi, că, știți, vine să cânte Irina Loghin și Fuego. E, mai e și alții, da' nu-i cunosc io pi tăți. Că a plătit primarul nost' bani buni să-i aducă pi toți artiștii și cântăreții di la oraș. Să să bucure și țăranul nostru. Că el, bietul, mereu are bube în cap. Ba, di una, ba di alta, ba di amândouă... La țară, nu mai e azi vreo scofală. Da', știți cum e vorba aia, dai un ban, da' stai în față. Adică domnu' primar al nostru. A dat el niscaiva lovele, la aștia dă cântă, da' a făcut ziua bună la toată lumea asta adunată aicișă. Și să fălește și el, să dă mare, cum ar vini. Face treabă, iote, nu l-am votat dăgeaba. Ne-a dat atunceașă, când cu votarea, niște

brânză și niște pește. Buuuuuuuuune! Pă cuvânt. Am mâncat o lună dân ele, că moș nu mai am. Și-am legumit, maică, am legumit. Și-acuma, uite, aduce toți cântăreții di la televizor, la noi, pă islaz... Că știți, nu, că aici, unde e frumusețea asta acuma, paște vacili, dă regulă. Da', ce mai, e frumos rău, aicea, la noi, la bâlci, maică. E frumos. Numa' să-i ascuți pi toți artiștii ăștia mari di la televizor și tot e frumos. Că io, și la televizor îi ascult și-n direct și-n reluare, dă ce-mi place di ei. Și face treabă bună și primarul nost'. Acuma, dacă face, face. Nu poți să zici că nu face.

– Doamnă, zice polițistul nevastei, în timp ce se trag mai departe de băbuța vorbăreață, vrei să te fac o horă acum sau după ce vine Fuego cu mă-sa, ca să-mpodobească bradul? Adică, să zic așa, și-n direct, și-n reluare. Și, cum ar veni, dai un ban, da'... știi că nu-l mai ai.

– Nici nu știi ce să zic, la prosteala ta de mare derbedeu. Lasă oamenii în pace. Mă bântuie niște griji. Și, mai că mă pun jos. Tu mai poți?

– Doamne, păi la anii mei? De acum să nu mai pot? Asta nu trebuia să mă întreb, fată frumoasă. Știi că pot. Hai, să ne arătăm talentele în hora asta.

Mda... El a luat doar sensul pe care l-a vrut, din cuvintele ei. N-a venit, deloc, în întâmpinarea grijilor ei. Nici nu se aștepta, la drept vorbind, să facă asta. Sunt în bâlci să uite. Adică să lase grijile acasă, la birou, la Ploiești. Mâine, cu siguranță, nu vor mai putea fugi de ele. Mâine, Radu Munteanu va face acel lucru pe care trebuie să-l facă. Și, de acolo, furtuna va lua ce formă vrea ea. Dar asta, mâine. Că e, dacă trebuie spus la prosteală, ziua mai lungă. Azi, acum, nu trebuie să pomenească de griji. Nici să le poarte, ca până acum, pe umeri. Sunt grele, apasă rău, iar ei sunt în bâlci ca să nu aibă habar, acum, de ele. Dar Cătălinei afurisitele îi înconvoaie spatele și umerii. Nu vrea să fie așa. Nu vrea să... De fapt, el parează, face pe deșteptul, dar morcovul e cel puțin la fel de mare, dacă nu mai mare. Și, fir-ar să fie, presiunea asta, în loc să se-nmoaie, parcă se-ntărește, în loc să se disipeze, parcă se accentuează. Motivată, oare? E vreo presimțire? Intuiția transmite vreun semn? Dar, dă-le încolo, acum, pe toate. Până mâine, nu mai e un veac. Să intre, carevasăzică, în horă, lângă omul iubit. Asta, măcar

asta, poate să facă.

De pe margine, Radu Munteanu privește admirativ. E ceva de speriat, văru' ăsta. Ce viață e în băiatul ăsta. Ce fibră are în el. Ce poftă de veselie. Nimic din ce e omenesc, nu-i e străin. O ia înainte la horă, o ține pe Cătălina lângă el, se mișcă în ritmul muzicii, se unduie, se învârtește, poate că și chiuie, dacă e cazul. Nici dracu' n-ar zice, văzându-l așa, că e ditamai subcomisarul de poliție.

Ehei, și să vezi diseară, când, cu grație, o va scrânti el, ce chef de sărit la gâtul lui, va avea vărul. Căci, după cum vede cu ochiul liber că se prinde în toate, clar și la răbufnit e as. În fond, cum zice poporul, nu scapi, și-n gaură de târâtoare să te bagi, păcatele, multe, grele, cum or fi ele, te ajung, la un moment dat, din urmă.

Cristi Popa îl vede pe fostul ziarist cum privește spre ei și îi strigă din mijlocul horei:

– Hai și tu, Răducelu. Vino aici, lângă noi.

– Nu, nu... Eu nu mă pricep.

Polițistul îl trage în cerc:

– Stai liniștit. Nu e operație pe creier. A, pardon, scuze, iubita mea, n-a fost cu intenție. Dar așa zice omul, când zice... Hai, Răducelu, că e ca la cenaclu, serios.

Lăutarii întărită maximum coardele și burdufurile, lumea, care mai bine, care mai puțin, se unduie pe aci, iar fostul nebun e înnebunit de-a binelea de complexitatea clipei. Nu-l ducea capul că, poftim, se fâlfâie, ca profesioniștii, într-o horă, la bâlci. Niciodată, dar niciodată nu a mai făcut asta înainte. Acuma să-l vadă mama... Sau Alina. Sau Adina. Sau dentistul de i-a spus că se duce în Tibet, să-și încarce zenul. Mă rog, karma, dar tot pe acolo.

– Artă și precizie, Răducele, pe capul tău, îl încurajează polițistul. Și ziceai că nu te pricepi. Să ne simtem bine, frate, zic.

După o vreme, și cei mai înveterați dansatori, tot obosesc. Le iese din lăuntruri sufletul. Le curge nădușeala în ochi. Îi lasă picioarele de la atâta sărit. Li se pune junghi la încheieturi. Și, mai cu regret, mai fără, se lipsesc. Măcar pentru o vreme, cât să mai prindă nițică inimă. Ies, cu ochii la cei care continuă zbânțuiala, din joc. În fond, dacă nu ești dansator profesionist și nu vrei să dai jos tot surplusul de kilograme, bâlciul mai are, că tot ești pus pe distracție, și alte atracții. Și comediile – sau lanțurile – nu trebuie evitate, dacă tot

ați ajuns într-un loc de ăsta. Cristi e decis să se urce cu nevasta.

– Hai, mări, și voi!

– Doamne, Maica Domnului, Făcătoarea de Hristos! se aolește Țeapă. Dar, deci, vrei să fac pe mine de frică? Deci, vrei, șefu', de la înălțimea aia să mă scap cu oarece pe lumea asta, pe aici? Eu, deci, în așa ceva, nu mă urc nici dacă îmi dă Ardil Escu un milion de euro. Mai ales, că, deci, mi se zbate un ochi, de nu mai pot să-l țin drept. Adică treaz. Țasta e, deci, semn că pic de acolo, dacă mă pune dracu' să mă urc.

– Nu te uita la mine, vărule, că nici eu nu merg. Nu sunt mai breaz ca Țeapă. Deja mă ia cu ameteală. Și doar vorbim. Și doar mă uit într-acolo. Nu mă învărte și nu mă sucește mașinăria aia. Dacă mă urc, mor de-a dreptul, de panică. Senzațiile tari nu sunt pentru mine. Mă uit, însă, de pe margine. Și-i apreciez pe cei care au curaj să facă asta. Dar, recunosc, dacă mi-ar da Ardilul milionul de euro, despre care zice Țeapă, mi-aș călca pe inimă, aș zice vreo câteva rugăciuni, aș bate și câteva metanii și, fie ce-o fi, m-aș urca.

– Hai, noi, iubirea mea. Să fim una cu norii. Să atingem cerul. Să zburăm cu ciocârliile. Fricoși, oamenii ăștia... Babe... Ce să faci cu ei...

Plătesc și se urcă în două scaune din, cum s-a gândit de îndată Țeapă, monstrul cu inimă de fier. Cătălina pe unul în față, Cristi înapoia ei.

– Deci, e porcărie mare. Mare de tot. Comedia asta, zic, deci. Nu degeaba îi zice comedie. Nici măcar nu stau, deci, unul lângă altul. Că, dacă ești doi, mă gândesc, deci, că îți faci curaj altfel. Băi, șefulică, poate se strică magaoaia și rămâneți, deci, în vârful cerului. Doamne ferește! Mie îmi tremură brăcinarii, deci, din betelie până la gleznă.

– Ți-e frică, iubito? Dacă ți-e frică, mergem într-una mai mică.

– Nu, nu mi-e frică. Chiar nu-mi e. Ar trebui să-mi fie? Cu tine lângă mine? Am învățat să nu mă tem de nimic, dacă tu ești aici. Sau poate, știi și eu, domnule subcomisar, ți-o fi ție frică și încerci s-o dai cotită?

La scurtă vreme, mastodontul s-a pus în mișcare. Toate scaunele, legate de lanțuri groase, au început să se învărtească.

Vâj, vâj, făceau. Cristi Popa se prinsese, chiar înainte de pornire, cu mâinile de scaunul iubitei, drept care, în timpul funcționării, sprijinit doar de lanțurile protectoare, învârtea scaunul ei, de, cum ar veni, nici nu se vedea. Când scaunul din fața lui se oprea din învârtit, îl prindea iar, și iar îl suceea. Ei, acolo, în înalțuri, păreau fericiți. Adrenalina le curgea, serios, prin sânge. Dar jos, lângă drăcărie, Țeapă era terminat:

– Țștia sunt țăcăniți! Deci, o să cadă dracu', de acolo. Deci, dacă mai coboară întregi din porcăria asta de comedie, trebuie, deci, duși urgent la balamuc. Scuze, frate Răducelule. Dar oamenii ăștia nu mai au, deci, scăpare. Dacă la circ, deci, au nevoie de unii care să meargă la trapez și să sară, în gol, deci, fără plasă, că mi se împleticește și limba în gură, deci ăștia sunt nebunii de care e nevoie.

Când au dat sfinții și s-a oprit mașinăria, cei doi erau ca niște floricele. Doar părul Cătălinei scăpase din clama care îl ținea prins sus. Și, poate, un pic, hainele le erau în dezorânduială. După atâta smucit, e și normal. În timp ce Țeapă tot se perpelește să nu-i ia amețeala pe aici și să ajungă la spital, Radu Munteanu îi privește cu admirație pe protagoniști. Se potrivesc. În tot. În orice. Fac atât de multe lucruri împreună. Adică, dacă bine a văzut el, pe toate. Sunt la fel de nebuni sau, dimpotrivă, la fel de lucizi. Se iubesc și se ceartă cu pasiune. Pun suflet în orice. Sunt unul lângă altul. Se simt, fără să vorbească. Și, din nimic, strălucesc. Pesemne că lucrurile astea, într-un cuplu, nu pot fi contrăfăcute. Sunt sau nu sunt. Vin sau nu vin. Le ai sau nu le ai. Ei, cu adevărat, s-au simțit bine azi. În limita posibilităților din bălci, chiar s-au distrat, chiar au dat cu tifla cotidianului, chiar s-au pliat după toată oferta de aici. În fond, nu de asta au zis că vin aici, ca să se distreze, ca să-și încarce bateriile, ca să se relaxeze, după mult timp de tensiune? De asta. Sunt de apreciat. Ha, ha, ha... Îi vine să și râdă. Tocmai i-a trecut prin cap cum ar fi fost să o aducă el pe Alina aici, la bălci. Nu numai el, dar și toți oamenii care ar fi apărut în raza ei vizuală, ar fi fost făcuți cu ou și cu oțet, ar fi fost reclamați la, nu știu, protecția consumatorului ori a femeilor blonde, ar fi mâncat chiar, cu poșeta ei scumpă, bătaie. Păi, cum altfel... Că i se murdăreau de praf condurii, că unghiile sclipicioase deveneau opace, că părul blond i se făcea gri.

Doamne, cum ar fi fost să o aduci pe Alina, cu cosițele ei blonde, cu fițele ei, cu aroganțele ei, cu nesimțirea ei, la bâlci? Minunat spectacol, minunat, ar fi fost, dacă i-ar fi venit vreodată ideea să procedeze astfel.

Acum e bâlci și distracție. Iar diseară... Diseară, e altă mâncare de pește. Diseară, praful de pușcă neudat, cu siguranță, de nicio inundație, va face poc, poc... Vor fi trosneli, trosnituri, explozii. Se va auzi până la Ardil Escu. Și dincolo de el. Va curge, poate nu chiar la propriu, sânge. Da, diseară, la întoarcerea de la bâlci, pereții vor fi tapetați cu sânge. Sânge proaspăt. Sânge mult. Sânge colcăind de nebulie. Al lui... Păi, da, că un om normal la mansardă, nu ar fi făcut niciodată ca el. Nu s-ar fi agățat de... Nu ar fi spus că... Are dreptate Țeapă. Diseară și el va fi nebun și va merge pe sârmă. Jos, nu e nicio plasă de siguranță. Și, deși la nebuni a făcut multe, să meargă pe sârmă impecabil, ca să nu cadă, n-a învățat. Nu știe să-și țină echilibrul. Și va cădea. Cert, diseară va cădea de pe sârmă. Până jos, de la înălțimea la care se află, terci se face. Praf și pulbere. Cenușă... Vai de viața lui. Dar, capul face, tot capul trage. Deși, adevărul e că, nu doar capul, în atare situație trage.

Toată gașca hotărăște că, după atâtea zbenguie, a venit momentul să meargă și să mănânce. Adică niște friptane, niște mici, niște cârnați, și ce-o mai fi pe la vreuna dintre multele bodegi din bâlci – mâncare adevărată, cum a zis Țeapă – nu vată pe băț, acadele, halviță și alte prostii de genul ăsta, de care au tot ciupit, de când sunt pe aici. De ore bune, adică. Nici nu știu, dacă stau strâmb și judecă drept, când a trecut atâta timp. Bâlcii i-a înghițit și pe ei, ca pe toți ceilalți, care mișună pe aici. Din ce în ce mai mulți. E drept, mai e ceva până se înserează, deși, se prea poate ca și dacă se întunecă bine, în bâlci să fie, până târziu, în noapte, lume. Abia pe seară, vin artiștii mari, de la televizor, cum a zis tanti aia, mai de vreme, abia spre seară, se încing și mai mult grătarele și abia spre seară, cei necuplați, prind curaj și găsesc pe cineva. Căci, seara, cu parfumul ei romantic, prinde și atrage altcumva, lumea, în toate cele.

Cei cinci oameni, cu idei și priorități diferite, deși, clar, toți cu gândul, mai mult sau mai puțin, la Ardil Escu, mănâncă, se simt bine. Experiența bâlcii și-a pus pe fiecare, în chip diferit, amprenta.

Bărbații cer, pe lângă mâncare, și niște bere și vin. Isabela

nu se dă în lături nici ea de la vreo patru sticle cu bere: mă mai răcoresc, zice ea, că e un zăduf... Cătălina conduce la întoarcere. Și, oricum, nu bea bere și vin, sau altceva, prin bâlciuri. Acasă, cu omul ei, de gura lui, gustă la vreo ocazie un strop de vin. Nu că face fițe, cum cred unii, la prima vedere, când dau cu ochii de ea și de refuzul ei vizavi de băutură. Așa e ea. Fată bună, cum zice soțul ei, mereu, la casa omului. O comoară. Face economii. Nu se dă în stambă. Plus, bună și pentru condus la drum lung, când bărbatul, uite, simte nevoia să guste ceva alcool cu prietenii.

Limbile se dezleagă, discuția se aprinde, râsul gâlgâie în gâtleri, mai ceva ca vinul din clondire. Bărbații vorbesc, cum altfel, despre femei, prietena lui Țeapă le cam ține isonul. Femeile, în general, devin subiectul unei lungi controversă și polologhii. Ori, au toți păreri identice, ori, dimpotrivă, în punctele esențiale, se despart și fiecare o ține pe-a lui. E tot o filosofeală despre femei. Cum sunt ele – teribil de complicate – cum ar trebui să fie – ca ei... – cum iubesc – din toți răunchii – cum suferă – jale mare – cum sunt sau cum se lasă cucerite, cum se despart, ce vor, ce le trebuie, cât de bune sunt în viața bărbatului. De astea... Iar Ardil Escu și tot ce urmează să se întâmple zilele următoare, sunt, astfel, departe. Foarte departe. Atât de departe, că nici nu se mai ițește fostul președinte prin vreo fibră de gând.

Cătălina nu mai are stare. Se foiește pe scaun. Flecăreala asta se întinde prea mult. Nu-i place discuția purtată. Nici că soțul ei e prins în ea, titular de-a dreptul. Nici că, uite, se mai întind la ședere aici. Ar fi vrut să plece. Au stat destul. Au făcut cam tot ce se putea face. E ceva drum, până acasă. Și ea conduce mai încet, mai cu grijă, nu prinde viteză de formula unu, ca soțul ei. Și, deja îi e foarte dor de fetiță. A stat aproape o zi fără ea. A sunat de vreo 23 de ori, cam la fiecare membru al familiei, rămas acasă, cu prichindica și i-au spus toți că totul e bine, frumos și sub control. Și, parcă, farmecul bâlciului se cam estompează, acum că, deja, le-au făcut cam pe toate care se puteau face aici. În plus, orele fug. Foarte, foarte repede. Radarul nici n-are timp să le prindă, la ce viteză au. Și, inevitabil momentul așteptat se apropie. Ar trebui să se termine tot. Ar trebui să fie bine. Ar trebui ca toate coșmarurile lor să ia sfârșit. Așa ar trebui, date fiind toate faptele. Numai că, inexplicabil,

ea se teme. Teme un pui de neprevăzut. Teme o învârteală corleonească. Teme un deziderat inexorabil. Și, tot mai mult i se imprimă în cap că piesa, nu știe de ce, n-a ajuns la final. N-a căzut cortina. Mai e un act. Și încă unul. Și câte-or mai fi. Actorii, nu știe de ce, refuză să iasă din scenă. Nici spectatorii nu pleacă. Deși, aplauzele parcă nu se aud. Piesa curge, habar n-are cum, pe mai departe. Vorba cântecului: sfârșitul nu-i aici.

– Se plictisește iubita mea? Ce este? O trage Cristi mai aproape de el. Te-a supărat ceva? Sau, vrei să plecăm?

– Da, vreau să plecăm. Călătorului îi stă excelent cu drumul. Și pe drum. Mi-e foarte dor de fata mea. Despre trâncăneala ta, aiurea, lasă că vorbim noi acasă, derbedeule! Dar, acum, simte-te bine cu băieții și, când terminați toate astea de pe masă – că ați luat ca pentru un regiment din toate – plecăm. Am răbdare până atunci. Dar, doar până atunci. Nu ne mai lungim, după asta. Mă duc, între timp, să iau niște înghețată.

Pornește cu pasul ei ușor spre alt colț din bâlci. Acolo a văzut mai devreme înghețată. Care, chiar și așa, de bâlci, părea să fie bună. Și făcută în condiții igienice – deși, pe aici e un praf ca pe câmp, în urma tractorului care ară – unele care nu te bagă, neapărat, în spital, după ce mănânci una.

Își face loc printre oameni – da, e cum au preconizat și ei, tot mai aglomerat în bâlci – cu gândurile ușor aiurea. Abia așteaptă să ajungă acasă. A mai vorbit și adineauri cu mama și cu bunica lui Cristi despre copil, despre casă, despre tot. E în regulă. Tot. Nu sunt probleme de niciun fel. Sunt toate bune și la locul lor. Dar tot așteaptă, cu nerăbdare, să ajungă în casa ei. Unde se simte omul mai bine, mai în largul lui, mai confortabil, decât acasă la el? Plus că, de la toată țopăiala de pe aici, de la toate învârtiturile, de la toată agitația, abia așteaptă să facă o baie. Și are poftă, cum a zis și Cristi, de-o ciorbă de perișoare. Musai pune de-o oală, mâine dimineață. Dacă n-o fi făcut, deja, mama lui Cristi una. În fond, și mama ei. Mama lor, a amândurora. Ea nu are pe nimeni altcineva în lume să-i spună astfel, mamă. Ambii părinți i-au murit demult, când era micuță, într-un accident de mașină. Măine, dacă astea, cotele apelor Dumării, cum ar veni, sunt în limite normale și rezonabile, își ia bărbatul și copilul și se duce să aprindă o lumânare la căpătâiul lor.

A trecut ceva timp, de când n-a mai fost la cimitir. Ce chestii îi trec prin minte, acum. Probabil, ca să nu-i năvălească iar temerile de mai devreme. Desigur, toate care-i bubuie prin cap acum, sunt importante. În felul lor.

Dar – și gândul nebun o cotește, mintenaș, la prima intersecție – la fel de important, în momentul ăsta, este să se termine o dată tot stresul, să se întâmple ce trebuie să se întâmple, să se instaleze iar liniștea în viața și în casa lor. Îi e dor de ei liniștiți. De ei fără Ardil. De ei, cei de odinioară. Și-i e dor și de o plecare undeva, la mare. Unde să uite, cum zicea și Cristi, de telefon, de televizor, de știri, de net, de facebook, de lume, de ceas, de tot. Să se trezească amândoi la ce oră vor, să se culce, dacă așa le vine, în crucea zilei, să facă orice și oricâte prostii își doresc. Pentru asta, așa cum a zis bunica, nu e nevoie – de fapt, se impune chiar să-l lase acasă – să ia și copilul cu ei. Se duc mai încolo, că vara e lungă, și cu fetița. Oricum, mai spre sfârșitul ei, ca să se mai ostiască soarele ăsta, care arde rău, tot mai rău. Dar, câteva zile să fie ei doi. Ei singuri. Ei, ca la facerea lumii. Ei, ca odinioară, Adam și Eva. Ei, fără grija ori apăsarea lui Ardil Escu.

Nu departe, ba, chiar foarte aproape de locul pe unde trece Cătălina, e vânzoleală mare. Și lume multă. Și agitație de nedescris. Au fost toată ziua astea, nu-i vorbă. Doar că acum, aici, nu știe să spună în ce fel, dar sunt altfel toate. Un grup mare de bărbați și de femei aplaudă, zâmbeste, strânge frenetic mâini. Nu-și dă seama ce e. Și, deși nu e neapărat curioasă, se dă mai aproape. O fi Fuego, care a terminat, vorba lui Cristi, de împodobit bradul. Totuși, cei din grupul ăsta de aplaudaci nu par oameni de-ai locului. Cei mai mulți sunt la patru ace. Au, așa cum nu toată lumea are în bâlci, costum și cravată. Bărbații. Dar și femeile sunt sobru îmbrăcate, doar că nu au cravată. Rochițe de tot felul și de toată culoarea, taioare ușoare sau cam pline, pentru vremea de acum... Zâmbete largi, priviri admirative, palme care nu obosesc să aplaude. Ca la spectacol. Și, un infernal miros de parfumuri de toată mâna – mai dulci, mai suave, mai tari, mai proaste, mai ieftine – vine dinspre ei. Ce eveniment o fi? Căci, parcă n-a văzut niciun afiș, la intrarea în bâlci, ori chiar în bâlci, prin care să se anunțe nu știu ce eveniment. Uite și soarele ăsta cum bate pieziș chiar peste adunarea asta, de nu reușește să

vadă bine ce e aici. Sigur, nici ochelarii de soare, cei de acasă, buni, în conformitate cu normele europene, nu ăștia din bâlci, cu care ei s-au jucat, nu i-ar fi fost de ajutor. Ar fi protejat-o de soare, dar de ajutat să vadă mai bine ce e, nu o ajutau. Și, ce-i drept, toți ăștia, gătiții, sunt oarecum despărțiți de lumea cealaltă. Nu că sunt băgați în vreun țarc, izolați acolo, dar nu par că se amestecă, nu-i așa, cu plebea. Câte un rătăcit, ca ea, mai privește, admirativ sau curios, dar de pe margine.

Aha, acum vede mai bine. Cei mai mulți dintre spilcuiții ăștia, sunt împărțiți pe două laturi. Unii într-o parte, alții într-alta. (Ca la cununia civilă, când invitații se pliază pe de lături și lasă mirii să se pupе). Iar în centru, în cazul de față, desigur, sunt vreo patru bărbați, care strâng cu zâmbete, mâinile celor de pe margine. De fapt, că acum chiar vede mai bine, doar unul, înainte, strânge, în dreapta și în stânga, mâini. El nu e îmbrăcat protocolar, ca restul, dimpotrivă, e lejer și fără să fie gătuit de cravată – obiect obligatoriu din decor – ca ceilalți. Care, cinstit vorbind, pe căldura din bâlci, îi cam face pe purtătorii ei să se aleagă – asta e, arta cere sacrificii – cu ochii ieșiți din orbite. De ce s-ar îmbrăca vreun om, fie el femeie sau bărbat, atât de protocolar, pe căldura asta și într-un loc atât de banal, chiar murdar, ca bâlciul? Unul, poate să fie excentric, altul poate că e arogant, altul nu-și dă seama de penibilul situației, dar mai mulți, clar, au o obligație, respectă un protocol, participă la ceva important. Of, razele astea de soare... Pieziș vin pe oamenii din fața ei... Bărbatul neîncorsetat astfel, de ținuta incomodă a celorlalți, e înalt și drept, nu ca o lumânare, dar pe aproape, deși se vede cu ochiul liber că nu mai e deloc, chiar cu părul vopsit cum e, la prima tinerețe. Are ochelari de soare la ochi și, de fiecare dată, când strânge câte o mână, zâmbeste și spune, câte o vorbă, două. Dintre ceilalți bărbați care-l împrejmuiesc, doi par că fac prezentările – cutărică, nodică... – unul e atent, mai degrabă, la ce se întâmplă în jur, decât la ce spun ceilalți doi. Vigilentul, cum l-a numit în gând, Cătălina, pare că scrutează, cu ochi ager, fiecare colțișor din bâlci. Se uită și la dreapta, și la stânga, și în sus, și în jos, și în toate părțile. Femeia nu înțelege. De ce atâta precauție? Asta e doar un amărât de bâlci, nu poligon de tragere. N-a văzut, de când se învârtește pe aici, nici un lunetist, cu arma în cătare. Mai mult de pistoalele cu apă ori de

tragerea la țintă, de unde a câștigat Cristi ursul, nu poate fi vorba. Deci, de unde să pice vreun pericol... Mai degrabă scapă vreo vacă de prin vecini și dă buzna aici, având în vedere că locul pe care se ține bâlciul e un islaz, decăt...

Hm... Dacă era Fuego, erau toate mamaile aici, să-l pupe și să-l ia în brațe. Că el are, în primul rând, mare trecere și lipici la doamnele coapte, de la țară și de la oraș, în egală măsură. Ori, aici, nu e nicio cucoană gata să se îmbrățișeze cu artistul. Nu e nimeni genul acela. Aici, e alt personaj. Aici, este vorba de la un capăt la altul, despre altă plămadă. Cei cu prezentările înaintea. Cel cu ochelari de soare, la fel. Strânge mâini și zâmbește. Uneori, pare că spune câte o glumă, căci asistența râde, nestăvilită. O doamnă cu coc mare, înalt, dar demodat, care cade cam ca nuca în perete în bâlciul ăsta, aproape că strigă din toți răunchii:

– Vă mulțumesc că existați! Vă mulțumesc că sunteți aici. Și mulțumesc că sunt contemporană cu dumneavoastră.

Oho... I-auzi! Interesant. Dar ce se întâmplă? Aproape că, la fel ca în cuvântul interesant, care i s-a ițit pe buze, Cătălinei îi iese, deocamdată, cu nt. E închisă. Nu știe, încă nu știe ce se întâmplă. Și n-are deloc idee în ce notă poate fi citit mulțumesc-ul ăla de adineauri. Dacă lumea din careul acela n-ar fi așa de împopoțonată, ar crede că este vorba despre vreun medic celebru, care a venit să ia tensiunea oamenilor din sat.

Bărbatul care strânge mâini, o pupă, fericit, pe amândoi obraji pe doamna cu coc. Ce-i drept, nu țî se spune în fiecare clipă lucrurile spuse de respectiva. Iar el e, parcă, și mai degajat și mai încântat de situație. Probabil, și de cei cu care tot dă mâna. Sunt pe placul lui. Și pe o parte și pe alta a cercului respectiv.

Cătălina chiar e curioasă, de acuma. Cine sunt ăștia și ce fac în bâlci? Că doar nu sunt Gregorian Bivolaru și adepții lui, din MISA. Și nu sunt. Că yogiștii, dincolo de alte considerente, nu se îmbracă la patru ace. Vreun nene de pe șanț, care a adunat alți neni, ca el, aici, la ceas de seară, ca să se distreze în felul ăsta, nu e. Sigur nu e. Dar nici nu știe ce poate să fie. E, oarecum, indignată. Doar nu...

Aproape că bărbații din mijlocul centrului format ad-hoc, au ajuns lângă ea. Soarele îi stă, în continuare, în față, și nu distinge,

deși se străduiește, bine. Omul cu ochelari de soare se oprește în fața ei. Și, când ea, bulversată, înțelege – poftim, mai devreme nu se putea întâmpla asta, ca să se care de aici – cei doi cu prezențările se opresc, intrigați.

– Domnu' președinte, dânsa nu e din partid de la noi.

Numitul își saltă ochelarii un pic pe frunte și privește mai bine la apariția minunată din fața lui, una cu părul negru oarecum în dezordine și cu ochii atât de verzi.

– Știu, măi, dragă, le răspunde celor doi, știu. În mare, îi cam cunosc pe toți, din partid. Știți și voi că nu sunt pafarist. Eu când fac o treabă, o fac cu simț de răspundere. Nu sunt ca tinerii frumoși și liberi, din generația de azi. Dar doamna – sau domnișoara – are niște ochi spectaculos de fabuloși. Nu se poate să treacă cineva pe lângă așa frumusețe. Te izbește și te oprește din mers.

Și, ca să fie mai convingător, își dă ochelarii de soare jos, de tot. Ca să poată și să privească mai bine, și să fie privit. Adică s-o vadă pe femeia frumoasă din fața lui, dar și ea să știe cu cine are de-a face. Apoi, cu un gest de dandy, întinde mâna spre Cătălina:

– Ardil Escu este numele meu.

În mintea Cătălinei se îmbârligă, pe repede înainte, două gânduri: pe mine cum să mă cheme în fața ăstuia și, de n-ar veni Cristi acum, taman acum, cu gând determinant și feroce, să-i bată, văzând-o înconjurată de atâția bărbați, pe toți cei de față. La rând îi ia. Unul nu scapă. Poc, poc... De zici că sunt în Șapte păcate. Și, după ce le aplică primul tratament, urmează runda a doua. Tot așa, la rând... Dar, prezența de spirit nu i se lasă așteptată – știe, deci, când să dea buzna – și întinde, aparent încântată, și ea mâna către Ardil:

– Marina... Marina Constantinescu.

Mâna fostului președinte o strânge intens pe-a Cătălinei. Ochii lui sunt scufundați, fără putere de stopare, în lacurile verzi ale femeii. N-a văzut de când e – și e și el de niște ani, chit că vrea să pară mai tânăr, așa, cu părul cănit, cum e – așa frumusețe de ochi. Așa limpezime. Așa adâncuri. Așa minunăție. Așa...

– Marina... Marina, carevasăzică... Aveți un nume foarte frumos, domnișoară. Sunt încântat să vă cunosc.

– Mulțumesc. Și mie îmi pare bine să vă întâlnesc, față în față.

– Mă repet, dragă Marina. Sunteți încântătoare. Și aveți niște ochi superbi. Urmăresc cu preocupare și îngrijorare cum vă privesc toți bărbații din acest bâlci.

Și îi strânge mâna cu-ale lui, amândouă. Practic, mâna Cătălinei cade prizonieră mâinilor lui Ardil Escu. Pe ea, ca pe părtașa lui Cristi la toate nenorocirile făcute de fostul președinte, o trec, dintr-o dată, fiori reci, la atingerea aceea. De parcă, mâna ei a atins, fără să vrea, o reptilă de care se teme. Pe care, în mod normal, nu trebuie s-o atingă. De care, întotdeauna, trebuie să se ferească. Ah, și dacă apare acum nebunul ei de soț, tot bâlciul, tot, ia foc. De la un capăt la altul, se face vâlvătaie. Foc și pară va fi pe aici, în cinci secunde. Pălălaie de nestrunit, ca să nu zică chiar, cum îi vine să zică, bâlciotecă. Turcii și tătarii mai lăsau, poate, ceva în urmă, așa supărați cum erau, că toate fântânile erau otrăvite. Din milostenie ori neatentie. Dar Cristi Popa, dacă vine, pune tot, tot, pe butuci. Inclusiv pe Ardil Escu, pe care, astfel, nu mai trebuie să-l alerge cu legea în mână, prin toată lumea.

Și, totuși, Cătălina simte, cu intuiția ei de femeie deșteaptă, că nu-l lasă degeaba pe Ardil Escu să strângă acum între mâinile lui, mâna ei. E otrăvită atingerea asta și ea o simte în consecință. Dar, întâlnirea asta, acum, aici, nu este, nu poate să fie întâmplătoare. Drumurile lor nu s-au intersectat aiurea. Trebuie să fie ceva serios, chiar important, care i-a pus față în față. Așa că, nu o ia la sănătoasa, cum, pentru o clipă, i-a trecut prin cap să facă.

– Vă mulțumesc mult. Sunt onorată de așa compliment.

– Cu tot dragul. Din suflet. Așa femeii minunate, ca dumneavoastră, să tot întâlnești prin bâlciurile patriei.

Și mâinile lui nu au de gând să elibereze mâna Cătălinei. Bărbații care îl însoțesc sunt nedumeriți. De ce o bagă așa de mult în seamă, pe doamna asta, că doar nu e din partid? Pe margine, ceilalți membri își dau, discret, coate. Președintele, care e mereu inimă zburdalnică, a pus ochii pe străina asta.

– Sunteți de aici, Marina?

Ce să răspundă? Țasta, te pomenești că știe deja răspunsul. Mai bine să spună drept, de data asta:

– Nu, domnule președinte. Nu sunt de aici. Sunt din Ploiești.

– Da? Frumos oraș. Și, totuși, cum de nu v-am întâlnit eu

până acum? Că am fost de multe ori pe acolo. Am locuit, o vreme, în orașul dumneavoastră. Am și o casă acolo. Știți?

Simplă precizare? O invitație discretă? Hm...

– Sigur. Toată lumea știe.

Deja, apropierea mâinilor lui de mâna ei devine deranjantă. Nu din cauză că atâția ochi văd asta și o interpretează în fel și chip, e treaba stăpânilor ochilor ce cred, dar ei nu i-a mai ținut nimeni mâna în felul acesta. Și numai bărbatul ei are dreptul să îi strângă degetele, să i le apese în felul ăsta, să îi ia, cum vrea el, mâna în stăpânire. În rest, nimeni altcineva. Așa vrea ea. Și așa e. Fie el, fir-ar să fie, și Ardil Escu. Sau, tocmai de aceea. Drept care, aproape furioasă, deși n-ar vrea să se vadă asta, își trage din strânsoarea aceea molatică, mâna.

Ardil înțelege. Nu insistă. Femeia, concluzionează, e pudică. Și serioasă. Și la locul ei. Alta, n-ar fi dat, în veci, prima drumul mâinii prezidențiale. Dimpotrivă. S-ar fi agățat maximum de strângerea aia de mână. Ce, e de colea să-ți ia mâna într-ale lui, ditamai șeful de stat? Dacă ar fi luat-o de mână pe trecuta aia de mai adineauri, în felul ăsta, nu-l mai dezlipea nimeni de ea, nici cu glașpapier. Ehe, când era președinte, era jelanie mare cu femeile care voiau să îl pupe. Bine, nici acum, la zece ani de când i s-a terminat mandatul, nu stă prea rău. Are multe admiratoare, peste tot. Dar, da... Acum, apropierea aceea plăcută s-a terminat. Și, cu părere de rău, bate în retragere.

– Mi-a părut bine să vă cunosc, doamna Marina.

Dă să facă un pas, dar parcă mai trebuie să îi spună ceva femeii cu ochii ăștia atât de mirifici:

– Dacă aveți vreodată nevoie de ajutor, orice ajutor, nu ezitați să mi-l cereți. Mă căutați și eu fac tot ce îmi stă în putință să vă fiu de ajutor. Eu, știți, îi ajut pe toți compatrioții mei, că de aia am fost cotate unul dintre cei mai buni președinți, dar pe femeile cu ochi așa de verzi și de frumoși, în mod deosebit. Întotdeauna și în orice privință. Să nu uitați, eu din public am plecat, în public mă întorc.

– Am înțeles, domnule președinte. Așa voi face, dacă va fi cazul. Mulțumesc.

Aha, acum observă Ardil: fata asta nu îi spune, ca mai toți cu care vorbește, domnu' președinte, i se adresează, ferm și imperativ,

cu domnule președinte. Așa cum, de fapt, e și corect. Domnule președinte... Ceea ce înseamnă că, nu e doar serioasă și la locul ei, e și inteligentă. De altfel, se vede din întreaga ei ținută că nu e de lepădat. N-a aterizat pe aici, de pe Marte sau, și mai aiurea, de pe Saturn. Ce-o face singură în bâlciul ăsta amărât? O fi venit la părinți și o fi trecut pe aici, un pic. Că măritată, nu pare să fie.

– La revedere! îi mai spune Ardil Marinei. Nu uitați, orice aveți nevoie...

Toți, în frunte cu fostul președinte, s-au pus în mișcare. Un domn între două vârste se oprește, rușinos, în fața femeii cu care președintele a stat de vorbă:

– Săr'na, domn'șoară. Dacă vreți să vă înscriu' în partid, la noi, vă aduc eu o cerere de adeziune. Tre' doar s-o semnați. Imediat o rezolvăm.

– Nu, nu... Nu vă deranjați. Vă dați seama că, dacă vreau să mă înscriu, nu o fac aici, în bâlci. Mă duc direct la domnul președinte.

Bărbatul ridică din umeri: asta e, a încercat și el. Să se ducă toate femeile astea frumoase la președinte. Bună ar fi asta, de acum, de un premier. Pentru când vor lua puterea. Că atrage poporul și are, ceva de speriat, vorbele la ea. Dacă domnul Ardil iese președinte, e bine să aibă în vedere o așa posibilitate. Păi, nu se spune mereu că nu sunt promovate femeile? Că ele sunt lăsate la coadă și bărbații trecuți în față, fără merite? Uite, chiar la prima ședință oficială pune problema. Domn'le, va zice, trebuie să recrutăm în rândurile noastre oameni tineri, neimplicați în scandaluri politice, neprihăniți și cu cârca bună de muncit pentru țară și pentru partid.

Cu coada ochiului, așa stupefiată cum e, de întâlnire și de tot, Cătălina se uită după toți oamenii aceia. Unde se duc? De ce erau în bâlci? Doar nu aveau ședință de partid aici. Că, din câte știe, fără sediu n-au rămas. Și, dacă voiau altă ambianță, nu aia, apăsătoare dintre patru pereți, se duceau la vreo cârciumă.

Hm... Ce fac ăștia aici? Și, nu cumva pune Ardil pe cineva s-o urmărească? De dă cu cracii în sus toate planurile lui Cristi, de prindere a fostului președinte? Cum convoiul se îndepărtează, o ia și ea, încetîșor, în urma lui. Trebuie să se asigure că nu periclitează nimic din ceea ce, legal, ar trebui să urmeze. Ardil merge înainte.

Și, ca și mai devreme, ca și altă dată, strânge mâini. Ale celor din bâlci, de data asta. Cu unii, care îl descoperă bucuroși, se pupă. Cu alții, pentru că așa cer aceia, face poze. De la câte o femeie, mai ia în brațe câte un copil. Zâmbește, spune glume, vorbește cu lumea. Unii, care nu-l plac, se țin deoparte. Nu-l huiduiesc, chiar dacă nu le place mecla lui, a trecut, în fond, mult de când nu mai e în fruntea țării. Acum, alții trebuie înjurați și huiduiți.

Ardil Escu repetă și repetă și tot repetă operațiile de socializare, numite mai sus. Și, în felul acesta, făcând o mare baie de mulțime, iese din bâlci, însoțit de toți ai lui, din partid. Aceștia se urcă într-un autobuz tras într-o margine de drum. Ardil se urcă în mașina pe care, pare, așa de la distanță, că o conduce vigilantul. Cel care era în bâlci câinele de pază al fostului președinte. Nimeni dintre cei care au fost în grupul ăla – și Cătălina a fost foarte atentă – nu rămâne în bâlci. Nimeni nu e, că s-a uitat bine, pe urmele ei. S-a mișcat, s-a sucit, a luat-o pieziș și de-a dreptul. Dacă era urmărită, urmăritorului i-ar fi fost greu să o țină sub supraveghere, la toate slalomurile ei și s-ar fi trădat. Nu e, însă, nimeni. Deci, Ardil nu a dat, mai mult decât trebuie, importanță, ochilor ei verzi. E bine. Asta e bine. Abia acum, când s-a asigurat că nu e urmărită, că nu o ține nimeni în vizor, că nu e nimeni lăsat la înaintare, pe lângă ea, Cătălina îl sună pe Cristi:

– Așteaptă-mă în locul în care te-am lăsat. Dar, dacă se poate, singur. Trimite-i pe ceilalți, nu știu, după țigări. Vezi tu cum faci. Vreau să vorbesc ceva cu tine. E important. Nu, nu veni înaintea mea. Acolo, unde ești, e mai ferit. Ajung acum.

Vreo zece minute mai târziu, Cătălina îi povestea întreg episodul soțului ei:

– Ardil Escu a fost în bâlci. M-am întâlnit cu el. Față în față. S-a prezentat, mi-a strâns mâna, mi-a spus că sunt frumoasă și că am ochi frumoși. Stai, nu sări ca un nebun. Nu s-a-ntâmpnat nimic. Doar m-a ținut de mână. Și mi-a spus ce ți-am zis. Și că, dacă am, vreodată, nevoie de ajutor, să nu ezit să i-l cer. Era cu toți ai lui, din partid. De aici, au plecat cu toții undeva, nu știu unde. Probabil că, au pe undeva, organizată vreo întâlnire de partid. I-am pândit. I-am văzut pe toți plecând. Stai liniștit. Nu m-a urmărit nimeni.

Subcomisarul formează un număr:

– Am nevoie de o informație. Urgent. Află-mi și mie pe unde organizează acum, în seara asta, partidul fostului președinte Ardil Escu vreo masă tovărășească. Nu știu cu ce ocazie. Dar am nevoie de toate datele pe care le afli, în legătură cu asta. Cum am zis, grabnic. Cu viteza vântului turbat. Vezi că s-ar putea să fie vreo locație de pe lângă Buzău. Aștept.

– Ardil Escu în bâlciul ăsta amărât... Am plecat de acasă, tocmai ca să scăpăm de el și, culmea fatalității, de cine dăm aici? De Ardil Escu.

– Ai dreptate, iubito. E culmea culmilor. Ce șanse, în ce procente, existau ca să dăm de el aici, și totuși, am dat. Adică, ai dat. Frumoasa mea... L-ai făcut pe Ardil Escu să se ploconească la tine. Hm... Ardil cu partidul în bâlci. Nu știu cu ce prilej baia asta de mulțime. Că anul ăsta, dacă nu ne lasă glagoria, alegeri nu sunt. De niciun fel, ca să zici că își propulsează partidul la locale sau la europarlamentare. Doar dacă, nu cumva, la prezidențialele de anul viitor, nu candidează el, în persoană, din nou.

– Pare logică deducția asta, Cristi. A fost doar un mandat președinte. Poate să mai candideze. Legea îi permite. Și o campanie electorală se pregătește din timp, nu pe ultima sută de metri. Pe de altă parte, membrii de partid, din toate partidele, adică, mai fac întâlniri de astea, cum le-ai zis, tovărășești. Să se mai cunoască între ei, să mai schimbe impresii, să mai afle dedesubturi, să mai toace niște bani, să mai încalțe fraieri alături de ei. Că mi-a zis și mie unul, după ce a plecat Ardil, că iese cu adeziunea pe interval, ca să fiu colegă de partid cu ei. Dar, da, e straniu de-a binelea, să ne aflăm, noi și Ardil, în același loc, în același timp. Am vaga senzație că nu vom scăpa prea curând și prea ușor de el.

Cristi se înfioară. Da, și el are tot impresia asta. Vor mai dansa, ceva vreme, cu Ardil Escu. Nu știe să spună de ce. Nu are, în clipa asta, niciun motiv să creadă asta. Dar, cu siguranță, bâlciul – bâlciul ardilesc – nu se va isprăvi o dată cu bâlciul ăsta, unde azi, toată ziua, au încercat să uite de Ardil.

Informația solicitată, despre masa tovărășească, a venit repede. Partidul lui Ardil, cu el în frunte, petrece într-o pădure din partea cealaltă a locului unde se află ei acum. Unul dintre membrii de partid a deschis acolo o cârciumă, un restaurant, o locanță, ceva.

Și i-a pofțit pe toți la el, să-i facă safteaua la local. Altfel spus, dă și el ceva, așteaptă, la rândul lui, altceva. Cine știe. Poate contracte cu Statul. Poate numirea în vreun post călduț. Poate punerea pe cine știe care liste la următoarele alegeri. Lumea politică e, în permanență, un troc. Dau și eu, dai și tu, nu trebuie să iasă nimeni în pierdere. Să câștigăm toți. După facultăți. Și, da, e o cloacă lumea asta. Politică. Un loc unde, cine intră, rar, dar rar de tot, rămâne cu pantofii nemurdăriți de noroi. Și să încerce să nu calce în nămol, dacă nu are umbletul bun, coloana dreaptă, obrazul de om, nu de porc, greu își menține botinele neafectate. Căci, pe unde calcă, e mizerie, obscur, infect.

Bun. E timpul să vină și ceilalți, de pe unde i-a zgornit subcomisarul, iute, când l-a sunat nevasta, și să plece spre casă. Ziua este departe de a se termina. Acasă, în chip discret și serios, un dosar, mai multe, cine știe, vor stârni, curând, taifunul. Țala pe care, de mai multă vreme, mai mulți oameni îl așteaptă. A venit, iată, momentul.

.....

Când au băgat mașina în curte, bunica le-a ieșit, nerăbdătoare, în prag. Abia aștepta ca nepoții ei să-i povestească, pe larg, cu multe amănunte, ce-au făcut la bălci. Ehe, ce s-ar mai fi dus și ea, dacă era mai tânără. S-ar fi dus și fără să fie, dar s-a gândit să-i lase azi numai pe copiii ăștia doi, să fie și ei nițel singuri. Să se mai relaxeze, să se mai bucure, să se mai destindă. Că, nu știi ce au, par să fie bine ei, dar zici, în ultima vreme, că li s-au înecat corăbiile. Corăbiile, nu flota. Și acum, bunica ar fi vrut să stea la taclale cu ei. Și-i imagina veseli, puși pe glume, gata să o ia, cum fac adesea, mai ales Cristi, în răspăr. Ei îi place. Nu se supără. Și încearcă să țină pasul cu ei, care sunt tineri și plini de viață. Dar, acum, fețele lor par îngrijorate, deși se căznesc să afișeze câte o mină relaxată. În plus, nu sunt, cum credea, singuri. Țeapă e cu ei. La fel și domnul ăla pipernicit, de era și dimineață aici. Țștia de ce-or fi mai venit acuma, noaptea, la casă de om? Ce, ei nu știu că aici nu e birt și că mai e și un copil mic, care trebuie să aibă liniște?

Cătălina se apleacă și o pupă pe bunica – o mână de om – Cristi se îndreaptă cu cei doi bărbați, spre masa din grădină.

– Iubire, să aduci tu, te rog, ceva rece, de băut. Nu știi, și niște rogodele.

Nevasta aprobă doar cu o înclinare a capului și se întoarce spre bunica:

– Ia, zi, cum a fost? Ok? Prințesica doarme? V-a supărat?

– A fost, a fost bine, mamă. Cum să nu fie? Prințesica a adormit. Că la cât am zgâlțâit-o azi, toți... Am cam ținut-o trează, ca să doarmă neîntoarsă și să puteți în noaptea asta să închideți și voi un ochi. Că de la dințișorii ăia doi, de la măselușe, e agitată. Dar...

– Ceilalți unde sunt, ce fac? Mama, tata...

– Ceilalți... Mamă-ta și Reta dorm, fiecare în câte o cameră. Au căzut răpuse, după o zi de alergat după aia mică. Niște pârпâte amândouă. Zici c-au tras la sapă. Și, dacă zici că sunt mai rău ca babele, le sare țandăra. Tată-tău și bunică-tău joacă table la bucătărie. S-au omenit cu niște vin din stocul lui Cristi și descântă la el, de pe la șase. Dar voi? Nu v-ați simțiti bine la bâlci?

– Ba da, ba da... Ne-am simțit bine. A fost frumos. Ne-am distrat.

– Atunci, fata mea, dacă a fost așa de frumos și v-ați distrat așa de bine, de ce aveți amândoi fețele astea lungi? Că parcă ați ieșit din tranșee, nu veniți de la distracție. Și încă ceva, Țeapă și cu nea omu' ălălalt au fost cu voi, acolo?

– Da, am fost împreună.

– Da' ei de ce-au fost? Ce treabă aveau cu bâlciul vostru?

– Ei, bâlciul nostru... De unde e bâlciul nostru? Le mai exagerezi și tu.

– Au fost, bine, dar ce mai caută la voi, la ora asta? De ce nu s-au dus acasă la ei? Ce mai caută pe capul vostru?

– Se vor duce, stai liniștită. Mai au ceva de vorbit cu Cristi.

– Hm... Păi, pe acolo, dacă tot ați stat o zi întregă împreună, de ce n-au vorbit? Cine i-a împiedicat? I-a prins acum limba-rița? Aici nu-i treabă curată... Pun ei ceva la cale. Dar aflu eu. Că nu m-am dat ieri jos din salcie.

– Adevărat. Nu te-ai dat ieri. Nici din salcie, nici din plop. Dar, buni, stai liniștită, nu mai face tu pe detectivul, că nu e nimic. Mă duc să pup copilul, apoi le duc în grădină ceva de băut și vin să mai vorbim amândouă un pic. Desigur, dacă nu ți-e somn.

– Nu mi-e somn, mămică, nu mi-e... Ce, eu sunt ca femeile alea, de dorm duse odată cu găinile? Eu sunt în vână, mă țin bine și nu mă dau bătută cu una, cu două. Ca să nu mai zic că tot oi dormi pe lumea aialaltă.

– Cu ultima propoziție, spui prostii. N-avem noi treabă acum cu lumea aialaltă. În ce privește prima parte, mă bucur că spui asta. Așa să te țină Dumnezeu încă o sută de ani, în vână și sănătoasă și voioasă.

Și Cătălina o îmbrățișează și o pupă din nou, pe bunica.

– Așteaptă-mă în living, că vin repede. A, mai bei o cafea cu mine la ora asta? O fac slabă...

– Beau, de ce să nu beau? Cu nepoata mea preferată, beau orice, oricât, oricând.

– Oriunde. L-ai uitat pe oriunde...

Peste vreo zece minute, cele două femei stăteau comod pe canapea și tăifăsuiau, în fața unei cafele fără cofeină. Nepoata îi povestea, în mare, ce și cum a fost la bălci. Cu promisiunea fermă, că data viitoare, când mai e, pe undeva, vreun astfel de eveniment – că e eveniment – merge și bunica împreună cu ei și cu fetița. Căci, cu siguranță, ei îi va plăcea într-un astfel de loc. Fata asta vorbește, îi spune lucruri bunicii, dar e foarte preocupată. Parcă stă pe un arici, nu pe canapea, cu vreo două pernuțe sub ea. S-or fi certat pe acolo, pe la bălci? Că s-au dus cu liota după ei. Dacă vrei să te relaxezi, te duci în doi, ca oamenii, nu faci pelerinaj cu tot autobuzul... Că și popa de la ei din sat face de astea. Cică te duce el, împreună cu alți credincioși, la Mormântul Sfânt. Transportul și micul dejun asigurate. Așa și cu ei. Numai el, Cristi, e de vină, că îi cară pe toți ăia după ei. Normal că pe fată o apucă nervii și normal că e deranjată. Și-așa îi rabdă și îi tolerează multe golanului de Cristi.

Povestea, povestea, apoi, într-o doară, Cătălina a rugat-o pe bunica:

– Nu-mi întorci și mie ceașca? Hai, adună-ți talentele de vrăjitoare bună și ghicește-mi și mie în cafea. Hai, buni! Hai, că de multă vreme nu mi-ai mai spus ce vezi în ceașca mea!

– Hm... Am zis eu că aici nu e treabă velină, cum zice Cristi. Nu la orișice cafea de-o bem amândouă, și bem, slavă Domnului, sari pe mine să-ți ghicesc. E ceva la mijloc aici. Păi, dacă vrei ghicit,

să ghicim, fata mea. Să vedem ce zice ceașca asta. Numai să nu vină oamenii ăia de la bucătărie, că știi că tac-tău mare face pe nebunu', când mă vede că mă uit în cafea, ori că întind cărțile.

– Nu vine niciunul. Sunt prinși în treaba lor. I-am văzut și am vorbit cu ei, când am făcut cafeaua. Deci, poți să te desfășori fără grijă. Frontul advers e liber.

– Să vrei tu să ghicim noi la ora asta... E ceva în atmosferă, altfel nu-mi explic. Mi s-a părut și mie că arde soarele cam albastru azi. Sau, pe la bâlci, pe acolo, s-a-ntâmpilat ceva. Auzi? Nu cumva te supără nepotul ăsta al meu? Nu cumva face pe nebunul? Nu cumva are prostii în capul ăla? Că-i rup urechile, cât e el de mare...

– Nu, nu mă supără, buni, cum să mă supere... E iubitul meu. Lasă-i urechile întregi, că mai are nevoie de ele. Pur și simplu, vreau să-mi spui ce mai vezi tu în ceașca aia. Fără niciun motiv. Doar așa, de amorul artei. Să ne mai jucăm un pic. Că nu ne-am mai jucat de multă vreme. Hai, nu mai fi suspicioasă, buni, că nu-i nimic. Sau, nu știu, poate vreau să vezi dacă, în sfârșit, câștig la loto.

Dar, Cătălinei îi fug și ochii și urechile, aiurea. Parcă spre masa din grădină, unde Cristi s-a dus să discute, serios, cu Radu Munteanu. Ca unul implicat în ciorbă, e de față la discuție și Țeapă. Și Cătălina, nu știe de ce, e îngrijorată. Poate pentru că, tot drumul, la întoarcerea de la bâlci, l-a simțit la fel pe bărbatul ei. Îngrijorat. Nu părea că e, a râs, a vorbit, a făcut glume. Dar ea îl cunoaște bine. Știe când în el se pornesc, cu sau fără motiv, taifunuri. Le simte deja. Bate până la ea vântul ăla nebun. De-ngheață în ea, nu doar inima, dar și bojocii și ficații, în egală măsură. Și acum, într-un fel sau altul, cursa aia nebună va intra în linie dreaptă. Deși, pentru moment, nici ea, nici el nu știu bine ce înseamnă această linie dreaptă. Uneori, în linie dreaptă e doar un fel de-a spune. Faptic, totul e cotit și îmbârligat și numai zig-zag. Numai de-ar fi în ordine. Numai de-ar fi bine. Numai de n-ar înșela-o inima din piept, care-i tot sâsâie că nu, nu-i aici sfârșitul. Numai de-ar fi cum trebuie. Tot. Numai de-ar pune ziaristul pe masă piesele de puzzle care lipsesc. Numai de nu s-ar întâmpla ceva. Numai de-ar fi binele corect, legal, moral, instituțional, pe care îl caută și-l așteaptă ei.

Cu ceașca de cafea în mână, bunica încearcă, parcă,

să înțeleagă:

– Loto, zici... Și eu te cred. Fii atentă la mine, că sunt bătrână...

– Te-nregistrez, să știi. E prima dată, sau, mă rog, printre primele dăți, când zici că ești bătrână. Te-nregistrez și dau filmarea băieților. Probă la dosar, pentru când vei zice exact inversul celor pe care le-ai zis acuma.

– E, mă protestesc și eu cu ei, că am văzut că le place să mă tachineze. Mai ales ăsta, al tău, mă ia mereu în răspăr. De ce să le stric plăcerea? Le fac și eu jocul. Dar cu tine vorbesc serios. Mai ales acuma, când, hodoronc-tronc ne-am pus să ne uităm în ceașcă. Bărbații, ascultă-mă pe mine, până la 40 de ani, cresc. Și tot cresc. Le duci grija, îi ocrotești, îi curconești, îi învelești noaptea, le dai ciorbă caldă, la sufertaș. Ca să crească și ei. Să se facă mari, în sfârșit, și să ai și tu beneficii de pe urma lor. Niște mucoși. Ei, bine, după 40 de ani, ce crezi? Ai bază-n ei? Păi, n-ai, fata mea, n-ai, că după 40, gata, îmbătrânesc. Nu mai au sânge verde-n ei. Ia zi-mi tu mie: ție ți-e frică, așa cred eu, că băiatu' ăsta al tău a pus ochii pe vreo femeie. Pe vreo putoare de aia, de pute pământul sub ele. Tu te gândești că e alta în mintea și în sufletul lui, că pică alta la așternut.

– Așa vezi tu, acum, în ceașca aia? Că e vreuna în mintea și în inima lui și apoi pică la așternut? O femeie. O putoare, auzi... Și dacă e ceașca mea, mămăițo, dacă eu am băut cafeaua, cum de apare el? Și, mai ales, cum de vezi lucruri despre el? Nu mai spun că vezi lucruri catastrofale.

– Da, e ceașca ta. Dar, tu te gândești la el. Ai băut cafeaua asta cu gândul, secundă de secundă, la el.

– Mi-ai spus o noutate și tu. Păi, normal, că mă gândesc, doar e bărbatul meu.

– E, așa e... E bărbatul tău. Dar, dacă nu te gândeai cu intensitate, nu ieșea. Cât e el de bărbatul tău. Hm... Nici nu știu ce să zic, fata mea. E încărcată și încurcată ceașca asta. E un talmeș-balmeș, ca la naș. Cum să-ți zic eu... Ceva de genul unde dai și unde crapă. Și să știi că nu au teimei fricile tale. Nu se gândește la nicio muiere băiatu' ăsta. Ba, dimpotrivă...

– Unde dai și unde crapă. Hm... Și ce-nseamnă dimpotrivă ăsta?

– Nu știi. Nu știi nici eu. Adică, să spun, să explic, să te fac să înțelegi. Dacă nu l-aș ști bine pe Cristi, de când era cât lingura, aș zice că a luat-o, Doamne, iartă-mă, razna. Pentru că în gândurile lui, în mintea lui nu e o femeie. Ci un bărbat. Stai, nu face ochii mari, fata mea. N-o fi necuratul așa de balaoacheș. Așa apare aici, dar cafeaua mai și minte.

– Ce bărbat? Spune-mi tot, buni. Tot ce vezi, tot ce crezi, tot ce e de spus.

– Fata mea, eu îți spun tot, mamă. Tot, adică așa cum mă duce pe mine capul. Dar tu să nu te apuci acum să faci scandal și să-l iei pe ăsta la bătaie cu mopul. Stai să vezi, așteaptă, dă-i examen. E un bărbat, da, în capul lui. Nu e unul la care se gândește, că, tronc, și-a schimbat orientarea sexuală. Nu. Dar, trebuie să știi, fetițo, că a înnebunit Cristi al nostru. E, cum să zic... Obsedat... Așa se spune, nu? Obsedat de un bărbat. Se culcă, se scoală, e cu gândul la el. Nu știi de ce. Nu înțeleg. Bărbatul ăla e cam ca un șef, așa. Conduce oameni, are oameni în preajmă, că era să zic în cârcă, da' nu în cârcă-i are. Nu-i cară el pe oamenii ăia. Mai degrabă în mână-i are, în palma lui. Nu știi cum să zic clar. Că și bărbatul ăla e în mâna la alții oameni. O horă, așa, nu știi cum aș zice eu, să fie cât mai exact. Nu prea poate să facă nici ăla, nici oamenii ăialaltți vreun pas, fără restu'. Nu știi ce e dănsăreala asta, nu știi. Așa văd io aici. O fi șeful lu' al nostru. O vrea și el, al nostru, zic, să avanseze și nu știe cum să facă, nu știe cum să-i ia locul șefului, d-aia stă cu gândul la șeful ăsta.

– Așa o fi. Ce știi eu? Tu te uiți în ceașcă și tu vezi lucruri. Dar, mai zi. Ce mai vezi? Ce mai e acolo? Mai spune-mi.

– Nu știi ce mai văd. Ți-am zis că e și încărcată, și încurcată ceașca asta. E, cum să zic eu... Ca o luptă. Ca un război. Adunătură de lume iese. Unii-ntr-o parte, alții într-alta. De aia zic de război. Că stau ca soldații de pe front, față în față, în tranșee. Nu stau toți la un loc. Nu. Sunt puși pe hartă unii cu alții. Înțelegi, mămică? E cam care pe care, așa. Deși, ca să-ți spun drept, nu știi de ce e războiul ăsta. Că șefu' de care zic nu i-a făcut nimic personal lu' Cristinel, al nostru. Mai degrabă aș zice, că lui i-a picat pe el, pe șef. Ascultă-mă tu pe mine, că ăsta a prins gust de șefie și de aia face așa. Ce să mai zic? Pică drum la ceas de seară. Drum lung și greu.

Unde naiba s-o duce și ăsta, că nu te ia și pe tine... Nu apari cu el, acuma, la drumul ăsta lung și greu. Să nu te superi, fata mea. Da' io zic cum mi se arată.

– Păi, foarte bine, așa să zici. Cum ți se arată și cum le deduci tu pe toate, de acolo, din ceașcă. Așa, mai zi. De ce te-ai oprit? Zi tot...

– Păi, fata mea, nu știu cum să înțeleg eu toate astea și mi-e că îți fac, fără motiv, inima harcea-parcea. Nu-mi vine să pun, cu găleata, sare pe rănile tale. Că nebunul nostru pleacă la drum cu bărbatul ăsta. Sau, nu știu, nu știu. Nu pleacă amândoi odată. Nu sunt la pas, unul lângă altul, pe drum. Cristi se duce la bărbatul ăsta. Fix, într-acolo se duce. Are un foc cu el. Cum ți-am zis, are o ob... cum îi zice... obsesie pentru el. Știi tu, era o vorbă: am boală pe tine, am boală pe tine. Cam așa are Cristinel al nostru pe șeful ăsta. Da, are boală pe el. Sună mai bine. I-a picat pe el. Și se zbate, și se omoară, și se strofoacă tot. La un moment dat, se face pace. Alalalt, să știi, nu i-a făcut nimic. Și nu mi se arată că ar umbla cu crucea-n sân, de frica lu' al nostru. Ei, și vine pacea. Că ți-am zis că văd niște lupte, un război, așa. Chiar se face, deși acum pare greu, pace. Și e pace cu surle și trâmbițe, să știi. Pace mare. Aproape ca o victorie.

– Aproape ca o victorie... Cum adică? Ori e victorie, ori nu e. Dacă se face pace și se termină războiul, înseamnă că unii câștigă și unii pierd. Cum aproape victorie? De parcă ai zice aproape, cam, parțial gravidă.

– Dacă am zis că-i aproape victorie, aproape victorie e. Nu e victorie plină. M-am uitat chiorâș aci. Sunt surle, sunt tobe, sunt goarne, când se termină războiul. Multă lumină și multe stele. Dar e, uite acia, că eu nu mint, un puncticel negru. O stea care nu se aprinde. O luminiță care nu arde. Nu e tot cerul ăla plin de lumină. Nu e. Un bec nu funcționează bine. Și pacea asta e aproape peste trei puncte. Aproape, Cătălina, fata mea, și știu ce zic. Aproape. Nu de tot. Uite, sunt două puncte pline, unul doar început. De asta zic că aproape trei puncte.

– E foarte interesant ce-mi zici. Continuă.

– Da, foarte interesant, mai ales că ghicim doar că n-avem și noi ce face. Dar să știi că, pacea nu vine singură și se așază la

masă cu ei. Cu-al nostru și cu ălalalt. Nuuuuuuu... E hai mare până se ajunge la ea. Mănâncă multă mămăligă până acolo.

– Asta cu mămăliga, recunosc, e cea mai tare. Îmi place. Zi mai departe.

– Brânză mare nu mai am să zic. Merge cu mămăliga aia, nu, mămică? Am zis că vine pacea. Vine. Și o damă de verde, nu știu cum să zic, face cărțile. Taie cărțile. Bălmăjește cărțile. Nu știu cum să zic. Învârtește ceva. Adică, nu așa ca-n comediiile alea de la bâlci, unde ați fost voi cu liota după voi. Altfel.

– Vezi tu acolo că face cărțile dama aia?

– Păi, văd. Dacă nu vedeam ziceam? Nu ziceam, că nu le zic și nu le bag de la mine. Dar, uite că, până la urmă apăru și dama de verde în chestiunea asta. Tu înțelegi ce spun eu aici? Sau ne jucăm și noi?

Pe gânduri, Cătălina îi răspunde:

– Înțeleg. Și ne jucăm...

– Dar să știi că inimă închisă ai și tu, fata mea. Ca el. Tot la fel. Nu neagră. Dar închisă. E un gri, închis tare. Și nu pricep de ce, că necaz nu pică. Nici boală pe careva dintre ai noștri. Pierdere de bani, la fel, nu cade. Nici la loto, că dă norocul peste tine și câștigi, nu iese. Nici amante, cum ți-am zis, nu are al nostru. Când apare mutră de muiere străină, gata, ceașca se strică. Dar nu apare. Nu are nicio ibovnică. Și nici în minte, doar în minte, nu să treacă la fapte, nu e niciuna. Ei, da' totuși, acum, în clipa asta, Cristi al nostru e într-o furtună... Mare, mare de tot. Nu știi ce nori l-au năpădit. N-ai idee cum îl pune bine furtuna asta. E la pământ. Ce dracu', Doamne, sfinte...

În clipa următoare, ca împinsă de vreun resort nevăzut, căruia nu-i poate face față, Cătălina sare de pe canapea și fuge, fără vreun cuvânt, spre grădină. Acolo, cu siguranță, e furtuna. Acolo s-au năpustit norii, buluc, peste bărbatul ei. Sufletul ei. Viața ei. Rostul ei în viață. Acolo, Cristi trebuie că e la pământ.

Când ajunge la masa din grădină, unde le dusesese mai de vreme sucuri și prăjituri, Cătălina rămâne perplexă, oarecum în umbră. Cristi dă cu pumnul în masă, de vreo două pahare joacă țonțoroiul, cât joacă, apoi cad jos, pe dalele de piatră, cu zgomot. Și cu cioburi. Țeapă nu rostește decât, spasmodic, un refren:

Ne-a făcut, mă, ne-a făcut ăsta!, iar Radu Munteanu, care a rostit doar un lartă-mă, vărule, pal și fără vlagă, se îndreaptă, cocârjat de-a binelea, spre poartă.

Ce se întâmplase aici? Ce se putuse întâmpla în jumătatea aia de oră, de când ei, băbății, erau la masa asta? Cătălina îi lăsase liniștiți. Oarecum mofluzi, dar și-a zis că e de oboseală. A fost o zi obositoare. Bună, dar plină. Cu destule lucruri de făcut și de văzut. N-a vrut să creadă altceva, că e altceva. N-a vrut să dea crezare intuiției ei, care urla și-n clipa aia de nebună, și ca nebuna, altă chestiune. Ce-a fost, oare, aici?

Păi, valul, înainte să se facă tsunami, venise încet. Tiptil, tiptil. Și în felul ăsta: Cătălina a adus tava cu pahare, sucuri și prăjituri. Le-a așezat pe masă și i-a îmbiat. Cum i s-a părut că s-a lăsat răcoarea, dar și pentru că era teribil de neliniștită și ea, s-a dus în casă și a adus o bluză de trening pe care, discret, i-a pus-o bărbatului ei pe umeri.

– Vouă vă e frig? Să vă aduc ceva...

Dar cum ceilalți nu au vrut, femeia a plecat. Cu strângere de inimă. Cu gânduri colcăind de griji. Cu inima, care era, nu de mult, cât cerul, doar cât puricele, acum. Ar fi rămas. Ar fi asistat la discuție. Ar fi fost parte a dialogului. Dar, știa, din multe motive, că acum nu e cazul. Băbății trebuie că aveau de vorbit treburi foarte importante. Locul ei nu era acum, acolo. Nu trebuie să-i inoportuneze, să-i facă să se simtă încorsetați, să-i jeneze cu prezența ei.

Discuția dintre cei trei, o vreme, a lăncezit. Apatică. Era și oboseala. Era și noaptea deja înstelată. Era și faptul, tot mai fapt, dintre ei. Sucele erau rece, prăjiturile erau gustoase și, câteva minute, doar asta au făcut. Au băut suc și au mâncat prăjituri. Apoi, Teapă a adus barca la mal:

– Șefu', să știi că toată ziua am vrut, deci, să-ți zic. Și nu ți-am zis.

– Ce anume, Teapă? Despre ce este vorba?

– Despre Ardil Escu, deci, despre ce...

Pe Radu Munteanu îl ia, dintr-o dată cu frig. Brrrrrrrr... A venit momentul. Nu mai poate să amâne. Nu mai are de ce. Nu mai e chip să facă asta.

Subcomisarul strivește, mai cu simț de răspundere, un miez

de nucă, din prăjitura din fața lui.

– I-auzi... Ai avut vreo revelație cu Ardil? Căci văd – am văzut și de dimineață – că ești cu el în gând, în cuget, în simțiri, în gură, în fund, peste tot.

– Să știi, deci, șefu', că eu de dimi, așa trosnit cum, deci, ai zis că sunt, eram lucid. Și zdravăn. Și am spus drept, ce am spus. Deci, filmulețul care e pe stick, e cu Ardil. Și e la mine.

– Și ce face Ardil, măi, Țeapă? Dansează step în vreo discotecă?

– Deci, șefu', nu știu cum să zic. Nu știu cât de folos ne poate fi. Dar, deci, în filmulețul ăla, pe care Isabela îl are strict de la o amică, Ardil Escu se mozolește cu una. O fată tânără. Și nu doar, deci, că se mozolește. Dar se și pipăie. Prin părțile esențiale. Eu am văzut, deci, filmulețul. Și nu știu ce să zic, deci....

– Că Ardil Escu se pipăie și se mozolește cu una, e o nou-tate veche, Țeapă. De ce ți se pare că ar fi o chestie de senzație? El se pipăie și se mozolește cu multe femei. Pe unele, le ia cu acte. Dovadă că a ajuns la atâtea căsătorii. Pe altele le ține de metrese. Pentru mozolit și pipăit. Deci, unde-i bomba? De unde vine? Din ce? Cum ar putea să explodeze ori să fie detonată? Doar dacă, nu cumva, mai e și altceva pe filmulețul acela. Altceva, serios. Concret. Beton. Mare. De prezentat în instanță. Și de necontestat de instanță. Altminteri, cu ce crezi tu că ne ajută pe noi că Ardil face asta? Se pipăie prin părțile esențiale cu una. Se pupă și se giugiulește cu una. Fată tânără. Așa, și? Lui Ardil Escu, știe tot natul, îi place prospătura. Toate nevestele i-au fost mult mai tinere ca el. Dacă, măcar, s-ar fi pipăit cu vreun bărbat, să zicem că mai puteai s-o apuci de undeva. Dar și aia era subțire. Homosexualii au și ei drepturi. Era doar o știre de cancan, în presa tabloidă. Vorbeau câțiva despre asta, dezbatteau mai mulți, râdeau sau judecau și mai mulți. Ardil Escu se pipăie cu un bărbat! Și? Cu ce ne ajuta pe noi? Viața personală și-o trăiește fiecare cum vrea și cum îi place. Și tu te pipăi și te giugiulești și te mozolești cu o grămadă de fete și de femei și nu te mai ia nimeni de rever. Ar fi însemnat, mergând pe logica ta, să fii și tu anchetat și dus la justiție, să te scarmene un pic. Noi am mai vorbit despre acest păcat al lui Ardil Escu. Să fie curvar – și, bun, cert, categoric, fără urmă de dubiu, e, nu neagă nimeni – dar

nu e un delict cu care, și din cauza căruia, să-l băgăm la mititica. Unde e infracțiunea? Din păcate, dacă e doar ce-ai zis, nimic mai mult, nu, nu ajută filmulețul.

– Nu știi, nu știi, deci, ce să zic. Am stick-ul la mine. A uitat Isabela de el. S-a luat cu bâlciul și, deci, a uitat. Și, după atâtea beri, nici nu mai avea, deci, cum să-și aducă aminte. Să vezi și tu filmulețul. Să-l vedem, deci, împreună. Poate e ceva, poate vreun amănunt care mie, deci, la prima strigare, la prima vedere, adică, nu mi-a sărit în ochi, mi-a scăpat... Ea, Isabela, îl are de la cineva care, dacă, deci, îmi dau eu seama bine, ar vrea să îl șantajeze pe Ardil, ar vrea să stoarcă oarece, deci, de la el. Cre' că bani. Că ardilul are. Nu știi. Și, deci, mă tot gândesc, șefu', cum să facem să scoatem ceva din înregistrarea asta. E o lingere pe ei, ceva, deci, de groază. Filmulețul nu e pe net. Nu e încă, deci, postat pe...

– Am înțeles, Țeapă. Am înțeles. Cred că te cam arunci după fentă. Dacă e, repet, doar atât, nu e mare scofală. Legea nu pedepsește giugiulitul și lingerea despre care zici. Poate Ardil Escu să facă numai asta, câtă ață mai are pe mosor. De câte ori și în ce fel vrea. Și-n dungă, e treaba lui. Și cu cine vrea el. Femei tinere, în vârstă, coapte, cum or fi... Mai puțin puștoaice, fetițe, copilițe. Că acolo, vorbește altfel legea. Dar, cu astea, pare-se, nu face nimic. Că tu ai zis că le ia, le crește, le face majore, și apoi le are. Deci, pedofil nu e. Și, știi, Țeapă, nu le ia pe niciunele cu japca. Se duc singure. Vor și ele. Babalâc cum e Ardilul – și cu atâtea drăcii la activ – atrage, domn'le, femeile. Multe îi poți pune în cârcă, a făcut, cu siguranță, multe infracțiuni, dar un viol, eu cred că nu. Că, după câte știu, nu e de la Vaslui. Deci, nu violează nici minore, nici majore. Atunci, dacă acordul e reciproc și fetele au vârsta majoratului, ce-o doare pe sfânta lege că se linge Ardil cu una sau cu mai multe? Așa e legea noastră, Țeapă, ce să faci... Îți amintesc toate astea, că, poate, cine știe, ai uitat. Și pe net să ajungă filmulețul, să fie viral, să aibă milioane de vizualizări, tot atâtea comentarii – bune sau proaste, nu contează – nu înseamnă nimic. Pentru Ardil, nu-i o rușine asta, e o virtute. O virtute, man, serios. Comentează un pic televiziunile, bagă știrea și tabloidele, se râde nițel, se judecă nițel, apoi se uită. N-o mai spun încă o dată, bagă acum la cap. Ba, având în vedere că anul viitor avem alegeri prezidențiale și, cred, Escu al

nostru se încălzește, pe margine, pentru a candida la președinție, se prea poate ca linsul cu fete tinere, nu să-i creeze prejudiciu, ci, dimpotrivă, să-i aducă un plus de imagine și un plus de voturi. Românilor le plac chestiile astea, de doi lei. Ia uite, își spun, ce face ăla, cu cine se ține, cu cine și-o trage, cât de bun e. Bravo lui, e un model, e un exemplu, e din popor, e de-al nostru. Deci... Oricum ar fi, oricât s-ar mozoli și pipăi, pe noi, dacă în filmuleț nu e nimic mai mult, nu ne încălzește cu nimic atingerea lui cu cineva. Deși, poate că ai și tu dreptate, măi, Țeapă. O fi ajuns la tine cu vreun scop și filmulețul acela. N-o fi venit doar așa, ca să-ți pună mîntea pe bigudiuri, de la cât te forțează să gîndești. Însă, prietene, pentru a-l băga bine în corzi pe Ardil Escu e nevoie de ceva mai mult, decât că se linge el cu una. Și știi și tu asta foarte bine.

– Eu, deci, șefu', acuma, nu știu de ce, dar, deci, tare optimist sunt. Am, așa, senzația că îl facem, curînd, în sânge pe Ardil. Deci, așa cred eu, că îl urnim către Rahova. Sau către Mărgineni. Sau, deci, la Jilavele.

– Ce Jilavele, mă? Nu s-a dus efectul prafurilor de-azi noapte? Jilava. Că Jilavele e altă gîscă-n altă traistă.

– Ei, ce-o fi, deci. Nu contează. Deci, că e una, că sunt mai multe jilave, ude, cum ar veni, nu contează. Să fie! Eu, deci, șefu', zic că treaba merge, deci, unsă și nu scârțâie. Așa zic eu, deci.

– Să te-audă Dumnezeu, Țeapă. Să meargă totul șnur. Căci, pe mine, dimpotrivă, mă bat alte gînduri.

– Șefu', să moară mă-sa! Deci, cobești! Deci, vorbești ca o piață rea. Deci, atragi răul, pesimist cum ești. Nu știi că trebuie să gîndim pozitiv și să fim, deci, zen? Eu am auzit la televizor, zău, deci, că așa trebuie făcut. Deci, cu ce avem noi și cu ce ne dă zilele astea Răducelu Pătrunjelu, îl facem pe Ardil. Uite, așa, în frigare, deci, îl facem! Țac, țac... Nu scapă! Deci, zi tu, Răducelu. Pune-ne pe calea ferată. Că, deci, pe șefu' l-a prins, dar-ar dracii să dea, negativismul și o băjbâie pe lângă șină...

Radu Munteanu aproape că nu mai avea grai. Nici pipotă și ficat în el. După cum a-nghețat, nici inimă. Cum a mai temut clipa asta! Cât de mult a temut-o! A amînat-o. A gonit-o. A încercat să o prelungească pe cea de dinainte, una de liniște. A vrut să nu mai plece de la bălci. A vrut să nu mai vină seara. A vrut să îl lovească

apoplexia, înainte de clipa asta, când stau toți, față-n față, și ei așteaptă răspunsuri de la el. Absolut corect să le aștepte. Ah, cât a vrut să nu mai năvălească această clipă! A vrut. Dar nu s-a putut. Clipa zăludă a venit. Tot a venit. Iar el, acum, omenește, dacă nu și din alte considerente, trebuie să dea socoteală.

– Eu...

O tăcere ne bună pare că se strecoară în grădină, lângă ei. O tăcere care, dementă cum e, urlă răspunsuri. Multe. Pe care, de fapt, nu le vrea nimeni. Deși, în chip straniu, cel puțin subcomisarul, le aștepta. Se aștepta la ele.

– Tu...

Clipa devine, brusc, apăsătoare. Te bagă-n groapă, de ce tare apasă. Rupe, adică, pământul de sub tine, îl sfârteacă, îl împroașcă în mii de fărâme, ca la explozie de bombă.

Țeapă lasă paharul, aproape gol, din mână. Ce-i asta? Munteanu își drege, căci un val de neputere i-a lovit coardele vocale, glasul. Iar Cristi Popa, negru, își pune o mână în bărbie și așteaptă.

– Eu, îngaimă nenebunul, eu, de fapt...

– Așa, zi. Tu...

– Eu, de fapt... Eu, vărule, nu am, de fapt, documente.

– Adică, deci... Adică, nu le ai la tine, acum. Normal. Cum să le ai... Cine umblă, deci, cu ele, la ciorap? Mai ales că, deci, ai fost la bălci. Deci, nu puteai să le ai cu tine. Dar, adică, le ai la vreo bancă, deci, în vreun seif. Sau, acasă, deci, puse bine, la păstrare. Deci... Eu...

– Taci, Țeapă! Zi, Radule! Zi tot!

– Eu... Așa cum am zis... Eu... Nu am acte. Nu am documente. Nu am dosare. Nu am nimic. Nu am.

– Nu ai... Îhâm... Dar, în articolele pe care le-ai scris acum zece ani, ziceai, clar, că ai. Da, că ai multe alte dovezi în afara celor pe care deja le prezentaseși în ziar. Am citit și recitit toate anchetele acelea. Și am înțeles bine. Știi ce am citit. Așa ai zis. Că ai...

– Așa e. Am zis. Am zis că am. Dar nu am.

– Bă, frate, deci, tu ne faci pe noi?

– Taci, Țeapă! S-o luăm pe firul apei, în sus, Radule. Acum zece ani, ai zis că ai, dar acum spui că nu ai. Dar și când am vorbit

la balamuc despre acte, ai zis că ai. N-ai spus nicio clipă că nu ai. Este așa?

– Este. N-am spus că nu am. Dar nu am. Nu am!

– De ce nu ai, Radule? De ce? Nu le mai ai? Le-ai avut undeva și au dispărut? Le-a luat cineva? Le-ai lăsat cuiva, când te-au dus în locu' ăla și n-a avut grijă de ele? De ce nu ai? De ce nu mai ai? Spune! Spune o dată!

– Nu! Nu am. Pur și simplu, nu am. N-am avut niciodată. N-am avut mai mult decât am dat în ziar. Atunci, cu anchetele alea am mers la bluf și la intimidare. Am vorbit cu directorii ziarelor unde am scris și am convenit să o aruncăm pe asta cu alte dovezi. Ca să-l speriem pe Ardil Escu. Și ca să-l facem să greșească. Și ca să atragem cititorii. Dacă nu băgam o nadă, cum că mai avem ceva, ceva de forță, nu mai cumpăra nimeni ziarul. Plus că, așa cum am zis, noi am crezut că Ardil se simte încolțit și începe să facă, una după alta, gafe. Multe. Așa am zis. Așa am crezut. N-a fost ideea mea, nu eu am propus. Ci directorii de atunci ai ziarelor. Ei au considerat că e cel mai bine să zicem așa.

– Adică, tu, Radule, de fiecare dată când eu am stat de vorbă cu tine în balamuc, știai că nu ai nimic, nu ai nicio dovadă, nu ai niciun document din care să reiasă vreo ilegalitate de-a lui Ardil. Așa, da? Știai... Adică, tu, Radule, când l-ai trimis pe primarul ăla să mă caute, știai că e totul un bluf? Știai, da?

Radu Munteanu înclină doar capul. Pierdut. Rușinat. Aproape nebun.

– Știai? urlă subcomisarul. Zi, știai?

– Știam. Da, știam... Știam...

– Bă, deci, tu de ce țipi, mă, de ce țipi? Ai nas, deci, să țipi? Ciocu' mic, că deci, ești de-o jechoșenie, deci, de nu mai pot.

– Știam, o ia mai calin, nenebunul. Știam.

– Și ne-ai mințit. Ți-ai bătut joc de noi. Cu bună știință, ne-ai folosit. Ne-ai luat de proști, frate, ne-ai dat jet! Eu, Radule, față de tine, am fost de bună credință. Eu am fost onest, Radule! Eu am jucat corect. Eu n-am mers la cacialma. Și puteam s-o fac. Am fost îndemnat s-o fac. Am fost sfătuit să nu-ți dau crezământ, să nu am bază în tine și-n ce spui și faci tu. Dar eu n-am încălcat regulile jocului, cum să-i zic, democratic, uman, profesional. Nu trebuia să mă

minți, Radule. Nu trebuia. Era suficient să spui adevărul. Mie era suficient să-mi spui adevărul.

– Vărule, știi. Știu. Am greșit! Am fost incorect. Am jucat după reguli mârălănești. Am trișat. Dar, pune-te în locul meu. Încearcă să-nțelegi. Eram de zece ani acolo. Zece! Singur! Fără nicio speranță de nicăieri. Și fără să fiu nebun. Plătind doar pentru că am scris articolele alea. Zece ani la nebuni fără să fiu nebun. Când ai venit tu, mi-a încolțit speranța. Nebunește de-a dreptul! M-am agățat de tine. Trebuia, pentru că plătisem destul, să ies și eu, în sfârșit, de la balamuc. Aveam dreptul ăsta. Nu cetățenesc, nu profesioanl, nu în mii de feluri. Doar omenesc. Atât. Mi se întinsese un fir. O vreme n-am știut ce să fac. Mă uitam la fir de departe și nimic mai mult. Îmi venea și greu să cred că e un fir. Că e un fir pentru mine. Zece ani, nu fusese nimic. Și nimeni. Iar acum, era un fir. Apoi, am înțeles. Trebuia să mă apuc de el. Și să plec de acolo. Să fug din, de locul ăla. Să scap! Era o șansă! Era șansa mea! Era șansa care nu mai venise niciodată înainte! Și, desigur, nici mai târziu nu mai venea, dacă n-o fructificam pe aia. În clipa aia. Cu tine. Și voiam, voiam, vărule, să scap de acolo! Voiam să respir aerul de dincolo de gard. Voiam să trăiesc și eu. Voiam să nu mai fiu nebun fără să fiu nebun.

– Băi, șefu', eu deci, nu înțeleg bine. M-a lăsat procesarea, deci. Am intrat, așa, în blanc, deci. Deci, ăsta zice că n-are nicio dovadă? ăsta, deci, zice cu gura lui că ne-a făcut și noi stăm de lemn tănase, nu ne fuge o smetie, deci, în mecla lui? Eu nu-nțeleg! ăsta zice că l-am scos degeaba, deci, de la nebuni? ăsta ne-a făcut, deci, pe noi? ăsta ne face, deci și acuma și noi stăm cu el la rogodele?

– Taci, Țeapă. Nu-mi bat capul acuma cu tine. Trebuia să-mi spui adevărul, Radule. Atât. Doar atât. Nu să mă minți. Nu să îți bați joc de mine. Dacă mi-ai spus de moș Tase, nu am rezolvat? N-am aplicat litera și spiritul legii? O făceam și pentru tine. Te scoteam de acolo și dacă spuneai că, de fapt, nu ai nimic, nici mama lu' dovezile lu' pește prăjit. Dar, tu ai mințit! Tu, cu bună știință, m-ai mințit!

– Vărule, pune-te în locul meu, te rog. Era singurul fir care mi s-a aruncat vreodată, în zece ani, la balamuc. Nimeni, nimeni, nu mi-a aruncat altul. Și m-am prins de el. ăsta e adevărul. Pe ăsta îl

strig.

– Bă, deci, tu nu mai striga nimic. Tu ai stricat și strici. Ne-ai dat foc la șandrama, deci. Taci, dracu', deci, de cretin!

– Era un fir, vărule, era un fir! Pentru mine! Așa am știut să mă prind de el. Mințind. Am mințit, da! Dar n-am știut cum să fac altfel. N-am știut că tu ești corect și că acționezi, conform legii. N-am știut că nu trebuie să mint, ca să scap de acolo. N-am știut. Nu mi-a spus nimeni. Nu m-a învățat nimeni. Nici flerul meu nu m-a învățat. În zece ani, acolo, am învățat altele. Și am învățat, mai ales, că trebuie să fiu precaut și să nu am încredere în nimeni. În nimeni! De unde să știu că vii tu și strici, ca să zic așa, piața? De unde să știu? Căci, șapte ani au tot venit, prin toate balamucurile pe unde am fost, oamenii lui Ardil Escu. Și ăștia m-au prăjit, m-au fript, m-au opărit. Mi-au făcut de toate. Mă controlau. Ca să tac. Ca să nu spun lucruri. Ca să nu arunc în lume dovezile alea despre care ardilul știa că le am. Șapte ani m-au torturat, pentru că eu urlam că nu sunt nebun. Și ei se temeau. Apoi, dacă n-am mai zis că sunt nebun și am făcut pe tăunul, n-au mai venit. Au crezut că am înnebunit de-a binelea acolo. Și, într-o zi, ai venit tu. Cum să deosebesc întunericul de lumină, în clipa aia, dacă ochii mei erau nevăzători? Dacă ochii mei nu mai cunoșteau lumina. Dacă... N-am știut, vărule, n-am știut. N-am bănuț. Am fost zece ani la nebuni, vărule. Printre nebuni. Unii mai nebuni ca alții. I-ai văzut și tu. Ai văzut și tu iadul ăla. De unde să știu? N-am știut, vărule. Și am mințit. Dar nu pentru că sunt un om rău. Nu sunt. Sunt doar un nefericit care a vrut să scape. Să plece de la nebuni. Să revină la viață. Să mai trăiască și el. Am mințit. Iartă-mă.

Pumnul vărului lovește, cu furie, masa. Ca la cutremur de 7 grade pe Richter, masa, cu toate cele pe ea, se clatină, se mișcă, se unduie. De zici că, acum i se îndoiaie picioarele și se prăbușește la pământ. Dar ea rezistă. Cad doar paharele. Zob se fac. Și, din furia cu fursecuri, zboară, cu viteza vântului turbat, ce mai rămăsese acolo.

Radu Munteanu înțelege. Nu mai trebuie să se lungească. Nu mai are loc să se vaite. Să se lamenteze. Să se scuze. Să găsească argumentări, pentru ceea ce a făcut. El, și nici el în totalitate, vorbind cinstit, s-a înțeles de ce a făcut-o. De ce a mințit. De

ce a prins, fără regrete, mâna întinsă. Dar, oare, în lumea asta mare, mai poate să-l înțealeagă și altcineva? Ar trebui, oameni sunt cu toții. Oamenii mai și iartă. Oamenii mai greșesc. Oamenii mai mint.

– Iartă-mă, vărul! Te rog să mă ierți!

Și, gârbovit, mai gârbovit decât e, de regulă, și de cât se simte, se îndreaptă spre poartă. Trebuie să plece. Trebuie, categoric, să plece, da. Îi e rușine. Îi e teamă. Îi e groază. Acum, ce va urma? Ce va fi? Cum vor decurge lucrurile? Ce va face vărul? Va ajunge, din nou, ca un nebun ce în clipa asta pare că e, la ospiciu?

– Bă, deci, ăsta ne-a făcut. Ne-a făcut ăsta pe noi, șefu'! Îți dai seama că ne-a făcut, deci, un nebun?

– Mai taci, dracului, o dată, Țeapă! Că nu pot și nu vreau să te mai ascult.

– Ne-a făcut... Ne-a făcut, deci... Și eu ți-am zis, mă, ți-am zis că ăsta e nebun și ne pricopsim cu el și el ne face. Ți-am zis...

– Țeapă, n-ai tăcut? Taci... Are dreptate. Și noi, dacă eram în locul lui, ne agățam cu disperare de tot ce prindeam. Făceam orice, deci, și mințeam, numai să ieșim de acolo. Tu minți și fără să fie vreo chestie de viață și de moarte. Cum dai o rasoleală în ceva, și dai destul, în ultima vreme, cum bați o minciună, ca să te scoți. Vrei să ieși basma curată și minți. Chiar dacă nu îți zic în fiecare clipă că minți, știu că minți. Așa că, taci. Nu te mai aoli ca o babă, căci, pe cuvânt, ultimul lucru din lume care îmi lipsește, e văică-reala ta.

– Dar, deci, a plecat. L-ai lăsat să plece, așa...

– Și ce voiai? Să-l iau la bătaie? Să-i dau una în moacă și să-i scot dinții abia lipiți cu super glue sau cu ce și i-o fi lipit, că n-a avut bani de pus dantură pe bune? Să chem poliția? Să îl duc iar la balamuc? Să dau anunț la ziar că ne-a mințit? Să-l bag la zdup, în locul lui Ardil Escu? Ce să fi făcut, Țeapă, ce să fi făcut? Și mai taci odată! Sau, cărelu', pleacă de pe capul meu! Fă pași! Dacă nu vrei să-ți ții fleanca.

– Bine. Bine, șefu'. Ai, deci, și tu dreptate. Dar acum, deci, ce facem?

– Ce să facem? Ceea ce trebuie făcut... Ceea ce am fi făcut din capul locului, dacă nu era Radu Munteanu cu anchetele lui, în plan. Ceea ce am sperat că nu vom face. Terminii cu golăneala și cu

vagabondajul, te dezbari, dracului, de deci și de șefu', te cizelezi, vorbești cât de puțin poți, deschizi ochii cât te ține de mult, ești atent maximum. Și facem ce trebuie să facem.

Abia atunci, se apropie Cătălina de masa unde sunt cei doi. Nu întreabă nimic. Nu spune nimic. Nu comentează nimic. Ce se mai poate, în fond, spune acum? Se așază doar pe scaunul de lângă omul ei. Și, cu gesturi aproape febrile, îi prinde mâna într-ale ei. Da, se adevărase ce simțiseră, în străfunduri, amândoi. Nebună intuiție. Uite, că, așa cum doar ea știe, dăduse viață spaimelor lor.

– Va fi ce trebuie să fie! i-a șoptit, la un moment dat, Cristi. Știm amândoi că va fi așa. Hai, să mergem în casă. Deja s-a lăsat răcoare. Și am un chef nebun să doooorm...

.....

– Când trebuie să pleci?

– În noaptea asta.

– În noaptea asta?!? Și eu de ce aflu abia acum?

– Nici eu nu știu de prea mult timp. Se poate spune că abia acum am aflat și eu. La telefon, nu puteam să te anunț. Am așteptat să ajung acasă. Și, de fapt, știam amândoi că, la un moment dat, voi pleca.

– Da. Știam. Și înțeleg. Doar că, sunt bulversată. Mă gândeam că mai durează. Că durează mult. Că se întâmplă ceva. Adică, altceva. Că, nu știu, printr-un miracol, nu mai pleci.

– Bine era. Dar nu s-a întâmplat. Nimic. Și, n-am încotro. Trebuie să plec.

– Am înțeles. Știi, măcar, deși, da, e prostească întrebarea, cât stai acolo? Ai idee?

– Cât trebuie ca să-l ardlim. Pot să fie câteva zile, pot să fie luni. Poate fi și mai mult. Nu știu. Depinde mult de ce-om găsi la fața locului. De care dintre multele lui infrațțiuni ne putem agăța. Căci, e o utopie să cred că îl vom prinde cu toate pe care le-a făcut și le face. Dacă îl încorsetăm – zdravăn, nu așa, beeeeton, de nicio instanță din lume să nu cârâie – cu una, e suficient pentru început. Apoi, vor veni, în cascadă și alte date. Și depinde, deși pe asta n-ar trebui s-o spun, și de șansa pe care ne-o aruncă viața.

– Și cum vom lua legătura? Eu cum vorbesc cu tine?

– Vom vorbi. Nu mult și nu de multe ori. Și nu de pe telefoanele mele. Adică nu de pe vreunul dintre numerele pe care le am. Te voi suna eu. Când pot. Când nu sunt alții în preajmă. Când nu e pericol să fiu ascultat. Căci, îți dai seama că nu voi fi prea des singur. De regulă, sun eu.

– De regulă... Și dacă, Doamne ferește, trebuie să dau eu, vreodată, de tine, Cristi, ce fac? Cum procedez? Nu știi, se poate întâmpla ceva și e nevoie, musai, de tine. Sau să știi și tu. Ce fac, în atare situație?

– Mă suni pe numărul ăla de pe care te voi suna eu. Și, ca să îndepărtăm orice urmă de suspiciune, când suni, îmi spui că vrei să îți se facă legătura la cabinetul doamnei doctor ginecolog Veronica Tălmăciu. Ții minte, da?

– Mă străduiesc. Deși, nu înțeleg de ce taman ginecolog și taman numele ăsta. Dar ce mă bag eu în tainele muncii sub acoperire? E destul că mi-e băgat bărbatul. Și încă, fir-ar să fie, până peste cap. Of! Te rog, te rog ca pe Dumnezeu, iubire! Să ai grijă de tine, pe acolo. Să nu faci lucruri pe care nu le gândești și pritocești îndeajuns. Să fii atent. Să...

El o ia în brațe:

– Știi c-o să am grijă. Liniștește-te. Nu-mi doresc nimic mai mult în lume decât să mă întorc, cu bine, la voi. Singurul loc unde vreau să fiu, să exist, să ființez, să trăiesc, e acasă, cu voi, fetele mele scumpe. Știi că-i așa. Și știi că, indiferent de cum va curge râul – de calm ori bulucit – va fi bine. Hai, iubirea mea, o să treacă și asta.

– Of, că-mi vine și să te bat, câteodată. Ai și tu o meserie!... Și, pe lângă meserie, ți-o mai cauți și tu. Te bagi, n-am văzut așa ceva, în toate belelele. Cum e vorba de-o situație mai grea și mai incertă, hop și tu, pe firmament. Zici că toți dracii din lume te împing acolo, te cheamă acolo... Să fii, moț, de față! Să nu scapi nimic! Să nu ratezi nimic! Alții, în afară de tine, zici că nu mai sunt în poliția aia. Sau că toți dorm și visează și numai tu pâlpâi pe acolo. Aia nu iau un salariu? Aia nu au îndatoriri? Of... Mai bine intrai în partidul lui Ardil și te făceai deputat. Ca-n cântecul ăla... Fă-mă, tată, deputat... Bagaje iei cu tine? Facem? Sau ești sub camuflaj și nu te îmbraci cu haine obișnuite.

– Ba da, facem bagaje. Un tip care e gardă de corp, se îmbracă și ca un om. Ca omul care sunt eu. Nu e mereu în uniformă, ca lacheii... Mergem să facem. Și bagaje. Și dragoste. Și tot ce, când voi fi plecat, îmi va lipsi.

Sonoria de la intrare țârâie, în clipa următoare, ca sirena de la pompieri. Și, în loc să înceteze, după primele țârâituri, face larmă și mai mare.

– Cine-o fi, la ora asta? Să deschid, că trezește puiul mic.

– Nu știu, Cristi. O fi Țeapă?

– Nu, n-are de ce să fie Țeapă. Și nu cred că e. O fi cineva din familie. Deși, dacă era vreunul dintreăștia, suna înainte, dădea un SMS. Nu venea direct la ușă. Și nu chinuia sonoria în halul ăsta. Mă duc să văd cine e. Și, poate, îl expediem repede.

Când Cristi Popa a deschis ușa de la intrare, a rămas foarte surprins.

– Tu?!? Aici?!?

– Da, vărule, eu aici...

– Aha... Ești în vână, după câte văd. Ia, zi. Ce dorești? Sau cu ce pot să te mai ajut eu?

– Vreau să vorbesc cu tine.

– Nu mă-nnebuni. Și eu care credeam că vrei să vorbești cu Raj Kapoor. Hai, intră înăuntru. Nu-mi place să vorbesc la ușă cu ăia de mă caută.

Radu Munteanu intră cu inima strânsă. Dar, deși nici el nu credea că e în stare, cu curaj. O salută printr-o înclinare a capului pe Cătălina, pe care o descoperă la fel de frumoasă, dar teribil de îngrijorată. Mult mai mult decât a văzut-o în ziua aia, la bălci. Ea îi răspunde la fel, înclinând capul și își strânge mai bine pe lângă ea puloverul cu mânecă lungă, luat peste pijama, la venirea, mai adineauri, lui Cristi acasă.

– la loc, îi spune stăpânul casei, musafirului. Și spune-mi repede ce vrei. Că nu am toată noaptea la dispoziție.

– Știu. Și încerc să nu te rețin mult. Ești supărat pe mine, vărule. Pe bună dreptate. Conștientizez asta. Dar, să știi că eu te prețuiesc mult pe tine. Și pe Cătălina. Și... Și m-am gândit mult, mult, până să vin în seara asta, în fața ta, ca să-ți vorbesc. Am întors situația pe toate părțile. N-am ratat niciun unghi. Nu mi-a scăpat nicio

margine. A situației, zic. Am fost acasă zilele astea, de când cu năpasta, din seara aia. Adică, acasă la ai mei. Căci eu, o casă, din nefericire pentru mine, nu mai am. Și, probabil că îmi va fi greu să îmi iau, prea curând, una. Acasă, la ai mei, e cel mai adesea, chiu și vai. Părinții sunt bătrâni și cicălitori și cârcotași. La noi acasă nu e ca la voi, cum am văzut eu în dimineața aia, când am plecat cu voi la bălci. La noi, e altfel viața. Mai grea. Mai gri. Mai rece. Deocamdată, nu am un loc de muncă. Nici să obțin prea repede unul, nu se întrevede. Nici familie, a mea, nevastă și copii, nu am. Nici pe altcineva, oricine altcineva, nu am. N-am, cum bine înțelegi, nimic. Și pe nimeni. Și...

– Așa... Te-ascult. Am înțeles. Și, de fapt, știam asta. Dar ce vrei de la mine? Ce mai vrei? Că pe-asta nu o înțeleg. Zi. Ce vrei? Să te-nfiez?

– Nu, nu... Încerc să te fac să înțelegi că, oricum, nu am niciun rost aici. Nu sunt bun de nimic. Și n-am nimic.

– Tot nu-nțeleg. Și tare aș vrea să fii explicit.

– Vreau să mă iei cu tine. Vreau să mă luați cu voi.

– Ce? Despre ce vorbești?

– Vărule, eu oi fi cum vrei tu. Cum vrea toată lumea. Dar prost, pe cuvânt că nu sunt. Și știi... Știu că voi vă veți duce în bărblogul fiarei. Ca s-o prindeți. Ca să îi aflați punctele vulnerabile. Ca să dați cu ea de pământ. Nu trebuie să negi în fața mea. Știu. Nu mi-a spus nimeni. Dar nu trebuie să-mi spună. De atâta lucru, mă prind și eu. Și vin în fața ta, cât de spășit și de sincer pot eu să fiu, să îți spun să mă iei, să mă luați și pe mine acolo. Să fiu orice. Căci, presupun, voi veți intra în niște roluri. Pot să fiu, la cum arăt, un cerșetor. Să stau pe lângă voi. Să dau, cum pot, o mână de ajutor. Măcar atât să fac. Măcar așa să îmi spăl greșeala și minciuna față de tine, care ai fost cel mai corect om pe care l-am întâlnit în viața mea. Pot să intru în orice rol crezi tu, sau credeți voi că mi se potrivește. Capul mă duce. Cu forța fizică stau mai prost. Cu aspectul fizic. Cu, nu știu, carisma. Dar minte, ceva, ceva, am. Luați-mă cu voi. Te rog, vărule. Vreau să merg și eu. Am greșit. Ai dreptate. Dar, dincolo de toate câte ți le-am spus, am și dreptul, ca unul care am plătit scump, să fiu de față la prinderea lui Ardil Escu. Știu că zici că am tupeu, că am nas să cer și să aștept ceva de la tine. Dar... Și nu știu ce să mai spun.

– Da, ai tupeu și ai nas, Radule. Nu știu de drepturi, nu vreau să mă exprim în chestiune, dacă le ai au ba. Dar, nu crezi că eu am, chiar am dreptul să nu mai cred în tine? Nu crezi că n-ar trebui să mă mai frig cu ciorbă, dacă m-am mai fript o dată? Nu crezi că ar trebui să-ți arăt ușa și să-ți spun s-o închizi pe dinafară?

– Ba da, ai dreptul ăsta, vărule, îl ai. Numai că, te-am cunoscut. N-o vei face. Știi că, într-o oarecare măsură, am avut dreptate. Și știu și eu că am greșit. Ți-am trădat încrederea. De aia zic să merg cu voi. Îmi spăl din păcate. Te răsplătesc pentru omul care ești și pentru ce-ai făcut pentru mine. Pot – și vreau – să fiu de ajutor.

– Nu trebuie să răsplătești pe nimeni, cu nimic și pentru nimic, oricum, nu pe mine. Doar că... Hm... Ce vrei tu, Radule, nu e deloc floare la pălărie. E o chestiune destul de complicată. Și o fac oameni care se pricep la asta. Orice greșală, cât de mică, poate năruia o construcție întreagă, din cap până-n picioare. E bine să nu te amesteci, în d-astea, cu novicii. Cu oameni care nu știu să-și controleze trăirile. Care se pot trăda, fără să știe. Care n-au, în fond, habar de complexitatea acțiunii. Eu, personal...

– Ca ziarist, și vorbesc serios, vărule, am intrat în mulțime de roluri, ca să pot să descâlcesc niște fire. Știu și pot să joc orice rol vreau sau trebuie. Fac orice piesă de teatru, de la un cap, la altul. Știu să fac și pe detectivul. Știu să pun și întrebări. Știu și să fiu, la nevoie, psiholog fin. Am și spirit de observație. Văd lucruri acolo unde nu vede toată lumea. Pe cuvânt că știu să fac toate astea. Cred că și fler am. Pot să mai lucrez la el, dacă trebuie. Fac orice. Pot orice. Numai, ia-mă cu tine. Luați-mă cu voi. Te rog, vărule. Ai să vezi că pot să îmi fac bine treaba. Ai să vezi că pot să fiu de ajutor. Și ai să vezi că merit să ai încredere în mine.

– Așteaptă, te rog, cinci minute.

Nenebunul dă, ca pentru el, din cap. Așteaptă, da. Nu doar cinci minute. Pot să fie și cinci ore, și cinci zile... Și mai mult, desigur, dar, cu siguranță, nu are vărul atâta timp să îi acorde, să piardă cu el. Știe, simte, intuiește că se pleacă acolo, la casa de la Mamaia a infractorului – e, cel puțin, pentru el, un infractor – căci e vară, e cald și nemernicul, în cea mai mare parte a timpului, stă acolo. Ar fi putut, desigur, să își petreacă vacanța în orice vilă de protocol la care, grație funcției ocupate, avea dreptul prin lege. Așa cum fac unii

dintre foștii președinți. Dar Ardil Escu nu se prea duce în vilele Statului. Preferă să se cazeze, cu cățel, cu purcel – a ținut șase neveste înainte, e acum, la a șaptea, are patru fiice, are gineri, are prieteni, unde să se ducă, în vila de protocol, cu toțiăștia? – în vreuna dintre multele lui case. Și, cum vara, lui Ardil îi place să taie marea în două, stă acolo, la Mamaia, aproape de apă și de valuri. Fără să facă, însă, valuri.

Pe cine o suna vărul? Treaba lui, nici nu contează. Numai să-i dea un răspuns pozitiv, când termină de vorbit.

Pe brațul unui fotoliu, într-o poziție destul de incomodă, unde stă de când a venit el, Cătălina tace. Cu ochii înnegurați. Cu buzele ușor strânse. Cu fruntea adumbrită de gânduri. Pe nenebun nici nu-l privește. Să i se adreseze, nici atât, nu se pune problema. Pare o mare liniștită. Dar, în tenebrele ei se pregătesc să izbucnească furtuni. În adâncuri, marea e roasă de angoase, e frământată, de la un capăt la altul, de neliniști, e, în fond, o mare liniștită doar la suprafață și doar înainte de uragan.

Radu Munteanu o privește cu coada ochiului și, nu știe să spună cum sau de ce, dar are sentimentul că toate furtunile din ea vor face ochi, curând, curând... Chiar mai curând decât, chiar ea, posesoarea furtunilor, își imaginează. Căci, ochii ei, la ceas de noapte răstignită, osândesc. Așa cum doar ochii care iubesc mult știu și pot să facă.

În fond, asta e. Ce va fi, va fi.

Parte din textele oamenilor frumoși

Radu-Theodor Badale,

jurnalist și editor de carte

(în prezent redactor al Jurnalului Oficial al UE
și al altor publicații ale instituțiilor europene)

Luxemburg, 24 iulie 2017

Romanul Ninei Marcu nu se citește, se savurează. Este perfect pentru o zi de vacanță, cu soare blând, însoțit de o cafea aburindă aflată pe măsuța de lângă fotoliul de răchită de pe terasa înconjurată cu flori. Măiestria frazei sale și pitorescul limbajului te smulg din cotidian, purtându-te într-un univers distopic foarte asemănător cu al nostru, în care sordidul domnește, tenebrele amenință la limita percepției, dar în care totuși dragostea este posibilă, dreptatea continuă să fie un țel profund și umanitatea își arată deopotrivă perenul și particularitățile în fiecare personaj măiestrit creionat. Fie că se desfășoară într-un sanatoriu (la balamuc), într-un apartament de bloc, la un comisariat de poliție, într-o cârciumă de cartier sau la un bălci popular, acțiunea povestirii atrage și fascinează prin veridicitate și culoare locală, prin dialog scilpitor sau divagații profunde și de un umor intrinsec, chiar dacă pe alocuri amar.

Universului populat de domnișoare Aurelia (Zgaiba), infirmiera nimfomană și sadică extrem de apreciată pentru capacitate și profesionalism, sau Eliana (Dili), geniala poetă neînțeleasă cu accese animalice de dorință sau ură, de domn' Gelu, gealatul autosuficient și fără conștiință sau de directorul corupt și oportunist care conduce destinele sanatoriului, autoarea îi opune introspecția omului de litere, pasiunea artistului peisagist pentru un piersic în floare, simbol al liniștii și al ordinii într-o lume care pare că a luat-o razna și poveștile umane rememorate sau în plină desfășurare (drama bătrânului internat cu de-a sila de către fiul și nevasta lui, pentru a i se lua casa). Autenticitatea transpare în fiecare fir al narațiunii, evidențind experiența de viață și spiritul de observație al Ninei Marcu, unele scene fiind de-a dreptul savuroase (inimoasele bucătărese, care dosesc pe unde pot produse pentru acasă, îl tratează pe domn'

Gelu ca pe lordul războinic al ținutului și îl miluiesc pe bietul nenebun cu un cârnăcior ușor început, din motive nu cu totul altruiste).

Lumii haotice și sordide a sanatoriului în care interese oculte l-au condamnat pe Radu să-și petreacă zilele i se opune oaza de ordine și normalitate a familiei (extinse) Popa, în care personaje cunoscute poate cititorului din romanul „Trăind clipa” al aceleiași autoare trăiesc, iubesc, se luptă să țină în viață idealuri umane perene precum dreptatea, fidelitatea și generozitatea. Destinele subcomisarului incoruptibil și justițiar Cristian Popa și victimei sistemului corupt Radu Munteanu se ciocnesc neașteptat, împletindu-se, improbabil dar inextricabil, în urmărirea unei idei nobile devenită obsesie, cea de a pune capăt afacerilor veroase, abuzurilor de nedescris și jocurilor politice murdare ale fostului (și plauzibil viitorului) președinte Ardil Escu. Deși dovezile lipsesc, în cea mai mare parte, bursa zvonurilor și posibilitățile întunecate oferite de autoare prin prisma unor dezvăluiri la beție, a unui memory stick misterios și prin repetarea numărului 19 în pasajele-cheie ale romanului fac din persoana lui Ardil Escu un antagonist titanic, aproape imposibil de atins, demonul perfect camuflat printre noi, care reușește cu un zâmbet și o îmbrățișare să ne facă fericiți că îi suntem contemporani, dar care ascunde în trecutul – și prezentul – său secrete terifiante, trădări, abuzuri, manipulări, răpiri și trafic de ființe umane.

Ea însăși strălucită jurnalistă de investigații, calitate în care am cunoscut-o, colaborând la trecerea dintre secole în câteva anchete și în complexul proces al editării unui cotidian, Nina Marcu consemnează în tușe fine, pline de nostalgie și regret, decesul presei scrise într-o Românie extrem de asemănătoare cu cea de azi, migrarea interesului public către mediul electronic și virtual, înșelător sau revelator în măsura în care autorii de pagini web/bloguri care reușesc să-și creeze o audiență sunt mai mult sau mai puțin de bună-credință. Incapacitatea (anti)eroului ziarist, externat după zece ani de detenție cruntă la balamuc, de a se integra noii realități scoate la vedere superficialitatea unei lumi care se schimbă cu viteza luminii, profund alterată de nepăsare, grija pentru fațadă (coaforuri la tot pasul, haine de firmă, postări pe Facebook) și efemer (omniprezentul selfie).

Nota de speranță într-o lume întunecată în care se încheie romanul de față nu liniștește, ci incită. Cititorului nu-i va fi ușor să se despartă, fie și vremelnic, de eroii romanului, alături de care se va dori, cu siguranță, în cruciada împotriva artilului, denominat la substantiv comun, în care se întrunesc toate păcatele societății omenești. Timpului îi ceri parcă să se grăbească, să îți aducă o încheiere, un final fericit promis încă din primele rânduri ale narațiunii și întrezărit, oricât de improbabil, la momentul de cotitură în care autoarea alege să pună punctul final acestui volum. În același timp de sine stătător și parte a unei narațiuni mai vaste, „Tango la geamandură” este o lectură care satisface și se pretează la recitare, situându-se la granița dintre roman realist, narațiune polițistă și distopie plauzibilă și înscriindu-se fără greș în rândurile literaturii autentice și de valoare a începutului de secol XXI.

Dana Fodor Mateescu

„Tango la geamandură” – o carte care vorbește

Cartea jurnalistei și scriitoarei Ninei Marcu, „Tango la geamandură”, nu e una obișnuită pe care o cumperi, o pui pe noptieră, o citești puțin, apoi o lași, pentru că sună telefonul sau te strigă cineva din familie și, după ce-o termini o îndeși în bibliotecă. Nu. Cartea Ninei e vie. Are carne și sânge, vene și buze. Vorbește cu tine. Îți povestește, te trage de haine, îți dă palme, dacă te gândești în altă parte, te face să devii un om conștient, te devorează ea pe tine.

Și, da, te citește!

Stilul scriitoarei, când hotărât, dur, crud, când poznaș, amuzant, ironic și colorat te câștigă din prima, rând cu rând. În cartea ei descoperi acțiune, dragoste, umor, replici spumoase, drame, intrigă, suspans, mister. Avem de toate, vorba cântecului.

Acțiunea romanului se petrece într-un oraș de provincie din România, unde un cunoscut ziarist, Radu Munteanu, ajunge, în urma unor procese, la spitalul de nebuni. De ce? Pentru că-i stătea în coaste unui fost președinte al țării despre care scrisese el la un moment dat.

Jurnalistul nostru relatase opiniei publice în ce cloacă e băgat președintele Ardil Escu, ce infracțiuni și ilegalități a comis și comite. Cu dovezi și tot tacâmul. La un moment dat, ziaristul se pomenește cu un proces. Un complet de judecată decide că el deranjează pe prea multă lume și trebuie să plătească ceva daune. Și bietul, plătește. Cu vârf și îndesat. Și, ca să fie totul și mai cumplit, soția îi vinde apartamentul, ia banii și fuge în lume cu un alt bărbat. Cine ar rezista unor asemenea pumni primiți pe nedrept, poate, de la viață? Cine ar rămâne cu mintea clară?

Totuși, Radu nu o ia razna, dar ajunge la spitalul de psihiatrie unde stă internat... zece ani!

În primii șapte, încearcă să le explice celor de acolo, că el nu e bolnav. Firește că nimeni nu-l crede și este băgat mereu la izolator. Până la urmă el înțelege că nu se poate lupta cu sistemul și

cu președintele Ardil Escu.

Ajunge să creadă că nebunia de la nebuni e mai liniștită, mai cinstită și mai suportabilă decât nebunia din afară, unde oamenii sănătoși mișună pe străzi, la locurile de muncă, în autobuze și autoturisme.

Unele personaje pe care le întâlnim în cartea Ninei Marcu sunt pitorești, dar te și înspăimântă prin ferocitate:

– *Flăcău, hopa sus! Și treci la vorbitor! Ete-al dreacu' cum stă cu rânza la soare... Ce, mă, te-a adus mă-ta la spa?*

A naibii Zgaiba asta... L-a și speriat. Era adâncit în filosofoală de doi lei și nici n-a auzit-o că a venit. Poftim, i-a pus lumina pe fugă! Are o voce pițigăiată și enervantă, ceva de groază. Până în rărunchi și se duce scârțâiala din glasul ei. Te râcâie, de neimaginat la o femeie, timbrul ei. Parcă e ferăstrău, joagăr, drujbă, ceva de genul ăsta, așa îți intră în ureche și în suflet. De unde și cum să mai pâlpâie și să mai tremure vreun fitil amărât aici? Locotenentul iadului a stins și ultima dără de lumină pârguită magic, în mintea lui. Naiba să te ia, Zgaibo!

– *Bă, n-auz'?* *Faci pă mortu-n cucuruz și-n lanu' dă fasole fideluță? Io vorbesc la pereți și la dușumele? Ele aude, văz, da' tu nu! Hai, drepti în fund, pă două rânduri, că nu ne jucăm bambiliciu' acișă!*

Da, fără urmă de tăgadă, e afurisită rău Zgaiba asta. Concluzionează încă o dată și-ncă o dată. Pe cât e de mică – de-aia i-a și dat, în sinea lui, porecla de Zgaiba – pe atât e de-a dracului. Se potrivește și se asortează cu iadul ăsta. E cea mai veroasă infirmieră – sau, mă rog, printre cele mai – de aici și din toate locurile de felul ăsta, pe unde a mai fost. Pe unde a tot fost. Nu doar că răcnește cât o armată de caporali beți, dar, ca ei, și lovește, adesea. Cel mai adesea. Are o frântură de furtun de cauciuc în buzunar și, când și-e lumea mai dragă, dacă, desigur, mai și-e dragă lumea asta ori aialaltă, te altoiește cu el. Poc, poc! Pe unde nimerește. Cu sete. Că năduf. Cu ură. De altfel, Zgaiba nu se sfiește să tragă palme, șuturi, pumni. Oricând și oricui. Nimeni nu crâcnește în fața ei. Nimeni n-o domină. Nimeni nu-i ține piept. Sau, nimeni nu se pune, din cauză că e dusă, cu ea. Agresivitatea asta a ei, ne jucată, netrudită,

venită din ea, e și motivul, se pare, pentru care conducerea o bagă mereu în turele de zi, o premiază, o laudă, o dă exemplu.

Cine o supără pe Zgaiba, face cunoștință cu prelungirea ei: Fanache. Un furtun din cauciuc care ustură al dracu de tare. Dacă te dai bine pe lângă ea, te invită la lăptărie. Zgaiba nu, nu e nebună în sensul ăsta. Ca directorul. Ca ei, cei mai mulți. Zgaiba e mai, nu știi, diabolică. O Cruella proastă, ignorantă, rea, de mii de ori mai nemernică decât personajul din desene animate. Ea are doar două metode de lucru. Ori, ori... Adică, ori folosește furtunul, pe care, în timp, cine știe de ce, l-a numit Fanache, ori te lasă, iar straniu pentru o minte lucidă și normală, să îi pui mâna pe sâni. Nu că te lasă, e impropriu spus, ea te pofteste, pur și simplu, să faci asta. Ei, sâni, sunt lăptăria de care vorbea adineauri. Vorbă să fie cu lăptăria aia. Și e, cum ar veni, cu Zgaiba, ori laie, ori bălaie. Altcumva, niciodată, nu e. Alb sau negru, niciodată gri, niciodată cenușiu, dacă e tocmai nimerit să vorbești despre alb și negru, în așa context.

– Hai, lasă plescăitu' ăla dă 'andicapat și treci la lăptărie. Până nu mă rezgândesc de rezgândire dă tot. Ce, mă, vrei să te rog, ca pe Maica Precista? Vrei să mă milogesc la tine, 'ra-i al dreacu'? Treci, mă, mormolocule, hai! Umblă! Altminteri, iar faci cunoștință cu Fanache. Abia te-așteaptă Fănăchel, drăguțu', să te-ncingă un pic! Mototolule! Fă, dreacu', pași, mai repede! Mă scoț' din minți. Te-așteaptă cineva în curte. Fuga, marș, hai... Un, doi, un, doi, vine nașu' pă la noi... Când oi zice trei, să te văz în curte, la vorbitor. Mișcă, mă, mormolocu' dreacu'! Că mă inervez acuma. Lumânare vreau să fii! Că-ți fac cunoștință cu Fanache! Cunoștință cu cineva, fie el și un furtun feroce de cauciuc, faci doar o dată. După aceea, oricum ar fi, deja îl știi, îl cunoști, ai avut de-a face cu el. Dar, Zgaiba habar n-are de asta. Ea o ține cu făcutul cunoștință de fiecare dată când vrea să lovească, sau, când chiar lovește. De câte ori, of, n-a vrut s-o bată el, la propriu, pe hârca asta, pe nemernica asta, pe panarama asta! Să-i bumbăcească pielea, după cum merită. A și încercat de câteva ori, când și-a pierdut, de-a binelea, firea. N-a bătut, de când e, pe cineva, mai ales o femeie. A preferat să rănească, mai degrabă, cu vorbele, cu zisul, cu frazarea.

După ce Munteanu reușește să iasă de la balamuc,

colaborează cu poliția și trăiește niște clipe ca-n serialele de acțiune americane, alături de personaje ca Țeapă, subcomisarul Cristi Preda sau arabul Tarik.

Până la urmă, președintele corupt reușește să fenteze închisoarea și ajunge chiar el internat la spitalul de psihiatrie. Același unde a zăcut și jurnalistul Radu Munteanu timp de zece ani.

Ultima imagine a romanului, precizez, a romanului (și asta e un amănunt de culise), este cu Ardil Escu pe holurile balamucului, cu nebuna de Zgaiba, care îl bagă la lăptărie.

Povestea Ninei Marcu doare, dar te și mângâie și-ți arată drumul pe care nu-l vei călca niciodată. Drum pe care îl poți simți și vedea cu ochii minții, ca pe un film în care intri cu totul, citind-o.

Elis Ntco lasmy

Creator, Owner, Admin,
Editor/ Literatura pe tocuri

Impresii – „Tango la geamandură”

O carte pe care o simți, o trăiești, o urăști, o ignori, dar nu pentru multă vreme, pentru că te cheamă, te ademenește cu pitorescul limbajului și forța vibrantă a subiectului.

Tango la geamandură nu este o carte relaxantă și nici pentru toți cititorii. Îți pune neuronii la treabă și trebuie să ai antrenament și experiență în ale literaturii să o poți înțelege la adevărata ei valoare, dar poate fi și element de studiu pentru cititorii începători. Incomodă pentru unii, fascinantă pentru alții, este acel contradictoriu care dă unicitate unei opere literare.

Cu un limbaj pitoresc și expresii de o actualitate feroce preluate din jargou, scrisă într-un stil aparte, cartea te lasă fără respirație și te face să vrei să citești fiecare slovă cu aviditate.

Personajul Radu Munteanu este la fel de fascinant ca Moromete sau Nică a lui Creangă, iar Țeapă și subcomisarul de poliție Cristian Popa vin să întregescă pleiada de personaje frumoși și inteligenți create, întâlnite pe parcursul firului narativ despicat și împletit de Nina Marcu.

Vibrantă și de o profunzime aparte, cartea scrisă de ziarista Nina Marcu poate scormoni în adâncul adevărilor știute, auzite sau neștiute, încă.

Cum este să fii nebun, fără să fii nebun? Trebuie descoperit.

Dacă există sau nu asemănare cu personaje sau situații reale, numai tu, cititorule, poți concluziona.

Mi-a plăcut cartea! Mulțumesc!

Liliana Hanti

Despre romanul secolului de fapt, despre romanul „TANGO LA GEAMANDURĂ”

Nu sunt nici critic literar, nici prozator, poet sau mai știu eu ce mare somitate în ale literaturii. Sunt doar o prietenă care a avut onoarea de-a citi prima, da, vedeți bine, prima, întâiul volum al romanului secolului. De ce continuu să îl numesc așa? Simplu: prietene fiind noi, adică doamna Prăvăliei cu Visuri, de pe facebook, unde am poposit într-o bună zi, acum niște ani, stăteam la taclale amândouă, la ceas târziu și puneam țara la cale, în mesageria ce trebuia să fie privată, de pe facebook. Se pare însa ca nu e chiar atât de privată din moment ce conversațiile noastre erau atent urmărite de o PRIETENĂ, (cu ghilimelele de rigoare), care a cam furat titlul romanului pe care Nina Marcu îmi spunea, la momentul acela, că intenționează să îl scrie. Trebuia să se numească „Dincolo de geamandură”. La câteva minute după conversația noastră nocturnă, acea așa zisă prietenă anunța cu surle și trâmbițe că urmează să producă o carte nouă, intitulată, cum altfel, Dincolo de geamandură. Voi încerca să fiu mai concisă, să nu vă plictisesc înainte de a începe să citiți romanul. Din cauza furtișagului, în tot timpul care s-a scurs de atunci, și sunt, cred, vreo 3 ani, noi am vorbit codat despre acest nou roman, numindu-l Romanul Secolului.

Ați înțeles că nu voi vorbi prea mult despre roman, pe care vă las să îl descoperiți singuri. Vă spun doar atât: din momentul în care începi să citești nu mai ai scăpare. Te acaparează stilul voi, când dur, crud și concis, când ușor golănesc, când romantic, cu o acțiune desfășurându-se când la balamuc, când în libertate, cu personaje parcă rupte din realitatea zilelor noastre. Și, oricum, vor fi și câțiva oameni cu adevărat pregătiți să vă vorbească despre roman.

Eu vă voi vorbi mai mult despre autoare și despre nașterea acestui roman. Vă voi spune doar că scriitoarea Nina Marcu este un om extraordinar, viu și plin de viață, dacă îmi este permis să spun așa. Un om cu bucurii și neazuri, care a muncit ore și ore în șir, scriind și ștergând și iar scriind, dându-mi mereu senzația că

pentru ea scrisul e o joacă, că îi vin, uneori, milioane de idei și de cuvinte, ca alteori să rămână în pană. Și a muncit noapți la rând, mi-a trimis, fericita de mine, primul volum spre prima lectură. Și iar a muncit și a scris și aproape tot volumul doi și... în stilul ei inconfundabil, a doooooorelit, adică a șters tot ce a scris! Multe pagini! Mai puțin cinci. Atât a rămas. Și a luat-o de la capăt. Și chiar îl va termina, mi-a promis.

Ca să nu mă mai lungesc, sau, cum zice Nina să nu mai lungesc pelteaua, romanul Tango la geamandură face parte din categoria romanelor rupte din viața noastră, personajele fiind tu, eu, el, ea și oricare politician trecut, prezent și actual, te face să îți dorești să afli ce se întâmplă în continuare șiiii.... gata! Lectură plăcută!

Amorena Minculescu

Prefață pentru Nina

Recunosc, am început cartea așa, mai mult că am promis autoarei c-o citesc, dar am parcurs-o până la miezul nopții. Și, după, m-am tot perpelit: ce li s-ar mai putea întâmpla personajelor, mai ales protagonistului.

Ești tentat, la primele pagini, să te-ntrebi ce vrea autoarea cu atâtea exclamații, repetiții, răsuciri de fraze și mici madlene servite ca mingile de ping-pong. Dar, de ai răbdare să intri în poveste, cititorule, ești recompensat pe măsură. Căci, dacă spun simplu – romanul Ninei Marcu te captivează cu adevărat – fac doar o apreciere banală. Incursiunea ei surprinzătoare într-o lume greu accesibilă chiar și unui jurnalist (cum este Nina) te lămurește de ce a ales să scrie începutul cărții într-un stil derutant.

Bref, intri în miezul caselor de nebuni, pătrunzi mintea și lumea celor care sunt bolnavi psihic. Și empatizezi imediat cu nebunul ne-nebun, cel prin ochii căruia vezi, simți, auzi și încasezi toate grozăviile ce se petrec în spitalele de psihiatrie.

Bine, romanul dezvoltă mai mult de-atât, cu referiri directe la sfera politică (dacă nu mă-nșel, îi recunoști pe unii) și socială a României de azi, legături complicate, povești de dragoste și disperare. Dar personajul prim te impresionează în orice moment, parcă te simți și tu vinovat de tot ce pătimește.

Chiar cred că rețeta Ninei este una de succes. I-aș recomanda, cu tot dragul, doar să fie un pic mai șmecheră (iertate fie-mi neacademicele rânduri). Să recurgă la niște giumbușlucuri scriitoricești – le știe ea mai bine ca mine – pentru primele trei-patru pagini, în așa fel încât să nu piardă absolut niciun cititor nerăbdător care pune mâna pe carte!

Nina Predescu

* * *

Cu drag scrie în carte că îți doresc să ajungă la sufletul multor cititori și așterne aceste versuri din partea mea:

Dintre câte-s pe pământ,
Fie floare, fie vânt, fie lună, fie soare,
Lumea e nemuritoare.
Și ce greu mi-ar fi fost mie, fără cântec, poezie, fără iarbă fără flori,
făr-ai dimineții zori.
Lumea mea-i lume frumoasă.
Lângă ea trăiesc ușor.
Lumea mea-i lume de dor...

Te consider, Nina Marcu, un om special din Lumea mea.

Gica Popescu

prof. de limba și literatura română

Coincidențe

Cu ani în urmă, ca profesoară de română, am avut ocazia fericită să întâlnesc oameni speciali în condiția unor examene de admitere în liceu, de bacalaureat. Așa am cunoscut un dascăl deosebit, cu mare drag pentru profesia aleasă, un om de mare finețe, un caracter de mare pedagog, Nina Marcu, titulară la un liceu de renume din municipiul Buzău. Au trecut ceva ani, nu puțini, și tehnica informatică mi-a scos în cale, virtual, pe Nina Marcu. Bucuria reîntâlnirii m-a copleșit, dar pentru puțin timp. Făcusem o confuzie, era vorba de o altă Nina Marcu, din breasla oamenilor de litere.

Confuzie fericită, zic asta, pentru că Nina Marcu avea să-mi devină foarte apropiată sufletului, pe ea n-a deranjat-o confuzia, i-a dat apă la moară și ne-a făcut să explorăm pe ambele fronturi universul să vedem că, multe din preocupările noastre ne adună, la drept vorbind, ne cheamă la taifas în Prăvălia de vis/a visurilor lăcaș de popas literar pentru aventurierii neobosiți ai cărților, prăvălie al cărui proprietar este chiar ea, Nina Marcu.

Ceva îmi spunea că, nu întâmplător ne-am cunoscut. Stilul ei îmi era foarte cunoscut, articole semnate de ea le găsisem și le savurasem în reviste de specialitate, în Jurnalul Național la începuturi, în Formula As, în tablete semnate chiar și în Gazeta Sporturilor. Cronici sportive pline de zvâc.

Am citit în fragmente publicate, felii de viață din romanele sale, Trăind clipa, Tango la geamandură, Cumpăna unei vieți, și am descoperit un condeier deosebit, cu mare deschidere, care are în spate experiența multor ani, documentare dolidora, un psiholog pe cinste, un iubitor al istoriei neamului, patriot adevărat, care dă de pământ cu nemernicii, dar și scoate în lumină valorile.

Meseria de jurnalist i-a dat posibilitatea să cutreiere zone largi, din orașele aglomerate până în cătunele uitate de Dumnezeu, unde au rămas atâtea familii, cât să le numeri pe degete, bătrâni

uitați și de soartă, nu numai de cei apropiați, spitale psihiatrice, pușcării. Nimic nu a refuzat în drumul cunoașterii. Estetica și psihopedagogia îi sunt rude bune, romanul, specie pe care o abordează cu succes, presupunând o anumită experiență a vieții, una substanțială, de mare profunzime.

În romanul „Tango la geamandură”, autoarea ne propune desantul într-o lume aflată în plin proces de... democratizare, necesară după Revoluție, dar aflată într-un vârtej din care scapă cine poate.

Personajul central parcă vine din culisele celor neadaptati, victimă a sistemului, și-mi amintește de prizonierii din „Inimi cicatrizate”, rebaturi umane, fără șansa readaptării în societate. Radu Munteanu, jurnalist de investigații critică fără teamă pe fostul președinte, un om care i-ar fi dezbinat și pe îngeri, nu numai pe semenii săi, pentru a domina după bunul plac într-o lume nebună, guvernată de bani și de ambiții deșarte. Știe multe lucruri despre Ardil Escu, vrea să-l înfunde, dar nu dezvăluirile șoc-șoc despre Ardil Escu îl înfundă pe Radu Munteanu, ci un articol publicat despre o familie de alcoolici, dar cu relații, care-l face nebun fără să fie nebun, așa ajungând la balamuc, de bleg și de fleț, sanatoriu cu pașaport pentru zece ani. Degeaba striga din răspuțeri că nu-i nebun, abia în ultimii ani, trei din zece, decide să nu mai urle, să nu mai spună nimic, să nu mai facă pe nebunul, pe fazanul, pe cârlanul.

A înțeles că mai bine e să scape cu viață, s-o mai ducă, fie și la nebuni, decât să strige un adevăr. Din amorțeală îl trezește Zgaiba, o infirmieră, care-l anunță o vizită a unui văr. El știa că nu are așa ceva, trăiește clipa spunând că vărul nu e văr. Era ofițer de poliție, subcomisarul Cristi Popa, care redeschide cazul fostului președinte, Ardil Escu.

Pentru Radu Munteanu, nebunul nenebun, speranța că ar fi putut scăpa încolțește în toți rărunchii lui. Viața de afară îl ademenește, retrăiește felii de viață, vechile iubiri cu Adina și Alina, două dintre fostele colege. Precum Felix Sima, eroul lui Călinescu, a iubit-o pe Alina pentru că râdea frumos, era veselă și blondă, o altă Otilie, care-l va dezamăgi, nu prea târziu, înainte de a părăsi balamucul.

În alt plan viața la ospiciu continuă. Cristi Popa îl vizitează motivat, îl asigură că va întregi dosarul cu date furnizate de Munteanu, după care urmează marea eliberare. Dar frică de fostul președinte, Dili, Dilescu, așa cum i se mai spunea, tot avea, o frică ce-l măcina, și se reține în a furniza date, documente.

Schimbând registrul, autoarea ne conduce în universul lui Cristi Popa care avea și el o viață, o familie, o nevastă pe care o iubește, o fetiță. Personajele acestea au migrat din celelalte romane, le-a băgat iar în pâine. Cristi și Cătălina au populat filele lecturilor noastre, Cristi fiind cu adevărat polițist.

La nebuni, Radu Munteanu se perpelește, prietenul lui, vărul-nevăr, nu-l mai vizitează. El își face probleme, se întreabă unde a greșit și-i este teamă că a pierdut ultimul tren. Zilele de la balamuc se derulează însă sub umbrela unei prietenii, a unui bătrân, moș Tase, adus aici de fiul lui pentru a-i lua casa. Aici însă nici Moș Crăciun nu ajunge, nici Dumnezeu nu intră.

Întâmplarea face ca moș Tase să fie vizitat de primarul comunei de unde se trage, ziaristul care știa bine zona îl recunoaște și-i cere ajutorul pentru a afla date despre Cristi Popa. Nu bănuia că, mai târziu, va da în vileag misiunea subcomisarului de a-l înfunda pe Ardil Escu.

Echipa lui Cristi Popa intră sub acoperire, Munteanu este pus în libertate, ca și moș Tase. În libertate apare și Alina, care-i cere banii făcuți la nebuni. Cătălina îi propune lui Cristi să-l ajute intrând în grațiile zburdalnicului Escu aflat la a șaptea nevastă.

Dili chiar se desparte de Analisa, fiica lui Munteanu, în vârstă de 19 ani. Multe aflăm din culisele familiei lui Ardil Escu despre fiicele și ginerii săi, de faptul că, în ciuda dării în vileag a misiunii lui Cristi Popa, Ardil ajunge la balamuc, nu la pușcărie.

Nina Marcu și-a propus și a reușit să surprindă magistral fața nevăzută a unei lumi supusă trecerii prin studierea în adâncime a anumitor sectoare din viața socială, politică și culturală, făcând portretul viu, în plină mișcare, al oamenilor surprinși pas cu pas, a unor probleme aparent înguste, reușind să scrie într-o formă deosebit de originală, deosebit de rodnică în rezultate. Remarcabile pagini de istorie în derulare, reală, de un nedezmințit interes

pentru cititor.

Autoarea surprinde cu deosebit spirit critic problemele și situațiile dezbatute, ne poartă prin sinuoasele hățișuri lăsând în urmă asurzitoarele bătăi de tobă, bazându-se pe o serioasă și vastă bază documentară, în forme atrăgătoare, încât stârnește interesul și apetitul pentru lectură. Am avut impresia că tot timpul autoarea își îndreaptă investigațiile spre cercetarea trăsăturilor personajelor, așa încât are ca rezultat o frescă zugrăvită. Aici se vede experiența jurnalistică dublată de eforturi extenuante, truda supraomenească, dat fiind furtul intelectual la care a fost supusă, refăcând romanul din care a salvat cinci pagini. Toate gesturile, toate situațiile expuse cu zvâc, cu verb, într-o paletă nuanțată sunt culese din mediul în care trăim. Aventuri din realitate expuse într-o altă manieră. Personajele sunt fotografii după natură, structurile sufletești sunt rezultatele mai multor stări unde nici autoarea poate, nu s-a exclus. Ea știe că pentru a scrie romanul secolului, cum îi place să spună, îi trebuia contactul cu viața. Explorările sale permit să adauge atmosferei tocmai acele amănunte care dau sarea și piperul textului. Ea dă forme diferite obiectivului urmărit. Într-un aparent noian încâlcit de fapte scoate la iveală trăsăturile esențiale ale vieții din societatea post-decembristă.

Microscopul este îndreptat, în primul rând, asupra unui personaj, Dili, un om care domină prin puternica sa personalitate și care poate demonstra că puterea poate avea și alte efecte atunci când este generată de corupție. Judecata istoriei va cădea asupra sa când lumea nebună va deveni mai altfel, când adevărul și dreptatea nu vor mai fi doare aspirații.

Nina Marcu
Carte de vizită. Profesională... .

În 1991, lăsam, definitiv, un post comod și lejer, dar anost și fad, la farmacie, pentru unul – cum aveam să constat – în perpetuă mișcare și agitație, de redactor în presa locală. Asta, deși, o viață întreagă, visasem să fiu scriitoare. Dar au fost, mai târziu am înțeles, pașii firești. Și au urmat 25 de ani de presă. Locală și centrală. Fabuloasă. Nebună. Epuizantă. Mirifică. Iar eu, redactor, reporter special, corespondent, redactor șef, am vâslit cum am putut mai bine în toată vârtoarea aia. Nu mai știu perioadele exacte de la fiecare ziar – de altfel, presa locală și națională au tot interferat în anii ăștia – dar s-au adunat multe mii de articole, știri, reportaje, interviuri, anchete, anchete. Atât de multe – puteam, cu entuziasmul tinereții, să țin un ziar întreg – că am semnat, ca să nu bată la ochi același nume, și cu pseudonime: Gabi Popescu, Mara Ialomițeanu, Cristina Dragu. Să n-o mai lungesc. Presă locală a fost așa: Cheia Succesului, Ploieștii, Muntenia Telegraf, Jurnalul de Prahova, Telegraf, Gazeta de Prahova. Presă centrală, unde am avut întotdeauna cartea de muncă: Național, Evenimentul zilei, Jurnalul Național, Independențel, Ziarul, Lumea satului, Express Magazin, Formula As. Au fost și câteva colaborări la TV: Antena 1 Ploiești, TVR, Prima TV. Scrisul la ziar, la ziare, cu toată acțiunea și efervescența aferente – săream, Doamne, și pe geam, să fug la vreun caz – m-a furat atât de mult, că am uitat, o vreme, o îndelungată vreme, că-mi dorisem, cândva, să fiu scriitoare. Asta, deși participasem – și câștigasem – la mai multe concursuri literare naționale și mi se spusese că scriu precum Camil Petrescu și Mircea Eliade și, musai, să mă dedic scrierii de cărți și să las presa care îmi schilodește stilul, talentul, harul.

În 2004, am realizat pentru Jurnalul Național un amplu material despre eroii prahoveni, căzuți la revoluție. În ziar, fiind spațiul restrâns, a intrat puțin din feliile de viață aflate. Redactorul șef al Gazetei de Prahova mi-a zis să le adunăm, rapid, într-o carte. Aveam 5 zile la dispoziție, cu tot cu timpul alocat tiparului, până pe 22 decembrie, când trebuia să lansăm cartea. M-am pus pe scris. Și o lume întreagă în mișcare. Au fost zile lungi, doar zile. Dar, am

reușit. Așa a apărut prima carte care mi-a purtat semnătura. În 2005, pentru că era mai demult... pe țevă, am publicat „Cumpăna unei vieți”, roman inspirat dintr-un fapt real, un veteran de război, întors acasă, doar din întâmplare, dacă există întâmplare, după 58 de ani. O poveste absolut răvășitoare și copleșitoare. În 2006, am scris „Trăind clipa”, vol. 1 și „Cartea Primarilor”, un tom complex despre cele 104 localități prahovene. Iar în 2008, volumul al doilea la „Trăind clipa”, un roman care a pornit, care s-a stârnit, care s-a ițit de la stația întemeietorului Ploieștiului, Mihai Viteazul, și a făcut, spre bucuria mea, furori, nu doar în Ploiești și Prahova, ci și dincolo de granițele țării. „Tango la geamandură”, romanul de acum, primul volum, că al doilea încă nu e gata, este o oglindă, zic eu, fidelă, a unor realități cotidiene. Două lumi, două balamucuri, unul cu patalama, unul fără, sunt puse în balanță, converg, se intersectează, conviețuiesc. Al doilea volum e, aș zice, un pamflet. Politic, social, uman. Cu personaje inspirate din cotidian, cu fapte, întâmplări, replici de zi cu zi, dar nu numai. Cum romanul „Trăind clipa” s-a bucurat de mult succes, o parte dintre personajele de aici apar și în „Tango la geamandură”, ba chiar, din câte am observat, sunt așteptate. Cam atât, cred. Cele două romane în fază, încă, de scriere, „Rug pe rugă” și „Uneori trandafirii înfloresc în ianuarie”, nu se pun la socoteală. Nici alea vreo trei, patru, creionate și schițate în minte, care așteaptă să am, vreodată, clar în viața asta, timp și pentru ele. Nu sunt, totuși, după cum am băgat de seamă, la fel de prolifică și performantă precum cineva care a scris 24 de romane în șase ani. A, mai fac o precizare: i-am zis, o vreme, romanului „Tango la geamandură”, al secolului. Romanul secolului. Mă rog... Pentru că am avut multe peripeții cu el. Mi-a furat una – pardon, o doamnă – titlul priticit într-o noapte, apoi fraze, expresii din el, din roman. Am șters singură, fără să vreau, aproape tot volumul al doilea, de-am rămas – bune și alea... – cu cinci pagini mari și late și, tot așa. Dar – n-am ce face, trebuie s-o spun - cunoscuții mei, oameni de litere, care au citit ce-am scris, spun că își merită numele de romanul secolului.

În rest, sunt doar un om ca toți oamenii.

Închei cu mulțumiri și reverențe.

.

*...Căci, dincolo de tot și de toate, povestea din
„Tango la geamandură” se cerea scrisă.
Ca valurile mării, care, din mijlocul
necuprinderii albastre, se cer, mereu și mereu, la mal.
Scrie-mă, scrie-mă, scrie-mă, a țipat vreo trei ani
povestea asta în urechile și în lăuntrurile și în eul meu.
Scrie-mă! Și am scris-o.
Ca să nu sfârșesc răpusă de strigătele ei.
Am scris-o. E aici, în paginile acestui volum, dar și în
cele ale celui de-al doilea tom, la care scriu încă.
Va mai picura, va mai curge, va mai țâșni cât are verb
și subiect să se aștearnă, fluviu, pentru voi.*

Nina Marcu

